

Expositio Regularum solvendi sophismatum / [William Heytesbury].

Contributors

Heytesbury, William, active 1340.

Publication/Creation

Venice : A. de Bonetis, 1483.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/t225urun>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Case 3c.27.

1
Ven
2
93

Hentisberus (Inielmus)

Expositio Regularum adveniendi sophismatum.

[Edita by Goriannus de Tivolis. Revisit

by Franciscus Agnibensis.]

Andreas de Bonetis

Venice

9 December, 1483

Hain 8441

Proctor 4811

B.M. V, 366

27873

✓

Rabbit
1/1/11

1
10
2
8

6

1
2
3

Regulas soluendi sophismata in hoc p^o tractatu determinat d^o p^oponib^o q^os insolubiles vocant in qua materia quattuor famosiores inerte sunt pones et tres priores p^oveniunt in quodam generali fundamento in quo a quarta sunt differentes. Nam admittunt casu d^o insolubili in quo ponit ipsum significare precise ut et t^omini c^oiter p^otendunt q^od a quarta positioe p^o impossibili reputat. Differunt t^o in se specialib^o fundamentis p^oria n^o p^ocedit q^o in ma insolubiliuz duo d^odictoria in se d^odictoria sunt s^ol^o falsa v^on^o q^o significat precise sic n^o e^o reliquu^o at h^o significet precise sic e^o q^o t^o falsificat se i^o est falsu^o vt posito q^o for. dicat illa p^opositioez et nulla alia for. dicit falsu^o precise sic significat illa e^o falsa q^o falsificat se i^o e^o s^ol^o h^o precise significet sicut e^o na se q^o for. dicit falsu^o et n^o dicit nisi ista p^o casu g^o ista e^o falsa et e^o sua d^odictoria v^o for. n^o dicit falsu^o e^o falsa cu^o significet alit^o q^o est. significat. n^o for. n^o dicere falsu^o. et n^o e^o ita cu^o dicat illa for. dicit falsu^o q^o e^o falsa vt e^o declaratu^o. Et ex b^o sequit^o q^o ap^o hac via n^o valet hec p^oria hec p^opositio significat precise sicut e^o ergo e^o va p^o de hoc insolubili for. dicit falsu^o. Sed o^o addere in antecedente et n^o est p^otinens ad inferendu^o se n^o e^o vera q^o t^o e^o falsuz vt p^o ex dictis. Secunda opio ponit q^o nullu^o insolubile est p^opositio q^o h^o sit oratio indicatiua significat sicut est aut sicut n^o e^o q^o tam e^o n^o significat quiesceter et determinate sicut est aut sicut n^o e^o i^o sua significatio n^o sufficet ad hoc vt sit p^opositio v^on^o in casu p^omissio si dicat q^o illa oratio dicta a for. sit p^opositio vera sequit^o q^o significet precise sicut e^o sed illa precise significat q^o for. dicit falsu^o. ergo for. dicit falsu^o et per casu dicit solu^o ista. ergo ista est falsa et per p^oria significat precise sicut n^o est et sic ad eaz precise significare sicut est sequit^o illa significare precise sicut n^o est. Si aut^o dicat q^o illa e^o falsa ergo significat precise seu principaliter sicut n^o e^o sed ista precise significat q^o for. dicit falsu^o ergo for. n^o dicit falsu^o et dicit illa ergo illa n^o est falsa et est p^opositio ergo ipsa est vera et per p^oria significat precise sicut est. Et sic ad ea significare precise sicut n^o est sequit^o t^o eam significare precise sicut est quare sequit^o q^o nec significat quiesceter sicut est nec sicut n^o est i^o n^o est p^opositio. Tertia positio dicit q^o q^olibet insolubile est veru^o vel falsu^o. na q^olibet insolubile est p^opositio et q^olibet p^opositio est vera vel falsa ergo. et nullu^o tam e^o insolubile e^o v^oz simpliciter nec aliq^od insolubile est falsu^o simpliciter imo q^olibet insolubile est v^oz s^ol^o quid et falsu^o s^ol^o q^od v^onde sicut aliquis est actus simpliciter voluntarius vt s^ol^o tre ad forum et aliquis simpliciter voluntarius vt s^ol^o tre ad carcerez et aliquis mixtus p^oij cere merces in mari tempore tempestatis p^opter salute nautis ita aliqua est p^opositio simpliciter vera et nullo modo falsa vt illa deus est et aliq^o e^o sim-

pliciter falsa et nullo modo vera vt illa homo est asinus et aliqua mixta seu s^ol^o quid vera et s^ol^o quid falsa vt p^opositio insolubilis que p^o quanto asserit se e^o falsa est falsa s^ol^o quid pro q^oro aut^o ita est sicut p^o ipsa significat est vera s^ol^o quid. Prima haru^o positioe est s^ol^o secunda ponit. a. dulmentone tertia e^o richardi clientonis in sophismatibus suis quarta opinio n^o admittit aliq^o casu includetez insolubile simpliciter. Unde s^ol^o ea casus de insolubili e^o duplex. s. de insolubili simpliciter et de insolubili s^ol^o quid. Casus de insolubili simpliciter e^o in quo ponit ipsum significare precise ut et t^omini c^oiter p^otendunt et nullus talis e^o admitted^o cu^o d^oditionem includat et eo admissio sequit^o plurima inconuenientia vt q^o ead^o p^opositio e^o vera et falsa et q^o duo contradictoria sunt simul falsa vt i^o casu priori sequit^o ista for. dicit falsu^o e^o falsa et e^o vera q^o si est falsa ergo significat alit^o qua^o est et si significat precise q^o for. dicit falsu^o ergo for. n^o dicit falsu^o et dicit solu^o illa q^o illa n^o est falsa et est p^opositio ergo e^o vera. Et si ista e^o vera et suu^o d^odictoriu^o est vt supponitur suum contradictoriu^o est falsum et e^o illa est falsa vt p^obatu^o est ergo duo d^odictoria sunt simul falsa et c. Cas^o aut^o de insolubili s^ol^o quid quid est i^o quo fit metio d^o adequato significato p^opositiois insolubilis sed n^o ponit illa significare precise sicut t^omini c^oiter p^otendunt. Et sic cas^o est bene possibilis et admittendus. Quid aut^o sit casus d^o insolubili et p^opositio insolubilis et v^oru^o sit insolubile sine casu h^oz hac via i^oferi^o onidetur vbi hec opinio sustentabit. S^oz hic primo vertit dubiu^o v^oru^o positio p^oria sit sustentabilis et arguit q^o n^o p^omo sic data positioe sequit^o q^o aliquis credit aliq^oliter e^o et t^o n^o credit sicut est nec alit^o q^o est p^oria e^o impossibile et p^obat p^oria ponendo q^o for. credit precise q^o for. credit aliter qua^o e^o et t^onc querit an credit sicut e^o aut alit^o q^o est si sicut e^o et credit precise q^o for. credit aliter q^o e^o q^o ita e^o q^o for. credit aliter q^o e^o g^o n^o credit sicut e^o ergo d^odictio si credit aliter q^o e^o et credit precise q^o for. credit aliter q^o e^o ergo n^o e^o ita q^o for. credit aliter q^o e^o et credit aliq^oliter e^o g^o credit sicut e^o. et sic ad for. credere sicut e^o sequit^o ipsu^o credere alit^o q^o e^o et e^o conuerso q^ore v^oru^oq^oz erit negati^o q^oz cu^o for. credit t^ontu^o v^on^o si crederet sicut e^o et alit^o q^o e^o t^onc id e^o e^o sicut e^o. et alit^o q^o e^o et v^oz et falsu^o q^o iplicat v^ol saltim sequit^o q^o cas^o n^o e^o admitted^o cui^o oppositum ponit opinio. Sedo p^opositioez sic credit for. precise q^o plato decipit plato vero precise q^o for. n^o decipit et querit v^oru^o plato decipit vel n^o si sic ergo credit alit^o q^o e^o et credit precise q^o for. n^o decipit ergo for. decipit et p^oria credit alit^o q^o e^o et credit precise q^o plato decipit ergo plato n^o decipit cuius oppositum dicebat. Si d^o q^o plato n^o decipit et credit aliq^oliter e^o g^o credit precise sicut e^o et credit precise q^o for. n^o decipit g^o for. n^o decipit

ad hunc casu p^o p^oria insolubilis e^o p^o

2° q^o p^oria p^o

z for. credit aliquantū eē ergo credit p̄cise sicut ē z credit p̄cise qd̄ plato d̄cipit ergo plato d̄cipit qd̄ eē oppositū prius d̄cessū. Tertio ad idē aī z capio hāc p̄nam mētalē hec p̄na ē bona ergo hō ē asin⁹ z p̄ ly hec ipsā d̄mōstrādo q̄ ex quo nālīter significat n̄ p̄t alīf significare q̄ qd̄ hec p̄na ē bona ḡ hō ē asinus. Et tūc q̄rit vtz sit bona aut nō si d̄z qd̄ sic z aīf p̄cise sic significat z nō ē p̄tinens ad iferēdū se eē falsū ḡ ē vtz z tūc vltra hec p̄na ē bona aīf ē vtz ergo z p̄ns z aīf p̄marie significat hōies eē asinū ḡ hōiem eē asinū ē vtz p̄ns impossibile nec ibidē p̄t dici q̄ ex vō sequit̄ falsūz cū illud solū sit vtz dū illud falsū sit insolubile qd̄ nō ē i. p̄posito de ista hō ē asin⁹. Si d̄z qd̄ nō ē bona p̄na ḡ oppositū p̄ntis stat cū aīte z sic stabūt hec sil. f. qd̄ hec p̄na ē bona z tūc nihil qd̄ ē hō ē asin⁹ s̄t̄ ḡ z tūc sequit̄ qd̄ hec p̄na ē bona tāq̄ a copulatiua affirmatiua ad alterā ei⁹ p̄tē p̄cipalē qd̄ tūc fuit negatū. Vel sic p̄pono p̄nam si cōcedis z bñ r̄ndes ḡ ē p̄cedēda d̄inde p̄pono aīf si p̄cedit z bñ r̄ndes ḡ ē p̄cedēn. ex quib⁹ vltari⁹ sequit̄ qd̄ p̄ns ē p̄cedēdū cū nō sit p̄tinēs ad iferēdū se nō eē p̄cedēdū qd̄ tūc ē falsū. Si aīf negat̄ sic aīf hec p̄na nō ē bona z ē ḡ mala q̄ p̄t eē sicut adēq̄te significat zc. tūc si ponat̄ i esse z sic sequit̄ qd̄ p̄na sit bona tāq̄ a copulatiua ad alterā p̄tē q̄ p̄ erat negatū. Si aīa p̄cipio negas p̄nam z bñ r̄ndes ḡ est negatiua z p̄ p̄ns seq̄t qd̄ ē mala z tūc arguit vltari⁹ vts. Simile argumētū fieri posset d̄ hac p̄na hec p̄na ē p̄cedēda ḡ hō ē asin⁹ ipsā d̄mōstrādo p̄ponēdo aīf aut p̄naz q̄rto aī z pono qd̄ oē dicens verū sit albū z eonuerso oē dicens falsū nō sit albū z eonuerso z dicat sones istā nullā aliā for. nō ē albus sic p̄cise significātes z tūc querit̄ vtrū sit vera v̄l falsa si vera cū for. dicat istā sequit̄ qd̄ for. dicit vtz z p̄ p̄ns ē alb⁹ p̄ casū tūc sic for. ē alb⁹ z ista p̄cise significat qd̄ nō ē albus ḡ est falsa z p̄ns erat vera ḡ zc. Si dicit̄ qd̄ est falsa z for. dicit istā ḡ dicit falsū z p̄ p̄ns nō ē albus p̄ casū z tūc sic for. nō ē alb⁹ z illa p̄cise significat sic ḡ ē vera z prius erat falsa q̄re zc. Et ex hoc vltari⁹ posset deduci qd̄ quelz talis p̄positio for. nō currit for. nō disputabit z sic i consimili casu erūt insolubiles p̄cise p̄marie significādo vt p̄ns qd̄ v̄ inconueniēs plura alia motiua h̄ hanc opinionē adduci possūt q̄ oia recitare eēt sup̄flūū ex quoz solutiōe z reliquoz que fec̄ hētiber bito eius sūdāmēto ad oia alia faciliē poterit apparē respōsio. Pro solutiōe argumētōz h̄nda z sūdāmēto positiōis p̄mittit̄ p̄ qd̄ positiō vera ē illa cuius p̄marīū significatū ē verū nec est p̄tinens ad iferendū se esse falsū. Falsa vō ē ista cuius p̄marīū significatū est falsū vel est p̄tinens ad iferendū se esse falsū vnde ista p̄positio hoc ē falsū ē falsa lz eius p̄marīū significatū sit verū qz ē p̄-

niens ad iferendū se ipsā esse falsā vt p̄z p̄posito necessaria est illa cuius p̄marīū significatū ē necessariū nec ē p̄tinēs ad iferendū se nō eē necessariū. vel que immediate se asserit esse necessariūz. Unde illa hec nō est necessaria se ipsa d̄mōstrata nō est necessaria lz suū adēq̄atū significatū sit necessariū qz asserit se nō eē necessariū z hec hoc ē necessariū se d̄mōstrata est necessaria lz suū p̄marīū significatū sit p̄tingēs qz imēdiatē se asserit esse necessariū sicut hec hoc est verū se d̄mōstrata est vera qz imēdiatē se asserit eē verā. Et notat̄ dicit̄ qd̄ imēdiatē qz vbi talis p̄positio imēdiatē asserit se eē verā vel necessariū nō oīz qd̄ cēt necessaria vel vera vt de istis oīs p̄positio est necessaria oīs p̄positio est vera. Pro p̄posito p̄tingens ē illa cuius p̄marīū significatū est cōtingens nec imēdiatē se asserit esse necessariaz vel cuius p̄marīū significatū imēdiatē asserit se nō eē necessariū vndē ista hec nō ē necessaria se ipsa d̄mōstrata ē p̄tingēs qz v̄a z nō necessaria ex quo asserit se ipsā nō eē necessaria z tūc suū p̄marīū significatū ē necessariū qz necesse ē ipsā nō eē necessaria ex quo asserit se ipsā nō eē necessariam ip̄a sic adēq̄te significat nec p̄t aliter significare. Propositio possibilis ē illa cuius p̄marīū significatū ē possibile nec ē p̄tinens ad iferendū se nō eē possibile. Sz impossibilē ē illa cui⁹ p̄marīū significatū ē impossibile vel ē p̄tinēs ad iferendū se nō eē possibile vt d̄ ista hec ē impossibilē se ipsa d̄mōstrata qz lz significat p̄cise sicut est qz tūc se asserit impossibile idē ē impossibilis z p̄sil d̄ suo mō d̄ p̄cedēda negāda dubitāda zc. Scōdo p̄mittit̄ qz oēs ille p̄pones ad inuicē quertūt qnāz ē illud p̄marīū significatū qz penes aliud non attēdit̄ p̄positionū quertibilitas nisi qz eaz est p̄marīū significatū idē aut quertibile. Tertio p̄mittit̄ qd̄ bi mōi arguēdi cōiter v̄sitati sūt formales. f. ab inferiori ad suū superius z ab exposita ad exponētē z ecōuerso ab vniuersali ad exclusiua de ēminis trāspōsitis z ecōuerso z sic d̄ talib⁹. Quarto p̄mittit̄ qd̄ p̄ p̄ponis p̄t p̄ suo toto supponere aut illi p̄tinente p̄z ex cōi mō loquēdi vt inferioris declarabit̄ magis. Quibus p̄missis ponit̄ hec cōclusio possibile ē insolubile significare p̄cise vt eius ēmini cōiter p̄tendūt p̄bat qz ille p̄positiones p̄dicūt hoc ē falsū z hoc non ē falsū p̄tinue d̄mōstrata p̄na ergo cōtrario mō p̄cipalīf significāt. Sed ha p̄cipalīf significat qd̄ hoc nō est falsum p̄ma d̄mōstrata ḡ p̄na p̄cipalīf significat qd̄ hoc est falsū eadē d̄mōstrata q̄re zc. Et quibus sequit̄ qd̄ duo contradictoria iuicē p̄dicentia sunt simul falsa p̄z ex dicitis. Sequitur et qd̄ in p̄na bona z formali ex vero sequit̄ falsū vt in ista hoc ē falsum ergo hoc est falsū cōtinue d̄mōstrando p̄ns. Se

quod ulterius quod aliquod uniuersalis est uerum et quolibet eius singularis est falsa pro de illa uniuersali et suis singularibus ois pro singularis est falsa dato quod non habeat nisi singulares quod demonstrarentur per arum subiecta. Sequitur et quod aliquod sunt predictoria inuicem dicentia quorum unum est impossibile et reliquum contingens pro de istis habet impossibile continue demonstrando primum. Et sequitur quod contingens et necessarium uertuntur et similitur uerum et falsum nam capitibus istis duabus propositio nibus hec non est necessaria et hec non est necessaria continue demonstrata prius pro quod prius est contingens quod uera et non necessaria cum asserat se non esse necessariam. Et haec est necessaria cum significat sicut necesse est esse nec sit pertinet ad inferendum se non esse necessariam. et sicut captus istis alijs habet est sicut continue prius demonstrata manifestum est prima esse falsa et secundam ueram et tunc uertuntur cum significet precise idem ut principaliter. Sequitur etiam quod aliqua propositio est necessaria cuius prima significatum est contingens et aliquid contingens cuius prima significatum est necessarium exemplum primi hec est necessaria ipsa demonstrata. Exemplum secundum hec non est necessaria ipsa demonstrata pro primo subiectum. His habitis respondet ad argumenta. Ad primam recederet si uellet conclusionem et ulterius quod aliquod propositio significat aliquid esse. quod tamen non significat sicut est nec aliter quam est ipsa demonstrata sed potest tamen negari concedendo quod solum. credit aliquid esse quod insolubile est concedendum. Et cum ulterius ait sic solum. credit aliter quod est et credit precise quod solum. credit aliter quod est ergo non est ita quod solum. credit aliter quod est negatur prima quod oportet adere in antecedente. nec creditur a. solum. est pertinens ad inferendum se credere aliter quod est solum. credit aliter quam est. Ad secundam potest responderi dicendo quod plato decipit ex eo quod credit propositio nem falsam licet tamen credat precise sic est nec habet inconuenit apud hanc uiam. Ad tertiam potest recedi ante illius contra. scilicet quod hec prima est bona negando tamen illam consequentiam. quod extra tempus negatur bene respondendo. Et si arguitur tu concedis illam consequentiam esse bonam aut ergo tanquam uerum non repugans aut tanquam sequens. Dicitur quod conceditur tanquam sequens quia siue dicas quod illa prima sit bona siue non sequitur quod sit bona nam sequitur non est bona ergo stat ita esse sicut adequate significat per suum antecedens licet non sit ita sicut adequate per suum prius ponatur ergo in esse quod ista consequentia sit bona et quod nullus homo sit asinus et tunc sequitur quod hec prima sit bona et si semel hec prima est bona ex quo est mentalis sequitur quod semper est bona cum non posset aliter significare etc. Et tunc ad primum dicitur quod hec est falsa ista prima est bona quod licet significet precise quod hec prima est bona tamen est pertinens ad inferendum se esse falsam cum prius sit falsum non se falsificans. Ad confirmationem negatur prima et ulterius non sequitur consequentia illa est neganda ergo illa est mala quoni-

am ipsa esse mala est repugnans. Ad quartum non habet pro inconuenienti illud ad quod argumentum deducit. Sed ad argumenta haberi quod ponit multipliciter potest responderi. Ad primum admissio causa conceditur quod non est ita sic solum. dicitur quia insolubile est concedendo licet fuisset iterum neget ut si illa hec significat aliter quod est ipsa demonstrata que tamen concedi potest. Alterius concedendo quod est ita sic plato dicit sed negat illam consequentiam est ita sicut plato dicit et solum. dicit totaliter sic plato dicit et e contrario quod ita est sic solum. dicit. Sed oportet adere in antecedente nec dicitur solum. est pertinens ad inferendum non est ita sic solum. dicitur quod est sicut in uerum et falsum. Et ad confirmationem cum dicitur non est ita sic solum. dicitur quod uerum est quod non est ita sic solum. dicitur. Distinguitur si uerum quod aut accipit nominaliter ut terminus proprie intentionis uel impositionis uertibilis cum sit ens et tunc non ualet prima quod quod non est ita sicut solum. dicitur nihil est sicut nulla chimera esse est nihil aut capiat nominaliter ut terminus intentionis uel impositionis suppones pro propositio uera et sic tunc non ualet prima secundum quem intellectum seu modum capiendi possent conclusiones quod inferuntur ibi tanquam possibile concedi et non aliter uel deus est et tamen non est possibile quod deus est et quod si nulla propositio esset non est possibile aliquid esse nam prima significat quod deus est et non aliquid talis propositio deus est. est possibile. Secunda uero quod si non esset aliquid propositio non esset ista possibilis aliquid est et pro quod si prima possibilis esset et haec necessaria. Tertio modo potest capi uerum ad uerbaliem secundum intellectum magistri pro uere et illo modo consequentia est optima et neganda sunt conclusiones sicut primo modo sed prima consequentia cum ait sic uerum est quod non est ita sic solum. dicitur et solum. dicitur sic quod solum. dicitur sic uerum est esse negat consequentiam per eadem causas. Sed oportet adere in antecedente quod dicitur solum. non est pertinens ad inferendum solum. non dicitur sic uerum esse quod est sicut cum se quod non est ita sicut solum. dicitur ergo solum. non dicitur sic uerum esse quod est etc. Ad secundum argumentum potest apparere solutio ex iam dicitur unde licet fuisset dicta quod a. propositio non significat sic est nec aliter quod est argumentum tamen suum non cogit ad hoc dicens. Sed contra melius respondetur dicitur potest quod non est ita totaliter sic a. significat et quod a. significat aliter quod est et concedit in casu posito quod ita est totaliter sicut b. significat. sed a. propositio totaliter significat sic b. et est quod ita totaliter sic a. significat negat consequentiam quod oportet adere in antecedente quod a. non est pertinens ad inferendum non est ita totaliter sic a. significat quod est sicut cum sequitur a. significat aliter quod est quod non est ita sic a. totaliter significat. Et ad confirmationem recedendum est quod aliquid propositio significat aliter quod est et cum prius consequentia et sic aliquid propositio significat aliter quod est sed tamen a. quod b. propositio sic significat quod ita est totaliter sic a. et b. propositio significat negat ut supra prima quod a. et b. propositio sunt pertinentes in casu posito ad inferendum non esse ita totaliter etc. cum tamen ualeat in casu primo quod sit unica talis propositio significans aliter quod est sic si essent viginti tales et etc. quod.

et ad aliud cui inferri quod in prima bona et formali ex
 vo sequitur sicut concedo illud et ostendit quod verum dicitur
 cum f et q ead. pro quod dicitur vo dicitur f et dicitur
 viteri quod aliquid non verum dicitur impossibile et q dicitur
 propositio dicitur vi impossibile quod vna est necessaria
 et reliqua origens non necessaria nec conuenit in ma. iso-
 lubilitate sicut sunt dicitur ut clare patet sicut ad aliud cui infer-
 tur quod aliquid propositio est vera quod nec est necessaria nec origens
 negat illud et breuit dicit quod hec propositio hec non est neca-
 ria ipsa demonstrata est origens sicut significatum ade-
 tu sit necessariu ut sicut patuit et sicut dicitur ista. a. propositio oio
 significat sic necesse est esse dato quod ista sit. a. quod ipsa est
 necessaria quod est adeque significatum est necessariu. sicut ipm
 non significare sic necesse est esse et h ipsa non poteste. al-
 significare sicut supponit et cum h non sit ptes ad i-
 ferent se non esse necessariu cum non sequit hec propositio non
 significat sicut necesse est esse ergo non est necessaria
 v i patuit de illa hec est necessaria ipsa demonstrata
 Subitatur 2. an ha opio sit sustentabil et ar-
 quod non pro quod illa data sequit quod sunt aliquid en-
 unciationes habentes ino adeque significa-
 tu quare vna est propositio et alia non ptes est conueniens
 et pbat pna de istis h est sicut et h est sicut ptes de
 monstrata ha qz ha est insolubile ino non est propositio et tunc
 prima est propositio sicut non insolubile et. Secundo arguitur
 sic quod sequit quod aliquid oratio in est propositio quod tunc foret propositio
 sola mutacione facta in re distate patet vbi hec ora-
 tio sola sit in mundo sicut est quod tunc non est propositio et tunc sic
 ret. propositio sola pductione de nouo alteri propositio
 v i istius hō est alin. Tertio ar sic sequit ex q
 ista non sit copulatiua h est falsu et h non est sicut co-
 tunc demonstrado pna pre nec ista esset distinctia
 h est sicut vel hoc non est sicut sicut demonstrado patet ex
 q pres eaz sunt insolubilia et non sunt propositio sicut po-
 sitionem qz et. pro fundamentu huius positionis est pre-
 mittendu quod propositio est oratio indicatiua et congrua
 vtz vel sicut determinate significas ex quo statim seq-
 et cum nulla oratio insolubil determinate significat verum
 sicut vtz vel sicut pmissu fuit vbi dicitur pro quod nulla
 oratio insolubil est propositio. Quo vito rōdit ad pna
 dicitur conclusio. quod terminus reflexiu non cadit sup p-
 ma ino determinate vtz vel sicut significat et est propositio. In
 ha vo quod terminus reflexiu cadit s seipsu ino non si-
 gificat determinate veru vel sicut et p hō non est propositio
 Ad sicut sicut dicitur conclusio eade ca. quod existere il-
 lo sola oratione sicut est vtz vel sicut reflexiu cadit s
 ipsam non aut secū existentis illa alia hō est asin.
 Et similiter declarari posset p diffinitioem propositio
 aliquid oratio non exis prius propositio efficit propositio patet quod
 vbi essent solu ille due orones sicut est et h est veru
 demonstrata pna neutra est propositio et corrupta pna
 ha efficeret propositio sicut tunc vtz vel sicut signi reflexiu v-
 terius non reflectet ea sicut pna. Ad tertiu dicitur
 dicitur conclusio ex quibus vtz vel sicut patet quod sit responde-
 ad argumenta hētilbert. Ad primu dicitur con-

clusio vt apparet resolutione primi argumenti. ad
 sicut etia dicitur conclusio licet posset probabilis di-
 ci quod ista h est veru et propositio falsa et alia non est propositio sicut
 prima rōtio est primis dictis magis pformis. Sed
 ad argumentu tunc concessio quod non est ita et. negaret
 ista pna ita est sicut plato dicit et sicut dicit sic totali-
 ter igitur est sicut sicut dicit et. et ca est quod sicut dicit ora-
 tionē insolubile et plato non quare ita est sicut plato dicit
 cum dicit propositio vera et non est ita sicut sicut dicit cum dicit
 propositio falsa vnde ad inferent illud oporteret sic
 arguere ita est sicut plato dicit et sicut dicit sic totali-
 ter dicendo aliquā positionē ergo et. sed tunc minor
 est falsa in casu ergo et.
 Tertio dubitatur an positio tertia possit sub-
 stineri et ar quod non pro argumenta que h ip-
 sa iducit hētilberti vnde dicitur quod ista opio si
 bi repugnat si. n. quodlibet insolubile est veru vel sicut et
 nullu insolubile est veru sequit insolubile esse sicut quod
 repugnat alteri parti istius opionis. Attn vt ipa
 sustentet accipit primo quod hoc distinctu vtz vel
 sicut conuertit cum illo termino propositio patet quod ponit-
 tur eius pna passio vterius accipiatur quod ois p-
 positio vera est simpliciter vera et omnis propositio
 falsa est simpliciter falsa patet quod verum et verum sim-
 pliciter conuertuntur et sicut sicut et sicut simpliciter con-
 vertuntur sicut albu et sicut albu ex quo albu sicut quod
 non est albu absolute quibus suppositis. scilicet scilicet
 sequitur pro quod ois insolubile est verum vel falsu quod
 omne insolubile est propositio. Sequitur sicut quod nullu
 est vtz quod nullu est vtz simpliciter sicut solu sicut quid. Se-
 quitur tertio quod nullu insolubile est sicut quia nullu
 insolubile est falsu simpli sed solu sicut quid. na vt
 superius dicebatur propositio insolubilis patet quanto as-
 serit se esse falsu sicut quid saltu est falsa p pro ita
 est quod hec est falsa saltu sicut quid est vera. Ex his res-
 pondetur ad rationes oppositum. Et ad
 argumentu positu in littera negatur talis pna in
 terminis reflexiuis licet sibi similis valeat in alijs
 terminis vt sic arguendo sicut homo vel. asinus
 sed sicut non est asinus ergo sicut hō. Ad argumē-
 ta hētilberti. Ad primu conceditur conclusio quod
 aliqui sunt due propositioes quaru vna est vera quod simpli-
 vera et alia nec est vera nec est falsa quia nec est simpli-
 citer falsa vere nec est simpliciter falsa sed est ve-
 ra vel falsa secundum quid Ideo non est negan-
 simpli aut dicitur sed sicut quid negada et sicut.
 quid dicitur. Ad aliud sicut negatur conclusio quod al-
 q sunt dictionis mutuo dicitur quoz vnu est ve-
 ru quod simpli veru et reliquu nec est simpliciter vtz
 nec simpliciter sicut sed est vtz vel falsu sicut quid et
 Ex his solutiōibus sequitur quod alique due pro-
 positiones conuertuntur quarum vna est conceden-
 da et reliqua non et aliqua sunt duo eo tr adictio-
 ria inuicē contradicent quoz vnum est dicitur et
 reliquu non dicitur nec negan nec dubitan vt patet

intelligenti sicut et ex positioe sua sequitur quod aliquid oratio est procedenda quae non est propositio et aliquid neganda pro illis habet non est verum et habet sicut quilibet illorum pro propositio subiectum demonstrando et huiusmodi habitus pro solum ad argumentum cum proponitur non est ita sicut for. dicit conceditur sicut quid et negatur sicut quid.

¶ Tunc restat quarta opinio pertractata per qua dubitatur pro non quid aliquis causus de insolubili simpliciter sit possibilis et autem quod sic quod possibile est quod ista propositio simpliciter est significat precise simpliciter esse multis alijs falsis existentibus ponatur quod ita sit et quod quilibet alia propositio contrariata hac sola remanente non aliter imposita ad significandum quam prius nec aliter aliter per se accipiente nisi quod simpliciter est nec ipsa aliter significat habet pro esse possibile cum talis propositio non dependeat ab alijs quo ad esse nec quod ad significare. Et argumentum erit fortius si fiet de propositione mentali sic naturaliter significat que a sua naturali dispositione non potest absolui in tali casu illa propositio simpliciter est insolubili simpliciter quod significat precise ut termini sui predicantur et quod aliquis causus de insolubili simpliciter est possibilis. Secundo ad idem arguitur sic quod dato opposito sequitur quod aliquid est propositio quam for. videndo faceret dicitur esse propositionem et tamen nullus alius ea sic videndo faceret in esse propositionem consequens apparet inconueniens et probatur contra positio quod for. claudendo oculos et ipse scribat haec propositio for. videt sicut precise sic significans deinde aperiat oculos et solus ad ea respiciat non apparet per eas aliter quam quod for. videt sicut nec de alio considerans tunc pro quod si illa non remanet significans precise ut prius cum non acquirat significatam nouam quod et quod dimittat significatam prius et tamen sequitur desinit esse propositio ubi tamen respectu alterius non sic esset quod respectu alterius non esset insolubilis quare etc. In oppositum est magister quarta opinio soluendo pro cuius fundamentum permittit per quod casus de insolubili est iste in quo fit mentio de aliquid propositio que si cum toto casu ponitur significare precise ut et termini communiter pretendunt per se hoc antecedente ad ipsam esse veram aptum natum est sequi ipsam esse falsam et etc.

¶ Secundo supponit quod propositio insolubilis est ista de qua in certo casu fit mentio principaliter quod si cum toto casu ponatur significare precise ut eius termini committere pretendunt per se antecedente ad ipsam esse veram aptum natum est sequi ipsam esse falsam et etc. Hic due suppositiones explorantur declarantur ut si ponitur quod for. dicat ista et nullam aliam for. dicit falsam. Hic est casus de insolubili et ista propositio for. dicit falsum est propositio insolubilis quod si cum toto casu illo ponatur significare precise quod for. dicit falsum ex illo casu cum hoc quod ista propositio sit vera sequitur quod est falsa et e contrario ut sepissime declaratum est et notanter de hoc per se antecedente. Ad denotandum quod tale significare precise debet facere ad inferendum talem propositionem esse veram et esse falsam ad sensum qui inferius exprimitur et tamen

precise impositus casus unde posito quod tu sis et quod tu non sis et quod haec propositio tu curris significet precise te currere ex hoc casu ad hoc quod illa sit vera sequitur quod ista sit falsum et e contra et hoc est solum in positione casus contradictione implicantis et non quod ista precise significet etc. ideo illa propositio tu curris non est insolubilis nec iste casus est de insolubili. Sed per has suppositiones istatur nam posito quod ista sit omnis propositio deus est et quod significet falsum esse iste est casus de insolubili ut dicit magister et tamen si ista propositio ponatur significare precise etc. videlicet deum esse sequitur illam esse veram et non falsam ergo ista prima suppositio non est vera. Item ex ista suppositione sequitur quod si ponatur quod haec propositio tu curris significet precise te non currere quod est insolubilis consequens est falsum ut quod consimiliter posset dici de qualibus alia et probatur consequentia quia si cum toto casu ponatur significare precise ut eius termini communiter pretendunt. scilicet te currere habet per se antecedente ad eam esse veram sequitur eam esse falsam et e contra assumptum declaratur et ponitur cum casu primo quod ista significet precise te currere et quero tunc utrum sit vera vel falsa. Si dicatur in principio quod est falsa et illa significat precise te currere et ergo tu non curris tunc sic tu in curris et ista precise sic significat quod est vera quare etc. Contra secundam suppositionem arguitur quia ex ea sequitur quod nullum est insolubile sine casu consequens est falsum quod ubi de seo ita esset quod hoc falsum est est omnis propositio ipsa esset insolubilis nullo casu posito ideo etc. Respondetur ad primum apparet responsio in littera quod magister loquitur solum de insolubilibus quibus committere videntur. scilicet que sunt insolubilia penes eorum significationem quam sui termini communiter pretendunt quod licet non est de ista propositione deus est. Aliter dicunt aliquid quod suppositiones ille sunt vniuersales et et ad haec insolubilia et quod sic intelliguntur dum dicitur in illis que si ponatur significare precise ut eius termini communiter pretendunt seu denotatur pretendere in tali casu et hoc operit casum positum. De ista deus est quia si cum ea ponatur quod ista propositio deus est significet precise falsum esse ut sui termini in illo casu demonstrant pretendere per se ante etc. Ad hunc sunt varie responsiones quidam dicunt quod cum dicitur in suppositionibus quod si ponatur significare precise etc. debet suppleri quod si significare precise non est repugnans alicui parti casus de per se licet tamen toti sit repugnans modo hoc est falsum in casu ibidem posito quod illam. scilicet tu curris significare precise te currere repugnat illi parti casus quod significare precise te non currere. Alij dicunt quod cum dicitur hoc per se antecedente etc. debet intelligi quod illud significare precise se sit causa ad inferendum illam propositionem non concurrente alia significatione licet tamen ad illud concurrat totus casus sed hoc est falsum in illo casu quare etiam illa significare

precise te non currere ad illud cuius currit et hoc est
aliter significare quam sui termini communiter pre-
tendunt. Sed dicitur tertia ratio quod est melior iudicio
meo vix quod cum dicitur per se antecedente quod ista sig-
nificet precise ut eius termini committere pretendunt ad ipsam
esse veram et hoc merito termini privatiui reflec-
tentis significatum suum supra totam propositionem huiusmo-
di sunt isti termini falsum non vix et qualiter non est
improposito. Sed adhuc hic remanet alia dubitatio nunc
quid ista propositio sit insolubilis ad quam significan-
te precise vna cum casu et cum hoc quod ipsa est scita sequi-
tur quod ipsa est nescita et est. Et ex hoc quod est dubia se-
quitur quod non est dubia et e contra et sic de talibus ut sunt
huiusmodi propositio hec est nescita a te hec non est ti-
bi dubia ipsis demonstratis per propria subiecta et quod
tunc ad hoc potest differere utraque pars subtrahere si tenen-
tatur illas esse insolubiles ut multi tenent oportet
addere suppositionibus premissis vel ad quam
est scita sequitur esse nescita et est benthisber aut nul-
lubi de his fecit mentionem quare non mirum si in sup-
positionibus illas reticui. Ad tertium cum dicitur ex fa-
suppone sequi non dari insolubile sine casu dicunt
quidam quod ista propositio insolubilis notificat per casum
de insolubili quod ut plurimum insolubile est cum casu sed non
semper ut argumentum probat potest tamen aliter dici. scilicet quod insolu-
bile non est sine casu dicitur quidam quod ista propositio insolu-
bilis notificat per casum de insolubili quod ut plurimum in-
solubile est cum casu sed non semper ut argumentum probat po-
test tamen aliter dici. scilicet quod insolubile non est sine casu et
hoc formaliter at virtualiter ut hic tamen prior re-
sponsio videtur tucior quoniam propono tibi ista
ego dico falsum concedenda est ut patet qua concessa
manifeste apparet ista esse insolubile nullo casu po-
sito quia si ponatur significare precise quod ego di-
co falsum sequitur eam esse veram et eam esse fal-
sam ex quo dico solum illam. Tenendo autem op-
positum diceretur ut supra. His suppositionibus
premissis ponatur hec conclusio prima. Si fiat
casus de insolubili nec ponatur qualiter insolubile
debeat significare ad ipsum primo loco propositum
respondendum est in tempore sicut extra probatur
sic hec conclusio quia in quolibet tali casu insolu-
bile est in pertinens ergo et patet consequentia
quia ad propositionem impertinentem eodem mo-
do est respondendum in tempore et extra nisi mu-
tetur a veritate in falsitatem vel e contra qualiter non est
in improposito antecedens probat et pono quod ista sit
sola propositio scilicet et tunc patet quod non sequitur ex casu cum
non sequitur illa est sola propositio quod falsum est cum stet cum ante quod
significat deum esse et ex omni quod sit vera et est. nec re-
pugnat idem cum sit cum illo quod significat precise hominem
esse finem et quod ipsa sit falsa et ita de alijs dicat potest
in conclusione primo loco propositum quod dato quod insolubile hoc
loco aut secundo loco ponatur stat ad ipsum in tempore aliter rati-
onandum esse quam extra. unde in casu posito primo loco

proponatur est hec vera falsum est procedenda est qua
vix non repugnans qua concessa si postea proponatur
scilicet est neganda est quia est repugnans cum ei opposi-
tum sit sequens nam bene sequitur. Ista est omnis pro-
positio falsum est et ista est vera ergo nullum falsum est tamen
extra tempus illa esset concedenda ut patet et sic di-
citur si primo loco proponatur insolubile esse verum vel
falsum possibile vel impossibile eodem modo rati-
do in casu sicut extra. Ex declaratione huius con-
clusionis sequitur quod insolubile aliquando est con-
cedendum aliquando negandum et aliquando
dubitandum primum patet in casu posito secundum
patet si ponatur quod adam dicat illam et nullam aliam adam
dicit falsum Tertium quod vnus rex sit ois rex dicitur
illam et nullam aliam rex dicitur scilicet. Sequitur ulterius
us quod insolubile aliquando est concedendum esse
verum et aliquando esse scilicet. Aliquando esse possi-
bile et aliquando esse impossibile primum et tertium
vix patent in casu primo secundum et quartum in ca-
su secundo. Secunda conclusio sit hec si fiat casus de in-
solubili in quo ponatur insolubile significare pre-
cise ut eius termini committere pretendunt casus non est
admittendus. probatur conclusio quia dato opposi-
to sequuntur plura inconuenientia ut superius iudice-
bat in declarando illam opinionem vix quod eadem pro-
positio est vera et falsa et quod duo contradictoria iuncte dican-
tia sunt simul falsa. Ex qua conclusione apparere ratio ad
quod primum principale vix quod nullus casus de insolubili
simpliciter est possibilis quod aut sic esse possibile est admit-
tendum sed nullus casus de insolubili simpliciter est
admittendus per conclusionem ergo et est. Et hic aduer-
tendum quod cum dicitur aliquam propositionem
significare precise sic et est. non tenetur exclusive li-
precise sed capitatur pro primo et principali ut patet
ex communi modo loquendi. Tertia conclusio
est hec si fiat casus de insolubili quo ponitur insolu-
bile significare assertive ut eius termini commu-
niter pretendunt non ponendo precise admissio ca-
su in solubile est concedendum quodcumque pro-
ponitur intra tempus tanquam sequens et negandum
est ipsum esse verum tanquam repugnans ut posi-
to quod scilicet dicat istam et nullam aliam scilicet dicit fal-
sum significantem assertive scilicet dicere falsum tunc
illa est concedenda scilicet dicit falsum et negandum
est illa esse vix primum ut sequens et hoc ut repugnans. pri-
us huiusmodi conclusio sic declarat nam sequitur scilicet dicit ista et
nullam aliam scilicet dicit scilicet assertive significantem scilicet dicit scilicet
scilicet scilicet scilicet scilicet ista et ista ratio procedenda et ante est proceden-
dum quod casus quod ratio est procedendum ut sequens ex illo et est in
solubile est et est. patet ratio et minor maior ducitur quodiam
illi a ratio est ipsa huiusmodi. Ratiocinatio procedit cum oppositum
omni ratio in iuncte repugnat. scilicet quod scilicet dicit illam solum scilicet
dicit scilicet sic assertive significantem et quod scilicet non dicit
scilicet nam sequitur scilicet dicit illam solum et non dicit scilicet
dicit verum et per ratio illa est vera et ista assertive

significat qd for. dicit flm: qd for. dicit falsu qd repu-
gnat alteri pti istius copulatiue z vltia pna tenet
qz vt iferius ostendet cuiuslibet ppõnis ve qd-
libet assertiuu significatu e veru q at si dca inter
significatu principale assertiuu z repñtatiuu pa-
tebit i sequentib? ha ps eiusde cõclusionis sic ostē-
dit for. dicit flm z n dicit nisi illa for. dicit flm: q illa
e fla pna e cõcedēda z ams e cõcedēduz qz pma
ps e isolubile qd e ostēsu eē cõcedēdu z scda ps
casus q pns e pcedendū z e qdlibet isolubile est
flm: q cõcedēdu e isolubile eē flm z h vt sequē-
t p pns negandū eē isolubile eē vez tāq? repu-
gnas z sic pz tota cõclusio hic in aduertendū q
nō e pcedēdu isolubile eē flm rōe sui significati
q termini coiter p̄tendūt. Sed qz illud e vez rōe
alterius significati assertiuu ex q? n significat p-
cise vt eius termini coiter p̄tendūt. Ex quib? seq̄-
qz si ponat tale isolubile vltra significatu autenti-
cū significare p̄cise vez z qd deus e vel aliqd ta-
le casus nē admittēdu. qz eo admissio sequitur
p̄tadictio qz pz quoniā vt deductū e sequit isolo-
ubile eē flm sed ar isolubile esse vez z n eē flm
sic arguēdo for. dicit flm z deus e z illud isolubile
sic significat: qd e verū. Aduertēdu e vltius dif-
ferentiā eē iter significatū principale assertiuu et
repñtatiuu. Illud. n. appellat significatū p̄cipa-
le alicuius p̄positiõis qd resultat ex priaria om-
niū suoz terminoz significatione z sic ista ppõ-
bō e aial significat p̄cipaliter hominē eē aial. Il-
lud vocat significatū assertiuu alicuius ppõis q
est significatū alicuius p̄positiõis ab ea formalit̄
sequēs quecūqz fuerit z h mō illa bō e aial signifi-
cat assertiue hoim eē. Illud vō dicit significatū
repñtatiuu alicuius p̄positiõis qd cõsiderādo p
ipam apprehēdit z sic ista bō e aial significat
re hoim esse asinū. Ex his sequit qd oē significa-
tū p̄cipale e assertiuu z nō p̄uertat z oē asserti-
uū e repñtatiuu z nō e cõuerso. Sequit et tūc qz
vniū ppõnis e tantū vniū significatū p̄cipale
lz plura sunt assertiua vel representatiua. Sequit
vltius qz cuiuslibet ppõnis vere qdlibet signifi-
catū assertiuu e verū cū ex vō n sequit nisi vez.
Sed nō cuiuslibet tale e qdlibet significatū asser-
tiuu flm bec oia patēt. Quarta p̄clusio sequitur
qd si fiat casus de isolubili i quo ponat isolubile
significare p̄cise copulatiue vt ei? termini coit̄
p̄tendūt z aliquid aliud vt. a. eē. b. vel aliqd tale
si oppositū p̄ntis copulatiue n stat cū cāu cāus n
e admittēdu z h itelligat opposito copulati exi-
stēre: qz tūc ille casus ipicat p̄dictiõem. Si vō
oppositū copulati stat cū toto casu eo admissio in
isolubile qñcūqz pponit ifra tps e pcedendū vt
seq̄s z negādū ipm eē vez z copulatus qñcūqz
pponit durate tpe e negādū. Ista p̄clusio qtuor
bet p̄tes quaz p̄ma e qz si ponat isolubile signifi-

care p̄cise copulatiue vt eius termini coiter p̄ten-
dāt z aliquid aliud si significatū copulati repugnat
casu seu nō stet cū eo casus nō e admittēdu bec
ps sic pbat i quolqz tali cāu rñdens cogitur nega-
re cõpulatu z pcedere eius oppositū: enz q casus
positus sit admittēdu et sit cõcedēdu si oppo-
sitū copulati nō staret cū casu eo qd eē sibi forma-
liter repugnās aut ipossibile p se tūc oporteret re-
pugnātia pcedere qd e icõueniēs qre z c. pz pna
z ans primū post declarabitur. Secūda ps p̄clu-
siõis e qz admissio tali casu vbi oppositū copulati
stet cū casu q isolubile quocūqz loco ponat infra
tps e pcedēdu vt sequēs bec ps p̄batur sic z po-
no q for. dicat istā z nullā aliā for. dicit flm signifi-
cantē p̄cise for. dicere flm z regē sedere. Et tūc
arguit sic for. dicit istā z nullā aliā for. dicit flm p̄-
cise significatē for. dicere flm z regē sedere: q for.
dicit flm ista pna e cõcedēda: qz ex tps bñ rñdē-
da pcederetur z ams e pcedēdu qz cāus: q z pns
z pns e isolubile q z c. z q pna sit cõcedēda. p-
batur v t̄supra qz oppositū p̄ntis z ams formalit̄
repugnāt. Tertia ps p̄clusiõis qz negādū est in-
solubile eē vez tāq? repugnās p̄batur sic quoniā
sequitur for. dicit falsam z nōn dicit nisi istaz for.
dicit falsam: ergo illa e falsa pna e cõcedēda et
ams e cõcedēdu z pz: q z psequens e cõcedēduz
videlicet q isolubile est falsuz z p consequēs ne-
gādū e ipsū eē verū vt repugnās. Quarta p̄ticia
cõclusiõis fuit qz copulatum est negandū qz sic
ostenditur bec est falsa for. dicit falsum p̄cise si-
gnificans q for. dicit falsum z q rex sedet: ergo
for. nōn dicit falsum vel nullus rex sedet sed for.
dicit falsū: q nullus rex sedet tota cõsequētia est
pcedēda z ams est concedēdu vt pz: q z conse-
quens z consequens est oppositūz copulati: ergo
oppositū copulati e concedēdu z per psequē-
copulatum est negandum quare pz tota cõclusio
quinta conclusio si fiat casus de isolubili i quo
ponat isolubile significare p̄cise disiunctiue vt ei?
termini coit̄ p̄tendūt vel. a. eē. b. vel aliqd aliud z
disiunctū n stet cū cāu n e casus iste admittēdu.
Si vero disiunctum stetur casu eo admissio quā
docūqz proponitur isolubile est negandum tā-
q? repugnans z concedendum est ipsum esse vez
tanquam sequens z disiunctum quocūqz po-
nitur est concedendum bec conclusio habet similit̄
ter quattuor principales quarum prima sic p̄ba-
tur in quolibet huiusmodi cāu cogitur respondēs
concedere disiunctum ergo vbi non stet cum casu
non est casus admittēdu cū eo admissio oz repu-
gnātia p̄tendere patet pna z assūptū p? ostendēt
Secūda ps sic declarat z pono qz bec sit ois
p̄positio falsū e significās p̄cise falsū eē vel regē
sedere z arguo sic bec e ois p̄positio fluz e signi-
ficās p̄cise falsū eē vl regē sedere: q nullū flm z

ista omnia est concedenda quod est tempus bene respondendo concedere cum oppositum dicitur repugnat auctori ut patet ad uertenti et auctori est concedendum quod casus quod et dicitur est concedendum ut sequens ex eodem et est oppositum insolubile quod insolubile est negandum ut casus repugnans. Tertia pars sic auctori nullum falsum est et ista est omnis propositio falsum est quod ista est vera. Ista omnia est concedenda et auctori est concedendum ut patet quod dicitur. Omnis tanquam sequens et est quod insolubile est verum quod concedendum est solubile esse verum ut sequens. Quarta pars est patet non sequitur ista est vera falsum est precise significans scilicet esse vel regem sedere: quod scilicet esse vel rex sedet tunc ultra falsum est vel rex sedet sed nullum scilicet esse ergo rex sedet tota consequentia est concedenda et auctori est concedendum quod et dicitur et est distinctum quod distinctum est concedendum et sic patet tota conclusio quod ad singulas est partes. Hic tamen considera quod facta est meto in declinatione hanc conclusionem de omnia concedenda quod sic aliud est aliquid propositione esse concedenda et illa concedendum esse verum et aliud est aliquid propositione esse neganda et ipsum neganda esse verum sic aliud est aliquid consequentia esse concedenda et ipsam concedenda esse bona. Unde sic stat quod aliquid propositio sit concedenda et neganda esse vera ut de ista deus est positio quod conuertatur cum ista habet esse auctori impossibile est. non concedenda quod extra tempus bene respondendo concedere nec est repugnans et tamen negandum est illa esse vera ex quo sequens est illa esse falsum. Stat. non aliquid propositione esse neganda et concedenda illa esse vera ut positio quod ista habet esse auctori. Quarta cum ista necessaria deest tunc ista impossibile habet esse auctori est neganda quod est tempus bene respondendo negare nec est sequens et tamen est concedendum ut sequens quod ipsa est vera ita sicut stat quod aliqua omnia sit concedenda et tamen sit negandum illa esse bona ut de ista habet currere: quod aial currit positio quod omnis significet precise boiem esse auctori est. non concedenda quod est tempus bene respondendo concedere tamen et tamen negandum est ipsam esse bona cum sit sequens illa esse mala ut patet et similiter stat quod aliqua omnia sit neganda et sit concedendum ipsa esse bona ut de illa deus est quod habet esse auctori positio quod auctori et omnis conuertatur ista esse neganda quod est tempus esse bene respondendum negare et tamen ut sequens est concedendum ipsa esse bona. Ex hijs sequitur quod iste forme non valet ista propositio est necessaria simpliciter: quod est concedenda est ista propositio est impossibilis simpliciter: ergo est neganda patet ex dictis sed oporteret addere precise significans ex parte suorum terminorum. Sequitur etiam quod nec iste valet nec omnia est concedenda et auctori est verum: quod et dicitur. Contra tamen has conclusiones seu regulas ut earum intellectus clarior habeatur auctori pro prima conclusione quod ea dare sequitur quod eadem propositio in eodem tempore obligationis respectu eiusdem est concedenda et neganda consequens est scilicet esse et patet consequentia et pono quod ad auctori dicat ista et nullam aliam ad auctori dicit scilicet non pono quod iter significet et tunc propono ista est falsa et pertinet concedere quod verum non repugnans quo con-

cesso propono ista esse neganda sed est concedendum quod sequens et bene conclusionem ista est neganda quod est tempus bene respondendo negare. Sed tunc auctori quod ista sit concedenda et auctori sic illa est falsa et impropositio: quod ista est falsa et ultra illa est falsa et ad auctori dicit illa quod ad auctori dicit scilicet tota consequentia est concedenda et antecedens est concedendum ergo et consequens et consequens est illud ad auctori dicit scilicet: ergo istud ad auctori dicit scilicet tota consequentia est concedenda et antecedens est concedendum: ergo et consequens et consequens est illud ad auctori dicit scilicet: ergo istud ad auctori dicit scilicet est concedendum et per argumentum factum est est negandum ab eodem: ergo habet conclusio. Secundo et eandem conclusionem auctori sic et pono quod auctori dicit illa et nullam aliam antecedens dicit scilicet esse et quod omnis propositio sit falsa tunc patet quod illa propositio antecedens dicit falsum quod loco proposita est concedenda et tamen est tempus est neganda quod scilicet scita esse talis et. quare prima conclusio non est nisi vera. Tertio et eandem istam sic sit rei veritas quod nullus rex sit et pono tibi quod unus rex sit omnis rex quod dicat ista et nullam aliam rex dicit scilicet tunc patet quod illa rex dicit scilicet. pro loco proposita sit neganda cum sit repugnans et tamen est tempus dubitare: ergo aliud est respondendum in tempore quod est cuius oppositum inuit prima conclusio. Quarto auctori et sint ad auctori et antecedens solit in mundo et dicat ad auctori solam istam alter istorum dicit scilicet ipsi demonstratis significatem precise ut et terminum coniter pretendunt antecedens auctori dicit soluz illa ad auctori dicit verum non pono quod iter debeat significare et tunc patet quod hec est concedenda ad auctori dicit verum sit pro loco ponat et tamen est tempus negare et quod ista sit concedenda patet quod si negat oporteret oppositum esse concedere. scilicet ad auctori dicit verum quo processu tunc auctori sic ad auctori non dicit verum et dicit ista propositio aliter istorum dicit scilicet: ergo ista est falsa tunc sic ista est falsa et per casum significat quod alter istorum dicit scilicet: ergo nullus istorum dicit scilicet esse et per consequens ad auctori non dicit falsum et dicit propositio per casum: ergo dicit verum et sic eorum quod negat ad auctori dicere verum sequitur ad auctori dicit verum quare illa responsio non habet locum. Deinde et secundam conclusionem istam possit adducendo duo argumenta ad oppositum questionis adducat quod super forma sunt reliqua id est aliter et tertio et eadem sic obicit aliquis casus in quo ponit insolubile significare precise est possibile: ergo et. patet auctori quomodo possibile est quod sol. dicat istam et nullam aliam sol. dicit scilicet que tunc erit insolubile et huic compositibile est quod ista significet precise ut eius termini communiter pretendunt: quod possibile est insolubile significat precise et. patet omnia et maior minor auctori patet quod possibile est quod termini isti sol. dicit scilicet et cuiuslibet talis coniter pretendunt sol. currere in bello more ut notum est quod ubi sic pretendunt illud et insolubile quare et. Contra conclusionem tertiam auctori multipliciter et patet sic et capio istam non significat sic est patet ipsa

demonstrat et pono quod significet assertive quod si
non significat sic est non tamen precise iste est casus de iso-
lubili secundum quod secundum conclusionem tertiā et tamen insolubile non
est concedendum ut conclusio dicitur et conclusio falsa per
omnia et utraque pars aintis probatur et per quod in casu po-
sito ista propositio sit insolubilis hoc non significat sic
est quod si ponatur significare precise et ad eam esse ve-
ram sequitur eam esse falsam et e converso et cetera. probatur autem et
pono quod significet precise ut sui termini coiter preten-
dunt et tunc quero utrum sit vera aut falsa si vera est prin-
cipaliter significat sic est. Et illa significat quod non si-
gnificat sicut est quod ista non significat sic est tunc sic ista
non significat sic est quod non est vera et est propositio quod fal-
sa quare et cetera. si dicatur quod ista est falsa quod ista principaliter si-
gnificat aliter quam est. Sed ista principaliter si-
gnificat quod ista non significat sic est quod si est ita quod ista
non significat sic est tunc sic non est ita quod ista non signi-
ficat sic est et ista significat aliter quam est et significat
sic est tunc ultra ista significat sic est et non significat
non sicut est et significat precise sic est et propositio est vera
probatur minor quod si ista propositio significat non sic est
aut in significando quod ipsa non significat sicut est aut
aliud significatum illi convertibile ut quod illa non signi-
ficet verum et sic de talibus quod alio modo non ut signifi-
care cum sit aliqua negativa pura sed si aliquid signifi-
cat ut videlicet convertibile est verum seu sicut est omnia
sunt sicut est quod illa propositio in significando unum istorum
significat sicut est et non significat aliter sequitur igitur
quod significet sicut est et quod ista non significat non sic est
quod erat declarandum et per etiam quod ad illam esse falsam
sequitur illam esse veram: id est insolubilis quo probato
tunc arguitur sic secunda pars aintis. si quod ista propositio
non sit concedenda quod si concedatur quod hec non significat
sic est tunc deducitur per dictio sic arguendo hec non signifi-
cat sic est quod sic est quod hec non significat sic est et hec asser-
tive sic significat quod significat sic est per omnia et ante ex-
tensione una cum casu et sic si concedatur quod hec non si-
gnificat sicut est sequitur quod hec significat sicut est quod
re et cetera. Secundo arguitur sic et pono quod bis pro-
positio vera sit concedenda a te et solus talis. Et omnia
falsa a te sit neganda et solus talis et quod hec propositio
hec est a te neganda se ipsa demonstrata significat sic
assertive et non precise tunc hec propositio hec est a te ne-
ganda est insolubilis secundum conclusiones et non est con-
cedenda sed neganda cuius oppositum dicitur conclusio quod
et cetera. per omnia et maior minor autem autem et propono tibi
ista si concedis et bene respondes quod est a te concedenda et a te
concedendum est verum per casum quod illa est vera et significat as-
sertive quod est a te neganda quod illa est a te neganda et sic
habebitur propositio in conclusione. Si negas eam
et bene respondes quod est a te neganda et sic iterum habebitur in-
ternum nec valet si respondetur insolubile concedendo
negando tamen propositionem similem per cuius subiectum
solubile demonstrat quoniam tunc eadem propositio
demonstrata est concedendum quod hec est a te neganda

et hec non est a te neganda seu quod hec est a te con-
cedenda quod semper demonstrata prima quod est convenienter.

Tertio sic istatur in eadem conclusionem sine re-
gula et pono quod solus sint iste propositio omnia pro-
positio est falsa et hoc est verum et significat primarie
cise quod omnia propositio est falsa si autem assertive quod si est
verum demonstrata prima sed non precise tunc ista si est
insolubilis ut dicitur conclusio et tamen concedendum ipsa esse
veram in secundam prem conclusionis quare et cetera. et quod sit
concedendum istam esse veram probatur et quod an illa. si
omnia propositio est falsa sit vera an falsa. Si dicitur quod
sit quod vera ita est sicut principaliter ista significat et
ista principaliter significat quod omnia propositio est falsa
ergo omnia propositio est falsa: sed ipsa est pro-
positio quod ipsa est falsa et propositio non est vera ut dicebatur.
Si dicatur quod ipsa est falsa quod non est ita sicut ipsa princi-
paliter significat et illa principaliter significat quod omnia
propositio est falsa quod aliqua propositio non est falsa et aliqua est
aliqua propositio est vera et non est ista omnia propositio est falsa: cum
iam dicitur sit quod ista est falsa et est probatum est quod cum non
sit alia propositio ab ea nisi illa si est verum illa est vera et il-
larum insolubilis est et cetera. tota omnia est concedenda et ante est
concedendum quod et propositio est quod insolubile est verum quod et cetera.
Et simile argumentum posset fieri de istis omnia pro-
positio est falsa omnia propositio est vera posito quod non sunt plures
propositiones et cetera. Quarto ad idem sic obicitur et ca-
pio hac propositioem hec precise sic significans non est
vera ipsa demonstrata per se et hec et per se sic demonstr-
ando significatum quod eius termini coiter pretendunt et
pono quod significet sic assertive non tamen precise in isto
casu insolubile est concedendum esse verum in secundam par-
tem conclusionis quod per ex eo quod insolubile est una propositio
negativa cuius subiectum per nullo supponit ex eo
quod insolubile est una propositio negativa cuius subiectum per
nullo supponit ex eo quod insolubile significat ut potest
casus et omnia talis negativa est vera et cetera. Quinto
autem ad idem sic et capio istam propositionem hec pre-
cise significans ut eius termini coiter pretendunt est fal-
sa ipsa demonstrata per se et hec et pono quod significet
assertive sic et non precise hoc insolubile est concedendum
per conclusionem. Contra ex insolubili sequitur repu-
gnans casui ergo est negandum per omnia et ante probatur
quod sequitur hec precise significans ut eius ter-
mini coiter pretendunt est falsa ergo hec precise si-
gnificat ut eius termini coiter pretendunt ut per non
propositio est repugnans casui cum casus ponat oppo-
situm quare et cetera. Sexto autem sic et facio istam
hoc est falsum ergo hoc est falsum ordine demonstran-
do consequens et significet antecedens precise ut eius
termini coiter pretendunt propositio vero assertive sic et non
cise et tunc autem quod ista omnia est bona cum oppositum propositio
repugnet autem quod ista non stat sicut eodem ordine demon-
stratum est finis et hoc non est falsum: et ante est verum ut per quod et propositio
est insolubile quod insolubile est verum: tota omnia est concedenda
et ante est concedendum quod et propositio est quod insolubile

cedendū p̄ conclusionē et q̄ insolubile sit p̄cedendū p̄
bat q̄ si negat insolubile. s. q̄. a. ē v̄x tūc arguit sic
a. nō est v̄x et ē p̄p̄ō ḡ ē falsū et p̄p̄ō n̄ ē ita sicut
a. principalit̄ significat s̄. a. principalit̄ significat q̄
falsū est ḡ nullū falsū ē et p̄p̄ō. a. nō ē falsū et ē p̄
positio ḡ est v̄x tota p̄na est p̄cedenda et aīn est
cōcedendū ḡ et p̄na est insolubile ḡ et c̄. Secūdo
arguit sic et capiat bec p̄positio bec p̄cise cathego
rice significans nō ē v̄a ipsa demonstrata p̄ li bec et
pono q̄ significet d̄iunctiue p̄cise q̄ bec p̄cise ca
thegorice significans nō ē v̄a v̄l de? ē iste ē cas? de
insolubili v̄t d̄ simili p̄batū fuit sup̄ius et alijs hu
iusmodi posset p̄bari et ē admittendū apud istā p̄clu
sionē ex quo d̄iunctū stat cū casu et tū insolubile
ē p̄cedendū cuius oppositū ponit p̄dicta p̄clusio
ergo et c̄. et q̄ insolubile sit p̄cedendū p̄bat et arguit
sic bec p̄cise cathegorice significans non est ḡ bec p̄
cise cathegorice significans non est vera bec con
sequētia est p̄cedenda p̄tinue d̄mōstrato p̄nti q̄
et tps bene r̄ndendo cōcederet et oppositū p̄ntis
repugnat aīcedenti et aīn ē p̄cedendū q̄ p̄dicto
riū ei? est negādū vt repugās casui. s. bec p̄cise ca
thegorice significans ē v̄a cū ex isto sequit̄ q̄ si ḡ si
cat thegorice cuius oppositū ponit cas? qui iam
ponit significare d̄iunctiue ḡ et p̄na ē cōcedendū
et p̄na est insolubile ḡ insolubile ē p̄cedendū ḡ et c̄. Ad
bec oīa respōdet et p̄ ad p̄mū negat q̄ p̄clusio il
la sequit̄ et admissio negat q̄ ista sit falsa et iptinēs
adā dicit falsū nō tanq̄ s̄m sed tāq̄ repugās q̄
ex ea et cāu seq̄re ē repugnātia vt argumētuz p̄bat
q̄cūq̄z tū ps istū p̄p̄ōis p̄ se et p̄ loco p̄ponat illa
ē concedenda vt v̄a et nō repugnās et ps vltio loco
p̄bare ē velut repugās negāda. Itē si p̄ loco p̄
ponat ista est falsa s̄ tunc negatur q̄ ista sit iptinēs
et p̄ceditur p̄nter q̄ ista ē iptinens sequēs nā seq̄
tur adā dicit istā adā dicit falsū et ista est falsa ḡ adā
dicit falsū vbi maior est cāus et minor v̄nū p̄cessuz
si vero p̄ loco p̄ponatur illa ē p̄tinens p̄ceditur s̄
v̄lteri? negatur q̄ ista sit falsa vel repugās oppo
sito b̄n̄ negari et v̄ni b̄n̄ p̄cesso quōiā ista repugāt
ista non est falsa vel ista non est impertinens et ista
est falsa et impertinens vt pater. Et si arguit
quia cū toto casu stat q̄ ista significet p̄cise boiem
ēē aīnū et p̄ p̄na q̄ sit falsa q̄re et c̄. b̄ q̄ lz nō stet
cū casu p̄ se nō tū stat cū casu et b̄n̄ p̄cesso et oppo
sito b̄n̄ negari vt ē oīsum. Ad s̄z r̄ndetur p̄cedē
do q̄ in casu isto bec p̄p̄ō aīnps dicit s̄m ē p̄cedē
da et tū et tps esset neganda s̄z tū b̄ nō vadit p̄tra
istā p̄clusionēz itentuz q̄ ad insolubile p̄ loco p̄po
sitz et c̄. p̄cise ī cāu faciente illd̄ esse insolubile est
respondendū in casu sic si talis casus nō ēēt. pos
tus mō hoc nō fit solū casu de insolubilibus imo il
li sup̄adit̄ illa prop̄ō oīs prop̄ō est falsa q̄ p̄z q̄ ea
remouet adhuc residuū esset casus de insolubilib?
iō et c̄. Ad tertiū posset dici q̄ bec p̄p̄ōi tēpo

re rex dicit s̄m est dubitāda sicut extra nec rep̄
gnat certificato q̄ cessat certificatio v̄n̄ volūt q̄
dāq̄ dū sit positio cui? positū sp̄pugnat certificato
p̄ p̄cedētes certificatoez vt si bec admittat et cedi t
certificato p̄oz si tū volum? hui? oppositū sustit̄ vt
ad argumētū imediate p̄cedēs p̄cedēdo q̄ illa res
dic̄ falsū est negāda et ex tps est dubitāda verū n̄
hoc n̄ est merito casus faciētis illā ēē insolubilez s̄z
merito certificatiōis qua admissā remāente alio
casu dubitaretur sicut extra iō si ponat p̄cise in
faciente casu illam esse insolubile nō aliter ad eam
primo loco p̄positam in casu respōdebit̄ sicut ex
tra et hoc vult ista prima cōclusio. Ad quartuz
cōceditur q̄ insolubile in casu isto p̄positū est p̄ce
dendū et tū extra tps p̄positū ēēt negādū. Et dicit̄
v̄lteriuz q̄ bec cōclusiones nō habēt itelligi de in
solubilibus per accidēs vt est illud sed ponuntur
de insolubilibus per se. Et dicitur insolubile per se
quod est insolubile nō per reflectionē alterius p̄
positionis vt supra ipsa vt hoc est falsū ipsa demō
strata. Illud vero dicitur insolubile per accidēs
q̄ est insolubile per reflectionē alterius p̄positio
nis supra ipsam vt in casu positio ista est insolubi
lis adam dicit verum ex reflectionē alterius alter
istorum dicit falsum supra se ipsa quia si nō pone
retur adam dicere falsum remanente residuo ca
sus iste nō esset insolubilis adam dicit verum vt
satis cōstat. Ad quintam rationem principa
lem que fuit primo adducta ad partem affirmati
uam qūntis sunt diuersi modi respondēdi quidaz
dicūt q̄ ista p̄positio falsum potest remanere.
omnibus alterius p̄positiōibus corruptis sed nō
est possibile q̄ remaneat p̄positio p̄cise signifi
cās falsum esse nō existēte alia p̄positiōe ab ea
vnde si est vocalis vel scripta corruptis oib? alijs
acquirit significatum et si ponatur vt tāgebatur
in argumēto q̄ nō significet aliter q̄ falsum esse
et c̄. nō admittatur totus casus. Et similiter si est
mētalis dicitur q̄ corruptis oibus alijs p̄positi
onibus falsis illud mētale falsū remanet sed si re
māet p̄positio quia quo ad esse est significatuz
suum naturale nō dependens ab alijs p̄positio
nibus tamen quo ad esse formale et quo ad esse p̄
positiōem dependet ab aliq̄ p̄positiōe falsa et da
tur exemplum suum simile que facit ad huiusmo
di declarationem. Nam dicit̄ q̄ capta illa p̄
positione mentali credere a fortes plato sedet pla
tone sedente illa est scita et platone surgente illa n̄
est amplius scita sed error licet quo ad esse propo
sitionem non dependeat a platone tamen quo ad
illud esse sciētā vel errorē verum vel falsū q̄ est
ei? formale b̄n̄ depēdet a platone qūntis illa p̄p̄ō et
plato realiter distinguatur vt manifeste patet et
sic dicunt in p̄posito de ista p̄positione men
tali falsum est ista responsio licet a pluribus ap

probetur possz tñ mōderi z p^o arguitur q̄ illō mē
tale flim est sit ppositio oib⁹ alijs propositionibus
corruptis qz ille terminus falsū cum sit intentio
naturalis seu similitudo naturaliter significans
significat falsū a q̄ significatiōe absolui nō potest
sicut nec species albedinis a representatiōe albe
dinis z iste terminus est significat eē p idē ex quo
rū cōpositiōe significat illud mentale falsū ē ergo
illud mentale falsuz est remāet secūdus falsū eē
z hoc quiescēter z determinate sicut prius quā
do erant alie ppositiones z p oīs remanet ppo
sitiō sicut erat ante. **S**ecundo arguitur sic il
lud verbū est formaliter sūptū vt patet sed quan
docūqz in aliq̄ oratiōe est illō vbiū est illud verbū
est formalitē sumptum vnit p̄dicatum cū subiecto
z facit ppositionē q̄ illa oratio est ppositio patet
oīa z maior minor aut est de itentiōe aristotilis i
primo pierminyas dicit qd hoc est significat quā
dā ppositionē quā sine extremis nō est itelligere
Tertio ar sic data ista responsiōe sequit qd aliq̄
ppositio q̄ est imediate tua d̄sinīt eē ppositio per
corruptionē vni⁹ ppositiōis q̄ ē in anglia quātū
cūqz ad illā aduertas z d̄ illa p̄sideres ad opposi
tū veritatis psequens est icōueniens z volūtarie
dictū si cōcedat ergo z responsio z qd sequat p̄ba
tur z pono qd anglie sit ista p̄sitiō scita hō est asi
nus z imediate tua sit ista falsū ē z nō sint plures
ppositioēs q̄ iste due tūc patet qd ista ppo. q̄ est
in mēte tua desineret esse ppositio si illa que est
in anglia: s. hō est asinus corūperet nulla alia de
nouo genita vt sequit ex r̄sione q̄re zc. **Q**uarto
arguit sic qz ex illo sequit qd aliquod p̄plexū ē n̄
ppositio z tamen fiet ppositio ex sola p̄ductione
vnius ppositiōis false sibi dissimilis p̄bare z po
no qd habes in mente tua istā ppositionē falsū ē
z corūpanē oēs alie p̄pōnes tūc illud mentale p
responsiōēq̄ est ppositio z tñ si p̄ducit ista hō ē
asinus fiet ppo. **E**t notant dico sibi dissimil qz da
to qd p̄ducet aliq̄ talis falsū est nō pp hoc eēt ista
propō qz tantū valeret si sint viginti tales falsū est
nō existēte alia p̄pōne sicut si nō esset nisi vna z
alij dicūt qd ista oratio falsū est i casib⁹ positif cor
ruptis oibus alijs remāet significās p̄cise falsū
esse sed tñ nō remanet ppo cū nō significet illud
quiescēter z determinare veyz vel falsū principa
liter ex quo si d̄ qd significat p̄cipalitē veyz seq̄
tur qd sign. ficat p̄cipalitē falsū z eodtra. **I**lla
responsio nō est ad mentē hētiberi z coincidit cū
sa opinione isolubilitū quā sup̄ius iprobat. **A**lij
dicunt qd corruptis oib⁹ alijs propōtib⁹ ista fal
sū est remanet falsū eē secūdus sed nō p̄cise imo
acquirīt aliud significatū z hoc h̄z naturaliter si
sit mēralis z ad placidū si sit vocalis vel scripta qz
ex ipositōe ipsi⁹ alteri⁹ sibi simil. facta. a. p̄ ipositio
re in tali casu bec nō est nota iō relinq̄. **Q**uarta

ipositio quā magis approbo z credo eē intellectus
hētiberi v̄z pcedendo q̄ possibile est q̄ ista pro
positio falsū ē significet sic p̄cise multis alijs fal
sis existentibus z admittit illud z vlteri⁹ cū d̄ q̄
est possibile q̄ oēs alie corūpanē illa solā rema
nente cōcedo z silt q̄ est possibile q̄ nullus p̄cipi
a tp eā alit q̄ falsum esse zc. **E**t cū d̄ ponat in
esse nō admittit nō qz sit ipossibile sed qz ē prius
posito ipossibile. **I**ō stante illo nō admittitur
hoc fm h̄z possēt addimitti illo cadēte v̄n breuiter
vult bec responsio q̄ q̄nis ps istius cas⁹ sit possi
biles nō tñ sūt oēs posibles inuicē. **I**ō totus
casus ex oibus alijs agregat⁹ nō est possibil⁹ nec
ē admittend⁹ z hoc vult hētiber dū dicit littera
qz nō vidit aliā responsiōē q̄ negare totū zc.
Ex quo sequit oīs prius negatū. **A**d sextū re
spō det hētiber pcedendo p̄clusionē ad quā v̄du
cit argumentū cū. n. illa ppo nō acquirīt significa
tū nouū vt ponit in casu nec remanet significans
p̄cise vt prius ōz qz admittit significatūz priuū z
ex oīs d̄sinīt eē propō possēt tñ respōderi vt ad
argumentū p̄cedens nō admittēdo totū casū tāq̄
ipossibile dicēdo q̄ h̄z ei⁹ p̄tes sint posibles sunt
tñ in compossibiles inuicē zc. **A**d fm hētiber
dicit qz argumentū p̄bat istā de sensu composito
possibile ē insolubile significare p̄cise vt eius ter
mini cōiter p̄tendūt z hoc est cōcedendū: Sed n̄
p̄bat illam de sensu diuiso insolubile pōt significa
re p̄cise zc. z bec est ista q̄ negat. **S**z h̄z verūqz
ar qz si possibile ē insolubile significare p̄cise po
nat in esse z tunc querit v̄trū illud insolubile sit h̄z
quid an simpliciter nō fm quid ex quo significat p̄
cise ergo est insolubile simplr z admittend⁹ ergo ali
quis casus de isolubili simpliciter sic est admitten
dus oīs est falsū z h̄z ipsū. **I**ō capiat bec ppo
dens est z arguitur sic hoc potest significare p̄cise
se vt eius termini cōiter p̄tendunt vt pōt. z bec
pōt esse insolubilis vt etiā notū est ex dictis sup̄i⁹
ergo zc. patet oīa. a. resoluentib⁹ ad resolutam.
Responder qz possibile ē insolubile significa
re p̄cise vt eius termini cōiter p̄tendunt vt p̄z
sino de facto ita est quia dato qz ponatur qd bec
sit oīs propō falsū est cū tamen nō sit ita z signifi
cat ita p̄cise falsū esse sequitur qz in illo casu d̄ llo
lubili significat insolubile p̄cise zc. **S**ed tñ illud
est negandū ab illo cui casus iste est positus tāq̄
repugnans zc. **E**t ad secūdū d̄ qz hoc insolu
bile possēt significare p̄cise zc. vt arguebat nul
lū tñ insolubile pōt significare p̄cise vt eius termi
ni p̄tendunt isolubilitē seu denominantur p̄tē
dere qz hoc est repugnans h̄z aliq̄ sit verū z no
tantē dico seu denominantur p̄tendere pp illā p
positionem deus est aut aliq̄ tāle que si ponat
significare falsū esse z qd sit sola est insolubilis z
z tñ pōt significare p̄cise deū eē quod sui termini

coiter pretendunt. Sed non potest fieri non est possibile alteri per casus qui significat precise solum esse ut eius termini insolubilibus in illo casu denotatur pretendere et hic adverte quod cum dicitur quod nullus casus de insolubili simpliciter est admittendus probatur et capio istam propositionem solum est quod sit. a. de quo ego facio duos casus unum sorti et alium platonis et sorti pono quod ista sit omni propositio precise significans solum et non precise ut patet quod hic ultimus casus est a. platonem admittendus semel dicitur et tunc casus de insolubili simpliciter quod est casus de insolubili quod est insolubile simpliciter non quod in hoc secundo casu sicut patet quod iste primus non est admittendus. Ad octavum argumentum sunt duae resolutiones quidam dicit quod ista non est insolubilis hoc non significat sicut est aut illa nullo modo significat sicut est ipsa demonstrata et admittitur quod illa significat precise et dicitur quod est falsa quod significat sicut est non principaliter sed secundario: et quia ante quod omnia sua significata sunt convertibilia id si mensurando unum significat sicut est significabit principaliter sicut est. Rursum negando assumptum quoniam significat se non significare sicut necesse est esse quod non convertitur cum illo suo significato principali sicut quod hoc non significat sicut est cum primo sit verum et solum solum vincitur arguitur coiter quod ista sit insolubilis: quod ut significat precise ut est aut non si sic et significat precise quod ista non significat sicut est sicut si significat sicut est et per se non significat precise sicut est. Si dicitur quod ista non significat precise sicut est et ista significat quod ita est sicut ista precise significat et per se ista si significat precise sicut est et sic ad illam significat precise sicut est sequitur illa non significare precise sicut est et est quod est insolubilis. Rursum negando quod significat precise sicut est et cum ante illa non significat precise sicut est et ista precise sic significat sicut est. negat minor: quoniam ista non significat precise quod ista non significat precise sicut est: sicut quod ista non significat sicut est et hoc est solum ut declaratur: et ista est falsa et neganda et est oppositum procedenti. quod ista significat sicut est et non principaliter quod hoc implicat sicut assertive pro quanto sequitur hec non significat sicut est: sicut hec non significat sicut necesse est esse quod est. Et hec ratio sit bona alij nisi aliter dicitur tenentes ista esse insolubile et ex argumentis adductis concedunt argumentum procedere per conclusionem si absolute intelligatur quoniam ut clare patet insolubile est negandum et conclusio tertia dicit quod insolubile in tali casu est procedenti: dicunt quod iste conclusio seu regule non sunt intelligende de omnibus insolubilibus et per se. Sed solum de insolubilibus quod ultra significatum quod eorum termini coiter pretendunt necessario significat aliquid solum ut hoc est solum for. dicit sicut est. Sed sic non est de ista hec non significat sicut est imo se habet oppositum modo: videlicet quod ultra significatum quod eius termini coiter pretendunt quod significat aliquid verum quod sic ostenditur quod ex quo insolubile est negatum oppositum est concedendum: videlicet quod hec significat sicut est aut quod significat sicut est in significando de se non significare sicut est aut in significando aliquid.

aliquid solum et hoc non quod nihil significando precise sicut significat sicut est: sicut sequitur quod significat sicut est in significando aliquid verum et per se illud insolubile ultra suum significatum autenticum significat aliquid verum et de istis talibus insolubilibus non ponitur iste conclusio ut in sequentibus patebit magis. Ad novum argumentum dicitur quidam quod hec propositio habet a te neganda non est insolubilis: quod ad hoc quod esset insolubilis oporteret quod ipsa cum per se subiectum demonstraret quod dato quod poneret significare precise ut eius termini coiter pretendunt ad ea esse vera se queret ea esse falsam et est quod non est verum: id admisso cum conceditur illa et dicitur quod est vera nec sequitur tu concedis illam et bene respondes et ista est in pertinens: sicut ista est a te concedenda sicut oporteret adere in ante nec illa asserit se non esse concedenda quod est solum similiter nec sequitur illa est vera scita a te esse talis non repugnans: sicut est a te concedenda unum ista propositio ipertinens significans precise sicut est ex eo solum dicitur concedi esse neganda quod asserit se esse neganda: sicut in ad ipsam sit respondendum concedo. Sed quod ante verum illam esse neganda a te aut non. Si sic est ista est digna negari a te et per se habes respondere per hoc verbum nego et non per hoc verbum concedo ad ipsam cuius oppositum factum est. Si autem illud sit solum sequitur quod ista propositio est falsa et non vera posset responderi quod verum est illa esse a me neganda et quod illa digna est a me negari eo quod asserit se esse neganda a me: tamen habeo respondere ad ipsam per hoc verbum concedo cum scientia patet esse veram non repugnante et dicitur esse simile sicut de ista alicui proponitur dubium dato quod nihil proponatur nisi tibi illa sola et tunc ista est tibi dubia: quod sequitur alicui proponitur dubium et nulli proponitur nisi tibi cui illa sola proponitur: sicut ista est dubia et tamen habes eam concedere cum scias eam significare precise sicut tamen scis esse nec sit repugnans. Sed adhuc arguitur quod ista sit insolubilis in casu illo et quod utrum sit vera aut falsa sit vera ipsa significat precise quod est neganda: ergo ipsa est neganda et non quod repugnans ut patet ergo quod falsa ergo est. Si dicatur quod ista est falsa et significat precise quod ipsa est a te neganda: sicut ipsa non est a te neganda nec est dubitanda ut notum est ergo cum ad ea sit respondendum sequitur quod ipsa est concedenda a te et non quod sequens ergo quod vera id est. prope respondet quidam alteri procedendo ipsam esse insolubile casu argumenti et concedendo illam. s. hec a te neganda et concedis etiam quod ista est concedenda ut dicit conclusio. Sed forte negaret similem aliam insolubili que non esset insolubilis: sed quod ista responsio non possit stare ostenditur et arguitur sic ista est a te concedenda. Sed per casum omne concedi a te est verum: ergo ista est vera consequentia est concedenda et antecedens est concedendum ex responsione: ergo et consequens est concedendum et per se esset procedenti insolubile esse verum contra aliam partem conclusionis. Similiter dato

ante autem sic ista est vera hec est a te neganda et significat assertive quod ipsa est a te neganda ergo est a te neganda et per omnia non est a te concedenda contra conclusionem. In iudicio meo tenedo ista esse insolubile est aliter respondendi vix concedendo insolubile cum proponitur sed negatur quod sit. a. me concede ut repugnans sed concedit quod a. me negando ut sequens ex quo asserit se esse negari nec inconuenit concedere aliquam propositionem et negare ipsam esse concedendam qui illam fore concedendam fuerit repugnans ut multoties accidit et sic respondendo sic ut dicit conclusio que vult quod in tali casu insolubile sit concedende. i. quod ad ipsum sit respondendi per hoc verum concedo et tunc negare tur ulterius illa quam tu concedis illa et bene respondes quod illa est a. te concedenda. Sed oportet adde re in antecedente nec repugnat illa esse concedendam. Ad terminum argumentum respondet non admittendo casum quod claudit opposita ut per intuitum et non vult. Tertia conclusio aut aliqua istarum quod quilibet casus in quo ponitur insolubile significare assertive ut termini eius contra pretendunt et non precise sit admittendus quia hoc non est verum vniuersaliter de insolubilibus per accidens licet aliquando contingat ut de illis de quibus dicitur in littera alter istorum male respondet demonstrato forte et platone forte bene respondet verum tamen si quis poneret in casu argumenti illa hoc est verum significare precise ut eius termini et illa alia omnia propter est sic significare et non precise tunc bene esset casus admittendus nec sequitur inconueniens adductum et similiter dicat de illis omnia propter est vera nulla propter est vera. Adverte tamen quod si ponit has omnes esse propositiones omnia propter est vera et hoc est falsum demonstrata prima non possit concludi aliqua illarum esse insolubile. vbi dicitur prima esse falsa per se. Contra hanc responsionem negantem casum instatur sic quia ille aut est casus de insolubili simpliciter aut secundum quid non tamen potest dici quod sit casus de insolubili simpliciter quia insolubile non ponitur significare precise quod est casus de insolubili secundum quid et per omnia admittendus potest responderi quod est casus de insolubilibus secundum quos et non quilibet talis est possibilis nec admittendus nisi fuerit de insolubili per se ad intellectum superius positum et non ponit insolubile significare aliquid vltra significatum autenticum vnde dato quod ista forte dicitur secundum quid esse insolubilis et ponatur significare precise copulative quod forte dicit falsum et quod deus est esset casus de insolubili secundum quid et ita casus non esset admittendus per quartam conclusionem. Alii autem dicunt quod iste est casus de insolubili simpliciter licet insolubile non ponatur significare precise ut eius termini contra pretendunt appellas omnem istam causam de insolubili simpliciter qui est casus de insolubili quo solo admisso sequitur predictio et omnes istum casum de insolubili secundum quid qui est casus de insolubi-

li quod admisso non sequitur predictio et forte illa essent diuer sinode moderanda ea que dicebantur superius in principio casus de insolubili secundum quid vel simpliciter dum hec opinio recitabatur. Ad undecimum argumentum respondetur quod ille conclusiones non dantur de omnibus insolubilibus. Sed solum habent intelligi de illis de quibus dicebatur in solutione octavi argumenti et magis dicebatur in solutione argumenti quodammodo ad illa loca ut euitetur perplexitas haberetur recursus. Ad duodecimum videtur similiter quod in hoc casu insolubile est negandum sicut per in precedenti casu est concedendum esse verum nec de his insolubilibus ponantur predictae conclusiones. Ad tertium decimum respondetur concedendo quam illa habet esse falsum ergo habet esse falsum continue demonstrando sequens. sed negatur quod sit bona tanquam repugnans imo sequitur quod ita mala ex quo antecedens est verum et consequens falsum et proceditur ulterius quod copulativa opposita ex antecedente et opposito contra est possibilis et est admittenda non tamen admittitur si ipsa potatur quia non omne quod proceditur esse possibile debet admitti nisi si extra tempus fuerit tale non repugnans illa copulativa hoc est secundum quid et hoc non est secundum quid continue demonstrato de facto est impossibilis per se licet infra tempus hoc sit negandum ut repugnans quemadmodum dicebatur. Sed contra hanc responsionem autem et primo concessione istius contra et cedat tempus et tunc autem sic in tempore tu concessisti istam consequentiam que in rei veritate non valuit quia tunc fuit eius antecedens verum et consequens falsum quod tu male respondisti ex quo concessisti impossibile per se. Item ex ista responsione sequitur quod aliqua est propositio categorica que subordinatur vni ipotetice nec potest subordinari vni categorice non mutata eius significatio. Et ulterius quod propositio insolubili subordinatur non insolubili consequens inconueniens et probatur illa consequentia de ista propositio vocali vel scripta habet esse secundum quid ipsa demonstrata per hoc quod subordinatur vni ipotetice mentali ex quo sequitur quod non est possibile dari tales mentales et hoc est secundum quid ipsa demonstrata. per primum secundum quid quia ista significare precise hoc esse falsum et esset insolubile simpliciter et hoc est apud hanc viam et ex hoc ulterius sequitur quod cum ista vocali vel scripta insolubili subordinatur vni non insolubili quod et. Respondetur ab aliquibus quod non inconuenit concessisse consequentiam malam bene respondendo infra tempus vbi ante significet categorice et consequens ipotetice ut in opposito. Alii negant quod ista consequentia sit siue fuerit concedenda et hec responsio non videtur conueniens et prima indiget speculatione et tu considera. Ad aliud proceditur illud ad quod deducit. Sed contra quia intellectus est liber quod potest componere illam

intentione flām cū illo p̄nōtine demonstratio
 hoc per li hoc demonstrando totū cōplexu resul
 tans formādo talē proportionez hoc ē falsū ipsa
 demonstrata z cōsimilit̄ qz p̄t facē talē negatiuā
 hoc nō ē flm ipsa demonstrata: q̄ p̄ idē et talē. affir
 matiuā hoc ē flm p̄t r̄ideri v̄trobīq̄ negādo cō
 sequentiā aliter oporteret q̄ illa mētalis hoc ē flz
 ipsa demonstrata significet ipoteticē et nō cathe
 gorice qz nō bene sonat sustinētibus hanc opinio
 nē z hoc argumentū cū duobus p̄ factis q̄ secū
 dam cōclusionē vidēt hanc positioē molestā
 Sed ad q̄rtādecimā rōnem p̄cipalē p̄cedit
 q̄ ibi insolubile ē negatiō nec p̄cedit q̄ conclusioēz
 quartā: qz nō ponit de insolubilibus q̄ redit̄ falsa
 merito suoz significatiōz assertio: qz eoz ter
 mini coiter p̄tendunt vt ē illud hoc nō p̄cise sic
 significās sic ē flā in casu illic positō que assertit se
 n̄ significare sic p̄cise demonstrato suo p̄ncipa
 li significato qz ē flm de quibus s̄t insolubilibus
 iste cōclusiones v̄tuer salit̄ intelligunt statim p̄
 tebit. Ad de immaquintā rationem quidā
 r̄ident dicendo illā p̄pōez nō esse insolubilez bec
 p̄cise cathegorice significās nō ē vera et admittūt
 qd̄ significat p̄cise vt eius termini coiter p̄ten
 dūt z cōcedūt ipsā z qz ē vera. Et v̄terius r̄i
 dendo ad argumētū superius factū ad p̄banduz
 qz sit insolubilis cōcedunt qz bec nō p̄cise cathe
 gorice significat vel qz bec nō ē vera z cūz postea
 ar̄ sic h̄ nō p̄cise cathegorice significat vel bec nō
 ē vera: sed bec p̄cise cathegorice significat: q̄ bec
 nō ē vera nagat̄ minor z dicit qz q̄tūctūqz ponit
 significare vt eius termini coiter p̄tendunt ipsa
 tamē significat ipoteticē qz distinctiue qz bec nō
 p̄cise cathegorice significat vel qz bec nō ē vera ē
 n. p̄positio negatiua de p̄cipio q̄ equiualeat v̄t
 negatiue de relativo z talis de relativo equiualeat
 v̄t distinctiue vt supponebat p̄i. Contra hanc
 r̄isionē istā ipsā parū mutatis terminis ad icō
 neniens p̄missū deducendo z capio hanc p̄positi
 onē bec p̄cise sic significās nō ē vera per li bec
 ipsā demonstrādo z p̄ li sic significatū suū qz eius
 termini coiter p̄tendūt z pono qz significet p̄cise
 copulatiue sic z cū hoc qz deus ē z fiat argumen
 tū vt supra nec tūc erit euasio quin p̄bet̄ illā cē
 insolubile nā optie sequitur bec p̄cise sic significās
 nō ē vera: q̄ bec p̄cise nō sic significat vel bec nō ē
 vera. Sed p̄ casū si admittit̄ illā significare p̄
 cise zc. illa p̄cise significat sic q̄ nō ē vera s̄t̄ seq̄t̄
 illa est flā significās zc. q̄ bec nō p̄cise sic signifi
 cās nō ē vera z p̄ p̄ns nō ē ita qz bec nō p̄cise sic
 significat vel qz bec nō ē vera. Ex quo v̄terius se
 quit̄ qz bec p̄cise sic significat z qz bec ē v̄a qz
 ad eā cē verā sequit̄ eā cē flm z cōuerso positō
 qz significat p̄cise vt eius termini coiter p̄tendūt
 qz p̄ns est insolubilis. Ad r̄idēt ad argumen

tū aliter dicendo qz cōclusiones iste nō s̄t̄ intellige
 de de oibus insolubilibus s̄z ponit̄ soluz de p̄po
 sitione insolubili ad quā significantem assertiue
 vt eius termini coiter p̄tendūt simul cū cāu de
 insolubili sequit̄ ipsa cē flām z hoc solū merito sui
 significati assertiui qz termini coiter p̄tendūt p̄t
 ma p̄s ponit̄ p̄p̄ hanc p̄pōez z similes bec p̄pō p̄
 cise z cathegorice significās n̄ ē v̄a qz nō seq̄t̄ asser
 tiue significaret qz bec p̄pō cathegorice significās
 nō ē v̄a: q̄ ipsa ē flā qz positō qz ipsa significet copu
 latiuē p̄cise sic z qz tu nō differes atē eāns verū
 z p̄ns flm qz tūc n̄ d̄erit flā imo vera cū quodl̄z
 assertiui eius significatū sit verū sc̄da p̄s ponit̄
 p̄p̄ hanc p̄positioē bec p̄positio p̄cise cathegori
 ce significās nō ē vera z tales qz h̄ ad eā sic signi
 ficante assertiue zc. sequat̄ eā esse flām hoc tū ē
 merito sui significati assertiui qz eius termini coiter
 p̄tendūt huiusmodi: v̄z qz bec p̄pō sic cathego
 rice significās nō ē vera cū illud sequit̄ qz sit pro
 positio nō vera ex p̄nti p̄pō flā. Ex h̄ijs habe
 tur declaratio multoz solutionū argumētōz p̄e
 cedentiū v̄nde cū dicit̄ in octauo ar̄ de ista bec
 nō significat sic ē ipsa demonstrata p̄s qz de illa nō
 intelligūt̄ ille p̄clusiones qz redit̄ flā merito sui si
 gnificati assertiui qz sui termini coiter p̄tendunt: s̄
 huius hanc nō significare sic ē cū illud sit flm ex
 quo ista significat sic ē secundario vt superius de
 clarabat. Secus ar̄ de illis hoc ē flm hoc nō
 est verū zc. qz ista hoc ē flm nō redit̄ flā qz aliqd̄
 significatū suū sit flm qd̄ eius termini coiter p̄ten
 dūt vt qz a. est. b. vel aliqd̄ tale et in isto argumē
 te cū ar̄ de ista bec p̄cise sic significās nō ē vera:
 p̄s qz ista nō ē flā: s̄z vera i cāu illo z p̄clusiones in
 telligunt̄ solū de insolubilibus q̄ redit̄ flā. Illa
 v̄o bec p̄cise significās vt ei⁹ termini coiter p̄ten
 dūt ē flā z redit̄ flā merito sui significati asserti
 ui qz ei⁹ termini coiter p̄tendūt cū asserat se signi
 ficare sic p̄cise z nō ē ita. Ad dicebat̄ in ar̄
 xij. r̄idendo qz de talibus insolubilibus nō sit istan
 tia q̄ p̄clusiones z s̄t̄ de ista bec nō p̄cise sic
 significās ē flā i casu argumēti p̄cedētis: Ad
 sextādecimā rōnem dicit̄ quidā casū nō esse ad
 mittendū z cū ar̄ qz sit possibilis qz bec stant simul
 bec p̄pō h̄ ē flm significat assertiue hoc cē flm z
 nullū oppositū copulati ē negādū. R̄idēt qz
 ista nō stāt simul z hoc supposito qd̄ quelz p̄pō
 beāt̄ p̄dictorū vt supponit̄ conclusio naz sequit̄
 qz bec p̄pō hoc ē flm significat assertiue hoc esse
 flm z cū nō sit possibile qz significet p̄cise: q̄ signi
 ficat aliqd̄ aliud copulatiue qz al. ē nō significaret
 hoc cē flm assertiue z si significat aliquid aliqd̄ co
 pulatiue: q̄ aliqd̄ copulatiū est: z tale h̄z oppo
 sitū: q̄ oē oppositū copulati ē q̄ zc. Aliter p̄t
 r̄ideri z forte melius qz cū regule sint p̄tingen
 tes nō icōuenit̄ i tpe p̄cedē opposituz alteri⁹ eaz

dū fuerit sequēs obseruādo: tñ ea q̄ regule dicūt
vñ i casu superi? posito cōcedēdo oppositum re
gule obseruatur: tñ illud qd̄ dic̄ regula siue p̄clu
sio posita nā p̄cedendo qd̄ aliqd̄ oppositū copu
latiē negandū p̄ceditur oppositū copulati et ne
gando q̄ nullū oppositū copulati ē negandū; ne
gatur copulati q̄re et c̄. Ad de cim̄septimūz
argumētū r̄idetur nō admittēdo cāuz: q̄ n̄ ē pos
sibilis vt p̄t eē notū inspiciēti nec hoc repugnat
p̄clusiōi quante q̄ hoc ē insolubile p̄ accēs et d̄ illis
isolubilib? p̄ accēs nō hēbāt itelligi p̄clusiones il
le tñ si poneret sc̄da significaret p̄cise q̄. a ē vez
z prima p̄cise distiūctiue q̄ s̄m̄ ē vel qd̄ deus est
admittitur cāuz z negaret insolubile vt dicūt in q̄
stione. Et idē ē iudiciū de istis alter istoz male
r̄idit z sor. bñ r̄idet in casu bentisberi. Alij
tñ dicunt qd̄ p̄clusio dic̄ q̄ insolubile positiū signi
ficare distiūctiue est negandū z hoc ē itelligendūz
casu debite admisso mō hic cāuz n̄ p̄t debite ad
mitti: q̄ ē impossibilis z alij glosāt istā cōclusiō
nē dicētes q̄ cū in ea d̄r̄ distiūctū stat cū toto cāuz
z c̄. vñ itelligi qd̄ distiūctū sit toto casu cūz possi
bile qualiter nō ē hic ex quo casus est impossibil̄ vt
fuit declaratiū p̄ parte in argumēto. Ad deci
mū octauū z vltimū argumētū dictū fuit i soluti
one decim̄quarti argumēti quomō cōclusiones n̄
intelligunt de hijs insolubilib? z verū ē qd̄ insolu
bile ē p̄cedendūz z si ponat significare assertiue
z c̄. nō sequit̄ ipsū eē s̄m̄ imo erit vez vt dictum
fuit: q̄ ē p̄pō negatiua cui? subiectū p̄ nullo sup
ponit z de hijs insolubilibus i p̄fētū nō ē s̄m̄o.
Intellige tñ qd̄ est alia opinio p̄babilis: insolu
bilium aliter glosans p̄clusiones p̄missas z habet
hec opinio p̄ fūdāmētū q̄ oēs tales p̄pōnes tā
affirmatiue quā negatiue significant copulatiue
vñ hec sic p̄cise significās n̄ ē vera hec sic p̄cise
significās ē flā z c̄ vñ prima significat qd̄ hec p̄
cise sic significat z qd̄ hec nō ē vera z secūda sig
nificat qd̄ hec p̄cise sic significat z hec ē flā z ita
dicūt de alijs sic multi opinant̄ qd̄ hec significat
copulatiue lz sit negatiua chimera q̄ currit n̄ mo
uet. s. qd̄ chimera currit z qd̄ chimera non moue
tur z tūc sic nec iste d̄dicūt chimera q̄ currit non
mouet cū oēs sint flē. Sed vtrique assignatur
p̄dictoriū p̄ negatiue p̄positā toti sic s̄m̄ nec iste
d̄dicūt hec p̄cise categorice significās nō ē vā
z hec p̄cise categorice significās ē vā cōtinue
demonstrata prima cū vtraque sit flā ex fūdāmē
mento tā tradito z vtriq̄z dandū ē p̄dictoriū p̄
ponēdo negatiue quo fundamētū p̄missio dic̄
vltimūz hec positio limitatiōes regulaz q̄ coiter
ponitur i hac mā cū dicitur in eis q̄ insolubile
ē cōcedendū tāq̄ sequēs q̄ hoc ē itelligendū vbi
insolubile nō reddatur cāuz repugnās: q̄ vbi eēt
repugnās esset negandū vt de illis hec p̄cise sic

significās nō ē vera hec p̄cise significās vt eius
termi coiter p̄tendūt ē flā: nā prima i casu secū
di argumēti ē neganda q̄z repugnat casu ex quo
significat copulatiue z assertit significare p̄cise
sic cuius oppositū ponit casus z et cū illud sit flā
sequitur q̄ ista ē flā z nō vā vt superi? arguebat
z similiē dicēdū ē de sc̄da de q̄ in argumēto duo
decimo mentio fiebat. Et p̄ argumētis soluē
dis q̄ d̄ quartā p̄clusionē videbant p̄cedere idē
ē obleruandū. Et in casu argumēti vndecimi ē
negat insolubile vt repugnās z p̄cedit q̄ ē s̄m̄ q̄z
assertit se significare p̄cise categorice q̄ est flā
z repugnās casu ibidē posito. Nec sequit̄ n̄ hec
p̄cise categorice significās nō est vā: q̄ nō est
ita q̄ hec nō p̄cise categorice significet vl̄ q̄ hec
nō ē vā q̄ illa insolubilis n̄ significat distiūctiue: s̄
copulatiue z sua opposita distiūctiue mō p̄dicto
rio. s. q̄ hec nō p̄cise categorice significat vel q̄
hec ē vā q̄ verū ē p̄ prima pte. Et lz oppositum
copulati nō stet cū cāuz tñ casus est admittendus
nec p̄clusio vult oppositū: s̄ itelligit q̄ qñ oppo
sitū copulati nō stet cū casu z insolubile ē sequēs
ex casu tūc casus nō ē admittendus: tñ bñ est ad
mittendus qui insolubile repugnat casu quantū
cūq̄z oppositū copulati nō stet cū casu. Sed p̄clu
sio quinta cū dicūt q̄ qñ insolubile p̄tū significat
sc̄da distiūctiue z c̄. tūc insolubile ē negandūz tāq̄
repugnās z p̄cedendū ē esse vez tanq̄ sequens
d̄z ip̄a sic moderari vñ vbi insolubile eēt s̄m̄ non sit
sequēs ex casu q̄ dū ē sequēs tūc vñ p̄cedi ipsū
eē s̄m̄ z negari ipsū eē verū vt p̄z in vltimo argu
mēto de illa hec categorice p̄cise significās nō
ē vera que nō solū ē neganda sed et est negandāz
esse verā q̄z assertit se significare p̄cise cate
gorice z hoc ē s̄m̄ z p̄tra casū potētiē illā signifi
care distiūctiue. Hic modus est satis apparēs ca
piens fundamētū ex quibusdā dictis bentisberi
i tractatu relatiuoz dū negat illas copulatiuas p̄
duabus p̄ibus oia p̄possibilia istoz sūt z illa sūt
finita vel infinita oia p̄possibilia istoz sunt z nec
sūt finita nec infinita z semel cathedraui vnuz de
feraria qui hanc r̄nsionē sustinuit sed prima ē cō
muniōz. Ex quib? oibus i sequēdo r̄nsiōes p̄ba
biliores p̄t patere q̄ si p̄clusiones p̄dicte tribus
glosis limitēt videbūt vlez veritātā s̄m̄: vñ q̄
dāt solū de insolubilib? p̄ se z vbi d̄ eis fiat mētiō i
solo casu d̄ insolubili z faciēte p̄pōez insolubile eē i
solubile n̄llo alio addito z d̄ insolubili solū qd̄ sig
nificās assertiue vt ei? t̄mini coiter p̄tendūt cū cāuz de
isolubili sequitur ip̄m eē s̄m̄ tānū merito sui sig
nificati assertiui vt finini et? coiter p̄tendūt z hoc ex
dictis ē notū. Alitio at̄ huic tractatui finē ipōnē
do aliq̄ sūt noranda q̄ ad huiusmōi māe p̄plemē
tū facere vidētur z p̄rio qd̄ si p̄atur qd̄ sor. dicat
ista z nullā aliā plato dic̄ vez z plato dicat istam

et nullā aliā sor. dicē s; et ponat q̄lit aliq̄ istaz p̄ci
se significet nulla istaz ē insolubilis vt p̄z ex defini
tione insolubilis vbi aut vna eaz ponatur significa
re precise vt eius termi coiter pretendūt alia ē in
solubilis. Nec est admittendū vtrūq; sic signifi
care precise q; tūc eēt casus de insolubili simplr n̄
aut ē sic d̄ istis d̄dictoriū. a. ē vey nullū d̄dictoriū
a. ē verū posito q; prima sit. a. et scda. b. q; posito
solū q; illa inuicē cōtradictat ē vtraq; illaz insolubi
lis et si altera illaz ponat significare precise et. tūc
ad illā eē verā sequit̄ illā eē flām et cōuerso: ideo
tūc erit casus de insolubili simplr nec erit admit
tendus et causa diuersitatis ē q; p̄rie due nō inuicē
inuicē pertinētes q; ad ipositionē vniū sequatur
alterius ipositio sed alie due sūt inuicē p̄rinētes
q; d̄dictorie vt supponit̄ i casu. **¶** Si vna eaz ipo
nat̄ ad significandū aliquatē p̄ncipalit̄ p̄ns ē
aliā significare p̄ncipalit̄ mō d̄ractorio vt re
maneat eius d̄ractoria quare et. vbiq; ponat̄
q; ambe significēt assertine vt eaz termi coiter p̄
tendūt tūc. a. et. b. nō cōtradictat inuicē cā ē q; cū
a. nō possit significare precise d̄dictoriū suū eē ve
rū ipso habente d̄dictoriū sequit̄ ipsū. a. significa
re aliquid aliud copulative et tūc d̄dictoriū. a. si
gnificabit eadē significata distiūctue et cū. a. tota
distiūctua ad alterā eius p̄te nō valeat p̄ns nō si
gnificabit d̄dictoriū a aliquod istoz significatoz
assertine. **¶** Et ex hijs oibus sequitur q; si. a. et. b.
ponat̄ eē d̄dictoria nō posito alio vtrūq; ē inso
lubile scdm quid et dubitandū et et dubitandū eē
verū sic eē t̄ps. **¶** Alterius sequit̄ qd si ponat̄ vnā
illaz significare precise et. et q; habeat d̄dictoriū
casus nō est admittendus q̄uis prima p̄s sit ad
mittenda nō posita scda s; tūc erit negandū q; il
la habeat d̄dictoriū vt repugnans. **¶** Sequit̄ et q;
si. a. et. b. ponat̄ significare assertine vt eius t̄mi
coiter pretendūt casus debet admitti: sed tūc. a. et
b. nō erūt inuicē d̄dictoria et. a. erit cōcedendū et cō
cedendū eē flām et. b. erit negādū et cōcedendū eē
flām nā tūc. b. erit insolubile secūdū quid se falsifi
cans. et. a. erit ppō nō insolubili assertine significas
vnam flām et hoc itellige vbi abbeat contradicto
rium qui si a non haberet contradictorium nul
la istarū eēt insolubili et. a. eēt flām et. b. verū **¶** Intel
lige succūdo q; cū admittit̄ q; sor. dicat istā ppō
nē sor. dicē flām et nullā aliā et sic de talibus: s; hoc
sit flām de virtute h̄monis: imo ipossibile q; tū in
uestigare illud nō ē p̄ntis negocij admittit̄ et p̄ce
dit̄ ad sanū intellectū vt videat̄ difficultas argu
menti que p̄sistit in alio: vñ certū ē q; sor. nō pōt
dicere precise illā ppōem sor. dicē flām q; cū quel
bet vocal sit aggregata ex vocib; seu voce i aere
fundata mediate motu et quilibz motus ē successi
uus p̄ns ē oēm vocē eē de genē successioz et p̄ cō
sequēs nulla vox pōt subito p̄feri aut dici q̄re im

possibile ē sor. aliquid dicere cū illa ppō sor dicat
aliquid se aliquā exigat ppōez p sui verificat̄ iōe
vt colligitur ex illo sophisticē ois hō qui ē currit.
¶ Similr̄ adhuc admissō illo si sor. dicē istā ppōem
sor. dicē flām et dicit istā eius p̄te sor. dicē s; sor. nō di
cit solū istā sor. dicē flām. **¶** Cū q̄ illa admittit̄ seu p̄
cedunt̄ retorquenda sūt ad hūc intellectuz: v; q;
sor. sit in dicendo illā ppōez sor. dicē flām et nullam
aliā que nō sit eius p̄s et huius intellectus ē satis
possibil̄ vt satis p̄stat. **¶** Considerādū tertio q; iste
terminus decipit̄ p̄inet ad veritatē seu falsitatez
ppōnis nā sequitur sor. decipit̄ s; credit flām seq
tur sor. nō decipit̄ et redit̄ aliquatē eē: s; credit ve
rū tō ponat̄ q; sor. credat̄ p̄cise se ipsū decipi non
ē admittendus casus q; aut crederet precise vey
āt precise flām si precise vey tūc deciperet̄ et sic ali
q̄s credēdo p̄cise verū et deciperet̄ qd ē ipossibile.
¶ Si p̄cise flām nō deciperet̄ et sic aliquis credēdo
precise flām nō deciperetur qd ē ipossibile itez q̄
illud nō ē admittē: s; tū possit̄ admitti q; credat̄
solū illā p̄positionē: sed tūc erit dicen̄ q; nō signi
ficat̄ precise sor. decipi sed cū hoc aliqd aliud flām
ex quo sequit̄ sor. decipi et p̄similr̄ ē dicen̄ si ponat̄
tur q; sor. credat̄ precise q; aliquis hō decipit̄ et cū
hoc q; nullus alius ab eo decipiatur nō admittē
do casum: s; hū sit admittē q; nullus alius hō a
sora decipiatur et q; sor. credat̄ precise hanc pro
positionē aliquis hō decipitur: s; tūc erit dicen̄ p̄
nō significat̄ precise sic s; vltra s; vnum flām et.
¶ Aduertē quarto q; tangit̄ hēntisber vnā r̄n
sionē q; dicē q; ē possibile aliqd credē aut scire al
qualit̄ eē quēnt̄ nulla ppō ab eo credat̄ aut scia
tur. **¶** Ista r̄nsio pōt dupl̄ declarari quamuis
magister opinione aduersā magis laudet primo
fm opinione petri māmani qui pōt q; nihil scit̄
aut credit̄ vt signū sed solū de signatū: p̄ fm: q;
per hāc ppōez deus ē hū credo aut scio deū esse
illā tū ppōez deus ē nō scio siue credo vt ppō est
imo si d; eē scita siue credita o; qd sit scita aut cre
dita vt significatū p̄ aliā ppōez vt p̄ illā bec ppō
est necessaria ipsa demonstrata seu p̄ aliā talem.
¶ Alio mō possit̄ declarari eadē r̄nsio tenendo
q; aliquis pōt scire seu credere aliqd p̄ illud qd n̄
ē ppō vt per orationē p̄tinuā vel infinitaz vt qd
tu potes credere aut scire deū eē vel qd deus est
quāuis nulla ppōez habeas in mēte. **¶** Sed cō
tra r̄nsionē si intelligat̄ scdm primū modū instat̄
q; dato illo fundamēto sequitur qd innotēs eēt
p̄cessus i infinitū p̄ns ē inconvēniens et p̄bat̄ cō
sequētia: q; si nihil itelligitur vt signū vel scitur
tūc oportebit̄ ad hoc q; intellectus itelligat̄ noticiā
et eo ext̄sentē q; intelligat̄ illā per aliā noticiā
et cū itez illa alia noticiā sit ab eo itelligibil̄ opoz
tebit̄ adhuc q; intelligat̄ cā p̄ aliā et itez illā per
aliā et sic i infinitū p̄cedetur. **¶** Quā p̄ eandē in
b.

statum si secundum modum secundum intelligatur nam ad hoc quod aliquid sciatur vel credatur a nobis: oportet quod per orationem illud determinate et quiesceter seu finite significanter credatur aut sciatur vel saltem quod sit talis oratio quod dicitur ex eo quod propositio sciatur aut creditur ut propositio secundum commune viam per seipsam et non per aliam. Sed nulla oratio conclusiva seu infinita finite et determinate significat sed infinite et inde terminate: quod est per se ipsam et minor maior autem potest declarari ex hoc quod nihil sciatur aut firmiter creditur vel dubitatur et est nisi determinate vel finite sic scienti vel credenti significetur ut satis notum est. Et hec dicta sunt per introductionem habenda ad maiorem de insolubilibus. Ad laudem dei gloriosissimi cuius misericordie sit omnes exire Amen.

Expositio insolubilitatis hentisberi edita famosi sumo doctore gaitano de tyenis feliciter explicat.

Scire multis modis dicitur coiter proprie magis proprie et propriissime. Coiter quidem sumitur scire pro cuiuscumque veri noticia sui formitudinis dicitur opposito cuiuscumque sciuntur contingencia ut quod roma est magna civitas vel quod papa est sacerdos. Et tale scire sic diffinitur.

Scire est firmiter credere absque hesitatione cum hoc quod ita sit ex parte rei. Scire proprie est cuiuscumque veri et necessarij noticia sine formitudinis ad oppositum et hoc modo sciuntur precepta coia ut de quolibet dicitur esse vel non esse et de nullo eorum ambo. Sed scire magis proprie dicitur dicitur cuiuscumque noticia per demonstrationem acquisita sine fuerit quod siue per quid vultis aut per articulis. Scire autem propriissime sumptum est cuiuscumque noticia per demonstrationem potissimum acquisita que qualiter a demonstratione quod distinguatur.

Et utrumvis demonstratio propter quod sit potissima demonstratio ex primo posteriorum est colligendum.

Qualitercumque aut accipiatur scire nihil ab aliquo sciatur quod eisdem sit dubium quod intelligendum est solummodo ut signum. Nam possibile est quod aliquid sit alicui dubium ut signum seu ut propositio est quod est ab eodem scitum ut significat

aut e converso. Quia hec propositio rex sedet est quod dubium alicui ut propositio est scitum ab eodem ut significat per hanc propositioem scita hec est propositio ipsa demonstrata et similiter hec propositio deus est est quid a te scitum ut propositio est quid tibi dubium ut significat per hanc propositioem bec propositio erit post annum illa demonstrata ut propositio.

Et eodem modo loquendo de scito ut significatum quomodo tamen non loquitur hentisber scitum ab aliquo ut significatum per viam propositioem est eisdem dubium ut significatum per aliam. Vnde bec propositio rex sedet est scita a te ut significatum per hanc propositioem bec est propositio ipsa demonstrata et est eadem tibi dubia ut significatum per illam bec est vera demonstratio eandem. Quod autem intelligendum ut supra sit impossibile idem esse scitum et dubium sic ostenditur quod si esset possibile poneretur quod a propositio sit scita a te et tibi dubia et autem hoc esse impossi-

bile quod sequitur. a. est tibi dubium: quod a. est non scitum a te ab inferiori ad suum superius affirmative. Et ultra sequitur. a. est scitum a te quod a non est scitum atque affirmative de predicto infinito ad negativam de predicto finito.

Et ex alia parte a est scitum a te quod dicitur quod est et cetera. Sed ad probandum quod illud sit possibile varij sunt casus qui in littera patent et amplius declarabuntur dum solutiones ponentur particulariter.

Primitus tamen quedam consideratur quod in solutione generali tanguntur unde est advertendum quod de positionibus de sensu opposito et diviso medianibus his terminis scio intelligo et cetera sunt tres propositiones diverse. Nam petrus de mantua vult quod quoniam hi termini totaliter procedunt dicitur propositio est sensus compositus. Sed quoniam mediante aut finaliter subsecutur tunc est sensus divisus quod tunc non cadunt supra totam compositionem cum terminus sequens non habeat vim supra terminum precedentem.

Ex quo patet quod apud eum non est idem dicitur scio sortem currere et scio currere scio quod dato quod scio currit coram me que scia currere sed nescia quod sit scio imo creda scio esse mortuum tunc illa est vera scio currere scio et est resolvable et ista est scia scio scio currere et est officiability pbanda. Hentisber autem cum opinione comit tenet quod tales termini faciunt sensum compositum siue procedant totaliter siue totaliter sequantur quod etiam dum finaliter subsequetur virtus eorum in tota compositione transit. Sed tunc solum faciunt sensum divisum dum in pres dicitur medianter que sequitur hinc hoc quod prepositiones iste revertuntur scio scio currere et scio currere scio cuius vtraque habeat officium.

Secundum hoc dicitur quod si dum totaliter procedunt dicitur sit sensus compositus et dum medianter sit sensus divisus dum tamen finaliter subsequatur possunt indifferentem capi aut hinc compositione aut hinc divisione. Sed vult quod tales propositiones habeant distingui priusquam ad eas rideant et secundum quod sit limitatio aut ad sensum compositum aut ad sensum divisum et hinc hec est varianda in isto procedendo aut negando aut dubitando prout oportunitas fuerit elige igitur et cetera.

Considerandum ulterius quod in littera procedit bec propositio tu scis hoc esse verum et scis hoc esse a. quod tu scis a. esse verum ipse eadem demonstrata. Sed quod non valeat probat et pono quod solum consideres de his duabus propositionibus que scias vobis hoc est verum et hoc est a demonstrato. a. tunc autem est verum ut patet et propositio fluit quod sequitur tu scis a. esse verum: quod per aliquam tale propositionem. a. est verum per appellationem propositio est fluit et hoc casu quod est et cetera. Responderi tamen posset negando ultimam propositioem et ex consequenti tale appellationem et cetera.

Contra descriptionem datam de scire coiter dicto instat et pono quod plato sit coram te que scias currere et credas quod sit scio. Ita quod credas scio currere sit tamen scio. rome te nesciente et currat: tunc patet quod tu credis firmiter absque hesitatione scio currere et ita est quod scio currit: et tamen tu non scis scio currere quod nullas habes evidencias per que scias hinc. n. evidencias de pla-

pro

pro

tone' corrente coraz te que nō faciunt ad h' q' tu
scias for. currere. **C**ōfirmatur & pono q' for. cur
rat rome de quo nullā hēas noticiā nec vñ q' ba
bueris sit tñ corā te plato quē scias currere et cre
das q' sit for. et tūc arguat vt prius q' tu credis
firmē rē. et tñ tu nō scias for. currere cū nullā ha
beas de eo noticiā vt ponit casus. **A**d h' rident
quidā q' argumēta pcludūt et probāt illā descri
ptionē eē diminutā dicēs q' o3 addere hāc parti
culā nō deceptus in significatōe alicuius istorū
ēminoz for. currit et hoc ē s'm i casibus pmissis
vt dicūt quoniā credis q' ille ēminus for. signifi
cifer illū boiem qui ē corā te quē tñ nō significat
s3 significat for. qui ē rome. **V**idēt tñ mibi q' pos
sumus in p' casu pcedere q' scio for. currere nā
h' nesciā for. currere p has propositiones h' cur
rit et hoc ē for. plone demonstrato quē credo eē
for. scio tñ. for. curte p hāc propōez for. currit q'
ē vera et firmē credita p'ise significans for. cur
rere. **E**t ad argumētū negat q' nullas habeā no
ticias vel euidentias rē. q' ex quo credo firmē
for. currere credo hoc currere & hoc eē for. ipō d'
monstrato ad intellectum nec possū credere for.
currere quam in habeam noticiam de for. & ip3
cognoscā. **E**x quo debet q' secundus casus pos
tus p confirmatione ē impossibilis vñ argumētuz p
bat soluz q' nō scio for. currere p hāc propōez existē
tē in sensu plō currit quam credo significare for.
currere ex quo plōnem currentē coraz me credo
for. iō deceptus credo istū terminum vocalē vel
scriptū for. illū corā me currentē significare quē
tñ nō significat nō tñ pbat. q' nō scio for. currere
p hanc propōez for. currit i sensu aut saltē in intelle
ctu exitem multociens. n. falsa faciāt noticiā ve
roz rē. **A**lterius dubitat an sit possibile aliquēz
dubitare se scire sic eē vel sic pro pte affirmatiua
multipli ar. **E**t p' auctoritate aristotelis p' po
sterioz dicentis q' difficile ē cognoscere se scire:
q' difficile ē cognoscere an mediū quo demōstra
tur sit sufficiens. **C**apio igit p' istū p'bilosophū
qui p' demonstrat eclipsim de luna p' interposi
tionē terre tūc possibile fuit q' ipse dubitauerit
an illud mediū fuerit sufficiens & p' p'ns q' dubi
tauerit se scire demonstrare eclipsim de luna. **S**e
cūdo ar sic & pono q' tu scias for. currere. per. a.
b. c. euidentias q' sint sufficiētes ad h' q' tu scias
for. currere dubites tñ an sit sufficiēs tūc tu scias
for. currere vt suppono & tñ tu nō scis te scire for.
currere q' nō credis firmē te scire for. currere ex
quo dubitas an ille euidentie sufficiāt. **T**ertio ar
si possibile ē aliquē dubitare se dubitare sic eē vel
sic: q' p' idē possibile ē aliquē dubitare se scire pro
bat anis & scio hāc p'nam bec est tibi dubia: q' tu
dubitas istā & scias q' per li bec seu p' li istā omō
stratur alia ppō nescias tñ q' tūc illa p'na ē bona

scita ate eē bona & anis ē ate dubitanduz vt p3: q'
p'ns nō ē ate negandū nec et pcedendū vt notū ē
q' dubitandū & illud p'ns ē q' tu dubitas illā q' tu
dubital te dubitat illā q' rē. **Q**uarto ar sic. ppo
no tibi illā tu scias cētū. ppōes & p3 q' bec ē dubi
tanda & nō nisi q' eius significatū ē tibi dubiū s3
illa significat te scire cētū ppōes: q' dubitas an
scias cētū ppōes. **A**d oppositū arguit bentsber
in littera. pbandō q' ē impossibile aliquēz dubitare
se scire sic eē vel sic & hoc sēper loquendo de scire
actuali q' p'ungit p'siderationi p'ri' rāmen pbat
duas p'ias quaz prima ē tu scias sic esse v' sic q' tu
scias te scire sic eē vel sic & arguit sic tu scias sic esse
vel sic q' tu p'cipis sic eē vel sic & p'sideras. v' ruz p
cipias sic eē v' sic p3 p'na & tē sic tu p'cipis sic eē v'
sic & p'sideras v' ruz p'cipias sic eē vel sic q' tu p'cipis
te p'cipere sic eē v' sic p3 p'sequētia: q' ex eisdē eui
dentijs quibus p'cipis sic eē vel sic p'cipis te p'ci
pere sic eē vel sic. **E**x quo sequit v' ruz q' tu scis
te scire sic eē vel sic p3 q' si tu scias sic eē vel sic
tu scias te scire eē vel sic. **S**ecūda p'na quē pbat ē
ista tu p'sideras an scias sic eē vel sic & nō p'cipis
te scire sic eē vel sic q' tu nō scias sic eē vel sic q' cō
sequētia p3 ex dictis q' ex opposito p'sequētia
cū maiori infert oppositū minoris. **I**dis declara
tis. pbat prima p'na q' bec est impossibilis tu dubi
tas te scire sic eē vel sic deducendo ex eo duo cō
tradictoria iuicē p'dicētia v3 q' tu scias te nō scire
sic eē vel sic & q' tu nō scias te nō scire sic eē vel sic.
Quod primū sequat. pbat sic nā sequit tu dubi
tas te scire sic eē vel sic q' tu cōsideras an scias sic
eē vel sic & nō p'cipias te scire sic eē vel sic p3 p'na
& tūc si tu p'sideras an scias sic eē vel sic & per
cipis te scire sic eē vel sic q' tu nō scias sic eē vel sic. p
bat p'na q' ex opposito p'ntis cū altera p'missarū
sequit oppositū alterius p'misse nā sequit tu scis
sic eē vel sic & p'sideras v' ruz scias sic eē vel sic: q'
tu p'cipis te scire sic eē vel sic cū eisdē euidentijs
quibus p'cipis sic eē vel sic & p'cipias te p'cipe sic
eē vel sic tē sic illa p'sequētia ē bona scita ate eē
bona. s. tu p'sideras an scias sic eē vel sic & nō per
cipis sic eē vel sic q' tu nō scias & ancedens eius est
scitū ate. s. tu p'sideras rē. cū eo ipso q' tu dubi
tas te scire sic eē vel sic scias te p'siderare an scias
& nō p'cipis te scire rē. q' p'ns ē scitū ate. s. tu nō
scias sic eē vel sic & sic apparet primū p'dictoriū se
qui. **Q**uod et s'm seqt facit ostenditur quoniā se
quit tu dubitas te scire sic eē vel sic: q' tu dubitas
te nō scire si esse v' sic p3 p'na: q' si vnuz p'dictō
riū ē dubiū reliquū ē dubiū. **E**x q' v' ruz i'ferē
q' tu nō scias te nō scire sic esse vel sic qd est h3 p'
tradictoriū p3 q' ex illa p'batōe tu dubitas te scis
rē. p'dictoria formalitē sequi ex quo appet illā esse
impossibilez qd erat declarandū. **A**d dubiū quidā
rident sustinendo p'tem affirmatiuā p'cedentē

quod est possibile quod aliquis dubitet se scire scilicet. cur
rere aut aliquid tale. Ad quod ponendum maxime mo-
nentur per se argumentum superius adductum et respondendo
ad argumenta priora aduersus negantem illam opinionem
dubitat se scire etc. et tu scis te non scire. Et ad ar-
gumentum ulterius negat ista opinio tu scis sic esse vel
sic et consideras utrum scias etc. et percipis siue scis
te scire sic esse vel sic et negat quod eisdem evidentibus
scise quibus scio vel percipio sciam vel percipiam me
scire. Sed requiritur ulterius ut in secundo argumeto
rangebat ut quod scias istas evidencias esse sufficien-
tes ad sic sciendum quare etc. Et hoc opinio sit
probabilis tenendo tamen opinionem bentsberii ridentem
ad argumenta que in ipsum fiebant ad primum ar-
gumentum rident aliqui dicentes quod in scientia pro-
pria dicta que per demonstrationem acquirunt non in-
conuenit aliquem dubitare se scire ut argumetur
videtur deducere. Sed illud bene in inconueniens in
scientia contra dicta de qua loquitur bentsberius. Sed
hoc illud procedit argumentum bentsberii in secundo
modo inueniuntur melius dicitur aliter ut quod ille qui sic
dubitat an medium sit sufficiens hoc demonstrat
non tamen scit se demonstrat nec dubitat an sciat de-
monstrare imo scit se non scire demonstrare cum
ad hoc quod sciat se scire demonstrare oportet quod sciat me-
dium esse sufficiens. Ad secundum rident non admittendo
casum quoniam si habeo causas sufficientes ad sciendum
aliqua propter quas scio illam scio istas esse suffi-
cientes nescio illam nec habeo omnia requisita per scien-
tiam istam et illud videtur velle aristoteles per
posteriorum capitulum secundo dicitur. Scire autem etc. Ad ter-
cium autem negat quod sit possibile aliquem dubitare se
dubitare sic esse vel sic et ad argumentum ulterius ne-
gatur hec opinio hec est tibi dubia et tu dubitas illam
capiendo dubitare per hesitare quoniam hec pro-
prie tibi dubia ipsa demonstrata est tibi dubia et
tu non dubitas siue hesitas eam cum scias ita esse sic il-
la principaliter significat. Aliter et melius forte
posset dici quod hoc dubitem me dubitare illam tamen non
dubito me dubitare sic esse vel sic puta illa esse ve-
ram vel aliquod tale. Ad quartum ridentur sicut quod
hoc dubitem an sciam certum propter non tamen dubito me
scire sic esse vel sic cum illud quod sequitur si scire non sit
complexum verbale etc. Intelligentium est quod bents-
berius procedit istum modum arguendi ista opinio est bona
scita a te esse bona et responsum est dubitando autem et
opinio est opinio impertinens etc. Contra tamen instatur
et pono tibi istam tu es roma qua posita et admissa
pono manus mea dextera est clausa et cum sit du-
bia et impertinens ut supponitur est dubitanda deinde
pono tu es padua neganda est quod repugnans. De-
inde pono manus mea dextera non est aperta osten-
dendo eam tibi aperta non est clausa etc. neganda est quod
sciam te facio sciam opinionem manus mea dextera est clau-
sa. Sed manus mea dextera non est aperta ista opinio est

bona scita a te esse bona et responsum est dubitando
antecedens et tamen opinio est negandum. Respondet
quod iste modus arguendi est sic limitandus si aliqua
opinio est bona etc. et responsum est dubitando antecedens
est pro tunc quando fuit sic responsum sequens non
fuit a te negandum et ita in proposito est quod illud opinio
non fuit negandum quando antecedens fuit du-
bitandum quis sit modo negandum quare etc. His
premissis sic ad primum casum solutionem est acceden-
dum supposito de admissa velud possibili et ad ar-
gumentum si sic arguetur omni proposito de qua con-
siderat aliquis quam nescit esse veram nec sit falsa esse
sibi dubia. Sed a est propositio de qua consideras nec
scis a esse verum nec scis a esse falsum etc. nega-
tur sequentia quod maior est in sensu diuisio et minor
in sensu proposito: id est sequentia non ut ubi autem
sic. Omnis propositio de qua considerat aliquis etc.
Sed a est propositio de qua consideras nec a scis esse
veram nec a scis esse falsam etc. ut sequentia hoc mi-
nor est neganda in casu ibidem supposito. Pro quo
aduerte quod in hoc argumento principaliter tres
inferuntur casus quorum primus est iste. Scias quod a
est altera istarum propositionum deus est et hoc est alium
tamen nescias que istarum sit a sit tamen i rei verita-
te ista deus et lateat te et secundum istum casum pro-
cedit concedendo illam a. scio esse verum et negando
illam verum scio esse. a. quia nihil sic esse. a. nec
a. scio esse idem sibi ipsi. a. Sed contra quia hec
est concedenda. a. scis esse idem sibi ipsi ut per cuius
predicatum est adiectiuum sed adiectiuum semper adiacet
suo substantiuo et cum subiectum istius predicati sit iste
terminus. a. sequitur quod scis. a. esse idem sibi ipsi. a.
Ridentur quod quoniam adiectiuum sequitur verbum cocer-
nens actum mentis non est necessarium quod adiacet suo
substantiuo unde non sequitur monachum scis esse al-
bum: sed monachum scis esse monachum album. Et sic consi-
dera quod hoc verbum scis appellat quando determi-
nat complexum verbale: unde bene sequitur tu scis. a.
esse verum et tu scis aliquid esse verum sub ratione quod a.
non tamen appellat quando cadit supra in complexum
id est in casu posito concedit magister quod tu scis. a. quod
nisi nescias quod istarum propositionum sit. a. Intelli-
ge est quod hic conceditur quod tu scis aliquam propter esse
veram quam nescis esse veram et negat quod aliquam pro-
prie scis esse veram quam nescis esse veram. Sed hoc
autem ducendo secundam ex prima quod sequitur tu scis ali-
quam propter etc. et verum apponit aliquam propter etc. et
per sequens tibi vere significatur aliquam propositionem
etc. sed replicando totum residuum ut esse veram quam ne-
scis esse veram. Respondetur negando istam conse-
quentiam tibi vere significatur aliquam propo-
sitionem etc. sed aliquam propositionem tibi vere
significatur etc. quod autem a sensu composito ad sensum
diuisum sicut non sequitur scio aliquam istarum esse ve-
ram. sed aliquam istarum scio esse veram demonstrat duo

bus dicitur dicitur dicitur. **S**ecundus casus est iste scias
quod alter istorum sit. a. r. sed nescias que ista sit. a.
et tunc procedit quod cum casu stat quod a. sit scitum a te quod cum
casu stat quod a. sit illa deus est que est scita a te. **S**ed
ex tibi dubio. a. est illa propter hoc est asinus quia in pos-
sibile est te scire quod ex tibi dubio impossibile est quod a. sit
scitum a te et propter hoc ex tibi dubio quod a. sit scitum a te.
repugnat casui et non stat cum casu. **R**espondet quod
adhuc intellectum procedit quod cum casu stat quod a. r. quod
illa stant sicut tu scis quod a. est altera ista et later te
que ista sit. a. r. a. est scitum a te cum stat quod a. sit il-
la deus est. **S**i autem argueret sic. a. est illa hoc est asinus
et nihil quod non est. a. potest esse. a. ex quo. a. est nomen
singulare quod a. non est scitum a te illa propositio est bona et
et antecedens est a te dubitandum quod propositio non est a te
negandum nec etiam procedendum ut patet quod a. est a te dubita-
dum et per propositio eius dicitur. s. a. est scitum a te est.
est a te dubitandum. **R**espondet procedendo quod propositio
est dubitandum et tamen stat cum casu ulterius in illis ho-
casu aut etiam propositio est difficultas si proponit. a. quod
esset respondendum nam si dubitas. a. et bene respondes
quod a. est a te dubitandum. **S**ed quod nec illa deus est est a
te dubitanda nec illa hoc est asinus quod r. **S**i procedis.
a. a. quod male rudes cum ex tibi dubio sit illa hoc est
asinus quod est scita a te esse impossibile. **S**i negas eodem
modo a. quod male negat. a. quod ex tibi dubio est illa deus
est que scita a te esse necessaria. **R**ed hoc sunt varie res-
ponsores quidam dicunt quod cum tu dicis propono tibi. a.
dicendum est propono tibi et respondebo proceden-
do vel negando quod tu proponas mihi. a. nam a. est una pro-
positio et tu nullam propositionem mihi proponis istud tamen
non potest valere quod dum dicitur propono tibi. a. proponit. a. pro-
positio ut significatur per istum terminum. a. sicut si dice-
rem propono tibi ista demonstrata ista deus est ip-
sa proponitur hoc non sequatur illud verbum propono mi-
hi iste terminus tibi illa. **A**lij volunt quod non est respon-
dendum ad. a. nisi certificetur que propositio ista sit. a.
Secundum tamen hentiberum respondet dubitatio
a. et negat propositio prima cum inferat quod a. est a me dubi-
tandum quod non dubito seu dubie rido ad. a. quia aliquid
ista propositio demonstrata beate an ita totaliter sicut
a. significatur aut quod a sit mihi dubium cum nulla
istam sit mihi dubia. **S**ed ideo solus quod dubito que
ista propositio sit. a. an ista deus est an ista hoc est
asinus. **T**ertius casus que appellat generale sic
sit scias tu quod a. sit aliqua propositio et nescias que
et solum in hoc ultimo casu sunt dubitande iste pro-
positiones. a. dubitas esse tibi dubium. a. dubitas es-
se impossibile et. recitatur tamen magister opinionem
negate admissio casu. a. esse propositio et. a. esse ve-
rum vel falsum que ideo inconueniens est quod negat sequit
exposito et bene admissio. **S**ed ulterius istatur quod
aliquid hic concessa et pro arguitur quod iste terminus hoc est
terminus omnino ignotus ubi nihil scias propter istum omnem

strari quod tunc illi terminum non intelligis ille si stante
illo tu demonstraris procederet quod boies scis esse
hoc propter idem habet procedi hoc scis esse hoc. **S**ed ar quod non quod se
quitur hoc scis esse hoc quod tu scis hoc esse hoc propter enim quod propositio
est sicut quod si scis hoc esse hoc quod per aliquam tale propositio
hoc est hoc propositio est sicut quod nulla talis est a te intellecta
ex quo nihil scis demonstrare. **I**tem arguitur quod isti
termini propositio affirmativa propositio negativa non sunt termini
se notati etiam respectu orationis intellecte et quia scis.
esse propositio. **Q**uonia si gratia an hec sit affirmativa
vel negativa non tu curris vel plato disputat hoc
dubitare quod est tibi dubium an negatio inferat : supra
totum an supra priam parte solum et ex propositio an sit propositio
affirmativa an potest negativa. **R**espondet quod iste
terminus pro se notus quod hoc non intelligat tamen cum vere af-
firmat de aliquo statim constat quod ita est vel non est et
Et ad confirmationem procedo quod boiem scio esse hoc
et quod hoc scio esse hoc et sicut quod scio hoc esse hoc et negat
consequencia cum inferat quod per aliquam tale intelligendo de
vocalibus vel scriptis per quorum extrema nihil scio de
monstrari quod sufficit quod scias illud per aliquam idem signi-
ficare existentem in mente mea. **R**ed sicut respondet
quod illa propositio neganda quod de eodem modo loquendi ne-
gatio procedens cadit supra totum sequens deinde ar quod
alia patet quod iste terminus non valent hoc scis esse album er-
go tu scis hoc esse album tu scis esse album ergo
tu scis hoc esse album esse album per improbationem pro-
ponitur quod tu scias omne animal currere per hanc
propositionem omne animal currit et quod nullam propositionem singularem
scias tunc patet quod omne animal scis currere et hoc est aliquid
scis currere ergo aliquid demonstrato et tamen tu non scis
hoc currere quod tu non scis hoc currere per hanc pro-
positionem hoc currit per falsificationem se ponatur quod
scias omne animal esse album per hanc propositionem universalem
omne animal est album et nullam singularem scias et ar ut prius
pro his ridentur negando istas : propositiones omne
animal scis currere omne album scis esse album et si ad istas
probandas argueretur sic tu scis omne animal currere quod
omne animal scis esse album esse album ergo om-
ne album scis esse album negatur propositio quod ar a sensu pro-
posito ad sensum diuisum et. **S**ed posset hic casus vari-
ari ponendo quod a. sit altera istarum deus est vel nul-
lum concessum a for. est scitum a te et concedat for. istam et
nullam aliam. a. est scitum a te que sit. b. et tunc ponitur
b. si conceditur quod tu procedis. b. et b. est impertinet cum
alij periculis et. quod b. est scitum a te et tunc sic. b. est
scitum a te et b. est aliquid concessum a for. ergo aliquid
concessum a for. est scitum a te. **I**sta consequentia
est bona scita a te esse bona et concedenda et ams
est scitum a te ergo et propositio ergo eius : oppositum patet
nullum concessum a for. est scitum a te est. nescitum a
a te et negandum. **A**t tunc sic ex tibi dubio a est
ista nullum concessum a for. est scitum a te que non est
scita a te ut probatur quod tu dubitas an. a. sit illa que

nō ē scita a te q̄ ex tibi dubio. a. nō ē scitur. a te et p̄
p̄ns nō habes p̄cedere q̄. a. est scitū. a te q̄ prius
p̄cessisti q̄ rē. et p̄ p̄na q̄ dubitate vno p̄dictorio
rū dubitan ē reliquū et nō p̄ceden. Si negat p̄. a. ē
ista q̄ q̄ est scita a te q̄. a. ē scitū a te illa p̄na ē a te
p̄cedenda et anis ē a te dubitan q̄ p̄ns nō ē a te ne
gādū q̄ p̄ negabat q̄ rē. si dubitabat q̄ tu dubitaf
b. et bñ r̄pōdes q̄. b. ē tibi dubiū et p̄ p̄ns. b. nō est
scitū a te at̄ tūc sic. b. nō ē scitū a te nec aliqd̄ aliud
p̄cessū a forte ē scitū a te q̄ nullū p̄cessū a for. est scitū
a te. Ista p̄sequētia ē scita a te eē bōa et anis ē scitū
a te cū alijs p̄ticulis q̄ p̄sequens ē scitū a te tūc
at̄ sic v̄raq̄ istaz de? est v̄ nullū p̄cessū a for. est
scitū a te et a. ē altera istaz q̄. a. ē scitū a te ista p̄-
sequētia ē p̄cedenda et anis est p̄cedēdū q̄ rē p̄se-
quēs q̄d̄ pri? dubitabat q̄ rē. huic r̄spōdes dubi-
tādo. b. cū p̄ponit et ad argumentū p̄cedit totū
p̄sq̄ ad illd̄ cū d̄ sic. b. nō est scitū. a te nec aliqd̄
aliud cōcessum a for. est scitum a te ergo r̄cetera
tunc. enim. negatur bec v̄ltima p̄sequētia cum
oporteat adere i ante et nō repugnat te scire p̄ns
q̄d̄ negat v̄nd̄ i cāu p̄oito repugnat me scire istaz
sic significat̄ p̄cise nullū p̄cessū a for. rē. quonā po-
sito illā a me scire sequit̄ p̄dictio. f. b. ē scitur a te et
q̄d̄. b. nō ē scitū a te q̄d̄ at̄ sic. Ista ē scita a te p̄cise
significās q̄d̄ nullū p̄cessū a for. ē scitū a te. S. b. ē
aliqd̄ p̄cessū a for. q̄. b. nō ē scitū a te. Et ex alia p̄te
at̄ oppositū quonā p̄ te quelz istaz est scita a te. a
ē alca istaz q̄. a. ē scitū a te. Ista p̄na ē scita a te eē
bona anis est scitū a te q̄ et p̄ns q̄d̄ est. b. q̄. b. ē scitū
a te et pri? nō erat scitū a te q̄ p̄dictio. Et si q̄rat v̄l-
teri? an. b. sit v̄ r̄spōdendū ē dubitan. q̄ si p̄ce-
deret q̄. b. ē v̄ r̄ ar̄ sic. b. est v̄ r̄ p̄cise signifi-
cat q̄d̄. a. ē scitū. at̄ ē est scitū a te p̄na ē p̄cedenda
et anis p̄cedendū q̄ et p̄sequēs q̄ nō ē dubitādū q̄ su-
p̄ dubitabat si at̄ diceret ipsū esse flim q̄ et? oppo-
sitū est verū et ei? oppositū p̄cise significat q̄. a. nō
ē scitū a te q̄. a. nō est scitū a te p̄na ē p̄cedēda et anis
est p̄cedēdū q̄ et p̄ns q̄d̄ oppositū p̄sequētis ē negā-
dū et nō dubitādū q̄ sup̄iori r̄spōsiōi repugnat.
Si v̄o q̄rit an illa nullū p̄cessū a for. rē: sit v̄a di-
cendū est q̄ sic et q̄d̄ qlibz istarū est v̄a et q̄ tu scis
a. esse v̄ r̄ cū scias q̄ quelibz istaz sit vera et q̄. a.
est alca istaz nec sequit̄ tu scis a sciri a te esse v̄ r̄
q̄ tu scis. a. sciri at̄ cū at̄cedens sequit̄ ex dictis et
p̄sequens eisdē repugnat rē. In solvendo casum
fm̄ dicitur admissio cau p̄cedendo illā p̄sequētia
tāq̄ sequentē si. a. est v̄ r̄ b̄ est v̄ r̄ nō q̄ sit scita
esse bona cū eā sciri esse bonā casui repugnet. S. i
bac solutiōe plures difficultates insurgūt p̄na est
quō p̄sequētia ista seq̄t̄ ex casu v̄. n. q̄d̄ nō v̄let
q̄ nō sequit̄. a. ē v̄ r̄ q̄ b̄ est v̄ r̄ d̄mōstrādo illaz
rex sedet nec sequit̄. a. ē v̄ r̄ q̄ b̄ est v̄ r̄ d̄mōstrā-
do illā null? rex sedet q̄ cū illa p̄sequētia cōvertat̄
cū alca istaz sequit̄ illa nō valere et p̄ p̄sequēs nō se-

quit̄ ex cāu et q̄d̄ nulla istaz p̄sequētia v̄aleat est
notū q̄ at̄cedens significat q̄d̄ v̄ r̄ istoz ē v̄ r̄ et
quo v̄ p̄ nullū istoz p̄sequētū sequit̄ Et ex hoc
v̄cūis insurgit alia dubitatio v̄z cui cōceptui subor-
dinetur li. a. i cāu posito an p̄ceptui cōi an singula-
ri siue discreto. Tertia dubitatio ē q̄ nō v̄z q̄d̄ re-
pugnet cāui q̄ illa p̄sequētia sciat̄ esse bōa v̄nd̄ ar̄
sic i cāu i? tu scis sbm̄ p̄sequētis p̄verti cū sbō an
tecedentis ex q̄ scis q̄ p̄ b̄ solū d̄mōstrat̄. a. rē: sit
paria rē. q̄ tu scis conuerti p̄ns cū at̄cedente q̄
scis cōsequētia eē bonā. itē cū toto cāu stat q̄ scis
as oppositū sequētis repugnat at̄cedente rē. itē
si r̄pugnat istā cōsequētia sciri eē bonaz b̄ maxie
eēt q̄ sequeret̄ illa cōsequētia ē scita a te esse bōa
et at̄cedens ē scitū a te q̄ et p̄sequens sed certū ē q̄
iste mod? arguendi nō valz v̄ p̄z q̄n̄ repugnat cō-
sequens sciri h̄c i illa b̄ ē nescitū a te q̄ b̄ ē nescitur
a te cōtine d̄mōstrato p̄sequente at̄ q̄n̄ at̄cedēt
ē intellectū et cōsequēs nō aut v̄bi credat̄ i cōsequē-
tia bona ex v̄o sequit̄ flim q̄ rē. q̄ r̄ta dubitatio ē
p̄ p̄sequente v̄z d̄ illa p̄pōe b̄ est v̄ r̄ q̄ v̄z q̄ illa
scit̄ scita et nō dubia q̄ tu scis q̄d̄ b̄ est v̄ r̄ v̄l q̄ b̄
est v̄ r̄ d̄mōstratis illis p̄dictorijs et scis q̄d̄: illud
p̄ns sic significat v̄z q̄d̄ b̄ v̄l b̄ est v̄ r̄ q̄ rē. et dato
q̄ est dubiū adhuc est dubitātō q̄l̄it̄ ad ipm̄ ē re-
spōdendū si p̄poneret̄ ar̄. n. q̄ eēt p̄cedēdū q̄ ar-
guo sic. a. est v̄ r̄ q̄ b̄ ē v̄ r̄ cōsequētia est p̄cedē-
da p̄ magist̄ et at̄cedens est ē r̄ cōcedendū q̄ et cō-
sequēs q̄d̄ tamen sit dubitādū p̄bat q̄ quocūq̄ il-
loz d̄mōstrato tu dubitas an illd̄ sit v̄ r̄ itē i rei v̄-
itate tu nescis q̄ istoz d̄mōstrat̄: Ad bec oia fm̄
ordinē r̄spōdetur q̄d̄ solutiōe ois ābiguitas i b̄ ca-
su cōtingens enanescit̄ ad dubitātionē q̄ p̄mā re-
spōdetur q̄ illa cōsequētia ē sequēs ex cāu q̄ est
p̄sequētia cui? oppositū r̄pugnat cāui nā opposi-
tū ipi? est bec nō si. a. ē v̄ r̄ b̄ ē v̄ r̄ mō sequit̄ nō
si. a. est v̄ r̄ b̄ est v̄ r̄ q̄. a. nō ē v̄ r̄ et b̄ nō est verū
p̄sequētia p̄z q̄ si est aliq̄ p̄dictiōalis cui? p̄sequens
et at̄cedens cōvertat̄ur ex oppoito cōditionalis
sequit̄ oppoito cōsequētis et at̄cedentis v̄z p̄z in-
enti S. notū ē q̄ copulatia r̄pugnat cāui q̄ rē ex
v̄l̄it̄ ex b̄ r̄pōdes ad āgumentū et dubitātiōez baz
dicendo q̄ li a est nomē singulari veri istorū et ne-
gatur q̄ sbordietur illi cōceptui cōi verūz istoz v̄-
ples iēpte putauit. S. sbordietur cōceptui sin-
gulari significati illd̄ q̄ ē v̄ r̄ istoz et iō si ista rex se-
det sit v̄a ista dico tūc q̄ bec p̄na ē bona. a. ē v̄ r̄ q̄
b̄ ē v̄ r̄ illa d̄mōstrata sic illa b̄ q̄ ē v̄ r̄ istoz ē ve-
rū q̄ b̄ ē v̄ r̄ ead̄ d̄mōstrata ad etiā dubitātiōez di-
cūt q̄d̄ q̄ i rei v̄itate et p̄pe loquēdo dist̄guēdū
ē inē talē p̄naz sciri et sciri eē bonā sic d̄ra est inē p̄-
pōnē sciri sciri esse verā nō repugnat p̄nam istaz
sciri eē bonā ut argumēta. p̄bat vident̄ b̄ bñ repu-
gāt illā sciri sic et ois eisdē p̄pea q̄ non est intel-
lecta cū nescias ex cāu quid per li hoc determinate

dmōstratur an illa rex sedet an sua opposita lz po
natur te scire i pfuso dmōstrari. a. seu vez illoz iō
dicūt li hoc ē tibi singulare vagū et iō determinatuz
Si. n. scires que istaz determinate dmōstratur sci
res que illaz esset vera cuius oppositū ponit casuz
Scis. n. ex casu solū vez istoz demōstrari et hoc
dicūt itellexisse magistrū. **Sed** absqz i cōuenienti
aliquo posset dici qd̄ repugnat illā sciri esse bonaz
qz si illa sciretur esse bona cū ātecedens sit scitū et
psequens nō asserat se nesciri cū alijs p̄iculis se
queretur qd̄ psequens eēt scitū qd̄ tamen eāni re
pugnat qz q̄cūqz istarū dmōstratur tu nescis qd̄ h̄
ē vez qz si sic tūc scires q̄ istaz esset. a. cuius op
positū ponit casū nec li h̄ ē t̄ singulare vaguz lz ne
sciam q̄ istaz determinate dmōstratur sic qd̄ nō ali
a sic dato qd̄ scire qd̄ iste t̄min⁹ for. aliq̄e boiem
significat quē tamen significet nescire ponatur. n.
qd̄ nescias quis h̄ sit for. tūc adhuc iste t̄min⁹ for.
ē t̄min⁹ d̄sceret⁹ t̄ non vag⁹. **Et** ad argumenta in
oppositū ad primū et fm̄ obligatorie responderetur
et ad t̄riū p̄ ex dictis p̄ia aut̄ solō ē t̄ricior lz non
sit ita textui adherens. **Ad** q̄rtā dubitationē r̄spō
detur qd̄ illō psequens h̄ est vez est mihi dubiuz
vt dictū fuit i p̄te p̄ia et nego q̄ significet p̄icipalit̄
qd̄ h̄ est vez v̄l qd̄ h̄ est vez dmōstratis illis con
tradictorijs sed mihi significat p̄icipalit̄ qd̄ h̄ est
vez vel significat p̄icipalit̄ qd̄ h̄ est vez quoz sigi
ficatozū v̄trūqz est mihi dubiū. v̄nd̄ scio qd̄ alterū
duoz p̄icipalit̄ significat qd̄ t̄n̄ scie illud. nescio
dico tamen v̄lteri⁹ qd̄ illud p̄ns ē p̄cedēdū vt se
quens sicut arguebat. **Et** argumēta adducta i op
positū nō p̄bat qd̄ sit dubitandū sed q̄ est dubiū
q̄ iā cōcessū est. **Poss̄** tamen v̄lteri⁹ hic variari.
casus ponēdo qd̄ sint corā te duo boies t̄ scias q̄
alē est for. t̄ alē plato nescias t̄n̄ quis sit for. nec q̄
sit plato tūc fiat illa p̄ia for. est q̄ h̄ est for. t̄ scias
qd̄ p̄ li hoc solū demōstrat for. tūc illaz p̄nam scis
esse bonā vt i p̄zi arguebat t̄ an̄s est a te scitū p̄.
cāuz t̄ p̄ns nō asserit se nesciri cū alijs p̄iculis q̄
p̄ns ē scitū. **Sz** qd̄ illud eēt sit t̄ibiū ar̄ qz quicūqz
istoz demōstrat tu dubitas an sit for. vt cas⁹ inuit
q̄ r̄c. **Quic** t̄ similib⁹ r̄ndet petr⁹ mātuā qd̄ isti
cāuz p̄cludūt aliq̄d esse scitū ad itellectū qd̄ h̄z sē
sū est dubiū v̄nde hic diceret qd̄ tu scis h̄ esse for.
ad itellectū t̄ dubitas hoc eēt for. ad sensū t̄ hoc
vbi argumentū fiat d̄ reb⁹ qz nō vult p̄ponēz sciri
aut dubitari vt p̄p̄ sed t̄atū et significatū t̄ ēt vbi
cas⁹ admitteret q̄ dico qz ipse non admittit qz ut
dic̄ ex illo seq̄t q̄ tu nō scis h̄ r̄c for. t̄ ēt q̄tu scis h̄
eēt for. nā sequit̄ tu coḡscis for. ex q̄ tu coḡscis for.
t̄ scis for. eēt alēū istoz t̄ noticia p̄plexa p̄suppōit
noticiā icōplexā t̄ sufficiēt p̄siderat an h̄ sit for. vt
suppono q̄ tu scis q̄ h̄ est for. **Sz** admittendo casū
vt cōiter sit posset hoc v̄ltima p̄ia negari seq̄n
do t̄n̄ v̄iā h̄cristberi qui semp̄ loquit̄ de dmōstratō

ne sensuali posset r̄nderi vt i sup̄iori p̄rio diceba
tur. **Iuxta** solōnē cas⁹ t̄rcij qui nō magnā dubi
tationē h̄z. **Aduerte** q̄ hoc p̄ia p̄cessa ab h̄cristbe
ro nō valet tu scis hanc p̄ponem t̄ aliq̄liter scis eā
significare q̄ qualicūqz scis eā significare ita tu scis
esse nā demōstrata illa null⁹ h̄ō ē asin⁹ p̄z q̄ tu scis
illā p̄p̄oz t̄ aliqualit̄ scis eā significare puta boiez
esse asinū qualit̄ tu nō scis esse. **Sed** forte sequit̄.
de materia d̄ illa p̄pone h̄ est h̄. **Itē** nō sequit̄ tu
scis hanc p̄ponem hoc ē h̄ t̄ hoc esse for. scis ip
sā significare ergo tu scis ita esse qd̄ hoc ē for. qz i
casu isto est p̄ns falsū t̄ an̄s vez qz hoc eēt hoc tu
scis eā assertiue significare. **Sed** h̄ esse hoc ē h̄ eēt
for. ergo r̄c. **Et** hoc ē qz nō sequit̄ hoc eēt for. tu scis
eam assertiue significare ergo scis eā significat̄ as
sertiue hoc esse for. bene t̄n̄ sequit̄ tu scis hanc p̄
ponem h̄ ē hoc v̄l q̄cūqz aliam t̄ scis eā assertiue
significare hoc esse for. ergo tu scis ita esse qd̄ hoc
ē lo. **Variādo** aut̄ casū ponam⁹ qd̄ d̄ forte omnē
noticiā tibi possibilē h̄eas h̄ excepto q̄ nescias eū
vocari for. t̄ tūc ar̄ qd̄ dubitas h̄ eēt for. t̄ scis h̄ eēt
for. ip̄o d̄ nōstrato. **Et** p̄mū ar̄ sic qz nec credit̄ tu
mitter hoc eēt for. nec hoc nō est for. cū nescias qua
lit̄ vocet̄ t̄ p̄sideras an sit for. vt suppō q̄ tu dubi
tas h̄ esse for. t̄ p̄ p̄ns illa p̄p̄ hoc est for. est tibi
dubia. fm̄ sic p̄bat qz si v̄ltra noticiā quaz h̄eas de
for. scires eū sic vocari tunc tu scires qd̄ hoc ē for.
Sed p̄ hoc nō magis scires quā ante cū vocatō
nihil faciat vt sit for. q̄ āte sciuit̄ t̄ nō nisi i p̄ illaz
p̄ponēz hoc ē for. q̄ ista erat āte scita t̄ ēt dubia. vt
p̄batū est q̄ r̄c. **Ad** hoc facili⁹ r̄ndet qd̄ tu scis h̄
esse for. p̄ illā exiit̄ in mente tua hoc est for. qz nā
liter tibi significat hoc esse for. sine vocetur for. si
ne non que cōtinne est vera for. exiit̄ ex p̄nti seq̄
tur. q̄ est scita vbi fuerit̄ firmiter credita vt sequi
tur ex casu t̄ nullo modo est dubitanda ista autez
vocalis vel scripta hoc est for. neqz est scita neqz
dubia cū nō sit itellecta vt p̄p̄ quia ille terminus
vocal̄ v̄l script⁹ for. nō itelligit̄ nisi scitū fuerit for.
sic vocari q̄ r̄c. **In** casu quarto sciendū qz in ar
guendo sit bec p̄ia que non valet tu scis hanc p̄
positionē p̄icipaliter significare sicut tu scis esse
ergo ipsa est scita naz de hac bec est nescita. a te se
ipsa demonstrata vbi scias eam sic p̄icipaliter si
gnificare est an̄s verū t̄ p̄ns flm̄. **Ad** concluden
dū q̄ aliq̄ p̄ponem esse scitā a te taliter est argu
endū tu scis ita eēt sicut bec p̄p̄o primo t̄ p̄incipa
liter significat̄ sic bec p̄propositio p̄icipaliter sigi
ficat. **Scis** eam p̄icipaliter significare nec
repugnat te scire illam ergo r̄c. **Propositio** au
tez potest esse dubia multis modis v̄no modo po
t̄ est tibi esse dubia quia significat p̄icipaliter si
cut vt dubitas esse vt de illa rex sedet. **Alio** mo
do quia asserit immediate se esse tibi dubiam vt
de illa bec ē tibi dubia ead̄ dmōstrata. **Alio** mo

qz nescis q̄liter principalit̄ significat vt̄ d̄ ista hoc
ē hō vbi nescias quid demonstrat̄ alio. mō qz dubi-
tas an talis ppō seq̄tur ex casu an potius sibi re-
pugnet vt̄ i casu quito apparebit. Ex quib⁹ sequit̄
tur q̄ aliq̄ ppō itelligitur a te que principalit̄ signi-
ficat ibi sicut scis eē z tū est tibi dubia. Sequitur
vlteri⁹ q̄ aliq̄ est ppō intellecta a te quā scis prin-
cipaliter significare sicut tu scis esse. z tamen nō
sciri a te imo aliq̄ ē ppō vera scita a. te z tū deus
eā scire nō pōt dato q̄ de⁹ scire possit aliqua ppō
nem. Et aliqua est ppō vera q̄ null⁹ pōt scire. Et
sequit̄ ē qd̄ s̄ aliq̄ due ppōes scite a te eē quē-
tibiles z intellecte quaz̄ vna ē scita a te z reliq̄ nō ē
scita a te neqz pōt sciri lz ab alio sciri posset p̄nuiz
p̄ de ista hec est tibi dubia ipsa d̄monstrata aut d̄
illa h̄ est hō vbi tu demonstreris z lateat te fm̄ p̄ de
illis trib⁹ ppōnibus h̄ nescit a te hec nescit a deo
hec a nullo scitur sēp̄ demonstrādo ppōnem p̄ suū
s̄m. **Ultimū** p̄z posito q̄. a. z. b. s̄ due tales ppō-
sitiones mentales hec est nescita a te p̄ q̄rum s̄ba
vt̄robiz d̄monstrat̄. a. tūc. a. z. b. quertūtur z for-
z tu scis. b. z nō potes scire. a. ppōnez q̄ tū for. vlt̄
ali⁹ scire pōt vt̄ p̄z calculāti. s̄ formādo aliū casuz̄
ppōnit̄ tibi illa hec ppō ē a te dubitāda ead̄ d̄mō-
strata si p̄cedit̄ ipaz̄ bene r̄ndēdo z ē iptinens zc̄.
ḡ ē scita a te. **Sz** q̄ ead̄ ē tibi dubia at̄ qz si est a te
dubitāda z nō es obligat⁹ sequit̄ qd̄ ē tibi dubia q̄
re zc̄. si negas tūc sic hec nō ē a te dubitāda. ergo
cū ad eā sit a te respond̄ ipsā hēs p̄cedere at̄ nega-
re. **Nō** p̄cedere p̄ argumentū iā factū nec ē t̄ ne-
gāda qz sicut ppō q̄ imediate se asserit eē p̄ceden-
dā ē p̄cedenda vt̄ illa hec ē a te p̄cedenda sit ppō
asserens imediate se eē dubitāda est dubitāda vt̄ i
ppōsito. **Si** aut̄ dubitat̄ q̄ tu dubitas illam b̄n̄ r̄n-
dendo zc̄. ē a te dubitāda p̄na ē a te p̄cedenda.
vt̄ p̄z z aīō s̄l̄r̄ ḡ z conlquens ē p̄cedēdū a te qd̄ ē
illa ppō p̄posita z p̄p̄ns nō hēs eā dubitat̄. **Ad**
hec patebit r̄nsio ex dicendis pro quito casu qui
p̄ oēs difficilis iudicatur aduerte q̄ i p̄na ma-
gistr̄ ōz in ante oēs illas p̄tulas apponere quaz̄
altera deficiente p̄na nō t̄z p̄z q̄ tu scias qd̄ d̄mō-
strat̄ p̄ li hoc i ista p̄positioe h̄ est hō z qd̄ tu scias
qd̄ illa significet principalit̄ vt̄ ei⁹ termi cōiter p̄ten-
dūt z aliquid scias esse homiez z nihil dubites eē
hominem et nibeit quod nō est homo credas esse
hoiez aut̄ ecōuerio z p̄sideres sufficientē vtrū illd̄
d̄monstratū sit hō vel nō z scias illud d̄monstratū
eē tūc ex oibus his bene sequitur q̄ illud scis eē.
hoiem vel illud scis nō esse hoiem vnde si nihil sci-
res esse hominē z illud esset hō tūc nec illd̄ d̄mō-
stratū scires esse hominē nec scires nō eē hominē
et similiter si illud dubitares esse hominez. **Simi-**
ter si aliquid quod non est hō crederes esse homi-
nem aut̄ p̄ nec illud scires esse hominē nec illud
cires nō esse hominem. **Similiter** vbi nō cōide

reres vtrū esset homo aut̄ nōvt̄ dicit̄. magister z
p̄similiter vbi ne scires illud d̄monstratū. esse s̄z
crederes illd̄ esse corruptū h̄c tū vltimā p̄tula
quidā textus nō habent. **Et** ex hoc pōt solui ar-
gumentū qd̄ sit ponendo qd̄ solū cōsideres de me
z de te de ista ppōne hoc est hō z de eius p̄tibus
sed crederes me eē corruptū tunc totū illud aīō.
verificatur z tamē p̄sequens est s̄m pro vtraque.
parte me d̄monstrato nā tūc hec esse s̄ba h̄ scis eē
hominē cū credas illud nō esse. **Et** s̄l̄r̄ alia v̄z hoc
scis nō esse hoiem cū illud sit hō p̄z. n. qd̄ i illo ca-
su vltima ps̄ antecedentis nō verificatur q̄ ē q̄ scis
as illud d̄monstratū esse. **Ex** quib⁹ vltierius p̄z q̄
argumentū venatoris nō p̄cedit̄ dū arguit ponē-
do q̄ nunc p̄sideres de te for. z brunello z qd̄ scias
quid d̄monstrat̄ p̄ li h̄ i ista ppōne h̄ est hō cū al-
is p̄tibus prius positis. **Et** illis arguit nō seq̄ q̄
h̄ scis eē hoiez h̄ scis n̄ eē hoiez qz posito q̄ p̄ li h̄
in illa hoc ē hō assūpra i antecedente tu d̄monstreris
z i p̄sequente vtr̄obiz d̄monstrat̄ur asin⁹ p̄z qd̄
cras antecedēs erit rex z p̄sequens s̄m. **Hinc** d̄
q̄ mod⁹ arguendi hērisberi t̄z sēp̄ eod̄ d̄monstrato
i antecedente z p̄sequente q̄ zc̄. **Scias** tū. vltierius
q̄ magister facit alia p̄nam q̄ nō t̄z nisi d̄ p̄posito
nibus nō habentib⁹ supra se reflexionē q̄ ē hec hec
ppō est tibi dubia q̄ illa principalit̄ significat z sicut
tu dubitas esse vlt̄ dubitas an ista sit totalit̄ sicut il-
la significat. **Et** p̄na ps̄ ponitur pp̄ ppōnes haben-
tes p̄cipalia significata tibi dubia sicut ē illa rex se-
det h̄a pōit̄ pp̄ ppōes ex t̄mis notis p̄positas q̄s
nescis qd̄ p̄cipaliter significat̄ sic de illa h̄ est hō tibi i
rei v̄itate nescias qd̄ d̄monstrat̄ p̄ li h̄ lz p̄datur i ca-
su p̄z. n. q̄ illa ē tibi dubia h̄ ē tibi dubia ipa d̄mō-
strata z tū illa principalit̄ significat̄ sic tu scis. eē z scis
q̄ ita ē totalit̄ sic illa significat̄. vltierius ē nō valz̄ hec
p̄na alia hec est vbi dubia h̄ ē hō quā scis adeq̄te
significare iuxta p̄positioez̄ t̄miorz̄ q̄ tu dubitas an
h̄ sit hō posito. n. ante pro h̄a p̄te z qd̄ p̄ li h̄ tu de-
monstreris z lateat te antecedēs ē rex z p̄sequens
s̄m vnd̄ habendo respectū ad significata ppōnuz̄
oēs tales tāq̄ repugnātes sūt negāde i casu posi-
to tu dubitas an h̄ sit hō tu dubitas an h̄ nō sit hō
et tanq̄ sequens est concedendū q̄ tu scis quod h̄
est homo vel scis hoc nō est hō vtr̄aqz pars tamē
de per se p̄posita foret dubitanda et non sequit̄-
tur hec est tibi dubia tu scis qd̄ hoc est homo que
adequate sic significat̄ ergo tu dubitas te scire an
hoc sit hō qz nō dubitatur illa pp̄ hoc qd̄ dubites
te scire zc̄. cū hoc sit impossibile. **Sed** qz nescio
qualiter ista p̄cipaliter significat̄ verumtamen.
nullo casu posito forent oēs ille dubitande tu du-
bitas an hoc sit homo tu scis qd̄ hoc. non est hō
eodē d̄monstrato et tantū nulla istaz̄ significat̄ si-
cut tu dubitas esse sed sicut tu scis esse vlt̄ sicut tu
scis n̄ eē. **Nō** dato qd̄ dubites nō sequit̄ q̄ tu du

dites te dubitare aut dubites te scire an h. sic hō
qz nō dubitāt ex h qz eaz significata sint dubia.
Sed ex h qz nescitur quid demonstrat et ex pnti
quid pncipalitē significet imo ē eaz significata sūt
scita qz eo ipō qz tu dubitas an h sit hō quocūqz
dmonstrato tu scis te dubitare et sili si scis. qz h
ē hō in scis te scire vt superius dictū fuit. Et ex
hīs oib⁹ vltim⁹ sequit⁹ qz fm hāc viā ad aliā ppo
sitionē ē respōdendū que nō ē intellecta qz ista h
ē hō ubi nescias quid monstrat nō ē intellecta et tū
ē dubitāda et hoc nō iconuenit vbi sit pposita ex
termis notis qz dico pp. ppositionē ebreā aut gre
cā que. a. latino nō ē dubitāda vnde vt superius.
dicebat li hoc ē tūm⁹ nō h⁹ nescias quid dmo
stratur. Aliqui tū dicūt qz dato qd scias p li hoc
demonstrari aliquid et nescias quid qd si debes sci
re eā eē pponēs et ad eā respōdere nō o³ qd ista
ppō sit determinate et distictē intellecta sicut nec
ista hoc. ē vez i hō casu pncipali o³ tū qd sit itelle
ctā pportionalitē qz scis int sōm predicatū et copu
lā distinguere et hoc sufficit vt ad eā sit rīdendū
Petrus aut māuan⁹ et alij plures nūq⁹ rīderēt.
ad pponem de p nomie demonstratiuo vīs fieret
certificatio p qua scirent quid determinate demon
strat. Sicut et i prio casu nūq⁹ rīdent ad pponēs
de termino ignoto nisi prius ipositio noua sine qua
dicūt pplexū illud nō eē pponem rē. S; i replica
tiōe eiu⁹ eadē cas⁹ ponit qd tu scias te eē hoiez et qd
demonstrat p li hoc i ista pponē hoc ē hō et qz tu
scias qz ista significat pte qz h est hō et h ne habe
atur fuga ad diceū illā eē ipertinentē qz forte seq
tur. Tu es hō qz tu es hō qz forte tu demonstrat
p li hoc et etiā ne possit dici qz nō itelligis illam et
qd tu nescias quid significat et tūc si pponitur ista
hoc est hō admissio casu dicitur qz ista est dubitan
da qz dubiū est an sequatur ex casu vt dicebatur.
vt tu es hō ergo hoc est hō aut repugnat vt dato
qz p li hoc dmonstrat asinus et eēt impossibilis et vl
terius cū at sic hec ē tibi dubia hoc ē hō quā scis
adequate significare qd hoc est hō qz dubitas an h
sit hō dubitāda ē maior eadē rōne qz vbi ego de
monstrat p li h tunc illa repugnat et non stant sil
scio qz hoc ē hō et qd ista h est hō sic precise signi
ficat et tū ista hoc est hō ē mibi dubia imo ex duo
bus pmissis sequit⁹ oppositū tertij. quantūcūque
adhuc nesciā quid demonstrat in rei veritate illa ē
scita ame vbi aut p li hoc demonstrat aliqd qd
dubite eē hoiem tunc ista staret cū cāu hec est tibi
dubia hoc ē hō iō dic qz illa ē dubitāda hec ē tibi
dubia h est hō quia dubiū est an stet cū casu aut.
repugnet eidē. Sed forte contra hec instatur
sic tu scis qz hoc est homo vel scis qz nō est hō er
go tu nō dubitas an hoc sit hō pna coucedenda ē
et antecedens cōcedendū per prius dicta qz pns
et per pns sūū oppositū erit negandū et nō dubitā

dum. Vnic dicit qd ex casu hic posito non sequit⁹
ans esse cōcedendū quocūqz dmonstrato s; soluz
partes dubitandas esse quia ex casu superiori il
lud bene sequatur minus adhuc pcesso ante et cō
sequente et negato opposito cōsequenti v; ista p
positione tu dubitas an hoc sit hō. Est tamē hec.
positio dubitāda hec ē tibi dubia hoc ē hō. i. ad ip
sā ē respōdendū dubie vnde hic capis dubitare.
p dubie rīdere et nō pbasitare n. n. hesito qz ista
sit mibi dubia h est hō fm modū loquendi magi
stri. S; ipsa dubito qz ad eā rīdeo dubie pp cau
sam assignatā et hic mod⁹ pponis dubie est i tue
tus valde. Aliqui tamē putantes valde hoc ar
gumentū pcedere variant rītionē ad pncipale.
argumentū huius replicationis. vnde cū pponit⁹
hoc est homo dubitatur et cū postea assumit qz il
la sit sibi dubia hoc est hō negat et siml⁹ qz illa du
bitant vnde dubitant et negant se dubitare tanq⁹
repugās nec sequit⁹ vt dīra ppō sequitur ex casu
ergo nō est tibi dubia tunc ex illo at sic ista pna est
pcedenda antecedens est dubitādū ergo psequens
nō est negandū nec etiā cōcedendū ergo dubitā
dū et per consequens erit eius oppositū du
bitandū s. qz illa sit tibi dubia et nō negand. Vnic
dicunt negando primā pnam sed o³ adere iante
ad inferendū illud pns qz sit scita esse talis qz. nō ē
verū in pposito hec responsio h; pbabilis sic qa
tū est pure sophistica iō relinquit. Alium tū
formando casum ponat qd nescias an alicui alte
ri a te pponatur aliquid et qd tibi pponatur hec.
sola alicui pponit⁹ dubiū tūc si dubitas pte dubi
tas istā bñ rīdendo qz illa est tibi dubia et illa tibi
pponit⁹ qz tibi pponit⁹ dubiū et p pns alicui ppo
nit⁹ dubiū tota pna est pcedenda et antecedens ē
cedendū qz pns et p pns nō erat dubitandū. Si
negas p lor. pponitur dubiū qz alicui pponit⁹ du
biū iterū psequentiā pcedenda et antecedens ē dubi
tādū qz psequens nō est negandū rē. Si pcedis il
lā bene respōdēdo et ē iptinens nec repugnat illā
scire a te cū oibus particulis qz illa ē scita a te pte
se signi ficās qd alicui pponit⁹ dubiū qz tu scis ali
cui pponi dubiū: S; nō scis alicui alicui a te ppo
ni dubiū qz tu scis tibi pponi dubiū. S; nulla p
pō tibi pponitur nisi illa alicui pponit⁹ dubiū qz
illa ē tibi dubia et ex alia pte ē scita a te h rē. Ad
h respōdetur pcedēdo istā alicui pponitur dubiū
et negādo qd illa sit scita a me qz h; absolute loqū
do nō repugnat illā a me sciri imo aliquādo fuit.
scita a me tū i h casu illō repugnat vt p; ex argu
mēto qz rē. Ad sextū casū cū pōitur qd. a. b. et. c.
sunt pponēs scripte verbigra qz vne. a. et. b. sunt sci
te a me et tertiā v; c. sit mibi dubia et qd talitē trā
ponat qd lateat me qz istaz sit mibi dubia dicitur
nō admittendo casū qz scitu a me et mibi dubiū sūt
termini per se noti et cū aliquid ē mibi dubiū itati

scio illud nihil esse dubium. Et si autem possibile est quod tu scias quod aliquis istorum est fortis licet nescias quis istorum est fortis. ita quod sequitur tu scis quod aliquis istorum est fortis. si tu scis quis istorum est fortis. ergo per idem non sequitur tu scis quod aliqua istarum propositionum est tibi dubia ergo tu scis que istarum est tibi dubia et per omnes oppositum consequentis stabit cum antecedente quare totus casus erit possibilis. huic respondetur negando similitudinem unde licet talis consequentia de fortis. aut mediis aliis terminis non per se notis non valet tamen sic arguendo in. imis per te notis ut est iste terminus mihi dubium bene valet omnia ista itaque sequitur scio quod aliqua istarum propositionum est mihi dubia et considero etc. si scio quod istarum est mihi dubia. Pro quo adverte quod termini sunt in triplici differentia quidam sunt omnino ignoti ut. a. b. c. etc. et quidam sunt per se noti ut li b. simpli scriptum si cut superius dicebat tibi dubium scitum a te et quidam sunt noti non omnino seu per se ut homo animal et ceteri tales quo ad aliqua sunt noti et quo ad aliqua. Alij tamen alia causa diversitatis assignat dicendo quod actus dubitandi est actus immanens et in nobis existens non autem esse fortis. vel platonis etc. Sed ulterius attendendum quod licet si ad intellectum scio quod aliquid istorum est fortis. et scio quod est li b. fortis. ipso ad intellectum demonstrato non tamen sic est in sensu imo stat quod per noticiam in sensu habitam sciam quod aliquid istorum est fortis. et tamen dubitatur quis istorum est fortis. et de hac semper loquitur hentilber quod scire quis est. iste autem iste noticiam sensitivam denotat de possibile est quod duos homines a longe videam et sciam ex circumstantiis per exteriores sensus apprehensis concurrense vii tute interioris sensus vii imaginatie aut cogitative quod alter istorum est fortis. et tamen quod nesciam determinate discernere et iudicare quis istorum sit fortis. aut ille aut iste quocumque istorum demonstrato ad sensum sicut contingit de cane non habere intellectum dato. n. quod fortis. et plato sint similes et consimilibus vestibus induti tunc stat canem cognoscere quod alter istorum est fortis. dominus suus qui eius pascit. quod tamen sit ille non statim sciet discernere. Sed bestabit et nunc ibi ad unum et postea de isto dubitans ibit ad alium quousque percipiat differentiam aliarum quam distinguat fortis ab alio. Ex quibus sequitur quod quantum per li hoc sumptum in voce scias ad sensum demonstrari aliquid et tantum unum non tamen quod aliquid determinate et distinte scias per li hoc ad sensum demonstrari puta hoc aut illud unde in secundo casu principali tu scis per li hoc in ista propositione hoc est verum alterum istorum predictorum demonstrari quod tamen istorum demonstratur nescis et ibi necessario est sermo de demonstratione sensuali quia per intellectum tu scis hoc esse verum uno istorum ad intellectum demonstrato et ex consequenti scires quod istorum esset verum cuius oppositum ponit casus. Si

militer in quito casu principali tu scis quod illa propositione hoc est homo significat quod hoc est homo aliquo demonstrato et tamen ne scis quod illa significat quod hoc est homo demonstrato fortis. nec scis quod illa significat quod hoc est homo demonstrato platonis etc. ibi etiam loquitur de demonstratione ad sensum quoniam si scires quod illa significat quod hoc est homo te ad intellectum demonstrato cum etiam sic demonstrando scias quod hoc est homo tunc sic scires illam et esset a te concedenda et si scires quod illa significat quod hoc est homo demonstrato animo ad intellectum tunc sic demonstrato cum scias quod hoc non est homo tunc scires illam esse falsam et esset neganda quorum oppositum hentilberi ibidem asserit. Quia autem istorum est quia licet il hoc in se demonstrare demonstrat potest tamen alicui ex eius imperfecta apprehensione in distincte representare et propter hoc in tali casu aliqui ipsum demonstrationem vagam appellaverunt. Dicentes dari demonstrationem vagam respectu sensus ut iam ostensum est non autem respectu intellectus hoc tamen ultimum non apparet verum imo ex suo modo dicendi de admitti quo admissio sicut datur demonstratio vaga in sensu sic videtur quod in intellectu. unde petrus de manna in hoc casu principali procedit se scire ad intellectum demonstrando hoc est verum hoc est verum et dubitare demonstrando ad sensum que stat cum dictis hentilber et in si quereretur an hoc sit verum demonstrando ad intellectum rex sedet dubitaret et si de alia videtur ergo quod scia ad intellectum demonstrando hoc est verum ut li hoc est actus demonstrandi vagus. Ad autem definita te demonstrando illam rex sedet aut eius oppositum nisi quis vellet dicere quod si ad intellectum demonstrato aliquem istarum scio quod illarum determinate demonstratur quod non oportet respectu sensus hoc tamen apparet difficile. Et ex his ulterius per quod idem demonstrativum potest respectu unius distincte repugnare. Et respectu alterius distincte ut dato quod ego scires quis istorum esset fortis. et tu non scires quod alter illorum esset fortis. et fieret demonstratio ad sensum in hac li b. fortis. tunc li hoc respectu mei distincte representaret illum quem scio esse fortis. et subordinetur unius actui demonstrandi definita. Sed tibi distincte repugnare et in istum modum loquendi actus vago demonstrandi subordinent. Sed quia principali proposito per declarationem precedentem parumper digressus sum nunc revertor ad illud a quo icepi. Dico ergo si casus taliter formaretur tunc admittendus erit sic ponendo quod a sit proposita te scita esse necessaria. b. scita esse impossibilis. et c. scita esse contingens tibi dubia et quod alie transponatur seu disponantur quod postea nescias que illarum sit proposita necessaria nec quod sit impossibilis aut contingens fiat. n. casus de illis deus est chimera currit rex sedet quo admissio diceret hentilber quod quelibet illarum esset tibi dubia nec dubitares que illarum esset tibi dubia licet dubitares que illarum esset illa con

tingens rex sedet aut illa necessaria deus est &c. s; r
responsione ista q; certu e q; in argumento est
fmo de pponibus scriptis q; mentales seu voca-
les trasponi no possut. Sed tuc quero aut p istas
apphendis quid significant & de eis consideras
aut no nec tibi aliquid representat vt ppoes sut no
primu q; tuc scires q; istaz esset necaria aut ipossi-
bilis aut otigens dubia vt notu e nec et dici pot hz
q; si tibi nihil significat no sut tibi dubie q; p idez
quelz ppo no itellecta vt greca v'ebrea eet tibi du-
bia q; null' pcederet. Rndet q; in argumento fit
fmo dscriptis d quibus nescis quid significant vñ
q; qcuq; istaz accepta ne scis an sit illa de est an
illa chimera turrat. &c. No nescis q; illa pncipali-
ter significat id qlibet istaz est tibi dubia hz dicta
supius no aut est sic d ppositioe greca q; illa no p-
ponit ex fminis notis tibi sicut ille q;re &c. h; tñ q-
da pcedant ppoes grecas dubias ee latino sicut
ille q; pbat posse defedi. Sed adhuc e dubiu qlie
ad illas heres respondere dato q; pponeret & si d-
dubitado ex quo tibi sut dubie tunc sequit q; ad il-
la deus est pp casu aliqn e variada respotio quo-
ad pcedere & ad illa chimera e quo ad negare .q;
no solet pcedi nec pot pria pcedi & ha negari ex q;
no itelligis illas. Et pp hoc dicit quida q; ad il-
las no est respondendu i casu pmissio. Puto tñ fm
hentisberu q; si disticte pponatur sic q; dicernaz
int eas & q; necessaria & que cotingens &c. q; tunc
necessaria est ccedenda & ipossibilis neganda &
dubia otigens dubitanda h; si ofuse pponerent
me nesciente int eas discernere vt si essent i breni-
bus capfulis dicedo ppono tibi istas tuc ad qua-
libet illaz taq; ad ppositione dubia respondedu
est dubitandu vnde illud qd coiter dicit q; ad p-
positione necessaria aut ipossibile p se no est vari-
anda respotio quo ad pcedere aut negare veruz
est vbi fuerit itellecta & p istas appendas suum
pncipale significatu qd in pposito no contingit.
Aliu aut casu formado ponam q; n; sunt nisi iste
quinq; ppositioes quaz due sint scite & due tibi
& quinta fuerit hec tot sut ppoes scite a te quot
sunt tibi dubie sic paise significas quaz tibi ppo-
no. Si ccedis ea bn respondedo & est inptines cu
alijs pculis q; ipsa est scita a te & alie due sut scite
a te q; tres ppoes sunt scite a te & tot sunt tibi du-
bie p ppositione illa pcessa q; tres ppositioes sut
tibi dubie. Sed ex alijs q;tuor solū due sut tibi du-
bie p casu ergo hec tibi pposita e tibi dubia p ca-
su & prius erat scita q; idē est scitu & dubiu si negat
ea bn respondedo sequit qd scis ea ee flām ex q;
no repugnās & p pns no est scita a te nec est e tibi
dubia. Sed ex alijs q;tuor due sunt scite a te &
due tibi dubie q; paise tot sunt scite a te quot sut ti-
bi du' te tota pna e ccedenda & ams silt q; & pns
quod tunc gasti. Si dubitas bn respondendo &c.

ergo est tibi dubia & per osequens plures propo-
sitiones sut tibi dubie qua sint a te scite ergo non
sunt paise tot ppoes scite a te &c. pna iteru est co-
cedenda & ams est ccedendu ergo & pns & p pns
sui oppositu est neganduz qd dubitasti q; &c. Re-
spodet admissio cau ccedendo illa ppoem & di-
co q; ista no est mibi dubia q; sicut illa pncipali-
ter significat scio esse & scio illa significare & dico.
vltterius qd illa no est scita a me cu repugnat illa a
me sciri i casu pmissio vt argumetu primu ostedit:
vnde idē respodet negado illa pnam tu pcedis il-
la bene respodendo &c. q; est scita a te h; oportet
addere i ante q; no repugnat illa a te sciri qd ne-
get & si hoc icluderet i atecedente cu alijs pcul'
pcederet osequentia & negaret osequentia ee bo-
na &c. Ad septimu casu accededo p eius solutioe
dr q; ista ppo hoc est soz. demonstrato soz. est pce-
denda vt sequens ex casu no vt scita seu q; sciatur
q; hoc est soz. cu hoc casu repugnet sed. Arguit
q; no sit ccedenda q; h; illa ppositio seq; ex cau
illud ramen nescit sed e sibi dubiu an ex casu seq;
an sit ipossibilis & repugnās & p pns ea habet du-
bitare & no ccedere vt d; in casu. quito d; ista hec
est tibi dubia h; e bo assupru pbat q; du dr d; mo-
strato soz. est fmo de demonstratioe ad sensuz q;
ad itellectu demonstrando no repugnat casu sire
q; hoc sit soz. & p cosequens repugnās e eu scire il-
la sequi ex casu quonia si sciret ista sequi ex casu.
tuc sciret p li h; ad sensu dmonstrari & p pns qd.
iste eet soz. & sic eet scita que oia sut fla & repugna-
tia q; vt qd ipse habebat dubitare qd dmonstret &
an illa ppo hoc est soz. significet hoc ee soz. dmon-
strato asino & sic est ipossibil' & : casu repugnās q;
nullo mo h; ea ccedere h; dubitar q; &c. Ad hec
dr q; h; i rei vitate sit tibi dubiu an hoc sit soz. de-
mōstrato soz. qui e corā eo vt cans ponit stat ramē
q; illa ppo sequat ex casu facta certificatioe q; p li
hoc soz. ad sensuz dmonstret q; vis illud dmonstra-
tu. n. lateat ee soz. vñ vñ dicebat possibile e qd ali-
quis dmonstret ad sensu aliqd respectu sui disticte
& deēminate et h; tu scias ex signis & alijs et tamē
p sensu no pcepis disticte h; at illud dmonstrari q;
tuc no repugnabit casu scire q; ista ppo sit seq;
cu eo state no sequit qd ista sit scita v' qd sciat qd
h; e soz. etiā qd illa seq; tur ex casu p; q; i casu suppo-
nit qd soz. demonstratur mo sequitur soz. demon-
strat ergo soz. e loquendo de demonstratioe ad
sensu que semper sit mediante sensatione sensus
exterioris qui no pprehendit nisi p sentia h; sequa-
tur loquendo de demonstratioe ad itellectu q; i
tellectus et no etiā cōprehendit et pot demonstra-
re & ppea hoc verbu demonstro du dicit demonstra-
tioe itellectuale e apliatu no aut du dicit dmo-
stratione ad sensu sed vltterio sequit soz. e q; hoc est
soz. ipso demonstrato ergo de prio ad vltimu seq;

tur for demonstrat qd h e for. ipso demonstrato dic
tamen bentilber qd talis ppō nō sequitur ex de
monstratiōe vli vnde lz sequat for. demonstrat q
h est for. demonstrato for. nō nī sequit albu. demon
strat q hoc est albu vno albo demonstrato qz illo al
bo corrupto z alio demonstrato erit anō vey z pns
flm nō lz q in terminis cōibus talis pna lz rāruz
teneat in tminis discretis. Et iuxta hāc mām in
ferunt tales ppositiōes seu pclusiōes tāq possi
biles. Prima pclusio: sol⁹ for. demonstrat z tamen h
est latinus. pbat⁹ sic. nō sequit sol⁹ for. demonstra
tur q hoc nō ē asin⁹ demonstrato brunello qz i ca
tu possibili aliqū erit ita sicut significat p ancedēs
z p tūc nō erit ita sic significat p pns sicut si cras
solus for. demonstraret. z brunellus eēt q opposi
tū pntis stat cū ante z p pns illa stant sil sol⁹ for.
demonstrat z h est asinus q erat celo. Secunda
pclusio: pbat⁹ que est qz ois hō qui est alb⁹ cur
rit z tamen quislibet istorum sedet demonstrat oī
bus hominibus albis. tertia celo: hoc ē for. z solū
mō hō alius a for. demonstrat probat vt pri⁹. Quā
ta celo hoc est flm z tū demonstrat solūmō pposi
tio filis huic hoc est flm. pbat⁹ qz nō sequitur de
monstrat solūmō ppō filis huic. h est flm ergo h
nō est flm demonstrata illa ppositiōe hoc ē falsum
que se falsificat cū possibile sit sic eē sicut p anō si
gnificatur lz nō sit ita sicut significatur p pns vt
p3 q stabit oppositū psequenti cum ante qf zc.
Aduertendū est tū q p dīcte cōclusiones qūis
sint possibili nō tamen pnt eē vere sic pēse sigi
ficādo vnde si admitteretur pma esse verā sic p
eise significādo tūc queretur qd demonstratur p li
hoc si for. tūc hā pars est falsa quare zc. si asin⁹ vl
alt⁹ tūc ambe partes eēt false aut saltim prima.
qf zc. Et si dicatur si est possibilis ponat in eē ad
mitto z tunc dico qz hā eius ps nō est vera. tanq
sequens aut negatur qz li hoc in hā pre positū sit.
pnomē demonstratiū tanq repugnās. Sed vl
terius hic incidit dubiū qualiter ad ppositiōem
de pnomē demonstratiū sit respōdendū si fue
rit nob pposita: nā cū talis ppositio nō sequat
ex demonstratiōe cū nō sequat fm magistrū p li
hoc demonstrando hōiem albu ergo hoc est hō al
bus nec etiā sequitur ex certificatiōe qz nō sequit
certifico qz p li hoc demonstratur hō albus in illa
ppōne hoc est hō albus ergo hoc ē hō albus: quia
stat q certificatio sit deceptiva z q lz dicas q de
monstretur hō albus qz nō sic sit sed qd demonstra
tur asinus q est mihi dubiū an talis ppō sit vā et
pcedendā aut impossibilis z negāda z p pns quā
tūcūqz fiat certificatio nūq erit aliqua talis. ppō
eōcedendā aut negāda sed pntine dubitāda aut
nūq ad aliquā talē erit respōdendū quoz oppo
sitū vult bentilber. Respōdetur qz accipim⁹ cer
tificatiōe tāq verā ex cōi mō loquendi cū dicit

ppono: hoc est hō demonstrato for. accipio ex cōi
mō loquendi p talē certificatiōem qz iste hō quē
demonstras sit for. z ccedo illā lz tū nō sequat illō
formaliē z de virtute smonis vt magister fatetur
vnde cōiter sit dīa inē certificatiōe z ppositiōe
qz p certificatiōe sustinetur obligatū tāq ppō
necāria nō cedit totalitē facta ppositiōe in oppositū
Eō aut est de ppositiōe qz positū sustinetur tāq pos
sibile vt plurimū falsū z cedit ppositio i dīū. facta
certificatiōe hoc tamen i alia mā querūtur paruz
p tamē variādo casū facio argumentū equalitē pre
cedens q bentilberū z petrū mantuanū supponē
do pzo qz sent⁹ iterioz pponat z diuidat z cogno
scat sēnsibilia i eoz absentia refuādo sensatiōes ip
soz p3 hoc ex fo d aia qz in hoc pōitur dīa inē sē
sus extēores qui nō pprehēdūt i abntia sensibiliū
z iteriores qui apphēdūt ipsū n pntib⁹: sicut sūt
imaginaria aut cogitativa. Itē dicit a3 fo de aia.
qz abntibus sensibilib⁹ remanēt sensus z fantasie
Suppono fo qz quicūqz in eadē potētia cognosci
tina sūt due ppositiōes inuicē synonyme quodcū
qz scitur aut dubitatur p vnā eaz scitur aut dubi
tatur p alterā p3 distingendo synonyma a conuer
tibilibus sicut inferius a su pzo: vndē si scis deū eē
p vnā talē in mente tua existētē deus ē idē scis p
aliā talē vbi aliā ibidē hēas. Quib⁹ suppositis po
no talē casū qz for. sit eozā te quē scias esse for. per
hāc existētē in mente tua hoc ē for. z remaneas
ita sciens mediāte illa. ppōe p diē for. recedente z
ante illius tēporis cōplēmetū interim obicitur ite
rū tibi for. cū alijs circūstantijs pp qd dubitas h
esse for. p hanc de nouo causatā in mente tua hoc
ē for. eodē demonstrato. Sit pta ppō. a. hā. b. tūc
aī sic. a. z. b. sūt due ppōnes synonyme existibus
in eadē potētia cognitiua qz p suppositū qdēūqz
dubitas p vnā illaz dubitas p reliquā. Sed p. b.
tu dubitas hēe for. z p. a. tu scis hēe for. p casū
qz idē p eandē ppōem scis z dubitas ē p idē pōsz
pbari qz eadē ppositio. f. a. ē scita z dubia qz aut
a. z. b. sūt ppōes synonyme p3 qz subiecta eaz sūt
synonyma qz idē demonstratur zc. sūt pta qre zc.
Huic dī qd illaz ppōnuz pta ē scita z hā dubia ē
z p primā scis hoc eē for. z p hā dubitas. Sed
dī vterius qz ille due ppōes nō sūt synonyme imo
nō puerūtur. qre zc. qz eaz subiecta nō sūt puer
tabilia nā lz p illa idē demonstratur qz tū hoc ē cum
diuersis circūstantijs. Ideo illa demonstratiua vari
as notāt circūstantias. vnde sicut illa nō puerunt
tur eodē demonstrato hoc cū his vstibus cū hoc
colore i h situ zc. z h cū h idumento i h alio situ cū
h alio colore zc. Ita nec illa subiecta pp hās pno
tationes varias. Intelligendū vterius qd. dato
qd aliquis vt for. credat se credere flm tūc omne
creditū ab eo credit esse vey qz li oē stat ibi diuisi
ue. Sed nō credit qd oē creditū ab eo sit verū: qz

hic li de tenetur cathogorematice et collectie et ex
casu credit aliquid esse sim. Ex quo patet quod illa propositio est
bona illa duo creditur fore esse vera quod fore credit quod il-
la duo sunt vera. Sed ans est falsum positum quod fore. solum
duas propositiones credat esse veras et quod credat quod sunt
tres quarum due sunt vere et alia falsa nec sequitur
vtraque istarum duarum fore credit esse vera ergo ista
duo fore credit esse vera quod si vtraque tenetur diuisi-
ue et si ista collectivie sine precedat verbum sine sequi-
tur duminde constructur a parte post. Suppositio est
quod fore tantum vna propositione puta a. credat esse ve-
ra et plato vna alia puta b. credat esse vera tunc ne-
gandum est quod ista demonstratis a. et b. creduntur a fore.
et plato est vera quod ex hoc sequitur quod ista a quo-
libet illorum credantur esse vera quod si ista tenentur col-
lectivie respectu propositionis verbalis sequentis illud
verbum creditur et si positum in illa propositione di-
visive. unde sequitur fore credit. a. et plato credit
b. ergo fore et plato creditur. a. et b. tamen non sequitur
fore credit. a. esse verum et plato credit. b. esse verum ergo
fore et plato creditur. a. et b. esse vera: quod ante vtrobi-
que tenetur si et collectivie cum ibi non sit verbalis pro-
positio. Sed in consequente si et positum in copulato re-
cto ex parte ante tenentur divisive per propositiones se-
quentem positum vobis in propositione collectivie id ex isto
consequente sequitur quod fore credit. a. et b. esse vera
et sicut plato quod falsum est et hoc casu. unde non sit pre-
cedendum quod fore et plato sciant aliquam propositionem quam
ipsi dubitant tamen in casu possibili procedendum est quod fore.
et plato sciunt aliquas propositiones quas dubitant. Ponam
n. quod fore sciat propositionem et dubitet. b. ergo aut pla-
to sciat b propositionem et dubitet a tunc patet quod fore et pla-
to sciunt. a. et b. propositiones quod fore scit a et plato. b. ergo
et cetera. Sicut fore et plato dubitant a. et b. propositiones quod fore
dubitat b et plato dubitat a quod ipsi sciunt propositiones quas
dubitant. **Ad** quod tamen esset procedendum iuxta predicta quod
fore et plato sciunt aliquas propositiones esse veras et quod du-
bitant easdem esse veras ut patet. **Ex** hoc secundammodo ulterius
inferunt quod multe sunt propositiones quarum quilibet scit
et credit esse vera et tamen nulle istarum creditur aut sci-
untur esse vere. **Ponam** n. quod sunt multi quorum quilibet
libet sciat vnam propositionem tantum et illam sciat esse veram sic quod
nullus sciat propositionem alteri credat ipsam esse veram et
signentur ille propositiones et tunc patet quod ille sunt multe
quarum quilibet scit siue credit esse vera et tamen nulle
istarum sciuntur aut creditur et cetera. quod si sic aut ab ali-
quo aut ab aliquibus non ab aliquo quod sequitur iste
sciuntur siue creditur esse vere ab aliquo quod ab aliquo
iste sciuntur et cetera. quod est hoc casu nec ab aliquibus quia
sequitur iste sciuntur aut creditur ab aliquibus quod sciuntur
siue creditur esse vere a quolibet illorum per superius
dicta propositio est falsum cum nullus illorum plures sciat siue cre-
dat esse veras. **Ultimo** etiam inferunt quod multi sciunt per
propositiones multas quas nec quarum aliquam ipsi possunt
scire esse in rerum natura. **Et** pro isto ponit quod solum
sunt tres homines fore. plato cicero et quod quilibet il-

lorum sciat tantum vnam propositionem distinctam ab aliis
et ipsa est in rerum natura et sunt prope mortem vel tali-
ter dispositi quod nullus posset suam alteri dicere seu ma-
nifestare esse in rerum natura et tamen notum est quod multi
sciunt multas propositiones quod et vnus homo vnam et alius
aliam et sic ulterius et illi sunt multi et ille sunt mul-
te quare et cetera. et tamen nec ipsa nec aliqua illarum sciri pos-
sunt esse in rerum natura quia si ipsi posset et cetera. qui
libet istorum posset cum ibi sit propositio verbalis et si quod
libet istorum posset et cetera. tunc eadem propositio posset a multis
sciri esse in rerum natura cuius oppositum casus in-
nuit et concedit. **Et** hec circa materiam de scire du-
bitate breviter pertractata sufficiant in qua si quod ine-
pte phanta videantur maiorum meorum correctioni sub-
iecto. **Si** vero aliqua laudabiliter exposita fuerint
non mihi sed illi qui dedit intelligere et scire sunt
gratie et infiniti et cetera.

Expositio tractat de hentisberi de scire et dubitare per
famosissimum doctorem gaitanum pilata feliciter explicat
A terminis relativi multa sophismata fi-
unt per eorum modos supponendi de quibus
apud veteres varie inveniuntur sunt opinionem
pria opinio ponit quod relativum simpliciter convertit eum
suo ante tamen quo ad rem significatam quam quo ad mo-
dum supponendi sic quod illud quod significat per ante signi-
ficat per relativum et si ante supponit discrete aut de-
minate confuse tantum vel distributive consistit supponit
relativum siue precesserit signa aut negationes siue si-
neque refert in comparatione ad propositionem aliquam autem si
tue fuerit in eadem categorica cum suo ante aut diver-
sa sed refert suum ante simpliciter. **Secunda** autem hec opinio
supra dicto philosophorum quod est quod in materia propria dicitur esse ab-
tracta ab eo quod dicitur recipere. cum relativum in materia mate-
rie proprie affertur non habet ex se significationem aut modum
supponendi. **Sed** a suo ante recipit: quod convertit simpliciter
cum modo. **Contra** tamen propter istam artem ex ea plima
deducendo inconuenientia priorum. n. sequitur quod duo indi-
catoria iuncte indicentia sunt siue vera quod probatur de istis:
aliquis homo est suus filius nullus homo est suus filius. quod propria
sit vera patet quod secundum opinionem significat quod aliquis homo est
alicuius hominis filius quod verum est. **Sed** probatur
per suas singulares quod nec ille homo est suus filius nec il-
le et sic de singulis et cetera. **Idem** est iudicium de istis. quilibet
homo videt se et aliquis homo non videt se positum quod quod
libet homo videat se ipsum tantum. tunc patet quod propria est vera per
suas singulares. **Et** probatur: quod aliquis homo aliquem
boiem non videt ergo aliquis homo non videt se: patet conse-
quentia ex quo si se supponit determinate fore ante quo
niam tunc sequitur quod hec est vera omnis homo est ante
mal quod est omnis homo siue et illud est omnis homo
ex quo relativum supponit confuse tantum sicut etiam
concedit hec opinio quod promitto tibi denarium que
tibi promitto siue illum tibi promitto in casu communi quod pro-
mitta tibi denarium in confuso nullum determinate promit-
tedo cum tamen sit falsa pro materia parte appet parihotelem
in primo permutas dicentem quod nulla predicatio est

vera in qua predicatur vlt' vlt' sumptu vt est in p
posito quare et c. tertio ar qd ex ista opinioe sequi
tur qd hec ppd est vera tantu for. e ho albus quo
plato est albior postto q nullus ho esset albus nisi
for. et plato et quod plato sit albior for. vnde ex illa
arguit sic for. est homo albus quo plato est albior
Et nullus ho no for. est ho albus quo plato est al
bior qz si no detur oppositu qd aliquis ho no for.
sit albus quo plato est albior. sed nullus e ho alb
non for. quo plato sit albior nisi plato ergo plato
albus quo plato est albior ois est impossibile cu ni
hil sit albus se ipso. Sed qd ista sit sta probatur
qz sequit tantu for. est ho albus quo plato est albi
or qz tantu for. est ho albus quo for. plato est albior
ergo tantu for. est ho albus et for. plato est albior
ex quo sequit vlt' qd tantu for. est ho albus q
falsu e quare et c. Sed opinioe ista sustinendo.
Ad hec argumenta ridetur et primo ad primum
negando illa nullus ho est suus filius qz illa sigi
ficat qd nullus ho est alicuius hois filius qd falsu
est et cu ar. pbando ea p singulares respondeo di
stinguendo an li suus in singularib' supponat eod
mo sicut in vniuersali aut no si sic aliqua singula
ris erit falsa vt illa in qua demonstrat ho habes
partem na significat illa qz iste ho no est alicui' hois
filius et sic concedit oia et negat ans. Si at suppo
nat aliter non valet oia nec ar a singularibus et c.
Simpliciter tamen loquendo negari possz oia
dicendo qd no cuilibet vniuersali assignari possit
singulares in pprijs emis sed in terminis equial'e
tibus aliqui assignare oz ponendo ans loco relati
ni vt qz ille ho no est alicuius hois filius et sic o sin
gulis et c. Illa tu propo quilibet ho videt se signi
ficare videt qz quilibet ho videt quilibet hoiem
id est falsa nisi velimus dicere qd li se refert scipso
et qz fm hanc opinioe no videt vtz et c. Ad hz
rspo det a quibusda' pcededo ista ppone ois ho e
animal qd est ois ho et c. et ad dictu argumentu di
cunt illud indigere multis glosis vt alibi hz vide
ri. Sed aliter possz ppd illa negari qz hz in se
cunda parte li illud siue li quod stet cofuse taneuz
tu qz est primus terminus probabilis et est resolu
bilis id ratioue istius pbatio habet inchoari que
propositio si sic pbetur euidenter parebit illaz fal
sam esse cum et resoluentes false inuenient aut fal
sim aliqua ipfarum. Ad tertiu respo det qd si
li tantu cadat supra totu sequens illa e vera vt pa
tet per exponentes qz quilibet ho albus quo pla
to est albior est for. igitur et c. ab vniuersali ad ex
clusiuam et tunc li quo refert li homo albus et non
li for. ex quo vlt' patet solutio ad argumentu
factu pro alia parte quod consequentia no valet.
Si vero li tantum cadat solum supra li for. est
homo albus ita quod li quo refert istum ter
minu for. e falsa vt pbauit ad argumentu nec tuc

h' exponi vt pri' sed p' oz resolu in vniuersali copula
tina vt sic exponatur for. est homo albus quo for.
plato est albior et nullus homo no for. e ho alb' q'
for. plo e albior et patet quod hec est falsa p pla
tone vel a principio distingatur de antecedente
isti' relatiu quo et redit i ide. Secda opinio dicit qd
relatiu quertit cu suo ante non simplr sed pro vt
huerit respectu ad alteru extremoz seu ad opo
sitione ipsius anis et fundat sup hoc qz relatiuum
si at adiectiuo id sicut adiectiuum pot supponere
magis ofuse q suu substantiuu vt hic homo no est
albus ita relatiu pot supponer ofusi' suo antece
dente vult ergo qz si relatiu fuerit in eade cathe
gorica cu suo ante semper supponit eode mo sicut
suu anis nisi apud quosda' ante supponete ofuse ta
tu relatiu suppoit determinate vt hic pmitto tibi
denariu que tibi pmitto. In diuersa vero ca
thegorica positum a cathegorica sui anis suppoit
fm exigentia sui signi vel sti' vnde si no pcesse
rit termin' confusius in sua cathegorica suppo
nat discrete vel determinate fm qd est terminus
discret' vel cois na relatiu referens eminu discre
tu est eminu discret' referens eminu coem e eminu
cois. Si at fuerit eminus cois et pcedat signu sup
ponit fm istius exigentia et refert in ordine ad co
positione sui anis cu signis positis ex parte alte
ri' extremi vbi fuerit signa vt p; i fa pte isti' co
pulariue ois ho est aial et illud e ronale cu signifi
cet qz illud aial qd e ois ho est ronale. Sed no sep
refert signa posita ex pte anis qz dato qd ois ho
currit e hec vera ois ho currit et ille mouet que tu
eet falsa si li ille referret suu anis cu illo signo ois
ex quo supponit dterminate cu null' ho sic ois ho
currens et possumus dicere qz nuqz refert cum si
gno posito ex parte anis vtri sic referat relatiu
i ordine ad opositione sui anis du fuerit i eadem
cathegorica cu eo est p vtraqz pte pbabile. Con
tra hanc opinioe ista sic prio relatiu fac fam no
tita eius de quo facta e prima p suu anis. Sed fa
noticia semp e discretior et limitator qz pria ergo
relatiu nuqz supponit ofusius q suu anis ho sic qz
ex illa opinioe sequit tales ppones ee veras ois
ppd in sua ddictoria aliquis ho est suus filius et c.
Tertio qz ex illa sequit qz no ois ppd vel ei' ddi
ctoria est vera cui' oppositu ar ee veruz qz qcuqz
ppone accepta siue vera siue falsa illa ppd vlt' eius
ddictoria est vera et sic o singulis sep supposito qz
ois ppd habeat ddictorium ergo ois ppditio vlt'
eius ddictoria est vera arguit tamen prima conse
quentia quia tunc illa esset falsa omnis propositio
vel eius contradictoria est vera cu li eius starz co
fuse et distributiue significaret qz omnis ppditio
vel eius contradictoria. i. cuiuslibet propositionis
ddictoria e va qd est falsu pro vtraqz pte disuncti
Ad hec ridet: ad primu negat oia na hz relatiu

significet distincti^o quā suū aīis cū b̄ tamen stat q̄
supponat q̄fusius vnde dīcedo hō nō ē hō albus
li hō albus dīstinctus significat boiem quā li hō
tamē q̄fusius supponit. Ad s̄m respōdet q̄ idiffe
renti iste ppōnes possūt cēdi vel negari possunt
n. cōcedi tenendo q̄ significet q̄ aliq̄ ppō ē ppōis
extis p̄dictoria z q̄ aliquis hō est hōis existētis
filius. Et negari possūt tenendo q̄ relatiuū re
ciprocū referat referendo singula singulis z q̄
significet q̄ aliqua ppō est suimet p̄dictoria z q̄
aliquis hō est suimet fili⁹. Et tenēdo respōsionez
primā cēdit q̄ aliq̄ ppō ē sua p̄dictoria nec ali
qua ppō flā est sua p̄dictoria z cū postea ar̄ p̄ aliā
ppōem q̄ si aliquis hō est suus filius z null⁹ hō
est filius nisi for. vt i casu supponit ergo for. est su
us filius negat. cōsequētia pp̄ mutatiōnez rela
tōis. Nā in antecedente refert relatiuū illū t̄minū
aliquis hō z in p̄sequente illū t̄minū for. quā r̄c.
Ad tertiū respōdet cēdedo q̄ ista ē falsa oīs pp̄
pō vl̄ eius p̄dictoria ē vā z q̄ cōis auctoritas sic
bz̄ itelligi q̄ quibuscūqz duobus p̄dictorijs datis
iūicem contradicentibus alterū istoz est verū eo
q̄ impossibile ē q̄ abo sint falsa sicut ē ipossibile
q̄ ambo sint vera. Et ad argumentū factū ad p
bationē istū respōdetur negando cōsequētia pp̄
mutatiōne relatiōis. Tertia positio quā bētisber
īsequitur quibusdā cōclusiōibus declaratur p̄ia
cōclisio antecedente supponente discrete vel def
minate siue in eadē cathegorica siue i diuersa rela
tiuū semper simili supponit qz relatiuū nūq̄ sup
ponit q̄fusius quā suū aīis. Secūda p̄clō ante
supponente cōfule tātū sēp relatiuū supponit def
minate siue fuerit in eadē cathegorica siue i diuer
sa iō negat q̄ p̄mitto tibi denariū quē tibi p̄mit
to in casu cōi. Tertia p̄clisio ante supponente q̄fu
se distributive in eadē cathegorica relatiuū q̄silir
supponit vt oīs hō qui est albus currit in diuersa
vero cathegorica relatiuū supponit determinate
vlti p̄cedat signū quo tamen p̄cedere supponit bz̄
istius exigentiā vnde in ista oīa p̄possibilia istoz
sunt z illa sunt finita vl̄ infinita supponit li illa def
minate. Sed dicendo z nec sūt illa finita vel infini
ta suppoit distributive quidā t̄n̄ dicunt q̄ lz̄ q̄ ita
sit dū relatiuū sit pluralis numeri si tamē fuerit sin
gularis numeri supponit distributive sicut aīis
q̄ ex dictis bētisberi nō apparet. Quarta p̄clō
relatiuū existens in eadē cathegorica cū suo aīite
nō refert ipsū in p̄paratiōe ad alterz extremoz sed
bene dū ponit in diuersa referendo ēt cū sineathe
gorematis positus ex pte aīitis si fuerit pluralis
numeri p̄ter relatiuū reciprocū q̄ in diuersa ca
thegorica positū nō refert cū tali respectu ad alte
rū extremoz vnde bā pars istius copulatiue ē fal
sa oīa cōpossibilia istoz sunt z illa sunt finita vel i
finita demonstratis quattuor p̄dictorijs cōtingē
tibus quoz duo p̄dicant alijs duobus qz bā ps̄ si

gnificat q̄ illa que sunt oīa p̄possibilia sunt finita
vel infinita q̄ falsū est qz nulla sunt talia. Ex qui
bus sequit q̄ signū aliq̄n bz̄ vim distribuendi re
latiuū sequens aptū distribuī z aliquādo nō vnd
cū aīis supponit determinate nūq̄ distribuitur re
latiuū a signo p̄cedente. Sed dū aīis supponit dī
stributive relatiuū in diuersa cathegorica po
sitū supponit determinate z distribuī potit a signo
ipsū p̄cedente p̄ quartā cōclisioē. Et sequit vltē
rius q̄ relatiuū aliq̄n refert aīis cū signis positus
ex parte ipsius vt dū est in diuersa cathegorica et
antecedens fuerit pluralis numeri ante q̄ ponit
signū aliquando aut nō vt dū aīis est singularis nu
meri quātūcūqz relatiuū fuerit in diuersa cathe
gorica z ad antecedens apponat signum. Vnde
hec ppō oīs homo currit z ille mouet nō signifi
cat q̄ oīs hō currit z q̄ ille qui est oīs hō cur
rens mouet. Sed significat bā pars q̄ homo cur
rens mouetur. Dubitatur vltērius circa quedam
dicta bētisberi que ponit in soluendo argumen
ta que facit ad p̄batōem istarum copulatiuarum
aliquid est z nihil est illud aliquid est z q̄libet est
illud dicit enim q̄ vtraqz istaz vltimū ē falsa z ad
p̄bationē ipsaz cū ar̄ q̄ quelibet singularis ipsaz
est vera cū prima pte r̄c. dicit q̄ istius vltis affir
mativē quīs quelibet singularis accepta per se sit
vera cū ipsa prima pte copulatiue tamē si simul sa
mantur nulla erit vera cū eadē nisi p̄ia z eō dicit
de vlti negatiua v̄z q̄ quelibet erit vera p̄ter vlti
mā ex suis singularibus cū illa p̄ia pte si simul su
matur r̄c. Sz̄ p̄ prio ar̄ sic qz ille singulares p se ac
cepte aut significant idē z eodē mō sicut cōiuncti
accepte cū illa indefinita aut alif. Si aliter ḡ cū cō
iunctim accepte sunt singulares istius vniuersalis
sequit q̄ diuisis accepte nō erunt singulares eūf
dē cū nō stet vniuersali manente simili significāte
oīo sicut p̄ vlti singulares aliter q̄ p̄ius significa
re. Si ar̄ significet idē z eodē mō ḡ si aliq̄e istarū
sūt false vel falsi aliq̄ sequit q̄ ita erit r̄ arc. p̄ius
diuisim cuius oppositū dī. Itē ar̄ q̄ oīs singula
res sil̄ s̄p̄te cū illa indefinita sūt vere qz si singula
ris ētio vl̄ quarto loco p̄posita ponent p̄rio loco
cū illa indefinita ipsa cēt vera vt d̄ lz̄ tūc significat
sicut nūc ex quo p̄cise illd aīis haberet. r̄c. Itē ar̄
q̄ aliqua vltis negatiua ē flā z t̄n̄ quelz eius singu
laris quā apta nata ē hēre sil̄ s̄p̄ta cū qualz alia ē
vā z capio bām pte b̄m copulatiue aliqua ps̄ p
portionalis ē i hoc p̄tinuo z nulla ē illa ps̄. n. q̄ bā pl
ē vna vltis negatiua flā z t̄n̄ oīs singulares eius si
sil̄ sumāt erūt v̄e. vnde lz̄ infinitas singulares hēre
possit que t̄n̄ oīs sil̄ i copulatiua ponat nullā p̄di
ctionē vidēt icludere z tūc nulla illaruz erit flā qz
neqz illa p̄ cur⁹ s̄m demonstrat ps̄ p̄portionalis q̄
nō ē vltima vt p̄z p̄sideranti neqz ēt illa p̄ cur⁹ s̄m
demonstrat vltis ps̄ p̄portionalis cū talis nō demon
strat. Ad hec respōdetur ad primū q̄ ille singula

res sine cōiunctim siue diuisim accipiātur nō sūt sin-
gulares isti? vltis qd lz ē illud aut alterius negati-
ue nisi oia pdicta p vno z eodē supposito ad sunz
āns referātur nā qz ātecedēs supponit deīmate
z simplr relatiuū in vli p aliquo supposito debe-
mus illō signare z respectu isti? sūt oēs singulares
sumende vt qd for. ē illud z plato est illud idē z sic
de singulis sicut si fieret descensus sub illo tmo al-
f illa ppōe alē ois bō cū li al stet dēterminatē o3 qd
ad aliqd al fieret dēminatio z tūc descenderet di-
cedo qz alē for. z idē ē plato z sic d. singul. Et qui
ib? p3 qz quelz singularis isti? qd lz ē illud pē primā
siue sil cū alijs siue diuisiz accipiāt siue pūctiz est
flā z vlti? p3 qz accipiēdo tales singulares lz ē il-
lō zc. vt sūt vē i diuersis copulatis nō oē lz vna solū
ē singularis isti? vltis z sic erit illa p cui? sūm dno
strat suppositū aītis flatiui ad qd facta ē deīmia-
tio z que eēt pīa si oēs sil acciperent cū illa idefī-
nita aliqd ē. Et si obijceret qd hērisber i lra oppo-
sitū inuit vt s dictū est. Rēspōdet qd hērisber so-
lū hūit respectū ad sba singulariū z nō ad pdicata
neqz p1? voluit nisi qd respectu cuiuscūqz suppositi
subiecti talis vltis pōt accipi vna singularis vā qz
ad qd lz idifferēs pōt fieri deīminatio z respectu isti
us pōt sumi singularis qz erit vā z pīa vbi oēs pū-
gat cū illa pīculari z tūc pdicata oīum aliaz sin-
gulariū rferent aīis p eod supposito p quo illa red-
dit vā z h inuit cū dixit i textu. Et iō rferēdo oēs
singulares hui? vltis ad idē sic deberent referri si
illa vniuersalis d3 induci ex illis zc. vl potest dici
illas sic diuisim acceptas put sunt vere dixit esse
singulares isti? qz cōmuniter sic appet cū pueniāt
in voce cū illis pūctiaceptis z videāt cū eis con-
uerti qz nō ē vey nisi d pīa cū illis pūcti acceptis
pdicata oia referent ad suū aīis p eodē supposito
In illis āt diuisiz acceptis put sūt vē pīue palio
et alio qz zc. z notat dico put sūt vē qz ēt cal diui-
siz sumēdo postz fieri deīminatio ad vnu suppositū
z sic oēs tūc vna accepta falsificat zc. Ad sūm dī
qd qz singularis isti? vltis affirmatiue pīa accepta
ē flā. Et ad argumētū d cīa vl qīta singlari d3 qz
si ponent pīo loco nō eēt ead ppō nisi māliē nō āt
formaliē z sūm significatiōē z cā ē qz lz tūc rferret
illō aīis nō tū p eod supposito nā nūc rfert p vno
z tūc rferet p alio vel pōt dici qd si fiat limitatio
ad for. vbi gra ita qd illa singularis referat p eod
p quo pī? tūc ēt erit flā dato. n. qd p sūm isti? de
mōstret cicero vel aliqd aliud tūc māifestū est qd
hec est falsa. Cicero ē illō puta for. ad quez facta ē
deīminatio i pdicato vltis. Ad tūū lz cāus de facto
nō sit possibilis dī admīssa imaginatiōe qd quelz
singularis isti? vltis negatiue est vā z tū vltis ē flā
neqz vltia est flā cū nō det vltia iō d3 in textu qd ta-
lis vltis negatiue vltia singularis est flā dato qd ali-
qua sit vltia z quod cuiqz supposito sibi cōrīdeat
vna singularis z tāū pōtē sopbīstīce dici qd illa

vltis falsificat p aliqua singulari p nulla tū singu-
lari falsificat qūis nō admittere casū sic vīa tuti-
or. S3 h ad hucar qz aliqua vltis negatiua ē flā cū
cōrīdent solū finite singulares sēp in dictis teris
z tū vltia singularis nō ē flā sint. n. tres hoies for.
plato cicero z tūc capiat illa copulatiua aliquis bō
ē. null? bō est ille z p3 qd sba pō est flā z tū quelz sin-
gularis ei? est vā qz hec ē vā for. nō ē ille qz for. ali-
quis bō qui ē nō ē qz plato. Silt hec ē vā plato nō
ē ille qz plato aliquis bō qui ē nō ē puta cicero silt
hec est vā cicero nō ē ille qz cicero aliquis bō qz ē
nō ē v3 for. qz zc. Hūic rīdetur qz vltia istaz sin-
gulariū ē falsa qz relatiuū singularis sequētis rfer-
tur ad aīis suū p pīatōez ad singularē pcedētē ip-
sā vel pcedentes si plures fuerit vnde vltia singu-
laris significat qz cicero aliquis bō qui nec est for.
nec plato nō ē qd est flm i cāu qz p3 qd si fiat deī-
minatio ad aliqd suppositū pdicati isti? vltis null?
bō ē ille ex quō stat deīmate p doctrinā supī? po-
sit ā qz illa singularis erit falsa p cui? sūm illud sup-
positū dmostrabit z alie erūt vē. vno pīa significat
qz for. aliquis bō qui ē nō ē z sba qz plato aliquis bō
qui nō ē for. nō est qz zc. Et h vbi fiat deīminatio ad
ciceronē qui reliet? fuit p vltio. Hā respectu vltis
affirmatiue sit deīminatio ad suppositū pīe singu-
laris z respectu vltis negatiue sit ecōuersio deīmia-
tio ad suppositū vltie singularis si qua sit hui? qz
zc. S3 vlti? itelligēdū est qz possēt teneri qz ille
ppōes aliqua ppō ē vā si sua pdictoria ē vā z nul-
la ppō est si sua pdictoria ē vā nō repugnēt ad iur-
cē. S3 sūt due cōditiōales, affirmatiue necārie z
pīrie bōe tenēdo qz relatiuū rīpocū referat suū
aīis i alia categorica positū i pīatōe ad alie ex
tremoz reddēdo singla singulis z qz distribuāt a
signo pcedente vl saltz supponāt distributiue vbi
referat aīis sūas distributiue, tūc. n. p3 qd hec ē vā
aliqua ppō ē vā zc. qz hec ppō ē vā si isti? vē pdi-
ctoria ē vā qz lz ppō stat deīmate z lz relatiuū nō
sit aīis ad suū aīis tū ppō relatiui pōt eē aīis ad p
pōem aītis. Silt alia ē vā qz nec hec ppō ē vera si
isti? nō vē pdictoria ē vā nec ista z sic d singulis qz
zc. vno lz sine ipotērice tamē i eis ponūt tūi re-
latiui qui habēt categorice pbat. iuxta qd seqt
vīas aliqua ppōnū quaz pīa ē ista aliqua ppō
ē z si illa scit a te illa ē ipossibil. pbat sic hec ppō
ē z si illa scitur a te illa ē ipossibil dmonstrata illa
hec est ipossibilis se dmonstrata p sūm sunz et hec
est aliqua ppō zc. Qd āt si illa sciat a te illa ē
ipossibilis pbat sic qz si illa sciat a te illa ē vā
z p pīs ita est sicut illa pīncipaliē significat. S3
īpsa pīncipaliē significat qd ipsa est ipossibilis
quare zc. Secūda ppō aliqua ppō est z si illa ē
vera tū es aīis pbat sūm arguendo de illa
tū es aīis sic pīncipaliter significatē sicut pī?
arguebatur de illa hec ē ipossibilis tertia ppō
aliquo alē z si illō est iudibile tū nō es bō pbat

similiter hoc al' est z si illud est rudibile tu non
es bō te demōstrato et hoc ē aliqd' al' g' zc. **Ex q'**
bus sequitur q' hec p'pō ē vā aliqd' al' ē z si tu es il
lud tu es asin' . vñ ista pōt' pbari categorice sic
hoc al' et si tu es illd' tu es asin' demōstrato asino
et hoc ē aliqd' al' g' zc. pōt' ēt' pbari ipotetice p par
tes suas de p'ima p' qd' est vā: et scōdō ar' q' si tu
es hoc aial tu es asinus v' si tu es h' aial tu es asi
nus et sic de singulis: g' si tu es illud tu es asinus:
p' p'ia q' li illud fm op'ionē supponit determi
nate: et idē ē dicē in p'posito si tu es illud al' tu es
asinus et si illud si tu es tu es asin': an' ēt' p' q' q'
illa p' aintis ē vā p' quā siue i q' demōstrat' asinus
p'oi artenerem' qd' li illud stat' p'fute tantū: vt alq'
volūt: tūc illa ēēt' flā et significaret' qd' si tu es hoc
aial vel hoc aial et sic de singulis tu es asinus qd'
ē flin zc. **Ex bis p' vlt'ri' qd' ille p'pōnes nō**
sūt p'ditionales vt d'entisber asserit h' sūt copula
siue: q' i eis nota copulatiōis copulat' ptes p'nci
pales. s. p'ima categoricā cū cōditionali sequen
te et ē p'ncipalis nota p'ditiōalis at' nota nō co
pulat' ptes p'ncipales sed ptes vnius p'is p'nci
palis vt p' intuētū zc. **Ex fūdamento hui' opi**
nionis dū an' relatiui supponit' p'fute rātū: p' ve
ritas aliquaz' p'clusionū que i sequētib' patefiūt.
Prima p'clusio ifinite sē p' s'oz. equalēs nō
coicantes et nulla illarum ē p' s'oz. huius p'ma p'
sic p'bat' due sūt ptes s'oz. eqles nō coicantes z tres
z q' tuoz sic i ifinitū g' zc. **Secūdo** sic ar' et' oppo
sitū ē ipossibile: v' aliqua illaz' ē p' s'oz. q' signifi
cat fm p'ositionē q' aliq' illaz' p'riū ifinitaz' equa
liū nō coicantiū ē p' s'oz. **Ex q'** sequit' q' i s'oz.
sūt ptes ifinite et idetermine q' ē ipossibile: h' in
finitē ptes sūt i s'oz. zc. **Scōda p'** oia p'possibilia
istoz' sūt z nec illa sūt finita nec ifinita p'bat' p'
fivo q' p' li istoz' demōstrētur quattu' or' p'pōnes
rex sedet nullus rex sedet tu curris tu nō curris:
tūc p' p'ima p' q' aliqua p'possibilia istoz' sē vt
illa rex sedet tu curris et nulla sūt p'possibilia isto
rū quin illa sit g' etc. **Secūda p'** ar' nulla sūt p'pos
sibilia oiu' istoz': g' nec sūt illa finita nec ifinita:
p' p'ia et assūptū p'bat' q' n'la duo istoz' sē oia
p'possibilia istoz' q' qua rōne ista istoz' rex sedet
tu curris sē p'possibilia istoz' eadē rōne et ista nul
lus rex sedet tu nō curris nec tria sē oia p'possibi
lia: q' quibuscūq' trib' signatis istoz' duo ex il
lis sp'ugnāt nec quattu' p' idē: et ēt' q' nulla quat
tuoz' sē istoz' h' sē isti g' etc. **Tertia p'** oēs boies
similes currūt et null' istoz' mouet' p'bat' et po
no q' solū sint q' tuoz' boies duo albi et duo nigri
et currāt: tūc p'ima p' p' q' aliqui boies similes
currūt vt duo albi et nulli sūt boies similes quin
ill' currāt g' etc. **Probat' scōda p'** q' eiu' oppo
sitū ē flin. s. aliquis istoz' mouetur cū significet q'
aliquis istoz' oiu' boiu' simul currentium mo
uetur ex quo sequitur q' sint aliqui boies omnes

similes q' flin ē: q' n'z albi sē oēs boies similes: q'
nigri ēt' sē similes n'z nigri p' idē sē oēs boies simi
les nec albi z nigri seu albus z niger cū tales non
sint similes g' zc. **Quarta p'** p'mitto tibi d'na
riū quē tibi nō p'mitto p'bat' sic poito q' .a. z .b
sint oēs denarij z q' p'mittā tibi altez' istoz' i cō
fuso nullū determinate p'mittēdo: tūc ar' sic p'mit
to tibi denariū z nullū denariū tibi p'mitto g' zc.
p' p'ia q' li quē supponit' determinate z s'it' p'ba
tur p'clusiones sequētes zc. **Quinta cōclusio**
immediate post hoc erit instans q' non imediate
p' hoc erit p'bat' p' hoc erit istās qd' nō imedia
te p' hoc erit: z nullū erit instās p' hoc qui inf' il
lud z hoc erit istās qd' nō imediate p' hoc erit g'
zc. p' p'ia cū maiori et minor' ēt' ex q' nō dat' p'ri
mū istās futuraz'. **Sexta p'** necessario erit aliqd'
p'tingēs ad v'z libz q' nō necessario erit: p'bat' p'
exponētes aliqd' p'rigēs ad v'z libz erit qd' nō ne
cessario erit z nō pōt' ēē qui aliqd' p'rigēs ad v'z rū
libz erit qd' nō necessatio erit g' zc. **Septia p'** iā
icipit' ēē istās qd' p' hoc icipit' ēē: p'bat': iā nō ē istās
qd' p' hoc icipiet' ēē et imediate p' istās p'is erit
instās q' p' hoc icipiet' ēē g' etc. p'bat' minor: q'
p' instās p'is erit istās qd' p' hoc icipiet' ēē z nul
lū erit instās p' p'is istās qui inf' illd' z p'is istās
erit istās qd' p' h' icipiet' ēē g' zc. **Octana p'** ne
cesse ē aliqd' ēē qd' nō ē necesse ēē p'bat' p' officiātes
hec ē necessaria aliqd' ēē qd' nō necesse ē ēē q' adeq'
te significat qd' aliqd' ēē qd' nō necesse ē ēē g' zc. **No**
na p' iā icipit' aliq' p' ēē p'rasita q' p' tps' t'miatuz'
ad istās qd' ē p'is erit fm se totā p'rasēūda p'bat'
et suppono qd' aliqd' mobile icipiat' moueri s' ali
q' spacio p' remotionē de p'ri et p'ositionē d' fu
turo. **Ex ar' sic tūc iā nō ē aliq' p' p'rasita q' p' tps'**
t'miatuz' ad istās qd' ē p'is erit fm se totā p'rasēū
da: et imediate p' istās p'is erit aliq' p' p'rasita
que p' tps' zc. g' iā icipit' aliq' p' ēē p'rasita zc. p'ia
p' ēt' maior ar' sic iā nō ē aliq' p' p'rasita g' zc. mi
nor' p'bat' p' hoc erit aliq' p' p'rasita q' p' tps'
t'miatū ad istās p'is zc. vt i medio istātū hor' d' pte
q' p'rasitib' i millesia q' rta hore et nullū erit istās
p' h' qui inf' illd' et hoc erit aliq' p' p'rasita q' per
tps' zc. q' si sic sit illd' istās a: tūc ar' sic inf' a istās
et istās p'is cadit tps' mediū accipiat' illd' et sit b
et diuidat' i duas medietates: et tūc p'bat' qd' an' a
erit aliq' p' p'rasita que p' tps' zc. q' i scōda medie
tate ist' t'p'oris erit aliq' p' p'rasita que p' p'ima
medietate ipi' fm se totā erit p'rasēūda et p'ima
medietas b t'pis erit tps' t'miatū ad istās qd' ē
p'is: g' an' a erit aliq' p' p'rasita que p' tps' t'mina
tū ad istās qd' ē p'is erit fm se totā p'rasēūda g'
zc. **Decia p'** iā icipit' aliq' p' p'rasita que p' p'ima
medietate ipi' fm se totā erit p'rasēūda et p'ima
medietas b t'pis erit tps' t'miatū ad istās qd' ē
p'is: g' an' a erit aliq' p' p'rasita que p' tps' t'mina
tū ad istās qd' ē p'is erit fm se totā p'rasēūda g'
zc. **Decia p'** iā icipit' aliq' p' p'rasita que p' p'ima
medietate ipi' fm se totā erit p'rasēūda et p'ima
medietas b t'pis erit tps' t'miatū ad istās qd' ē
p'is: g' an' a erit aliq' p' p'rasita que p' tps' t'mina
tū ad istās qd' ē p'is erit fm se totā p'rasēūda g'
zc.

quis punctus qui p tps terminatū ad instans q̄
ē p̄ns q̄scet. Et immediate p̄ istans q̄ ē p̄ns mo-
uebit aliquis p̄ctus qui p tps terminatū ad in-
stās q̄ ē p̄ns quiescit q̄ rē. p̄na p̄z cū maiori t̄ mī-
norī p̄bat p̄ hoc mouebit aliq̄s p̄ct̄ qui p tps
terminatū ad h̄ istās q̄ ē p̄ns q̄scet t̄ nullū erit
instās p̄ h̄ qui inē illud t̄ hoc mouebit aliquis
p̄ctus qui p tps rē. p̄z p̄na ab exponētib⁹ ad ex-
positā minor ē t̄ nota t̄ minor p̄bat: q̄z si nō def-
eius oppositū. s. q̄ aliqd̄ erit istans p̄ hoc inē q̄
t̄ h̄ nō mouebit aliquis p̄ct̄ rē. t̄ sit illud a t̄ tē
aī sic inē a instās t̄ instās p̄fēs erit tps mediū ca-
p̄o illud t̄ sit b t̄ diuidit̄ in duas medietates. Et
arguo sic aī a aliq̄s p̄ct̄ mouebit qui p tps rē.
q̄ a nō erit instās inē q̄ t̄ instās p̄ns nō mouebit
aliquis p̄ctus qui p tps rē. p̄z p̄na t̄ p̄bat aī
q̄z i posteriori medietate b tēporis aliq̄s p̄ct̄ mo-
uebit qui p primā medietate eiusdē b tēporis q̄-
scet prima medietas b tēporis erit tps termina-
tū ad instās q̄ ē p̄ns: q̄ aī a mouebit aliquis p̄-
ct̄ q̄ p tps rē. t̄ sic argutū ē de illo sic arguet̄ de
quolibz alio instāti q̄re rē. Undecia conclusio: iāz
incipit aliq̄ ps assimilari q̄ nō desinit eē dissimil̄
assimilati p̄bat t̄ pono qd̄ vnū sūme calidū idu-
xerit i vnū q̄ fuerit sūme frigidū latitudie calidi-
tatis p̄ totū vniformit̄ difformē a non gradu ad
grad̄ vt octo qui sit gradus sūm⁹ caliditatis t̄ cō-
tinnet actionē suā sic qd̄ iā icipiat inducē calidi-
tate vt octo p̄ remotionē de p̄nti t̄ positionē d̄ fu-
turo per p̄tē ante p̄tē in īfinitū quousqz totū fiat
sūme calidū t̄ tūc aī sic. iā nō ē aliq̄ ps assimilata
q̄ nō desinit eē dissimil̄. Et immediate p̄ h̄ erit ali-
qua ps assimilata q̄ nō desinit eē dissimil̄: q̄ iā icī-
pit rē. p̄z p̄na t̄ minor p̄bat p̄ hoc erit aliq̄ ps as-
similata q̄ nō desinit eē dissimil̄ vt i medio instā-
ti hore t̄ nullū erit instās p̄ hoc quin inē illud t̄
hoc erit aliq̄ ps assimilata q̄ nō desinit rē. q̄z ime-
diate rē. p̄z p̄na minor p̄bat sic: q̄z si nō detur op-
positū q̄ aliqd̄ erit istās p̄ hoc inē qd̄ t̄ h̄ n̄ erit
aliq̄ ps assimilata rē. et sit illud a et aī sic inē a in-
stās et instās p̄ns erit tps mediū iā: erit aliq̄ ps
assimilata q̄ nō desinit eē dissimil̄ assimilati et h̄
in vltia ei⁹ medietate rē. et ita aī de alijs. Duo
decia conclusio: iā icipit aliq̄ ps eē calida q̄ nō desi-
nit eē frigida. p̄bat: posito qd̄ sit vnū sūme cali-
dū q̄ induxerit in vnū q̄ fuerit sūme frigidū cali-
ditate vniformit̄ difformē a non gradu ad q̄tuor
et continnet actionē suā clarescēt: p̄ p̄tē ante p̄tēz.
Et tūc ita sic: iā nō ē aliq̄ ps calida q̄ n̄ desinit eē
frigida: q̄z nulla ē calida et immediate p̄ h̄ erit aliq̄
ps calida q̄ nō desinit eē frigida q̄ rē. p̄bat minor
p̄ h̄ erit aliq̄ ps calida q̄ nō desinit eē frigida: vt
p̄z de scda q̄tra istī subiecti et nullū erit istās p̄
hoc qui inē illud et hoc erit aliq̄ ps calida q̄ non
desinit rē. q̄z immediate p̄ h̄ et c. p̄na p̄z et mior p̄-
bat: q̄z si nō def̄ aliqd̄ istās inē q̄ et istās p̄ns nō

erit aliq̄ ps calida rē. et sit illū a et aī sic inē a et i-
stās p̄ns erit tps mediū i q̄ erit aliq̄ ps calida q̄
nō desinit eē frigida q̄ a nō erit istās inē qd̄ et in-
stās p̄ns nō erit aliq̄ ps calida q̄ nō desinit eē fri-
gida. Et sic argutū ē de a ita arguat̄ de quolibz
instāti futuro et p̄ p̄ns sequit̄ q̄ nullū erit istans
p̄ h̄ qui inē illud et hoc erit aliq̄ ps calida q̄ n̄ d̄si-
nit eē frigida q̄ et c. Tertiadecia conclusio: scda a p̄ozib⁹
disputata ē hec: for. appet asin⁹ qui appet: et tū nul-
lus asin⁹ appet. Ad hāc p̄badā aī ponēdo q̄
tu videat for. a lōge iāturū pelle asinina: ita q̄ ipm
p̄tes eē asinū: et ponat̄ vltērī q̄ nullus asinus
appet q̄ posito: scda ps conclusio p̄z et prima sic
p̄bat hoc appet asin⁹ qui appet demonstrato for. t̄
h̄ ē for. q̄ for. appet asin⁹ qui appet: p̄z p̄na a resol-
uentib⁹ ad resolutū et minor ē vā et p̄batur mior
appet qd̄ hoc sit asin⁹ qui appet et h̄ appet: q̄ hoc
appet asin⁹ qui appet: p̄z p̄na a sēsu p̄posito ad sē-
sū diuisū cū debita circūstātia respectu hui⁹ vbi
appet et minor ē vā ex casu. S; maior p̄batur
hec appet tibi vā hoc ē asin⁹ qui appet quāz scis
adequate significare q̄ h̄ ē asin⁹ qui appet q̄ rē. ab
officiatib⁹ ad officiatū t̄ p̄simil̄ p̄batur alie se-
quētes vt ituenti appet. Ad hāc conclusioem
pōt rīderi dupl̄r fm̄ duas opiones diuersas: q̄-
rū prima vult q̄ termi sequit̄ hoc verbū appet
ampliētur sine faciāt sensū p̄positū siue diuisum
et fm̄ hoc p̄cedit q̄ vt argumētū nūc factū p̄bat
q̄z tā li asin⁹ quā li qui sup̄pōit: tūc ampliatiue p̄-
eo q̄ appet asin⁹. Et fm̄ hāc opionē negaret illa
p̄sequētia for. appet asinus et nullus asin⁹ appet
q̄ for. appet asin⁹ qui nō appet t̄ sū illa nullus asi-
nus appet: q̄ for. nō appet asin⁹ qui appet: i; simi-
les valeāt respectu hui⁹ vbi p̄mitto cui⁹ cā ē: q̄z
h̄ verbū appet denotat q̄ndā p̄pōnez quā nō de-
notat illud verbū p̄mitto. Alia ē opio q̄ facit
dram inē sensū p̄positū t̄ diuisū t̄ vult q̄ h̄ li ap-
paret dū fac̄ sensū p̄positū ampliētm̄ios sequē-
tes: tamē dū facit sēsu diuisū nō āpliat̄ t̄minos re-
ctos ab alio vbo: t̄ hec negaret conclusio: q̄z seq̄-
tur apud eā for. appet asin⁹ q̄ appet: q̄ asin⁹ appet
qd̄ r̄pugnat alteri p̄ti. Cōcederet tamē ipa q̄ ap-
paret qd̄ h̄ sit asin⁹ qui appet eodē demonstrato.
Et ad argumētū respōdetur negādo illā p̄sequē-
tiā appet q̄ hoc sit asin⁹ rē. t̄ hoc appet q̄ hoc ap-
paret asin⁹ rē. q̄z aī a magis āplo ad min⁹ āplū
vt ituenti pōt parē t̄ ita dicat̄ ad alia similia. Cō-
siderādū ē ēt qd̄ h̄z h̄ctisbeꝝ negāt̄ de copulatiue
ifinite s̄ p̄tes for. eq̄les nō coicātes t̄ aliqua istaz
ē pl̄ for. oia p̄possibilia istoz sūt t̄ illa s̄ finita l̄ in
finita t̄ sic de singulis q̄z vult vt supra tactūz fuit
q̄ ita relatiūz exis i diuersa caribegozica a suo
ante referat ipm si fuerit pluralis nūeri cū sinca
rbezozemantib⁹ p̄ois ex p̄te aīctis: t̄ iō ista ē flā
aliq̄ istaz ē ps for. q̄ significat q̄ aliq̄ de mīcro-
p̄tiū īfinitaz rē. ē pl̄ for. Et sū illa sūnt finitaz vt

Intera cum significat quod illa quae sunt omnia impossibilia ista
tunc demonstratis quattuor dictionibus originibus sunt fini-
ta vel infinita: vult et quod hinc presertim hanc copula-
tiua sunt sic cum hoc et iste negatiue sunt sic ista sunt
nulla est pars for. illa nec sunt finita nec sunt infinita: quod
finitum est hinc sunt negatiue: tunc implicat sicut in subiecto. s.
quod aliquae sunt presertim infinite classes non coequentes et quod
aliquae sunt omnia impossibilia istorum sicut ista chimera que
currit non mouet: hinc sunt categorica negatiua cuius
subiectum per nullo supponit: tunc apud eum est sicut ex causa
assignata cum in subiecto implicet hoc sicut quod chimera
currit. Ex quibus sequitur quod negatiua ista nec
sunt finita nec infinita nec dicitur illi affirmatiue il-
la sunt finita vel infinita ex quod vtraque est sicut. Sed
vtraque dicit assignari dictionibus per negationem opposi-
ta toti et ita in alijs similibus dicatur. Sed per
de materia dedit illas copulatiuas: quod tunc quod relati-
uum refert ad sine sine categorizantibus. positis
a parte ipsius: et hinc hoc prima significaret quod infinita
sunt presertim for. equeles non coequentes et aliquid de numero par-
tium for. equeles non coequentes est pars for. et hoc est
vex. scilicet ad significat quod omnia impossibilia istorum sunt
demonstratis quattuor dictionibus et. et quod aliquid impos-
sibilia istorum sunt finita vel infinita quod est vex. Et hec
de materia relatiuorum ad introductionem iuniorum
sunt breuiter tractata. Deo gratias.

Expositio super tractatu Benthami de relativis
edita a celeberrimo doctore gayetano feliciter explicata.

Accipit et definit apud plures sunt termini
exponibiles et apud nonnullos habent
casus veritatis et quantum exponetes talia
verba in exponendo ea diuersificatur. Ad hoc in color
in eorum exponere existit talis: vix vno modo exponere licet
alio modo positione de presenti et remotione de preterito
alio modo positione de presenti et positione de futuro.
Et e converso de licet definit: quod vno modo exponi-
tur per positione de presenti et remotione de futuro et
alio modo per remotione de presenti et positione de preterito
in assignando: tunc huiusmodi exponetes diuersifi-
cate sunt positiones, quidam. n. sic exponunt ut verbi
gratia for. incipit esse for. nunc est et immediate ante hoc non
fuit vel for. nunc non est et immediate post hoc erit et suo modo
dicitur de licet definit. Sed hic modus tam inutilis abi-
ciatur. deficit. n. in duobus nam post deficit in assignando
licet hoc et licet nunc in exponetibus vno non sequitur antequam
nunc non est et immediate post hoc erit: quod antequam incipit
esse posito. n. quod antequam post hoc incipiat esse et post hoc
et post hoc nunc in exponetibus demonstrat ista quod erit pri-
mum istans sui esse tunc ante est vex et tunc sicut. Nec
sequitur for. nunc non est et immediate ante hoc fuit: quod
for. definit esse vbi. n. for. sit et fuerit et post hoc nunc et post
hoc demonstrat istas partes: post hoc quod immediate post
in istans presentis erit ante vex et tunc sicut. Secundo
deficit in hoc quod in negatiua exponete post ponit ne-
gationem illi termino immediate dato quod fuerit de

preterito vel futuro cum tunc deberet proponere. po-
namus. n. quod for. nunc sit niger et in alio libere parte in-
pari proportionali hore future erit albus et pari in-
ger minoribus terminatis ad istas partes et tunc
dato illo modo exponendi sequitur quod for. definit esse
niger et quod ipse non definit esse niger quod est impossi-
bile et quod sequatur primum ante. quod for. nunc est niger et im-
mediate post hoc non erit niger quod immediate post hoc erit
albus et etc. Sed secundum sequitur post hoc for. nunc est
niger et immediate post hoc erit niger et etc. Sed ali-
qui veritati propinquius accedentes ponunt in exponen-
tibus non terminos singulares hoc et vnicuique illud. Sed
terminos communes ut istans presentis vel in istans presenti et per
ponunt negationem illi termino immediate hoc modo ex-
ponendo. For. in istans presentis est et non immediate ante
istans presentis fuit vel for. in istans presentis non est et im-
mediate post presentis est et sicut dicitur de definit.
Et hac positione sequitur Benthami in sophismata
tibus: ut post quantum hic dicitur diuersitate non caret.
Sed tunc hac positione istatur est: quod sicut ab exposi-
ta ad suas exponetes dicit esse formale argumentum
sive diuisiue sive collectiue sumat. Sed certum est quod
vbi deus ante creationem mundi creasset vnum ange-
lum puta a quod tunc hec fuisset vera sic significando si fuisset
a. angelus incipit esse et tunc nulla suorum exponetium
fuisset vera ipse erit tunc cum quod sicut cludat tempus auri ista
si est quod ante mundi creationem sicut fuisset. Et si di-
catur nunc loquendo eam non esse possibile saltem imagi-
nabilis absque repugnancia et sic in omnia quae ab exposi-
ta ad suas exponetes poterimus absque aliquid dicitur
one imaginari oppositum vntis stare cum ante quere
etc. Et confirmat quod non sequitur for. incipit esse et sicut
in istans presentis non est et immediate post istans presentis erit:
quod stat quod incipiat esse per ponere de presentis cum sit res per-
manens cuius datur primum istans in inceptioe nec sequi-
tur a. motus incipit esse a. a. motus in istans presentis est et non
immediate ante istans presentis fuit: quod stat quod incipiat esse
per remotione de presentis cum sit res successiva cui non
datur primum in inchoatione. Et vix quod huiusmodi ar-
gumenta cludent quod huiusmodi verba non habent proprie
exponetes quae sicut quod ponentes: sicut solum large appella-
do expositiones quae sicut quod ponentes quae declarant intellectum
alterius a quibus ad ista valet sequentia: sicut forte non
valet e converso ut in proposito et tales magis dici-
merentur casus veritatis quam exponetes et per hac causam
dixerunt aliquid hec verba: incipit definitio casus veritatis
habere in quantum assignatione diuersificati sunt quod dicitur. n.
dixerunt debent assignari sicut opinio immediate precedens
assignant exponetes: unde voluit quod a quibus illarum
copulatiuarum ad illarum deinceps aut de definit vale-
at sequentia et sicut a disiunctiua opposita ex illis.
Sed non valet omnia ab illa deicipit et definit ad
aliquam istarum copulatiuarum saltem formaliter. Sed bene
ad disiunctiua ex eis composita quemadmodum
dicimus de alijs proponibus causas veritatis ha-

bentibus. **C**ōtra tñ positionē istā quā venator insequitur pcedit argumētū primū q̄ opinio nē immediate adductū. Ideo petrus mantuanus aliter dic̄ in assignatione haz carū veritatis. vlt enī q̄ illis copulatinis addat̄ p̄ti que ē de p̄terito vel de futuro li i aliquo instāti z cū h̄ bec alia ps z imediate aī p̄ns instans fuit tps̄ aut imediate post p̄ns instans erit tps̄. Et vlt̄erius q̄ h̄ a qualibet istaz cāz veritatis ad pp̄em deincepit aut desinit illā habentē: valet p̄na: non tñ valet ecouerfo. Etā valet p̄na arguendo a pp̄one deincepit aut desinit ad disiunctinam ex illis causis veritatis cōpositā. verbigratia bñ sequit̄ for. in instāti p̄nti ē z nō imediate ante instans p̄ns for. i aliquo instāti fuit z imediate aī instāf p̄ns fuit tps̄ q̄ for. incipit eē aut sic for. in instāti p̄nti nō ē z imediate p̄ instans p̄ns for. erit in aliquo instāti. z imediate p̄ p̄ns instans erit tps̄ q̄ zc. **C**ōtra aut̄ nō sequitur. neqz copulatinē neqz disiunctiue neqz collectiue neqz diuisiue vt ex argumēto facto superius pōt̄ patere. **H**is autē habitis regule aliq̄e circa banc mām sūt sustinēde. **P**rima ē: qualecūqz aliquid incipiet aut d̄sinet eē ip̄m in aliquo instāti incipiet aut desinet eē tale. scda regula qualecūqz erit aliquid quale ip̄m iā nō ē ip̄m incipit vel incipiet eē tale. **T**ertia regula qualecūqz ē aliquid quale ip̄m aliquādo nō erit ip̄m desinit vel desinet eē tale. **Q**uarta regula qualecūqz incipit vel desinit eē aliquid ip̄m in aliquo instāti incipit vel desinit esse tale. **Q**uinta regula: qualecūqz ē aliquid quale ip̄m aliq̄ nō fuit ip̄m incipit l̄ incipiet eē tale. **S**exta regula qualecūqz fuit aliquid quale ip̄m iā nō ē ip̄m desinit vel desinebat esse tale. **P**ro quibz declarandis accipitur p̄: q̄ quale tripliciē sumit̄ vno mō. p̄ quali essentiali z sic sumit̄ dū d̄ q̄ differētia predicatur in quale. scdo p̄ quali accidē tale z sic sumit̄ vt ē questū predicamēti qualitatis. 3o modo p̄ quali perfectionali z sic sumit̄ dū d̄ q̄ oē ens ē quale: qz oē ens ē perfectū z hoc vltimo mō sumit̄ hic i regulis positis. **P**rima regula z quarta fundāt̄ sup̄ h̄ q̄ omne q̄ erit aut fuit erit aut fuit i aliquo instāti. **I**ō z oē q̄ incipiet aut desinet eē in aliquo instāti incipiet aut desinet eē. Et s̄l̄r dicat̄ de p̄terito quare bñ sequitur q̄ qualitercūqz incipiet zc. **S**ecūda regula sic demōstrat̄: qz si aliq̄le erit aliq̄d purā albū quale ip̄m nō ē capiat̄ totū tps̄ p̄ q̄ erit albū z totū per q̄ nō erit albū z significat̄ instans mediū z tūc sequitur q̄ siue illo istāti erit albū siue nō in illo istāti sed imediate p̄ illud instās q̄ i illo incipiet eē albū z s̄l̄r oppo° mō dicatur q̄ desinit z idē sequitur si erit tale solū p̄ instās p̄i mō declarāt̄ur oēs alie regule sequētes vt p̄z ituenti. **C**ōtra has regulas plurime istantie adducūf

Et in solutione argumētū primū cōceditur q̄ va to q̄ for. posset scire infinitas. pp̄oes q̄ ē possibile q̄ for. desinat scire oēs istas illis ifinitis demōstratis: z tñ n̄llā istaz desinit scire hoc pbat̄ z capio vñ cōtinuū terminatū. a. b. extremis fm̄ superficie expositū oculis for. z diuidat̄ p̄ designationē fm̄ illā superficiē in p̄tes. p̄portiones. p̄portione dupla minoribus terminatis versus. a. extremū z videat̄ for. oēs illas partes. p̄portiones: deinde per obstaculū veniēs inter oculos for. z illud cōtinuū fm̄. a. extremū incipiat aliqua illaz p̄tū occultari a visu for. h̄ nulla incipiat occultari q̄ est possibile: p̄z i figura z vlt̄erius capiāt̄ur infinite tales propositiones bec ps̄ p̄portionalē v̄f a for. demonstratis oibus illis partibus. p̄portionalibus p̄ subiecta eaz quas oēs sciat for. ex quo sūt vere per casū positū h̄ enī de facto cāus nō sit possibilis ē tñ imaginabilis nec icludit̄ d̄fectio nē. **I**ō logyci habēt ipsū admittere z tunc sequit̄ conclusio: vñ sic oēs illas p̄tes. p̄portiones for. desinit videre z tñ nullā illaz desinit vidē sic for. desinit scire oēs istas p̄positiones: qz scit̄ oēs istas p̄positiones z nō imediate p̄ hoc scit̄ oēs istas p̄positiones qz imediate p̄ hoc erit aliq̄ istaz falsa eē iā incipiat aliq̄ illaz p̄tū occultari z tamē nullā illaz desinit scire: qz quacūqz istaz signata illā sciet̄ p̄ subiectū istius nō demonstrēt pars que incipit occultari ex quo nulla incipit occultari. **N**ā eū nullā desinit for. scire nisi qz falsificabitur vt sequit̄ ex casu sequitur eū nullā istarū pp̄onum incipiat eē flā. **E**t q̄ nulla illaz. p̄positionū incipiat eē flā claz ē: qz aut per eius subiectum demonstratur vltima p̄portionalis aut aliqua que nō ē vltima: nō vltima qz nulla ē talis nec aliqua que nō ē vltima: qz quacūqz data tps̄ erit aīquā ip̄a occultabitur z p̄ oēs pp̄o illa per tps̄ remanebit vera z ex p̄nti scita. **S**olutio aut̄ tertij argumētū ff̄ isto fūdāt̄ q̄ i hac pp̄one for. desinit scire decē: li decē tenet̄ collectiue cū a pte p̄ constructatur. **S**z i ista decē desinit sciri a for. li decē tenetur diuisiue. qz cōstruitur a p̄te aī. **I**n sexto aut̄ argumēto huius p̄mi p̄cipalē cōceditur q̄. a. z b. incipiet sciri a for. et tñ for. nō incipiat scire. a. z b. posito q̄ for. p̄ incipiat scire a. deinde obliuiscatur z postea incipiat scire b i cāu mḡri p̄ illis conclusio cōceditur d̄ p̄nti z posito q̄. a. et. b. nūq̄ siml̄ erūt cōcedit̄ q̄ vtrazqz istaz aliq̄ erit ill̄ demōstratis et tamen nūq̄ erit aliq̄ illaz: qz ad h̄ q̄ erit aliq̄ illaz oz q̄ i aliq̄ istātille siml̄ erūt: qz li istaz sequitur v̄bū et tenetur collectiue h̄ at̄ nō requirit̄ ad h̄ q̄ aliq̄ istaz aliquādo erit cū li istaz precedat̄ v̄bū et diuisiue teneatur. **S**z tūc ē dubiū quōd h̄ ic̄ resoluū debeat aliq̄ istaz aliquādo erit. **N**āz si resoluatur h̄z modum cōsuetū videlicet q̄ hic aliquādo erit: hic erit aliqua istarum: p̄z qz scda

resolvens erit falsa et fu sup hoc p[ro]sidera. In sola
tione argum[en]toru[m] sec[un]di p[ri]ncipalis aliq[ue] regule
inferuntur q[ui]bus cognoscere possumus q[ui] ex di
ctis p[ro]missis sequit[ur] p[ro]p[ter] deicipit et desinit et etiã
quãdo nõ sequitur. Prima regula e[st] ista. Ex ne
gatiua de p[re]senti cui annectitur affirmatiua de fu
turo q[ue] requirit instã[s] p[ro] sui verificatiõ[e] sequitur
inceptio vt for. n[on] e[st] albus et erit alb[us]: q[ui] incipit v[el] in
cipiet e[ss]e albus. Sec[un]da regula ex negatiua
de p[re]senti cui annectit[ur] affirmatiua de futuro q[ue]
nõ requirit instã[s] p[ro] sui verificatiõ[e] nõ sequit[ur] in
ceptio vt for. nõ e[st] tantus sic erit plato et erit tan
tus sic erit plato: q[ui] for. incipit vel incipiet e[ss]e tãt[us]
sic erit plato nõ valet p[ro]na posito. n. q[ui] for. sit de
pedalis et plato bipedalis et q[ui]d v[er]t[er]que p[ro] horam
futura augetur vsq[ue] ad tripedale quãtitatẽ et n[on]
vltra sic q[ui]d in fine hore v[er]u[m] quilibet illoz debe
ret p[ro] esse tripedalis conu[er]tatur ita q[ui]d tripedal[is]
quantitatis sit minima quã n[on]t[er] istoz habebit
tunc p[ro] a[n]s esse v[er]u[m] et p[ro]ns falsum: vnde ista p[ro]
positio for. erit tantus sic erit p[ro] verificat[ur] p[ro] t[em]p[or]e
p[ro]re q[ui] p[ro] illa hora c[um] for. i illa hora habebit tãtã
quãtitatẽ quãtam habebit p[ro] et cõu[er]so et t[ri] p[ro]
nullo instãti istius verificabit[ur]: nõ p[ro]na nõ valet te
nendo t[ri] opinionẽ ricardi clientonis qui vult il
lam exigere instã[s] p[ro] verificatione sui bene valet
ret p[ro]na sed ista p[ro] esset flã in casu posito vt p[ro].

His aut[em] subiungunt[ur] alie due regule notifi
cãtes q[ui] p[ro]p[ter] exigat illãtaneã vificatiõem: et quã
do nõ superioribus deservientes quãz prima e[st]
q[ui] p[ro]p[ter] affirmatiua de p[re]terito vel futuro i qua
sit aliqua p[ro]paratio mediante gradu positiuo nec
limitatur illud q[ui]d cõparat[ur] respectu istius ad q[ui]d
p[ro]paratur ad certũ instans aut gradũ aut aliquã
huiusmodi differentia singularẽ nõ exigat instã[s]
p[ro] sui verificatiõ[e] vt for. erit ita alb[us] sic erit p[ro]
nõ sequit[ur] q[ui]d in aliquo: quoniã posito q[ui] for. sit al
bus vt duo et p[ro] vt quattuor et q[ui] vniformiter in
hora futura intendant i albedie sic q[ui] si remane
rent in fine hore t[un]c p[ro] essent albi vt octo. Sed
sint t[un]c p[ro] corrupti: t[un]c p[ro] ex superius dictis de
augmentatiõ[e] q[ui] a[n]s e[st] v[er]u[m] et p[ro]ns falsum et filr
e[st] dice[n] in alijs. Dic[itur] t[un]c hentisber q[ui] vt sequi
for. erit ita sanus sic erit p[ro]: q[ui] in aliquo instãti
q[ui]d for. v[er]u[m] p[ro] p[ro] varias opiniones in adquisitiõ[e]
sanitatis vel egritudinis. Nã quidã tenet q[ui] sani
tas dicit[ur] adequatiõ[e] qualitat[is] p[ri]maru[m] et h[um]oru[m]
et spirituu[m] determinata habitudo adinuitẽ et ad
corpus aialis v[er]u[m] in eius operationes exeat. Cũ
imaginat[ur] q[ui] sanitas nõ acquiritur successiue p[ro] par
tem a[n]i p[ro]te[st] in infinitu[m] motu p[ro]tinuo. S[ed] q[ui] p[ri]m[us]
introducatur dispositiões p[ro] vno gradu sanitatis
motu successiue et p[ro] subito introducatur vnus gra
dus sanitatis sc[un]d[um] se totu[m]. Deinde itez introdu
catur dispositiões p[ro] sec[un]do gradu et sic ulterius ita

q[ui] in mutatione qua acquiritur prim[us] grad[us] sa
nitatis et mutatione q[ue] acquirit[ur] sc[un]d[us] e[st] m[er]tus suc
cessiue quo nõ immediate acquirit[ur] sanitas s[ed] dis
positio ad sanitatẽ et sc[un]d[um] hoc illa p[ro]na valeret si
cut p[ro] aduertenti. Alij aut[em] dicunt sanitatẽ e[ss]e qua
litatẽ primã vel sec[un]dã successiue p[ro] motu p[ro]tinu[um]
acquiribile sic albedinẽ aut caliditatẽ dicim[us] acq[ui]ri
ri et in sequẽdo illud ista p[ro]na non valeret. Se
c[un]da regula e[st] q[ui] p[ro]p[ter] affirmatiua de p[re]terito v[el]
de futuro in qua nõ sit aliqua p[ro]paratio talis res
pectu gradus positiui aut si fiat illud q[ui] cõparat[ur]
respectu illi[us] cui[us] sit cõparatio limitat[ur] ad certũ
instã[s] l[imit]u[m] gradũ seu ad aliquã talẽ differentia singu
larem exigat instã[s] p[ro] sui verificatiõ[e] vt for. erit
tãtus sic erit p[ro] in. a. instãti q[ui] in aliquo instãti
et. Sed h[ec] has q[ui]tuor regulas vt eaz p[ro]f[er]as clari[us]
habeatur arguo h[ec] primã q[ui] nõ sequitur aliq[ui]d al
bũ nõ e[st] for. et aliquod albũ erit for: ergo aliq[ui]d al
bũ incipit vel incipiet e[ss]e for. nã poito q[ui] for. sit ni
ger et post hoc aliq[ui]d erit albus eãns v[er]u[m] et p[ro]ns
flin. ite nõ sequitur hoc h[oc] nõ e[st] et hoc h[oc] erit: q[ui] h[oc]
homo incipit vel incipiet e[ss]e. posico enim q[ui] for. sit
cuius digitus aliquando abscedetur t[un]c demõ
strando cõtinue totu[m] residuũ for. p[ro]ter digitu[m] il
lũ e[st] p[ro]ns flin et a[n]s v[er]u[m] q[ui] p[ro] parte p[ri]ma e[st] notu[m]
et p[ro] sec[un]da probatur: q[ui] aliquãdo erit ita q[ui] hoc
h[oc] e[st] q[ui] hoc homo erit. It[em] nõ sequitur: for. n[on] est
minor q[ui] erit in. e. instãti et erit minor quã erit
in. e. t[em]p[or]e for. incipit v[el] incipiet e[ss]e minor q[ui] erit i
e. ti. Donat[ur] enim q[ui] for. sit tripedalis. cuius p[ri]m[us]
pedale sit. a. et residu[us]. b. et rarefiat. a. vniformit[er]
in hora futura adequate ad bipedale. b. vero vnt
formit[er] deperdat[ur] i eadẽ hora t[un]c p[ro] p[ro]ns e[ss]e flz
et a[n]s v[er]u[m] p[ro] p[ri]ma p[ro]te. p[ro] sc[un]da p[ro]te probatur: q[ui]
h[oc] erit minus quã erit i. e. instãti demõstrato a et
hoc e[st] vel erit for. vt sequitur ex casu q[ui] et. It[em] nõ
sequitur. a. nõ e[st] h[oc] et a erit h[oc]: q[ui] a incipit vel i[n]ci
piet e[ss]e h[oc] nã in casu n[un]c posito p[ro] a[n]s esse v[er]u[m]
et p[ro]ns flin q[ui]d probatur q[ui] si. a. incipit esse h[oc] et
nõ alius q[ui] for. q[ui] a. incipiet e[ss]e for. et. a erit for. q[ui]
for. incipit e[ss]e for. et tamẽ for. e[st] et fuit q[ui]d e[st] impos
sibile. Contra sec[un]dã regulã obicitur q[ui] sequitur
a nõ descendit tardius q[ui] descendet in aliquo in
stãti et descendet tardius q[ui] descendet in aliquo i
stãti: q[ui] incipit vel incipiet. It[em] sequitur a pun
ctus nõ pertrãsit aliq[ui]d lineã et pertrãsit: q[ui] inci
pit vel incipiet et tamẽ affirmatiua de futuro nõ
p[ro]t verificari p[ro] instãti hic et similis i argum[en]t[is]
to p[re]cedenti. Contra regulã tertiam ar: q[ui] se
quitur: for. erit ita albus sic erit p[ro] gradu sumo
albedinis: ergo in aliquo instãti q[ui] in primo nõ
esset d[un]dationis et tamẽ cõparatio illa nõ limi
tatur ad aliq[ui]d certum instans seu ad aliquã diffe
rentia singularẽ sed ad v[er]u[m] sicut si diceretur: for.
erit ita albus sicut erit p[ro] in aliq[ui]d t[em]p[or]e. Contra

quartā regulā instatur qz nō sequit̄ for. erit ita al-
bus sicut erit plō i. a. instanti ḡ in aliquo instanti
for. erit ita albus sicut erit plō z pono. n. qz for.
z plō habeant albedinē vniformit̄ difformem in-
cipientē a nō gradu sed terminet̄ latitudo for. in
altero extremo ad duo exclusiue plōnisāt ad q̄-
tuor z volo q̄ taliter intendant̄ vniformiter in
hora qd̄ vltimū instās hore qd̄ sit a sit primū i. q̄
plō hēat latitudinē albedinis vniformit̄ difformē
a quattuor ad octo exclusiue z silt esset de for. n̄
si corūperetur que pono tūc p̄ eē corruptū tē p̄
qd̄ p̄ns ē falsū z aīs veyz qz in tota hora aut i q̄
libet pte terminata ad finē for. erit ita albus sicut
erit plō cū tūc habebit totā latitudinē albedinis
a q̄tuor vsqz ad octo exclusiue sic plō. v̄l fortius
si stante cāu priori qz nō sequit̄ for. habebit ita i-
tensā albedinē sic plō in a ḡ in aliquo instanti: qz
tūc aīs ē verū p̄sequente exite flō verificat̄ enī
p̄ tota hora qz nō ē assignare albedinē itensā quā
plō hēbit in. a. quita intensaz hēbit for. aliq̄n aī
a. imo intensiore acq̄ret in tota hora ex q̄ vtriqz
acquiret in hora totā latitudinē albedinis a quat-
tuor vsqz ad octo exclusiue nec dabit̄ itensā al-
bedo quā aliquis istozū habebit nec intensiore ha-
bebit plō i fine hore q̄ ante vt euidēs ē quare zc.
R̄ndetur qd̄ regula prima h̄ limitari ex negati-
ua de presentē cui annectitur affirmatiua de futu-
ro de p̄nomine demonstratiuo aut alio termino
discreto nō conotatiuo z simplr̄ sūptoz qui exigit i-
stans pro sui verificatione sequitur̄ inceptio. Ex
quibus soluūtur primū z s̄m argumentū p̄ regu-
lam primam adductā. Ad tertiu aliqui negant il-
lā p̄nam hoc erit minus q̄ erit i. c. instanti d̄mō-
strato a z hoc ē vel erit for. ḡ zc. qz dicit̄ qz per li
hoc nō demonstratur aliquid p se cū ex aīa for. z
pte sue materie nō fiat vnū vt vult bētilber. S̄
error istoz ē manifestus quonīaz optime sequit̄
arguendo per sylogismū expositozū hoc currit
z hoc ē populus: ḡ populus currit lz per li hoc d̄
monstretur populus qui nō est aliquid se aggrega-
tum ex multitudine. R̄ndetur ḡ negando istam
for. erit minor q̄ erit in. c. instanti et cum aī sic h̄
erit minus et demonstrato. a. z hoc erit for. potest
hec minor negari dicēdo qz aggregatū hoc ex aīa
for. et mā. a. nō erit for. lz ex eis erit for. p̄sentis
adequate qz totū nō ē sue pres collectiue aut di-
uisiue sūpte et hanc viā tenuit bētilber i illo so-
phismate infinita sūt finita vbi dixit qz nulla fini-
ta sūt oīa finita q̄uis vt plm fuerit emista v̄l p̄e
negari maior: qd̄ a nū q̄ erit aliquid qd̄ erit min⁹
q̄ erit in. c. instanti qz nō erit aliquid nisi for. qui
cōtinue demonstratur vsqz ad. c. istās ex q̄ plus
p̄tinue p̄det q̄ acquirat. Ad quartū r̄ndet̄ negā-
do p̄nam qz littera. a. ē terminus cōnotatiuus z
similiter li. hoc dū per ipsū demonstratur aggrega-

tum per accidens nec tūc ē terminus immediatus
sed resolubilis z silt dū per ipsū demonstrat̄ pla-
que nō faciūt vnū quare tūc tales p̄positiōes de-
incipit nō sūt exponēde sed resolūende solū autē
li. hoc ē terminus immediatus dū per ipm̄ demō-
strat̄ aliquid sine cōnotatione. Et si querat̄ vlti-
rius qualiter debeat illa resolui hoc incipiet esse
hō demonstrato isto aggregato qd̄ ē a. dicit̄ qd̄
si h̄ incipiet esse hō demonstrata forma et hoc inci-
piet esse hō demonstrata mā eiusdē aggregati et
hec erūt vel incipiet esse hoc demonstrato isto
agregato ḡ zc. Bētilber t̄n exponeret istā sic ex-
posuit istā aliqd̄ albū incipiet eē for. de qua poste-
rius dicetur. Et per hoc p̄ solutio ad hoc argu-
mētum hoc non est z in aliquo ti. hoc erit: ḡ hoc
incipit vel incipiet eē demonstratis duobus quo-
rū vnū fuerit et erit reliquū v̄o. p̄ducetur priori
exite. Ad argumēta predicta s̄ secundā regulam
r̄ndetur ad primū d̄ qz ista p̄pō p̄t negari a de-
scendet tardius quā descendet in aliquo ti. p̄-
posito qz a. sit vnū mobile qz a. quiete incipiet moue-
ri p̄tinue intendendo motū suū tenendo illā exi-
gere instans p̄ sui verificatione qz in nullo instā-
ti descendet tardius. Et iō p̄t talis dici v̄z cōce-
dēdo aīs z qd̄ sequitur̄ inceptio qz lz talis affirma-
tiua nō exigit̄ instās p̄ sui verificatione imo non
possit verificari p̄ instanti sed solū p̄ tpe nulluz
t̄n t̄ps exigit̄ p̄ quo verificet̄ cuius oppositū in-
tellexit̄ regula. v̄n nullū p̄t esse t̄ps p̄ quo verifi-
cetur illa a descendente tardius zc. qui pro sub-
duplo eius verificetur aut p̄ sub quatruplo z sic
in infinitū nō t̄n sic est de ista for. pertransibit. b.
spacium qz si for. pertransibit. b. spacium in aliq̄
tempore adequate aliud pertransibit sic quod
nō in minori z de his p̄positiōibus debet re-
gula intelligi. s. que nō possūt verificari p̄ instā-
ti z si verificetur p̄ aliquo tpe t̄n t̄n adequate re-
dunt̄ vere sic qz nō p̄ minori z iō n̄ sequitur̄ for.
nō pertransibit b. spacium z pertransibit. b. spacium
ḡ incipit vel incipiet. Et eodem modo soluitur ad
s̄m videndū igitur si talis affirmatiua exigit̄ in-
stans pro sui verificatione z tūc sequit̄ inceptio
aut nō possit verificari nisi p̄ tēpore sed t̄n dum
reditur vera pro nullo adequate verificatur qui
ēt p̄ minori z ad huc sequitur̄ inceptio. Si aī pos-
set indifferenter verificari p̄ instāti z pro tempo-
re sicut de illa for. erit tātus sicut erit plō non se-
quitur̄ inceptio. Si aūt nō p̄t verificari nisi pro
tpe z dū verificatur p̄ aliquo adequate ē redit̄
vera ad huc inceptio nō sequitur̄ vt asserit̄ regu-
la. Ad argumentū cōtra tertiā regulā adductū
d̄ qz illa p̄na v̄z z lz illa differentia nō sit singu-
laris sit t̄n limitatio ad certū instās vt p̄posito
spectat. Nā cū oēs gradus sūmi sint equales idē
dicere ē pro materia argumētī gradu sūmo z h̄

gradu sumo sic idem e dicere contingenter e plo z
contingenter i hoc instati e plo pnti instati demon-
strato ex qo ad istas pns fit limitatio. Ad aliud
q quartā regulā factum pceditur pna negat anis
i casu posito. s. qz for. erit ita albus sic erit plo i a
instati z negatur qz in tota hora for. erit ita alb⁹
z c. qz ex illa sequit hic q e ssa. s. for. erit ita alb⁹
z c. Et per idē negat ēt qz for. hēbit totā latitudi-
nē a qtuor vsqz ad octo exclusiue vt qz i nullo istā-
ti qzuis. n. oēm gradū albedinis infra octo ha-
bebit for. ante finē hore : n̄ tñ oēs gradū albedis
habebit infra octo : qz i nullū instati. Et eodē mō
soluitur ad pfirmationē negādo qz for. hēbit ita
intensā albedinē sic hēbit plo in a z negat qz i tota
hora hēbit z c. vñ nō sequit nō est assignare ita in-
tensā albedinē quā plo hēbit in a qui ita intensā
imo intensiōzē hēbit for. an sinez hore qz for. hēbit
ita intensā albedinē nō vsqz pna imo ar ac si argue-
retur a sensu. diuiso vero ad sensū ppositū fluz z
hoc tenendo sp qz latitudo vniformitē difformis
terminet exclusiue vt opiatat bentisber loquēdo
tamē de albedine extrēsa p totū subiectū pceden-
dū esset qz plo in fine hore hēbit intensiōzē albe-
dinē qz an in nulla pportione z silr qz hēbit for.
vbi aut tenerem⁹ latitudinē terminari inclusiue
facilis est rrsio vt speculati inotescere pōt. Ex q
bus predictis regulis pōt parere qn ex pmissis se-
quitur inceptio z qn nō. psequēter alias habem⁹
adiūgere quibus euidēs fiat quādo ex pmissis
sequitur desitio. Prima regula sit talis ex negati-
ua o pnti cui anectitur affirmatiua de pterito
que est de vbo adiectiuo nec instas exigit p sui
verificatione sed ipsa limitatū respicit nō sequit
desitio: vñ nō sequitur for. nō ptransira spaciū z p-
transiuit: qz desinit vel desinebat. Alia regula ex ne-
gatiua de pnti z affirmatiua o pterito de verbo
substantiuo que p instanti pōt esse vera: sequit de-
sitio vt for. nō ē tantus sicut fuit plo z fuit tāz sic
fuit plo: qz desinit vel desinebat esse tātus sic fuit
plo. Tertia regula ex negatiua de pnti z af-
firmatiua de pterito de verbo adiectiuo que exi-
git instans p sui vificatōe seqt desitio vt for. ē al-
b⁹ fuit alb⁹. qz desinit vel desinebat ēē alb⁹. Quar-
ta regula ex negatiua de pnti z affirmatiua de
pnti de vbo substantiuo que non pōt verificari
p instanti nō sequit de sitio: vñ nō sequitur for. n̄
est p hūc diē z fuit p hūc diē: qz desinit vel desine-
bat ēē p hūc diē: qz in vltimo instati diē p que fuit
for. ē anis verū z pns flm : qz nō imediate anter-
illō instas for. fuit per hūc diē cū nō imediate an-
tale instas fuerit per equalē pte istius diē. Nā li-
p additū termino iportanti ips illud distribuit p
alicuius suppositi qlibet pte. Contra primas duas
pntulas ar z p. Contra primā qz sequitur for. nō
ptransiuit aliqd spaciū z ptransiuit aliqd spaciū. qz

desinit vel desinebat ptransire aliqd spaciū: vt pz in
tūcti z tñ minor ē affirmatiua de pterito de vbo
adiectiuo que nō exigit instas p sui verificatiōe.
Itē sequit for. nō dimidit vli imā superficiē a corpo-
ris ab eo totalitē diuisi z for. dū sit vltimā superficiē
instatis ar : qz for. desinit vel desinebat z c. vt mani-
festū ē primā. n. superficiē a corporis incipit diuide-
re z nō desinit a vt desinit vltima aut desinit di-
uidere z nō incipit: tñ illa minor ē affirmatiua
de pterito de verbo adiectiuo vt dicit regula nā in
nullo instati desinit illā superficiē vltimā diuidere
sz in quolibz tpe terminato vt vs primū instas i
quo ē vel fuit diuisa. Deinde p alia istat regulā.
Nā ex ea sequit qz arguēdo ex affirmatiua o fu-
turo z ex negatiua sibi corrdēte de vbo substan-
tiuo que p instanti pōt verificari sequit desitio et
sic valebit illa pna qz ponit bentisber in lra pro
exēplo for. erit tantus quāt⁹ erit plo : z alqñ po-
sita nō erit tātus qz for. desinit vel desinet ēē tāz⁹
sic erit plo sed qz ista pna nō valet pbat z pono
qz plo sit pedalis z augeat i tota hora futura ita
qz si renouet in fine tūc p⁹ esset tripedalis sz sit
tūc primo corruptus for. tūc sit pedat z augeatur
ad qntitatē tripedalē in hora z postea in alia hora
diminuat: tūc anis ē verū vt pz z pns flz: qz si for.
desinit hoc maxie erit in fine hore prime qñ for.
erit tripedalis sz hoc ē flm qz tūc for. erit tantus
sicut erit plo : z imediate post tūc hūc forte dice-
ret qz in vltio instati prime hore for. nō erit tāz⁹
sic erit plo: qz li tantus quātus dicit sic pōt ēē cō-
litatē mō plo nūqz erit tripedalis z for. in illo in-
stati erit tripedalis. Sed qz in alio cau idēz re-
dit ponit. n. qz for. sit tripedalis z incipiat dimi-
nui plo at pedalis z augeat talē qz hēat oēm quā-
ritatē citra tripedalē z n̄ tripedalē z hoc in hora
futura sic qz in fine hore for. erit tripedalis z plo
tūc p⁹ erit corruptus hoc stāte anis istius pntē est
verū z pnt flm. Itē possit argui posito qz plo ha-
berit oēm quāritatē citra tripedalē sepe ad bo-
nū intellectū pp breuile quiū z nō tripedalē z qz
for. augeat ad tripedalē z postea diminuat: z tūc
pz qz for. erit tātus sic fuit plo z alqñ post h̄ nō
erit tātus z tñ nō desinit ēē tantus ea rōe qz pntis.
Itē nō sequit for. erit tant⁹ sic ipsemet erit ante
finē hūis hore z alqñ post nō erit tantus: qz de-
sinit posito qz for. sit pedalis z augeat in hora ad
tripedalē quāritatē z i illa hora sequēte dimina-
tur ad pedalē tūc antecedēs ē verū et psequēs flz
qz si for. desinit ēē tantus hoc erit i vltio instati
prime hore qd ē. f. m. qz i isto instati for. erit tantus
sic ipsemet erit: ante finē istius hore: qz matius est
tantū sic minus: sz nō eōnerfo et imediate p illō
instans for. erit tātus sic ipsemet erit an finē: qz in
qlibz pte fmitata ad finē hore ipse erit tātus qz z c.
Ad oia ista singulari respōdeo ad primū qz pri-

ma regulā adductū respondeo q̄ h̄ illa affirmatiua de p̄terito nō verificet̄ p̄ istā: nullū tamē t̄ps respicit limitatū p̄ q̄ verificet̄ cui⁹ tamē op̄ positū regula inuebat̄: si. n. for. p̄rāsiuit aliq̄d spaciū nō i instanti hoc fec̄: h̄ i t̄pe q̄ quocūq̄ dato n̄ i illo adēq̄te: h̄ i subduplo et i subq̄ruplo et sic i infinitū et eodē mō r̄ndetur ad aliud. S̄ ad argū mēta q̄ aliā regulā respondēt quidā p̄cedēdo illā p̄nam for. erit tant⁹ sic erit plo: et aliq̄n p̄. h̄ n̄ erit tātus et alias p̄similes. Et cū aī in oppositū in cāu p̄imi argumētī p̄cedūt q̄ for. d̄sinet eē tātus sic erit plo et hoc q̄n̄ erit tripedalis et vltim⁹ q̄n̄ aī q̄ nō: q̄ tūc for. erit tantus sicut erit plo: et imediate p̄ tūc for. erit tantus: q̄ tūc nō desinit negāt p̄nam et dicit̄ q̄d aliq̄n i negatiua exponēte hui⁹ verbi icipit vel desinit nō d̄z negatio p̄poni illi termino imediate sed postponi et sic ē i p̄posito h̄m oēs: vñ ista p̄pō tūc for. desinit eē tantus sicut plo sic h̄z expōi for. tūc erit tantus sicut erit plo et imediate post tūc for. nō erit tant⁹ sic erit plo q̄ t̄c. et q̄ exponētes sūt vere: iō et exposita cōsimilit̄ et r̄ndetur ad alia sequētia: hec aī r̄nsio n̄ v̄t p̄ueniens q̄ nō appet̄ rō q̄re negatio aliq̄n in talibus exponētibus p̄poni debeat vt arguebat̄ sup̄ius et in p̄ncipio huius tractatus et aliq̄do postponi debeat. **Pr̄e** dato illo sequit̄ q̄ in cāu p̄imi argumētī esset p̄cedēdū q̄ dū for. erit tripedalis et desinit eē tātus sic erit plo q̄d tūc incipit eē tātus sic erit plo: q̄ tūc erit tant⁹ sic erit plo et imediate ante tūc non erit tant⁹ q̄nt⁹ erit plato q̄ tū negaret bentisber. **Alij** aī p̄cessa p̄na i casu p̄misso negarent scōdaz p̄tē aīctis pura illā. Et alij q̄n̄ postea for. nō erit tātus sic erit plo dicit̄. n. q̄ hec negatiua sic h̄z intelligi et nō imediate p̄ q̄ for. erit tant⁹ sicut erit plo ip̄e erit tātus sic erit plo et hoc ē s̄m q̄ imediate p̄ vltimū instās hore p̄ime in quo for. erit tātus sicut erit plo ip̄e erit tantus sicut erit plo. **Vult.** n. hec r̄nsio duo t̄pa inuicē p̄tinuari i quoz vnus sine for. erit tātus sicut erit plo et nō imediate p̄ et q̄ h̄ sumat̄ i aīte vt inde sequet̄ desinitio. **S̄** hec r̄nsio ē volūtaria et dat̄ secūde p̄tē aīctis istius d̄ne itellecū oīo extraneū q̄re t̄c. **Ad** h̄i aī vt saluo sp̄ meliori iudicio et si regula illa nō min⁹ q̄ eius exēpluz sit ābigua q̄ si talit̄ intelligat̄ poterit substieri: v̄z q̄ ex affirmatiua de p̄terito vel de futuro de v̄bo substantiuo q̄ h̄z nō exigat̄ instans p̄ sui verificatiōe p̄ istā: et t̄ poterit eē v̄a cui aīctis negatiua determinata ad instās sequit̄ desinitio v̄bigraia optie sequit̄ for. erit tantus sicut erit plo et aliq̄n p̄ in aliquo instanti nō erit tantus sicut erit plo: q̄ for. i aliquo instanti desinit esse tātus sic erit plo et i oibus casibus positis et alijs similibus verificat̄ p̄ns sic verificatur aīns: vnde i p̄ cāu p̄z q̄ quādo for. erit tripedalis: tūc for. desinet i aliquo instanti esse tan-

tus et c̄. quia tūc in aliquo instanti erit tātus sic erit plo: et nō imediate p̄ ip̄e i aliquo instanti erit tantus sicut erit plo. **In** scōdo cāu cōcedit̄ q̄ for. desinit i aliquo instanti eē tantus sicut erit plo: q̄ iā ē for. i aliquo instanti tantus quātus erit plo et nō imediate p̄ instās p̄ns erit for. i aliquo instanti tātus. **In** tertio cāu p̄cedit̄ q̄ quando for. erit tripedalis: tūc desinit eē tantus sic i aliquo instanti fuit plo: q̄ tūc erit i aliq̄o instanti tātus sic fuit plo et nō imediate p̄ tūc erit i aliquo instanti tant⁹ et c̄. **In** q̄rto cāu p̄cedit̄ q̄ i fine hore for. desinit in aliquo instanti eē tantus sicut ip̄e erit in aliquo instanti ante finē hore: **Quia** tūc erit i aliquo instanti tantus sic ip̄emet erit ante finē hore et nō imediate p̄: tūc erit i aliquo instanti for. tantus sic erit aī finē hore q̄ t̄c. **Et** i eisdē casibus p̄cederet̄ p̄similes p̄positiōes de hoc v̄bo icipit vt q̄ tūc incipiet eē for. i aliquo instanti tantus sicut fuit plo v̄t sicut erit plo vel sicut ip̄e erit ante finē hore negando tamē q̄ tūc for. icipit esse tātus sicut erit plo aut sicut fuit. **Ex** hoc fūdamēto multa argumēta solūntur que contra regulas inceptionis superius positas possent formari possēt. n. argui q̄ nō sequitur iceptio ex negatiua de p̄feti et affirmatiua de futuro determinata ad certū instans seu q̄ extigit̄ instās p̄ sui verificatiōe: q̄ nō sequitur for. n̄ est tantus sicut erit ante finē hore et i a instanti erit ip̄e tātus sicut erit ante finē hore: q̄ icipit vel incipiet nā posito vt p̄ims q̄ ip̄e sit pedalis et vnifor mit angeat̄ i hore futura ad tripedale q̄ritatem: ita q̄ i a instanti q̄ erit vltimū instās hore sequentis ip̄e erit p̄ tripedalis et itez i alia sequente vnifor mit diminuat̄ ad pedale quātitate: et tūc aīns ē verum et p̄sequēs s̄m vt p̄z ex p̄dictis. **Hic** dicit̄ q̄ illa p̄sequētia nō valet nec aī s̄m regulam: q̄ non infert̄ p̄sequens q̄ sequitur ex illis p̄missis cum verbo inceptionis s̄m itellecūz regule vt q̄ determinate arguatur: sic oī arguē for. nō ē tantus sic ip̄e erit ante finē hore et i a instanti erit tātus: q̄ icipit vel incipiet i a instanti esse tant⁹ sicut ip̄e erit ante finē hore et hoc ē verū. **Sic** et nō sequitur posito q̄ for. fuerit et erit p̄ aīnū p̄ h̄ demonstrato instanti medio crastie diei for. tūc non ē et for. tūc erit q̄ tūc for. icipit vel incipiet eē. **Sed** bene sequitur q̄ for. icipit vel incipiet eē tūc. **Sic** si argueret̄ q̄ nō sequitur i aliquo instanti for. nō fuit tant⁹ sic fuit plo et i aliquo instanti for. postea fuit tātus sic fuit plo: q̄ for. icipit eē tātus sic fuit plo: q̄ posito q̄ for. i p̄ncipio hore p̄terite fuerit pedale et plo pedale et postea fuerit aucti vniformit̄ v̄sq̄ ad finē sic q̄ fuisset t̄c plo p̄ tripedale si māfisset. **S̄** fuerit tūc p̄ corrupt⁹ for. aī fuerit tūc p̄ tripedale et optie postea v̄sq̄ nūc scimus: q̄ i medio instanti hore sequētis: et t̄c p̄z q̄ aīns ē verū et p̄ns s̄z q̄ i nullo instanti for. icipit eē tātus sic fuit plo: q̄

nō i vltio instanti istius hore p quā augmētābāf
nec an nec p^o vt iuētū p^o. Bīcēdū ē ad h^o q^o p^ona
facta nō v^o nec tū pcedit argumentū q^o regula: q^o
nō ifertur ex pmissis illtorū psequē q^o dēret iferri
assūendo tūios i antecēdēte exp^osos: vnde iuxta
deīminata oporteret sic arguē vt regula falsifica
retur nō seq^otur in aliq^o instāti for. nō fuit tāt^o sic
fuit plō et in aliq^o p^o for. fuit tāt^o: q^o incipit i aliquo
instāti for. eē tant^o sic fuit plō: sed tūc negaret q^o
tūc nō seq^otur: imo p^ona illa ē optia vū in casu po
suo pcedēdū q^o ē in vltio instanti hore p^oterite ince
pit i aliquo instāti for. eē tāt^o sic fuit plō q^o tūc fu
it in aliquo instāti for. tāt^o sic fuit plato e nō im
mediate an tūc fuit i aliq^o instanti for. tāt^o sicut
fuit plō vt p^o q^ore zē. Tertiū pncipale satis p^o s^o
in q^oro dī q^o nihil ē istās vt istās tps vt tps mo
tus vt mot^o hoc dixit q^o credit q^o motus nō dī
stinguereē realitē a mobili z q^o instās z tps nō dī
stinguereē a celo realitē. Itē v^orius addidit q^o mo
tus instās z tps sūt in instāti z q^o instās mēsurat
motū z tps q^o mobile ē i instāti z mēsurat instanti
z mobile putā celū talitē se hīns ē motus instās z
tps. Cōtra cōez modū exponēdi ista vba incipit
z desinit instātiē multe adducūt in quib^o he pro
positiones mēozant for. desinit eē maior platone
quādo plō nō desinit esse minor for. For. desinit
moueri q^o nullus hō desinit moueri for. in aliq^o
instanti desinit eē anq^o desinit eē z istaz duas pri
mas negat hēt^o ber in casib^o suis: q^o t^o casē ipo
teticas aut ipotetice. pbandas p ptes suas sic cete
tēporales. Tertiā vō distinguit s^o petr^o mātan^o
oēs pcederet tenēdo eas eē cathogoricas z cathe
gorice. pbādas p exponētes vt tangit i augmen
tis suis. Et in illo alio argumēto fit mentio d hīf
ppōib^o incipit eē oē q^o ē desinit eē oē q^o ē q^o se
cūdū vūā opionitē negant sic ille oē q^o ē inceptit
eē oē q^o ē desinit eē. Et fm illā z veritū cōcedū
tur faciēdo dī am in ea et istas alias sic ē faciēda
z cū dī illā ar: q^o sic illā repugnāt incipiūt illa duo
eē illa duo nō incipiūt eē demonstratis eisdē. Sic ēt
illa repugnāt incipit vtrūq^o isto^o eē z nō vtrūq^o
isto^o incipit eē demonstratis eisdē z p p^ois repu
gnabūt illa sūt incipit oē q^o ē eē. Et nō oē q^o in
cipit eē sed secūda ē vā: q^o prima ē flā fm opionitē.
Rūdes negando istā similitudinē sed solū se
quit sicut ista repugnāt incipiūt illa duo eē z ista
duo nō incipiūt eē sic z illa repugnāt vtrūq^o isto
rū incipit eē z vtrūq^o illo^o nō incipit eē. Beide in
argumēto sequēti fit mērio de ista ppōne aliq^o
albū incipit eē for. quā dicit nō debere exponi se
cūdū modū supius positū sicut nec ppō de imio
distributiuo pcedente aut pluralis numeri sic ex
ponit. Sed fm suū septimū modū h^o exponit: v^o
sic aliq^o albū ē for. postq^o nullū albū q^o ē vel q^o
fuit fuit for. q^o zē. vel sic nihil q^o ē albū vel q^o ali

q^o erit albū erit for. z immediate p^o h^o aliq^o q^o est
albū v^o erit albū erit for. q^o zē. Q^o dī hic mod^o ex
ponēdi nō teneat pbat: q^o in casu potūbut expo
sita ē vā z vtrūq^o exponētū flā. ponam^o q^o for.
incipiat eē p positionē de pnti z incipiat eē albū
p remotionē de pnti: tūc aliq^o albū incipit eē for.
q^o hoc incipit eē for. ipso demōstrato z hoc inci
pit eē aliq^o albū p casū q^o zē. z tū q^o dūcunq^o isto^o
duoz modo^o exponat altera exponētū ē flā: vū
exponēdo p^o mō illa ē flā aliq^o albū est for. Ex
ponēdo at secūdo mō illa ē flā nihil q^o ē v^o aliq^o
erit albū erit for. v^o q^o illa ppō hēat resoluē z nō
exponi nisi large vellemus loqui d exponētibus
vt tactū fuit i principio huius tractatus de h^o tū
latius dixi sup illo sopbismate oē coloratū ē s^o nē
ptranscamus. Ex his aliq^o inferūtur cōclusiōes
prima pclusio: tā for. quā plō vtrūq^o i infinitum
tarde incipit moueri: z tū for. in infinitū tardi^o pla
tone. Probat ponat q^o for. incipiat moueri a nō
gradu mot^o z a nō gradu itensionis mot^o plō vō i
cipiat moueri a nō gradu mot^o z a certo gradu i
tensionis mot^o. Hoc at declarat eē possibile no
tificādo latitudinē mot^o eē distictā a latitudine
itensionis mot^o: Et penes aliud attendit velo
citas mot^o z velocitas itensionis mot^o prima. n.
attēditur penes spaciū p^ostitū z scda penes lati
tudiez mot^o acq^osita: scdo ē pmittēdū aliq^o icipē
moueri posse a nō gradu mot^o z aliq^o a certo gra
du mot^o z aliq^o a nō gradu itensionis mot^o z ali
qd a certo gradu itensionis mot^o. p^omu^o p^o vbi
aliq^o icipiat moueri a quiete acq^oredo latitudinē
mot^o p pte an pte in infinitū. Scdm p^o vbi aliq^o
incipiat moueri a certo gradu puta vt duo sic q^o
nō minori p^o monebat. Tertiū p^o vbi aliq^o in
cipiat itendē motū suū: acq^oredo aliq^o latitudinē
mot^o i aliq^o tpe sic q^o secūda tertiā istū latitudis
acquirat in maiori pte istū tps q^o tertiā z p^omaz
q^o secūda. Et sūt dicat de octauis z q^ortis z sic in
infinitū. q^ortū p^o vbi aliq^o cōtinue i eq^oli tēporis
pte eq^ole latitudinē mot^o acquirat illud. n. eq^o velo
citē cōtinue intēdit motū suū equalocitē z eq^oli gra
du: q^o incipiet certo gradu intēsiōis moueri. Ex
quibus vltius sequitur q^o aliquid pōt incipere
moueri a nō gradu mot^o: z a nō gradu itensionis
mot^o z aliquid pōt incipē motū a certo gradu
mot^o z a certo gradu itensionis motus z aliquid
pōt incipē motū a certo gradu mot^o z a nō gradu
itensionis mot^o vt p^o calculati māz. Tercio pmit
to q^o si aliq^o duo mobila incipiant intēdē motus
suos a q^oete vū cōtinue tardi^o alio q^o i ppōitōe
q^o vū cōtinue tardi^o intēdit motū suū q^o reliquū
in eadē ppōitōe incipit eodē tardi^o moueri. His
pmissis breuē tāq^o declaratis in tractatu de tri
bus pdicamētis p^o pclusio in casu pmissio nā tā
for. quā plō in infinitū tarde incipit moueri seu i

incipit in infinitū tarde moveri in hoc nō facit
tiber difficultatē an li incipit pponat ad li in in-
finitū aut postponat o quo quidā eū redarguit
cū difficultas nō sit ad ppositū. S; vult sp q in
choef p dō rōe istius vbi incipit arguēdo sic for.
nō i infinitū tarde mouet et imediate p^o instans
p^o for. in infinitū tarde mouebit q̄ rē. minor p-
bat q^o p^o instans p^o for. in infinitū tarde moue-
bit et nō erit istas p^o instans p^o quin in illud rē
instans p^o for. in infinitū tarde mouebit: q^o ali-
quātū tarde et in duplo tardius: q̄ in infinitū q̄
rē. et sili arguat de plātone. Quod aut for. inci-
piat in infinitū tardi^o moueri plātone pbat: q^o
si for. icipit moueri a gradu intensiōis mot^o sub
duplo ad illū quo incipit p^o moueri tūc for. inci-
peret in duplo moueri tardius q̄ plato p tertiu^o
pmissū. Et si incipit moueri gradu itēsiōis sub q̄
druplo incipit sp in q̄druplo tardius rē sic in infini-
tū. Sed nunc for. incipit itendere motū suū tardi^o
quā tūc: qm̄ tūc nō incipit moueri ab aliq^o gradu
intensiōis mot^o: q̄ for. incipit in infinitū tardi^o mo-
neri q̄ p^o. Secūda cōclusio vterq; istoz inci-
pit in infinitū velocius moueri quā aliquis ipoz
incipiat moueri bec p^o pbat in cāu p^o posito de
for. rē plātone: q^o for. incipit moueri velocius i in-
finitū q̄ aliq; istoz incipiat moueri rē similit^o p^o:
q̄ vterq; pbatut assūptū q^o for. nō i infinitū velo-
cius mouetur q̄ aliquis ipoz incipiat moueri q^o
nō mouetur: rē imediate p^o instans p^o for. i infi-
nitū velocius mouebitur q̄ aliquis illoz incipiat
moueri igit^o rē. Probatut mior q^o p^o instans p-
sens for. in infinitū velocius mouebitur rē. rē nul-
lū erit istans p^o istas p^o qui in illud rē istas p^o
for. in infinitū velocius mouebitur q̄ aliquis
ipoz incipiat moueri: q^o i duplo veloci^o aut i q̄-
druplo rē sic i infinitū q̄ rē. rē sili arguēdū ē de pla-
tone. Tertia p^o in infinitū veloci^o incipit quilibz
istoz pūctoz moueri quoz tū incipit aliquis in
infinitū tarde moueri. A q̄ete itendēdo motū
suū pbatut rē sint. a. r. b. duo pūcta q̄ i qualibet p-
te pportionalit^o pari bore future icipientes ab in-
finitū pūti minorib^o terminatis v^o instans p^o re-
mittent mot^o suos ab infinita velocitate vsq; ad n̄
gradu. Et i qualz pte pari itendāt mot^o suos
in infinitū: rē tūc sequit^o p^o q^o q̄libet istoz pūctoz
incipit i infinitū veloci^o moueri taz. a. q̄. b. sic. n.
bz illa p^o itelligi: q^o a nō i infinitū veloci^o mouet
rē imediate p^o istans q̄ est p^o i infinitū veloci^o
mouebit vt p^o p exponētes q̄ rē. rē eodē modo
arguēt o b. Cōsimilit^o ē pbatut q̄ quilibz isto-
rū pūctoz incipit i infinitū tarde moueri a quiete
itendēdo motū suū rē ex cōsequēt q̄ incipit aliq; istoz
i infinitū tarde moueri. Quarta p^o in infini-
tū veloci^o incipit a puncto moueri qui incipit que-
scere: rē q̄ incipit in infinitū tarde moueri itē

dēdo motū suū a quiete rē hoc pbat i cāu posito
i lra. Insuper itelligēdū q^o q^o latitudo mot^o ite q̄
latitudinē pportōis et latitudo pportōis ē infini-
ta cū i diminutiōe resistētia vsq; ad n̄ gradu itate
potentia agentis in infinitū augeat pportio agē-
tis ad suū passū: iō latitudo mot^o ē infinita rē p cō-
sequēs pōt aliq̄d icipere moueri in duplo velo-
cius alio rē i q̄truplo rē sic in infinitū q^o vero latitu-
do caliditatis aut frigiditatis ē finita. Et sili al-
bedinis aut nigredinis et coiter ponūtur ad gra-
dū vt octo ē minari tāq̄ ad suū gradu sūmūz vbi
fuerint pplete. Si at nō ppleat p vnu d̄rtum
pplētut p reliquū q̄ n̄ ptingit q̄ aliq̄d i duplo
sit albi^o alio calidi^o frigidit^o aut a fortiori nec i q̄-
truplo rē sic in infinitū: vni habēs gradu mediū
vniū q̄litaris d̄rie rē ē hz mediū alteri^o d̄rij rē a
nullo istoz denominat q^o si denomiaret ab vno
eadē rōe ab alio rē sic idē eēt simul albū rē nigru^o
calidū rē frigidū et reciperet denomiatiōes d̄rias
q̄ ē impossibile. Cū q̄ nullus sit gradus duplus ad
gradu vltra mediū sequit^o q̄ nihil ē i duplo albi^o
reliq^o q̄ maxie ē vez vt quidā asserūt de albo hz
q̄libet ei^o pte q̄titatiū. Ex quibus sequit^o q̄ ha-
bes albedinē vt q̄tuoz aut remissiōe tanq̄ albe-
dinē totalē nō ē albū denomiandū: hz sic dicēdū
albū vt q̄tuoz vel vt tris nec sequit^o ē albū vt q̄-
tuoz: q̄ ē albū q^o arguit a fini q̄d ad simplr q^o nul-
lus gradus sufficit denotare nisi pcedat mediū
gradu. Cōtra tū at pbat q̄ aliq̄d sit i duplo
albi^o alio vt rē opinio calculatoris hūc aduersa.
Et pono q̄ sit vnu quātū cui^o medietas sit vniū
mē alba vt octo et i alia medietate sit p totū al-
bedo vt q̄tuoz vniūformis et sili nigredo et sit hz
q̄rū. b. et sit alid q̄rū q̄ sit albū vt. g. p totū rē sic
a: tūc p^o a ē albi^o b. S; pbatut q̄ i duplo q^o a.
est albū vt. g. r. b. p̄cise vt q̄tuoz q̄ rē. pbat mior
q^o albedo vt. g. extēsa p medietatez b denoiat p
medietatē sui. b. vt q̄tuoz et nigredo alteri^o me-
diētatis ipedit denoiatiōē ipsi^o albedis cuz sit
eq̄ itensa cū illa et p eq̄le pte extēsa et p p̄ns totū
erit p̄cise ita albū sic si illa medietas eēt mā p̄ma
nō q̄lificata: hz tūc eēt albū vt q̄tuoz q̄ et nūc. Se-
cūdo arguit et sit a albū vt octo sic p^o. b. at vnu
subiectū habēs albedinē vt sex vniūformit^o p totū
et nigredinē vt duo tūc pbat q̄. b. albū ē p̄cise
albū vt quattuoz q̄ ē ppositū. Itā duo grad^o ni-
gredis i. b. abiciūt denomiatiōē duoz graduuz
albedis. q̄ i. b. remanēt p̄cise quattuoz grad^o albe-
dinis denomiantis q̄ rē. Et bec argumēta vult
calculator pcludē q̄ p̄dicta habēdo hz sūdamētuz
q̄ qualitas remissiōe tollit tātū i denoiatiōe qua-
litas d̄rie itēsiōis secū extēse verumtū q^o tenē-
do opionez hēntiberi bec argumenta nō pclu-
dūt ad ea: tū r̄ndet sp negādo q̄ albū aliq̄ sit al-
bū p̄cise vt quattuoz aut in duplo albi^o alio. Et

ad p̄mū argumētū admisso cān dī p̄ q. b. nō est
albū qz nō ē maior ps q̄ medietas ei⁹ fm quāz
ei⁹ p̄tez extrinsecā alba. Et adhuc admisso q̄ il-
lud sit albū dico q̄ illd est albū vt sex qz quattuō
gradus albedinis secūde medietatis p̄ferūt ad
denominatōnez vt duo et negatur q̄ qualitas
ria remissior tollat d̄nominatōnez qualitatī intē-
sionis: vñ lz albedo secūde medietatis nō sit intē-
sior sua nigredine: iō si secūda medietas esset se-
para nō dicitur alba pp̄ causā assignatā: tñ tota
albedo. b. cui⁹ illa est ps est bñ intensior q̄ nul-
lo mō impeditur ab ista nigredine ab eius deno-
miatōne. Et certū est q̄ si in. b. cū illa albedine
nulla eēt nigredo q̄ tūc eēt albū vt ḡ nunc. Ex
quo vltorius ps q̄ illa medietas secūda nō se ha-
bet i denominatōe totū sic si eēt mā p̄ma n̄ q̄lifica-
ta: qz tūc nihil p̄fert ad denominatōnez totū vbi
nūc p̄fert vt 2⁹ q̄ sequit̄ q. b. ē s̄lfr albū sic eēt si
2⁹ gradus albedinis p̄me medietatis poneret in
scōa medietate z secūdu grad⁹ secūde nigredis
poneret i p̄ma: tūc. n. eēt vniformit̄ albū vt. b. per
totū. Et ex h̄ soluit̄ zc. scōm argumētū vt p̄z itū
enti. **S**adhuc hic nō pua eēt difficultas vide-
tur. n. q̄ h̄ repugnat his q̄ hētiber p̄cedit in illo
sophismate ois hō q̄ ē albus currit ibi. n. velle vt
q̄ q̄litas extēsa p̄ p̄te subiecti p̄ tāta p̄te sui deno-
miant p̄ p̄tā subiecti p̄te extēdit. Et vltori⁹ vult
q̄ si maior ps q̄ medietas subiecti h̄z quālibz ei⁹
p̄te extrinsecā sit alba q̄ illd sit albū h̄ ar̄ videt̄ re-
pugnare eo q̄ hic p̄cedit q̄ nullus p̄t eē i duplo
albior alto aut q̄ nullū albū sit p̄cise albū vt quat-
tuor q̄ sic oñditur z capio vnū pedale i cui⁹ tri-
b⁹ q̄rit̄ sit albedo vt quqz vniformis z nigredo
vt tria vniformis i alia q̄rit̄ sit nigredo vt septēz
z albedo vt vnū tūc sequit̄ p̄ fm p̄cessū q̄ illd pe-
dale ē albū. **S**z arguit̄ vltori⁹ p̄ p̄mū p̄cessū q̄
ipm ē p̄cise albū vt quattuor qd̄ repugnat vltio cō-
cesso qz tūc albū vt octo erit in eo i duplo albū
nā albedo vt duo d̄noiat totū vt tria aut trib⁹ q̄r-
tis vt p̄ calculatōre z albedo vt vnū p̄ vnā q̄rit̄z.
ḡ totū erit p̄cise albū vt quattuor. **H**ic dicūt quidā
q̄ fm dictū ē v̄z vbi vna qualitas nō ipediat de-
nominatōne alteri⁹ z nō alit̄ sicut i p̄posito p̄tigit
cū equalit̄ cōferat albedo sicut nigredo. **I**ō vna
aliā ipedit vlt̄: s̄ illud ē h̄ intentionē hētiber i
sophismate allegato. **I**ō p̄t d̄ci alit̄. Et p̄ ad p̄-
mū dictum q̄ nō vult hētiber q̄ qualitas vni-
formis n̄ extēsa p̄ totū p̄ tantā sui p̄te denoiet sub-
iectū totū p̄ quātā extenditur. Et hoc maxie p̄z
de reb⁹ animatis z maxie de hoie: vñ dato illo se-
quere⁹ q̄ facies sor. nō eēt alba: lz maior ps q̄ ei⁹
medietas forte alba fm oēs eius p̄tes extrinsecas
cuius oppositū ipse p̄cedit z p̄bat̄ q̄nā p̄suppo-
nēdo p̄ qd̄ illud qd̄ ē p̄cise albū vt quattuor nō
ē albū vt prius dicebat. qz p̄ idē eēt nigrū sicides

eēt albū z nigrū qd̄ ē ipossibile. **D**einde ponat̄ qd̄
due tertie facie sor. sint vniformit̄ albe vt quqz
cū q̄rit̄ albedie coertēdat nigredo vniformis: vt
tria in reliqua f̄tia sit albedo vniformis vt duo z
nigredo vt sex tūc si iferi⁹ dicit̄z ē v̄z sequitur
q̄ albedo vt quinqz p̄fert ad denominatōne to-
tus vt tria cū vno tertio z albedo vt duo p̄ duas
terrias z sic tota facies erit p̄cise alba vt quattuō
q̄ n̄ erit alba: z tñ maior ps quā ei⁹ medietas se-
cūdu quāz ei⁹ p̄te extrinsecā ē alba q̄ erat dedu-
cēn. **D**einde ad vltimū dictū qd̄ nihil p̄t eē in
duplo albius alto dicūt quidā q̄ hoc nō d̄z sic ad
solute intelligi vt alijs sit cōp̄sibile: sed soluz d̄z
intelligi de albo fm se totū quoniā albū fm se to-
tū h̄z fm quāz ei⁹ p̄te grad⁹ supra mediū z cū nō
detur gradus duplus ad grad⁹ supra mediū seq̄t̄
q̄ nullo tali albo fm se totū datur aliquid albius
in duplo z hoc dicūt hētiberū itellexisse, cū d̄-
xit q̄ nihil p̄t eē alio albi⁹ i duplo q̄ zc. Et hoc
loq̄ ēdo de corpore p̄ se exi⁹tente q̄. s̄. ē s̄m ade-
quatū albedinis sufficiētis fm quāz eius p̄te de-
nomiare z nō coertēdit cū alio sic q̄ sit alterius
ps p̄cedēs: tñ ratio ē melior. **S**ubstīnēdo tñ op̄i-
nionē calculatōris habem⁹ dicē q̄ h̄is albedinē
vt sex p̄ totū cū nigredine vt duo ē albū vt quattuō
ex fūdamēto supius dato z ex h̄nti albū vt octo
ē eo in duplo albius h̄is ar̄ albedinē vt quqz p̄
totū cū nigredie vt tria ē albū vt duo z sic d̄scēde-
do vsqz ad albedinē vt quattuor q̄ nigredi vt q̄t-
tuor: q̄iūta nō denominat simpl̄ nec h̄z quid. Et
quibus vltori⁹ sequitur eē p̄cedēn qd̄ sor. incipit i
infinitū eē albior: quā plō icipiat eē albus d̄z o q̄
vterqz habeat albedinē p̄ totū sub gradu medio:
z vltori⁹ cōtinue p̄ certum t̄ps in albedine intē-
datur. **N**ā sor. n̄ ē in infinitū albior: quā plō icipit
eē albus qz nō ē albus z imediate p̄ istans p̄is
sor. erit in infinitū albior: quā plō icipit eē albus
ḡ zc. minor p̄batur: qz p̄ instās p̄is erit sor. i in-
finitū albior: quā plō icipit eē albus z nullū erit
instās p̄ instās p̄is quin int̄ illud z instās p̄is
sor. erit in infinitū albior: quā plō icipit eē albus
qz in duplo z in quadruplo z sic in infinitū vt se-
quitur ex positione q̄ zc. **E**t h̄c opinionē in-
sequitur **R**icard⁹ cliētōn⁹ in sophismatib⁹ suis
in principio. laus deo.

Quia cōmationē potētie actiue aut pas-
siue d̄iōes multiplices sūt. **P**ro qua-
rū declaratione accipiēdū p̄ q̄ apud
Aristotile nono metaphysice potētia actiua ē p̄n-
cipiū trāsmutādi altez inquātū alterū ē vt potē-
tia actiua calidi ē p̄ncipiū trāsmutandū altez. i.
passū vt pura frigidū deducēdo ipsū ad sui nān
inquātū altez ē. i. passū qd̄ subiūgitur qz p̄tingit
eādē potētia eē actiua z passiuā: nā potētia cali-
di nō solū ē actiua i frigidū: s̄z ē passiuā a frigido.

TRACTATUS
DE MAXIMO
MINIMO

sz si or actiua iqtu trāsmutatur a frigidō: qz vt sic ē passiuā sed or actiua inqtatā trāsmutat frigidū. Potētia at passiuā ē pncipiū trāsmutādi ab altero vt ab agēte iqtū ē alter. i. agens. Potētia actiua terminatur p diuīctiua ppositā ex affirmatiua de maximo z negatiua de minimo: vñ aut ē dat maximū pōd^o qz for. sufficit portat aut minimū qz n. Et hui^o diuīctiue p sba vīficat. Si. n. loquāt^o d potētia ppiqua z for. sit potētie vt quattuor pōdus vt quattuor: est minimū pondus qz n pot portare qz istud n pot portat nec aliqd mai^o sz qdlibet minus vel aliqd illi equale. Si. n. loq mur taz de potētia ppiqua qz remota: tūc accipiunt^o maximū gradū potētie vsqz ad quez for. pot puenire exclusiue q sit vt octo sic qz for. n pot set eē potētie vt octo: sz cuiusqz minoris possit eē: tūc oz qz pōdus vt octo sit minimū qd nō pot portare. Potētia vō passiuā terminat p diuīctiua ppositā ex negatiua de maxio z affirmatiua de minimo: vñ aut dat maximū qz for. nō pot videre p se alijs pibus aut minimum qd pot z tenenda ē prima ps istius diuīctiue. Capto. n. vī sibili vīso a for. de ppe sed elonget vīsibile donec nō videat certū est qz dabitur primū istas in quo nō videbit qz nō dat vltimū istas vīsonis z tūc signato illo instas istud erit maximū qz n pot p se videri a for. Qz illud nō pot p se videri a for. nec aliqd minus sz qdlibet mai^o. zc. Silt si queraf aut dat maximū sūme calidū a quo h sūme frigidū nō pot pati aut minimū a quo pot pati assignet prima ps quontā sūme calidū qd ē eq lis potētie actiue cū resistētia ist^o sūme frigidū ē maxie sūme calidū a quo illud sūme frigidū pati nō pot: qz ab illo pati nō pot nec ab aliq^o minori i potētia qz a pportione equalitatis aut minoris iequalitatis nō puenit actio: sz a quolz maior. s. i. potētia pot pati zc. Aduertētiū tñ qz non qdlibet potētia actiua aut passiuā talit terminat sz solū finita vñ potētia dei q ē ifinita nō pot terminari nec ē dare maximū qd det pot pducē nec minimū qd nō pot. Silt potētia passiuā māe p me cū sit ifinita ex q: mā ē ifinite passibilitatis n bz cōmationē nec dat maxioz a q nō pot pati nec minimum a quo pot pati. Sed tūc dubitat cū in assignādo huiusmodi diuīctiōes vtamur bis terminis maximū qz sic z minimū qz nō minimū qz sic z maximū qz nō aut illis pportionib^o quō ppositiones rōe istoz exponi habeāt. Et aliq tenēt modū tā postū i declaratiōe exēploz z ē modus hētiberi z sic dicitū ē d maxio qz nō ē. Et m^o qz n sic ē vt h ē dicitū d maxio qz sic z de minimo qz sic vt h vt ē maximū graue qd for. suffic portat. Exponit sic hoc graue for. suffic portare z nullū mai^o sed qdlibet min^o vel aliqd illi eqle qd addit pp graue exis i cētro tre cui for. nō

pot se applicare hoc at ē minimū vīsibile qz for. suffic p se videre sic exponit hoc vīsibile for. suffic p se videre z nullū min^o: sz qdlibz minus vel illi eqle. Contra hūc modū exponēdi at qz capta latitudie calitatis vniformitē diffōrmi a n gradu vsqz ad gradū vt octo illa ē maxia latitudo a gradu vniformi eqlis sit a grad^o vt quattuor: z tñ secūda exponēs ē sū vsqz qz minor illa vel aliq eqll illi sit a gradu vniformi eqll: qz illa q ē a n gradu ad duo nō ē huiusmodi. Ad hoc dicit quidā tenētes modū datū eē vlt vuz qz illa secūda exponēs ē sū sic exposita si debite itelligat. s. qz que libet minor latitudo vel aliq tāra. s. quo ad distātia gradualēz inē extrema est a gradu vniformi equal: vñ lz illa q ē a n gradu vsqz ad duo nō sit equal a gradu itensiuē: tñ aliqua tanta sic est ista quo ad distātia inē eē extrema ē illi equal vt illa que ē a trib^o ad quinqz. Eodē mō dicunt de ista aliq ē maxia distātia qz sō. suffic ptrafir adēqre i hora vniformitē a gradu velocitatis qz qdlibz minorē vel aliq tāta quātū ē de se suffic for. ptrafire i hora zc. Sz tñ nō oz ponit eē cū illis circumstātijs pp ipedimētū accidentalē: qz si distātia minorē for. debeat ptrafire adēquate i hora motuendo se equali vīsi oz qz mediū sit densi^o z gradus velocitatis remissior vel dicit qz hētiber nō ponit si adēquate: z tūc pz qz qdlibet minorē vel aliq tantā suffic for. ptrafire zc. qz in pte hore z p pōis in hora. Et p hāc opinionē faciūt descri ptiōes qz coiter dāt de potētia actiua z de potētia passiuā: qz potētia actiua ē qz eo ipso qd pot ut aliq pot i min^o. Et potētia passiuā ē qz eo ipso qz pot pati ab aliquo pot pati a maiori. p hoc facit zc. Tertia dicitio qz requirit ad hoc qz diuīctio sequit de qua p dicit. Et hētiber habuit hunc modū exponēdi z nō aliū. Sed hūc istat z capio hāc ppoēz hec ē itensissima latitudo vniformitē diffōrmi a gradu vniformi equal i casu pōri pz qz illa ē sū z tñ secūda exponēs ē sū qz qz remissior vel illi equal. s. itē sūe qz de h sit mētio i ppositiōe qz ē a gradu vniformi equal. Alij aut pp argumētū nūc factū exponūt aliē vñ illa hec ē itensissima latitudo vniformitē diffōrmi a gradu vniformi equal. Et nulla ē itē sū la titudo vniformiter diffōrmi a gradu vniformi equal: sz quacūqz remissioi data dat itensioz a gradu vniformi equal z omilit exponūt i ceteris z h ē minimū pōdus qd for. n suffic p se portare hoc pōdus for. nō suffic p se portat nec ali qd mai^o: sz quocūqz mioz dato dat mai^o qz for. suffic p se portare. Qd ē hūc mod^o n sic vltis sic oūditur qz illo dato sequit qz daref min^o mimo qd ē ipossibile z pz oia z capio latitudinē calditatū vniformitē diffōrme incipere ab eo extrēo iten

po. 4. 11. 11.

po. 4. 11. 11.

N^o

po. 4. 11. 11.

iori exclusiue et iminuatā ad duo extremo finis
siori et exclusiue vt vult hētiber et tē seqt qd gra
d^o vt sex ē remississim^o grad^o qui nō ē in ista lati
tudine qz ille nō est in illa latitudine nec aliq^s jin
tensior s; quocūq; remissiori dato dat^o itensior q^o ē
ī ista latitudine et tū est ali^o grad^o eo remissior qui
nō est in ista latitudine grad^o vt vnu p^o p^o alij dixē
rūt q^o aliē hēt exponi illi emi dū sit diuisio respectu
rei mutabil^{is} vno respectu rei mutabil^{is} exponi ha
bet nō p^omo et non respectu rei inmutabil^{is} vt pl^o
sit diuisio respectu rei mutabil^{is} vt in p^oposito spe
ctat possūt tū descriptōes potentie actiue cōsidera
ri absolute et nō vt limitātur vt sūt mutabiles
vt inmutabiles. vno eadē potētia diuersimode acce
pta ē mutabil^{is} et inmutabil^{is} vt ex dictis parebit. Pro
quo vlt^o aduertē q^o potentia actiua mutabil^{is} est
q^o eo ipso qd pot^o in aliq^o pot^o in mai^o et in min^o po
tentia aut passiuā mutabilis que eo ipso q^o pot^o pa
ti ab aliquo pot^o pati a maiori et a minori. S; potē
tia actiua inmutabil^{is} fm modū loquendi hētiberi
est q^o nō eo ipso q^o pot^o in aliq^o pot^o i mai^o et minus
potentia vō passiuā inmutabilis est que si eo ipso q^o
pot^o pati ab aliquo pot^o pati a minori et maiori. Ex
emplū p^omo de potentia for. portatiua. Exemplū
secūdi vt de ei^o potentia visiuā. Exemplū tertij
vt qz ē dare diuisiō q^o p^otrāsiret for. in hora vnifor
miē a gradu velocitatis sic q^o nō maiore et minore
est ista qnā adequate i hora p^otrāsiret mouendo se
cōtinue vniformiter a gradu velocitatis. Exemplū
q^orti vt qz aliq^o erit instās i quo antixps erit sic q^o
nō in p^ori et posteriori et istud erit p^oriū instās in
quo erit. S; hic est onbiū nō facile qz dato h^o statiz
sequit^o q^o oīs potētia inmutabilis sit actiua et passiuā
respectu eiusdē qz respectu cuiusq; ē dare maximū
et minimū nā p^oriū deseruit potētie actiue et h^o
potētie passiuē vt patet ex super^o dictis qnā ar
pbat^o quoniam eadē latitudo que ē itensissima a gra
du vniformit^{is} equalis est etiam remississima que est
illi equalis et eadem distantia que est maxima q^o
pertrāsiret adequate in hora vniformiter a gradu
velocitatis ceteris p^oibus est etiā minima que sic
pertrāsiret et si non est ita in oibus saltē in pluri
bus sic esse contingit qd videt^o incōueniēs. Ad
h^o patebit solutio i sequētib; quare et. His expe
ditis consequenter restat inquirere cōditōes req
sitas ad hoc vt aliq^o diuisio talis sit admittenda tā
quā sufficiens quaz prima est duo subcōtraria ve
rificōis dicte diuisiōis seruentia. Secūda cō
ditio requisita nō apud oēs sed solū apud illos te
nent vnu infinitū esse maius alio et q^o p^o infinitum
tps pot^o esse antixps futurus et quod quodlibet
istorū subcōtrariōrum verificetur p^o aliquo finit
o. Ideo dicunt q^o nō sequit^o per aliquod tempus
potest antixps esse futurus et per aliquod non er
go est dandum maximū tps per qd antixps pot^o

esse futurus vt minimū per quod nō et q^o subcōtra
ria negatiua nō pot^o verificari nisi p^o infinito quo
niam p^o quodlibz tps finitū pot^o antixps ee futurus
vno nullū ē maximū tps p^o qd antixps pot^o ee futu
rus distinguēdo futurū q^o p^oens qz nō finitū vt p^o
nec ē infinitū quoniam qd aliq^o sit futurū p^o tps infi
nitū claudit opposita v; q^o istud erit et qd illud nō
erit sequitur enim antixps est futurus per tps
infinitū q^o antixps ē futur^o et p^o oīs erit et sequit^o etiā
antixps ē futurus per temp^o infinitū ergo nūq^o in
tempore finito erit et per oīs non erit nullū. et
am est minimū tps per quod antixps non potest.
esse futurus qz non finitū vt patet nec ē infinitum
qz si aliq^o tps infinitū esset minimū p^o qd antixps nō
pot^o esse futur^o tūc p^o qd; tps minimū illd vt p^o aliq^o
illi equale potest antixps esse futur^o sed h^o tps infi
nitū est illo dato min^o vt p^o p^o opione q^o p^o aliq^o tps
infinitū pot^o antixps ee futur^o qd ē impossibile. Hē
tiber tū in illo sophi^o mate aia antixps necessario
erit et qz tps infinitū est minimū p^o qd antixps nō
pot^o esse futur^o qz nō vult q^o vnu infinitū sit mai^o
alio. Et h^o supposito q^o antixps possz indifferēter
p^oduci et nō p^oduci dato aut q^o cāe antixps p^oducti
ue sint ita p^opinque ei^o p^oductiōi q^o p^o nullū agens
nāle possint ipediri ab ei^o p^oductiōe tūc daret^o ma
ximū tps p^o qd antixps pot^o esse futur^o vt p^o ei^o di
cta loco aggregato cōsiderāti. Tertia cōditio. ē qd
illud respectu cui^o sit diuisio eo ipso qd fuerit sub
aliquo poterit ee sub quocūq; ente sub illo et quia
hec cōditio vltia ē obscura iō indigz declaratiōe p^o
qua hūda has regulas o; attendere. P^oria regula
si fiat diuisio respectu potētie actiue recipienda ē s; cō
traria affirmatiua et tūc requirit^o vt seqtur diuisio
nisi fiat respectu potētie inmutabil^{is} eo ipso qd
illa potētia pot^o in aliq^o qd possit i qd; min^o vel
aliq^o illi equale. Deindē respicienda ē subcōtraria
negatiua p^o quā requirit^o qd si aliq^o sit i qd illa potē
tia nō possit qd in nullū tātū aut in mai^o possit vt
si for. pot^o aliq^o pōd^o portare q^o qdlibet min^o ar eq
le illi for. possit portare et si aliq^o est qd nō possit
portare pp^o ipotētia q^o nullū tātū aut mai^o. i. gra
ui^o possit portare. Secūda regula si fiat diuisio respectu
potētie passiuē mutabil^{is} respicienda ē subcōtraria af
firmatiua p^o q^o requirit^o vt diuisio seqt^o q^o eo ipso q^o ali
qd ē a quo pot^o pati qd a quoz; maiori ar illi equa
li possit pati diuisio respicienda ē subcōtraria negatiua
p^o qua requirit^o q^o si aliq^o ē a quo illa potētia nō pos
sit pati pp^o istū obilitatē q^o a nullo equali illi aut mi
nori possit pati et si aliq^o ē visibile quod for. pot^o vi
dē q^o quod; mai^o vt illi equale for. possit vidē ip
alijs p^orib; ex p^ote coloris distātie medij et sic d^o tali
b^o et si aliq^o ē visibile qd for. nō pot^o videre qd nul
lū tātū vt minus possit videre et sūt est dicendum
i alijs diuisiōib; que sūt respectu potētie actiue
aut passiuē i qd; nō ponūt tales tūc exp^ote potētia

figificātes vñ si dicatur aliq̄ ē caliditas vñiformiter
diffōris cui⁹ aliqua p̄ ē itensior a gradu caliditatis
q̄ sit grad⁹ medi⁹ gr̄a exēpli ⁊ aliqua ē cui⁹ nulla nō
seq̄r qd̄ sit nare intēssimā caliditatem vñiformitē
diffōrmē cui⁹ nulla p̄ sit itensior a gradu vñ remisi
sima cui⁹ ē aliqua p̄ defectu hui⁹ t̄ie p̄ditōis qz
nō eo ipso qd̄ aliqua ē caliditas vñiformitē diffōr
mis cui⁹ nulla p̄ ē itensior a gradu nulla ē eque
itensa cū illa aut remissior cui⁹ aliqua p̄ sit inten
sior a gradu. S; vltērius posset dubitari cū frequit
ter in talib⁹ diuisionib⁹ ponat̄ t̄mū nō exp̄isse pō
tētā actiua aut passiuā denotātes quomō tūc eo
gnoscimus respectu cui⁹ potētie hui⁹ diuisio po
nat̄. Ad qd̄ videtur quattuor ponēdo p̄clusiones
p̄ma p̄clusio si negatiua talium subcōtrarioz vñifica
tur p̄ maiori q̄ affirmatiua tūc sit diuisio respectu
potētie actiue vt aliq̄ p̄odus for. p̄r portare ⁊ ali
qd̄ nō maius ē p̄odus qd̄ for. nō p̄r portare q̄ sit
aliq̄ qd̄ p̄r portare. Sc̄da p̄clo si negatiua talium
subcōtrarioz verificatur p̄ miori q̄ affirmatiua
tūc sit diuisio respectu potētie passiue vt aliq̄ vñ
bile for. sufficit vidē ⁊ aliq̄ nō min⁹ ē vñibile qd̄
for. nō sufficit vidē q̄ aliq̄ qd̄ sufficit vidē aliis
p̄tib⁹. Tertia p̄clo si subcōtraria negatiua verifi
cat̄ p̄ equali illi p̄ quo verificatur affirmatiua tūc
nō sit diuisio respectu alicui⁹ potētie vt spectat̄ p̄
posito nec aliqua distiunctiua sequitur vt capto sc̄u
to cui⁹ vna medietas sit tota alba ⁊ alia sit tota ni
gra nō sequit̄ aliq̄ p̄ hui⁹ sc̄u ē alba ⁊ aliq̄ nō ḡ
rē. qz nō maior p̄ ē alba q̄ nō alba nec eōuerso.
Quarta p̄clo si subcōtraria negatiua in differen
ter verificat̄ p̄ maiori ⁊ p̄ miori illo p̄ quo veri
ficat̄ subcōtraria affirmatiua nulla ē iferēda disti
ctiua nisi p̄ p̄rios t̄minos coarcedof. vnde taliter
poterit fieri limitatio q̄ tūc subcōtraria negatiua
verificat̄ solū p̄ maiori ⁊ erit diuisio respectu po
tētie actiue q̄ licebit distiunctiua illi defuiētē ifer
re vt si dicat̄ sub aliqua quāritate p̄r aliquis hō eē
⁊ sub aliqua nō qz ex his nō sequit̄ diuisio quoni
am aliqua quāritas sub q̄ nō p̄r aliquis hō eē est
maior q̄ sit aliq̄ sub qua p̄r aliquis hō eē ⁊ aliq̄
ē minor. Ponat̄ ḡ q̄ tota latitudo quāritatis sub
cui⁹ quoz p̄tēto p̄r aliquis hō eē incipiat in extre
mo remissioi a pedali exclusiue ⁊ t̄minet̄ i extre
mo itensissimo ad quāritatē decē pedum exclusiue
cū nō def̄ maxim⁹ hō possibilē ē in nā neqz eēt mi
nim⁹ tūc si diuisio talit̄ limitetur sub aliqua quan
titate supra quāritatē vñi⁹ pedis p̄r aliquis hō eē
⁊ aliquis nō subcōtraria negatiua solū p̄ maiori
verificat̄ ⁊ est diuisio respectu potētie actiue. iō
bñ sequitur q̄ aut dat̄ maxima quāritas supra q̄
ritatē vñius pedis sub qua p̄r aut minima sub q̄

nō ⁊ hec vltima p̄ ē tenenda quoniā quāritas de
cē pedū ē minima quāritas sub q̄ nō p̄r aliquis hō
eē supra quāritatē vñi⁹ pedis vt p̄ p̄ exponentes
si aut limitetur diuisio sic sub aliqua quāritate in
fra quāritatē decē pedū p̄r aliquis hō eē ⁊ sub ali
qua non verificat̄ p̄ minori ⁊ erit diuisio respectu
potētie passiue q̄ tūc sequit̄ aut q̄ ē dat̄ maximaz
quāritatē ifra decēpedalē sub q̄ nō p̄r aliquis hō
esse aut minimā sub q̄ p̄r esse ⁊ ē tenenda p̄ ne
gatiua vt eius euidēs exponēdo. Eodē mō p̄cise
est dicendū i alio exēplo vt posito q̄ a sit vñi s̄m
habens latitudinē caliditatis vñiformitē diffōrmē ter
minatū i extremo remissioi ad quattuor ⁊ i extre
mo remissioi ad sex tūc si dicat̄ aliq̄ gradū ca
liditatis h; a ⁊ aliq̄ nō habz non sequit̄ aliqua
distiunctiua. Sed si dicat̄ sic aliq̄ gradū calidi
tatis supra quattuor h; a ⁊ aliq̄ nō h; tūc fiet di
uisio respectu potētie actiue ⁊ sequit̄ q̄ ē dare itē
ssimū gradū quē h; a. Aut remississimū quē non
h; a ⁊ tenenda est vltima p̄. Si vō sic diceret̄
aliq̄ gradū caliditatis ifra sex h; a ⁊ aliq̄ nō
h; tūc fiet diuisio respectu potētie passiue ⁊ se
quit̄ q̄ aut dat̄ intensissim⁹ gradus ifra sex quez
nō h; a vel remississim⁹ quē h; a. Et tenendū est p̄
mā quoniā grad⁹ vt quattuor est itensissim⁹ grad⁹
infra sex quē nō h; a. Aut tps est ponere regulas
quib⁹ possum⁹ cognoscer̄ supposita hui⁹smōi dis
tinctiua tāquā sufficienti q̄ prius ei⁹ fuerit eligen
da tanq̄ vera quaz p̄ia sit hec. Si fiat diuisio re
spectu rei mutabilis ⁊ mediante t̄mino cōi nō di
stributo substituenda est p̄ diuisiois negatiua vt si
qratur aut dat̄ maximū p̄odus q̄ for. sufficit por
tare aut minimū qd̄ nō maximū frigidū q̄ a calz suf
ficient̄ assimilare vel minimū qd̄ nō ⁊ hec sup̄ s̄m di
cta aut est dat̄ maximā p̄r b̄ mediij diffōrmis quā
plato sufficet diuidē vñ minimā q̄ nō vt si plato sit
potētie diuisiue vt quattuor ⁊ b̄ mediij sit vñifor
miter diffōrme i r̄sistentia a nō gradu ad octo tūc
illa p̄ que incipit a nō gradu ⁊ terminatur a q̄tuor
est minima p̄ quā plato nō sufficet diuidē ex quo
t̄minatur ad gradū r̄sistentie eglē sue potētie ⁊ nō
lā maiores ⁊ c. Aut est dare maximū tps p̄ qd̄ for.
p̄r durare vñ minimū p̄ qd̄ nō vnde imagiemur qd̄
for. sit ⁊ p̄tinue fuerit p̄plexōis optie ⁊ vixit ita re
gulate vt viuere obeat sic est possibile ⁊ fiat optie
p̄stellatiōes p̄ ipso ⁊ sic d̄ talib⁹ q̄ h; nō sunt possi
bilia ea t̄ni imagiemur p̄ d̄claratōe p̄positi ⁊ t̄ ca
piam⁹ totū tps incipiens ab instāti plenti ⁊ t̄minatū
ad primū nō esse ei⁹ vbi sic est ⁊ illō est minimū tps
p̄ qd̄ for. nō p̄r durat̄ vt p̄ exponēdo aut datur
p̄mū istās in quo antixps p̄r esse aut vltimū i quo
nō ⁊ h; posito q̄ antixps nō sit h; erit ⁊ erit p̄tingē
ter cui⁹ cāe p̄ductiue si sunt sufficientes h; p̄tinue me
liozabūtur sic ē possibile imagiari quousqz sic erit
disposita q̄ incipiet posse p̄decē antixps ita q̄ i tali

instanti signato non poterunt ipsi producere nec in al-
quo priori sed in quolibet posteriori et tunc illud illud
quod erit ultimum in quo ille casus non poterunt. pro
autem prior erit ultimum in quo autem prior non poterit esse.
Pro quo nota quod si ita est de autem prior sicut de casu produ-
ctis ipsi non dicendo in aliquo instanti futuro iste
causae erunt sufficientes pro productione autem prior et in ali-
quo non erit. tenenda est pars affirmativa quod dabitur
primum et quod sit divisio respectu rei inmutabilis vnde
primum instanti esse autem prior erit primum instanti in quo erit
iste casus sufficientes ad ipsi productionem. Sed dicen-
do in aliquo instanti futuro poterunt iste casus esse suf-
ficientes pro productione autem prior et in aliquo non erit.
tenenda est pars divisionis negativa quod tunc sit divisio re-
spectu rei mutabilis quod dabitur ultimum in quo non
poterunt esse sufficientes sicut est dare primum instans
in quo autem prior erit et ultimum in quo non poterit esse
et prius erit ultimum instans in quo non poterit esse quod
primum in quo erit et ultimum instanti in quo autem prior
non poterit esse erit primum instanti in quo poterit icipe-
re esse quod in illo poterit icipere esse et in nullo priori sed
in quolibet posteriori poterit icipere esse non in illo
non poterit esse et immediate pro illud poterit esse in il-
lo instanti poterit icipere esse quod non poterit icipe-
re esse in illo. Aut est dare maximam velocitatem quod for-
pote per tempus movere a graue vel minimam quam non poterit
dare minima quod non poterit quod non est possibile quod for-
moue ar ita velocitatem a graue quin velocitatem possit mouere
graue quod tota latitudo velocitatis qua for- poterit mo-
uere a graue incipit a non gradu et terminat in extre-
mo intensiori ad certum gradum exclusiue qui sit ut oc-
to graue exempli et tunc velocitas ut octo erit minima
velocitas quod for- et. Aut datur remississimus gradus quod
est intensior gradu medio forti latitudinis vel intensissi-
mus qui non datur intensissimus et ille est ipse medius gra-
dus ut per exponetes. Aut est dare minimum visibi-
le quod vix poterit per se videre vel maximum quod non poterit
dare ut in ceteris pars negativa et. Contra regulam
istam obijcio et prior quoniam demonstratis solum poterit
bus maioribus et minoribus potentia for- aliquid istorum
poterit for- portare et aliquid non tamen pars divisionis negati-
ua non est tenenda imo neutra est vera quod nec est dare mi-
nimam istorum quod for- non poterit portare nec maximum ut
evidentem appetit. Item ab aliqua proportione inequalitatis
poterit puenire actio et ab alia non et tamen non est datur mi-
nimam proportionem inequalitatis a qua poterit puenire
actio nec erit dare maximam a qua non poterit. Item sup-
posito quod a sit pondus equale in resistentia potentie for-
tunc aliquid est pondus quod non a nec equale a quod for- poterit
portare et aliquid idem et tamen non datur minimum pondus
quod non est a inequale a quod for- non poterit portare nec est
maximum quod poterit. Item aliqua pars istarum est maior me-
diocritate et aliqua non solum demonstratis maioribus me-
diocritate et minoribus et tamen datur non minima pars istarum quod
non est maior mediocritate nec est maxima que est maior

mediocritate. Secundo principaliter autem sic et pono quod for-
sit potentie diuisiue ut quatuor et sit unum medium unum
formis differe in resistentia incipiens a non gradu et
terminatum ad gradum cuius gradus medietate sit tunc sic alii
cuius potentie huius medietate terminata ad a sufficit for- alii
quam parte diuidere et alii potentie terminata ad a nullam
parte sufficit for- diuidere et tamen non est. datur remississimam
parte terminata ad a cuius nullam parte for- sufficit diuide-
re nec est intensissimam cuius aliqua ut per calculari ma-
teria. Ad hec omnia respondeo. Et prior ad primum dico quod
nulla istarum divisionum est sufficiens quod in illis excludit
illud quod dari deberet primo talis potentie. Et re-
gula debet intelligi ubi non fit talis exclusio vnde in litte-
ra oritur nec aliunde habeat visio ista instanti et. Ad hoc
respondeo a quibusdam quod non sequitur diuisio pro de-
fectu tertie conditionis. vnde dicitur quod oporteret addere
in ante ut prius istud sequeretur nec alii ita ite se
sufficit for- aliqua diuidere vel sic est aliqua pars isti
medietate terminata ad a cuius nullam parte sufficit ipse diui-
deret et per hoc esse falsum quod isti potentie que est a quatuor ad
unum nullam parte sufficit for- diuidere et isti quod est a tribus
ad sex que est eque intensa cum illa sufficit fortis ali-
quam parte diuidere. Sed hec solutio non est sufficiens quod
illa pars que est a tribus ad sex non terminatur ad
a et diuisio solum sit de talibus partibus. Ideo for-
te posset aliter responderi quod hoc resistentia uniformi-
ter difformis effectie correspondeat aut possit cor-
respondere gradui eius medio ipsa tamen est ita
intensa sicut gradus eius ad quem in extremo in-
tensiori terminatur. vnde quo ad hoc posset pon-
derari iter latitudinem qualitatis et latitudinem resi-
stentie que in medietate diuisibile resistit. Hoc stan-
te patet quod non sequitur diuisio ex defectu tertie co-
ditionis quod aliter quam prius ostendo nam sit diui-
sio respectu potentie actiue et tamen non sit aliqua
pars terminata ad a cuius aliquam parte for- sufficit
diuidere sicut est illa que incipit a non gradu cuius
libus remissioris illa terminata ad a sufficit for- diui-
dere et. cum nulla sit talis terminata ad aliquam par-
tem illa remissio. Quod autem latitudo resi-
stentie uniformiter difformis non correspondeat
intensiue suo gradui medio nec necessario effectie
ne sic demonstratur. Nam illo dato sequeretur quod
aliquod mobile pertransiret eque cito et in equa-
tempore totum medium et medietate eius intensiorem
quod est impossibile et pro prius supponendo pro quod pro-
portio velocitatum in motibus insequitur proportionem age-
tium ad suas resistentias. Suppono hoc quod si fuerint
due resistentie intensiue inaequales et in qua pro-
portione potentia diuisiua proportionem maiorem habet
ad remissioris istarum ratione intensiue quam ad
aliam in eadem proportionem illa aliarum sit illa remissior
extensiue minor patet quod tunc potentia vtriusque illarum
sufficiens diuidere eque cito vna illarum diuideret
sic aliam ut potentia ut octo eque cito diuideret medietate

obijctio

3

3

3

pedale resistētie vt quattuor sicut mediū bipedale
resistentie vt duo. His itātibz capio vñū medi
um vñiformiter difforme resistēs a nō gradu resi
stētie vsqz ad gradū vt octo qd sit vt sex et sit ei⁹
medietas intensior. c. scz a gradu et quattuor ad gra
dū vt octo lit a vt nouē tūc pbo qz a equie cito ptrā
siret totū b sicut c nā ex quo b resistentia correspō
det suo gradui medio: qd ē vt q̄ttuor a habebit ad
b. pportioē duplā sexquiquartā vt pz qz cuz ad
quattuor ē tal' pportio et ad c hēbit a pportioem
sexqalterā qz. c. et correspōdet suo gradui medio
qui est vt sex mō cū ad sex est pportio sexqualte
ra sed dupla sexqualtera est dupla ad sex qualte
rā q̄ a in duplo maiorē pportioē hz ad b quam
ad. c. et sicut a potentia in duplo maiorē pportio
nē hz ad b quā ad. c. sic est in duplo minus q̄ b q̄ p
fm suppositū p tātū tps p̄cise stabit ad ptrāseñdū
c sicut ad ptrāseñdū totū b qz fuit arguendū
et qz pportio dupla sexquiquarta sit dupla ad sex
qualterā pbat qz dupla sexquiquarta cōpōnif
p̄cise ex duab⁹ sexqualteris tāquā ex duab⁹ medi
etatis bz ad quālibet istarū ē dupla pbo assūptū
quoniā pportio nouē ad quattuor que ē dupla sex
quiquarta pportio ex pportioē que ē a nouē ad
sex et sex ad quattuor quāz quelz est sexqualtera
vt pz q̄ zc. Ex quibus vltim⁹ sequit⁹ qz i volendo
calcularē tps quo altera resistētia diuideret oz p̄
derare intensioē eius et extensionē vñiformitatem
aut diffōrmitatē et oia talia adinice pportionare
Sed si quis tñ vellet tenere resistētia vñiformit dif
formē suo gradui medio corrūdere sicut in alijs q̄
litantib⁹ hēret fm suppositū negare dicendo qd nō
tñ vñiuersalē ē hz habeat v̄itarē in pportioē dupla et
aliē haberet respondē ad argumentū factū q̄ istaz
h̄z d̄bis dicit in postez. h̄z regula si fiat disio me
diāte tñ cōi distributō habēte infinita supposita
p quib⁹ distribuaf tenenda ē ps diuisiōis affir
mativa vt si querat an dat maximū graue qz qd̄z
forti⁹ for. sufficere p̄tare v̄l mīmū qd nō datur
maximū qd sic vnde istō graue qd for. nō sufficit
portaf ē maximū qd qd̄z forti⁹ for. sufficit portare
nā dato qz for. sit potentie vt quattuor tūc graue:
vt quattuor qd̄z fortius for. sufficere portare. Et
nō. tñ maus qd̄z fortius for. sufficere portare quia
si sic sit illud graue vt quinqz et ar qz nō quia forte
vt quattuor cū dimidio qz est fortius for. nō suffi
ciet istud portare vt pz. Silt si querat aut datur
maxim⁹ excessus quo quelz gradus intensior a ex
cedit gradū subduplū ad a vel minus quo non te
nendo est qz datur maximus excessus vnde si a
gradus ē vt sex subdupl⁹ ad ipsuz erit gradus vt
tria tūc excessus vt tria est maximus quo quili
bet gradus zc. quia illo quilibet gradus intensior
a excedit gradū subdupluz ad a et nullo maior qz
si aliquo maiori quelz gradus intensior a zc. sic ex

cessus vt quattuor et arguo q̄ nō quoniam grad⁹
vt sex cū dimidio qui intensior a non excedit gra
dum vt tria subduplum ad a excessu vt quattuor
erit. Silt si queratur an dat maxima magnitudo q̄
poterit ptrāfiri quolz gradu velocitatis intensio
ri ipso a v̄l mīma que nō dicendo qz dat maxima
qz illa magnitudo q̄ ptrāfiretur i hora a gradu ve
locitatis ē et maxia que ptrāfiretur in hora quolibz
gradu zc. ponam⁹. n. qz a sit gradus velocitatis vt
quattuor et cuilibet gradu velocitatis vñiformi in
hora correspōdeat vñū pedale i ptrāfitionē tūc se
quit i istāri qz magnitudo q̄drupedal' est maxia q̄
ptrāfirit i hora a gradu velocitatis qz ē eadez sit
maxia q̄ ptrāfiretur i hora quolz gradu velocitatis
zc. pbat qz illa ptrāfirit et nulla maior q̄ sic ar qz si
aliqua maior sic ptrāfiretur sit illa quique pedū et ar
qd nō qz illa non ptrāfirit i hora gradu velocitatis
vt quattuor cuz dimidio qui est intensior vt pz
ex dicitis quare zc. Sed h̄z hanc regulam arguo et
primo dato qz mundus sit eius et qz infiniti ho
mines erūt ponaf qz for. erit debiliss⁹ m⁹ qui gra
tia exēpli erit potentie vt quattuor tūc pz qz nō da
bit maximū pōdus qz nō qz hō sufficit portare hz
mīmū qz nō qz illud qd erit mīmū pōd⁹ qz for.
nō sufficere portare erit et mīmū pōd⁹ qd nō quilibz
hō sufficit portare. Itē sit for. potentie vt q̄ttuor et
plato vt sex et sint infinita alia que oia sint fortio
ra for. et platone tūc nō dabit maximū qz qd̄z
fortius for. sufficere portare sed mīmū qd nō qz
qz ē mīmū pōd⁹ qd̄z plato nō sufficere portare ē mīmū
pōdus qz nō qd̄z fortius for. sufficere portare.
Itē aliq̄d pōd⁹ qd̄z forti⁹ for. vel eq̄le for. sufficere
portare et aliq̄d nō et tñ dat mīmū pōd⁹ qz nō qd̄z
forti⁹ for. vel eq̄le illi sufficere portare et ē pōd⁹ illō
qz ē mīmū qz for. nō sufficere portare. Arguo sic ali
qd̄ pōd⁹ aliq̄d debili⁹ for. et qd̄z forti⁹ for. sufficere
portaf et aliq̄d nō posito qz for. potentie sit vt q̄ttu
or et infinita sint fortioza eo et tñ nō dat maximū pō
d⁹ qz aliq̄d debili⁹ et qd̄z forti⁹ for. sufficere portare
qz nō vt q̄ttuor nec maus nec ē tñ mīmū qz quocūqz
mīnozi dato abhuc dabitur mai⁹ qz aliq̄d debili⁹
for. et qd̄z forti⁹ for. sufficere portare. Sequitur q̄
qz pōdus vt q̄ttuor ē mīmū qd nō aliq̄d debili⁹ for.
et qd̄z fortius for. sufficere portare. Tertio ar sic
aliq̄ ē ps latitudinis calitatis vñiformit diffōris a
nō gradu ad octo cui⁹ qz ps ē a gradu itērior qui
sit gradus medi⁹ totū latitudis et aliq̄ ē cui⁹ nō ē
qz ps itērior a gradu medio et tñ nō ē dare itēriori
mā partē talis latitudis cui⁹ nō quelibz ps ē inten
sior a gradu nec remississima cuius quelibz ps ē in
tensior a gradu vt pater calculanti. Quarto argu
itur sic in aliquo instanti quelibet pars huius al
terabitur in aliquo nō et tñ non datur p̄mū istāz
i quo quelz ps hui⁹ alfabitur posito qd̄ tale passū
fuerit alteratū p borā preteritam sic qd̄ per tōuz

Saida vt

nūc r' o fuerit iducta latitudo vniformiter diffor-
mis a n gradu ad quattuor r' priuet agē actioez
fua p hōrā futurā sic q' i pma medietate isti' bor
iducet i passū latitudinē vniformiter difforme a q
tuor ad g et i ba medietate faciet totū sūmū forte
diceretur vt ē dicendū q' ista diuinctiua nō sequi-
tur q' fit diuisio respectu potentie actie iō sequi-
tur q' aut datur p'mū istās futurū i quo non quelz
pars alterabitur aut vltimū in quo quelz ps alte-
rabitur r' tenēda ē ps affirmatiua quoniā mediuz
instās hōre future in quo p'mo erit inducta p totū
passū latitudo vniformiter difformis a quattuor
ad octo erit vltimū instans futurū in quo quelibz
ps istius alterabit. Sed q' i illo instanti nulla
ps istius passi erit sūma r' quelibet fiet sūma p cō-
tinuationē alteratiōis istius q' quelz ps post illud
instans alterabit r' p' hōis istud nō erit vltimū istās
in quo quelz pars alterabitur in eodē casu pōt ar-
gūi sic per aliquod tps quelz ps huius alterabitur
p aliquod nō r' tū nō dāt maximū tps p qd quelz
ps huius alterabit vt dicit regula q' si daret ma-
xime esset prima eius medietas hōre. Sed q' q' i
in fine istius nulla ps istius passi erit sūma r' que-
libet fiet sūma p cōtinuationē alteratiōis i eadez
ergo quelibz ps istius alterabit p maius tps q' erit
illa medietas r' p' sequēs illa nō erit maximū
tempus per quod quelibet pars alterabit. Quin-
to arguo sic r' capio mediuz vniformiter difforme
i resistentia incipiens a nō gradu r' terminatū ad
octo r' sit for. potentie diuisiue vt octo tūc aliqua ē
pars huius medij incipiens a gradu medio in ex-
tremo remissiori cuius quālibet ptem sufficit for.
diuidere r' aliqua est sic incipiens cuius nō quāli-
bet pte sufficit for. diuidere r' tamen nō est dare
maximā partē rale cui' quālibet partem sufficit
for. diuidere sed minimā cuius nō quālibet ptem
r' ē ista que icipit a quattuor r' terminatur ad octo
potest etiā fieri argumentū de intensissima aut re-
mississima incipere a gradu medio nō addēdo i ex-
tremo remissiori. Sexto instat sic ponēdo vt p l'
qd for. sit potentie vt octo tūc aliqua est resisten-
tia vniformitē difformis cuius quālibet pte sufficit
for. diuidere aliqua est cuius nō quālibet partem
for. sufficit diuidē r' tū est dare minimā pte cuius
nō quālibet pte sufficit diuidere quod est contra re-
gulā r' ē illa que icipit a nō gradu r' terminatur ad
g. Septimo sic arguo r' capio vnū spaciū cui' nul-
lus pūctus sit ptransit' tūc in aliquo instati quili-
bet pūctus hui' poterit eē ptransit' r' i aliquo non
r' datur vltimū in quo nō valet instās presens
qd est q' regulā. Octano arguo sic i aliquo instati
futuro quilibz pūctus iter a r' b poterit eē ptransit'
ab a r' i aliquo nō r' tū dāt vltimū i quo nō i b ca-
su q' a poterit moueri vers' b pūctū fixū oī velo-
citate citra d r' nō de velocitate q' illud qd erit vl-

timū istās in quo a nō poterit tangē b erit vltimū
in quo b poterit eē ptransitū ab a. Ad ista respō-
det r' primo ad primū cū confirmationibus suis
dī q' regula intelligit vbi respectu multitudinis infi-
nite nō dēt debilissimū seu vltimū sed q' tota lati-
tudo illaz terminet exclusiue cuius oppositū est
in oibus illis casibus. Sed ex h' arguit' ptra dscrī-
ptionē datam de potētia mutabili q' iuxta modū
prime cōfirmationis stāte itentōe regule dāt ma-
ximū pondus quod qd'z fortius for. sufficit por-
tare r' hui' diuisio fit respectu rei mutabil' r' tū nō
eo ipso qd' aliqd' est pōd' qd' qd'z fortius for. sufficē
portare maius r' minus sufficit portare q' tūc nō
daret maximū cui' oppositū vult regula. Rūdet
qd' l'z nō mai' r' min' illo qd' est maximū r' c. qd'z
fortius for. sufficit portare qd'z tantū fortius for.
maius vel minus illo sufficit portare r' h' sufficiat
p illa dscrīptione. Ad fm argumentū respondeo
q' illa regula h'z veritatē vbi facta diuisione respe-
ctu pluriū subcontraria raliter se habeant qd' vnū
illoz verificetur pro parte latitudinis qualitatis
vel alterius cui' fit diuisio r' alterum p altera par-
te que primo sit cōtinua sed sic nō est hic q' taz sub-
traria affirmatiua quam negatiua verificatur p
fortioribus forte r' debilibus oporteret autēz vnū
solum pro fortioribus r' alterum p debilibus
verificari. Aliter potest dici r' expediri' quod nō
totum illud respectu cuius fit diuisio distribuitur
sed solum pars r' regula intelligit quod totum di-
stribuitur. Ad tertium dico quod omnes forme
presupponunt diuisionem esse sufficientē r' sequi
sed in casu illo diuisio non sequitur propter defe-
ctum tertie conditionis quia nō eo ipso quod ali-
qua ē pars isti' latitudinis r' c. cuius quelibet ps
est intensior a gradu. Quelibet pars illa inten-
sior sic se habet nam illa pars que incipit a quattu-
or r' terminatur ad sex est pars istius latitudinis
r' c. cuius quelibet pars est intensior a gradu r' ta-
men illa q' incipit a tribus r' terminatur ad octo q' est
illa intensior nō sic se h'z r' q' sit ista intensior p'z q' cor-
r' spōdet gradui medio intensiori cor' respōdet. n. gra-
dū vt quiaz cū dimidio r' alia vt quinqz similiter
nō eo ipso q' aliq' ps ē cui' nō q'z ps ē intensior a gradu
q'z remissior sic se h'z vt p'z ex dictis. Alteri' alie h'z
bentibusz posset respōdē r' i idē redit' dicen' q'
sbōria nō verificat' ad sensū fm quē debent veri-
ficari vnde ad inferendū diuinctiuam sic o'z argu-
ere aliqua ē pars hui' latitudinis cuius r' c. r' aliq'
nō cuius nō q'z ps nec aliqua tāra siue eque intē-
sa. s. est cuius nō quelz ps est intensior a gradu sicut
est aliqua cui' q'z ps est intensior a gradu modo
istud est fm vt p'z calculanti aliqua ē ps cuius nō
q'z ps ē intensior a gradu que est ita intensa sicut est
certa alia pars cuius quelz ps intensior a gradu il-
lo intensior ē r' econtra aliqua ē pars cui' quelz ps ē

intensior a gradu que non est ita intensa sicut alia
certa cuius non quelibet pars est intensior a gradu
Ad quartū dico qd i casu illo mediū istās hore fu-
ture erit vltimū instās i quo quelibz ps isti⁹ passi
alterabitur. z cū at qd nō qz tūc nulla erit sūma z
quelibet fiet sūma q̄ quelz post illud. instās altera-
bit⁹ cōcedo p̄nam z p̄ns z cū postea inferetur q̄ illō
instās nō erit vltimū zc. negat⁹ p̄na qz lz quelibet
ps istius alterabit⁹ post illud instans in nullo tñ in-
stanti post illud quelibz ps alterabit⁹ z lz sufficit ad
hoc vt illud sit vltimū instās zc. vt p exponentes
pōt patere et eodē mō respōdet ad cōfirmatiōez
dicendo qd prima mediētas hore future erit ma-
ximū tps p qd quelibet ps isti⁹ alterabitur qz zc.
Si aut⁹ poneret⁹ qd instās mediū isti⁹ hore eēt a z
qd sūmus in p̄ncipio hore p̄terite residuo casu stā-
te z quereretur aut dabit⁹ primū instans citra d i
quo quelz ps isti⁹ passi alterabitur aut vltimū in
quo nō dī qd dāt primū. s. primū instās hore se fit
n. hic diuisio respectu potentie passiue vbi prius
fiebatur respectu potentie actiue. Itē in eodē casu si q̄
reretur aut datur maximum circa. d. p qd quelibz
ps alterabit⁹ aut minimum p qd non respōdet qd
dabitur maximū z erit p̄ma mediētas se hore vñ
hic nō fit diuisio respectu potentie passiue lz sub-
cōtraria negatiua verificet⁹ p̄ncipiō tēpore qz etiā
verificat⁹ p̄ncipiō tēpore qz lz p distribuit. Ad quā-
tū dico qd ps diuisionis negatiua est eligēda nec ē
p̄ncipiō regulā qz nō totus terminus mediante quo
fit diuisio distribuitur vt regula dicit lz solū pars
vñd hic aduerse qd quidā dicit qd cū i qualibz
diuisione fiat cōparatio inter aliqua extrema vide-
licet duo vñd se hz tanq̄ illud mediāte quo fit di-
uisio z aliud respectu cuius fit diuisio vñd loquē-
do de t̄minis iste termin⁹ supra quē cadit diuisio
est ille mediante quo fit diuisio. Sed terminus
ipozans potētā actiua āt passiua vocat⁹ t̄minus
respectu cuius fit diuisio vt aliqd graue pōt for-
portare zc. ille t̄minus graue ē termin⁹ mediāte
quo fit diuisio z iste t̄minus for. est t̄minus respec-
tu cuius fit diuisio. Dicit⁹ qz vbi fit terminus dēno-
tāte potētā cadit diuisio. Qd ē ille est t̄minus
mediāte quo fit diuisio q̄uis p̄ncipali⁹ fit t̄minus
respectu cuius fit diuisio z alē p̄ncipali⁹ fit ter-
minus mediante quo fit diuisio vñd dicit⁹ aliqd
pondus qd lz fortius forte sufficit portari z aliqd
nō iste termin⁹ pondus ē terminus mediāte quo fit
diuisio sed ille t̄minus fortius forte ē t̄minus respe-
ctū cuius fit diuisio z ēt mediante quo fit diuisio
quia si ipsum cadit diuisio cū dī z aliqd pond⁹ nō
quodlibet fortius for. zc. nā rōne negatiōis caderit
tis supra illū terminū fortius for. denotat illud pō-
dus aliqd fortius for. sufficit portare z aliqd non
est āt sic est de illo t̄mino for. in prima diuisione cui⁹
fit t̄minus singularis bec aut⁹ opinio nō vt oīo satis

facere quare zc. assignare pondus p quo subcon-
traria negatiua verificat⁹ qd pondus nullū fortius
for. sufficit portare z tūc respectu isti⁹ equalit⁹ erit
de isto t̄mino fortius for. sic de treio for. in prima
diuisione vt ergo dicit⁹ qd per terminū mediāte
quo fit diuisio hēmus itelligere extremū cōparatō-
nis accepte i tali diuisione qd cūqz sit illud idifferen-
ter siue supra ipsū cadit diuisio siue ipozet potētā
respectu cuius fit diuisio. Sed per t̄minus respectu
cuius fit diuisio habemus itelligere solūz termi-
num ipozantem potētā respectu cuius talis di-
uisio pponit⁹ z sic terminus mediāte quo fit diuisio
est superi⁹ ad t̄minus respectu cuius fit diuisio. Si
āe oīo vellemus distinguere inter vñd z reliquum
per terminū mediāte quo fit diuisio debem⁹ intel-
ligere solū t̄minus supra quē cadit diuisio z p t̄mi-
nū respectu cui⁹ fit diuisio solū t̄minus ipozatē potē-
tiā actiua āt passiua respectu cuius tal⁹ diuisio p-
ponit⁹. Alij vō terminū diuisionis accepti faciunt
ad eā per actiua z non per se. Aliter possz dici ad
argumentū qd ista regula vult qd tenenda sit ps
affirmatiua vbi. s. tal⁹ diuisio facta sit mediāte t̄mi-
no i distributo qd non ē rez de diuisione ista cū eq-
ualeat bute aliqua resistētia vñiformiter difforme
icipiēte a gradu medio i extremo remissioni suf-
ficient⁹ diuidere z aliqd nō qz zc. z in hac tenen⁹ est qd
datur remississima resistētia sic incipiens q̄ nō suf-
ficient⁹ for. diuidere vñ ista q̄ incipit a q̄tuor z t̄mina-
tur ad octo. Ad sextū dicit⁹ tenentes qd latitudo
vñiformit⁹ difformis cōrespondet suo graui me-
dio qd diuisio nō sequit⁹ qz nō eo ipso qd aliqd ē re-
sistētia vñiformit⁹ difformis cui⁹ nō q̄libet p̄tem
zc. nullius intensioris quālibet p̄tem sufficit for-
diuidere vt p̄z d resistētia a nō gradu ad octo z
d resistētia a quatuor ad c. p̄ncipiō ē remissior fa z
prima nō quālibet p̄te sufficit for. diuidere z tñ hz
q̄lz p̄tem sufficit diuidere. Tenentes āt resistētia
q̄cūqz difforme itenēda eēt sicut eius grad⁹ intensi-
simus dicit⁹ qd tenenda ē ps negatiua nō tñ istō
est p̄ncipiō regulā qz illa dīz itelligi dūmō potētia ista
respectu cuius fit diuisio significet⁹ p terminū illū
distributū hntem i finita supposita vt p̄z i exempl⁹
in libro positis. cōsimiliter respondet⁹ ad hāc di-
uisione aliqd est mediū vñiforme cuius q̄libet p̄te
sufficit for. diuidere et aliqd cui⁹ nō q̄lz p̄te zc. Di-
cunt qd datur remissimū mediū cuius nō q̄lz p̄te
zc. et ē illud qd est equal⁹ resistētie vñiformis cui⁹
ista potētia for. Possēt ēt respōderi sicut ad ine-
diate p̄cedens in hā rōne sicut nullū. si quis bñ
cōsiderat. Ad septimū respōdeo qd nō sequit⁹ di-
uisio qz subcōtrariū negatiua nō verificat⁹ cū li in-
stās supponat solū p̄ncipiō qd poterit eē z i quō-
bet tali qd lz p̄ncipiō huius spaciū poterit eē p̄ncipiū
Sed p̄ncipiō et ponat⁹ qd aliqd mobile icipiat moueri i
isto spacio et mouebitur sz donec erit p̄ncipiū fm

se et quodlibet sui tunc in aliquo instanti quodlibet punctum istius spatij erit praesens et in aliquo non tunc dabitur ultimum instanti in quo non quodlibet punctum istius spatij est. et erit instanti immobile potest erit in ultimo puncto. Ad hoc potest responsio ex dictis. Ad ultimum quidam dicit quod tenenda est pars divisionis negativa non tamen praecedit regula quia dicitur quod regula intelligitur ubi illa respectu quorum immediate sit visio distribuatur vel saltem aliter iporum quod non sit in opposito quoniam sit divisio respectu instanti et mobili non exprimat et nullum ipsorum distribui possit tamen responderi ut ad quintum et ad sextum responderi debet. Tertia regula si fiat visio respectu rei mutabilis et mediate immo eorum distributo habente tantum unum suppositum aut per quocumque tempore finito finitum supposita tantum per quibus distribuatur eligenda est pars divisionis negativa. Contra hanc regulam obicitur quoniam aliquod est potest quod quilibet habet immediate potest si sufficit portare et aliquid non tamen datur maximum potest quod qui libet habet immediate post hoc sufficit portare posito quod for. sit debilitat et sit debilitatim hominem qui sit fortis ut quattuor et incipiat fortificari et lapis gravitatis ut quattuor et incipiat gravescere. Sed minus proportionaliter gravescat lapis quam for. fortificet et tunc potest quod ille lapis est maximus quam quilibet habet immediate post hoc est. Et si hoc procedat ut argumentum vel concluditur et addat casum potest quod sit unum autem lapis ut quattuor qui est incipiat gravescere sed minus proportionaliter quam for. incipiat fortificari et plus quam alius lapis gravescere tunc autem quod huius lapide finitum quilibet habet immediate post hoc sufficit portare et hoc erit maior visio prior quam iste primus non est maximus huic responderi quod tenenda est pars affirmativa cum fiat divisio respectu rei immutabilis ut patebit in regula sequenti quoniam non eo ipso quod aliquid est potest quod quilibet habet potest hoc sufficit portare maius et minus quilibet habet sufficit portare. Et per hoc solvitur instantia facta in oppositum nam licet maius potest iste lapide potest quilibet habet immediate post hoc sufficit portare nullum tamen est maius potest quod sit ille lapis datus quem quilibet habet immediate post hoc sufficit portare est. Quarta regula si fiat visio respectu rei immutabilis ut in opposito spectat siue fiat mediate immo eorum distributo siue idistributo habente infinita supposita aut finita si tenenda est pars affirmativa ut si querat an si daretur maxima distantia que ceteris partibus in hora praesens potest uniformiter a gradu velocitatis aut minima que non poterit. Et verum sit dare maximam latitudinem difformem huius gradui calitatis uniformiter equalis vel minimam unequalis eligenda est pars affirmativa ut superius ostensum est. Si si querat an sit dare maximam distantiam quam for. praesens in una hora recedendo motu suo uniformiter ab a gradu. ad b gradum l' minima quam non est tenenda pars affirmativa nam dato quod unum gradum velocitatis correspondeat in hora unum pedale spatij i praesens et quod for. per horam moveat si aliquo spacio uniformiter recedendo motus

sui a gradu ut quattuor qui sit a ad gradum ut octo qui sit b tunc cum latitudo motus correspondeat effectivae gradui medio ipsius sequitur quod for. in hora aequae praesens sibi spatium sex pedum sicut si praesens hora uniformiter continue movetur ut sex et quibus spatium sex pedum est maxima distantia quam praesens for. in hora itendendo motu suo uniformiter est. Sed per regulam istam arguitur sic ponendo quod a sit una potentia idebilitabilis ut quattuor et capio medium uniformiter difforme in resistencia incipiens a non gradu et terminatur ad octo quod sit huiusmodi aliquid praesens b medij sufficit a videre et aliquid non. Et tamen datur minima pars medij quem non sufficit a dividere et est illa que incipit a non gradu et terminatur ad quattuor illam. non sufficit videre quod non sufficit videre usque ad ultimum punctum inclusum ex quo ibi est resistencia equalis illi potentie sed a proportione equalitatis non provenit actio nec aliquid maiorem sufficit dividere sed quilibet minoris quam regula. hoc dicunt alii qui quod illa pars signata est maxima quam illa potentia sufficit dividere et ulterius dicit quod data potentia illa praesens signata sufficit dividere quod licet non sufficiat dividere in ultimo puncto sufficit dividere usque ad illud punctum exclusive et hoc sufficit. Nec sequitur quod a proportione equalitatis provenit actio respectu potentie idebilitabilis cum in puncto non sit resistencia bini aut sequitur si est in parte distribui aliter dicitur quod data potentia illa praesens sufficit dividere quod licet non sufficiat dividere in ultimo puncto sufficit tamen dividere usque ad ultimum exclusive et hoc sufficit. Et si argueretur quod si licet sufficeret illa praesens dividere una potentia idebilitabilis ut quattuor cum superius cuiuslibet puncti citra ultimam resistenciam haberet proportionem maiorem inequalitatis et sic respectu potentie idebilitabilis sine immo distributo esset tenenda pars affirmativa per dominata si iure negando quoniam quia ista potentia non sufficit dividere usque ad ultimum punctum exclusive licet. non in quolibet puncto citra ultimum quod si sufficit ponatur quod dicitur et tunc quod an in fine istius divisionis ista potentia est minor quam ut quattuor et potest quod sic ex quo est idebilitabilis et per quibus aliquid qua pars istius partibus signata in fine erit adhuc dividenda quod est. Ista tamen ratio inferitur reprobabit ubi ostenditur quod potentia posita in medio immo eorum ad gradum resistencie equalis potentie nunquam devenit ad finem istius medij dato quod infinito tempore moveretur siue esset idebilitabilis siue idebilitabilis. Ad aliter responderi quod datur minima pars b medij quam a potentia non sufficit dividere siue esset idebilitabilis siue idebilitabilis ut argumentum probat nec hoc est regula quod licet fiat visio respectu potentie idebilitabilis sed eorum modum loquendi sit tamen respectu rei mutabilis ut in opposito spectat non immutabilis quod eo ipso quod a potentia potest in aliquid potest in maius et in minus quod est. In solone primi argumenti tamen principaliter sciendo quod visio illa in aliquo instanti a potest tangere b et in aliquid non est declaranda posita aut quod a sit potentie idebilitabilis non daretur maxima velocitas quod a poterit moveri vel hoc licet maxima quod non ubi autem esset potentie idebilitabilis daretur

maxia velocitas qua a poterit moveri vsus b z p
mū istas in quo a poterit tãgē b vno illud qd est
maximū qd sic respectu potentie idebilitabil erit
minimū qd nō respectu potentie obilitabil. In ca
su g̃ bēntisberi dat vltimū in quo nō est loq̃ d po
tēna obilitabil. **Arde** tñ qd nō ptinve idē istas
erit vltimū in q° a nō poterit tãgere b sed a moto
vsus b ptinve erit aliud z aliō z ptinve plus dista
bit a p° iustati in q° incipit moveri. **Sz** vlteri° ad
verte qd aliqui inepte arguūt d dictionē ex dictis
hic z in pcedēti caplo supponēdo qd ois ppō affir
mativa vā d h vbo incipit verificē p̃stati. **Itēz**
ois ppō vā p̃ instāti affirmativa d futuro d̃ relin
quit vñā vāz d p̃nti hec oia vidēt eē d̃ inrētone
bēntisberi in tractatu d̃ incipit z d̃mit. **Sz** opposi
tū hic sequit̃ ex dictis pbat qz i. c. instāti a incipiet
posse tãgere b vt sequit̃ ex p̃cessis z tñ nūq̃ erit
ita qd a incipit posse tãgere b qz nō in. c. nec p° nec
ante qz si in aliq° instāti ante c erit ita qd a poterit tã
gere b ēt an erit ita cū nō sit dare p̃mū. **Et** si aliqui
erit ita qd imediate p° istas p̃na a poterit tãgē b z
tūc ēt erit ita alit̃ subito p̃trāsiret distātia int̃ a z
b. **Et** ad h̃ ridetur qd fm̃ suppositū ē d̃ bēntisberū
caplo allegato cū dicat qd hec aia incipiet eē p̃t̃gē
ter demonstrata aia antēp̃i z nūq̃ erit ita qd inci
pit eē p̃t̃gē qz p̃z qd illō fm̃ suppositū nō ē ṽez
in ēminispositis nec in ṽbis āpliaris imo h̃ d̃z eē
ṽez oz ipiū ad fm̃iol simplices nō āpliaris coar
tare qz nō est i p̃posito. **Intellige** ēt qd cū d̃r̃ i aliq°
instāti poterit tãgē b z in aliquo nō z c. absolute
loquendo divisio nō sequit̃ sicut tãgē bēntisber in
lra qd aliqd erit istas in q° a nō poterit tãgē b an
teq̃ poterit z aliqd erit postq̃ poterit. **Id** meli° eēt
limitare p̃r̃ d̃isionē respectu alicui° instātis intri
seci t̃pis in q° a poterit tãgere b qd instas gr̃a exēpli
sit d̃ sic d̃icēti° in aliquo instas ante d̃ poterit a tãgē
b z i aliquo nō z tūc sequit̃ divisio respectu poten
tie passive qz dabit̃ p̃mū istas ante d̃ in q° poterit
āi vltimū in q° nō poterit. **Si** āt d̃icēret̃ in aliquo i
stāti post d̃ poterit a tãgere b z in aliquo nō poterit
tūc nō fieret divisio respectu potentie active. **Et** se
queret̃ qd dat̃ p̃mū instas p̃ d̃ in q° nō poterit l̃ ṽl
timū in q° poterit z tenēda ē p̃s negatiua. qd ē dare
p̃mū p̃ d̃ i q° nō poterit z illō erit istas qd erit p̃mū
instas in quo a nō poterit in d̃istātiōe vbi vō fieret di
uisio h̃ mō in aliquo instāti futuro a tãget b z in ali
q° nō addēñ āre d̃ l̃ p̃ d̃ pp̃ cam assignatā tūc eēt
dare p̃mū istas ante d̃ i q° tãget qz tūc fieret divi
sio respectu potentie passive imo z statz in cāu qd
daret vltimū p̃ d̃ in quo tãgēt vbi postea p̃ motū
a remoderet̃ a b z tūc fieret d̃isio respectu potentie
active imutabil vbi in supiorib̃ fiebat respectu po
tentie mutabil. **Statet** ēt qd daretur p̃mū istas
p̃ d̃ in quo nō tãget ṽt si tãgendo corrupēt̃ tūc
eēt d̃isio respectu potentie mutabil qz si nō eo ip̃o

q̃ in aliq° instāti post d̃ a nō tãget b ēt in aliquo
poti z in aliquo posteriori nō tãget. **Alia** vlteri°
q̃ bēntisber solvendo h̃ argumētū p̃cedit qd ita cī
to sicut a poterit tãgere b poterit tãgere p̃ctū ṽlra
b. **Sed** negat istā ita cito a poterit tãgere aliquem
p̃ctū ṽlra b sicut b z cā est qz vult qd ille ēminus
cōplexus ita cito sicut sit termin⁹ exponibil z qd h̃
ita cito de se sup̃tū nō sit exponibile sed sit solubile
Id prima istaz p̃pōnū est vā z exponit̃ sic a pote
rit tãgere b z a poterit tãgere p̃ctū ṽlra b z nō
erit poterit tãgere b qd p̃ctū ṽlra b fa ēt ṽlra fal
sa z sic soluit̃ tūc a poterit tãgere p̃ctū ṽlra b
Et tūc erit ita cito sicut poterit tãgere b. **Et** h̃ac
sententiā tenuit̃ ēt in illo sophismate ois hō qui ē
albus currit si eius dicta bā p̃sideretur. **Ad** h̃z ar
gumētū eius dictū fuit in verificatione exēploz
Ad tertū cū supponitur antēp̃m eē z q̃ritur an
sit dare maximū t̃ps p̃ qd ipse poterit eē ṽl minimūz
p̃ qd nō p̃z ex sup̃tū d̃icis qd est dare minimū p̃ qd nō
z sit illud t̃ps gr̃a exēpli d̃ z tūc p̃ceditur qd pro
quoz instāti d̃ t̃pis intrinsecō. **Itēz** p̃mū p̃tinu
antū poterit esse antēp̃us sed nō poterit eē i quo
libet instāti intrinsecō d̃ t̃pis qz tūc posset ipse du
rare tādū sicut posset durare qd ē flm̃ nec poterit
eē in ṽlrio instāti d̃ t̃pis. **Pro** q̃rto argumento no
ta qd posito qd tu sis nō sequitur in aliquo instāti
futuro tu poteris eē z in aliquo nō ē est dare p̃mū
instas futurū in quo tu poteris eē ṽl vltimū i quo
nō ex eo qd nō sit divisio respectu potentie passi
ue qz nō sic aliqd erit instas in quo nō poteris eē ēt
nō in priori tu poteris eē qd requiritur ad h̃ vt se
q̃tur divisio respectu potentie passive cū li p̃mū
teneat locū d̃ li minimū. **Et** id̃ d̃icet̃ bēntisber qd nō se
quitur illa d̃istinctiva nisi in antecedēte sūatur ista
p̃t̃cula et in nullo priori ṽmūm qd sit divisio respe
ctū potentie active bñ sequitur qd ē dare vltimūz
instas i quo tu poteris eē z illō erit instas iminā
illud t̃ps qd erit minimū p̃ qd tu nō poteris eē h̃z mē
tionē sup̃ius traditā. **Et** qd hic verificetur p̃t̃cu
la requisita respectu potentie active p̃z quoniā co
ip̃o qd aliqd erit istas in quo tu nō poteris eē a for
tiori z in nullo posteriori tu poteris eē z hoc req̃
ritur cū li vltimū teneat locū maximū. **Ad** quin
tū argumētū vbi ponitur qd a sit vna linea cuius
ptinve vna medietas h̃z te totā rarefiat z alia cō
densetur fm̃ se totā eque velociter z tūc an qd nō
sit dare maximā p̃tem istius que rarefiat nec mi
nimā que nō rarefit. **R̃ndetur** p̃cedendo z quod
divisio nō sequitur quia subcontraria non debite
verificatur fm̃ exigentiam tertie cōdititiōis vñō
ad h̃ qd divisio seq̃tur oz illā sic verificari aliqua
ps a linee rarefit z aliqua nō rarefit nec aliqua tā
ta rarefit sicut ē aliqua que nō rarefit qz ē. modo
istud est flm̃. **Et** p̃tili d̃r̃ ad sextū septimū z octa
vū ponit bēntisber ex dictis cōclūsiōes quāda

quod dicitur declaratio quare p[ri]ma est quod quocumque gra-
dus intensissimus vel remississimus habet aliqua qualitas
sub a gradu intensa vel remissa p[ro]simile vel equaliter
potest haberi aliqua p[ro]simil[is] qualitas que est ea remissior
Et p[ro]simile vel equaliter potest haberi aliqua qualitas que est
ea intensior et p[ro] istis ac sequentis declaratio p[ro]mit-
to p[ri]mo quod intensio latitudinis habet modo habet calculari quod
aut est uniformis aut difformis si est uniformis tunc
intensa sicut eius gradus intensissimus in latitudo uni-
formis ut octo est intensio ut octo si vero fuerit difformis
aut uniformiter difformis et tunc correspondet ei in-
tensio suo gradu medio si autem difformiter difformis
cuius utraque medietas est uniformis tunc correspondet
gradui aggregato ex gradu medio p[ri]me medietatis
et gradu medio se vno sicut vna latitudo qualita-
tis cuius vna medietas est uniformis sub gradu ut
quattuor et alia ut hoc tota est intensior ut tria. si autem
fuerit aliter non potest dari regula generalis sed per calcu-
latores inveniatur observando hanc regulam qualitas
uniformis extensa solum p[ro] parte subiecti p[ro] parte sui p[ro]
tem denominat ipsum subiectum p[ro] quantum extendit
vel saltem qualitas extensa p[ro] maiorem parte subiecti p[ro]
denominat ceteris paribus: unde si a qualitas non
extendit nisi p[ro] quarta parte subiecti non denominaret il-
lud nisi p[ro] quarta parte sui ubi autem talis qualitas exten-
sa fuerit p[ro] parte uniformiter difformem tunc p[ro] parte p[re]-
sui gradus medij denominat p[ro] quantum extendit hoc
p[ro]missio declaro conclusionem et capio vnam qualitatem inten-
sa a gradu qui sit ut quattuor cuius p[ri]ma medietas sit
uniformis ut duo et alia sit ut sex deinde capio aliam
qualitatem cuius vna tertia loquor semper habet extensionem
subiecti sit uniformis ut duo et alie due etie unifo-
mes ut sex et p[ro] si quis calculaverit quod hec est intensi-
or p[ri]ma quod est intensa ut quattuor cum duobus et tunc non
habet nisi gradus conformes intensos vel remissos deinde
capiat tertia qualitatem cuius due tertie sint uniformes
ut duo et alia ut sex et tunc ista erit p[ri]ma remissior
quod est intensio ut tria cum vno et tunc tria habeat gradus
omnino conformes superioribus quod est. Secunda conclusio si-
gnatis duabus qualitatibus eiusdem speciei difformibus illa
quod habent gradum multo remissiore est intensior et eo
probatur et sit a vna qualitas cuius vna quarta pars sit uni-
formis ut duo et alie sunt uniformes ut sex et sit b
vna alia qualitas cuius septem octave sint uniformes ut
quattuor et alia uniformis ut octo tunc a est intensior b. quod
est ut quinq[ue] intensa et b solum ut quattuor cum dimi-
dio et in a habet gradum remissiore quam b et b gradum in-
tensiore quam a. Et ex p[ri]ma conclusione p[ro] vltimo ter-
tia quod in qualitibus difformiter difformibus quod
nis equales gradus omnia habeat et eque intensos
vel remissos non tamen omnia quod ille qualitates sint eque in-
tense sed stat quod vna illarum habet quantitatem p[ro]portio-
nem volueris sit altera intensior vel remissior. In
soluendo tamen vltimum argumentum tertij principalis di-
cit in replicatione quod potentia debilitabilis non sufficit

portare pondus sibi equale sed habet potentia indebi-
litabilis. Contra p[ri]mum arguitur sic et pono quod a sit
granitatis ut quattuor et b sit potentie ut quattuor in-
debitabilis d sit potentie ut quattuor debilitabilis
tunc arguitur sic aliqua potentia debilitabilis est ma-
gis sufficiens ad portandum a pondus quam b potentia in-
debitabilis sicut potentia debilitabilis ut octo et
aliqua est potentia debilitabilis que non est ita suffi-
ciens sicut potentia debilitabilis ut duo quod est dare
aliquam potentiam equaliter sufficere ad portandum a sic
b et non nisi potentia debilitabilis ut quattuor ut est
d. quod est. Et t[er]tia vltima consequentia quod vbiusque datur maius
et minus datur equale et quod non nisi potentia debilitabi-
lis ut quattuor p[ro] quod minor non sufficeret et maior po-
tentia magis sufficeret cum sufficeret maius portare.
It[em] incipiat d potentia debilitari et tunc probatur quod
idem pondus est minus quod non respectu diuersarum po-
tentiarum nam a est minus quod d potentia non sufficit por-
tare et etiam est minus quod non immediate post hoc d
potentia sufficit portare quod quod minus d poten-
tia immediate post hoc sufficit portare sed p[ro]tinue
post hoc d potentia erit minor quam nunc sit er-
go est. Contra hanc autem sic quia tunc sequitur quod idem pon-
dus est minus quod non et maximum quod sic respectu du-
arum potentiarum ut quattuor p[ro] quia vbi vna sit
debitabilis et alia indebitabilis. Et ex h[is] vltimi-
us sequitur quod a p[ro]portione equalitatis potest puen-
ire actio. Et quod respectu potentie indebitabilis
p[ro]portio equalitatis est minima a qua potest puen-
ire actio et respectu debilitabilis est maxima a qua non
potest puenire. It[em] p[ro] idem potentia indebitabilis possit
portare pondus maioris granitatis quam sit ipsa poten-
tia quod apparet irrationabile. Ad hec omnia respondeo et ad p[ri]-
mum dico quod aliquid esse alio magis sufficiens ad portan-
dum potest intelligi multipliciter vno modo quod cum maiori co-
nata hoc modo quod diutius. Sicut dupliciter dicitur aliquid porta-
re aliquid graue vno modo quod resistit sibi p[ro] se et p[ro]p[ri]us
ne descendat. Alio modo quod cum habet sufficere mouere de
loco ad locum. Si autem accipiat magis sufficere p[ro] modo
et portare p[ro] modo negat omnia sed oportet accipere minorem
sic et aliqua est potentia debilitabilis que minus. id est cum mi-
ori conatur sufficit est. quod negat cum nulla minoris co-
natus sufficiat. Si vero accipiat magis sufficiens p[ro]
modo et portare p[ro] modo negat maior quod nulla potentia
debitabilis sufficeret diutius illo modo portare quam
indebitabilis quod indebitabilis in infinitum sufficeret
qualiter non sufficeret debilitabilis aliqua. Si vero accipi-
atur portare hoc modo qualiterque accipiat magis suf-
ficere negat quod talis potentia indebitabilis sufficit sic
portare sed requireret maior. Ad aliud respondeo nega-
do p[ro]nam unde respectu nullius potentie minoris quam
ut quattuor est a pondus minus quod non. Ad hanc p[ri]ncipa-
le respondeo procedendo conclusionem p[ri]mam capiendo porta-
re p[ro] resistere solum p[ro] se et p[ro]p[ri]us ne descendat ad hanc enim
sufficit p[ro]portio equalitatis respectu potentie idebi-

Itabil' nec tale portare e' agere. Si at caperet portare p' resistere zc. et cu' b' mouere de loco ad locu' tuc dicit q' nulla illa p' potentia p' sufficeret portare a q' tale portare est agere et ad actioez requirit p'portio maioris inequalitatis nec sequit' aliquo mo' ex hijs q' a p'portione equalitatis actio pueniat. Ad aliud negat' q' talis potetia d' debilitabilis respectu equal' z no' q' tunc cu' q' maioris. Pro declaratioe solutiois p'mi argumenti quarti p'ncipalis ponitur qd' a sit vnu' sume calidu' z b sit vnu' sume frigidu' que sint equalia et sint eque potetia z appropietur adiuice ita q' vnu' agat i' reliquu' z e' co'uerso z e' q' sic q' cu' a induxerit vnu' gradu' calitatis i' b co'rupe'do vnu' frigiditatis ita e' co'uerso faciat b in a oibus alijs deductis ita q' continue durate actioe remaneat in ea equalis p'portio. Deind' supponat' qd' sicut aliq' fuerit adiuice in gradu' z in forma oio similia salt' fm extrema applicata q' nuc' no' agut' adiuice bis habitis pbat'ur q' est dare maximam latitudinem frigiditatis q' a sufficet co'rupe're in b q' a sufficet agere i' b co'rupe'do frigiditatem no' ex p'portioe totu' ad totu' q' illa est qualitas cu' vtriu'q' istoz sit e'ate actiuitatis q' te resistetie z e' co'uerso. Sed ex p'portioe totu' ad pte' alteri' quousq' erit similia fz extrema appropietata: quia continue ante erit sufficet' p'rtas z erit alia ad actione' requisita fz b' erit cu' vtriu'q' induxerit in reliqua' medietate' sue latitudis alteri' z no' vlti' sufficet' vnu' in reliqua' agere ex q' fm extrema adiuice appropietata tuc' erit silia ergo sequit' q' cuiusq' istoz medietas sue latitudis e' maxima latitudo q' alteru' sufficet co'rupe're at q' ip' su' sufficet i' alteru' iduce'. Alij tñ n' sequetes' h'et' beru' b' declarat' alie' ponendo q' calitas sit maioris actiuitatis q' resistetie z q' caliditas sit maioris actiuitatis qua' frigiditas z minoris resistetie ead' tuc' sit a sume calim actiuitatis vt sex z resistetie vt duo z b sume frigide actiuitatis vt quatuor resistetie vt tria z t' manifestu' e' q' ager' quousq' erit e'q'lia fm extrema appropietata habent' calitatez i' illis eminat' ad quatuor z sil' frigiditate' i' sequet' tñ postioez p'ma hec' q'ia no' valet a agit i' b q' no' h'z p'portioem maioris i' equalitatis sup' a q' in se quando ista ill' e' notu' vno' posito qd' a sit calim vt f' r potes' vt quatuor merito calitatis z b calim vt quinq' potes' vt sex merito frigiditatis q' adiuice appropietat' tuc' a agz in b ex p'portioe sue calitatis ad frigiditatem b ex'cut' in pte' b q' est maioris inequalitatis z b p' sua frigiditate' ager' in calitate' ip' a z e' a p'portione maioris i' equalitatis vno' a ageret in b ex p'portioe a ad pte' b z no' ad totu' b sed b reager' in a ex p'portioe b ad totu' a qd' est possibile vbi sit b mai' aut' de ip' quā a ergo zc. Deinde in soluendo fm argumentum d' q' in resistetia vnius difformi est dare maximam partez q'

sufficet for' diuide. Sz d' q' b' maxie e'et in tali casu vbi for' e'et potetie vt quatuor z medium sit difformiter difforme e' q' p'ia medietas sit vniiformiter difformis a no' gradu' ad duo z alia vniiformis vt octo tuc' p'ma medietas e' maxia zc. Sz at q' n' per fundamentu' suu' quia no' sufficet diuidere v' q' ad vltimu' punctu' inclusive cum ibi sit resistetia vt octo nec ibi est tantu' resistetia vt duo sic qd' no' maior quia tuc' latitudo ista vniiformiter difformis p'ris remissioez terminaret' iclusine ad duo qd' negat'. It' queratur in hoc casu quis gradus e' in puncto medio vbi v'z p'ia medietas sibi sit vt supra z alia medietas sit vniiformiter difformis a sex ad octo q' no' grad' vt duo p' argumetu' factu' nec p'ide vt sex nec aliq' ali'. Et sil' pot' queri vbi ista medietas sit vniiformis vt quatuor z alia vt octo hic tñ t' p' p'posito n' multu' p'inentia obit'atur. Sed vltimus d' q' dato q' soluit' in resistetia vniiformiter difformi eminata ad gradu' sue potetie in eternu' moueret' diuidendo ver' extremuz intensus nu'q' deueniret ad fine' q' in infinitum tardaret motu' suu' fm p'tes p'portionales istius. Et id' e' dicendu' d' potetia indebitabil' q' sic d' mo' stras' z pono q' a sit vna potetia indebitabil' vt octo z b sit vnu' mediu' vniiformiter difforme in resistetia incipiens a no' gradu' vel a certo gradu' in extremo imissioez z terminet' ad gradu' vt octo in extremo eius intensiori z diuidat' in p'tes p'portionales p'portione dupla minoribus eminatis v' sus extr'uz intensus z tuc' pbat' q' infinitu' tps req'ritur ad b q' a potetia p'rasiret b z at sic quacu'q' p'portioe ist' medii data post p'ma' t'atu' t'pus imo plus occupabit a potetia ad illa' p'raseudu' sicut ad p'raseudu' p'ma' q' cu' ad p'raseudu' p'ma' i' certuz tps occupabit. Et infinite sunt tales p'tes no' co'cantes p'ma' sequentes sequit' q' a potetia infinitu' tps occupabit ad p'raseudu' totu' mediu' z ex q'nti' cu' tempus infinitu' no' h'z fine' nu' quam deueniret a potetia ad fine' ist' medij tota q'ia est manifesta cu' minori z maiorz p'bo q' quacu'q' parte p'portionali data post p'ma' t'atu' aut amplius tps apponet a potetia ad illa' p'ras'andu' sicut ad p'raseudu' parte' p'portional' e' immediate p'cedente' q' zc. p' q'ia z assuptu' pbat'ur supponendo prio' vt est cois opinio q' velocitas motus insequatur p'portioe potetie ad resistetia' suppono secundo q' datis duobus spacijs quoru' vnu' est duplum in quantitate ad reliquuz qd' potetia in duplo minore' p'portioe maioris inequalitatis habens ad subduplum quaz ad duplu' ceteris paribus t'atu' tps occupabit ad p'raseudu' sub duplu' quatu' duplu'. Et qd' si ad b' duplu' habeat talis potetia p'portioe minore' qua' subdupla' ad illa' qua' h'z tuc' maius tps occupabit ad p'raseudu' subduplu' qua' duplu' z b' p'

bo sic r sit b p'atū duplū i q'itate ad spaciū e sit
 a vna potentia i duplo minore p'portionē h'is ad
 r q' ad b. Tūc at q' tātū tps occupabit a ad p'ra
 seidū c sicut b quoniam si a tātū p'portionez habe
 ret ad c sicut bz ad b cū b sit duplū ad c. in duplo
 citius p'rasiret e quā b s' nūc in 2° tardius p'tran
 saret c q' tūc q' nūc in duplo mai' spaciū occupabit
 ad p'raseidū c quā tūc s' tūc occuparet p' se tps
 i duplo minis q' occuparet ad p'raseidū b r b
 in duplo citius p'transiret c q' b q' nūc a p' se tātū
 tps occuparet ad p'transidū c sicut tūc ad p'ra
 seidū b sed nūc bz in duplo minore p'portionez
 ad c q' tūc haberet ad b r b est duplū ad c q' sup
 positio vera. Ex quo apparet vitas illius se par
 tis illius suppositi quib' stantibus p'bo assumptum
 principale. s. q' quacūqz pte p'portionali data post
 primā tātū tps occupabit a potentia ad p'raseidū
 illam sicut ptem immediate p'cedētē q' quacūqz
 pte data ad illā bz in duplo minore p'portione ad
 plus q' in duplo minore ad illā quā bz ad ptem i
 mediate p'cedētē r cū bec ps imediate p'cedens
 est dupla quantitativē ad imediate sequentē q'
 r c. Per s'm suppositū a'is probat q' quacūqz pte
 tali data ad istius quelz punctum bz ista potentia
 plus quā i duplo minore p'portioem quā habeat
 ad punctū illi correspondētē in pte imediate p'ce
 dentē q' r c. t'z o'ia r p'bat a'is supponendo vnu
 q' alibi bz demonstrari v'z q' d'aris duobus imis
 maiori r minori p'equā distantiaz inter istos ē ma
 ius medio p'portionali geometrico inter eosdem
 sic q' termin' supra terminū medū bz p'portione
 plus quā in duplo minore ad illā quā bz ad termi
 num minore sicut in exemplo posset declarari naz
 quinqz est medium per equā distantia inter octo
 r duo r p'portio octo ad quinqz est plus quā in du
 plo minore ad p'portionez octo ad duo. Quia pro
 por' super tripaciens quintas est minor quaz sub
 q'drupla ad p'portione q'drupla s' stante atecedēs
 illud p'bat quia quacūqz tali pte data cuius eius
 punctum est medius per equā distantiaz inter pū
 ctum sibi correspondētē pti imediate p'cedētē
 r gradum illius potentie. Ex quo gradus a po
 tentie est equalis illi gradus ad quem terminatur
 resistentia istius medij in extremo intensiori ergo
 per suppositū p'missum qualz tali parte data post
 primā ad istius quemlibet punctum habet a potē
 tia plus quam in duplo minorez p'portione quā
 habeat ad punctum illi correspondētē in pte
 imediate p'cedētē q' erat arguēdū. Aliqui tamē
 arguūt q' potentia in resistentia difformiter dif
 formi terminata in extremo intensiori ipsius ad
 gradus istius potentie stat potentiam illam totaz
 resistentiam dividere r in tempore finito p'tran
 sere q' p'bat capiendo medium difformiter dif
 formem in resistentia divisim in ptes p'portioā

les p'portione quā drupla sic se habens qd' for. ad
 primā ptem p'portioalem istius medij habeat
 p'portione p'cise duplam r ad s'm ptem medietate
 duple r ad tertiā medietate medietatis duple r
 sic in infinitū r c. Et tūc seq' q' bec resistentia diffor
 mis q'minat s'm extremū intensius ad gradū po
 tentie for. r for. ipsa in tpe finito poterit p'transire
 quia p'cise in tpe duplo ad istud que p'transibit p'
 mā ptem p'portionalē. Itā ex quo prima pars p'
 portioalis est quadrupla quantitativē ad s'm r ha
 duplo minoris resistentie quā p'ia sequit q' in du
 plo minore tpe p'transibit sam quā primā r eodez
 modo ē dicendū d' sua respectu be r sic vltim'. Ad
 dato q' for. p'rasiret p'mā pte p'portionalē in vna
 hora tūc p'rasiret sam i medietate hore r tertiaz
 i medietate medietatis hore r licet in infinitū q' r o
 tā medietate p'rasibit adeq'te in duabus horez r
 si diceret for. debilitari in tali divisione argumētū
 v'z p'cedere de potentia indebitabili r p' b' pos
 set argui talē resistentiā difformē nō terminari in
 clusivē aliō sequerēt q' a p'portioe equalitatis p'
 tineret actio q' impossibile reputat. Et s' for. nulla
 resistentiā vniuniformiter difformē q'minat ad gra
 dū sue potentie sufficiat dividere quāvis in ptem
 istius sufficit dividere quāvis nulla sit maxima q'
 sufficit dividere nec sit dare maximū ab eo divisū
 in sine divisionis nā ad hoc vt aliqua pars sit di
 visa a for. requiritur q' ipsa sit ab eo divisa v'que
 ad vltimū punctū eius inclusivē cū q' in sine divisi
 onis tota divisio ex debilitate e potētie for. erit ter
 minata ex clusivē ad aliquē punctum istius resisten
 tie citra vltimū nec dabitur p'ctus illi p'pinq'iss
 mus seu imediate sequitur q' nulla erit ps divisa
 quin p' vltimūz p'ctū istius r punctū q'minatū di
 visionē erit vltimūz divisio q' r c. S' vltim' cū d' i
 lutiōe ē t'ij argumētū principalis q' est dare maxi
 mā resistentiā vniuniformiter difformē incipientē ab a
 gradu cui' quāz pte for. sufficit dividere b nō est
 intelligendū sic absolutē q' tūc for. sufficeret illam
 totā dividere r nō maiore q' est s'm. Sed illud d'z
 sic intelligi v'z q' est dare maximā resistentiā vni
 formiter difformē incipientē ab a gradu cui' quāz p
 tē incipientē ab a gradu sufficit for. dividere r ad b
 vadit q' dicit postea qd' quelz ps istius est minoris
 resistentie quā illa. tota qd' ē intelligendū d' partib'
 incipientibus ab a gradu nā partes includētesei'
 extremū intensius non sunt minoris resistentie il
 la tota saltem intensivē licet sint minoris extensivē.
 Ad alia quid sit dicendūz patet qd' bec omnia
 dicta sufficiant p' introduciōe habenda maximā
 r minimā.

Et sic est finis.

12. ad 10. **Ad** hunc hō ē oīs hō. Circa p̄mā p̄ncipa
le aduertēdū q̄ ben. ad p̄mā p̄nam ouz
sic ar̄ iste hō ē iste hō z iste hō ē. iste hō
z sic d̄ singul̄ ḡ oīs hō ē oīs hō. R̄ndet
dupl̄r vno mō dubitan̄ p̄nam qz dubitabā an ar
guat̄ ex impossibili z sic p̄na sit bona an arguat̄ ex
vā z sic p̄na nihil valeat. Q̄mō si i singl̄arib̄ q̄ ab
sumūt̄ i ante aliō suppositū d̄mōstrat̄ p̄ s̄m z ali
ud p̄ p̄dicatū eiusdē singl̄is tūc an̄ ē impossibile z
p̄na ē bona s̄z si in q̄l̄z singl̄is idē d̄mōstrat̄ p̄ p̄dica
tū q̄ d̄mōstrat̄ p̄ s̄m tūc an̄ ē v̄z z p̄na s̄z z sic
p̄na nō v̄z qz ḡ dubitat̄ an arguat̄ p̄ ar̄. s̄o dubi
tat̄ p̄na sc̄a t̄i disunctor̄ r̄ndeat̄ vt. ē p̄missū. hō
mō respōdet̄ p̄cedēdo p̄naz z negan̄ an̄s quōcū
qz fiat d̄mōstrat̄ vnde adhuc dato qz p̄nue in ea
dem singl̄is idē d̄mōstrat̄ ē illa copulatiua q̄ est an̄s
flā p̄ vlt̄ia p̄te v̄z p̄ illa iste hō est iste hō z sic d̄ sin
gl̄is cū illa significet qz iste hō sit oīs hō. **Ad** ex t̄
ante b̄n sequit̄ qz oīs hō ē oīs hō p̄tea ex illa seq̄t̄
qz iste hō ē iste hō z iste hō z sic d̄ singl̄is ex q̄ vlt̄
ps sequit̄ p̄na p̄missū q̄ zc. Verūtamē nullū ar
gumentū cogit ad tenendū hāc hāz r̄nsionē qz sic
apud eā negat̄ ille p̄pōes iste hō ē iste hō z sic de
singl̄is iste hō est iste homo z iste homo et sic d̄ sin
gl̄is eod̄ p̄nue d̄mōstrat̄ in ead̄ singl̄is ita p̄bab̄s
p̄nt̄ ipse p̄cedi quib̄ p̄cessis i p̄pōsio illa n̄ h̄z locū
p̄oss̄ t̄i ad illas dici distingūe qz aut s̄catego
d̄ copulato extrēo i quib̄ t̄i z teneat̄ collectiue z t̄c
s̄c f̄te vt dicit̄ s̄a p̄pōsio at̄ s̄c copulatiue p̄ illis equi
uālēt̄ in quib̄ t̄i z teneat̄ oīnūne z tūc sūt vere
vt vult̄ p̄pōsio p̄na. Cōsiderādū vlt̄ d̄ vlt̄i hāz p̄
singl̄arū iste hō est iste hō iste hō est iste hō dato qz
diuersi d̄mōstrat̄ p̄ p̄dicata ipsa p̄ ad qz d̄icēduz
qz nulla vlt̄is cōr̄ndet̄ p̄lib̄ illaz singl̄arū qz idē
d̄z eē p̄dicatū vlt̄is z suaz singl̄arū t̄ p̄lile z illē si
gulares h̄nt̄ diuersa p̄dicata fōz̄ p̄p̄ diuersi
tate d̄mōstrat̄ oīs q̄l̄z ḡ illaz singl̄is h̄z suā vlem
p̄na illā p̄ cur̄ p̄dicatū d̄mōstrat̄ p̄dicatū illi singl̄
gl̄is. Intelligendū p̄tea qz h̄z sint p̄les modi iducē
di p̄pōem vlt̄is a diuersi p̄nti hēnt̄. t̄i t̄z modū
cōez qui ē iste. s̄. iste hō currit z iste hō currit z sic
d̄ singl̄is ḡ zc. nā h̄z h̄c cū non ponat̄ exp̄sē ipsū n̄
v̄t̄ inuē z alibi ponit̄ h̄z qz h̄c mod̄ nō teneat̄ vlt̄
ar̄ z pono qz sint solū d̄cē hoies quoz quinqz cur
rāt z quiqz sedeāt tūc p̄z qz p̄na p̄misse conseq̄e
tie est fallūm z t̄i an̄s est verum demonstratis in
ātecedente duob̄ hoib̄ currentib̄. qz illi duo cur
rūt z sic ē d̄ aliquib̄ singl̄arū v̄z de aliis tribus
currentib̄ nā li singl̄is signū p̄ticular̄ z nō v̄le qd̄
p̄z qz illa ē p̄pō p̄ticularis z nō v̄lis singl̄is hoies
currūt v̄t̄ si li singl̄is eēt signū v̄le ibi eēt petitō p̄n
cipij qz ad p̄bādū oēs hoies currē assumeret̄ oēm
hoiem currere q̄. zc. Et p̄p̄ h̄c p̄. d̄ man. mouet̄
ad ponendū aliū modū iducēdi v̄lem ex suis sin
gl̄ib̄ qui est iste v̄z iste hō currit z iste hō currit z
isti sūt oēs hoies ḡ zc. z h̄c t̄z v̄t̄ assumen̄ in ante
oēs singl̄ares q̄s p̄na ē natū h̄c obfuarit̄ q̄busdā

aditōib̄ factis ab eo q̄ suo loco h̄nt̄ iquiri nā cer
tū est qz vbi eēt solū q̄tuor hoies duo currentes
z duo sedētes z p̄nue d̄mōstrarent̄ duo quorūz
v̄t̄ curreret z alē nō tūc nō valeret h̄c p̄na isti
hoies nō currūt z isti hoies nō currūt z isti sūt
oēs hoies ḡ nulli hoies currūt z h̄c eēt qz p̄na h̄z
q̄tuor singl̄es z i ante sumūt̄ solū due vbi aut̄ ca
pēt̄ oēs valerz p̄na s̄z an̄s eēt s̄m p̄ista singl̄is p̄
cur̄ s̄m d̄mōstrant̄ duo currentes. Si tamen vo
lum̄ p̄mū modū tenē h̄m̄ d̄icet̄ qd̄ li singl̄is est
signū v̄le nec ibi petit̄ p̄ncipiū cū sit sent̄ z sic de
singl̄is. i. assumēdo oēs alias singl̄es cū d̄bita cir
cūstātia z alijs r̄quisitis q̄ h̄c mod̄ cū alio coici
dit̄ z est eod̄ breuior z expeditior. Circa h̄z p̄ncipa
le aduertēdū qz dicit̄ hēnt̄ h̄c p̄pōem eē d̄ s̄cū
p̄posito aliquis hō ē qui est oīs hō h̄nt̄ oppositūz
v̄t̄ velle in suo tractatu quē fac̄ d̄ sensu p̄posito z di
uiso vbi ponit̄ istā r̄gulā qz q̄n an̄s relatiui p̄cedit̄
v̄bū p̄ncipale z relatiui sequit̄ tūc illa p̄pō ē d̄ s̄cū
diso qz equiuāz v̄n copulatiue z sic ē in p̄posito
nā sequit̄ aliquis hō ē q̄ ē oīs hō ḡ aliquis hō ē z
ille est oīs hō q̄ zc. Respōdet̄ qz illa p̄pō est d̄ s̄cū
p̄posito z diuiso diuersimode qz r̄oe r̄ti ē d̄ sen
su diuiso vt argutū ē s̄z r̄oe illi ē c̄m̄n̄ oīs qui tene
tur categorematice cū p̄oat̄ a p̄te p̄dicati ē d̄ sen
su p̄posito vt h̄c d̄ p̄p̄atiōe illi ē aliquis hō ē et q̄l̄z
hō est ille cur̄ s̄a p̄s d̄ de s̄cū diso r̄oe isti ē c̄m̄n̄
q̄l̄z qui tenet̄ diuiso et sin categorematice cū p̄ce
dat̄ s̄m nec h̄c icōuenit̄. Intelligendū vlt̄ qd̄ hēnt̄
ber h̄c t̄z h̄m̄ opi. relatiuoz qz in r̄gulis r̄citar̄. s̄.
qz relatiuū ex̄ns in diuersa categorica a suo an
tecedente supponit̄ p̄fūz qz s̄m an̄s si fuerit̄ c̄m̄n̄
nus eōis z ipsū p̄cedat̄ signū habēs p̄fūdere aut
distribūere. **Ad** v̄t̄ qz in ista p̄pōe aliquis hō ē z q̄
libet̄ hō est ille supponat̄ ille p̄fūse r̄atū et in ista
aliquis hō est et null̄ hō est ille p̄fūse et distribu
tie iō s̄a p̄s p̄cise significat̄ qz quib̄ hō ē aliquis hō
qui ē v̄a et s̄a p̄s p̄cise significat̄ qz null̄ hō ē aliquis
hō qui ē et h̄c s̄z etc. Sciēdū qz possibile ē qz aliq̄
p̄pō sit v̄a h̄z nō sit ita totalit̄ sic illa significat̄ h̄z nō
q̄ten̄ ē p̄pō v̄na vnde scripta h̄c p̄pōe i piet̄e hō
ē al̄ p̄ quā apprehēdat̄ for. qd̄ hō ē al̄ plato v̄o qz hō
ē al̄ s̄m tūc illa p̄pō ē v̄a qz apprehēdit̄ platonis
nō variat̄ eā et t̄i nō ē ita totalit̄ sic illa significat̄
ex q̄ significat̄ hoiez eē al̄ s̄m platōi h̄z h̄n̄ ē ita tota
lit̄ sic illa significat̄ in quātū ē p̄pō v̄noce signifi
cāt̄ illō qz d̄ cōi mō loquēdi p̄ncipalit̄ significat̄. s̄. ho
minē eē al̄ et ex h̄c cāu v̄t̄ sequit̄ qz illa p̄pō scripta
hō est al̄ significat̄ aliquid qz nō significat̄ ad pla
citū sed nāl̄it̄ p̄ accēs pura hoiem eē al̄ s̄m āplius
p̄siderādū qd̄ ad h̄c v̄t̄ p̄pō sit digna p̄cedi sufficite
qd̄ ipa significet apud eōez modū loquēdi dispuat̄
tū ipi respondēt̄ totalit̄ sic ē q̄ten̄ ē p̄pō v̄na et
h̄c poitur p̄p̄ cām nūc d̄icā d̄ ista hō ē al̄ h̄z al̄
quos p̄p̄ p̄p̄ositionē equoē v̄t̄ eēt illa canis ē q̄ n̄
est p̄cedenda cū nō sit p̄p̄ v̄na q̄nis significet to
talit̄ etc. et addit̄ l̄ aliq̄ sibi simul i voce sit h̄nt̄ p̄p̄

mentales l' scriptas que non pōmunt i disputa-
tione v' sufficit quod ipa aut sibi similis oblige-
tur vt si tibi ponatur illa tu es parisius et admit-
tas ipsa erit a te concedenda vt obligata licet sic
illa. Aut sufficit q' ipa fuerit va l' necessariae nul-
la mutatioe facta ex pte rei zc. z h' d' q' facta mu-
tatioe ex pte rei significat p' p'pōez stat aliq' eē ne-
gāda q' p'us fuit pcedēda vt de ista sor. ē hō ipō
comupto zc. Aduertit et q' q' ad p'pōes voca-
les r'ndem' p' tpe q' p'ferūt z nō p' tpe q' s' p'
late nō icōuenit cōcedē flm n' seqns dūmō fuerit
verū dū p'ferēbat vt d' ista tu faces z negat' v'z
nō repugnās vbi p' tpe q' p'ferēbat fuerit flz vt
de ista tu loqrīs. S'z tūc eēt dubiū de illa p'pone
hec flāma ē que dū p'feri ē flā demōstrata flāma
existēte dū icipit aliqd' et' p'feri z tū ē pcedēda
qz nō vt qd' p' alio tpe possit pcedi z qd' tē sit flā
p'z qz stati flāma illa comūp'icē ead' nūero n' ma-
neat nisi p' instās huic tū possit dici qd' sufficit
qd' mētal' cui subordiat' fuerit vā dū icipit aliqd'
et' p'feri. Alit' i h' p'ncipali ar' h' id qd' dicebat d'
p'pōe pcedēda oīdēdo qd' aliq' p'pō significat r'z
dēt' fm cōem v' sū disputatiū zc. z tū nō ē pcedē-
da p'bat' p' sic z sit ita qd' rex sedeat dubites r'z
tū an ita sit tē illa rex sedeat ē a te dubitāda z n'
pcedēda z tū significat tibi h'z cōez v' sū disputatiū
totali sic ē zc. s' reges sedē hō sic z p'pono tibi tu
negabis aut dubitabis p'pōez q' tibi p'pono. Si
pcedis tū pcedis flm nō obligat' zc. Si negas
tu negas v'z nō obligat' zc. Si dubitas z h' n'
des q' fuit dubitāda z non pcedēda: z tū tē signifi-
cat tibi totali sic erat h'z cōez v' sū disputatiū q'
zc. R'ndet ad p'mū qz cū d' q' suffic' q' significet
fm cōez v' sū disputatiū zc. intelligit' significet ipi
tūdēt' totali sic scit eē mō i cāu tu n' scis regē se-
dē. Ad fm r'ndet' dubitan' illā p'pōem z pcedo
q' fuit a me dubitāda v' h'z tūc significauerit mi-
hi sic erat zc. nō tū sic sciebā eē qz tūc nesciebat
me debē illā dubitā z i h' ē flis solo sic ad p'mū.
Circa fm p'ncipale ē sciēdū q' h' hētis. possit in-
stari p'bat' eē possibile q' idē tūc sine due tales
p'pōes ois hō ē hō z hō ē ois hō z p' sic z ponat'
q' scribāt illo mō ois hō ē hō z p'cipiat p' eos sō.
ordie recto q' ois hō ē hō plo ordie retrogrado
q' hō ē ois hō z tūc p'z q' illi tūc s' illa v'lis ois hō
ē hō qz s'bordiat' illi v'li z p' eos sic app' hēdit sor.
et s'lit' s' illa idefinita hō ē ois hō cū s'bordinent'
illi et p' eos sic cōcipiat plo q' zc. s' arguit idem
posito q' illi tūc scribāt i q'drato l' círculo talit' q'
vuo nio app' hēdēdo sit p'pō v'lis et alio mō p'pō i-
definita vt patet i figuris. Tertio sic hoc capiat'
propositio que ordie recto in idiomate latino
significat q' omnis homo est homo ordie re-
trogrado significet in idiomate ebrayco q' hō
ē omnis hō et sciat sor. v' r'ūqz idioma et app' hē-
dat p' illos t'mios v' troqz mō. et tūc n' poterit eui-
tari qn' illi t'mi sit p'pō v'lis et p'pō idefinita. 4.

arguit sic et scribāt iste dicit p'pōes ois hō ē hō
et hō ē ois hō quaz vna sit sub alia et eis p'liga-
tis p' lineā apponat' li et eō' vt p'z i margie et tē
li eō' erit p'pō z nō magis v'lis q' idefinita aut eō'
q' etc. h'is r'ndet' tē' dictū hētis. ad p'mū ap. d'
uersas op'ioes varie d' qdā pcedūt id qd' argu. cō-
cludit q' eadē p'pō ē vā z flā v'lis et idefinita nec
h' icōuenit respectu diuersoz h' respectu eiusdē
zēt icōueniēs. Alii dicūt qd' illi t'mi i cāu poito n'
s' aliq' p'pō h'z s' p'pō p'les ex q' pla icōfūte signifi-
cat mō p'posito plur' ū ē p'pō v'li s' p'ponēt' ad illā
tūc doctrinā alit' eēt dāde plures r'nsiones v'z p'
ceden' qd' ois hō ē hō et negādo qd' hō ē ois hō.
S'z fm v'ia hētis r'ndetur q' illi t'mi s' p'pō v'lis z
n' idefinita qz h'nt cōez mōdū scribēdi et ordinādi
p'pōes v'lis z nō idefinite vt p'z nec seq' tur subor-
dinātur v'ni idefinite q' s'nt p'pō idefinita qz illud
nō sufficit h'z r'quirēt' q' haberēt s'itū et ordinē q'
coiter scribūt p'pō idefinita qd' ē flz i cāu. Ad h'z
d' qd' illi t'mi nō sūt alq' p'pō. Ad tertiu' cū ar' de
illo q' app' hēdit latie et ebrayce zc. d' qd' illd' ni-
hil facit. v'ni si fuerit i loco latinoz erit illa p'pō
v'lis et nō idefinita eō' v' si fuerit i loco ebraycoz
Sed eō' qz ponatur q' sit i loco q' nō sit aliquis il-
loz et tūc d' q' illis de illo loco illi t'mi nō sūt p'
pō respectu tū sor. p'nt dici p'pō p'les nisi ad v'ni
illoz sensū fiat limita'. Ad vltimū d' q' o'z vt p'
fiat litatio ad q' illaz p'pōez li eō' d'cat hēre res-
pectū an ad p'mā an ad secūdā et iūc illd' q' nē tū
deatur dicen' qd' si referatur ad p'mā ē p'pō idefi-
nita et ad secūdā ē p'pō v'lis zc. Aduertendū
qd' hētis. ponit p'pōm mentale p'pōi ex intentio-
nib' et ex actu l' actib' v'ni cōcept' rep'itatus
rerū vocat' itentioes: h'z v'ba ac signa zc. s'ncatbe.
vocat' act' h'nt tū diuersa officia nā act' qui ē co-
pula itērois iticē copulat aduerbia dētermināt
copulā et signa v'lia vel p'clāria dētermināt itēro-
nes. put v'li l' p'clāria p'cipiūt et o'uctoēs h'nt
p'ungēt' sic de ceteris dicit tū qd' aggregatū ex ad-
uerbio et v'bo i voce vt li nō ē subordinatur v'ni
simplici actui diuisuo ext'ni i mētalī p'pōne cor-
r'ndēt' huic vocali in q' ponitur li nō ē vt eēt illa
hō nō ē asin'. Ex quib' sequitur qd' i mēte nō da-
tur p'pō de hō adiacente cū ex v'nica itentioe et
vno actu nō possit fieri p'positio actus. n. verba
lis h'z coplare v'ni extremū cū reliqua iūc illd'
aristotel' p' pier. h' v'bu' ē significat qdā p'pōnez
zc. vnde h' mētale p' se sūptū hō ē non ē intelligibi-
le sequitur ēt q' dū h' v'bu' ē vocale l' scriptū dū-
git extrema tūc subordinatur solo actui dū at non
ē ponitur i p'pōne subordia ut aggregato ex ac-
tu et itēroie qz li vocale l' scriptū. hō ē nō eēt i-
telligibile vbi li ē solo actui subordinaret' ex qb'
v'leri' sequitur nō dari v'bu' adiectiuū i mēte cū
qd'z verbū vocale v' scriptū adiectiuū rōni men-
tali s'bordiet' vt p'z ex l'ra q' zc. S'z h'ac positio-
nē istatur multip' z p' qz ex ea sequit' qd' aduer-

hinc non sit pars orationis distincta a verbo et quod si sit non
videtur in mente distincta pars orationis omnis est sicut et tunc
omnia quod distinctio partium orationis sumitur a modis si-
gnificandi qui sumuntur a modis intelligendi qui ortu
hinc a modis essendi etc. Item ex illa sequitur quod
dictoria non sunt similis copule omnes inconuenientes et tunc co-
sequentia ex quod in negativa negantur et verbis est copula
cum illud totum subordinetur actui diuidendi qui est co-
pula et in affirmativa solum verbum est copula. Item sequitur
quod in hac propositione vocali homo est et non est verbum quod est sicut
et pars omnia quod subordinetur illi orationi mentali est ens et omne
quod subordinetur orationi est oratio et non verbum. Et sequitur
per de quod verbum adiectiuum non dicitur dicitur verbum sed oratio cuius
subordinetur orationi. Item aliter quod aliquid est categorica men-
tal negatia ubi verbum non est actus diuidendi cuius op-
positum vult posito et probatur hoc est aliter. Item aliter quod ex
unica intentione et vno actu possit fieri pro mentali
quod intellectus est liber et per unam intentionem de se ipsa con-
ponit mediate actu componendi quod etc. Item data opi-
nionem quod intellectus possit sibi duas propositiones in se for-
mare cum tunc sit perfectior et vigorosior poterit et duas
alias et sicut alias duas et sic erit processus in infinitum
quod erit possibile intellectui humani infinita sicut disti-
cte intelligit quod est inconueniens quod tunc erit infinite per-
fectioris proprie per de materia posuit aliam opinionem
ne volendo oia sine categoricemata pura excepto ver-
bo subordinetur modis concipiendi. **Ab illo min** per
nam opinionem defendendo videtur ad argumenta
ad primam negat omnia et dicitur quod proprie loquendo in illa pro-
positione homo non est a finem sed non est aduerbiu: sed alia talis vox
sibi sibi subordinata aduerbio hinc est aduerbiu quod
etc. Ad secundam procedit id quod probatur argumentum. Ad tertium
negat omnia quod sufficit quod principalior pars istius cuius sibi
ordinat si est sit verbum ut ipsum dicat verbum vel posset
procedi per loquendo de verbo puro et sicut dicat de verbo
adiectiuo. Ad quartum negat quod deducit quoniam in
reperitur aliquid talis in mente nullus homo est aliter sicut illa vocali
vel scripta subordinetur huic mentali quibus homo non est
aliter nec sicut sicut perferimus hinc concipimus. Ad quintum aliquid
illud procedit: sed poterit et negari probabili dicendo quod
positio intellectus sicut requirit diuersa extrema quod iuncte
debetur propter. Ad sextum negat quod in oppositibus intel-
lectus sit processus in infinitum imo cum intellectus non sit finitum
in perfectione ad certum numerum est statim nec sicut dicitur intel-
lectus per se intelligit perfectum intelligit quod dicitur multitudie intel-
ligibilitium sicut dicitur et intelligit ex parte ipsius. Intel-
lige ulterius quod posset argui ut supra: quod idem actus
et intentiones eorum plures propositiones et capio ista propositiones me-
tal ois homo est homo et arguo sic iste intentiones et isti actus
sicut illa plures ois homo est homo et quod ratione sicut illa plures sit et ista in-
definita ois homo est ois homo ex quod in mente non est sit non
ordo sicut etc. et ex his plures posset argui quod illa plures mentali
erit illa indefinita et e contrario et quod in mente propter sim-
plices necessaria erit simpliciter impossibilis et e contrario si-
cut in voce aut scripto quod tamen in textu negat. Ad hec
videtur per modo de mente haberi quod ad diuersas

propositiones in mente requirit diuersus actus: vnde actus pro-
nes aut diuidens non est intellectus ut quodam opinantur sed est actus
in eo fundat ut absolute respectu dicitur non est cu-
ra quod hito videtur ad argumentum quod si illi actus cum illis
intentionibus sicut propter plures non sunt propter indefinita et est
ex quod non sunt plures propositiones totales: quod ibi non est nisi
vnde actus verbalis. sicut propositio vnde si hinc illa propositiones in me-
te percipit per ea ut per propositiones plures ita quod intentiones distri-
butiuam ordinet a parte sicut et alia a parte predicari cum pro-
spam proponendo tunc est propter plures et non indefinita si aut e-
co. est indefinita tamen plures. **Ad hanc** ibi non sit ordo situat
tamen ordo partium ad modum apprehendendi proponendi ipsius
intellectus sicut quod vna intentiones propter dicitur alia e contrario fo-
ut dicitur est ex quod plures appetit quod ex eisdem intentionibus
hinc hinc per propter alia et alia propter mentali hinc tamen remanet
te eodem actu verbalis sicut requirit aliter ut dicebatur. Cir-
ca quartum principale attende quod plures quod ista argue-
do esse possibile quod plures sint for. vnde sit veritas quod
nullus fuerit for. et quod nullus fuerit ante si sit talis vo-
cat: deinde oniam duo gemelli quibus ab eodem et
oibus alijs partibus eorum propter inponatur hinc nomen for. et tunc
quod ritur an aliquis illoz sit for. non poterit dici quod non quod
non ut aliter requirit ad hanc quod aliquis sit for. si aut dicitur
quod sit et quod non sit maior ratio de vno quod dicitur alio sequitur
quod vterque illoz est for. quod etc. hic dicitur quod quod aliquis
illoz est for. sicut quod sit ille ipse latet. Et aliter dicitur
quod nullus illoz est for. capient: illud enim for. ut est
enim singularis quod illo quod ponitur in causa non sufficit sed
oportet quod illo nomen for. solum vnde illoz inponere
retur ita quod non plures eorum propter cuius oppositum causam ponit.
Alia tamen hanc rationem est ad mentem haberi imo
imo sicut enim esset dubitatio an aliquis illoz sit for.
et sicut dato quod illud nomen vni tantum inponetur stat
quod aliquis illoz sit for. ut si aliquis illoz sit iste
homo demonstratio for. ad intellectum stat etiam quod nullus
illoz sit for. ut ubi nullus illoz sit iste homo sicut dicitur
strato et quod dubito an aliquis illoz sit iste homo de
mostratio per se. **Ad** dubito an aliquis illoz sit homo.
Et dato quod aliquis illoz esset iste homo demon: etc.
ille esset for. dato quod nunc vocaretur for. et nullus
aliter esset for. quod tunc quod sic vocaretur et hinc per ex ista
ubi procedit quod ille primus est for. supposito quod sit iste
homo etc. et non ille hinc. Sciendum quod hinc hinc dicitur
car quod causa quod iste homo est for. est quod iste homo est iste
homo etc. non tamen per hinc vult quod illi tamen sint synonymi. s.
for. et iste homo cum seruus inclinat actum demonstratio
et non primus tamen inuertibiles sicut tunc posset dubitari
de sicut illi propter iste homo est for. ut sit si iste
homo vel solum si homo et sicut de sicut istius propositio
tionis iste est for. vnde es for. dato quod sit vocali scri-
pta ut sit iste vel si tu subordinet solo actu laggre-
gato ex actu et intentione. Et quantum ad hoc dicitur
quidam quod hinc illa propter sit singularis iste homo est for. tamen
solum si homo est sicut quod pronomia non subordinetur in-
tentionibus sed modis concipiendi ut superius tangebatur
vnde sicut est dare modum concipiendi faciens stat
intentionem cui additur copulatus ut signum plures

hōis an hoc istās futurū et ante h̄ rē. R̄sident̄ p̄ce
 dendo illā de⁹ erit i quol̄z instāti futuro et negā
 do istā a erit ante qd̄z istās futurū dato q̄ a sit
 et erit. Et p̄ fūdamento huius ponat̄ bec regu
 la de mēte hēntisberi qd̄ q̄z pp̄o cathēgorica af
 firmatiua i q̄ ponit̄ nota tēporal̄ nec copulā p̄nci
 palez p̄cedit̄ ēmin⁹ h̄is vi p̄fūdendi n̄z etiā rōe
 verbi seu alteri⁹ exigit̄ verificatiōē. p̄ t̄pe ad h̄
 qd̄ sit vera ōz qd̄ p̄ litans verificet̄ et d̄r qd̄ ēmi
 nus p̄fultius nō p̄cedat̄ copulā p̄ncipalez: q̄z alr
 posset̄ verificari. p̄ t̄pe: iō nō sequit̄ q̄z. pp̄o erit
 vera ante a: q̄ in aliquo instāti d̄r etiā nec rōe
 b̄ vbi etē. q̄z n̄sequit̄ for. p̄rāsiuit̄ a spaciū ante q̄
 erit p̄rāsiūtū: q̄ in aliquo instāti s̄l̄r nec sequit̄ a
 nūerus d̄noz instātiū erit an̄ b̄ q̄ i aliq̄ instāti q̄z
 q̄ ita ē de illa vt d̄ic̄ f̄glā a erit ante qd̄z instans
 futurū: p̄z q̄z exigit̄ instans p̄ sui verificatiōē et q̄z
 illud nō est possibile q̄ i aliq̄ instāti a erit an̄ qd̄
 libz instans futurū cū nullū instans erit an̄ q̄ erit
 aliq̄d istās sequit̄ qd̄ illa ē impossibilis nō aut̄ sic ē
 de illa deus erit i quol̄z instāti futuro: q̄ i ea nō
 ponit̄ nota tēporal̄: iō p̄t̄ verificari. p̄ t̄pe vt eā
 v̄sificat̄ hēntisber̄ et ex h̄ tollitur p̄rouersia appa
 rens in dictis hēntisberi i diuersis sophisimatib⁹
 q̄ nō ē existens nā in p̄dictis locis habuit varias
 opiniōes vt quidā ignari putauerūt si b̄i aduer
 tis ad ea q̄ dicta sūt et dicēdū apparet̄ et v̄lteri⁹.
 solutio ad argumenta quoniā negāda ē illa p̄na
 a erit ante hoc instās futurū et ante h̄ rē. q̄a erit an̄
 qd̄z instās futurū: q̄z ex eo quo p̄ns exigit̄ v̄sifica
 tiōē. p̄ instāti p̄ns d̄z resolu ad instans vt qd̄ i h̄ i
 stāti vel illo a erit an̄ qd̄z istās futurū: sed hoc ē
 impossibile vt p̄z rē. et p̄ idē soluit̄ fm̄ rē. **Sciendū**
 v̄lteri⁹ qd̄ h̄z sequit̄ur immediate an̄ h̄ tu fui
 sti: q̄ p̄ qd̄z instans p̄eritū ante hoc tu fuisti nō
 t̄n̄ sequitur e⁹: q̄z posito qd̄ p̄ li hoc demonstrē in
 stans p̄ qd̄ tu incepisti eētūc eēt an̄ verū et p̄ns
 flm̄ et s̄l̄r de futuro: h̄z sequat̄ immediate p̄ hoc tu
 eris q̄ ante qd̄z instās futurū p̄ hoc tu eris non
 sequitur t̄n̄ ecōuēso q̄z posito qd̄ demonstrē p̄ li
 hoc instās an̄ qd̄ tu desinis eē forte an̄s v̄ez et cō
 sequēs flm̄. **Itē** ille pp̄oes de li immediate nō p̄
 p̄rie exponūt̄ p̄ illas alias nisi extēdam⁹ nomē
 exponētū ad oēs pp̄ones illaz intellectuz decla
 rantes q̄ eēt ip̄opriū valde rē. **Cōsiderādū** p̄
 terea q̄ i exponēdo pp̄ones de incipit̄ vel d̄sinit
 nō d̄z poni li nunc v̄l h̄ i exponētib⁹: h̄z debent po
 ni termi cōes vt i instāti p̄riti v̄l istās p̄ns et cā p̄z i
 lra rē. **Circa sextū p̄ncipale intelligendū** q̄
 p̄dictoriū sophisimatis ē p̄ sillogisimi facta ex op
 positis i t̄tia figura: v̄z in b̄ocardo sic arguendo
 nō ois hō nō ē ois hō ois hō ē ois hō q̄ non ois
 hō ē ois hō v̄l in sc̄da figura. .i. in aroco arguen
 do sic ois hō ē ois hō hō nō ē ois hō q̄ nō omnis
 homo ē omnis homo: sed t̄nc ōz dicē tenei⁹ qd̄

s̄ncathēgorema sit p̄ p̄dicati et nō s̄bri q̄ nō ōz
 i sillogisimo p̄posito ex t̄mis p̄positis q̄ i c̄clusio
 ne tota maior extremitas p̄dicet̄ de tota minor
 extreitate: q̄ i p̄ sillogisimo minor extremitas ē li
 ois hō et t̄n̄ s̄bri q̄ h̄ ois ē solū li hō. **Itē** meli⁹ cō
 cluderē: q̄ n̄ en̄ ois hō ē ois hō s̄l̄r i sc̄do sillogis
 imo maior extremitas ē li hō et t̄n̄ p̄dicatū c̄clusi
 onis ē li ois hō q̄ v̄l meli⁹ c̄cludē dicēdo q̄ n̄ hō
 ē hō rē. **Attendēdū** ē q̄ illa regula q̄ ē v̄lir v̄a
 f. q̄ p̄ sillogisimi facta ex oppositis sit flā sed ōz
 adde⁹ q̄ sit d̄ p̄riti i t̄mis simplicib⁹ et p̄ aliq̄ sup
 ponētib⁹: v̄nde ista nō ē flā n̄ for. fuit for. dato q̄
 for. nūc p̄ sit s̄l̄r nec ista nō hō necessario est hō
 nec ista ē t̄n̄ c̄bimera ē c̄bimera sp̄ tenēdo li nō
 negatiue vt p̄z q̄ rē. **Sciendū** v̄lteri⁹ q̄ nō r̄nde
 tur ad v̄ltimū argumētū factū ad p̄bationē illius
 pp̄ons nō ois hō ē nō ois hō ad illud t̄n̄ p̄t̄ re
 sponderi obligatiue p̄cedēdo illā a ē a et negan⁹
 v̄lteri⁹ illā p̄nam a ē a q̄ nō ois hō nō ē ois hō: h̄z
 t̄n̄ sit p̄cedēda eē bona vt sequēs rē. **Intelligē**
 dū p̄t̄rea qd̄ hēntisber̄ vult qd̄ de cōi mō loquē
 di negatio p̄cedēs in p̄positiōē apposita signo nō
 possit teneri i finite: h̄z bene dū ponitur a p̄te p̄di
 cati. **Itē** in illa pp̄one nō ois hō nō ē ois hō li nō
 positur a p̄te p̄dicati b̄i p̄t̄ teneri i finite h̄z non
 positur a p̄te s̄bri dū t̄n̄ p̄iugitur a p̄te s̄bri li nō ter
 mio cathēgorematico p̄t̄ capi i finite vt i illa
 p̄na hō currit nō t̄n̄ negaret̄ hēntisber̄ q̄ ōro pos
 sit infinitari imo illud vult i illo sophisimate de⁹
 erit in quol̄z instāti nō existens: h̄z petrus de mā
 t̄na velit solūmō ēminū simplicē i finitari posse.
Circa septimū p̄ncipale sciendū q̄ posset̄ p̄ ibidē
 negata p̄suaderi in alio cāu v̄z ponēdo q̄ a sit nu
 merus ex capite for. et capite platonis b̄ v̄o sit nu
 merus ex duob⁹ residuis cor̄porū suoz t̄nc a et b
 sūt for. et plato vt p̄z tenēdo q̄ totū sit sue p̄tes
 collectiue s̄p̄te. et t̄n̄ n̄lū illoz ē for. q̄z nec a nec
 b ē for. sed a et b sūt aliq̄ boies: q̄ aliq̄ boies s̄t for.
 et plō quoz nullus ē for. p̄t̄ t̄n̄ responderi negan
 do p̄nam: q̄z variat̄ relatio nā in ancedēte relati
 uū refert̄ li a et b in p̄nte v̄o li oēs iō nō valet v̄n̄
 bene p̄ceditur q̄ aliqua s̄t for. et plō quoz nullus
 ē for. sed negat̄ tāq̄ impossibile q̄ aliqui homies
 sint for. et plō quoz nullus est for. et de hoc clar̄
 habetur in textu. Amen.

Adne coloratū ē. circa p̄mū p̄ncipale
 sciendū q̄ hēntisber̄ p̄cedit̄ hunc mo
 dum arguendi quelibet singularis v̄ni
 uersalis q̄ est p̄ns sequitur ex aliqua singlarī v̄ni
 uersalis que ē ancedēs et cuius supposito subiecti
 isti⁹ cōsequētis cor̄spōdet aliqua singularis et
 tam ille v̄niuersales quā oēs sue singulares si
 gnificat̄ p̄cise primarie: ergo v̄niuersalis que ē
 consequens sequitur ex v̄niuersali que est antece
 dens. **Sed** contra quia nō sequitur omnis

hō albus ē: ḡ omnis hō ē albus et tamen possto
qđ oīs hō sit albus: tūc quelz singlaris pñtis rē.
Itē nō sequit̄ oē demonstratū ē: ḡ oē qđ ēē demō
stratū. z tñ quelz singlaris rē. qz quocūqz dīmō
strato optime sequit̄ hoc demonstratū ē: ḡ hoc qđ
ē est dīmōstratū. Rñdet̄ qđ illud dictū ē hīc sup
plēdū. s. qđ quicūqz formētur ille vles cū pñtis
pñtis ille sic se habeat qđ quelz singlaris ē pñtis
sequat̄ ex aliqua singlaris aītis rē. nō sic nō ē i
pposito: qz dato qđ aliquis hō sit niger: tūc aliq
ē singlaris illi^o oīs hō ē alb^o vt illa p cui^o subie
ctū demonstrat̄ hō niger que nō sequit̄ ex aliq
singlri istius oīs hō alb^o ē z silt̄ dato qđ aliquid
dēmōstretur z aliquid nō vt puta a: tūc hō qđ ē
est dēmōstratū ē singlaris istū^o oē qđ ēē demōstra
tū: z tñ nō sequitur ex aliqua singlaris istū^o oē dēmō
stratū ē: vt p3 argumētū at̄ cēt̄ appens vbi
nō assignat̄ nisi singlēs de pñominib^o demō
stratis rē. Circa sīm pñcipale aduertēdū qđ
bentisber nō testur in eo qđ dīc̄ de illa ppōne ali
qđ albū incipit eē sor. qđ h3 expōi rē. quonā i cāu
poli stat illā ppōnez eē vāz oib^o illis exponētib^o
exñtib^o falsis iō rē. pbat̄ aīis z pono qđ sor. i
cipiat eē ppōnez d̄ pñtis z rēdez de pñterito z i
cipiat eē albus p rēnez de pñtis z positōne de fu
turo: z tūc p3 hāc eē verā aliqđ albū incipit eē sō.
qz hoc incipit eē sor. dēmōstrato sor. z hoc ē v^o in
cipit eē aliqđ albū: qz nō ē aliqđ albū z imediate
p^o hoc erit aliqđ albū p casū ḡ rē. z tñ exponēt̄
ille quas poit̄ sūt falsē nā p^o hoc ē flā aliqđ albū
nūc ē sor. z nullū albū prius fuit sor. qz sor. nō
ē albus z silt̄ hīc nullū albū nūc est sor. nec aliqđ
qđ erit albū iā est sor. tē. qz aliqđ qđ erit albū iā
ē sor. qđ rē. dī ḡ qđ illa ppō rēsolui z sue rēsol
uentes postea hñt exponi cū ille termin^o albū
qui ē pñ^o terminus pbabil^o posit^o i ea sit rēsolu
bilis z nō exponibil^o posset tñ dici qđ exponit̄ p
illas ppōes loquēdo. Itāz ppñe de exponentib^o
z appellādo oēs illas ppōes exponētes alicuius
ppōnis qđ declarāt̄ illā tali qđ sequit̄ ex illis: h3 nō
sequit̄ eō vt ē in pposito rē. Itelligendū isup qđ
p̄ dicta bentisberi conāt̄ aliqđ dēducē qđ sor. ē fuit
et erit: et tñ aliqđ albū incipit eē sor. et ponatur qđ
sor. fuerit et sit albus cui^o digit^o desinat eē p^o sō.
ppōnez de pñtis et rēdez de futuro et dēmōstrato
aggregatūz ex aīa sor. et tota ei^o mā excepta mā
digit^o et af sic hoc incipit eē sor. et hoc ē vel incipit
eē aliqđ albū rē. p3 pñia et minor maior at̄ pbat̄
qz hoc nō ē sor. et imediate p^o istās pñs hoc erit
sor. qz imediate p^o instās pñs erit ita qđ hoc ē sō.
ḡ rē. pñia itēz emidēs et vtraqz p3 aītis p3 sup
posito qđ ex aīa sor. et pte sue māe nō fiat aliqđ et
qđ i hñtib^o aīam idivisibile ad idēptatē nūeralē
sufficiat idēptatē forme cū aliqđ totali mā qđcūqz
ut illa vt vult i illo sopbismate tot^o sor. ē minor sō.

Et ex eodē fūdāmēto posset̄ pbari qđ aliquid i
cipit eē sor. h3 sor. nō incipiat eē scda p3 p3 i cāu et
pma sic at̄ dēmōstrādo illō aggregatū vt pñ^o h3
incipit eē sor. et hoc ē v^o incipit eē aliqđ vt p3 ḡ rē.
Et silt̄ pbat̄ qđ sor. incipit eē sor. ipō nō incipit
te esse hoie pma p3 p3 et scda pbat̄ qz h3
nō incipit eē hō dēmōstrato sor. et hoc ē vel incipit
esse sor. ḡ rē. Rñdet̄ negādo p̄clidēs istas et p^o ad
cāum posse rñderi ipm negādo p vltia pte: qz nō
est possibile qđ diuisio corporis fiat subito: h3 fit
successiue et i dēstitōe dat̄ pñū instās sui nō esse
sic et cuiusqz mot^o qui dēfinit eē: tñ qđ casus nō elau
dit repugnātā pōe logicus ipm admittet̄: et rē
negat̄ illā psequētia dēmōstrato illo aggregato et
alie siles hoc nō ē sor. et imediate p^o hoc hoc erit
sor. rē. vnde li h3 at̄ ē tñm^o substantial^o aut acci
dētāl^o si sbalis cū p ipsū dēmōstrare nō plura ex qui
b^o nō fit vñū ē tñm^o mediat^o et rēsolubil^o et silt̄
si ē accidētāl^o: vnde illa ppō hoc incipit esse sor.
h3 sic pbari hoc incipit eē sor. dēmōstrata aīa et
hoc incipit eē sor. dēmōstrata mā istā^o aggregatū
et hoc et hoc eis dē dēmōstratis sūt vel incipiūt
eē hoc dēmōstrato illo aggregato ḡ rē. et ille rēsol
uentes hñt postea exponi que vt motū ē sī tle qđ
rē. Aliter ē ad mētē bentisberi p̄pinq^o acce
dendo posset dici qđ habēt tales p̄pōes expōi
mō qđ dicebat̄ de illa aliqđ albū incipit eē sor. et
nō vt arguebat̄: v3 hoc modo h3 nūc ē sor. et nūqz
p^o hoc fuit sor. vel hoc non ē sor. nec aliquid qđ
erit hoc ē sor. et imediate p^o istās pñtis h3 erit sō.
rē. et certū est qđ vtraqz exponētū ē flā elige rē.
Sūt tamē aliqđ tenentes i hac mā qđ illō aggrega
tū ē aliquid et qđ ē sor. ē ille sor. nūero qui est cō
posit^o ex illa aīa et tota mā et negarent qđ illud
esset p3 sor. et ita dicerent de quolz tali aggrega
to qđ posset p se seorsū existē veritāmē istud ipm
gnaret dicit̄ bentisberi rē. Sciendū qđ bentis
ber ad hāc p̄clūsiōnez in. c. istāri aliqđ albū incipit
esse sor. et tamen i. c. istāri fuit ita qđ nullū al
bū incipit esse sor. rēsondet̄ dupl^o vñō^o mō eam
negādo tenendo qđ incipit det̄ suppositionez p̄o
eo qđ est vel erit et desinit p̄ eo qđ est v^o fuit nā
scda pars est flā qz in. c. istāri fuit ita qđ aliqđ al
bū incipit esse sor. ex quo in. c. instanti fuit ita qđ
aliqđ qđ est vel erit albū incipit esse sō. Alio mō
rēsondet̄ eā p̄cedendo et hoc tenendo qđ talia
verba incipit et desinit nō amplient̄: sed qđ tñ
supponentes respectū talū verborū supponāt̄ so
lū p eo qđ est et hoc mō nihil pōt̄ incipē eē cui^o
non est dare primū instans sui esse vt mot^o et ip̄s
et nihil pōt̄ desinere esse cui^o nō est dare vltimū
instans sui esse vt hō nulla tamē hāz rēsonsiō
num p̄m cōmūne viā est tenenda nā coiter dī qđ
li incipit āptat̄ p eo qđ est vel incipit esse et li desin
it̄ p̄o eo quod est vel desinit esse et secundū

hec rñdetur ad cōclusionē sp̄am cōcedēdo: vñ q̄
ceditur qd̄ in .c. instāti aliqd̄ albū incipit eē sor. qz̄ i
.c. instāti hoc incipit eē sor. demonstrato sor. et hoc ē
incipit aliqd̄ eē albū q̄ rē. et tūc fuit ita qd̄ nllū al
bū incipit eē sor. qz̄ tūc fuit ita qd̄ nllū qd̄ ē vel in
cipit eē albū incipit eē sor. et ad argumētū qd̄ sit in
oppositū p̄ solo. Sed q̄ secundā rñsionem hēntis
ber; instatur et af̄ aliqua res successiua vt mor⁹
possit incipē esse et pono qd̄ sor. incipiat moueri p̄
remotionē de p̄nti: et tūc ar̄ sic hic mor⁹ in instāti
p̄senti non ē demonstrādo totum motū qd̄ sor. in
cipit moueri et imediate p̄ istans p̄ns hic mor⁹
erit q̄ hic motus incipit eē qd̄ rē. tenet q̄na ab ex
ponētibus ad expositū. Itē ar̄ qd̄ aliqua res per
manēs vt hō definit esse nā scim⁹ i p̄o nō eē sor. et
ar̄ sic in instāti p̄nti sor. nō ē et imediate ante istās
p̄ns sor. fuit: q̄ in instāti p̄nti sor. definit eē et ē res
p̄manens q̄ rē. Tenendo illā rñsionē ad p̄mūz
argumētū rñdetur negādo q̄nam nec si exponit
isto mō p̄ remotionē de p̄nti hic motus i instāti p̄
senti nō ē et imediate p̄ istās p̄ns hic mor⁹ erit
et hic motus ē q̄ rē. sed anis ē impossibile eā aut qd̄ i
ante assumit illa p̄positio hic motus ē: et qz̄ li mo
r̄ supponit i illa p̄pōne pro eo qd̄ est. Ad fm̄ s̄str
negatur q̄na: qz̄ illa p̄pō sic hz̄ exponit i instāti p̄
senti sor. nō ē et imediate ante istans p̄ns sor. fuit
et sor. q̄ rē. vt p̄i? hz̄ anis ē impossibile et assumitur
illa p̄pō sor. ē in ante p̄pō cam̄ similē p̄cedenti rē.
Attendendū p̄terea qd̄ hēntilber vt sibi p̄dicet
in hoc sophisimāte i qd̄ p̄cedit i casu posito qd̄ i .c.
instāti sor. nō fuit aliqd̄ album: hz̄ tamen fuerit
albus et i p̄o sophisimāte in qd̄ negat qd̄ in p̄o instan
ti istius hore a fuit ois hō q̄ tñ p̄ idē debuit eē cō
cedi: qz̄ significat qd̄ in p̄o instāti istius hore a fuit
ois hō qui fuit i illo p̄o instāti rē. sic ista in .c. istā
ti sor. fuit aliqd̄ albū significat qd̄ in .c. instāti sor
fuit aliqd̄ qd̄ fuit albū i .c. instāti. Respondet qd̄
dicta illa possūt p̄cordari tenendo qd̄ termin⁹ cō
notatiu⁹ sequēs verbū p̄teriti vel futuri tēporis
appellat formā et limitat p̄ determinationē p̄ce
dentē quēadmodū vult hic terminus aut n̄ p̄nota
tiu⁹ nō sic appellat: nō nō limitatur p̄ determina
tionē p̄cedentē et hoc vult i p̄mo sophisimāte rē.
Circa tertiū p̄ncipale aduertendū qd̄ ad hāc
p̄clusionē ar̄ ipsā deducendo vz̄ aliqua duo appa
rent sūme alba respectu vnus et eiusdē quoꝝ vnū
alterꝝ eorū dē apparet albi⁹ eidē et ponit iste cāus
qd̄ .a. et .b. appareant tibi cōtinue sūme alba p̄ to
tā istā hore et sūm⁹ iā i medio instāti i quo .a. et .b.
appeant tibi sūme alba et vltēri⁹ pono: qz̄ hz̄ a ap
paruerit tibi cōtinue sūme albū: tñ cōtinue p̄ ap
paruit tibi qd̄ .a. p̄ns nō fuerit sūme albū nec ap
paruit tibi sūme albū et s̄str nūc appareat tibi qd̄
a p̄ns n̄ fuit sūme albū nec appuerit tibi sūme al
bū: sed cōtinue itēdit i albedie s̄s. n. oblitus qd̄ a

p̄ns tibi appuerit sūme albū: s̄ d̄ cōtinue. h. appa
rear tibi sūme albū et nō mutātū in albedine p̄z
qd̄ cāus ē possibilis qd̄ stante ar̄ p̄o. Itā aliq̄ duo
apparet sūme alba vt .a. et .b. et hoc respectu vnus
et eiusdē: qz̄ respectu tui quoꝝ vnū apparet albi⁹
eidē: qz̄ tibi altero eorū dē qz̄ a appet tibi albi⁹. b.
qd̄ p̄o sic ar̄ .a. ē albi⁹ quā p̄ns fuit in p̄ncipio istius
us hore et .a. et .b. i p̄ncipio istius hore fuerūt equa
lit̄ alba et .b. ē ita albū precise sicut ip̄m fuit i p̄nci
pio istius hore: q̄ .a. ē albius. b. tūc ar̄ sic hec q̄na
ē bōa scita a te eē bona et scis bene qd̄ ex vō nō seq̄
tur s̄str et anis apparet tibi vez: q̄ et q̄ns et q̄ns ē
qd̄ a est albius. b. q̄ apparet tibi qd̄ .a. est albius b
igitur vnū istoz̄ apparet tibi albi⁹ altero eorū dē.
Secūdo idē ar̄ sic a est albi⁹ qd̄ p̄ns fuit hz̄ .a. et
b. in p̄ncipio fuerūt equalit̄ alba: q̄ .a. ē albi⁹ quā
p̄ns fuit. b. sed .b. ē ita albū precise sicut tūc fuit: q̄ .a.
ē albius. b. et tūc ar̄ qd̄ iste q̄na s̄str bone et appet
tibi bone rē. vt p̄ns: Ad p̄clusionē rñdet neg
gando eā tāq̄ impossibile et ad cāuz d̄ ipsū admit
tendo et ad formas adductas rñdet oēs p̄cedē
do: sed vltērius negatur qd̄ anis appeat tibi vnū
quo ad illā p̄tem. a. et .b. i p̄ncipio istius hore fue
runt equalit̄ alba: qz̄ apparet tibi oppositū appa
ret. n. nubi p̄ cāum qd̄ .a. in p̄ncipio istius hore nō
fuit sūme albū imo qd̄ nūq̄ fuit sūme albū et qd̄ .b.
cōtinue fuit sūme albū: q̄ appet tibi qd̄ .a. et .b. nō
fuerunt equalit̄ alba i p̄ncipio istius hore. Sed
ad huc q̄ hoc instatur fortiori argumēto p̄bando
i alio casu qd̄ .a. apparet albius sūme albo et pono
qd̄ .a. et .b. sint sūme alba q̄ i certa distātia appeat
tibi sūme alba deide remanēte. a. et sic appēter e
lōgetur. b. a vni tuo quousqz̄ p̄ distātia appa
reat remisse albū ip̄so tñ nō remisso i albedine et
te bene sciēte qd̄ ē sūme albū: et tūc arguitur sic. a.
apparet albius. b. et .b. appet sūme albū q̄ rē. p̄z
q̄na et maior minor aut p̄batur: qz̄ tu scis qd̄ .b. ē
sūme albū: q̄ credis qd̄ .b. sit sūme albū et qualit̄
cūqz̄ credis eē taliter apparet tibi eē q̄ rē. Res
pondet negādo q̄nam p̄ncipale quoniam minor
sic v̄z assumi et scdm̄ eandē potentia scdm̄ quā a
apparet albius. b. b. apparet sūme albū et hoc est
s̄str qz̄ fm̄ sensū a apparet albius b et nō scdm̄ in
tellectū: hz̄ nō scdm̄ sensū b apparet sūme albū hz̄
solū scdm̄ intellectū et c. Intelligentiā qd̄ p̄
istā q̄nam p̄cessā instatur qd̄ est. Itā q̄na est bona
scita a te eē bōa et scis bene qd̄ ex vero n̄ sequitur
falsum et antecedens apparet tibi vez ergo et con
sequens. Itā ponatur qd̄ videas i certa distātia
tria tibi obiecta. f. a b c et a sit maus b insensibiliter
et b sit maus c sensibiliter idest vero. sit maus c
sensibiliter quod ex duobus excessibus insensibi
libus fiat vn⁹ excessus sensibilis quo posito facio
istam cōsequētiā a ē equale b et est equale c: q̄ a ē
equale c. Itā q̄na est bona scita a te eē bona et

ans appet tibi verū rē. tamē q̄s appet tibi flā.
Hūc respondetur negando q̄ ans appet mibi
verū: vñ lz quelz ps istū copulatiue appeat mibi
vera nō tamē ōta copulatiua ūno appet mibi
falsa cū scīa ex ea sequi flm. Et si dicatur illa co-
pulatiua appet tibi flā q̄ p̄ aliq̄ pre negatur q̄na
q̄ lz mibi appeat q̄ aliqua ps ipsius sit flā nulla
tamē ei ps appet mibi flā. Sciendū q̄ nō va-
let hoc argumētū a z b appuerūt sūme albe: q̄ a
z b appuerūt equalit̄ alba: n̄ posito q̄ a appue-
rit mibi aliquādo sūme albū quādo nō fuit. b lz
postea q̄tine appuit mibi q̄ a nūq̄ appuēt mibi
sūme albū nā sit oblt̄ z postea appuit mibi b sū-
me albū: tūc pz q̄ ans ē verū z q̄ns flm verūm
posset cōcedi q̄ns illius p̄sequentie cū sit in sen-
su diuiso lz negaret p̄pō sibi similis in sensu p̄po-
sito rē. Considerādū q̄ bec p̄sequentia non va-
let a appet albi? vel appet q̄ a sit albi? q̄ pri? ap-
puit z pri? appuit sūme albū: q̄ a appet vel appet
q̄ a sit albi? sūme albo lz oz assūme minozē sic z
scis vel appet q̄ a p̄us appuit sūme rē. Sz ad-
huc assūmedo sic minozē ar p̄sequentia illam nō
valere z pono q̄ a i principio appuit albū vt q̄t-
noz z credideris q̄ albedo v̄d q̄tnoz sit summa
nūc v̄o appet albū vt octo z scias albedinem vt
octo eē sūmā z te pri? fuisse deceptū rē asis ē v̄uz
vt pz z q̄ns flz. Bicū cōit q̄ oz addē i ante n̄
deceptus lz q̄ bz hui? oppositū sequit̄ ex casu ma-
gistr̄. Sz dicat q̄ oz addi i antecedēte z nō fui-
si decept? i hoc q̄ albedinē remissā credideris
esse sūmā. Aduertēdū ē q̄ bec p̄sequentia non
valet appet q̄ a sit albi? quā prius appuit: q̄ a ap-
paret albi? q̄ pri? appuit: q̄ ex p̄sequēte sequit̄
q̄ a sit z nō ex ante. Ex quo vult betisber q̄ iste
p̄sequentie sūt bone sor. appet: q̄ sor. ē sor. vt q̄ sor.
ē rē. Sz q̄ q̄ feat q̄ habeat spēs representatiuas
sor. in oculo meo z anteq̄ corūpanē desinat sō.
eē z tūc pz q̄ sō. vt z tamē n̄ ē et silr posset argui
de sono z alijs obiectis sensuū. Respondēt qui
dā tenēdo q̄ cōsequentie ille nō valent pp argu-
mētū factū. Sz p̄t ēt responderi aliter ad men-
tē betisberi cōcedendo illas p̄sequentias sp̄ lo-
quēdo de appetitia sensuali sed vlteri? negat bec
q̄na bēo in oculo spēs repr̄sentiuas sor. q̄ video
sor. q̄ illud nō sufficit lz vltra lz requit̄ q̄ ip̄e sūt
sufficiētes ad monēdū potētiā visūā q̄ nō ē ve-
rū sor. corrupto cū tūc tēdāt ad euanescentiā ex
quo ab eo d̄pēdēt i p̄seruari. Quidā tū sophiste
p̄cederēt hāc q̄nam video sor. q̄ sor. ē p̄p̄ea q̄ li
video appellat formā z negarent istū sō. vt q̄ sō. ē
rē. Adnō vlteri? q̄ ex bōitate hui? q̄nie h̄ appet
tibi prius appuisse albū z apparet tibi q̄ hoc sit
albi? q̄ pri? apparuit: q̄ hoc appet albi? q̄ prius
appuit habetur q̄ arguēdo a sensu p̄posito cum
debita cōstātia ad sensū diuisū ē optimū argumēt

tū q̄ sequitur appet q̄ hoc sit asin? qui apparet
z hoc ē vel appet: q̄ hoc appet asin? q̄ appet rē.
Sciendū q̄ quādo li aliquid cōiūgit cū aliq̄
termino a pte sibi oz illa p̄pō distinguit vt dicēdo
aliquid a coloratū nō est q̄ p̄t significare sic ali-
quid nō ē coloratū z ēt q̄ aliquid exiēs colora-
tū nō ē nō tamē sic est de li aliq̄ q̄ de cōi modo
loquēdi n̄ p̄t p̄ se reddē suppositū v̄bo. Ex q̄
vlteri? appet quomō ēt iste p̄pōnes sūt distigūē
de aliq̄ coloratū appens nō ē aliq̄ appens colo-
ratū nō est p̄ma. n. p̄t duplr̄ itelligi vno mō ali-
q̄ coloratū nō ē appens z fm hoc eēt q̄ q̄ mul-
ta sūt colorata apud cētū terre que n̄ appēt alio
mō sic p̄t itelligi q̄ aliq̄ coloratū q̄ ē appens
nō ē z fm istū sensū eēt illa p̄pō impossibil. Et ita
dicatur d̄ secūda q̄ vno mō significat q̄ aliq̄ ap-
parens q̄ ē coloratū nō ē z sic eēt impossibil̄ alio
mō q̄ aliq̄ appens nō ē coloratū z sic possibil̄
cū multa appeant que colorata nō sūt. Sz iō itel-
ligēdo illas p̄pōnes p̄ vt sūt impossibiles: nō v̄z
illa q̄na nisi sit ex impossibili lz itel ligēdo illas put
sūt v̄e vel possibiles nullo mō valet rē. Amē.
Sz q̄ q̄ hui? homo ē rotū i quātitate. Circa
q̄ q̄ q̄ primū p̄ncipale ē aduertendū p̄ q̄ q̄
q̄ q̄ traditorū istius p̄positionis aliq̄ hō
q̄ q̄ in quātitate non ē istud ois homo i
qualz quātitate ē. Istius v̄o ois homo i q̄ntitate
ē d̄dictoriū ē istud aliquis homo i nulla quātita-
ē. Intelligendū sc̄do q̄ bec p̄sequentia ē mate-
rialis z non formalis aliquis homo non ē i loco
q̄ non ē i quātitate sicut z iste nulla p̄positio v̄a
scitur. q̄ nulla p̄positio scitur nullus binari? est:
q̄ nullus numer? ē p̄ tenet p̄ hoc mediū necessa-
riū nihil scitur nisi verū sc̄da v̄o p̄ hoc ois nume-
rus ē binari? aut includēs binariū. p̄ hoc tamen
aduerte q̄ duplr̄ d̄ aliquis locus alicuius vno
modo aliquis d̄ locus alicui? p̄p̄ius ē adeq̄
vt vltima sup̄ficies corporis ambientis v̄ndiq̄
corpus locatuz ip̄m adequate q̄ntinē. alio modo
aliq̄s d̄ eē locus alicui? cois vt domus q̄ d̄ esse
locus cois oium i ea existētium. In cāu q̄ q̄
medietas alicui? hois sit i aqua z alia medietas
sit in aere illi? locus cois eēt celū vel ignis: lz eēt
dubū vtrū haberet locū p̄p̄iū z fm betisberuz
vt q̄ nō fm tamē alios diceret q̄ ille due sup̄-
ficies vltie illoz duoz elementoz pura aeris z
aque illū hoiem adeq̄te q̄ntinēs eent locus ei?
p̄p̄i? Et tunc non sequerēt illo loco demon-
strato hic ē loc? q̄ hic ē quātitas lz videat argui
inferiori ad suū sup̄i affirmatiue rē. sicut ēt non
sequitur bec ē loica: q̄ bec est q̄litas cū loica non
sit vna qualitas sed plēs qualitates z bitus bene
tamē sequitur hic ē locus: q̄ est quātitas vel quā-
titates bec ē loica: q̄ bec qualitas vel qualitates.
Considerādū 3? infinita sūt vltia cuiuslibz cor

poris continētis illū boiem. Et imaginemur si-
neas ac et superficies eē vndiq; diuisibiles vt vult
bentisber et nō idiuisibiles et tūc cū qdlibz conti-
nū i infinitū sit diuisibile diuidat ignis vel al-
qd corpus cōtinēs illū boiem sperat et illō erit
vnu vltimuz respectū eius cōtinēs ipsū et sic vlti-
mus diuidat p p̄p̄inquo; locato sperat et itez
ps p̄p̄inquo; locato erit aliqd vltimū et sic i infi-
nitū vt i figura pōt patere. Scias tamē de virtu-
te h̄monis illa ppō ē flā ifinita sūt vltia cuiusq;
et vt p̄p̄ exponētēs cū nulla eadē sint vltia di-
neroz cozpoz su? tū itelect? ē ver? s. quocūq;
tali corpore dato ifinita sūt vltima illi? cōtinen-
tis illū boiem et. Aduertēdū q̄ q̄ p̄ sop̄bifima
solet sic argui ois hō ē totū i quātitate: q̄ ois hō
ē p̄positus ex suis p̄tibz i quātitate p̄ q̄na: qz
li totū dū tenet cathegorematicē equiualeat huic
p̄plexo p̄posito ex suis p̄tibz ex quo sequit̄ qd
cū li suis supponat cōfuse et distributiuē mobilif
equiualebit illa ppō huic ois hō ē p̄positus ex
oibus p̄tibz hois in q̄ritate q̄ flā ē qf et. Huic
rindetur p̄cedēdo qz li suis supponit p̄fuse et di-
stributiuē s; negat qz equaleat illi nec sp̄ loco re-
latiui s; ponere suū aīis et cā ē qz li suis suppo-
nat p̄fuse et distributiuē nō s̄n absolute sed reci-
proce referendo singula singulis et sic significa-
bit illa ppō qz iste hō ē p̄positus ex oibus p̄tibz
istius hois in quātitate et iste et sic de singulis.
Sciēdū quinto qz istūmi totū infuitū et. aliqñ
sumūtur s̄ncathegorematicē et aliqñ cathegore-
maticē. S̄ncathegorematicē qd cōiter accipiūt
dū ponūt a p̄te s̄bi sine ali? d̄c̄miabili. s; cathē-
capitū cū ponūt a p̄te p̄dicati s̄bi cū aliq? d̄c̄mia-
bili verūm̄ bentif. excipit illū terminū totū quē
vult vtrodq; mō posse teneri siue ponatur a par-
te subiecti sine p̄dicati. S; tūc eēt dubiū qf ma-
gis p̄ceditur illa ppō totū qd ē in mūdo ē i oculo
tuo qz negetur cū dato qz li totū teneat s̄ncathē-
gorematicē vt pōt teneri illa sic flā sic ē vā da-
to qz teneat cathegorematicē responder̄ qd cō-
ceditur illa ppō et nō negatur p̄pterea qz li totū
tenet ibi cathegorematicē p̄ limitationē factaz
a relatiuo ipm̄ imediate sequēte. Attende tñ
qz p̄dicti termini nō sēper capiūtur pure cathē-
gorematicē vel s̄ncathegorematicē s; aliqñ neu-
tro mō vt in illa ppōne aīa tua ē tota i toto cor-
pore et tota in qualz ei? p̄te i illa in ifinitū soz. ē al-
bio: quā plo incipit esse albus: vñ p̄ma equiuale-
let huic p̄positioni aīa tua ē in toto corpore et. et
nihil ē ipsius qam̄ illud sit in toto corpore et. ex
cui? secūda p̄te nō sequit̄ qz aliquid sit ip̄tus cui?
sit negatiua scōda vō equiualeat huic plusq; in du-
plo plusq; i triplo et sic in ifinitū soz. ē albio: quā
plo incipit eē albus et possum? dicere qz p̄ eas ex-
ponūtur. Notādū sexto quomō verifcetur iste

edclufiones ifinita sūt finita et nulla finita sūt i
finita oia cōpossibilia istoz sūt aliqua istoz et.
p̄ma sic p̄batur duo sūt finita etia sūt finita et
sic i ifinitū q̄ et. et secūda ps eiusdē p̄ qz suū op-
positū ē ipossibile. s. aliqua finita sūt ifinita: qz
tūc aliqua emiata eēt nō emiata qd implicat. secū-
da p̄ p̄bat acceptis q̄tuor p̄pōnib? cōtingen-
tibus quaz due p̄dicat alijs duab? et. Circa
s̄m̄ p̄ncipale aduertatur qz p̄cedit ista p̄na soz. nō
ē p̄cise tāt? q̄ra ē aliq? ps sui nec maior aliq? p̄te
sui nec minor q̄ nō ē q̄ra et tri negatur ista soz. nō
ē p̄cise tantus quāt? ē aliquis hō nec maior aliq?
hoie nec minor: q̄ nō ē quāt?. Et p̄ cā diuersitatif
h̄nda p̄suppōatur p̄ s; bentisberz qz li tāt? quā-
tus nō cōfudat t̄minū sequētē se s; h̄n li ita sicut
p̄ qz p̄cedit qz soz. ē tant? quāta ē aliq? ps sui q̄
tū eēt flā si li ps sui distribueretur: qz nō ē tant?
quāta ē aīa sua ex quo aīa sua nō ē quanta. p̄sup-
ponit scōdo qz p̄p̄rie loquēdo nihil cōparat ad se
ipm̄ respectu eiusdē mēsure adequate: vñ nō p̄-
p̄rie dicim? qd soz. ē tantus q̄tus est ipsemet s; p̄-
p̄rie dicim? qz sō. est maior quā ipse p̄us fuit bis
suppositis st̄tib? p̄ qd p̄ma p̄na ē bōa: qz ex op-
posito p̄ntis sequit̄ oppositū aīis: nā sequit̄ sō.
ē quāt? qz soz. ē p̄cise tāt? quāta est aliq? ps sui et.
cū necesse sit qz si soz. ē qz ipse sit p̄cise tant? sicut
ē corp? suū et p̄ntis sic aliqua ps sui ex quo li ps
sui supponit d̄c̄miate. S; qd scōda p̄na nō va-
let oīdī i isto cāu et pono qd nullus hō sit eql? sō.
tū mlti eo maiores et mlti eo miores tūc p̄ qd
p̄ntis ē s̄m̄ et aīis ē vey: qz soz. nō ē p̄cise tātus
q̄t? ē aliquis hō qz nec sicut ipsemet ē cū nō pos-
sit ad se ipm̄ p̄p̄rie p̄pari p̄ instanti p̄nti nō ēt s̄-
cut aliqd ab eo vt p̄ ex casu nec sō. ē maior aliq?
hoie nec ē minor vt p̄ qf et. Intelligenduz
qz ps quātitatiua ē aut tota mā p̄positi s̄balis p̄-
se existētis aut forma eius vltima: vñ p̄ mān p̄-
pinquā maxiam debem? itelligere totā mān ali-
cuius talif p̄positi cū oibus accidentibus sibi in-
berentibus sola forma s̄bali seclusa sed p̄ mān p̄-
mā maxiam debem? itelligere totā mān alieui?
talif cōpositi oibus formis tam accidētalib? qz
subst̄ntialib? denudatā de qua d̄r i p̄ p̄bificozū
qz ē igenerabil? et icorruptibil? ps aut quātitatiua
ē aut ps p̄posita ex parte māe et ex p̄te forme ex-
tense quātū ad p̄tes quātitatiuas b̄utoz et alio-
ozū h̄ntiū formas extensas aut ps materie aut
ps forme extēse: vñ ps quātitatiua hois nō
cōponit̄ ex p̄te materie et forme cū s̄m̄ d̄ntiber-
rū aīa idiuisibil? nō iformet p̄te materie s; cōiter
teneat oppositū: s; solū ps quāta materie quan-
te ē ps hois quātitatiua ps vō forme extēse in-
brutis et alijs habētib? talē formā est ps quāta
tina totū siue forme sicut ps materie quāte ē ps
quātitatiua i al? materie ex qz sequit̄ qz eadē sit

ps q̄ritativa hoīs z materie ei⁹ zc. Sciendū qz nō valet ista p̄na oī nūero finito ē aliq̄s nūmer⁹ finit⁹ maior p̄ aliq̄e excessū. q̄ p̄ aliq̄e excessū est aliq̄s nūmer⁹ finit⁹ oī nūero finito maior qz aī a t̄mio st̄ate p̄fuse t̄tū ad eundē st̄antē d̄etermiante respectu eiusdē sine ar̄thogore matis. Aduerte t̄n q̄ hic t̄mius p̄ cū addit⁹ t̄mio ipozitā t̄i t̄ps distribuit ip̄m p̄ quolz istāti illius t̄epozis vnde seq̄t̄ for. fuit p̄ hūc diē: q̄ fuit i quolz istāti huius diei quādo at̄ adiūgit̄ t̄mio nō ipozitanti t̄ps illud nō oī: vnde ad h̄ q̄ bec sit vā ego vado p̄ viā nō requirit̄ q̄ vadā p̄ quāz p̄tem ei⁹ zc.

Considerādū v̄terio q̄ illa p̄na nō valet q̄z ps quātitativa for. est magna z quēz ps quātitativa plōnis est magna et nūla ps quātitativa plōnis est ita magna sicut ē aliq̄ ps quātitativa for. q̄ aliq̄na ps quātitativa for. est maior quam sit aliq̄na ps quātitativa plōnis quia h̄ p̄leq̄ns oīz resoluit et nō exponi vnde posito q̄ for. z plo sunt equales ē aīz verū et p̄ns s̄in: h̄ at̄ resoluat̄ p̄ma resoluens erit fla zc. Aduertendū ē q̄ bentisber vult istas p̄pōnes verificari p̄ t̄pe plo fuit t̄at⁹ quāt⁹ fuit for. for. imediate aī hoc fuit t̄ātus quātus imediate aī hoc fuit plo et ecōtra et sic de talibus que s̄i i t̄mis p̄pōitis. Istas vō que s̄i de t̄mis simplicibus vult exigere verificationē istātanā v̄z plo fuit minor s̄o. plo fuit eq̄l for. for. fuit maior plōne. Ricardus at̄ elentomus vult oīz exigere verificationē p̄stanti. Vō i casu bentisberi negaret q̄ plo fuit tant⁹ quāt⁹ fuit for. qz i nullo istāti fuit ip̄e tant⁹ zc. Et s̄i ē dicēdū h̄z b̄eris. q̄ bec s̄o. fuit maior q̄ fuit plo exigit verificationē p̄ istāti h̄z bec for. fuit maior quā ip̄e fuit i aliquo istāti potest verificari p̄ t̄pe. zc.

Concedit̄ bec q̄ plo fuit t̄at⁹ quāt⁹ fuit s̄o. z aliq̄n fuit minor sorte. z t̄n nūq̄ incipit̄ eē tantus quātus fuit for. nec vnq̄ desinebat eē minor s̄o. nec incipit̄ nec desinit z hoc supposito tali cāu. s̄. q̄ i p̄ncipio hore p̄terite t̄miate ad istans p̄sens fuerit plo pedalis quantitat̄is for. autē bipedalis z t̄mue fuerit vniformiter augmētati vsqz ad istans p̄sens ita q̄ nūc p̄mo esset eq̄les z vterqz haberet nūc p̄ p̄cise tripedalē quātitatē h̄z volo q̄ i h̄o istāti i q̄ p̄ d̄berēt eē eq̄les q̄ vna magna ps plōnis desinat eē ps plōnis p̄ reōtionē de p̄senti isto posito p̄z q̄ plo fuit t̄ātus quātus fuit for. qz quātācūqz quātitatē hūit for. tantā hūit plo z econtra zc. In q̄ cāu ē cōcedit̄ q̄ q̄n plo fuit minor for. ip̄e fuit tantus quāt⁹ fuit for. qz i quolz t̄pe t̄miato ad istās p̄ns i quo plo fuit minor for. ip̄e fuit tantus quāt⁹ fuit for. h̄z i nullo instanti illi v̄t p̄z zc. Alteri⁹ ē cōceditur bec alia q̄ plo nō ē tantus quāt⁹ erit for. z erit t̄at⁹ quātus erit for. z t̄n nō incipit̄ nec incipiet eē t̄at⁹ quātus erit for. nec desinit nec desinet eē minor for.

z quicūqz plo erit ip̄e erit minor for. z coīter p̄ batur i hoc casu. Sit plo pedalis quātitatis i p̄o instanti vni⁹ hore future z for. bipedalis qui vniformit̄ augeantur vsqz ad vltimū istās eiusdē hore ita q̄ tūc p̄o vterqz eoz eēt tripedalis nisi h̄ accideret. s̄. q̄d i illo instanti in quo vterqz p̄o deberet habē tripedalē q̄ritatē vna ps for. desinat eē ps for. h̄ maior ps plois desinat eē ps plōnis sic q̄d in illo instanti adhuc erit ita q̄d plo ē minor. S̄z in rei veritate cōclusio ē i possibilis cū necessariū sit qz si s̄o. z plo sūt q̄ plo aliquādo desinit eē minor s̄o. z hoc v̄l quādo for. desinit eē vel quando plo desinit eē si nō ante: q̄ t̄n repugnat penultie p̄ti p̄clusionis qz d̄ēpta p̄clusio erit possibilis z verificabitur i cāu p̄missio. Ex quo v̄terius i casu bus imaginabilib⁹ posset p̄cedi q̄ plo incipit̄ esse equal for. z t̄n nō incipit̄ esse tantus quāt⁹ ē for. vt posito q̄ for. sit tripedalis q̄ritatis cū dimidiā et plo tripedalis cū vno t̄tio z q̄ imediate p̄ hoc vterqz remaneat solū tripedalis. Et s̄i q̄ for. incipit̄ eē tantus quāt⁹ ē plo z t̄n nō incipit̄ eē equal plōni vt posito q̄ for. incipit̄ eē p̄ remotionē de p̄senti z remotionē de futuro z incipiat eē bipedalis q̄ritatis plo v̄o sit bipedalis z desinat eē bipedalis p̄ positionē de p̄senti z remotionē de futuro z p̄z q̄. Itā h̄z cāus nūc positi d̄ facto nō sunt possibilis t̄n imaginabilis absqz p̄dictioē q̄ a loico admittendū zc. Notādū q̄ bec p̄positio for. fuit maior plōne resoluat̄ ad istans vt for. i hoc instanti aliquo demonstrato fuit maior plōne z ista postea exponit̄ sic for. in hoc instanti fuit magn⁹ z plo i hoc instanti fuit magn⁹ z plo i hoc instanti nō fuit tantus quātus i hoc instanti fuit for. ḡ. zc. z ita ad hoc q̄ bec sit vā for. fuit maior plōne requiritur q̄ for. z plo simul fuerint q̄ nō requirit̄ ad v̄tatem hui⁹ for. fuit maior q̄ fuit plo: qz ille p̄pōes s̄i iūicē ip̄ertinētes zc. Cōceditur bec p̄clusio hic erit cras oīs hō q̄ currit i bello mōte z t̄n cras nō erit ita q̄ hic ē oīs hō q̄ currit i bello mōte et h̄ postea cāu q̄ s̄o. tūc currat i bello mōte z nullus alius: sed cras currēt multi alij cuz eo zc.

Intellige q̄ bentisber dicit̄ in casu i quo ponit̄ q̄ for. t̄mue augeat̄ p̄ hōzā q̄ for. nō ē tant⁹ sic erit aī finē hore z erit tant⁹ z t̄n nō incipit̄ nec incipiet eē t̄ātus sic erit aī finē hore sed b̄n desinet z hoc quādo incipiet eē minor: aut totali desinit eē z p̄ma ps huius v̄l̄i dicti verificatur n̄ ponēdo q̄ i finē hore incipiat̄ diminui et postea succēssive diminuat̄ sed ponēdo q̄ aliquādo p̄ aliqua magna p̄ars succēssive depdat̄ aut subito p̄ remotionē de p̄senti et positionē de p̄terito tunc n. for. nō erit tant⁹ sic erit aī finē hore et imediate aī tūc erit t̄at⁹ q̄ etc. Aduertendū q̄ aliquid augē tripl̄i p̄t̄ capi p̄pe im. p̄pe et coīter p̄pe oīz aliqd̄ augeri p̄ inc̄ iū. tionē alimēta et ei⁹ quere

tionē in sbaz miris factā ab aīa mediāte calore
nālī et sic arguit hō tpe sue puericie. Improprie
dī aliqd augeri dū p rarefactōez ad maiores di
mēfiones extēditur nulla mā et d nouo adueniē
te vt aq buliens coiter at dī aliqd augeri p istā
positionē alicui⁹ alius secū vt dū vna aqua alī
aq additur. Et tot oppositis modis pōt dici ali
quid diminiui ppe vt p pūptionē humidi a ca
lore nālī quēadmodū accidit in senio iproprie vt
p condēfā idēz velut diminiuitur aqua dū a frigi
do cōgelatur: cōit vt p ablatōez ptis a parte etc.
hoc habito vltēri⁹ p3 q si ponatur q for. sit bi
pedalis qritatis z q continue augeat iproprie q
nsqz cōmpatur tūc ē pcedēdū q bipedal qritas
erit maxia qritas q for. habebit qz ptime erit
eadē numero. Si at ponat q for. ptime augeatur
pprie tūc nō erit vanda maxia quāritas q for.
hēbit qz qēūqz quāritate vana q for. hēbit ad
buc maiorē illa hēbit z ptime hēbit. aliā z aliā
quāritatē nūero q prius būit. In p^o nī cāu ē
dicēdū q illa quāritas cōtinue erit maior: s3 nō
erit maior quāritas z ē pcedēdū q sō. erit ita
magn⁹ sicut ipemet erit vt p3 cū verifict p tpe.
Sciēdū ē q pōsto q for. sit bipedal z ptime au
geat iproprie quousqz si maneret i fine istius bo
re futur⁹ eēt tripedal quāritatis: sed tunc p^o erit
corruptus tūc pcedēdū ē q nō ē possibile q ali
quid sit pēise tantū quāt⁹ erit for. s3 bñ eēt possi
bile si remaneret i fine boze nā sic nō ē possibile
q aliquid hēat oēm quāritatē citra tripedalē z
nō tripedalē s3 possibile sit q hēbit sic nec ē pos
sibile q aliquid sit pēise tantū quāt⁹ erit for. s3
possibile sit q aliquid erit pēise tāntū quāt⁹ erit
for. nā si illud sit possibile ponat i esse z tūc qrit
tur an illud sit tripedale z p3 q nī nec ē alicui⁹
quāritatis citra tripedalē quāritatē: qz tūc esset
vāda maxia quāritas citra tripedalē qd ē ipossi
bile. Ex quo vltēri⁹ appet q nō sequit for. hē
bit tāntā quāritatē quātā ipē hēbit: s3 ē hēbit ita
modicā quāritatē: sicut ipē hēbit qz ē dare maxi
mā quāritatē quā for. hēbit: s3 nī ē dare minimā
quāritatē quā ipē habebit zc. Bato q for. z plo
sit bipedal quāritatis z q vniformit augeant i
boza futura acquirēdo tripedalē quāritatē sic
ēnī q for. cōmpatur in fine boze plo vō remane
at nō apli⁹ augmētādo se tūc dī q for. nō erit tā
tus quāt⁹ erit plo: qz plo hēbit tripedalē quan
titatē in fine nō at for. qz nō remanebit. Sed q
at sic for. hēbit oēm quāritatē quā acquirer: sed
ipē acquirer tripedalē quāritatē in tota boza ex
quo i fine erit acquisita: s3 for. habebit tripedalē
quāritatē. Rūdet negādo maiorē qz acquirer tri
pedalē quāritatē cadaveri z nō sibi: qz cadaver
remanebit in fine boze z nī ipē. S3 qz si cada
uer anichilaret i fine boze nō minus for. acqui

ret in tota boza an sine tripedalē quāritatē sic
tā acquirer s3 tūc nō acquirer cadaveri sed sibi: s3
z nūc. Dicitur negādo maiorē qz for. nō acq
ret aliquā quāritatē nisi aliquando erit acquisi
ta sed tripedalis quāritas nūq̄ erit acquisita ex
quo nō remanebit i fine s3 zc. S3 at q hoc nī
requiritur ponat. n. q cicero in pma medietate
te boze future acquirer semipedalē qritates z in
secūda medietate ad huc semipedalē z q tūc p
ma semipedalis quāritas corrupat z sequitur tē
q cicero acquirer pedalē quāritatē: qz duas se
mipedales quāritates nō coicātes z tūc pedalis
quāritas nūq̄ erit ab eo acquisita qz nec i fine
nec ante nec p^o. Rūdetur q cicero nō acqrit
pedalē quāritatē vñ stat q aliquis acquirer cen
tū semipedales quāritates nō coicātes z tantū
nūq̄ acqret pedalē quāritatē vt posito q vna nī
remaneat cū alia. S3 itēz at in cāu posito q sō.
hēbit tripedalē quāritatē: qz sicut cōcedit q sō.
acquirer tripedalē quāritatē q nō erit acquisita
sibi s3 cadaveri ita pōt cōcedi q for. hēbit tripe
dalez quāritatē q tūc nō erit habita ab eo s3 a ca
dauere vel def rō diuersitatis. Et cōfirmat q
for. habebit quāritatē q erit tripedal: s3 habebit
tripedalē quāritatē p3 pna qz li tripedalez quan
titatē supponit p eo q erit. Ad pīmū rūdet ne
gādo pnam qz aliquis pōt acquirere aliqd nō si
bi sed alteri vt suus dno suo s3 nullus pōt aliqd
habere nisi sit habitū ab eo ad fm negat ēt pna
qz li tripedalez quāritates in illa ppōne nī suppo
nit absolute p quāritatē q erit tripedal: s3 p qua
ritate que erit tripedal qn sō. eā hēbit. zc. Possi
bile ē ppositionez verā z affirmatiuā de pterito
significādo pēise pmarie zc. icipere esse s3 p3 d
ista for. fuit tant⁹ quāt⁹ fuit plo posito qd for. sit
fuit z erit bipedal quāritatis donec erit plo aut
ante h^o fuerit bipedal quāritatis z sit: s3 icipiat
augmētari z ptime augmētabit. quousqz ipē erit
tripedal quāritatis: s3 tūc p3 q illa ppō est vā z
immediate p^o h erit s3 icipit esse s3 zc. Possi
bile est ppōem s3 am z affirmatiuā de futuro in
cipere esse vāz significādo pēise vt pūs zc. p3 de
ista for. erit tant⁹ quāt⁹ erit plo posito qd sō. sit z
cōtinue donec erit erit tripedal quāritatis plo
vō sit qdrupedal quāritatis z diminat ita qd in
fine boze tunc p^o erit pēise tripedal quāritatis z
nō diminat vltēri⁹ tē p3 qd illa ppō est s3 z erit
vā qz icipit esse vā zc. Propōni vere de futuro
nūq̄ cōmidebit vna vā de piti vt de illa for. erit
tant⁹ quātus est plo z h poito qd for. sit bipedal
quāritatis z augebit vsqz ad tripedalē quāritatē
vniformit p boza futura z nō vltēri⁹ plo vō sit
tripedal quāritas et augeat ad qdrupedalez qri
tates vniformit p eādez boza z seqt p^o. Aliq̄ est
ppō vā de pterito cui nūq̄ cōmidebat aliq̄ vā

de pnti pz de hac ppone plo fuit tantus quantus
fuit for. posito q i principio hore pterite fuerit so.
bipedal quantitas plo vo pedal z q vterqz con
tinue post fuerit vniforme augmetat z nunc p
fuit abo tripedal quantitas tuc plo fuit tat⁹ qua
tus fuit for. qm nuq fuit ita qd plo e tat⁹ quat⁹
fuit for. vt pz ex casu zc. Aliqua e ppd va de pnti
cui nuq confidebit aliqua va de futuro nec con
fidebit aliq va de pterito pz vbi mlti fuerint ho
mies rde z erit: sz nuc solus for sit rde tuc bec est
va for. e ois ho exis rde z tu nuq fuit veru dice
q for. erit ois ho exis rde nec vnqua erit veru
dice qd for. fuit ois ho exis rde. Amen zc.

Anis ho e vn⁹ solus ho. Aduertendu
q dic q sophisma pe pbabilr substine
ri dicdo qd illd qd ponitur p pnti i
hac pna ois ho e vn⁹ solus ho mulier
e ho q mulier e vn⁹ solus ho no e ozo qgrua l ne
gado qiaz qz anis e veru z qis sim vii p⁹ pot di
ei q illa e icogrua mulier e vn⁹ solus ho qz sbm e
femini generis z pdicatu masculi: z qz bec rriso
no valer to posuit alta q e paz melior p qua acci
piat p sudam. o q talia se sba qlia pmitit ab eo
ru pdicatis z ex b seqtur q sophisma e veru qz
cu pdica u sit masculi generis limitat sbm vt so
lu p mascul supponat qz zc. Tu vides oes hoies
qui se i anglia albi vl nigri pter for. z tu tu non vi
des aliq hoiem nec aliquos hoies albos vl ni
gros pbatur posito q sint mlte mlheres i anglia
albe l nigre. quas oes videas z ibide sit solu vn⁹
masculus alb⁹ l niger pura for. que n videat tuc p
batur q⁹ supponen⁹ vna regula coem q ois ppd
vls l sibi equalis pri va z pti sta possit verifica
ri p exceptione pris sic vt dato q ois ha curret
excepto for. bec est sta ois ho currit e pot verifi
cari p exceptione for. p q falsificat dicdo ois ho
pter for. currit z ita or i ppoito q qz bec e sta tu
vides oes hoies qui se i anglia albi l nigri z non
falsificat nisi p for. seqtur q verificabit excipie
do for. sic dicdo tu vides oes hoies q se i anglia
albi l nigri pter for. qz zc. Coera tu illa regulaz
istatur pbado ea n pnti veritate vlz z pono q
tu videas oes hoies exceptis for. z plone te ista
e sta tu vides oes hoies p for. z plone z tu n vifi
cat p exceptione ipoz dicendo sic tu vides oes
hoies pter for. z plone qz ad huc ista e sta na seqt
tu vides oes hoies pter for. z plonez: q tu vides
ois hoies no for. z plone ab expoira ad alteram
suaz exponetu mo qis e sim: qz sequitur tu vi
des oes hoies no for. z plonez sz for. e ho no so.
e plo q tu vides for. qis e sim qz zc. It e ar q co
clusionone pbado ea ee ipossibile qz ex pma et pte
sequitur oppositu fo na seqtur tu vides oes ho
mies qui se i anglia albi l nigri pter so. q tu vides
ois hoies qui se i anglia albi l nigri no so. ab xpo
sta ad altera suaz exponetu z ex pnti viteri se

quitur q tu vides aliquos hoies albos l nigros
no for. z p qis tu vides aliquos hoies albos l ni
gros qz repugnat alti pti dcois. zc. Rndetur p
dicta substineo z dr ad pnti q illa ppd tu vides
hoies i cau pmissio no verificat pilla exceptiuā
supl⁹ posita: sz p ista tu vides oes hoies pter for.
vl plone. Et ad fm dr negan⁹ qiaz piaz qz anis
saluat pceptoz z no qis nec ar ibi ab expoira
ad altera suaz exponetu: qz illa ppd sic bz ex
pdi tu n vides for. q e i anglia alb⁹ l niger z vides
oe illd q e ho exis i anglia albu l nigru no for. q
zc. Agit se hoies albi quoz solus for. desinit ee
alb⁹ z tu imediate p⁹ b no erunt aliq hoies albi
nec aliquis ho alb⁹ nec aliq hoies albe nec aliq
ho alba. Probatur poito cau betif. adden⁹ tu pp
aliqua pncias qs ipe no pot q dividatur boza
futura i ptes pportioales pes z ipares minorib⁹
tmatis vsus pnti istati: z sim⁹ i spn⁹ istati illi⁹ ho
re i cui⁹ qualz pte pari sint albe ille mlheres z im
pari nigre z tuc sequitur q⁹ cui⁹ pma ps pz z fa
pbatur sic qreuz erit aliqua ps pportioal ipar
no erit aliq hoies albe vt pz p canz sz imedia
te p⁹ b erit aliqua ps pportioal ipar qz pz expo
nentes: q imediate p⁹ b no erit aliq hoies albe z
silt pbatur alie pncule. Intelligedu pterea q sz
sequatur tu desinis vide istos vigiti: q istos vi
giti tu desinis vide no tu seqtur tu desinis vide
vigiti hoies: q vigiti hoies tu desinis vide p quo
ponatur qd sim⁹ i fine vni⁹ hore pterite cui⁹ ptes
pportioales pportioe dupla miores tmient vsus
pnti istas z q nuc no videas aliquos hoies: sz i
qualz pte pportioali ipari videris vigiti hoies z
i alia et alia pte alios et alios hoies ita q no vi
deris eosde. xx. hoies i diuersis ptrib⁹ iparibus e
nullos videris i aliqua pte pari tu desinis vide
xx. hoies vt pz p exponetes z tu nllor vigiti desi
nis vide cu no sit dare vitios quos desinit vide
sic nec e dare vltima pte pportioalez iparem. zc.
Sciendu q bentif. pcedit ista qiaz istos. xx. de
sinis vide q aliquis istoz. xx. desinit videri a te
taq ab actiua ad sua passiuā. Sz q⁹ et p⁹ suppo
no qz pbdo ppois o3 fieri rde pmi emi pbabilis
ipam denoiantis pz q e regula aurea h state pz
qd i cau que ponit ista e va aliqs istoz. xx. desi
nit videri et tu bec q pcedit e sta istos vigiti de
sinis vide et n qis no ar p illa regulaz cu actiua
et passiuā ouertatur et q illa sit sta istos. xx. de
sinis vide pbatur qz seqtur istos. xx. desinis vi
de: q istu desinis vide et istu et sic vsqz ad. xx. co
seques e sim pcaum: qz ratu vnu istoz dsinis vi
de et qia t3 p suppositu qz li istos. xx. est pms
tmis pbabil. Itz no sequitur istas desinis vi
de: q aliq istaz desinit videri a te l q dsinis vi
de: q aliq istaz desinit videri a te et tu ar eode mo p regula qz zc.
asriptu pbatur et pono qd videas ifinitas pres
pportioales pportioe dupla alicui⁹ pnti minor

bus emiatis vsus b extremū s; q̄ icipiat iterponi
obstacluz iter illō orinūū & vsū tuū ita q̄ icipi-
ar aliqua illaz p̄nū octari p̄ reordez d̄ p̄nū nul-
la t̄n icipiat occultari zc. p̄z an̄ eē vez̄ & p̄nū s;̄
quocūq; sūat. **T**ē nō sequit̄ istos desinis vidē
demōstratis for̄ & plōne q̄ aliquis istoz desinit
videri a te & tū ar̄ vt s; p̄bat̄ an̄s & pono q̄ nūc
nō sit for̄. s; imediate an̄ b̄ fuerit et ipsū videris
nūc at̄ videas plōne qui nūc p̄. s; t̄ et nō imedia-
te p̄. b̄ videbis ipsū b̄ poito an̄ eē vez̄ qz̄ i; u; d̄
suis vidē demōstrādo for̄. vt p̄z p̄ exponētes &
istū desinis videri demōstrato plōne ead̄ rōe & i;
sē ples istoz q̄ istos desinis videre & t̄n p̄nū est
flm̄ qz̄ nec ille q̄ ē aliquis istoz d̄sinit videri a te
nec ille q̄ fuit nec ille q̄ erit aliq̄s istoz desinit vi-
deri a te ex q̄ istū nec sē nec fuerit nec erunt s;̄
zc. **A**d bec̄ r̄ndet̄ ad p̄mū p̄cedēdo illā i illo ca-
su istos. xx. desinis videri & p̄terit̄ cū ar̄: q̄ istuz
d̄sinit videri & istū zc. negat̄ p̄nā & cū ē qz̄ leitos
ibi tenet̄ collectiue q̄ d̄z sic argui: q̄ istū & istū &
sic vsq; ad .xx. desinis videri & bec̄ de copulato
ext̄remo ē vā vt p̄z sic exponēdo istū & istū & sic
p̄terit̄ nūc vides & nō imediate p̄ b̄ istū & istū &
sic p̄terit̄ videbis q̄ zc. ad s̄m d̄r̄ q̄ cludit̄ vez̄
f. q̄ ille mod̄ arguēdi nō t̄z vlt̄ & b̄ q̄n ar̄ respec-
tu infinitoꝝ vt̄ ibi t̄n̄ posset̄ dici q̄ passiuā illi
actiue con̄idēs ē illa desinit̄ ista a te videri q̄ vā ē
vt p̄z exponēdo. **A**d tertiū negat̄ illa p̄nā istū d̄-
sinit videri & istū zc. q̄ istos desinis videri & b̄ te-
nēdo li istos collectiue vt̄ fac̄ b̄ct̄il. ex q̄ p̄struit̄ a
pte p̄ b̄ d̄ū p̄struit̄ a pte an̄ vt̄ li istū i illa istū desi-
nū videri a te teneat̄ diuisione s; d̄z argui vt̄ p̄
sic istū & istū desinit̄ videri & istū s; oēs istoz q̄ zc.
& alioꝝ d̄z p̄b̄ari vt̄ p̄z p̄ exponētes itelligē qd̄ in
fine sop̄bitatis d̄r̄ q̄ for̄. i dādo a denariū satisf-
fac̄ p̄ p̄ssione nō t̄n̄ p̄ debito qz̄ nihil fuit d̄bitū
& hic posset̄ q̄r̄ qd̄ ē illa p̄ssio: ad q̄ scdm̄ quos
dā posset̄ dici q̄ tal̄ p̄ssio ē qdā relatio q̄ ē int̄ p̄
mittēre & illū cui sit̄ p̄ssio s; s̄m aliquos diceret̄
q̄ p̄ssio ē ip̄e p̄ttēs q̄ i solnen: v̄nū d̄nariū satisf-
fac̄ p̄ p̄ssioe: qz̄ p̄ se ip̄o cū nō sit̄ āpli? obligat̄.
Olēt̄ aduerte q̄ poito q̄ nō eēt̄ nisi duo dena-
rij. s. a & b̄z q̄ p̄t̄erēt̄ tibi aliq̄ue d̄cariū n̄lū de-
nariū tibi p̄t̄erēt̄ negat̄ bec̄ p̄nā nō p̄t̄o tibi a
d̄nariū nec p̄t̄o tibi b̄ d̄cariū & nō s; ples d̄na-
rij: q̄ nō p̄t̄o tibi aliq̄ue d̄nariū: qz̄ i illo cāu ē
an̄s vez̄ & p̄nū flm̄ s. n. p̄t̄erēt̄ tibi a d̄nariū l̄ b̄
t̄c aliq̄ue d̄cariū tibi p̄t̄erēt̄: & si dicat̄ q̄ arguit̄
descēsu t̄mi ad ip̄z em̄ inū postq̄ li d̄cariū stat̄ cō-
fise & distributiue rōe illi t̄mi nō d̄r̄ q̄ nō valet̄
p̄nā qz̄ l; li d̄nariū stat̄ p̄fise & distributiue: stat̄
t̄n̄ imobilē p̄ q̄ aduertēdū ē q̄ aliq̄s t̄m̄n? stat̄
mobilē i ascēsu & descēsu vt̄ li b̄o i bac̄ p̄pōne ois
b̄o ē aliq̄s at̄ imobilē i ascēsu: s; mobilē i descēsu
vt̄ li d̄nariū i illa nō p̄t̄o tibi d̄cariū aliq̄is v̄o
stat̄ mobilē i ascēsu & imobilē i descēsu vt̄ li d̄nariū
ista p̄t̄o tibi d̄cariū li aliq̄s stat̄ imobilē vt̄roq;

mō vt̄ li p̄pōez̄ ista tu icipis scis aliq̄ p̄pōez̄ v̄nū
ē min? stas imobilē & i vno d̄dictorioꝝ aliquo mō
stat̄ mobilē et̄a in reliquo zc.

Ant̄s hō qui ē alb? currit. **C**irca p̄mū
p̄ncipale ē scien? q̄ bec̄ l̄ra. s. ad opposituz
ar̄ sic ex tibi dubio aliquis hō ē. p̄ dupl̄
itelligi vno mō sic ad opposituz ar̄ sic ex tibi du-
bio hic p̄ctan? & t̄nc erit̄ scis q̄ bec̄ p̄nā sit̄ ei-
bi dubia aliquis hō qui ē alb? etc. **A**lio mō sic ad
ad oppositū ar̄ sic hic p̄ctan? et̄ q̄ b̄ sit̄ argumē-
tū ex tibi dubio aliquis hō qui ē etc. **S**i itelligat̄
p̄ modo t̄n̄ dico negat̄ q̄ illa p̄nā sit̄ mibi dubia
imo nego illā et̄ ad hūc intellectū p̄ f̄duci r̄n̄sio
m̄gr̄ falsificādo illā p̄nāz aliquis hō q̄ ē alb? cur-
rit etc. **S**i hō mō itelligat̄ adhuc d̄r̄ negat̄ illaz
p̄nāz: qz̄ cāu possibili posito ē an̄s vez̄ et̄ p̄nū s;̄
vt̄ posito q̄ tu scias q̄ s; solūmō duo hoies albi
quoz̄ v̄nū ē for̄. nescias tu q̄s illoꝝ sit̄ for̄. videas
n. eos a lōge et̄ scias quicūq; istoz ē for̄. ille se-
det credas. n. sic firmē etc. dubites t̄n̄ an̄ alē cur-
rat̄ l̄ nō t̄nc ex tibi dubio an̄ aliquis hō etc. qz̄ l;̄
scias alteꝝ illoꝝ sedere dubitas t̄n̄ an̄ alē currat̄
et̄ nullus ē hō alb? quē scis nō currere qz̄ si non
fiet̄ oppositū aliq̄s ē hō alb? etc. et̄ h̄ ē fl; qz̄ nec
iste ē hō alb? quē scis etc. demōstrato vno illoꝝ
nec iste demōstrato alio et̄ nō s; ples istoz q̄ etc.
Nā quocūq; demōstrato dubitas an̄ ille currat̄
qz̄ l;̄ scias aliq̄ue illoꝝ nō currere nullū t̄n̄ illoꝝ
scis nō currere & b̄ p̄ distātā et̄ t̄n̄ p̄nū ē flm̄. s. tu
dubitas an̄ ois hō etc. immo scio illam eē falsam
et̄ scio istā eē verā aliquis hō qui ē alb? nō currit
qz̄ credo sic firmē et̄ ita ē etc. **P**onat̄ q̄ ois hō
qui ē al. currit et̄ n̄l̄us istoz p̄ currit̄ d̄m̄ratis
ois hōib? al. si adit̄ vt̄ s; l;̄z cāuz adit̄ b̄ct̄i. p̄
bat̄ q̄ cāuz sit̄ impossibil. **P** p̄: qz̄ ex p̄ma et̄ p̄te
seq̄r̄ oppositū regl̄e nā seq̄r̄ ois hō q̄ ē al. cur. q̄ ali-
q̄s hō q̄ ē al. cur. sit̄ q̄ ille s̄o. et̄ ar̄ sic s̄o. q̄ ē al. cur.
q̄ aliq̄s istoz cur̄ d̄m̄ratis ois hōib? al. p̄z p̄nā
ex q̄ s̄o. ē hō al. et̄ t̄c seq̄r̄ q̄ aliq̄s istoz p̄ currit̄
etc. d̄m̄r ar̄ q̄ ex s̄a hui? p̄te seq̄r̄ oppositū p̄me
qz̄ si n̄l̄us istoz p̄ currit̄ et̄ illa p̄pō n̄l̄us. istoz
p̄ currit̄ sic adēq̄te significat̄: q̄ ip̄a ē vā t̄c vlt̄ra
ip̄a ē vā significās p̄cise q̄ n̄l̄us istoz p̄ currit̄: q̄
n̄l̄us hō d̄m̄ratis p̄ li istoz p̄ currit̄ s; ois hō al.
ē hō d̄m̄ratis p̄ li istoz q̄ n̄l̄us. al. p̄ cur. et̄ p̄ p̄nū
nul. b. al. cur. ex q̄ vlt̄r̄ seq̄r̄ q̄ aliq̄s hō al. n. cur.
q̄ ē oppositū istū o. b. al. cur. etc. q̄ ar̄ seq̄r̄ q̄ si il-
la ē vā significās etc. q̄ nul. hō d̄m̄ratis p̄ li istoz
p̄ cur. ar̄. qz̄ si illa ē vā etc. n̄l̄us. p̄q̄: v̄t̄ificat̄ illa
p̄pō p̄ cur. s. o. hō d̄m̄ratis p̄ li istoz ē hō. p̄q̄: v̄-
t̄ificat̄ illa p̄pō q̄ nul. tal̄ p̄ cū. p̄z p̄nā cū toto ante
Ad casū d̄z admittē: ip̄z t̄q̄ p̄lez q̄ sic on̄dit̄: qz̄
n̄ seq̄r̄ o. hō q̄ ē al. cur. q̄ aliq̄s istoz p̄ cur. d̄m̄ra-
tis o. ho. al. qz̄ n̄ oēs eēt̄ trūcati pedes an̄s eēt̄ p̄le
et̄ p̄nū ip̄of. et̄ p̄ p̄nū oppo. p̄nū stat̄ cū ante. qz̄
etc. t̄n̄ d̄r̄ q̄ ille cas? n̄ p̄ eē vt̄ sic adēq̄te signifi-

ca: qz dñ ūa p̄l ē v̄a reliq̄ ē flā: s̄o arg. solū p̄bat
seq̄ d̄ictōez possi: qz sit uer? vñ ad p̄mū negat̄ il
la p̄na sor. qui ē al. cur. q̄ aliquis istoz cur. qz s̄o.
ñ ē ali. if. vt ē d̄cedēdū t̄p̄ seq̄ns lz sit flz. Ad fm̄
negat̄ qd nullus hō d̄monstrat̄ p̄ li istoz p̄t̄ cur.
rere z v̄lter? cū ar̄ nullus hō p̄ q̄ verificat̄ zc. lz
omnis hō d̄monstratus zc. ergo zc. d̄r negando
minozē tanquā repugnantē ȳ d̄ceditur vt sequens
qd̄ aliquis hō d̄monstratus p̄ li istorū nō ē aliq̄s
istorū zc. Aduerte v̄lci? qz h̄t̄isber in cāu suo d̄c
qd̄ hec p̄pō aliquis hō ē aliquis istoz p̄t̄ indiffe
rent̄ negat̄ v̄l d̄cedi z lz ē intelligendū vt quidā
t̄icū h̄m diuersitate positi vñ si positi eēt lz ois
hō currit z nullus istoz p̄t̄ currere d̄mōstratis
oibus hoibus qui sūt et qui erūt i toto isto die ne
gāda eēt illa. p̄pō tāq̄ r̄pugnās si aut̄ positi eēt lz
ois hō alb? currit zc. possit d̄cedi qz iptinens et
v̄a illā tñ negaret̄ aliquis hō alb? ē aliquis istorū
qz eēt repugnās melius tñ iudicio meo possit d̄
ci qd̄ illa. p̄pō p̄t̄ idifferēt̄ d̄cedi v̄l negari qz illa
ē iptinēs et cū toto cāu stat̄ qz sit v̄a et sic d̄cedēda
et ēt flā et sic negāda vñ si ita eēt qd̄ quilz hō qui
erit i ista die tā sit illa esset d̄cedēda qz v̄a et ipti
nens si v̄o ita eēt qz aliquis erit hō i ista die qui tā
nō est illa eēt negāda qz flā ē iptinens zc. Subita
tur v̄r̄z valeat hec p̄na ois hō qui ē alb? currit iste
hō ē hō qui ē alb? q̄ iste hō currit posito qz iste hō
sit hō alb? trūcat̄ pedes. Si d̄cedit vt ē d̄cedēdū
qz q̄ns ē ipossibile z aīs possibile q̄ zc. p̄batur
mior qz ē vna copulatia affirmatia cui? quelz ps ē
possibil̄ z nulla alēi repugnat̄ q̄ zc. Itē hec p̄na nō
valet ois hō qui ē alb? currit q̄ iste hō nō ē hō qui ē
alb? qz ali nō valebat sic adeq̄te significā? imo sor
te āte lz aīs erat v̄r̄z z q̄ns flm̄ z p̄ q̄ns nec nūc
valet q̄ oppositū q̄ntis stat̄ cū ante q̄r ista stabunt
sil' ois hō qui ē alb? currit z iste hō ē hō qui ē alb?
qz erat p̄bādū. Rūdet̄ qz illa p̄na est bōa z qz aīs
ē ipossibile sic q̄ns: qz ē vna copulatia affirmati
ua cui? p̄tes repugnāt̄ p̄ accūs tñ qz p̄ nō r̄pugna
bāt̄ z sic ēt illa p̄na ē bona mālis p̄ accūs ex q̄ seq̄
ētr̄ qz aliq̄ ē p̄na bōa z māl̄ qz p̄ nō valebat z tal
ē bōa fm̄ quid sic ei? aīs ē ipossibile fm̄ quid v̄z il
la. p̄positio ois hō qui ē alb? currit z iste hō ē hō q̄
ē alb? d̄mōstrādo vt p̄ z qz illa copulatia sit ipof
sibil̄ p̄ accūs p̄z qz ei? p̄tes se h̄nt sic accūs z opposi
tū q̄ntis q̄ntie bone māl̄ p̄ accūs vñ bene sequit̄
ois hō qui ē alb? currit q̄ iste hō nō ē hō qui ē alb?
d̄mōstrato hōe albo trūcat̄ pedes z lz p̄ h̄ medi
um necessariū nulli? hō trūcat̄ pedes p̄t̄ currere
Circa h̄z p̄ncipale p̄siderādū. d̄ ibi d̄cedit̄ hec p̄
aliquis hō alb? currit q̄ ad huc nō currit z tñ nō in
cipit nec scipiet currere posito isto cāu qz sor. cur
rat curreret z curret donec corūp̄et qui nō sit al
b? nec fuerit albus lz erit alb? nō tñ immediate p̄
lz tūc d̄mōstrato sor. iste hō alb? curret qui ad huc
nō currit ex quo nō ē alb? z tñ nō incipit zc. vt p̄z
ex casu. Quidā tñ dicūt hāc p̄clonem eē flām p̄ p̄

ma p̄te q̄ h̄z resolui rōe isti? t̄mini iste hō alb? hoc
mō hic curret qui ad huc nō currit z hic ē vel erit
iste hō alb? q̄ zc. mō certū ē qz p̄na resolvens ē flā
qz z p̄clusio. Silr i eodē p̄ncipali d̄cedit̄ hec alia
p̄clo iste hō alb? nō incipit currere nec vñq̄ icipit
nec vñq̄ icipiet et tñ p̄ h̄ instās erit ita qz iste hō
alb? incipit currere āte idē instās et p̄bat i eodē casu
Alij tñ dicūt istā p̄clonem eē flām p̄supponentes
qz sic t̄min? supponēs respectu v̄bi d̄ futuro suppo
nit̄ p̄ eo qz ē l' erit et respectu v̄bi d̄ p̄t̄o. p̄ eo qz ē
v̄l fuit sic t̄min? supponēs respectu v̄bi cōpositi ex
v̄bo futuri et p̄t̄is t̄pis suppoat̄ p̄ eo qz ē v̄l erit et
silr t̄min? supponēs respectu v̄bi cōpositi ex v̄bo p̄
t̄iti et futuri t̄pis p̄ eo qz ē l' fuit l' erit et sic v̄l t̄m̄
eadē via q̄ p̄t̄? arguūt illā p̄clonem eē falsā. p̄ p̄ma
pte qz ei? opposita ē v̄a vt p̄z p̄ r̄soluētes nā h̄z sic
resolui hoc incipit l' incipiet currere et lz ē fuit v̄l
erit iste hō alb? q̄ zc. et p̄na p̄z et aīs ē v̄r̄z i cāu
q̄ z p̄ns qz tñ fuit oppositū p̄te p̄tis isti? p̄clonem
nis. **A**llas tñ p̄clonem substine? d̄r qz interior h̄t̄is
beri fuit p̄mas p̄tes ipsaz eē p̄pōnes ipoteticas
et ipotetice p̄bādas et nō cathe. ex quo appet̄ so
lutio ad argumēta vñd̄ p̄ p̄mā p̄clonem istā itelle
xit aliquis hō alb? curret et ille hō alb? ad huc nō
currit et tñ etē. qz vt p̄z i cāu posito ē v̄a p̄ h̄z v̄o ū
intellexit hāc iste hō alb? nō incipit currere et iste
hō alb? nūq̄ incipit currere et iste hō alb? nūq̄ icipi
et currere et tñ etē. qz silr est v̄a etē. **I**ntelligēdū qz
d̄ restrictōib? seu d̄minatōib? q̄ sūt p̄ d̄ictōes ad
verbales seu ill' p̄files dū addūt̄ s̄bis aut̄ p̄dicatis
tres narrāt̄ positōes p̄ma p̄t̄ qz d̄minatō p̄ce
dēs s̄m̄ ipsū r̄stringit vt cras cāzelari? p̄dicabit̄ si
gificat qz ille q̄ ē l' qui erit cras cāzelari? cras p̄di
cabit̄ idē ēt posita a p̄te p̄dicati d̄minat̄ s̄m̄ vt d̄i
cē? aliq̄d albū erit i a istati significat qz illō qz ē v̄l
erit aliq̄d albū i istati erit in a istati fūdat̄ ar̄ sup
hec qz aduerbiū stat̄ iux̄ v̄bū et sp̄ n̄t̄is v̄bo v̄bi
cūqz in p̄pōe ponat̄ cū q̄ v̄bū v̄ntat̄ p̄dicatū cū s̄bo
p̄ ista mēsurā t̄pio stabūt p̄ q̄ v̄bū p̄ d̄minatōez
illā d̄minēt̄ et p̄ q̄ns r̄stringēt̄ ad stādū. p̄ illa mē
sura nec argu. h̄ntis. q̄ hāc positōez v̄l p̄cedēt̄ qz
ex q̄ in ista p̄pōe albū fuit n̄ḡz ū p̄m̄ d̄minatō
p̄cedēs ū significat vt d̄ic̄ h̄ntis. lz significat qz illō
qd̄ ē l' fuit albū fuit n̄ḡz sec? v̄o ē d̄ ista imediate
p̄ h̄ iste hō alb? currit cū in ea p̄dat̄ d̄minatō silis tñ
p̄clo possz p̄bat i t̄mis cōpositis vt d̄ illa p̄pōne i
mediate an̄ istās p̄fēs iste hō al. currabat poito qd̄
iste hō currat cucurrit et currit et qd̄ sit alb? et q̄nti
nue fuerit lz incipiat eē n̄ḡz et tē p̄z qd̄ illa p̄pō ē
v̄a et incipit eē flā cū significz qd̄ ille q̄ ē iste hō albus
l' imediate an̄ istās p̄fēs fuit iste hō albus imme
diate anteh̄ntis p̄fēs currabat zc. h̄a opio p̄t̄
qz d̄minatō p̄cedēt̄ r̄stringit s̄m̄ lz posita a p̄te p̄di
cati ū r̄stringit ipsū s̄m̄ z fūdat̄ si lz qd̄ talis d̄eter
minatio nō est tāte v̄tutis sic signū p̄clusiū l' nega
tio vt eius v̄tus possit cadere supra totā cōpositi
onē z p̄ q̄ns cadet solū supra partem p̄positiōis

sibi p̄mittit. **N**ō dū p̄cedit s̄būm ip̄m d̄t̄m̄iat
et nō p̄dicatūm et d̄m̄i ponitur a parte p̄dicati
d̄t̄m̄iat p̄dicatūm et nō subiectū unde apud eam
p̄ceditur q̄ cāzelariū p̄dicabit cras et tū istis cē
tū ānis nullus cāzelariū p̄dicabit et h̄ posito q̄
soz. nō sit cāzelariū s̄z erit solū p̄ centū ānos et q̄
p̄dicabit cras et null⁹ alī qui ē vl̄ erit cāzelariū istis
cētū ānis p̄dicabit tūc p̄ p̄ia p̄s q̄ ē l̄ qui erit cā
zelariū p̄dicabit cras fa ēt q̄ null⁹ qui ē vl̄ qui
erit istis cētū ānis cāzelariū p̄dicabit vt p̄ōit cāns
Itē p̄cedit q̄ rex erit fauentie tūc d̄m̄ōstrādo in
f̄ās mediū crastine diei et tū tūc eod̄ istanti d̄m̄ō
strato quīz rex erit euxonie et h̄ posito q̄ soz. erit
fauentie tūc qui nō sit nec erit rex nisi p̄ ānū et q̄
quī h̄ qui est l̄ qui erit rex tūc erit euxonie et p̄z et c̄.
Tertia posito q̄ ē h̄t̄s̄beri diei q̄ d̄m̄inatio p̄ce
dēs nō restrigit s̄būm nō p̄dicatū q̄ p̄ōt̄ itelligi vbi
p̄dicatū appellet formam vno dicendo cras cā
zelariū p̄dicabit significat q̄ cras ille qui ē l̄ qui erit
cāzelariū p̄dicabit et f̄udamētū h̄t̄ opionis ē q̄ dū
d̄t̄m̄inatio ponit a p̄te p̄dicati eius virt⁹ tūc solū
supra ipsū cadit eū tūc specificet copulā s̄z dū ponit
a p̄te subiecti tūc cadit supra totā d̄positionez
et n̄ specificat copulā q̄ n̄ eūz extremoz d̄t̄m̄iat
et h̄ salū dū p̄dicatū nō appellat q̄ q̄ d̄icaf̄ poste
ri⁹ appebit p̄p̄ q̄ d̄cedit hec opio q̄ cāzelariū p̄di
cabit cras et tū istis cētū ānis nō p̄dicabit aliquis
cāzelariū et h̄ posito q̄ soz. sit cāzelariū et d̄sinat eē
cāzelariū qui p̄dicabit cras et q̄ null⁹ qui erit cā
zelariū p̄dicabit vl̄q̄ ad cētū ānos et tūc p̄z conclusio
Itā qui est vl̄ qui erit cāzelariū p̄dicabit cras pu
ta soz. et tū istis cētū ānis nō p̄dicabit aliquis qui
erit cāzelariū istis cētū ānis. Itā s̄m̄ coem̄ vīā
hec d̄t̄m̄inatio posita a p̄te subiecti limitat p̄di
catū ex q̄ appellat h̄z nō sic d̄t̄m̄inaret si nō appel
laret ista tū ē flā in eodē casu. Itis centū ānis nul
lus cāzelariū p̄dicabit eū significet q̄ istis cētū ān
is nullus qui ē vl̄ qui erit cāzelariū p̄dicabit pos
set tūc alit̄ d̄icā eādē opionē d̄fensādo v̄z q̄ ista istis
cētū ānis nō p̄dicabit aliquis cāzelariū significat q̄
istis cētū ānis nō p̄dicabit aliquis qui erit cāzela
riū q̄ vā ē in eod̄ casu p̄missio. Et s̄l̄t̄ possēt d̄clara
ri q̄ rex erit fauentie tūc et tū tūc nō erit fauentie
aliquis rex posito q̄ soz. sit rex et d̄sinat eē rex et
erit tūc d̄m̄ōstrato istāti medio crastine diei faue
tie null⁹ tū qui post h̄ erit rex erit tūc fauentie et p̄z
conclusio et ita d̄icaf̄ d̄ alit̄s̄. Et aduertē q̄ h̄z h̄ent̄
ber videat̄ habē d̄uerfas opiones de his d̄t̄m̄i
nationib⁹ in d̄uerfis s̄ophismatibus vt cōit̄ puta
tur p̄ōt̄ tū teneri ipsū vniformit̄ loq̄i v̄n̄ dū d̄icē
in p̄s̄ophismate q̄ d̄t̄m̄inatio posita a p̄te p̄dica
ti ipsū d̄t̄m̄iat sed posita a p̄te subiecti nō d̄t̄m̄i
nat p̄dicatū illō ē itelligēdū dū p̄dicatū n̄ appel
lat vt in illa tūc tu eris ois h̄ō et dū vl̄ in s̄o s̄ophis
mate d̄t̄m̄inationē p̄cedētē subiectū d̄t̄m̄inare
p̄dicatū v̄z et dū appellat vl̄ vt i illa vā. istāti tu

fuit aliq̄d̄ albi et eadē cū oib⁹ hic d̄icēis possūm⁹
tenere vt ex p̄habitis p̄z. **C**irca t̄m̄ū p̄ncipale ē sciē
dū q̄ p̄cedit hec conclusio aliquid p̄t̄ine albediet p̄
h̄c h̄ōrā cū tota et maxima albedo p̄t̄ine im̄it̄et
p̄ eadē h̄ōrā et h̄ supposito q̄ p̄t̄ine veloci⁹ raref̄is
p̄ alba q̄ ipsa remittet i albedie vno ponat̄ p̄ ve
rificatiōe conclusiois q̄d̄ mior p̄s faciet soz. q̄ sit ei⁹
medietas sit sūme alba s̄m̄ q̄ h̄z ei⁹ p̄t̄e extrinsecā
residū vō sūme nigrū et q̄d̄ p̄t̄ine p̄ h̄c h̄ōrā ra
refiat p̄s alba quousq̄ue coopiat totā faciē et p̄s ni
gra p̄d̄nter ad nō q̄t̄ū ita q̄d̄ i fine faciēs soz. erit
alba s̄m̄ q̄ h̄z ei⁹ p̄t̄e extrinsecā volo tū q̄d̄ in finit̄
et p̄t̄ine tota albedo soz. im̄it̄et pura a gradu vt
octo ad gradū vt sex ita q̄d̄ p̄t̄ine p̄s alba veloci⁹
rarefiet q̄ remittet in albedie et tūc sequit̄ conclusio
et notant̄ addit̄ q̄d̄ p̄s alba p̄t̄ine veloci⁹ rarefiet
et q̄ vbi tardit̄ rarefieret q̄ im̄it̄et i albedi
ne tūc faciēs soz. post q̄ erit alba p̄t̄ine erit min⁹
et minus alba et vbi eō veloci⁹ rarefiet illa p̄s et re
mitteret in albedie tūc illa faciēs post q̄ erit alba
p̄t̄ine erit eōl̄r alba vbi vō p̄t̄ine veloci⁹ rarefi
eret et tūc p̄t̄ine illa faciēs erit magis alba vno
ad videndū an aliq̄d̄ sit altero albi⁹ aut quā ip̄sū
p̄t̄e fuit nō solū habem⁹ d̄siderare intensiōē al
bedis vt q̄d̄ sit h̄t̄ grad⁹ vl̄ illi⁹ s̄z et habem⁹ cōsi
derare eius extensiōē vt si sit extensa p̄ totū sub
iectū vel p̄ tācā p̄t̄e aut tācā et tūc p̄pare intensiōes
ad innicē et et extensiōes. **N**ō captis duobus albis si
albedo in vno ē intensiōz alijs p̄t̄ibus aut extensa
p̄ maiorē ei⁹ p̄t̄e p̄portionalit̄ quā in alio illō ē reli
quo albi⁹ et si i vno albedo ē ite. s̄ior i reliquo vō ē
extensa p̄ p̄t̄e ei⁹ p̄portionalit̄ maiorē vidēdū ē q̄d̄ il
loz plus faciat an maior intensiō albedis in vno
an maior extensiō in alio et viciē d̄avit̄ denomi
natio s̄m̄ magis et d̄icē illud eē alio magis albi
Et p̄ isto supponit̄ cōit̄ calculiste p̄ principio q̄d̄
qualitas vniformis extensa p̄ p̄t̄e subiecti p̄ tācā
sui p̄t̄e illud totū subiectū denomiāt p̄ quorā eius
p̄t̄em extendit̄ d̄iformis aut qualitas ad vniform
mem h̄z reduci p̄ correspondentiā ei⁹ ad gradum
sui mediūz q̄re sequit̄ q̄d̄ albedo vniformis vt s̄
p̄ medietate alicuius s̄bi adeq̄te extensa d̄nomiat̄
totū vt quattuor et c̄. **E**x quibus vicius sequit̄ q̄d̄
a et b sūt duo s̄ba equalia a ē albi⁹ b et tū b h̄z maio
rē p̄t̄e totali alba q̄ a p̄z posito q̄d̄ a sit vnuz peda
le cui⁹ due tertie sit albe vniformit̄ vt sex et residū
sūme nigrū b at̄ sit aliud pedale cui⁹ tres q̄t̄e sic vni
fōnt̄e albe vt 3 et residū sūme nigrū et c̄. n. a ē it̄ albi
vt quattuor et b vt tria cū trib⁹ q̄t̄is a ē albi⁹ b et cū
b h̄z maiorē p̄t̄e totali alba sequit̄ et q̄d̄ a ē albi⁹ b
et tamē albedo b est maior albedie a it̄s̄ue et exte
sue p̄z posito q̄d̄ a sit vnum pedale cui⁹ tres quartē
sit vniformiter albe vt sex et residū sūme nigrū
et b sit vnuz tripedale cui⁹ due tertie sint vniformi
ter albe vt sex cum dimidio et residuum sūme
nigrū et tūc p̄z conclusio calculanti tamē aduertē q̄

illud principium non est tenendum sed habetibetur quod potest
quod due etie faciei for. sint uniformis albe ut quinqz
et residuum habeat albedine uniformem ut 2° cum ni-
gredine ut sex tunc sunt hinc hinc illa facies est alba
quod maior pars quam medietas eius est alba hinc quod tres
eius extrinsecas et tunc hinc illud principium non est alba
sed precise alba ut quatuor: modo albi ut quatuor non est al-
bi absolute etc. **I**ntelligendum ulterius quod aliud requi-
ritur ad hoc quod aliquid sit albi et ad hoc quod sit sume
albi et per utroque in diversis requiritur diversa in
rebus inanimatis ad hoc ut aliquid sit albi requi-
ritur et sufficit quod maior pars quam medietas sit al-
ba hinc qualis eius parte extrinseca siue sit superior siue in-
ferior sed ad hoc quod inanimatum sit sume albus 3° quod
quod eius pars extrema siue extrinseca sit sume alba
Ad hoc 3° quod brutum sit albi requiritur et sufficit quod
eius medietas superior sit alba hinc quod eius parte ex-
trema et ad hoc quod sit sume albi 3° omnes eius partes con-
ter visui occurrentes esse sume albas. **A**d hoc autem quod
hoc sit albi sufficit et requiritur quod maior pars sue faci-
ei quam sit medietas sit alba hinc quod eius parte extrinse-
ca sed ut sit sume albus 3° quod eius facies sit sume al-
ba hinc quod eius parte extrinseca ex quo pars non est ideo
vel possibile medium per quod concluditur aliquid esse albi et ipsum
esse sume albi. **S**ed considera ulterius quod est magis pos-
sibile quod facies sit sume alba hinc omnes partes eius extri-
secas quam totum corpus hinc ut appetit inui in sua qua-
ntitate non expressit. **C**irca quantum principale consideran-
dum est quod latitudines quantitate finitay ut sunt caliditas
frigiditas albedo nigredo etc. coniter ponuntur termina-
ri ad gradum ut octo tantum ad gradum summum. **E**t si in
aliquo subiecto non completur latitudo per unum terminum usque ad
gradum ut octo completur per reliquum et a quantitate transeun-
te gradum ut quatuor qui est gradus medius sit sibi de-
nominatio vnde si in for. est caliditas quinqz graduum
et non intensior secum coniungit frigiditas ut tria et de-
nominat for. calidus et non frigidus si autem in aliquo
est caliditas ut quatuor et sibi frigiditas tunc subie-
ctum illud non denominaretur calidum non etiam frigidum
cum ab equali non fiat denominatio ex quo impeditur per
alitudinem sibi eque. **P**er autem quantitas si acquirat ali-
cui subiecto dupliciter potest acquiri vix ab intrinseco ut in aqua
calefacta acquiritur frigiditas remoto calefaciente
et est ab extrinseco ut in ea acquiritur caliditas dum ca-
lescit ab igne. **I**n alteratione ab intrinseco facta non pri-
mo alteratur una pars sibi aut velocius quaz alia imo talis
alteratio est uniformis id est quantitas acquisita seu eius lati-
tudo terminatur inclusivae ad tale gradum vel tale. **S**ed in
alteratione que fit ab extrinseco per et velocius alteratur una
pars sibi quam alia ut illa que est agenti propinquior cum agens
extrinsecum velocius agat in parte propinquior quam passi quam
remota quam quantitas per huius alterationem acquisita erit
diffusior et eius latitudo terminabitur exclusivae ad aliquem
gradum hinc n. hinc vix latitudo uniformis diffusior
exclusivae terminatur ut ex dictis in hoc principali ex-

posse colligi potest etc. intelligendum preterea quod hoc diffio-
for. non est albi et erit albi quod autem dat minus gradus
qui sufficit ut for. sit albus aut maximus qui non suf-
ficiet dupliciter declarat per modo a priori quod hic fit divisio
respectu potentie passive ex quo subcontraria nega-
tiva verificatur per minori nam subcontraria debet esse
ista aliquis gradus albedinis sufficit ut for. sit albi et
aliquis non et certum est quod minor est ille qui non sufficit quam
ille qui sufficit et per hunc sequitur distinctiva proposita ex
affirmatione minimi et negatione maximi ut per per igu-
las alibi colligendas hoc eadem divisio a posteriori probatur
quod si for. non est albi et erit albus aut dabitur primum in
stanti in quo for. erit albi vel ultimum in quo non si dabi-
tur primum sequitur quod ille gradus que tunc habet erit
minimum qui sufficiet ut for. sit albi ex quo nullus
minor pars sufficiet si detur ultimum in quo non sequi-
tur quod ille gradus que for. tunc habet erit maximus
qui non sufficiet quod ille non sufficiet nec aliquis minor
sed quilibet maior et hec omnia intelligatur ubi for. debeat
albescere ab agente extrinseco intendente in eo albe-
dine et non per sola rarefactionem partis albe ut est in sua po-
nitur. **A**dvertendum ulterius quod non est dandum minimum gra-
dus albedinis qui sufficit ad hoc ut aliquid sit albi quo-
niam 1° dato sequitur quod est possibile quod aliquis foret
ita reisse albi sic aliquid potest esse et probatur una per ex-
ponetes antea quoniam si aliquis gradus est minimum etc.
sequitur quod ille gradus sufficiet ut aliquis sit albi et al-
albi et si nullus albi sufficit et ille sufficit statim sequi-
tur quod albi in gradu est ita reisse albi sic aliquid
potest esse nam si aliquid possit esse magis reisse albi po-
tatur in esse et tunc dicitur ut beat gradum albedinis eque
gradui istius partis albi intensiore non eque quod tunc esset
eque reisse albi neque intensiore quod tunc esset magis albi
neque reissiore quod tunc ille gradus pars datus non fuisset
minimum qui sufficeret ut aliquid sit albi sic dicebatur
ex quo albi eius sufficeret sed tunc probatur quod pars istius
ut principalis non sit impossibile. scilicet quod aliquid sit ita re-
misit albi sicut aliquid potest esse quod si aliquid esset ita
remisit albi etc. haberet gradum ultra medium in si di-
catur quod sic ut est dicens cum nullus gradus infra medium
sufficiat ad denominationem ut dictum est ille gradus
ultra medium est immediatus gradui medio vel media-
tus non primum quod non est possibile quod duo gradus sint
invenire immediati nam sicut inter quoscumque duo instan-
tia cadit ipsa medium sic inter quoscumque duos gra-
dus cadit latitudo media si dicatur quod sit medie-
tas gradui medio tunc inter illud gradum et gradum medi-
um erunt infiniti gradus quorum quilibet sufficit denominationem
aliquem esse albi ex quo eorum quilibet est ultra medium et
quilibet est reissior 1° dato quod minimum distans a non gra-
du sequitur quod illud non fuit ita reisse albi sic aliqd
potest esse pars una quod quantitas aliquo istorum graduum
medio inter illud gradum et gradum medium erit ma-
gis remisit albi quod remissiori gradu albedinis quanti-
ficatur etc. **S**ciendum quod habetibetur in casu suo procedit quod

for. nō prius habebit gradū mediū q̄ ipse erit al-
bus q̄ si sic ḡ i aliquo instanti pri⁹ sit ḡ illud istās
i quo for. habebit gradū mediū et nō erit alb⁹ sed
pbat qd si a istāti for. hēbit gradū mediū ipse ha-
bebit gradū vltra mediū et p̄ pri⁹ erit albus q̄ si
i a instanti for. hēbit gradū mediū ḡ in aliq̄ sui pre si
gnief ḡ illa ps et diuidat i duas medietates quaz
vna sit p̄p̄nquior agēti et alia remotior tūc ar sic
in. a. instanti i hac pte rēotiori for. hēbit gradū me-
diū ḡ in hac parte p̄p̄nquiori agēti for. hēbit gra-
dū vltra mediū p̄na t̄z q̄z agens extrinsecū veloci⁹
agit i partē passi p̄p̄nq̄ rēotā et per pri⁹ flm ē qd
in a instanti for. hēbit gradū mediū z nō vltra me-
diū et sic ar de a silr argueret de quol; a⁹ instanti ḡ
sequit qd in nullo instanti for. hēbit gradū mediū
quā i illo hēbit gradū vltra mediū et p̄ pri⁹ nō p̄
us for. hēbit gradū mediū q̄ ipse erit alb⁹ q̄ con-
cedit qd quicūq; for. habebit gradū mediū habe-
bit vltra mediū cūz nullū erit instans in quo ha-
bebit mediū et nō vltra mediū vt argutū ē et con-
cedit ēt qd in illo instanti in quo for. incipit habē
gradum mediū incipit habere gradum vltra
mediū z incipit esse albus vbi tamen for. alte-
ret ab intrinsecō tūc i aliquo instanti haberet gra-
dū mediū i quo nō hēret vltra mediū z sic pri⁹
hēret gradū mediū q̄ eēt alb⁹. Ex quo appet qd
cū cōcedat hēret isber q̄ for. nō prius habebit gra-
dū mediū q̄ gradū vltra mediū q̄ ipse vult q̄ lati-
tudo vniformit̄ diffōrmis finiet exclusiue q̄ si ter-
minaret̄ iclusiue tūc q̄n for. hēret latitudinē albe-
dis a nō gradu ad q̄ttuor z nō maiorē hētz gradū
mediū ad quē illa iclusiue f̄miaret̄ i extrēo itensio-
ri z nō maiorē. Et aduerte q̄ cū d̄r q̄ for. nō prius
hēbit gradū mediū seu vltra mediū quā ipse erit
albus q̄ h̄ nō est vtz absolute imo oppositū sequi-
tur ex dictis q̄ for. prius hēbit gradū mediū z vl-
tra mediū in vna eius valō modica pte q̄ ipse erit
albus ḡ illō dictū ē sic moderādū vtz q̄ for. nō p̄
habebit mediū vel vltra mediū p̄ maiorē pte q̄
sit medietas sue faciei q̄ ipse erit albus z h̄ ē ve-
rū zc. **I**ntelligendū q̄ si for. alctur ad albedinēz
ab intrinsecō q̄ ipse incipit hēre gradū mediū p̄ pō-
nem de p̄nti z remotionē d̄ p̄terito q̄z albedo que
acquiret̄ erit vniformis si at̄ alteret̄ ab extrinsecō q̄z
talīs albedo erit vniformit̄ diffōrmis incipiet habē
gradū mediū p̄ remotōez de p̄nti z pōnem d̄ futu-
ro q̄z tūc nō dabit̄ p̄mū istās i quo for. hēbit gradū
mediū sicut in a⁹ cāu. **I**ā si daret̄ sit illō a z ar q̄
nō vt prius q̄z si in a for. hēbit gradū mediū ḡ i ali-
q̄ pte signief illa et arguat̄ q̄ aliqua d̄ ps vt illa q̄
est agentī p̄p̄nquior pri⁹ habuit gradū mediū cū
in illa citi⁹ veloci⁹ egerit agens ḡ sequit̄ q̄ a nō ē
primū istās zc. sic ar in reliquis. **C**ōsiderādū qd
nō sequit̄ nullū gradū vltra mediū hēbit for. ita ci-
to sicut mediū et habebit mediū i vltra me-

dium ergo citius habebit for. gradum medium
q̄ vltra mediū nec ar ab exponentibus ad expo-
sitā sicut sic arguen⁹ for. veniet ad me z plato veni-
et ad me z si ita cito plato veniet ad me sicut for. ḡ
citi⁹ for. v̄riet ad me q̄ plato hic. n. sit p̄p̄atio fini-
ti ad finitū illa at̄ infiri ad infinitū iō lz hic valeat
ibi r̄n nō valet ḡ ad aliā p̄p̄oem p̄bādā o3 arguer̄
resolutorie lz nō tūc for. hēbit gradū mediū z tūc
ē vel erit aliqd̄ istās anteq̄ hēbit gradū vltra me-
diū ḡ zc. tūc bñ valeret p̄na ḡ aīs ē flm q̄z quicū-
q; for. hēbit gradū mediū hēbit ēt gradū vltra me-
diū vt sup̄ est onisū q̄ vlti⁹ p̄cedit q̄ for. nō eque
cito hēbit gradū vltra mediū sicut mediū nec ci-
ti⁹ nec tardius nec ita cito hēbit gradū mediū sic
hēbit vltra mediū nec ita cito hēbit gradū mediū
sicut hēbit gradū mediū z sic de talibus z lz est q̄z
nō dat̄ p̄mū istās i q̄ for. hēbit gradū mediū vltra
mediū quēadmodū fuit onisū nec dat̄ ēt p̄m⁹
grad⁹ albedis quem for. hēbit q̄ quocūq; gradu
dato quē for. hēbit pri⁹ aliū illo intensiōē habebit
Sed q̄z in regul̄ tractat⁹ de maximo z minimo
i cāu illi posito cōcedit̄ q̄ ita cito sicut a poterit tā-
gere b poterit tangere punctūz vltra b quia expo-
nitur sic a poterit tangere b z poterit tāgere pun-
ctū vltra b z nō citi⁹ possit tāgere b quā punctum
vltra b ḡ zc. **S**ilr vt qd̄ hic debeat concedi qd̄ ita
cito sic for. hēbit gradū mediū hēbit gradū vltra
mediū q̄ for. habebit gradū mediū z hēbit gra-
dū vltra mediū z nō citius habebit gradū mediū
q̄ vltra mediū ḡ zc. **E**t h̄ p̄ceditur lz negetur qd̄
for. ita cito hēbit gradū mediū sicut hēbit gradūz
vltra mediū q̄z nullū gradū mediū hēbit ita cito
sic hēbit vltra mediūz vnde est differentia inter
illas p̄p̄ones. **I**ta cito sicut for. habebit gradū me-
diū zc. z for. ita cito habebit gradū medium sicut
zc. q̄z li ita cito sicut p̄fundit̄ t̄mūz sequentes z est
t̄mūz exponibil̄ iō priā p̄p̄o h̄z exponi z est vera
ḡ li ita cito nō p̄fundit̄ z ē t̄mūz insolubil̄ iō alia p̄p̄o
h̄z resoluī z est flā vt dicebatur q̄ zc. **A**duerte
vlt̄erius q̄ nō imagiatur hēret isber q̄ gradus vt
qd̄dā iduisibile in latitudie ipsarū terminās aut
vnā pte eius cū alia copulans quēadmodum d̄nt
quidā ponentes silr mutatum esse induisibile in
motu copulans pres eius vt ipsuz t̄mūz z sic
dicunt de instanti respectu temporis z de puncto
respectu linee etc. **S**ed vult q̄ gradus sit ps latitu-
dinis vt ipsaz t̄mūz aut eius partes aduicē co-
pular̄ iō capta latitudie vniformiter diffōrmi a nō
gradu ad octo lz fm p̄mā opinionem ibi non sit nī
si vnus grad⁹ medi⁹ siue vt quattuor t̄m fm aliam
ē dicendum qd̄ ibi infiniti sunt gradus medij siue
vt quattuor qui sunt inuicē cōcantes vtz ps que ē
a duob⁹ ad sex et ps que ē a tribus vt quinq; et ps
que est a trib⁹ cū dimidio ad q̄ttuor cū dimidio et
sic in infinitū etc. et huiusmōi grad⁹ lz sint ineq̄les

extensive vel p3 in figura si eni intensione eqles qf re-
putat p vno vt in lra dr. Circa quintu pncipale
aduertendu q sit vnu argumentu ad pbadu mo-
tu ee i istati r ar sic vl motus est aliquid i rerum na
vl solu imagiat ee si e aliquid vel e qoda idisibile
vel disibile si e aliquid idisibile g ita e i istati sicut
aia intellectua vel pnter si e aliquid disibile vel est
sba per se existens r diuisibil r tuc e i istati vl acci-
dens diuisibile r tuc vl est accidens multiplicatuz
vt lumen aut accidens extensu ad extensone subiecti
r disibile ad diuisione eiusd si accidens multipli-
catu g ita e i instanti sicut lumen na luis multiplica-
tio est subito r i instanti si accidens extensu r diui-
sibile ad diuisione sibi g ita e i instanti sicut subiectuz
sua r ita e sil h3 oes suas pres sicut subiectu in q
e r sicut albedo extensa in alio sbo e i instanti ita r
motus vel def ea diuersitatis. Ad h3 rnderent te-
nentes motu no ee i instanti qd motus e accns exte-
su ad extensone sui subiecti r disibile fm pres illi
us sibi r negaret qnam vltari g ita e i instanti sicut
sua sibi r fm oes suas pres sil sicut albedo r ro
est qz motus duplices h3 pres h3. n. pres males fm
qd diuidit ad diuisione subiecti i quo e r h3 pres
formales fm qd diuidit ad diuisione pnt ipsu mo-
tu mensurantis. s. ptem pterita r futura fm qs n
est sil. Qd aut diuidat motus formalit ad diuiso-
ne tps p3 qz tepus e eius mensura vel p3 p pbilo. qz
to pbifico. rps sic diffiniende: rps e mesura motus
fm prius r posteru albedo aut r sibi se in instanti
qz sut fm omnes suas pres sil sine forales sine ma-
les r hic sumit ro diuersitatis qre albedo vl subie-
ctu est i instanti motus aut no qz albedo r subie-
ctu sut fm oes suas pres sil ta formales q males
motus aut lz sit i instanti fm oes suas pres males n
tu fm oes suas pres formales r to no est i instan-
ti r. Intelligendu qd de ptransuione spacij tres
ponunt opinionones pria pcedit qd sor. infinites p-
transiuit a in casu ibide posito q ar sic sor. infi-
nities ptransiuit a g aliquoties r p ois vna vice
r postea alia cum interruptione tps sicut bis co-
medisti panem ergo vna vice r postea alia cum in-
terruptoe tps sic de alijs adverbis malibus ois
est q casu qz r. hinc dr q ccedit illa. ppd ad huc
intellectu q in infinitis pibus istius hore sor. su-
it in ptransuendo a spaciu qz in duabus pibus et
tribus r sic in infinitu r cu hoc a spaciu erit ptra-
siti r. ha est opinio bentisberi iux qua pcedit qd
sor. ptransibit a ante fine ist. us hore r hoc si sim
ante hore illa vel in principio nam sor. ptransibit a
i tota ista hore r tota ista hore erit ante fine ipsi g
sor. r. ccedit et in vltio instanti ist. hore q a e p-
transitiu y q illud instas e primu in quo a e ptran-
tu q sor. ptransiuit a qz in tota hore q fuit ante fi-
ne ipsius qz ccedit illa qd aln erit ita q aliqd
fuit r in eius finis no fuit. Et bec opio pcederet

oes istas pclones q in pmo adducebat v3 qd aliqd
agit r nihil agit r. r negaret istas q fierit ex alia
opione. Tenentes vo q est possibile aliqne ptra-
sire aliqd spaciu negaret q aliqd agit r nihil agit
r. r pcederet istas qs bentisber dicit icouenientel
r. Aduerte tm qd bentisber i ruderedo ad argumeta
facta q positoez iua p ruderet fm fundamenta eius
sbo aut fm via alia q e etia di crepas a pone bentis-
beri i h3 qz vt appet in casu ibid posito bentisber co-
cederet an intiu illi hore vl i pmo eiusd q sor. p-
transibit a qz in tota hore totu a r i pte pte r in fine
hore l post fine pcederet q sor. ptransiuit a vt sp
tm negar3 hac de pnti sor. ptransit a pceder3 tm q
sor. ptransit r h3 qz sor. mouet si a sed in quocuqz
instanti intriseo ist. hore negar3 qz a e ptransuendu
a sor. r q sor. ptransibit a qz no totu a e ptransuendu
seu ptransibit. h3 etia positio diceret q in quolz in-
stanti intriseo illi hore erit ita qd sor. ptransibit a r
q a e ptransuendu a sor. r h3 pp vnu argumentu ppro-
batu ab bentisbero q e h3 aln a fuit ptransuendu a sor.
r no e ptransitu g adhuc e ptransuendu negaret etia
hec po h3 pclone q pcedit bentisber. s. qd sor. per-
transibit a r no inctnu r tm no dfinet nec dfinet qz
diceret q dfinet r h3 i vltio instanti ist. hore qz tuc
erit ita q sor. no ptransibit a spaciu qz ia e ptransitu
r imediate ante h3 ptransiuit g dfinet ptransire a
spaciu ccederet tm q no incipit nec incipit vt p
oz pcedit r cum ar q ea q sor. subito ptransibit to-
tu spaciu diceret q si intelligit subito q i nullo tpe adqua-
te sic q no in minori ccedit nec h3 incouenit. pria
haz opinionu e ricardi beligat r no ricardi clien-
tois vt quida putat nec ei attribuenda est positio
etia vt alij fecerut. Sed ei. ppa opinio vt appet in
suis sophismatib. est bec posito. n. q sor. n moue-
at si a spatio h3 mouebit quousqz totuz a erit per-
transitu n negat bec positio qd sor. ptransibit a h3
pcedit qz nunq erit ita qd so. ptransit a nec vnq erit
ita qd sor. ptransiuit a r tamen aln erit ita quod
a est ptransitu a sor. r ca negationis istaz. ppontu
est qz vult qd verificez p instanti h3 qz i nullo istati
sor. ptransibit a nec vnq erit ita qd sor. i aliq. instan-
ti ptransit vl ptransiuit a io. ppoes ille sut fle scilicet
sor. r. h3 a i aliquo instanti erit ita qd qz e ptransitu
a sor. g etc. Nunc restat alia narrare opione d per-
transitoe spacij q vult qd posito qd sor. moueatur
si a spacio qd sor. ptransit a spaciu et hoc conce-
dit i nolz instanti intriseo illi hore et sic discrepat
a ha opionu supi recitaz et tertia et quci. cu p
ma h3 negat qd sor. ptransiuit a spaciu et i h3 discre-
pat a pria et couenit cu ha et etia negat ist. qd per-
transibit et i h3 discrepat a etia et pma ouenit aut
cu ha. Fundamentu vo hui. positiois est naz dicit
qd sor. ptransit a spacium qz mouet super aliquo
puncto a spacij copulante. Partem ptransita cum

parte pertransiēda sed nō p̄trāsūt a spaciū qz
nō fuit motus sup aliquo p̄cto copulante p̄tem
p̄trāsūtā cū parte p̄trāsēnda qz qd̄z p̄ctū s̄ quo
fuit motus s̄z copulat duas partes p̄trāsitas z n̄
parte pertransitā z parte p̄trāsēdā similis conce
dit quod s̄z nō p̄transibit a spaciū qz nō movebit
tur super aliquo p̄cto copulante p̄tem zc. y. qd̄
libet p̄ctū s̄ quo movebit s̄z copulabit p̄tes p̄
trāsēdas z nō parte p̄transitā cū p̄te p̄trāsē
da. Et p̄firmatur hec opinio cōi modo loquendū
de hora qz dicim⁹ qd̄ hora p̄sens est qz aliq̄d
instās eius est copulās partē p̄teritā cū parte fu
tura s̄z negam⁹ qd̄ hora p̄sens fuit qz nullū fuit in
stās eius copulans p̄te p̄teritā cū p̄te futura nec
ista hora erit qz nullū erit instās copulās p̄tes p̄
teritā cū parte futura. Itē negaret hec positio i p̄n^o
vel ante sine in fine v̄l post quod s̄z pertransit a
spaciū p̄transiuit vel p̄transibit z cā p̄z ex dictis.
Sed si h̄ ipsa argueret sic s̄z p̄trāsūt a spaciū
z omnino sicut nunc mouet s̄ a spacio p̄us mouē
batur q̄ qua rōe nūc p̄trāsūt p̄i⁹ p̄trāsūt d̄i nega
do p̄nam. Nā nūc p̄trāsūt qz mouet sup aliquo
p̄cto zc. Sed p̄i⁹ nō p̄trāsūt qz nō mouebat
s̄ aliquo p̄cto copulante zc. v̄l rō q̄ p̄trāsūt nō est
qz mouet s̄ a sed qz mouet sup aliquo p̄cto zc.
Intelligendū qd̄ tenen⁹ opionem hēntisberi ad h̄
qd̄ aliquis p̄trāsibit aliq̄d spaciū requirit qz p̄trā
sibit illud cōplete z qd̄ tā p̄trāsies q̄ p̄trāsētū r̄ma
neat in fine v̄nde in casu suo requirit ad h̄ qd̄ s̄z
p̄trāsibit a spaciū qd̄ s̄z remaneat in fine z s̄lī a
spaciū qd̄ requirit qd̄ p̄trāsitio erit h̄ra a s̄z z qz
a spaciū erit p̄trāsētū ab eo s̄z nūq̄ p̄trāsitio erit
habita nec spaciū p̄trāsētū nisi i fine q̄ tūc op̄te
bit s̄z eē v̄l p̄trāsitio ab eo sit h̄ra z spaciū s̄lī v̄l
sit p̄trāsētū sicut de q̄ritate acquirēda. Itē si s̄z n̄
manebit in b̄ instāti vel a spaciū tūc s̄z non p̄trā
sibit a spaciū nec a spaciū erit p̄trāsētū v̄nd̄ dato qz
in b̄ instāti a spaciū desineret eē p̄ recōditionē de
p̄nti z positioē de p̄terito tunc d̄i qz s̄z nō p̄trā
sinit a qz non p̄trāsūt quālibet eius p̄te s̄z enī per
transiuerit q̄libet p̄te icipitē a p̄ncipio nullam
tamē p̄trāsinit t̄minatā ad finē q̄ tūc nō daretur
maximū p̄trāsētū ab eo s̄z minimū non p̄trāsētū v̄z
q̄ illud enī non eēt p̄trāsētū nec aliq̄d maius s̄z qd̄
libet minus vel aliq̄d illi equale q̄ zc. Et ex hac
positioē sequitur qz s̄z z plato incipit moueri
z continue p̄ egle tps p̄cise mouebūtur eque velo
cī z v̄niformiter z tamē in fine maximū spaciū p̄
trāsītū a s̄z erit centuplū ad maximū spaciū per
trāsītū a platone s̄z sequitur qz s̄z continue mo
uebitur eque velocitē z v̄niformitē z tamē minus z
minus spaciū in equali tpe p̄trāsibit z sequitur qz
s̄z continue z in eternū mouebitur super aliquo
spa^o z tamen nūq̄ p̄transibit aliq̄d spaciū p̄z
ex dictis aduertenti. Ex quibus v̄lteris apparet

q̄ ad h̄ qd̄ s̄z p̄trāsibit aliq̄d spaciū requiritur qz
manebit in fine z non requiritur hoc de alterante
Nā p̄trāsies in p̄trāsēdo acquireret aliq̄d no
tum in se non at̄ necessario agens dū agit in pas
sū. Sciās tamen qz hec p̄positio s̄z p̄transiuit a
spaciū resoluitur in hanc s̄z fuit in p̄trāsēdo
a spaciū non p̄p̄ie sed in v̄bū substāciū z gerun
dū z non sequitur v̄lteri⁹ q̄ fuit p̄trāsies a spaciū
cū h̄ habeat verificari p̄ instāti z si argueret
q̄ magist̄rū p̄bando qz aliq̄d erit altero prius
z tamen nec p̄ tps nec per instans v̄l hora futura
erit prius q̄ v̄ltimū instās eius z tamen nec per
tēpus nec per instans ex quo s̄z sibi imēdiabitur.
Respondetur negando illud nā h̄z hora futura erit
imēdiata sub v̄ltio instāti sic qd̄ inter eā z v̄ltimū
eius instāns non mediabit aliq̄d qz non erit ali
quid eius ipsa tamen erit p̄ tps ante illud qz per
p̄tem ei⁹ ad illud instās terminatā erit enī in quo
libet ei⁹ instāti intrinseco z inter quod h̄z tale instās
et v̄ltimū mediabit aliqua ei⁹ ps q̄ zc. Sciendū
qz posito casu qz s̄z incipiat diuidere aliq̄d sup̄
ficiē p̄ remotionē d̄ p̄senti p̄ceditur s̄m hēntisberi
qz diuisio huius sup̄ficiē erit in aliquo instāti sed
in nullo instāti erit diuisio huius sup̄ficiē in
quolibz t̄i tpe t̄minatā ad instās p̄sēs erit diuisio
hui⁹ sup̄ficiē qz in quolibz tali tpe illō agens diuidz
illā sup̄ficiē h̄z in nullo istī tps p̄sēs est dicēdū
de diuisione lineē. Sed d̄ diuisione corp̄is qz
non sit subito dicēdū qz posito qz s̄z incipiat agē
in aliq̄d corp̄is ipsū diuidendo quousqz fuerit cō
plete diuisū puta in fine hore qz diuisio huius cor
poris erit in aliquo instāti et in nullo instāti erit
diuisio hui⁹ corp̄is sed in toto tpe incipiente ab
instāti i quo agēs incipit agere vsqz ad primū instās
in quo erit itaqz hoc corp̄is est diuisū et hec eē po
sitio hēntisberi de diuisione respondēdo q̄ s̄z sic
de p̄transiuitioē spaciū respondebat consideran
dū qd̄ ad hāc cōclusionē aliq̄ diuisio erit p̄ v̄nū diē
vel per mille ānos et tamen i nullo instāti erit illa
diuisio hēntisberi respondet duplicitē p̄ cōcedēdo
eā et oīno respondēdo sicut de p̄transiuitioē spa
cij respondebat s̄z respondet ne gādo cōclusionēz
et s̄m hāc responsioē ponit triplicē modū r̄spon
dēdi s̄m qd̄ tres fuerūt positioēz. P̄ria r̄spondet
cōcedēdo qd̄ hec diuisio erit i aliq̄ instāti z qz i aliq̄ i
stāti erit ita qd̄ hec diuisio est et qd̄ hec diuisio ē ali
cuius non tamen est diuisio alicui⁹ qz nec continui
nec diuisi sed est motus alicuius et f̄ndatur super
h̄z qd̄ determinatio imēdiata sequens determina
bile alter p̄norat qz dū mediate sequitur v̄nde d̄
monstrato sigillo possessio a rustico in quo s̄z scul
pta arma regis francie refert dicere h̄z sigillū ē ru
stici et hoc est sigillū rustici qz i prima li rustici stat
possessio et est vera et in fa non sed d̄notatur qz
ferat talia arma. Ita positio diē qd̄ hec diuisio erit

et erit alicuius diuifio qz diuidentis diuifio ficut
 pertransitio est ptransiens transitio et fundatur
 si h qd actio potius attribuit agenti qz passio l' al-
 teri cu agens sit prestantius dicit in qd aliqd pot
 ee alterius multipliciter qz vel vt agentis vel vt pas-
 si vel vt possidentis et. solis q est generatio vl cor-
 ruptio vt agentis et no vt passi ex quibus cessant
 tria. Tertia via dicit qd hec diuifio erit et aliqua
 do erit ita qd hec diuifio e alicuius diuifio qz cotinui
 didedi na p ipsa p riuu didet et erit vt via p riuu
 ar didedu erit vt in ad que sic spaciū i specru ptra
 fitiois et fm aristotile mor est de genere emini ad
 que et attribuit posteriori passioni. In fm opione
 prima hec ppositio diuifio a superficie erit sic resol-
 uif hec a superficie erit et h est vel erit diuifio qz et.
 Aduertedu qz p vltima positione d diuifioe ar ml-
 tipliciter p sic licet pcedit qz aln erit ita qz aliq di-
 uifio e alicuius diuifio ita qz pcedi qz diuifio alicuius li-
 nec vl superficie e. Sed pbat qz si qz p fundametu
 positiois tuc est diuifio alicuius qn illud est in didi sed
 no e possibile aliq linea eise i diuifio qz no est possi-
 bile qz diuifio alicuius linee sit pna p3 et ans per fuda-
 mentu et maior pbat qz no qn agens incipit vide-
 re qz tuc agens nuq diuifit aliq pte illius linee nec
 ante p tde silr nec p qz tuc illa linea erit diuifia qz cu
 diuifet erit indifio ee qz et. fo sequit illa qz qz in h
 instanti erit diuifio alicuius et tñ post h instas posit
 esse qd nuq fuit diuifio illius pbat et ponat qd i
 aliquo instanti futuro agens incipiet diuifere aliq
 linea tunc diuifio illius linee erit in illo istati et tñ
 post illud instas poterit et. qz poterit agens ipedi-
 ri nec vnq diuifet illa linea qz si diuifio alicuius li-
 nec eet qn illa linea inciperet diuifere tuc sequeret
 ista qz qz diuifio alicuius e et tñ agens qd facit illam
 diuifionem omnino quiescit patet posito qd aliq
 agens incipiat diuifere aliqua linea p remotioez
 d pnti et tuc p3 et. et idē iudiciū est de superficie vt
 p3 cu qz sit indifioibil' fm p fuditate et. p declara-
 tione positiois et respōioe ad h est sciendū qz tuc
 est diuifio alicuius qn illud e in diuifio. ad qd sciendū
 intelligendū qd tuc aliq linea vl superficies in diuif-
 di qn agens incipit diuifere ipsa et cu h p riuu mo-
 tu suū quo didet ipsū diuifedu sed corp' tuc est i
 didi quado motus quo diuifet illud corpus est et
 h dato qz agens cotinuabit illū motū quousqz illd
 corpus erit diuifū qz diuifio illius corporis no est
 nisi motus quo ipsū diuifet. Tuc respōdet ad rō-
 nes. Ad primā negando minorē et dr qd tuc e diuif-
 fio linee quando agens incipit diuifere illa et con-
 tinuat motū et. Ad secundā dr fm aliquos negan-
 do pclusionē tanqz ipossibile qz significat qd aliq
 diuifio erit in aliquo instanti et tñ post illud instas
 erit hec ppo possibilis hec diuifio nuq fuit qz est
 ipossibile. Sed aliter rīdet et melius pcededo cō-
 clusionē tanqz possibile qz clari' patebit iferi' i ca-

su de duobus medijs inuicē stignis. Ad tertiam
 negatur cōclusio qz tuc no est diuifio illius linee
 in casu illo qz non e i diuifio ex quo agens no cōti-
 nuat motū suū sed incipit moueri qz et. Intelligē
 dū qz hēntisber arguit volendo pbare pclusionēz
 supius posita v3 qz agens facit aliqua diuifionē et
 tñ omnino quiescit ponendo casū ibi clarū i quo pa-
 tent solationes supius posite et hoc de superficie p-
 ma secūdt corporis diuifendi ad qd argumentuz
 respondetur negando qd tuc est diuifio vltime su-
 perficie secūdi corporis qz agens no cotinuat mo-
 tū et. Et iuxta hūc casū pceditur qd b corp' erit
 in diuifio antequā ipsū incipiet diuifere negatur tñ
 qd superficies prima b corporis sit in diuifio ante
 quā incipiat diuifere h mot' quo diuifetur sit et eā
 diuersitatis est qz corpus requirit aliqua mēsurā
 adequatam in qua diuifatur vt hora et. licet autē
 vel superficies no et h est qz corpus no subito diuif-
 ditur sed successiue linea vō vel superficies sic et.
 Itē pcedit qd aliq superficies no est diuifio nec in
 per certū tps terminatū ad h instans erit diuifio et
 aliqua do postea erit diuifio et tamē nuq erit in
 diuifio et h p3 de vltima superficie b corporis qz erit
 diuifio a fo diuifente ponat. n. qd tuc no incipiat
 sed post et sequit pclusio. Silr qd aliq linea diuif-
 tur seu superficies qz ita est continua et tamen nec est
 nec vnq erit diuifio illius et h silr declarat d eadē
 superficie qz si no erit in diuifio no erit diuifio illius et
 idem posset declarari de prima superficie d vltimā
 qd prima superficie corporis diuifendi non pnt di-
 uifere qz erit diuifio sed vltima prius diuifet quā
 erit diuifio qz solū in vltimo instanti erit p diuifio et i
 tpe priorī illi imediato didet ex quo seq' qd aliq
 superficie e p riuu et didet et erit diuifio et tñ nuq de-
 finet didi p3 d p riuu si ficie itē sequit qd aliq superficie
 e p riuu didet et erit diuifio et tñ nuq incipiet didi p3
 d superficie vltimā et. Considerādū tamē qd aliq dicēdū
 eet fm opione hēntisberi in principio supi' recita-
 tā nā posito qd vnū agens incipiat didere p mā si-
 ficie a medijs et sic vltius quousqz didet illa duo
 media dicēdū e qd diuifio p mē superficie erit h in illo
 instanti qd e p riuu et silr diceret d vltima superficie p mē
 corporis qd diuifio illius erit et in nullo instanti h i quoz
 tpe riuuato ad vltimū instas in quo tuc p illd cor-
 pus p mē erit diuifio et.

Prima antixpi necessario erit. Sciendū p
 p principali qd hāc ppoem aliqd qz e et
 nu pot no ee aliqui pcedebāt tenētes trā-
 ee imobile et sic eā vificabāt d p riuu cētralib' ipfi
 ere qz ille sūt eēne cu sēp fuerint et erūt nālī loqu-
 do et tñ possūt no ee qz sūt corruptibiles sūt. n. ei'
 de spēi cu p riuu qz aln corrupēt h et. Illā tamē
 ppoem negat hēntisber dicēdo qd quoz p3 ere ali-
 quī corrupēt. S3 qd illa sit vā ar et capio lumē fo-

vis pductū i spīs frīozib⁹ ad q̄s nō potest attingē
vmbra ēre z ar q̄ tale lumen ē eternū qz semp fu
it z erit z nū nō pōt esse cū sit corruptibile ex quo
est eiusdē spēs cū lumine existente i spha lune qd
aln corūpet alit oporteret dicere q̄ aliq̄ se eiusdē
spēs spālissime quoz vnū ē corruptibile z aliud nō
q̄ est sim. Sed istā ppōem aliqd q̄ pōt ēē eīnum
pōt nō ēē negaret p̄mentator p̄ aīa intellectiua cuz
posuerit vnica ēē aīaz in cūctis hoīb⁹ p̄petuā z et
nā. Et sistr alexāder qui ponit aīam intellectiuam
esse educatā de potentia mīe z eē extensam ad ex
tensionē sibi z corruptibile z generabile sicut for
ma asini bentisber tū p̄cedit eā qz t̄z q̄ aīa intel
lectiua sit p̄petua a pte p̄ h̄ nō a pte ante z q̄ in
formet corp⁹ hūanū p̄ inherentiā nō aut p̄ extēsi
onē vt forma bruti. Et ex h̄ posset respōderi ad
obiectōez sup̄ factā dicendo q̄ hētiber locutus
fuit solū de his que sūt: vl possūt ēē eīna infra cō
cauū orbis lūe zc. vel negat bec p̄na h̄ lumen cor
ruptibile q̄ pōt nō ēē seu corūpi sicut n̄ sequit iste
hō ē risibilis q̄ pōt ridere qz d̄mōstrato hoīe pro
pinquo mortī aīas ē v̄ez z oīs sim zc. v̄nō l̄ cor
ruptibile nō dicit posse corūpi s̄z intrinsecā ap̄
tudinē ac corūptōez cū quo stat q̄ nō possit cor
rūpi pp̄ nō posse rēoueri p̄seruās zc. Intelligēdū
v̄lētū q̄ duplex ē centz ēre. s. magnitudis z graui
tatis: centz magnitudis est illd a quo oēs linee re
cte ducte ad circūferentiā s̄t eq̄les dato q̄ terra eēt
p̄fecte spherica centz grauitatis ē illud qd copulat
p̄tes eque graues adequate trān p̄stituentes z h̄
nō equalit̄ distat a partib⁹ circūferentie ipsi⁹ terrē
cū semp terra sit grauior in vna pte q̄ alia tū pp̄
aquas existētes sup̄ vna pte z nō sup̄ alia tū etiā p̄
pter actionē ipsi⁹ sol̄ maiorē i vna pte q̄ alia z hu
iusmōdi p̄silit z tale centz mūdi nūcupat̄ p̄siderēt
tū an tota trā moueat̄ cū p̄tinue centz grauitatis
sit mediū mūdi h̄ aliud z aliud. Considerādū qd
ppōes p̄bables rōne hoz t̄minoz incipit z desi
nit q̄s sequit̄ negatio h̄it exponi mō opposito illi
in quibus negatio nō sequit̄ vt ista ppō sor. incipit
nō ēē alb⁹ h̄ exponit sicut ista sor. d̄sinit ēē alb⁹ et
ista sor. desinit nō ēē alb⁹ sicut bec sor. incipit esse
alb⁹. Et quib⁹ appet̄ impossibilitas hui⁹ ppōis aīa
antixpi poterit icipere nō ēē p̄a vl desinere ēē p̄a
a. aduerte p̄terea d̄ram inter has ppōes necessa
rio tu fuisti z necesse est te fuisse p̄ia exponit̄ zc
fla h̄a efficiatur z est vera zc. Circa s̄m p̄cipale
itelligēdū q̄ p̄cedit bec p̄ aliqua ppō est v̄a i h̄
instanti d̄mōstrādo instās p̄is z t̄q̄ ipsa in h̄ eodē
instanti pōt ēē flā semp significādo vt p̄ue. p̄bat z
pono q̄ in rei v̄itate tu curres in bello mō tu eral
h̄ poteris nō currere tūc ista ppō ē vera in h̄ instan
ti tu curres z nū pōt ēē falsa in hoc eodē instanti
p̄bat z facio istā p̄nam tu nō curres z bec ppōsi
tio tu curres sic p̄use significat q̄ ipsa est falsa tūc

ista p̄na est bona z aīas est possibile ergo z p̄na e
p̄na est q̄ ista ppō est falsa ergo possibile ē h̄ac p̄
positionē eē fallā z p̄ p̄ns bec ppō pōt esse falsa q̄
zc. Aduertendū q̄ s̄m bentisbez veritas ē idem
q̄ ppō vera v̄nde d̄ tenentes veritatē a ppōitōe
v̄a distingui posset argui supposito casu magistri
p̄bando q̄ bec aīa necessario erit qz oē qd fuit ne
cesse est fuisse sed bec veritas fuit ergo zc. argue
vt si nec tūc posses dici qd hanc veritatē necesse ē
fuisse sed nō necesse hanc fuisse veritatem sicut te
nendo qd sit ppōitio vera. It̄ illud argumētū
p̄ hanc v̄a eēt difficilinus nec videt̄ alia solutio q̄
negare maiorē dicendo qd illud aīas fuisse dep̄
det a futuro qd tū durū appet. Sciendū qd cōis
regula de ppōne affirmatiua vera de p̄terito h̄
sic limitari pp̄ diuersas instantias. Oīs ppō affir
matia vera de p̄terito i terminis simplicib⁹ cui⁹ ver
itas nō dep̄det a futuro ex ppōne suoz t̄mino
rū p̄cise significās ē necessaria z q̄ ille p̄ciple ap
ponat̄ p̄z ituenti. Considerādū qd p̄cedit qd bec
ppō bec aīa erit d̄mōstrata aīa antixpi pōt ēē flā
postq̄ fuit vera. Negat̄ tū qd possibile sit qd illa
sit falsa postq̄ fuit v̄a seu qd ipsa possit icipere eē
flā postq̄ fuit v̄a ex v̄traqz ēē sequit̄ q̄ bec aīa ēre
et bec aīa nō erit q̄ zc. Sed tū posset quis dubi
tare ex quo illa ppō nō pōt mutari d̄ veritate i fal
sitate l̄ ecouerfo q̄ s̄m ille ppōes q̄ sic possūt mu
tari et q̄ nō pro quo ponit̄ due p̄clusiones quaz p̄
ma est bec. Nulla ppō affirmatiua p̄tingēs d̄ futu
ro i t̄minis simplicib⁹ pōt mutari d̄ falsitate i veri
tate q̄uis eō multotiens p̄tingat̄ p̄ia p̄a p̄clusio
nis p̄z de hac ppōe sor. curret z h̄a de hac tu erit
q̄ postq̄ fuit v̄a pōt ēē flā vt post tū corūptōem
aliqui tū nō pōt mutari d̄ v̄itate i falsitate vt dice
bat̄ d̄ ista bec aīa erit qz si nūc est v̄a cōtinue erit
v̄a qz et̄ s̄m supponit̄ p̄ re incorruptibili tō h̄ ē so
lū grā t̄minoz h̄a p̄ nulla ppō negatiua p̄tingens
d̄ futuro i terminis simplicib⁹ pōt mutari a v̄itate i
falsitate h̄ ecouerfo p̄tingat̄ p̄mū liquet̄ d̄ hac ppōe
aīa antixpi nō erit et s̄m d̄ eadē q̄ postquā fuit flā
antixpo exite pōt effici vera i plo corūpto qz h̄
tūc illa aīa erit nō tū erit tūc aīa antixpi ex quo nec
tūc nec post tunc erit antixpus dicit tū magister
q̄ nō est ita e illis de p̄citi sicut de illis de futuro
qz ppōes de presenti sunt determinate vere aut
falsē nihilominus dicas q̄ h̄ vt plurimū ita sit tū
in aliquib⁹ d̄ p̄citi aut d̄ p̄terito quaz veritas d̄p̄
det a futuro idē p̄tingit vt p̄z de ista a est verū vl
alsuit verū posito q̄ conuine a fuerit ista ppō bec
aīa erit demonstrata aīa antixpi bec enim est de
p̄citi aut de p̄terito vera et potest esse falsa et ta
men non pōt incipere et̄. sicut de illa bec aīa erit
q̄ p̄z consideranti et̄. Circa tertium p̄cipale
intelligēdū q̄ intendo q̄ aliquod erit rēpus
eternū a parte post nō valet illa p̄na a necessario

erit et nullum a erit et c. posito qd a erit totum tps
in quo aia antixpi erit. Sicut no sequit a necessario
corrumpetur et nullu a corrumpetur et c. posito qd a
erit maximu tps incipiens ab h instanti pnti et c.
h tñ sequitur continue demonstrado a hoc necessario
corrumpetur et hoc non corrumpetur nisi antixpus
erit ergo antixps necessario erit et cā est qz h sequit
a corrumpet h antixps erit qz si antixps no erit
nullu tps erit a nisi totu tps infinitu futur qd nū
qd corrumpetur si tamē sequit demonstrato a h corru
petur h antixps erit qz stat qd antixpus no erit et
tñ qd hoc corrumpet demonstrato illo tpe qd pone
bat eē maximu tps et c. in cuius nullo istati antixps
erit. Ad in vltia pna mior est impossibilis i penulti
ma est necessaria ex quo vltieri sequit qd bec pna
no valet h corrumpet h a corrumpet p li hoc demō
strato a qz dato qd antixps nūq erit sicut est possi
bile tūc h corrumpetur demonstrato tpe qd poneba
tur maximu et c. et tñ a no corrumpet qz tunc a foret
tps infinitu qd no corrumpet et c. Aduertendū vltieri
us qd hic terminus necessario adverbialitē sūpt^o du
pliciter expōit. s. nālter et sophistice naturalitē expo
nit sic vt hoc necessario erit hoc erit et pvnū agēs
nāle pōt impediri qñ h erit sophistice sic h erit et h
no poterit no eē. Ad demonstrato tpe qd incipit ab i
stanti pnti et terminabit ad b pcedit qd hoc neces
sario erit et qd hoc necessario corrumpetur exponen
do nālter no aut sophistice qz illud tps poterit no
eē et no corrūpi imo sic erit aliqui vt post eius cor
ruptionē et c. Notandū qd retenta significatiōe
istius termini a pcedit qd possibile est qd a corrūpet
ante b et tñ nullu a pōt corrūpi ante b. Et si ar b^o
pōt corrūpi ate b demonstrato tpe. xx. anorū et hoc
pōt esse a ergo et c. negat mior sicut et negat dmo
strato eodē tpe qd hoc potest esse maximu tps in
cipiens et c. in cuius nullo istati antixps erit: qz si
ponat altera suaz exponentiū erit falsa v3 instās
et nullu tps maius isto pōt esse tps incipiens ab in
stanti pntis cuius i nullo instanti antixps erit ex q
bus sequit qd nullu tps finitū pōt eē a ex quo quo
tūqz dato p maius pōt antixps esse futur^o et sequit
vltieri^o qd aliquid erit a qd tñ no pōt esse a p3 ex di
ctis. Sed aduerte qd in casu dicit qd nihil aliud
ab hoc a poterit eē a sine ab e qz hoc poterit eē a
demonstrando tps infinitu a pte post qz poterit eē
maximu et c. vt p3 p exponentes et hoc erit aliud ab
hoc a sine ab e ergo et c. Respondēt quidā negā
do maiore dicendo qd a puerit cū hoc pplexo il
lud qd est maximu tps incipiens et c. et no cum hoc
maximu tps incipiens ab h instanti pnti et c. qd p3 p
exēplū mgi dū dicit qd possibile ē qd oē al qd ē i
ista domo sit asin^o h nullu al qd ē in ista domo pos
sit eē asin^o et sicut or qd possibile est qd a corruppe
tur ante b et tñ nullu a qd est pōt corrūpi ate b mō
p3 qd tps infinitu no pōt eē illud qd est maximuz

tps incipiens et c. cū illud sit solū tempus cētū an
noy qd ponebat debere eē et per pns illud tps infi
nitū no pōt esse a h sit possibile qd sit a qz possibi
le ē qd sit illud qd est et c. sed ista rñsio no ē vera p
mo qz hentiber dicit retenta eadē significatiōe isti
us termini a qua. s. pōebat qd a sit maximu tps et c.
et ponit etiā pclusionē sine restrictiōe dicendo qd
possibile est qd a corrūpetur ante b et tñ nullum a
pōt corrūpi ante b. Itē sequitur qd nullu tps
erit a cuius oppositū ponitur et p3 pna qz nullu tē
pus erit illud qd est maximu tps incipiens ab hoc
instanti pnti et c. ex quo nullu est tps quod incipiat
ab instanti pnti. Ad respondēt aliter dicendo qd
argumentū pcludit v3 et qd hentiber habuit so
lū respectū ad tempora finita et no ad tps infinitū
et c. Circa quartū principale inrelligendū qd dī
qd in d instanti incipiet eē ita qd illa aia necessario
erit post a et hoc p remotionē de pnti et positionē
de futuro ex quo sequit qd in d instanti erit ita qd
illa aia poterit impediri et nūq post d erit ita. Sed
p imediate post d no erit aliqua cā pductiua istius
aie in aliq pportione fortiori qd erit in d sed in
d poterit qz impediri ab aliquo agente finit^o ergo
imediate post d poterit quelz impediri ab aliquo
agente fortiori et per pns post d poterit illa aia im
pediri pcedit totū sed negatur pna si ex illis ifer
tur qd post d erit ita qd poterit quelz causa istius
pductiua impediri aut illa aia vnde sicut concedi
tur qd in a bec anima erit contingēt et tñ in a non
erit ita qd bec aia est cōtingēt sic in pposito p
ceditur qd imediate post d bec aia poterit impo
diri no tñ imediate post d erit ita qd poterit impedi
ri. Et si vltieri^o argueretur sic i nulla pportione i
mediate post d erit aliqua causa pductiua istius
anime fortiori qd erit in d h in d erit ita qd ille cau
se poterunt impediri h imediate post d erit ita qd il
le cāe poterūt impediri et per pns ista anima nega
tur pna. Itā in d erit ita qd ille cause poterūt im
pediri qz non erūt ita appproximate pductiōi esse
ctus quin tūc erit ita qd poterūt impediri h post
d ille cause erūt ita ppinq pductiōi effect^o qd nū
q post d erit ita qd poterūt nālter et in tā modico
tpe impediri. Itē ar sic quācūqz pportiones
habebit aliq cā ad pducendū illā animā imedia
te post equalē vel maiore tunc poterit habere ali
qd agens pntū ad impediendū eā ergo tūc ille effe
ctus poterit impediri cōceditur vt s sed negatur
qd tūc erit ita qd poterit impediri. Itē ar sic si in d
instanti erit ita qd iste effectus pōt impediri ab ali
quo agente finit^o imediate post d erit ita qd po
test impediri ab aliquo agente fortiori aliter sequet
tur qd in infinitū erit difficili^o impedire illū effectū
imediate post d qd in d seu qd imediate post d erit
ita qd ille cāe erūt i infinitū fortiores ad pducē
dū illā animā qd fuerūt in d rñdet negādo vtrūqz

hanc immo dicitur quod stat quod in aliquo tpe erit
ita quod cae alicuius effectus erit debiliores q̄ prius
fuerint et tū tūc erit ita quod ille cae nō poterūt ipe
diri et prius prius erit ita quod poterūt impediri et
h̄ ē q̄ vt tactū fuit supra tūc ille cae erūt ita appli
cate p̄ductioni effectus quod in tā modico tpe non
erit ita quod poterūt impediri s̄ bene p̄tine ante et
huius exemplū ponit clarū hentisber de puero et
aue etc. Itē ad idē fortius instatur probādo quod si
in aliquo instanti ante a erit ita quod illa anima ne
cessario erit quod iā est ita quod illa anima necessario
erit et signemus ynum instans aē a in quo erit ita
quod illa aia necessario erit et sic b et c erit est quod in
berit cā que p̄ducat illā aiam in a et respectu illi
us p̄sili ante b erit dare instans in quo erit ita quod
illa causa necessario erit b sit ergo illud instans c
et tūc in c erit cā istius cae d qua ante c erit ita quod
illa necessario erit in c et sic p̄cedat vltērius per
eās cūz et per instantia media quousqz denūciat
ad instans p̄sens et cām de q̄ ē verū dicere q̄ ineni
tabilit̄ erit sicut arguit magister de molarī descē
dente p̄ p̄icta inter media a situ i quo est vsqz ad
centrū vnde imaginemur q̄tuor instantia equalr
distantia inicc vsz a. b. c. d. et tres cās p̄mā q̄ sit in
d h̄am q̄ erit in c etiā q̄ erit in b q̄z s̄le argumētuz
fieret de pluribus et tunc at̄ sic si fa causa erit iē
ētia erit in b et si tertia erit in b illa aia erit in a ergo
de p̄mo ad vltimū si fa causa erit in c illa anima
erit in a ista p̄na est bona et antecedens est necessa
rium ex responsione ex quo nunc est ita quod fa cau
sa necessario erit in c ergo h̄us est necessariū ergo
etc. Et confirmatur p̄uertatur a cum hoc cōple
xo causa sufficiens productiva b et b cum hoc cō
plexo causa sufficiens productiva c et c cūz h̄ p̄ple
xo causa sufficiens p̄ductiva istū anime et sit a tūc
at̄ sic a est ergo b necessario erit et p̄ h̄us bec p̄pō
b erit sic p̄cise significans est necessaria et si non va
let illa p̄na s̄ter oppositū p̄ntis cum ante et sic bec
stabit simul a est et tū nō necessario s̄ue inenita
biliter b erit quod est h̄ fundamentū positiois et etiā
naturalis philosophie cū posita causa merē natu
rali et sufficētī p̄ aliquo effectu de necessitate seq̄
tur effectus q̄z aliter nō ess̄ sufficiens quo hito at̄
sic berit ergo c erit c erit ergo ista aia erit ergo d
p̄rio ad vltimū b erit ergo illa aia erit p̄na ē bona
et aīc ē necessariū ergo et p̄ns q̄z sequit̄ q̄ illa aia
necessario erit cōsequentie iste p̄bentur vt p̄rio et
p̄sili necessitas aīctis. Pro his notādū p̄mo quod
aliqua p̄na est bona vt nūc et aliqua ē bona simplr
p̄na bona vt nūc est q̄ p̄ aliquo instanti seu tēpōf
in quo format̄ est bona et p̄ aliquo nō vt h̄ instans
est q̄ tū nō currit demōstrato instati p̄nti i quo tu
nō curris bec p̄na est bona p̄ hoc instati q̄z nō pōt
ēē in hoc instanti q̄ tu curras et quod tu non curras et
tū prius nō valuit cū prius potuerit esse q̄ hoc in

stans sit et quod in curras p̄na simplr bona ē q̄ quicū
qz format̄ sic significan̄ ē bona. Notādū s̄o q̄ ef
fectus sūt duplices nales et voluntarij de effectibz
nālibus anteq̄ p̄ducat̄ aliq̄n est verū dicere quod
illi effectus necessario erūt quia tūc erit ita quod cae
illoz p̄ductine nullo agente nāli poterunt impediri
vt de alteratōe aque ab igne sibi sufficientē appli
cato et dīante sed d̄ effectibz voluntarijs sec̄ dicen
dū quoniam p̄tine anteq̄ sint erit ita quod poterunt
impediri p̄pca qz a voluntate depēdent q̄ est libera
vt est de motū s̄o. ab a p̄icto vsqz ad b quibz bitis
respondet̄ negādo illā p̄nam cā erit in c ergo etiā
erit in b et s̄ilr sequens vnde d̄ quod h̄ forte illa p̄na
erit bona in c fa causa est in c ergo etc. vt vbi p̄na
agentia nō approximabūt qz tū erit bona vt nunc
seu p̄ accis. Itē nūc nō est bona supius facta. Itā
quīs in c erit ita quod i illo modico tpe quod erit vsqz
ad b nō poterit fa causa impediri quin p̄ducat etiāz
i b nūc tū est ita quod poterit impediri cū ab instanti
p̄nti vsqz ad b erit duplū tēpuz ad illud q̄z etc. Et
ad p̄firmationē respondet̄ cōcedendo quod si a est b
necessario erit exponendo naturaliter sed negat̄
vltēriū q̄ bec sit necessaria b erit quia b nō necessa
rio erit b iō nō nec̄rio b erit causa enīz sufficiens p̄
ductiva inenitabilr erit nō tū inenitabiliter erit
causa sufficiens productiva c etc. Circa quīuz
principale p̄siderandū quod hentisber nō admittit
casū quod accipiant̄ s̄ue signent̄ omnia q̄ p̄nt
p̄mouere p̄ductionē illius aīc et opposita que
p̄nt impediri quia infinita possūt esse p̄mouentia et
s̄ilr ipedientia que nūq̄ erūt p̄mouentia at̄ ipedi
entia nec p̄nt assignari aliq̄ que p̄nt esse p̄mouen
tia quin alia poterūt esse p̄mouentia et s̄ilr dicat̄
d̄ ipeditis. Oppositū tū vt substentabile quomāz
sicut p̄ intellectuz ego possū demonstrare infinitos
boies p̄teritos aut futuros aut oēs homines pos
sibiles esse sic ad intellectū p̄nt demōstrari oppo
sita q̄ poterūt p̄mouere p̄ductionē illius aīc aut
ēt ipedire q̄z admittit̄ casū. Et cū querit̄ at̄ oīa p̄
mouentia seu que poterūt p̄mouere erunt fortio
ra oibz que poterūt ipedire at̄ debilioza aut eq̄lia
d̄ quod nullo mō qz nō oīa illa erunt cū multa pote
rūt esse talia que nūq̄ erūt. Sed si q̄raf de his q̄
erūt vtraqz p̄s indifferentē possēt admitti sit q̄ gra
argumenti q̄ p̄mouentia erūt potētiora ipeditis
et tūc cū inferē q̄ illa p̄mouentia nō poterūt ipediri
et ex p̄nti q̄ illa aia necessario erit negat̄ p̄na qz h̄z
erūt potētiora poterūt tū esse debilioza et eadē q̄
poterūt esse p̄mouentia poterēt eē ipedientia fm
altā applicationē et aliū occurū imo d̄ q̄ cū hoc
q̄ oīa p̄mouentia erūt fortioza stat q̄ illa q̄ impedī
ent erūt potētiora et forti agent ipediēdo et ecō
uerso. Itē nec sequit̄ q̄ illa aia necessario erit nec
q̄ necessario nō erit quecūqz p̄s ponatur de futu
ro aut de p̄nti etc. Circa sextū principale aducrtē

q̄ sit hec diuisio aia antixpi est futura et nō lēternā
pōt esse futura q̄ est nat̄ maximū tps p q̄ pōt esse
futura aut minimū p q̄ nō pōt et sequitur diuisio
q̄ sit diuisio respectu potentie actiue cū subcōtra
ria negatiua verificetur. p̄ maiori id sequitur qd̄ da
tur maximū qd̄ sic l̄ minimū qd̄ n̄ qd̄ at̄ subcōtraria
negatiua verificetur. p̄ maiori p̄ q̄ mai⁹ est tps
p qd̄ illa aia nō pōt esse futura q̄ tps p qd̄ pōt esse
futura q̄ solū per temp⁹ finitū pōt esse futura et
p tps infinitū nō pōt esse futura qd̄ sic. p̄batur. q̄
si pōt ponatur in esse. l. q̄ p tempus infinitū illa aia
sit futura et tūc sequitur d̄dictio vt̄ in littera poni
tur. Intelligendū q̄ nō datur maximū tps p qd̄
antixpus pōt esse futurus q̄ vel illud nec est finitū
vel infinitū nō infinitū vt̄. p̄batur est etiā finitū
cū quocūq̄ fuito dato p̄ maius illo possit esse fu
turus postq̄ quicūq̄ erit tūc stringēt erit rē. Sci
endū q̄ tēpus infinitū a pte post ponit̄ minimū
tps per qd̄ antixps nō pōt esse futur⁹. h̄ q̄ q̄ signa
to tpe infinito a pte post incipiente ab instāti p̄nti:
qd̄ sit a p tps min⁹ illo nō pōt antixps eē futur⁹ q̄
illud nō est minimū rē. p̄ q̄ q̄ a p̄bat̄ aia capien
do tps infinitū a pte p̄ q̄ incipit a b instāti futu
ro tūc p̄ illud nō pōt antixps eē futur⁹ cū p nulluz
tps infinitū possit esse futur⁹ et illud erit minus a
q̄ rē. q̄ illd̄ erit min⁹ a p̄ q̄ erit p̄s et q̄ritatia mō
p̄ vnū p̄ncipiū oē totū ē maius sua pte q̄ritatia
p̄ hoc aliquid tenentes q̄ vnū infinitū ē maius alio
negant diuisiōne p̄missā dicentes illā nō sequi p̄
aliq̄ pte ex eo q̄ subcōtraria negatiua verificat̄ so
lū p̄ infinito vt̄ tāgit magister in regul̄ bētisber tū
tenēdo oppositū admittit diuisiōne p̄cedēdo q̄ tps
infinitū est minimū rē. et tūc negaret q̄ tps qd̄ icipi
et ab a instāti erit minus a q̄ vnū infinitū nō ē mi
nus alio nec verificat̄ illud p̄ncipiū oē totū ē maius
rē. nisi de toto finito vnō concedit̄ q̄ aliqua est p̄
q̄ritatiua alicuius que p̄prie loquēdo nō ē maior
illo nec minor nec illi eq̄lis vt̄ d̄ p̄ te infinita. Tō
vt̄ remoueat̄ oēs cauillatiōes. Illa p̄p̄ tpe infi
nitū ē minimū tps p qd̄ antixps nō pōt eē futur⁹ sic
exponit̄ tps infinitū est tps per qd̄ antixpus nō pōt
esse futurus nec p̄ aliq̄d̄ maius h̄ p̄ qd̄ tps fini
tū pōt esse futur⁹ et hoc q̄ tps finitū nō ē. p̄p̄e mi
nus infinito cū infinito p̄p̄rie nihil sit opabile. Tō
nō d̄r sed p̄ qd̄ minus. Cōsiderandū p̄terea q̄
bētisber vult q̄ in h̄ntibus aiam indistibile vt̄ sūt
hoies idēp̄ritas numeral̄ at̄ d̄ct̄ habeat penes idē
p̄ritatem forme cū aliq̄ totali m̄ā quecūq̄ sit illa
ita q̄ nō requirit̄ idēp̄ritas m̄ē aliter sequeret̄ q̄
tu esses alius q̄ fueris bēri vel q̄ tu nō fuisses bē
ri cū aia tua aiam totalē materiā vniformet̄ quaz
p̄ius tum p̄ calorē n̄alem cōtinue resoluentē de
bumido radicali tū etiā p̄p̄e q̄uersionē alimenti i
nutriti s̄bam q̄r sicut in augmentatione aut nutri
tione eadē aia intellectuua numero diuersas m̄ās

pōt informare eodē hōie cōtinue remanente h̄nt
numeruz sicut in generatione huius hois pōt cō
tingere q̄ eadē forma numero i diuersis materie
bus indifferēt pōt induci aut a diuersis agentis
bus seu diuersis dispositiōib⁹ h̄ tri silibus. Ex q̄
bus sequit̄ q̄ antixps a diuersis hominib⁹ indis
ferēt pōt generari et q̄ at̄eq̄ generabit̄ aut p̄p̄o
sit generari et sic d̄ talib⁹. Sequit̄ et q̄ at̄ixps a si
lio suo pōt gn̄ari et p̄ez suū pōt gn̄are ex quib⁹
nō sequit̄ q̄ antixpus poterit generari a filio suo
aut qd̄ poterit generare patrē suū sicut non sequi
tur albū videbis ergo tu videbis albū p̄pter ap
pellationē forme. Ex quib⁹ vlt̄er⁹ p̄cedit̄ q̄ anti
xps poterit generari anteq̄ generabit̄ et corūpi
anteq̄ corūpet̄ et corūpi anteq̄ generabit̄ vt̄ p̄
in textu verūtū magister tangit aliā opinionē que
p̄cesso q̄ anteq̄ antixps generabit̄ poterit gene
rari et anteq̄ generabit̄ poterit corūpi rē. nega
ret tū q̄ antixps poterit generari at̄eq̄ genera
bit̄ur aut corūpi aūq̄ generabit̄ rē. q̄ vult q̄ q̄n̄
in talibus p̄p̄ōibus de sensu diuiso h̄ verbuz pōt
p̄cedit̄ termin⁹ discretus simplex q̄ equiualeat si
bi similibus de sensu p̄posito. Tō equiualeat istis
vt̄ dicit possibile est q̄ antixpus generabit̄ anteq̄
generabit̄ aut corūpet̄ at̄eq̄ generabit̄ q̄ si pōt
est quodāmod̄ p̄mus imin⁹ p̄babilis et certū ē qd̄
iste sūt impossibiles q̄ rē. et h̄ac viā tetigit in regul̄
capitūlo de scire et quodāmod̄ super⁹ q̄n̄ voluit seq̄
p tps infinitū antixps pōt eē futur⁹ q̄ possibile ē qd̄
p tps infinitū antixps sit futur⁹ elige igit̄ rē. Sci
endū tū qd̄ est alta via superiori opposita circa gene
rationē hois que diceret qd̄ si antixps v̄l alius hō
generabit̄ in a qd̄ nō poterit i aliquo instanti p̄iori
aut posteriori generari et sicut qd̄ si generabit̄ur ab
hoie qd̄ a nullo alio poterit generari. p̄ q̄ sūdāda
accipiat̄ p̄io qd̄ celū est cā p̄ncipalis et p̄ se agens
ad generationē effectū inferiorū et eius influentia
fo qd̄ iste mutatiōes dependent a celo ista inferio
ra respiciente et nō a celo absolute cuz celū nō agat
i hec inferioza nisi per aspect⁹ quibus influat̄. q̄ ad
variatiōne cūe p̄ se agentis ad generationē effect⁹
variā effectus. 4. qd̄ impossibile ē celū moueri eo
dē motu numero in vno tpe quo mouet̄ in alio et
ex q̄nti eadē influentia numero influere. Quis
bus st̄arib⁹ p̄ma q̄. Ad variatiōne materie v̄l for
me p̄positi subst̄antialis generādi variatur ipsū cō
positū p̄ q̄ compositū n̄ ē aliud quā sua m̄ā et for
ma q̄ altera illaz variata variata est vna pars esse
tialis p̄positi et ex consequenti totum p̄positū et tē
sequitur qd̄ antixps n̄ poterit generari ab alio hō
mine ab illo a quo generabit̄ur nec ab eodē i alio
instanti quā generabit̄ur quia alterius hominis
aliud erit semen et ex cōsequenti alia materia aut
aliud agens per se quare alius effect⁹ et similiter
eiusdem hominis successiue aliud erit semen p̄o.

pter continuā hūmōrum succēssionem ex resolu-
tione et restauracione. secūda q̄ nulla forma gene-
randa in diuersis materiēbus totalibus idifferen-
ter pōt induci p̄ q̄ alteri⁹ materie alta erit p̄dispo-
sicio ex alio respectu celi et ex alia influētia et ex cō-
sequenti alia forma ex suppositionib⁹ p̄missi s. Ex
quibus sequitur qd si antixps nō generaretur ex
mā ex q̄ generabitur nūq̄ generaretur et qd si ge-
negabitur i a i nullo istāti p̄ori aut posteriori pote-
rit gnāri qz in alio et alio instanti sūt alie et alie influ-
entie et varij motus celi ex quoz diuersitate con-
furgit diuersitas i causatis. Sequitur vlti⁹ qd si an-
tixps nō gnābitur in a qd nūq̄ gnābitur et qd n̄
li⁹ rei generatio pōt abreniari aut differi p̄ ex di-
ctis. Et tūc fm hūc modū ad dīsonē p̄i⁹ factam
respondetur cōcedendo qd est dare maximū t̄pus
p̄ qd antixps pōt eē futur⁹ et ē illud qd incipit ab i-
stanti p̄senti et t̄minat ad p̄mū instāti eē antixpi
p̄ idē. n. antixps pōt eē futur⁹ et p̄ qd l̄ minus v̄l
illi eēgle et p̄ nullū maius vt p̄ ex dictis q̄ rē. Et
ad rōes que sūt p̄ hāc positionē ad p̄mā cū dī da-
to qd illud t̄ps sit a qd si p̄ a t̄ps pōt antixps eē fu-
turus i fine a t̄ps poterit antixps eē p̄mo p̄cedit
p̄is l̄ nō sequat̄ d̄ forma cū p̄ medietatem a t̄ps
possit antixps eē futurus et tū nō ē in fine illi⁹
poterit eē p̄mo sed cū dī qd quocūqz instāti dato in q̄
poterit eē p̄mo in aliquo instāti p̄ illud poterit
eē p̄mo iud negat̄ cū p̄ p̄ iā dicta. Ad hāc
tū infertur qd antixps nō poterit gnāri ab alio hoīe
quā ab illo a quo gnābitur p̄cedit et tūc cū dī : qd
b hō qui poterit generari et nō generabit̄ poterit
generari ab aliquo hoīe et nō maiori rōe ab vno q̄
ab aliquo alio q̄ p̄sist̄ antixps. respondēt negando
miorē imo ē aliq̄ rō q̄ ab vno et nō alio pōt b hō
generari quoniā vt dictū est ab alio et alio agēte fi-
unt alie et alie dispōnēs i mā ex quib⁹ p̄ueniūt di-
uersi effectus qz q̄ ab vno hoīe poterunt introduci
dispōsitiōes i mā faciētes p̄ forma b hoīs et nō ab
alio hic est qd ab illo pōt gnāri b nō nō et ab alio
Ad t̄tiā dī qd si a aia antixpi diuersas mat̄ias pote-
rit p̄ficere i nutricatiōe seu augmētatiōe n̄ tū i ge-
neratiōe totali sēu illi i ceptiōe et cā ē qz ex diuersi-
tate māe in nutricatiōe v̄l augmētatiōe nō diuer-
sificat̄ forma sed remanet eadē numero et ex q̄nti
ipsū indidū in generatiōe aut variata mā neces-
sario variat̄ forma vt sup̄ est patefactū p̄pterea
qz vnaqueqz materia h̄z p̄prias dispositiones que
h̄z vniformē cōueniunt oib⁹ t̄n alijs repugnāt. Ad
q̄rtā cū infertur qd si antixps nūq̄ erit nō poterit
esse q̄ nullus hō qui nō erit pōt esse negat̄ p̄ia
nō ex eo antixps nō pōt eē ante a istās qz n̄ erit
ante a istās l̄ ex eo qd erit p̄ i a istāti qd nō ē ve-
rū d̄ aliquo qd nō erit q̄ rē. Circa septimū et vlti-
mū p̄ncipale intelligēdū qd p̄cedit̄ posito qd aia an-
tixpi sit qd bec aia necessario erit in quolz istāti su-

itro et verificat̄ p̄ t̄pe et nō p̄ceditur etiā qd i hoc
instanti bec aia necessario erit demonstrato aliq̄
instanti futuro. Sed p̄ primū ar sic bec aia pōt n̄
eē in quolz instanti futuro q̄ rē. p̄ p̄ia et aīis p̄ba-
tur alii bec aia poterit nō eē in quolz instanti futu-
ro q̄ rē. p̄ p̄ia qz sic vniversalit̄ sequitur arguen-
do affirmatiue nā sequit̄ alii tu eris omnis hō q̄
tu eris oīs hō et sic de alijs l̄z nō sequatur arguen-
do negatiue vt nō sequitur aliquādo tu nō curre-
s q̄ tu nō currens aīis p̄mū ar aliq̄ bec aia n̄ i quolz
instanti futuro q̄ aliq̄ bec aia poterit nō eē rē. p̄
p̄ia et aīis ar de aliquo instanti crastine dicit qz tūc
nō erit i aliq̄ instanti qd ēit hodie. q̄ h̄z sic ar i h̄ instanti
bec aia poterit nō eē q̄ rē. p̄ p̄ia et aīis ar vt prius
Ad h̄ pōt responderi. Ad primū cū dī qd bec aia
poterit nō eē i quolz instanti futuro ergo rē. nega-
tur p̄ia ad sensū fm quem cōcedit̄ illa p̄pō et vlti-
ri⁹ dī qd illa p̄pō nō h̄z illo mō exponi cū hic nō ca-
piat̄ li necessario p̄t̄ sophystice s̄z sic exponit̄ bec
aia erit in quolz instanti futuro et i nullo instanti futuro
habebit potētiā ad nō eē q̄ rē. Ad fm similiter
negatur p̄ia qz p̄ceditur qd i h̄ instanti bec aia ne-
cessario erit qz in hoc instanti bec aia erit et in hoc
instanti bec aia nō habebit potētiā ad non esse pos-
set tū sine incōueniēti p̄cedi qd necesse est qd bec
aia erit in quolz instanti futuro l̄z bec anima non
necessario erit in quolz instanti futuro sicut ne-
cesse est quia adā fuit l̄z adam nō necessario fuit
rē. Aduertendū qd posito qd a fuerit p̄mū in-
stāti eē illi⁹ aie p̄ceditur qd in a instanti bec anima ne-
cessario fuit et etiā qd bec anima necessario fuit cō-
tra primū ar sic in a instanti bec anima potuit non
fuisse ergo rē. p̄ p̄ia et aīis p̄batur aliquando in a
bec aia potuit nō fuisse ergo rē. patet q̄ sequentiā
aīis p̄batur aliquādo in a bec anima nō fuit ergo
rē. aīis p̄batur de aliquo instanti ante a rē. cōtra
secūdū ar similiter quia bec anima potuit n̄ fuisse
ergo etē. p̄ia patet et aīis arguitur vt p̄us bis re-
spondetur vt sup̄ et p̄ intelligēti. Ad p̄ceditur
qd in a bec aia necessario fuit qz i a bec aia fuit et
a nō habuit potētiā ad nō eē et sic dicat̄ d̄ alia aliq̄-
b⁹ tū vt bensbez nō fuisse p̄sequēt loquētū ne-
gauerat. n. sup̄ dato qd p̄ multū t̄ps essem⁹ aīi a qd
in a instanti bec aia necario erit q̄ tū eodē t̄p̄dame-
to foret p̄cedēda qz in a instanti bec aia erit et in a i-
stanti bec aia nō habuit potētiā ad nō eē. Ad meli⁹
eēt dīcē in h̄ casu vltio qd necesse ē qd in a instanti
bec aia fuit l̄z i a instanti n̄ necario fuerit. S̄z tenēdo
ipsū dīcē possz qd n̄ p̄cedit̄ qd in a instanti bec aia ne-
cessario fuit solū qz tūc fuit et tūc n̄ habuit potētiā
ad nō eē l̄z cū h̄t qz nō necesse ē tūc ipsam fuisse
sed sic nō ē ante a in casu illo quoniā tūc n̄ ē neces-
se qd in a instanti bec aia erit etē. Sciendum qd p̄-
ceditur qd i eodē instanti tu potes sedē et nō sedere
qz i eodē instanti b abes potētiā ad sedēdū et simi-

liter ad nō sedēdū vñ dato q̄ sedēas hēs potētia sedēdi z ēē nō sedēdi nō i hoc istāti p̄sēti: s̄ i alijs futuris negat̄ tū q̄ tu potēs sedē z nō sedēre i eodē instāti. **¶** Si negat̄ q̄ i hō istāti necessario es q̄ s̄ i hoc istāti sis tū i hoc istāti hēs potētia ad nō ēē nō qd̄ i hō istāti hēs potētia ad nō ēē i hoc instāti sed i alijs futuri s̄ de aia antixpi cōceditur q̄ si i hō instāti ē i hoc instāti necessario ē q̄ i hoc istāti ē z i hoc istāti nō hēt potētia ad nō ēē nec i aliq̄ futuro hēbit potētia ad nō ēē zc. **¶** Si dato q̄ i hoc istāti p̄senti nō stes cōcedit̄ qd̄ i hō istāti tu potēs star: q̄ tu es potēs stare nō tū cōcedit̄ qd̄ tu potēs stare i hoc istāti i p̄ma. n. determinat̄ li i hoc istāti s̄ verbū pōt̄ i cōda vō hoc verbū stare z si arguitur ex hoc qd̄ i hoc istāti tu eris episcop⁹ v̄l q̄ i hō istāti tu eris eufoie demonstrato aliq̄ instāti i q̄ nō eris ita ad tu es episcop⁹ v̄l esonie: s̄ eris postea p̄ aliq̄ tps futuz negat̄ p̄na. **¶** Et si d̄r tu cōcedis q̄ tu potēs stare q̄ tu es potēs star z silr q̄ tūc antixps potēt̄ tē ēē. q̄ tūc antixps erit potēs ēē: s̄ pari rōe i hoc instāti tu eris episcop⁹ q̄ i hoc istāti tu es futurus ep̄s l̄ erit ita qd̄ tu es futurus ep̄s. **¶** Sic d̄r cōcedēdo illas p̄pōnes de hō vō pōt̄ q̄ ē v̄bū āpliatiuū denotās solū potētia ad ēē negat̄ tū alie p̄pōnes de v̄bis simplicib⁹ secūdū aliā opinionez cōcedat̄ vñ negat̄ q̄ i hoc istāti tu eris ep̄s si p̄ tūc nō eris ep̄s z q̄ i hoc istāti eris futurus ep̄s sed cōceditur vbi sim⁹ i isto istāti q̄ i hō istāti tu es futurus ep̄s. **¶** Nā i p̄mis li ep̄s appellat̄ tps ipozituz p̄ v̄bū l̄ p̄ v̄bū z p̄ncipiū cū sint eiusdē tēporis n̄ āt̄ v̄tia ex q̄ s̄ d̄v̄soz t̄pōz z sic dicēdū i alijs zc. **¶** Adms p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoria ē v̄a. **¶** Ad uertēdū p̄ declaratōe p̄mi p̄ncipal qd̄ de subiecto sophismatis variē fuerūt opinionez quidam dixerūt qd̄ illō tō tū ei⁹ p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoria ē s̄m et distribuit̄ et ē s̄ē q̄ oē q̄ p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoria ē v̄ez z hō ē s̄z i cāu sophismatis: z iō dixerūt sophisma ēē s̄m cuius d̄dictoriū ē aliq̄ p̄positio l̄ ei⁹ d̄dictoria non ē v̄a que significat̄ qd̄ aliquid qd̄ ē p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoriū nō ē verū singlēs sūt iste bec que ē p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoria ē v̄a z bec zc. q̄rū plēs sūt s̄le z ille p̄ quaz subiecta demonstrant̄ p̄pōes s̄le. **¶** Alij dixerūt qd̄ totū distiuctū ē subiectū: s̄ soluz p̄ma p̄s distribuit̄ z cōcedūt sophisma dicētes qd̄ sua exclusiua de termis trāspōsitis ē ista tantū ens qd̄ v̄l eius d̄dictoriū ē verū ē p̄pō nec ē iconueniēs qd̄ aliq̄ subiecti l̄ id efficiat̄ p̄s predicati exclusiue i talib⁹ v̄lib⁹ i quib⁹ nō totū subiectū distribuit̄ z si q̄reret̄ de d̄dictoria hui⁹ aliq̄ p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoria nō ē vera dicūt qd̄ nō ē sophisma: sed ista ois p̄pō z ei⁹ d̄dictoria ē v̄a q̄ sic d̄dictoriū distiunctiue ē copulatiua: ita aliq̄ d̄dictoriū p̄pōsitōis de distiuctio extremo ē p̄pō de copulato

extremo vel ecōuerso. **¶** Alij tenent q̄ soluz p̄ma p̄s distiucti ē subiectū z distribuit̄ z sic sophisma ē verū cui⁹ d̄dictoriū ē aliqua p̄pō nō l̄ eius d̄dictoria ē v̄a vbi p̄ opinionē precedentē deberet cōtradictoriū assignari p̄ p̄pōez negationis z eius exclusiua de termis trāspōsitis ē tātū p̄pō q̄ vel eius d̄dictoria ē v̄a ē p̄pō singlēs sūt bec p̄pō ē que l̄ eius d̄dictoria ē v̄a z bec zc. s̄ v̄lis de t̄minis trāspōsitis huius p̄pōis tantū v̄ez ē p̄pō v̄l eius d̄dictoria ē bec oē qd̄ ē p̄pō l̄ ei⁹ d̄dictoria ē verū que s̄lā ē z distiuctum nō ē ei⁹ subiectū s̄z ps quare zc. **¶** Sciēdū q̄ p̄ argumētū factū i v̄r̄ finē hui⁹ p̄ncipalis nō ōz cōcedit̄ istā cōclusionē q̄ cōcedit̄ bentisber. s̄ q̄ aliqua ē p̄pō singlēs affirmatiua v̄a de p̄nti z tū nulla res significata p̄ subiectū ē res significata p̄ predicatū q̄ illō ē s̄m d̄ illa p̄pōne: vñ predicatū nō ē solū li asin⁹ s̄z hō iō tū aliquid qd̄ vel asin⁹ ē asinus qd̄ hū significat illud qd̄ significat subiectū. s̄ li hō z p̄ eodez supponit̄ z verificat̄ zc. **¶** Circa h̄z p̄ncipale ponit̄ quedā r̄sio que posset p̄babilr̄ substineri. s̄ q̄ nō sit eadē copula duaz p̄pōnuz z v̄lterius dice ret̄ q̄ bec ōro ē incōgrua deus ē de⁹ ē q̄ ē plēs oratiōes nō cōiuncte nec pōt̄ li deus ē stare māl̄it̄ ex q̄: ibi nō ē signū māl̄itatis nec t̄minus scōe intentionis imo t̄minus d̄ se sp̄ stat̄ p̄ suo formali significato z nō māl̄it̄: s̄ cū li deus ē nō fuerit ipositus ad significādū se s̄z deū ēē s̄ zc. **¶** Et tūc r̄nde tur ad argumēta ad p̄mū p̄z r̄sio nā vt̄ dictuz ē ista ōro deus ē deus ē nō ē p̄pō sed ē ōro icōgrua l̄ plēs p̄pōes icōiuncte q̄r̄ zc. ad s̄m silr d̄r q̄ nō ē eadē copula illi⁹ totū p̄pōnis z illi⁹ t̄tis vñ p̄mū ēē copula istī⁹ p̄tis z s̄m illi⁹ totū p̄pōnis z sic nō seq̄r̄ q̄ i illo cāu bec nō sit v̄a hō ē asin⁹ ē s̄m zc. **¶** Intelligēdū q̄ s̄z h̄a positio forte veritate nō hēt̄ tū argumēta s̄ ipsa facta nō cōcludūt. **¶** Ad p̄mū d̄r q̄ cōcedit̄ v̄bali z n̄ h̄ itētoez: vñ d̄r q̄ illa p̄pō q̄ ē p̄pō v̄a precise significat̄ sic ē z n̄ aliē q̄ ē. **¶** Ad s̄m negat̄ ista p̄na ista p̄pō precise significat̄ sic ē z ista ē iste due s̄ iste due precise significat̄ sic ē s̄z solū seq̄r̄ q̄ iste due s̄ aliq̄ p̄pō precise significās sic ē. **¶** Ad tertiū cū d̄r iste due p̄pōnes precise significat̄ sic ē z iste due s̄ iste q̄ tuoz: s̄ iste q̄ tuoz precise significat̄ sic ē d̄r distiguēdo p̄ns q̄: li iste tenet̄ collectiue l̄ diuisiue si collectiue vti teneatur a p̄te predicati i minori cōceditur p̄na z p̄ns diuisiue negatur p̄na nā tūc p̄ns est falsū vt̄ p̄z z v̄lterius cum d̄r ista q̄ tuoz precise significat̄ sic ē: s̄z due istaz sūt falsē s̄z propositiones s̄le precise significat̄ sicut est negat̄ p̄na tenendo li iste vt̄ p̄us collectiue verūtū posset cōcedi p̄ns si li et iclūsū in li p̄positōes tenet̄ collectiue vt̄ p̄z captis istis p̄pōnitibus hō nō ē chime ra ē nullus deus ē hō ē asinus etē. **¶** Circa tertium p̄ncipale cōsiderandū q̄ cōcedit̄ maḡ istā p̄pōnez quecūq̄z imēdiate p̄b̄ erunt illa sil̄ erūt

et cū ar q̄ q̄ signatis p̄ibus p̄portionalibus hōre
future minorib⁹ cūmatis v̄sus istās p̄ns imedia
te p̄ hoc erūt ifinite p̄tes p̄portioales illi⁹ hōf
et nulle s̄l erūt ḡ etc. R̄ndet bentisber negando
miorēm q̄ hōra futura n̄ erit nisi celū et q̄ p̄tes
celi s̄l erūt iō p̄tes istius hōre s̄l erūt. S̄z tenē
do t̄ps distingui realit̄ a celo z eius motu vt ve
r̄similius vt r̄ndetur negādo p̄nam sed deberet
sic argui ifinite p̄tes imediate p̄ hoc erūt z nul
le s̄l erūt ḡ zc. lz maior ē flā q̄ quccūq̄ p̄tes dē
tur s̄l n̄ ē q̄ imediate post hoc erūt. Sed adhuc
fortius h̄ illam p̄pōem ar z capio hōrā futuram
diuisam vt p̄us z signo duas aquas pedales q̄z
p̄ma vocetur a z sc̄da b pono q̄ in qualibz p̄te p̄
portionali pari a aqua sit p̄tinua b v̄o discōtinua
z corrupta p̄ diuisionē z in qualz ipari sit ec̄ouer
so b aqua p̄tinua z a discōtinua tunc manifestuz
ē q̄ p̄tes due aque puta a z b imediate post erūt
q̄d possēt p̄ exponentes p̄bati z n̄ nūq̄ s̄l erūt
q̄ nūq̄ q̄n erit a erit b z econuerso. Possēt t̄n
r̄nderi negando q̄d a z b imediate p̄ hoc erunt
v̄n̄ in casu posito a z b s̄t termi cōes z in alia et
alia p̄te p̄portioali erit aliud z aliud a z s̄l b cū
aqua corrupta eadē nuō nō possit regnāri siue p̄
diuisionē corruptā fuerit sine alteratiōe p̄ma ne
gāf ḡ q̄ a z b imediate p̄ hoc erūt q̄ nulle aque
ex illis i cāu posito sic se habebūt lz imediate p̄
hoc erūt aliq̄d a z aliq̄d b zc. Aduertendū q̄ cō
cedūt de p̄clusiones tāq̄ possibiles aliqua v̄lis
erit flā q̄n quelz eius singlis erit vera z q̄d aliq̄
p̄pōes erūt v̄e q̄n significabūt alr q̄ ē tenēdo li
q̄n put dicit t̄ps nō aut̄ put dicit soluz instās q̄
sic eēt ipossibiles. Et iō ad cōcludēdū aliquaz
p̄nam nō valere de futuro dz sic arguiāns hui⁹
p̄ne erit verū in aliquo instanti z p̄ eodē instāri
p̄ns erit s̄m sp̄ sic significādo ḡ zc. z cōs̄l̄ dicat̄
de v̄li respectu suaz singulariū zc. Scien⁹ q̄d
aliter possēt r̄nderi ad hanc formā cū ar iste par
tes erūt vere ḡ ita erit sicut iste significabūt. I cō
cedēdo p̄nam z p̄ns nā in tota ista hōra erit ita
sicut ista significabūt lz tamē in nullo instanti ipsi⁹
z iō possēt cōcedi vt p̄ius q̄d ita erit sicut iste si
gnificabūt q̄n iste significabūt aliter q̄ ē. Et vl
terius quando ar ita erit sicut iste p̄tes significa
būt. S̄z iste p̄tes significabūt p̄cise sic ista tota
copulatiua: ḡ ita erit sicut ista tota copulatiua si
gnificabit z p̄ p̄ns erit v̄a d̄ negādo q̄ iste p̄tes
significabūt p̄cise sicut tota copulatiua q̄ non eo
dem mō significabūt p̄tes z copulatiua lz idem
significabūt v̄n̄ p̄tes significabūt cāthegorice co
pulariua v̄o ipotetice. Nā lz idem significet iste
f̄m̄n⁹ hō ē iste z terminus r̄sibile nō s̄n eodē mō
z iō vnus istoz nō significet sicut alius z sic in p̄
posito bentisber t̄n negat illā p̄pōnē ita erit sic
ita significabūt q̄ vult eā verificari p̄ instāri zc.

S̄l ferunt lapidē. Aduertendū p̄p̄
principali q̄ possēt sustineri ista opi
nio q̄ dic̄ q̄ aliquis fert z nihil fert ha
bendo hoc f̄damētū q̄ ferre aliq̄d ē
illud ferre per se p̄ t̄ps ferre ē at̄ p̄hibē ne aliq̄d
descendat p̄ t̄ps z hoc siue p̄ se siue cuz alio quē
admodū si sor. moueret sup̄ a spacio concedere
rem⁹ q̄ sor. p̄rāst̄ z nihil p̄rāst̄ q̄z nihil ade
quate p̄rāst̄ z t̄c i cāu s̄p̄hismatis p̄z q̄ sor.
fert q̄z p̄hibet zc. z t̄n nihil fert q̄z nihil fert p̄ se
z p̄ t̄ps. Et t̄n r̄ndet ad rōes i oppositū factas
Ad p̄mū cū d̄ nullus istoz fert aliq̄d: ḡ isti
ferūt aliq̄d negat̄ p̄na q̄ lz nullus istoz ferat p̄
se zc. t̄n isti ferūt aliq̄d q̄z p̄ se et sine adiutorio
alicuius alterius et cū d̄ q̄ ex opposito p̄ntis
zc. q̄ sequitur nullus istoz ē ferēs aliq̄d: ḡ isti
nō s̄nt zc. d̄ negando illud et rō p̄z ex superius
dictis z si dicit q̄ t̄c sequitur q̄ multi s̄nt ferēt̄s
aliq̄d et nullus istoz ē ferēs aliq̄d p̄ceditur q̄
ex q̄ nō seq̄tur q̄ multi s̄nt ferēt̄s et q̄ nullus il
loz ē ferēs. Ad aliud argumētū d̄ admittē
do cāuz z cū ar sor. fert et p̄lo fert et nullus ipsoz
fert aliq̄d ḡ nō plus fert sor. q̄ p̄lo nec minus. ḡ
equalit̄ fert sor. p̄cise sicut p̄lo d̄ p̄cedēdo p̄naz
si li plus et li minus tenēt nominalit̄ et t̄n negat̄
ur ḡ equalit̄ fert sor. zc. si ar li plus et li minus te
nent adverbialit̄ negat̄ illa p̄na q̄z sor. plus por
tat q̄ p̄lo cū sit multo maioris potentie et sic n̄
seq̄tur q̄ ille lapis descēdet et nō descēdet imo
descēdet. Ad aliā cōclusionē q̄ disticius sit
sor. sic ferre zc. d̄ ipsa cōcedēdo nec ē icōueniēs
et cū s̄l d̄ ad p̄clusionē sequentē si li plus tenet
nominalit̄ si autē adverbialit̄ nō ad aliud q̄d so.
fert a: q̄ facit et resistit nē a descēdat ḡ zc. d̄ ne
gādo p̄nam lz oz addere p̄ se et p̄ t̄ps zc. Scie
dum q̄ i casu s̄p̄hismatis concedi possēt absq̄z
alia distinctōe q̄ sor. fert a q̄ ferre est quodā mō
sup̄i⁹ ad ferre p̄ se et ad ferre p̄ accidēs et sic ne
garet q̄ nullus istoz fert a q̄ illa negatio negat
oēm modū ferēdi et significat illa p̄pō q̄d nul
lus istoz aliq̄ mō fert a. Notādū q̄d sic p̄ce
dit q̄d i emēdo pannum tu emis q̄lz p̄tem vēdi
bilē p̄ eodē p̄cio ita concedi possēt q̄d i emēdo
equū emis q̄lz ps vēdibilē p̄ eodē p̄cio l' forte me
li⁹ p̄ p̄te p̄cij corānte illi parti illi⁹ eq̄ et si sit q̄rta
ps eq̄ emis ipaz p̄ q̄rta p̄te p̄cij z sic v̄lteri⁹. In
telligēdū q̄ circa finē p̄m̄ p̄ncipal̄ ponit̄ vna r̄i
sio q̄ dic̄ q̄ dato q̄d vn⁹ equ⁹ sit tu⁹ negādū et q̄d
aliq̄ ps isti⁹ eq̄ ē tua q̄ nō ē p̄ tua: vn̄ dic̄ ista po
sitiō q̄d q̄ncūq̄z ponit̄ adiectiuū adiectiue tāuz
q̄ p̄te p̄dicati sine aliquo substātiuo ibi intelligit̄
substātiuū ext̄is a p̄te subiecti vt si dico iste p̄ ē
tu⁹ intelligitur q̄d iste p̄ ē p̄ tu⁹ et notanter d̄
adiectiue tāri q̄z si tenetur substātiue illud non
oportet et iō secūdum istam positionē ista esset

distinguenda et oēs similes in quibus adiectiuū
pōt teneri substantiue et adiectiue ut bech aial
ē tuum qz si li tuuz stat adiectiue significat qd h
animal ē al tuū si aut substantiue significat qd h
al ē ens tuū et sic de alijs in qbus posset accidē
diuerſitas. Et tūc rīdet ad argumēta facta con
tra ipsā. Ad p̄mū cum dī qd sequeret qd da
to qd haberes vnū equū q̄ hēret vnū filiū qd il
le equ⁹ nō ē tu⁹ negatur illud ad pbationē cū ar
guitur iste p̄ nō est tuus qz nō ē p̄ tu⁹ et iste p̄
est iste equus: q̄ iste equus nō ē tu⁹ negatur q̄na
et causā pōit aristoteles in topicis dicēs qd qui
libet sillogismus debet eē solūm ex trib⁹ t̄minis
hic aut arguitur ex quattuor t̄minis qz aliter si
gnificat li tu⁹ cū additur vni substantiue sine s̄b
iecto et aliter cū additur alēi vnde hic arguitur
ex his quattuor termis p̄ p̄ tuus equ⁹ equ⁹ tu⁹
nec ibi clauditur maior extremitas de minori l̄
econtra qz maior extremitas nō ē equus tu⁹: s̄z
p̄ tu⁹ et iōdōbēt sic argui iste p̄ nō ē tu⁹ et iste p̄ ē
iste equ⁹: q̄ iste equus nō ē p̄ tuus. Ad scdm si
militer dicit negando qz sequeret qz nullus pos
set mihi dare partē alicui⁹ aialis dato qz daret to
tum aial et cū dicitur stet q̄ oppositū qd iste det
tibi partē istius aialis: q̄ ista pars ē tua negatur
q̄na sed bene sequitur qz ista ps ē aliquid tui vel
possessio tua. Et si argueretur iste equus nō ē
p̄ tu⁹ et ē: q̄ nō pater tuus nec dicitur et negatur
q̄na vltterius si isertur qz ē tu⁹ nō ē pater. Pos
set tamē pbabili⁹ subſtineri respōsio magistri di
cendo qz aliqua ps istius equi ē tua sed nō ē ps
tua et qz os istius canis ē tuū nō tamē ē os tuuz
et sic de alijs et ad cōclusionēs que adducunt con
tra respōdēt cōcedendo p̄mas duas videlz qz tu
habes duo capita et sex pedes nec hoc ē iconuen
iens imo cōceditur qz si aliquis hz mille pecu
des qz ille hz mille capita qz possidet illa et quid
quid possideretur habet q̄ et c. et minor pz p̄ philo
sophū i postp̄dicamētis ponētē quot modis dicat
habere et dicit qz vno mō dī habere vt agrū vel
possessionē et c. Sed ad alias duas rīdet negan
do ipsas vnū negatur qz os tuū ē ita latū sicut os
equi tui et qz nasus tu⁹ tangit posterioṛē partem
canis tui et ad argumētum hoc ē ita latum sicut os
eq̄ tui demonstrādo os equi tui et hoc ē os tuū q̄
et c. negatur minor et cum dī hoc os ē tuū: q̄ est os
tuū negatur q̄na que tamē valeret s̄m p̄mā opi
nionē et s̄līr responderetur ad aliā: s̄z tamē cōcedit
qz os qd ē tuum ē ita latum et c. qz hoc ē ita latuz
et c. demonstrādo os equi tui et hoc ē os qd ē tuū
q̄ et c. Circa scdm p̄ncipale considerandū qz
fit hec diuisio for. suffic̄ per se et per sp̄s portare
aliquē lapidem et aliquē lapidem nō sufficit p̄ se
et per tempus portare vel q̄ ē dare maximuz la
pidē quē for. per se et p̄ tempus iufficit portar̄ v̄l

minimū quē nō sufficit per se et p̄ temp⁹ portar̄.
Ista q̄na pbatur et p̄mo regularit̄: qz vt sup̄ius
dictum fuit quādo p̄ticularis negatiua respicit
maius tunc sequitur affirmatio maximā et nega
tio minimā sed sic ē hic qz maior ē lapis quē for.
nō suffic̄ portare quā quem sufficit portare q̄ et c.
pbatur et iā demonstratiue qz sit gratia exempli
nūc for. potentie vt octo et portet vnū lapidē re
sistētie vt quattuor et volo qz ille lapis ita augmē
tetur qz for. aliquādo poterit portar̄ illū tunc sic
for. nunc suffic̄ portare hunc lapidē et aliquando
erit iufficiens ad portandū eū: q̄ icipit vel icipiet
eē iufficiens portare illū lapidē sed nō icipit vt
supponitur: q̄ icipit signetur q̄ illud istans i quo i
cipiet et tūc vel in illo erit sufficiens v̄l nō si sic cū
nūc ante illud suffic̄ illū lapidē portar̄ sequi
qz tunc ille erit maxim⁹ lapis quē suffic̄ portare
qz illuz suffic̄ portar̄ et nullum maiorē et c.
si non tūc ille erit minim⁹ lapis quē for. nō suffi
ciet portar̄: qz illū nō suffic̄ portare neqz ma
iorem s̄m granitatē sed quēlz minorem suffic̄
portare cū imediate ante illud istans suffic̄ pō
tar̄ illum: qz tūc desinit eē sufficiens qz et c. Intel
lige qz p̄tra sophisima sic istat non ē possibile ali
quē ferre aliquid: q̄ sophisima s̄m pz q̄na et aūs
ar̄ qz si est possibile ponatur q̄ qz for. ferat a lapi
dem tunc sic for. fere a lapidē: q̄ a lapidem suffic̄
ferre et aliquem lapidē nō suffic̄ ferre: q̄ est dare
maximuz lapidem quē suffic̄ ferre vel et c. q̄na p̄
bata ē et q̄na ē falsum: q̄ et aūs q̄ non ē possibile
et c. qd q̄na sit falsum p̄ prima pte probat beneſ
ber ponēdo casū suū et c. Aduertendū qz babe
mus necedē hanc cōclusionē de corpore circula
riē moto qz iſinita tarditate mouet aliquis punctus
huius corporis tamen quilibet punctus hu
ius corporis qua mouetur mouetur magna ve
locitate. Nam aliquanta tarditate mouetur ali
quis punctus istius et i duplo maiori vt punct⁹
i duplo p̄p̄inquo: centro et i quatruplo vt punct⁹
ei i quatruplo p̄p̄inquo: et sic in iſinituz q̄
et c. Itē potest probari de punctis extrinsecis qz
q̄to aliquis eoz ē p̄p̄inquo: alicui punctozum
q̄ſcentiū t̄minantiū axem circa quā corpus illd
mouet̄ tanto tardius mouet̄: sed i iſinitum p̄p̄in
quus ē aliquis punctus extrinsecus alicui illoz
q̄ et c. nullus tamē punctus istius corporis mouet̄
tarditate iſinita p̄mo qz quicūqz def̄ q̄ moueat̄
ad huc ē aliuz p̄p̄inquo: centro quiescenti vel
puncto t̄minanti axez q̄ eo tardius mouet̄: sed
qz nulla ē seu pōt esse tardi⁹ iſinita lz iſinita sit
aliqua tarditas. Similiē non sequit̄ iſinita tar
ditate mouet̄ aliquis punctus istius linee: q̄ ali
quis istius linee mouetur iſinita tarditate: qz ar
guit̄ a termino stantē sicut begozematice ad eū
dem stantem catbegozematice et a termino sc̄ate

esse tantum ad eundem instantem determinate. **Po-**
nat. n. q. sit una linea q. uniformiter rarefiat uno
eius extremo quiescente et alio velocius moto sic quod
difformiter moveatur motu locali quo ad pres
subiecti nedum quo ad ipsam sit. n. in ea extensa la-
tudo motus localis uniformiter difformis quo
ad pres subiecti incipiens a non gradu in extremo
quiescente et terminata ad octo gra exempli in alio ex-
tremo et in puncto medio sit gradus medius: et tunc
per totum et similiter est dicendum si talis casus poneretur
de corpore ut facit hentisber et c. Et hoc concedatur
quod infinita tarditate mouetur aliquis punctus: non tamen
conceditur quod infinita tarditate mouetur hoc vel illud
quod prout cum ista hoc vel illud mouetur infinita tar-
ditate que falsa est. **I**stud tamen posset negari facien-
do differentiam inter istas propositiones infinita tardita-
te mouetur hec linea et in infinitum tarde hec linea
mouetur in eam superior concedendo primam quod quocumque
tarditate mouetur per eadem mouetur totum et negan-
do secundam: quod non ita tarde mouetur totum sicut per et
per idem negatur tunc prima cum ex priori inferatur quod si
illud mouetur infinita tarditate quod arguitur a ter-
minio stante sine cathegorematicae ad terminum stan-
tes cathegorematicae quod et c. bene tamen procedit apud
negantes hanc de priori infinita tarditate mouetur
hoc quod infinita tarditate mouebitur hoc ubi incipiat
a quiete moueri continue intendendo motum suum ex quo
non sequitur quod hoc mouebitur infinita tarditate. **No-**
tandum ulterius quod negat hec prima. **S**i aliquid mo-
ueretur ita tarde sicut a aliquo descendet illud mo-
ueretur infinita tarditate: sed illud tunc non moueretur
tardius quam a descenderet: ergo a descendet infinita tar-
ditate. **S**ed per declarationem illius propositionis a de-
scendet tardius quam ipsamet descendet in aliquo in-
stanti primo videndum est de ista propositione ita cito erit in-
stans sicut erit instans de qua sunt due opinioniones
prima est hentisberti qui dicit quod illa propositio est falsa ut patuit
in illo sophismate ois homo est totum in quantitate: quod si
instans per loco positum stat determinate quod intelligit dum
dicit quod sine et secundo loco positum stat quod sine et distri-
butiue: et ideo sicut ista est falsa aliquid instans erit ita cito
sicut erit instans: quod nullum instans erit ita cito et c.
ita et illa secunda opinio est clientonis ponentis illam
fore veram dicit. n. quod si instans primo supponit quod sine
tantum secundum aut quod sine et distributiue et ideo procedit
illam quod si ipse foret concedendum quod ita cito erit in-
stans sicut erit instans nullum tamen instans erit ita cito
sicut erit instans respondet ergo hentisberti ad illam propositio-
tionem duplici modo modo negando eam sicut instans ita
cito erit instans et c. fore erit ita magnus in aliquo in-
stanti sicut ipsemet erit in aliquo instanti: et vo-
letur et melius procedendo eam tamen aduerte quod prius
respondendo hentisberti hoc illam propositioem concedere: sed bene
hoc instam negare a descendere tardius in aliquo
instanti quam ipsamet descendet in aliquo instanti: quod

secundum ipsum magna est differentia inter unam et alias
prima est vera et exponitur sic a descendere tarde et
in nullo instanti descendet ita tarde sicut ipsemet
descendet quod quocumque dato illud est sicut et c. se-
cunda autem est falsa nec exponitur sic a descendere tar-
de in aliquo instanti et in nullo instanti descendet ita tar-
de sicut ipsemet descendet in aliquo instanti ergo et c. et
causa est quod in prima comparatur finitum ad infinita hic
vero comparantur infinita ad infinita ut tamen illa propositio
sic exponi a descendere tarde in aliquo instanti et
in aliquo instanti ergo et c. sed ans est sicut per minoris ut per quod in
nullo instanti et c. ergo et per hoc. n. illa propositio perbari rati-
one de li instanti quod est positum per loco: et quod stat de-
terminare dicitur illud et patebit falsitas. **S**ed ut
terius hoc propositioem cessam arguit hentisberti perba-
do quod non tardius mouebitur a quod ipsemet moue-
bitur in aliquo instanti. **E**t arguit sex argumentis
primo per solo sed ad hoc cum ar si aliquid mouebitur
ita tarde precise sicut a mouebitur in aliquo instanti
et c. ut quod ans istius conditionalis est impossibile. **N**am
impossibile est quod aliquid mouebitur ita tarde pre-
cise sicut a mouebitur in aliquo instanti quod perbatur
sic quod sit b illud tunc sic b mouebitur ita tarde pre-
cise et c. sed d erit instans in quo a mouebitur gra-
du velocitatis ut quattuor ut suppono: ergo b moue-
bitur ita tarde precise. s. gradu velocitatis ut quat-
tuor sed perbo quod non quod eodem argumento potest perbari
quod b mouebitur precise gradu velocitatis ut duo
capiendo unum instanti a d quod sit c in quo a sic
mouebitur quod continue a velocius mouebitur et sic
per quod ex illa propositioem sequitur quod b mouebitur precise
gradu velocitatis ut duo ut quattuor et sic d alius
quod est impossibile quod si b mouebitur precise gradu
velocitatis ut quattuor nunquam mouebitur precise
gradu velocitatis ut duo quod si precise dicit men-
suram adequatam ut per per et ideo tamen ex impossibili seq-
tur quod illud mouebitur tardius quam a mouebitur
et non mouebitur et c. que sunt tria verum potest con-
cedi quod aliquid mouebitur ita tarde sicut moue-
bitur a in aliquo instanti. **T**ertium per solutio
unde procedunt iste conclusiones aliquid non moue-
bitur tardius quam mouebitur in aliquo instanti et ali-
quando mouebitur tardius quam mouebitur in ali-
quo instanti et tamen non incipit nec incipiet sed bene
desinet per positum quod aliquid moueatur aliquid gra-
du motus et quod continue remittatur ei motus vel quod
ad non gradum. **S**ecunda conclusio aliquid non mouet
tardius quam mouebitur in aliquo instanti et aliquan-
do mouebitur tardius et c. et non in eternum et tamen
incipit moueri et c. et nunquam desinet patet positum
ecouerso quod aliquid a quiete incipiat moueri con-
tinue intendendo motum suum et c. **A**d quartum ne-
gat argumentum quod a simili non sequitur infinita erit ali-
quod buius licet et ista licet erit magis ali-
quod sui pre ergo ista

linea erit maior quā linea infinita qz aīns ē rer. 3
 et pns impossibile ponendo qd sit aliqd corpus ob
 longum cuius pma partē pportionalē circūgīret
 vna linea pedalis i pma pte pportionalē hui' bo
 re i scda pte circūgīrat duas ptes pportionalē
 illius corporis linea bipedalis ita qd linea pns
 pedalis p refractionē factā sit bipedal' et sic ulterius
 de alijs pibus pportionalib' illi' corporis fiat
 p ptes alias pportionalē illi' bore sic qd si i fine
 bore maneret illa linea eēt infinita sed tūc corū
 paratur et hētur ppositū. Ad quintū negat' etiā
 argumētū vñ a simili non sequitur nullo gradu
 velocitatis mouebitur h' corp' velocius q' aliq' s
 punct' eius: q' hoc corpus nō mouebit' veloci' q'
 aliq' s punct' ei' qz aīns ē rer. 3 et pns s'm posito
 q' sit vñ corpus spericū qd rarefiat cuius quilz
 punctus moueaf sed iquātū illa puncta magis di
 stāt a cētro velocius moueantur et careat h' corp'
 vltia superficie ita q' nō sit dare vltimū punctū nec
 punctū velocissime motū sit enī aliq' agēs qd cō
 tinue corūpat ptes ipsius extremales quousqz
 corūpat ipso remanēte cōtinue equalis quātita
 tis q'dm erit hoc salti imaginatiōi nō repugnat
 tūc hoc corp' veloci' mouebit' q' aliquis punct'
 ei' qz nullus punctus quocūqz dato mouebit' ita
 velociter sicut h' corp' mouebitur et tñ nullo gra
 du velocitatis mouebit' hoc corp' veloci'. Ad
 sextū p3 solutio rē. Sz aduertendū q' mot' loca
 lis i corporib' qb' ē dare punctū velocissime mo
 tū velocitatis attendit' penes spatiū lineale rē. de
 scriptū ab huiusmodi puncto velocissime moto
 sed i corporib' i qb' nō datur punct' velocissime
 mot' attenditur penes spatiū lineale qd descri
 beret' a puncto q' idiuisibile veloci' moueret' q' ali
 quis punct' i tali corpore d' idus et h' sp i spatio
 ad ips' vñ si essent duo corpora eq'lia quorum
 vñū moueret' gradu velocitatis vt octo et cōsili
 reliquū s' p' eēt assignat' punctū velocissime mo
 tū i scdo vō nō q' pono q' illud cōtinue rarefiat
 vñus circūferentiā et cōtinue fiat equalis ablatio
 ptiū circūferentiā donec corūpat' sic tñ q' con
 tinue maneat eq'lis magnitudinis sic ponebat' p
 us tūc hoc stare i p' corpore ē dand' punctus ve
 locissime mot' penes cuius velocitatē attendit'
 velocitas totū corporis: sed i scdo corpore nō dat'
 punct' velocissime motus qz i eo nō dat' vltimus
 punctus q' mouetur: iō i tali corpore nō attendit'
 mot' ei' velocitatis penes aliquē eius punctū: s;
 penes punctū rē. et talis eēt punct' q' moueret' gra
 du velocitatis vt octo cui' vltior declaratio p
 tinct' ad tractatū de trib' p'dicamētis. Cōside
 randū vltorius q' ar' q' sit dare maximū q' for.
 suffic' p se portare qz si nō tūc sequitur q' sō. p se nō
 suffic' portare tantū q' tū p se suffic' portare ad h'
 pceditur pns et pna vñ s'm ē q' sō. suffic' p se por

tare tantū q' tū ipse rē. qz li tantū stat de mīate: et
 iō d3 sic expōi for. suffic' per se portare hoc tantū
 q' tū ipse suffic' per se portare et nulluz mai' suf
 fic' per se portare q' rē. sed aīns ē s'm qz quocūqz
 corpore dato q' for. suffic' p se portare maius illo
 suffic' p se portare: qz nō ē dat' maximū vt superi'
 pbatum ē. Sed nūc ar' q' nō sit dare minimum
 qd nō. Et ar' sic aliqua ē potētia qua for. ē poten
 tior ad ipediendū ne descendat q' ipa sit ad de p
 mēdū for. i descendēdo et aliqua ē potentia: que
 ē potentior ad eprimendū for. i descendēdo q'
 ipse sit ad ipam supportandū: q' aliqua ē potentia
 qua tantū suffic' ad descendēdū sicut for. suffic'
 ad ipsā supportandū sit q' illa d' et arguit' tūc sic d'
 ē maxia potentia quā for. suffic' ipedire qz quelz
 maior descēderet et d' ē minor a qz a nō suffic' ipē
 dire for. et cū iter qua' cūqz duas potētiās iequa
 les sint infinite potētie maiores inuoi illarum et
 minores maiori illaz q' inē octo et a sint infinite
 potētie quaz nulla for. suffic' ipedire et quelibz
 illaz ē minor: q' a nō ē minima potentia quā for.
 nō suffic' ipedire: q' nō ē minimū graue qd for. nō
 suffic' portare et sic argneret' de alijs q' b'uscunqz.
 Hu' c' rīdes cōcedēdo pma psequētia d' ma
 teria qz aīns ē impossibile et iō nō mix' si ē pns sit
 impossibile. Ita nō ē impossibil' aliqua ē potētia que
 ē potentior rē. q' iplicat qd tal' potētia suffic' de
 p'mē for. et q' sō. suffic' p se portat' eā qd ē impossibi
 le et s'lr posset dici de maiori ppositiōe. Aduer
 te tñ qd dato qd for. portet aliquid posset pcedi
 qd for. portat tantū quantum suffic' portare et tñ
 nullū ē maximū qd ipse suffic' portare et hoc te
 nēdo qd li tātu quātū nō p'fundat et nulluz ē argu
 mentū cogens ad oppositū. Sz i se q' d' dicitū
 bentisberi nō valet hec pna for. nūc suffic' porta
 re aliquid et pns sufficiebat portare aliqd et pns
 nō sufficiebat portare tantū quantum nunc suffic'
 portare: q' for. suffic' portare maius q' pns suffi
 ciebat portare qz i cāu bentisberi aīns ē rer. 3 et
 pns s'm. Et si dicatur qd arguitur ab exponēti
 ad expositā respondetur qd nō qz il' a ppositiō
 nō habet exponi sed resolui et resoluitur sic for.
 sufficit portare hoc et hoc ē maius q' aliquid qd
 ipse pns sufficiebat portare ergo rē. sed aīns ē tal
 sum nā si illud sit a vel equale aut mai' p3 qz ma
 ior ē falsa si vō sit minus tunc minor ē falsa qz il
 lud vel aliquod sibi equale pns for. sufficiebat
 portare cū quocūqz minori a dato q' illud p' suf
 ficiebat portare quare rē. Insup intelligēdū
 qd bentisber cōcedit' istā p'clusionem qd aliquē
 sunt due potētie oio equales q'rum vna sufficit
 per se portare a per tempns et alia nō et hanc rē
 rificat de potētijs equalibus a i gradu quarum
 vna ē debilitabilis et idebilitabilis. Et h' tales po
 tētie oio antur oio equales. s. gradualit' nō tñ si

equales simplr ex quo nō sūt eiusdē nature specificē nec sūt eque sufficētes i quo ad durabilitatem actionis quous sūt eque sufficētes quo ad ad itensioē actionis eaz. p quo aduerte qd oēs due potētie indebitabiles equales i gradu sūt eque sufficētes ad agendū itensive & extensive: sed si vna potentia gradualitē equaliū fuerit indebitabilis & alia debil tūc qd difficile actōez itensive sufficet vna eaz pducere tam difficilez & alia sufficet agere sed nō extēsiue cū p mai⁹ tēpus sufficiat agere potētia indebitabil qd debil.

Si at fuerit due potētie equales i gradu obilitabiles s; sit possibile qd sūt eque sufficētes ad agendū itensive & extensive nō tū ē necessariū qd sūt eque sufficētes ad agendū extensive: s; bñ itensive cū stet vna esse magis debilitabilez reliqua. Sed h̄ hec dicta arguit qz potētia vt q̄t tuoz indebitabil sufficet portare graue vt quattuoz qd nō sufficet portare potētia vt quattuoz debilitabil vt cedit hēntisber i littera: q̄ illaz potētia ruz equaliū i gradu minore actionē itensive sufficet vna eaz pducere q̄ reliqua cū itēsiō actio sit portare graue vt quattuoz q̄ aliqd̄ ista q̄t tuoz em⁹ tū oppositū paulo ante cedebat. It̄ quero dato qd potētie indebitabili vt quattuoz suppone retur graue vt sex vtrū illud graue descenderet aut nō si dicitur qd nō p idē nec graue vt octo et sic de alijs & tūc nullū eēt maximū qd tal potētia posset portare qd ē s̄m. Si dicitur qd sic tūc deprimetur illa potētia & debilitabil & sic nō eēt indebitabil cui⁹ oppositū assumebatur i cāu. Ad hec r̄ndetur p̄mittendo qd portat capitur duplr vno mō solū p resistere graui per se & p tps̄ ne descendat & sic cedit hēntisber qd potētia indebitabil sufficet portare sibi equale qd nō sufficet potētia debilitabil illi gradualitē equalitē: s; tale portare nō ē agere sed tantū resistere eū a pportioē equalitatis n̄ veniat actio sed resistētia. Alio mō capitur portare p resistere vt supra & cū hoc mouere de loco ad locū & talitē portare ē agere & sic nō posset potētia indebitabil vt quattuoz portare graue vt quattuoz. Ad aliud p̄t dicit qd graue vt sex deprimet potētia vt quattuoz indebitabilē vñ potētia maiari nō d̄r indebitabilis respectu maioris sic s; respectu sibi equalitē qz nō debilitatur a sibi equali sic potētia debilitabil sed d̄ hoc satis. Circa tū hoc oritur dubiū s. penes qd attendatur difficultas actōis itensive. Et ad hec r̄ndet hēntisber qd attenditur penes potētia nāliter illā actionē agentē & talis agentis qd nāliter ē maxie dispositū ad faciendū actionēz illā vñ difficultas currendi nō attenditur penes potētia bonis aut alteri⁹ aialis iēpti ad currendū sed penes potētia aial optie dispositi ad agendū talē actionē vt eēt cerui aut leporis. Alia ē r̄ntio

q̄ insequitur calculatoz que p̄t qd in agentibz mere naturalibz & indebitabilibus difficultas actōis attendit penes pportioē agentis ad suaz resistētia: vno in quātū ē minor pportio maioris inequalitatis agentis ad suā resistētia itētiū ē maior difficultas actōis in quātū ē maior pportio i tantū ē minor difficultas in actōe. Si vō agentis ad suā resistētia eēt pportio equalitatis at minoris inequalitatis ibi nulla eēt difficultas qz ibi nulla eēt actio & sic difficultas insequit tarditatē. In agentibus at volūtariis & debilitabilibz p̄t hec positio difficultatē actionis attendit penes illud qd agēs agit s̄m vltimū sui conatū tē. n. maxia difficultatē agit qz maxia velocitate & in his difficultas insequit velocitatē. Et scdm hoc respondetur ad argumēta hēntisberi que cōtra hāc positioē adducit. Ad p̄mū d̄r qd stante illo casu sp̄ ē eadē difficultas cū p̄tinue illō agēs obilitabile agat s; vltimū sui conatū & negat qd continue erit maior & maior pportio qz nō penes illud attenditur difficultas i talibus agentibus volūtariis vt sup̄ est expressū. Ad aliū cū infertur qd infinite difficultatis ē fore mouere vna pisam vel vnu pilū & qd ita facile foret mouere lapidē molarē sicut pisā. Ad p̄mū d̄r cedeōdo qd respectu aliquoz hoc ē verū nō tū respectu oīum vt boīs vel leonis & id̄ ceditur qd infinite difficultatis ē mouere illā pisā & ēt qd modice difficultatis nec hoc ē inconueniens respectu diuersoz sed bene cōceditur respectu eiusdē. Ad scdm d̄r negando p̄nam qz oporteret qd illud foret respectu eiusdē & si diuersoz vt p̄mū ibidē. Sed adhuc h̄ hanc p̄nēz istatur qz ponatur qd sūt due resistētie quaz quelz sit vt vnuz & sita vna potētia mere natural indebitabil vt duo mouēs vnam illaz resistētiaz iuxta vltimū sui conatum. s. vt duo sit b vna alia potētia s̄m indebitabil vt tria mouēs aliam resistētiaz iuxta vltimū sui conatū. s. vt tria tunc notū ē qd quelz illaz potētiaz mouer cōsimili mobile maxia difficultate que p̄t mouere: s; sequitur qd difficultas actōis i talibus potētijs nō insequitur pportioē potētie tal̄ tē. cum maior sit pportio b ad suū mobile q̄ a ad suū mobile illi cōsile & tū eadē sit difficultas cum quelz eaz sit maxia qua illō mouens suū mobile potest mouere cuius oppositū deberet sequi: qz s; pportio b ad suū mobile ē maior qz pportio a ad suū mobile sequitur qd difficultas ē minor. Hūc respondetur cedeōdo qd difficultas qua agit a ē maxia qua p̄t agere i tali mobili & s̄m difficultas qua agit b ē maxia tē. sed tamē d̄r qd difficultas qua agit a ē maior qz difficultas qz agit b qz minor ē pportio a tē. et cā ē qz itat qd sūt due difficultates quaz quelz sit maxia respectu alicui. s. agentis. p̄ticularis et

in una illarum absolute sit maior alia etc. Juxta
 tertium principale attende quod negatur ista ratio
 tanta potentia sicut est potentia fortis. requiritur ad por-
 tandum a dato quod sit equalis gravitati a et nulla ma-
 ior. et ipsa sufficit. Sed tamen posset negari prima
 pars animis. scilicet illa tanta potentia sicut est potentia fortis.
 requiritur etc. quod nulla tanta requiritur sed requiritur
 aliqua tanta. Ad evidentiis est argumentum si sic
 argueret nulla potentia maior potentia fortis. requi-
 ritur ad portandum a: scilicet potentia fortis sufficit et etc.
 et negaret ratio. Sciendum ulterius quod in casu aliquo
 est maximum quod immediate post hoc fortis sufficit por-
 tare ut posito quod fortis sit potentie ut sex a et sit unum
 lapis qui sit resistentie ut sex incipiat augeri pote-
 tia fortis. et etiam resistentia lapidis seu gravitatis: sed
 in maiori proportione potentia fortis. tunc autem quod a est ma-
 ximum quod immediate post hoc fortis sufficit portare:
 quod a immediate post hoc fortis sufficit portare quod im-
 mediate post hoc maior erit potentia fortis. quod resistentia
 a ut sequitur ex casu et nullum est maius a quod imedia-
 te post hoc fortis sufficit portare etc. probatur minime
 quod aliquod est maius a quod immediate post hoc fortis sufficit
 portare datur illud et notum est quod quocumque dato tempore
 erit ante quod fortis habebit proportionem supra illud et
 per rationem non immediate post illud sufficit portare. Sed
 contra autem quod in casu illo a non sit maximum etc. quod po-
 natur cum toto illo quod b sit unus alius lapis que
 sit resistentie ut sex et immediate post instantis ratio aug-
 mentetur in maiori proportione quod a augmentabitur
 et in minori quam fortis. tunc autem sic aliquod maius a im-
 mediate post hoc fortis sufficit portare: quod a non est maxi-
 mum quod immediate post hoc fortis sufficit portare nota
 ratio et animis probatur sic b immediate post hoc fortis
 sufficit portare et b est vel erit maius a: quod etc. minor
 nota est et est maior quod immediate post hoc fortis erit maio-
 ris potentie quod b resistentie ut per casum. Huic
 respondetur negando illam rationem aliquod maius a im-
 mediate post hoc etc. quod a non est maximum quod imedia-
 te post hoc fortis sufficit portare. Sed ad concludendum
 illud ratio igitur sic arguere aliquod est maius a quod im-
 mediate etc. quod a non est maximum sed animis est sicut per
 3.

Circa quartum et ultimum principale advertendum
 quod si conceditur quod b erit primum instans in quo fortis
 erit sufficiens portare a posito quod a sit unum grave
 potentie ut octo quod sit in concavo orbis lune et de-
 scendat et continue remittatur uniformiter et gra-
 vitas quousque fortis sufficiat ipsum portare: sit. n. fortis
 potentie ut sex et remittatur gravitas lapidis ad
 subduplum. scilicet gradum ut quattuor et etc. primo ei appli-
 cetur fortis. cum fuerit equalis gravitatis cum a poten-
 tia et tunc arguitur hoc conclusio quod fortis et plato sunt
 oio equales in fortitudine ceteris rebus et a et d
 sunt duo eque gravia et fortis sufficit portare a et tri-
 plo non sufficit portare b addatur. n. p. casui quod plato
 sit equalis potentie cum fortis. sed converso ponatur d

gravi d. scilicet quod intendatur in gravitate a quattuor usque
 ad octo et cum fuerit gravitatis ut sex tunc primo sit ei
 plato suppositus et per deductio in linea hentsiberi.

Ad hoc autem sunt due responsiones prima dicit quod
 in b fortis sufficit portare a et portabit unum portare seu
 sufficere portare non est solum per tempus: sed etiam per instans
 et similiter dicit quod primo sufficit portare d et ulterius con-
 cedit quod datur quies instantanea et sic negat conclu-
 sionem illam secunda responsio dicit quod in b fortis non por-
 tar nec sufficit portare a et sicut primo respectu d quia
 sufficit est per tempus sufficere et portare est per tem-
 pus portare: sed tamen concedit quod in b fortis sufficit por-
 tare et sicut incipit sufficere portare a et hoc per remo-
 tionem de presenti et positionem de futuro: sed non sic est
 de platone respectu d ut per intuitu casu et secun-
 dum hanc positionem adhuc negatur illa conclusio

Et ulterius considerandum quod positio cum prima par-
 ticula casus precedentis de fortis. scilicet quod a in b instanti
 incipit uniformiter itendi in gravitate sicut prius
 remittebatur donec fuerit gravitatis ut octo quod b in
 ytraque positionem procedendum est quod in b instanti a gra-
 ve non movebitur et tunc sequitur hoc conclusio. scilicet quod
 datur quies instantanea: quod continue ante b illud gra-
 ve movebitur et sicut immediate post b: quod si in b non mo-
 uebitur cum tunc erit et fuerit et erit aptum natum move-
 ri sequitur quod tunc quiescet. Et idem solet confirmari
 d lapillo sursum projecto obviate molari descendenti quod
 puncto contactus quiescet solum in instans b tamen ut est con-
 tra a. ponentem plures in libro physicorum quod motus
 et quies opponuntur et quod sicut ois motus mensura-
 tur tempore sic et quies per cuius evidentiam est sciendum quod
 quies sumitur dupliciter videlicet per se et per se. Coiter dicitur ali-
 quid quiescere dum ipsum est et fuit: sed non movetur quousque
 sit aptum natum moveri et sic quies dicitur privationem
 motus in subiecto apto nato moveri quod est et fuit siue
 sit instantanea siue sit temporalis. Quies vero per
 se supra dicitur privationem motus temporalis in
 subiecto apto nato moveri quod est et fuit aristoteles
 aut cum dixit omnem quietem tempore mensurari lo-
 cutus fuit solum de quiete proprie supra eum quo tamen
 stat capiendum quietem coiter aliquam instantaneam esse quam
 vis in casibus illud probantibus multi dicant mobilia
 illa non moveri nec quiescere tunc sed incipere moveri
 et desinere per remotionem de presenti: sed hoc super
 octavo physicorum diffusius querantur. Dicitur autem
 in descriptionibus illis et fuit ad denotandum quod si se-
 nucum post est nec quiesceret nec moveret: sed inciperet
 moveri vel quiescere et ponit in subiecto apto nato
 per deum et multa alia que sunt et fuerint esse non
 moveant non tamen quiescant: quod non sunt apta nata que-
 scere nec moveri. Sed tunc duo dubia insurgunt.
 Primum est quod ex quo datum est medium ad concludendum
 aliquid quiescere quod est medium sufficiens ad conclu-
 dendum aliquid moveri et specialiter motu locali. Et
 per isto sciendum quod non sequitur hoc mobile est in alto prius

cto q̄ immediate añ instās presēs fuit et immediate post instās p̄ns erit i alio p̄cto q̄ sit i p̄nti instā ti medio et quolq̄ eius p̄cto quiescēte et illō mobile habet p̄portionez maioris inequalitatis ad suā resistentiā: q̄ hoc mobile mouet in instāti. n. q̄ p̄ lapillū sursum p̄iectus cōrangit molarē descēdens e añs v̄ez circūstarijs additis z p̄ns s̄m z p̄ idē nō sequit̄ hoc ē in alio loco q̄ immediate añ instās p̄sēs fuit s̄m se vel s̄m aliq̄ sui p̄te q̄nātitariuz z immediate p̄ instans p̄ns erit i alio loco s̄m se z s̄m aliq̄ sui p̄te quantitatiā q̄ in p̄nti instāti sit q̄ ipm mouet. Et eadē rōe nō sequit̄ hoc tāgit ali quē p̄ctū quē nō immediate añ instās tangebāt z immediate p̄ instās tangēt aliq̄ punctū quē nō tangit et mediū z quodlq̄ ei⁹ p̄ctū quiescēt z mobile istud h̄z p̄portionez maioris inequalitatis suā suā resistentiā: q̄ ipsū mouetur h̄z bentilber hūc modū vltimū approbet: s̄z ōz addē et ē i cōtinua tendentiā s̄m motū localem et tūc sequitur q̄ mouetur localr. Si quis t̄m vellet generalr loq̄ de moueri dici posset q̄ moueri est mobile aliē se habet intrinsece s̄z. māliē s̄m p̄ns et posterius respectu s̄m motū veri vel imaginarij ad bonū s̄e sum. Et ex h̄z possūt vltierus colligi descripiōes p̄ticulares v̄z q̄ moueri ad qualitātē ē mobile aliē se habet intrinsece formalit̄ s̄m p̄ns et posterius respectu alicuius qualitatis et sic de alijs. Secūdu dubium ē q̄ postq̄ ē facta mētio d̄ motu et mot⁹ ē res successiua dubitat̄ quid ē res successiua et quid res p̄manēs. Et ad h̄z quidā dixerunt q̄ res successiua ē illa cui repugnat oēs p̄tes ei⁹ habet sil. Res aut̄ p̄manēs ē illa cui n̄ repugnat oēs suas p̄tes habet sil. S̄z istō nihil ē nā bore p̄sentis oēs p̄tes sūt sil et t̄n ē res successiua: q̄ zc. patet p̄na q̄ si oēs p̄tes sue sunt sil non repugnat eidē oēs suas p̄tes habere simul q̄ autem omnes sue partes sint simul patet: q̄z aliq̄e sue p̄tes s̄t simul z nulle sūt sue p̄tes qui ille sint sil: q̄ zc. Nec valet si dicat̄ qd̄ huius bore p̄s p̄terita non ē que terminata ē ad instās p̄ns cū illa non sit p̄s ipsius h̄z fuerit ex quo illa nō ē. Nam nulla est p̄s huius bore nisi illa cuius instans p̄ns ē instans intrinsecum. Nec vltierus valet si dicat̄ q̄ res successiua ē illa cui repugnat oēs p̄tes eius ēē sil. s. quas h̄z habuit z habebit: q̄z tūc hō ēēt res successiua: q̄z si bi repugnat oēs p̄tes quas h̄z habuit z habebit esse simul ex quo cōtinue fit i eo noua partis acq̄sitio p̄ intus s̄ptionem alimēti z etiā dep̄ditio p̄ actionē caloris h̄alis resoluētis. Dicatur q̄ aliē v̄z q̄ tenēdo motū realit̄ distingui a mobili res p̄manēs ē cuius ēē nō p̄sistit in fieri v̄naz p̄tem p̄ aliā. Res v̄o successiua ē cuius ēē consistit in fieri v̄nam p̄te p̄ aliā. Sed tenēdo motū ēē idē raliē cū re mobili ōz v̄trobiz dicē ē cui⁹ ēē v̄t sic zc.

Adne verū z deū ēē differūt. Pro notitia sophismatis p̄o queritur v̄ez bec sit vera v̄ez ē deum esse vel hoc deum ēē verum. Ad q̄ multipliciter respondēt v̄no mō negando q̄libz illaz: q̄z nihil ē v̄ez nisi p̄positio: cū q̄ deum ēē nō sit p̄pō sed oratio infinita sequit̄ qd̄ deum esse nō ē v̄ez z eadē rōne nec v̄ez ē deū ēē aliē respōdēt cōcedendo quālz illaz: q̄z cū deū ēē nō sit aliō q̄ bec p̄positio de⁹ ē z ipsa sit vera sequit̄ q̄ deū ēē ē v̄ez z ēt q̄ v̄ez ē deum ēē aliē dicit̄ cōcedendo q̄ deū ēē ē v̄ez negando t̄n q̄ verū ē deū ēē. Nam prima significat q̄ deum ēē nihil est aliud q̄ de⁹ ē quedā essentia que vera ē z hoc ē v̄ez: s̄z scōa significat q̄ aliqua p̄positio ē deum ēē q̄ ē s̄lum q̄ deum esse nō ē nisi deus qui nō ēē p̄positio z bec diuersitas accidit: q̄z hic t̄m v̄ez a p̄te subiecti supponit p̄ p̄positione v̄a a p̄te aut̄ p̄dicati supponit p̄ essentia que vera ē v̄ne p̄me p̄ositiones expresse sūt s̄e z tertia nō videt̄ v̄a: q̄z ex ea sequit̄ q̄ aliqua ē indefinita q̄ non p̄t̄ p̄verti v̄t ista deū ēē ē v̄ez cū nullum v̄ez cōuertat̄ cūz s̄o. H̄o sequitur quarta r̄nsio que cōcedit q̄ verū ē deū esse z qd̄ deū ēē ē v̄ez alio t̄n fundamento q̄ secunda dicebat̄. Nam li veruz sumptum sine aliquo signo supponit semper p̄ vere esse z cum deum esse nō sit nisi deus qui vere ē habetur p̄positum negatur t̄n q̄ aliq̄d v̄ez est deum ēē: q̄z nulla p̄positio vera ē deus z hoc q̄z li v̄ez s̄ptū cum signo semper supponit pro p̄positione v̄a z secūdu hoc sophisma ē concedendum z hanc responsionē tenet̄ videtur bentilber v̄t inferi⁹ ap̄parebit contra quam arguit̄: q̄z ea data sequitur q̄ aliqua ē particularis que nō potest habere ide finitām v̄t econtra qd̄ ē falsum p̄ptera ponit̄ alia responsio que colligi potest ex dicit̄ bentilber i primo principali asserens q̄ quādo iste termin⁹ v̄ez subicitur v̄t p̄dicat̄ respectu orationis trūcate aut̄ infinitiui modi cuiusmodi sunt deum ēē q̄ deus ē tunc suppoit̄ p̄ vere esse quando autē respectu alterius termini p̄ p̄positione vera z t̄c patet q̄ secūdu hanc p̄positionēz etiāz v̄traq̄z illarum p̄positionum ē concedēda zc.

Notandum secūdu bentilberum q̄ isti termini v̄ez falsuz possibile impossibile dupl̄r capi possūt v̄no mō put sūt termi prime itentōis vel ipositōis alio mō v̄t sūt secūde itentōis vel ipositōis. S̄z secūdo mō supponūt p̄ p̄positōe si p̄ mō adhuc dupliciter. q̄z aut̄ capiūt nominaliter aut adverbialit̄ si p̄ mō sic hic t̄m v̄ez cōuertitur cū ente si secūdo mō ē determinatō verbi z significat q̄ illud p̄ quo fit cōpositio subiecti cūz p̄dicato vere ē z sic tenet̄ quando suppoit̄ respectu oratōis trūcate aut̄ infiniti modi v̄nde dicēdo verum est deum ēē li verum non ē subiectum nec

est ibi subiectū explicitū sed implicitū qz li verbum
stat ibi adverbialiter et determinat copulā et tenet
ex pre forme ppōis et illa ppō subordinatur huic
vere dūs ē in qua li deus ē subiectū et li ens predi
catū unde ad hoc vt aliqua ozo sit ppō nō requi
ritur qz habeat subiectū explicitū vel pdicātū: s3
sufficit qd alicui tali subordinetur et c. Aduer
tendū vltius qz dicit hennisber talis oratiōes eē
iperfectas deū cē ē boiem sic esse ē has at nō eē ppō
nes sed oratiōes iperfectas seu itelligibiles bō ē
qz bō currit deus ē qz bō ē asinus unde tales ora
tiones nō sūt itelligibiles i quib3 ponūtur oratio
nes trūcate nisi qn oratiōes trūcate subiciunt
vel predicātur respectu talū terminoz verū s3
possibile ipossibile et c. hoc tñ nō videtur psonum
rationi unde arguitur sic deū esse ē ens qz deū esse
ē pna ē bona et asus ē ppō perfecta qz et pna. Item
iste sūt ppōnes vere vel flē bō ē qz bō currit deus
ē qz homo ē asinus et c. nam pma significat qz bō
ē homo currens qz homo currit ē bō currens da
to qd homo currat et tūc ipsa erit vera secūda ve
ro ē falsa qz significat qz deus ē homo ens asin3
et c. Sciendū qz coiter distinguitur bec ppō ve
rum ē nullā chimerā eē qz li verum vel sumit pro
esse vere vel p propositione vera et vltius sumē
do p propositione vā concedūt eā aliqui sumē
do et li nullā chimeram esse materialiter p ista p
positiōe nulla chimera ē qz vt dicūt dicta possūt
supponere māliter p propositionibus quarū sūt
dicta. Sed arguitur qz nō qz nō li nullam chime
ram eē supponit p illa ppositiōe nulla chimera
ē qz illam significat vel qz naturalitē vel ad placitū
nō māliter: qz nulla res significat naturalitē nisi se
vel sibi simile vñ hoc complexum deus est nō sup
ponit materialitē nisi p se vel sibi simili i voce me
te aut scripto vt dicendo deus est ppositio: qz se
quitur qz li deum eē significabit naturalitē solum
se aut simile sibi. s. tale cōplexū deum esse siue sit
in voce mente aut scripto et nō istā ppōnez deus
est similiter erit dō li nullā chimerā esse qz et c. nec
etiā ad placitū illam significat: qz ad placitū fuit
solū ipositus ad significandum nullam chimerā
esse sicut li deū esse fuit impositum solū ad signi
ficandū deum esse qd est idem qz deus ē qz vide
tur qz sicut nullo modo li deum esse significat illā
ppositionem deus ē ita nec li nullam chimeram
esse significat illā ppositionem nulla chimera est
et c. Queritur insuper nunquid ppositio signifi
cet aliquid ad hoc pōt multipliciē respōderi vno
modo secūdam hennisberz premitendo pus qz
nulla ppositio significat nisi se siue sit mental
siue vocalis siue scripta. Et tunc ponant tres
cōclusiones ad quesitum respōsiue pma conclu
sio. Nulla ppositio mentalis vel vocalis significat
aliquid pbatur: qz nra talis significat nisi scripta3

aut nō est aliquid: qz nulla talis significat aliqd cō
sequentiā p3 et maior ē nota per fundamentū po
sitionis et minor probatur qz nulla talis pōt eē ali
quid pbatur: qz si ē mentalis ē intentiōes plures
cū actu cōponendi vel diuidēdi que oio specie dif
ferūt et similitē si est vocalis ē plures voces specie
differentes sed ex illis que specie differunt nō cō
stituitur nec cōstitui pōt aliqd tertium siue vnu3
qz et c. pna patet et maior et minor ē etiam manife
sta nam ex caliditate et frigiditate que sūt accidē
tia specie differentia quātūcūq3 simul ex quo ex
tendantur non cōponitur aliquod tertium. secun
da cōclusio ppositio mentalis vel vocalis signifi
cat aliqua bec p3 qz quelibet talis ē aliqua et signi
ficat se qz et c. tertia conclusio ppositio scripta signifi
cat aliquid pbatur nam ppositio scripta signifi
cat se et ipsa ē aliquid vel stat qz sit aliquid qd p3
qz tenendo figurā non distinguit a re figurata p
positiōe scripta non est nisi tales termini scripti q
non sūt nisi atramentum ex quibus cōponitur
seu cōponi pōt aliquid vnum nam qdlibet atra
mentum ē eiusde3 speciei cum alio sed ex his que
sūt eiusde3 speciei cōponitur seu cōponi pōt aliqd
vnum qz et c. et p3 assūptū qz ex duobus gradibus
caliditatis cōponitur seu cōponi pōt aliqd vnum
siue effici vna qualitas. Aliter secundū aliquos
diceretur. s. negando qz aliqua ppositio significet
aliquid vel aliq siue sit mentalis siue vocalis aut
scripta sed significat sicut verū ē esse vel sicut sim
ē esse non tñ significat verum vel falsum vel pos
set dici qz significat verum vel falsū negādo hāc
pna3 deum esse significatur p aliquam ppositio
nem et deuz eē ē aliquid vñ aliqua qz et c. et similiter
hanc ista ppositio deus est significat deum eē et
deuz eē est deus: qz significat deum qz tunc seque
retur qz significaret aliqd qz negat bec opinio: qz
deus ē aliquid et si arguitur qz ppositio significat
aliquid vel aliqua: qz sic responderetur vt respōdet
hennisber i littera plures alie ad hoc possent addu
ci opiniones que breuitatis gratia dimittunt et c.

Notandū qz i rei veritate nō sequatur iste
terminus bō significat boiem et ois homo ē ho
minē esse sanū vel egrum: qz iste terminus homo
significat hominē esse sanū vel egrū: qz anis est
verū p vtraq3 pre p maiori p3 et etiam p minori
nam ois homo ē bō ens sanus vñ eger et pna s3
ppter appellationē rōnis: tñ mihi videtur eē cō
cedendū oio qz hominem eē sanum vel egrum
iste terminus bō significat et qz deum eē iste termi
nus deus significat et qz deū eē bec ppositio deus
est significat. Nā arguitur sic hoc hic terminus
homo significat demonstrato vno homine et hoc
ē hominē esse sanum vñ egrū qz et c. p3 pna qz ē sil
logismus expositiōis nec pōt negari pna ppter
appellationē rationis qz termini ponuntur et sūt

arguitur de alijs quare sequitur qd falsa e illa opi
nito que dicit qd nihil significatur per aliquam p
positionem etc.

Retenta positioe hērisberi dicensis qd qly
res significat se naturaliter et qd ppositio q est ali
quid significat aliquid: et illa q e aliqua significat
aliqua qrit qliter ppositio mentalis significet se
q: hoc nō videt rez cum sic composita ex intēci
onibus et actib⁹ indiuisibilib⁹ non multiplican
tus intēctōes suas quib⁹ possit cognosci: qz nulle
res idiuisibiles multiplicāt suas intēctōes. ad hec
triderē premittendo duo quoz primum e qd queli
bet res significat se naturaliter: et etiā similitudo
rei significat ipsam rē diuersimode tñ: qz res si
gnificat se tanq̄ principium quod similitudo au
tē tanq̄ principiu a quo: et ideo res multiplican
tes intēctōes suas sibi similitudines significāt
se: et significātur per eaz similitudines: res autē
nō multiplicātes intēctōes suas vt res indiuisibi
les bene significāt se: sed nō significāt per aliq̄s
similitudines: qz tales non habet fm qd premiti
tur e quod aliquid pōt significare se dupliciter: qz
vel modo recto vel modo reflexo: vt exēpli grā e
de visione. nam aliquid videt visione recta et ali
quid visione reflexa. vnde si viderē soz. extrem
ante me illum viderē visione recta: si aut viderē
soz. mediante aliquo speculo qui esset post terga
mea tunc illum viderem visione reflexa qz p ra
dios reflexos: et tunc respondendo ad quesituz
dicitur qd aliqua res significat se modo recto: et
aliqua modo reflexo: et sicut aliqua res significat
se et significatur per similitudinem suam: aliq̄ aut
solūmodo significat se et non significatur per ei⁹
similitudinem vt res indiuisibilis qz nullam ta
lem hz et sic dicitur qd ppositio vocalis vscrip ta
significat se modo recto: et iteruz modo reflexo
et significantur ab earum speciebus siue similitu
dinib⁹ cū multiplicent spēs suas siue similitudines
quibus apprehenduntur. ppositio vero mentalis
significat se modo reflexo et naturaliter nec signi
ficatur per aliquas spēs cū nullas hēat vt dicitur
est. et sic dicimus soz. habere sciam de aia sua nō
quidem modo recto nec per aliquas spēs: et mo
do reflexo. Ex his sequitur qd non e possibile
qd aliqua ppositio significet precise deum eē vel
hominez esse animal qz quelibet ppositio signi
ficans deum esse vel boiem esse aial significat ali
quid aliud vel aliqua aial cum significet se: que e
aliquid aliud vel aliqua aial: et per consequēs nō
significat precise illud: nec pōt significare: stat ta
men qd aliqua propō significet precise chimeraz
eēse vel cesarē fuisse cum nihil sit aliud vel aial
quā chimerā eē vel cesarem fuisse ex quo nihil e
chimeram esse vel cesarē fuisse quelibet tamē illa
tum propōnum significat multos modos qz que

libz propō significat quicquid formaliter sequitur
ad ipsam. Notandum etiam qd significare cesa
rem fuisse est ppositio significans qd cesar fuit
et significare chimerā eē e ppositio significans
chimeraz eē. Et stat qd significare chimeram eē
sit aliquid et tamen nihil sit significare cesarem
fuisse: et hec si ppositio significans chimeraz eē
sit aliquid et nihil sit ppositio significans cesare
fuisse hz sit aliqua etc. **I**ntelligendum qd cōce
dēda est hec conclusio necessarium e cesarem fu
isse et tamen nullum necessariū est cesarē fuisse:
prima pars patet qz cesar fuit et non potest eē qn
cesar fuit cū teneatur aduerbiallyter ergo etc. scda
sicut qz nullum ens necessarium est cesarem fuisse
qz nihil est cesare fuisse nec aliqua ppositio e ce
sarem fuisse supposito qd nulla sit talis et orta est
hec oueritas qz tales termini verū falsuz etc. fm
opionem dū subiiciuntur sine al. quo addito deter
minans verbum sed cū eis additur aliquod deter
minans tūc stat pro re vs propōne. **E**x qbus
sequitur extra cōmunē modū loquēdi quod aliq̄
e propō affirmatiua vera cuius subiectū pro nul
lo supponit: et etiā predicatum: vt hoc necessariū
e cesare fuisse sed tunc consideretur qd e subiectū
illius propōnis: aut istius ita e qd cesar fuit. Scie
dum quod dicit beneisber qd possint concedi iste
cōclusiones nihil e deū eē nihil e cesarem fuisse:
nō tamen substinendo suam positionē: vnde pri
ma posset cōcedi fm viam antiquoz dicentuz
qd deum eē non est aliquid sed aequaliter esse et
secunda potest concedi fm vtrāqz viā vt p3 etc.

Amplius intelligēdum qd non valz hoc ar
gumētum ly rez nō supponit in hac propōne ve
rum e cesarem fuisse: ergo nec in ista verum est
deū eē qz idez terminus aliquando supponit p
aliquo et aliquando pro nullo vt hic aliquid e al
quid et aliquid e chimerā. **S**ed tamen aduer
tendū qd beneisber hic male loquitur. dicit enim
qd dicendo homo est soz. ly homo supponit solū
pro sorte et dicendo homo currit ly homo suppo
nit pro homine currente: hoc autem est falsuz ha
bemus enim differentiaz inter significationem
suppositionem et verificationem: et ideo hz ly ho
mo ibi verificetur solum pro sorte. tamen supponit
pro omni homine qui est diiunctiue. nam suppo
nit respectu huius verbi est nec restringitur ergo
etc. **I**tem fm ipsum esset concedendum qd omne
animal est asinus qz omne animal quod est asinus
est asinus: et qd omnis homo currit dato qd vnus
solus homo currat et etiam esset neganda hec cō
sequentiā omne animal est asinus homo e animal
ergo homo est asinus: sed oportet timere mino
rem fm eum sic homo est animal qd e asinus er
go etc. et exclusiua illius vniuersalis esset ista can
cluz asinus est animal quod e asinus sed tūc esset

obium de vniuersali huius exclusiue tantus asi-
 nus est animal etc. Aduertendū vltimus h3 ali-
 quos quod ille terminus vtz est equiuocus. naz
 quando supponit respectu orationis trūcate sup-
 ponit pro vere eē quando aut non et ei additur si-
 gnus supponit pro propositione vera: sed sic non
 est de istis terminis necessariū possibile: et id nō
 sunt termini equiuoci supponunt enim semper p-
 re necessaria vel possibili. Sed circa materiaz
 suppositionum de qua supra tactum fuit attende
 qd dicunt quidam qd in ista ppōne chimera ē ly
 chimera supponit pro eo qd est: sed ex hoc non se-
 quitur qd chimera ē quia ille terminus supponit
 vsqz ad imaginabilia ampliat terminum se sequē-
 tem et rectum a parte post quare etc. ex quib9 seq-
 tur hec conclusio quod in ista propositione chie-
 ra est ly chimera supponit pro eo qd est et nō pro
 eo qd pōt esse que conclusio p3: et primo pro pma
 parte quia terminus supponit pro eo quod ē quā-
 do supponit respectu huius verbi est vel quando
 illud pro quo supponit ē vt ipsi dicunt sed sic ē hic
 ergo etc. scda pars probatur quia nec supponit re-
 spectu huius verbi potest: nec pro illo quod pōt
 esse ex quo chimera eē non pōt. Aliter tamen
 dicerent alij sed hec tanquam non multum perti-
 nentia relinquuntur etc.

Antrum oculum habendo tu potes vi-
 dere. Pro euidencia primi principa-
 lis dubitatur de qualitate seu quantita-
 te huius propositionis neutrū oculum habendo
 tu potes videre ac etiā de eius veritate et falsita-
 te. ad cuius dubij declarationē ē sciēdum qd in hac
 materia fuerunt opiniones diuerse. naz dixit hāc
 propositionē fore veram et affirmatiuam et singula-
 rem et sic probatur hunc oculum non habēdo tu
 potes videre demonstrando oculum dextrum p-
 supposito qd tu hās o. os bonos oculos: et hunc
 etc. demonstrando sinistrum ergo etc. Negat au-
 tem hec opinio hanc propōne esse vniuersalē ne-
 gatiuam vt dixerunt alij ex eo qd vis negationis
 importate per illum terminum neutrū non tran-
 sit illud gerūdiū habēdo: qz notum est fm eos
 qd ista propō nullo asino corrente tu es homo nō
 ē negatiua sed affirmatiua nec ē vniuersalis quia
 vis illius signi nullo modo trāsit supra copulam
 principalē. Sciendum tamen qd alij dicunt
 fm hanc opinionem qd illa ppō ē falsa et equiualeat
 huic tu potes videre non habēdo aliquem oculū
 et ad probationem superius factam negant pñaz
 diceudo qd non habet sic probari. Scda fuit
 opinio quā hentisber insequitur dicens qd illa p-
 positio est vniuersalis negatiua et est falsa quia si
 significat qd tu non potes videre habendo aliquē
 oculum qd est falsum et eius singulares sunt iste
 non istum oculum habēdo tu potes videre demō-

strando dextrum et non istum oculum habēdo
 tu potes videre demōstrando sinistrum que sunt
 false qz prima significat qd tu nō potes videre ha-
 bēdo oculum dextrū: et scda qd tu non potes vide-
 re habendo oculum sinistrum et reducitur sophis-
 ma ad vnam de recto sic fm hanciam nullus est
 oculus quē habēdo tu potes videre et contradicto-
 rium eius ē aliquē oculum hādo tu potes videre
 et reducitur sic aliquis oculus est quē habēdo tu
 potes videre. Tertia fuit opinio dicens sophisma
 eē vna ppōnem affirmatiuā nullius trī quantita-
 tis qz multe sunt ppōnes eibegorice nulli9 quan-
 titatis vt exclusiue exceptiue etc. quas vocat ppo-
 sitōes pregnātes et dicit sophisma fore falsum qz
 significat qd lz nullum oculum haberes tu potes
 videre qd ē falsum et dicit qd sicut hec propositio
 nullo asino corrente tu es homo h3 tres cas veri-
 tatis. s. oū nullus asinus currit tu es homo vel si
 nullus etc. vel qz nullus etc. sic et ista vel qd h3 vna
 cām veritatis que dat per ppōne explicitam que
 fuit dicta superius. s. lz nullus oculū etc. Alij dixē-
 rūt sophisma esse vnam ppōem hypotheticāz eq-
 ualentem illi disiunctiue superius posite et vlteri9
 dicūt vt facit imediate precedēs opinio. Sed
 sciēdū fm primam opinionem contradictorium so-
 phismatis esse hoc neutrū oculū habendo tu non
 potes videre qd ē falsum: sed fm duas vltimas
 positiones ē hoc non neutrū oculum habēdo tu
 potes videre. Et vltimus ē aduertendum p opi-
 nione hentisberi qd non sequitur oēm oculum nō
 habendo tu potes videre ergo nullum oculū ha-
 bendo tu potes videre qz prima significat quod
 omnis oculus ē quem non habendo tu potes vi-
 dere et hoc ē verum sed consequens significat qd nul-
 lus est oculus quem habendo tu potes videre. et
 si dicatur qd negatio imediate postposita termi-
 no distributo facit equipollere suo contrario dicitur
 qd illud ē verum de negatione cadente supra
 copulam principalem propositionis quod nō ē in p-
 positio qz ly non cadit solum supra ly habēdo et nō
 supra ly videre etc. Sciendum qd non sequitur
 iste sunt due propositiones quarum vna ē vniuersa-
 lis negatiua et alia particularis affirmatiua dō cō-
 similibus subiectis predicatis et copulis supponē-
 tib9 precise pro eodem vel pro eisdem ergo con-
 tradicit sed oportet addere quod significant iux-
 ta compositionem suorum terminorum: ita qd
 nulla illarum sit nouiter imposita ad aliquid aliū
 significandū vnde si acciperentur iste due ppo-
 sitiones nullus homo ē asinus aliquis homo est
 asinus quarum prima significaret precise qd null9
 homo est asinus. scda vero qd aliquis homo ē an-
 mal esset antecedens verum et consequens falsus
 qz illa tunc non esset contradictoria qz tunc duo
 contradictoria sibi inuicem contradicentia foret

simul vera quod est falsum. Ideo dixit bentis-
ber ponitur enim q̄ ista precise primarie signifi-
cent rē. Juxta q̄d posset concedi hec conclusio
q̄ aliqua ē consequentia bona & formalis & ante-
cedens est verum & consequens falsum vt posito
q̄ hec ppositio homo currit significaret preci se
hominem currere hec vero animal currit boiem
esse asinum tunc facio hanc consequentiaz homo
currit: ergo animal currit hec consequentia est bo-
na & formalis & tñ vt notum ē antecedens est verum
& sequens falsum & hoc accidit q̄ ipone aīns vel
p̄ns ad talitē vel talitē aliter significandum q̄ pri-
mō ē ipone p̄nam ad taliter vel taliter alit signi-
ficandum ex quo p̄na non est aīns & p̄ns sed sup-
addit notam p̄ne & sic possent in hie alie tales con-
clusiones p̄cedi aduerte q̄ iste due ppositiones
quēz oculum nō habēdo tu potes videre & nullū
oculum habēdo tu potes vidē repugnāt ex ipsis
n. sequūtur duo p̄tradictoria: q̄ sequitur quēlibet
oculum nō habēdo tu potes vidē: q̄ aliquem ocu-
lum nō habēdo tu potes vidē: q̄ tu potes vidē: s̄
ex alia sequitur q̄ tu non potes vidē: q̄ rē. probat
q̄ sequitur nullū oculū habendo tu potes vidē: q̄
aliquem oculū habendo tu nō potes videre: q̄ tu
nō potes videre rē. **I**ntelligendū q̄ p̄t argui
p̄ fundamentum bentisberi q̄ tu potes videre sine
aliquo oculo & arguit sic tu potes vidē sine isto
oculo demonstrādo oculū dextrū & sine isto om̄o
strando sinistrū & sic de alijs q̄ rē. cōsequentia p̄
p̄ illud q̄d dixit superi⁹ i p̄mo sophismate: q̄ se-
quitur p̄ eum tu potes eē iste hō & iste & sic de sin-
gulis: q̄ tu potes eē oīs homo. **H**uic r̄ndetur ne-
gando istam p̄nam tu potes videre sine isto ocu-
lo & sine isto rē. q̄ tu potes vidē sine oculo & ra-
tio ē: q̄ cum dicitur sine oculo tu potes videre li
oculo stat p̄fuse distributine mobilis: sed cū dicit
tu potes vidē sine oculo li oculo stat p̄fuse distri-
butine immobiliter rōne huius verbi p̄t ideo h̄
sequitur a p̄te subiecti sed nō a p̄te predicati & cū
dicit sequitur tu potes eē iste homo & potes esse
iste hō rē. q̄ tu potes esse oīs homo q̄ rē. sequitur
i p̄posito dicit negādo p̄nam q̄ pro casu diuersi-
tatis notādum ē q̄ quādo huic verbo p̄t adiun-
git a p̄te predicati termin⁹ clā icludens negatio-
nē nō immobilitat tantum signū sequentē: sed cū ei
adiungitur terminus palam icludēs negationem
immobilitat & iō cū dicitur tu potes eē oīs homo
l̄z descender: q̄ li oīs clam icludit negationē: sed
li sine palā q̄ in alia descender: nō l̄z. **S**cias tñ
q̄d posset melius dici videlicet q̄ ista p̄na valet tu
potes eē iste homo & tu potes eē iste homo & sic d̄
singulis: q̄ tu potes eē oīs homo nō tamē formal
est sed solum materialis: q̄ aīns ē impossibile sed
nō sequitur tu potes vidē sine isto oculo & tu po-

tes vidē sine isto oculo & sic vlteri⁹: q̄ tu potes vi-
dere sine aliquo oculo: q̄ aīns non ē impossibile ut
p̄ns s̄ aīns ē verum & p̄ns falsum nec sequitur tu
potes videre sine isto oculo & tu potes vidē sine
isto oculo: q̄ tu potes vidē sine isto & sine isto nec
valet si dicatur q̄ arguitur a singularibus rē. q̄
nō ē vniuersalis: sed equialet vni modalis de sen-
su cōposito & habet probari ratione illius termi-
nē. **S**ed forte argueretur & euideret contra ben-
tisberū sic nā negat has ppositiones tu idiges
oculo ad vidēdum sine quo tu potes videre tu in-
diges oculo ad vidēdum sine quo tu nō potes
videre s̄ nulla ē falsa pro prima parte: q̄ pro secu-
da: s̄ ille due p̄tes cōtradiciunt. s. sine quo tu po-
tes videre & sine quo tu nō potes videre: q̄ sequi-
tur q̄ duo contradictoria inuicem contradicen-
tia sunt simul falsa q̄ nūq̄ d̄z cōcedi saltim extra
materiam insolubiliū. **H**uic respondetur negan-
do quālibet illarum ppositionū & negādo q̄ sint
cōtradictorie: q̄ quēlibet illarum implicat vnaq̄ af-
firmatiuam falsam. s. q̄d aliquo oculo indiges ad
vidēdum. **N**ā illud relatiuum quo secūdu
opinionez recitatam in primo sophismate refert
suum antecedēs i cōparat one ad alterum extre-
morum vnde p̄ma significat q̄d tu indiges ocu-
lo ad vidēdum sine quo oculo quo idiges ad vi-
dēdū tu potes videre & secunda q̄ tu indiges
oculo ad vidēdū sine quo oculo quo idiges in nō
potes videre ex quarum qualibet sequit q̄ oculo
idiges ad vidēdū q̄d ē falsū: unde bene sequit
secundum hanc positionem chimera que currit
nō mouetur: ergo chimera currit sed si debet da-
ri contradictorium illarum debet dari per nega-
tionem ppositam toti vt non sine oculo tu po-
tes videre vel nō sine quo tu non potes vidē. **E**x
quibus sequūtur iste cōclusiones p̄ma q̄ aliqua p-
positio affirmatiua habet probari per negatiuaz
vt ista nō sine quo tu non potes videre que ē af-
firmatiua propter duas negationes & habet pro-
bari per eius cōtradictorium quod est negatiuū
s. sine q̄: tu nō potes videre: q̄ ad probandū illaz
esse veram arguitur sic hec est eius contradicto-
ria & est falsa: ergo illa est vera hoc etiam reperit
in alijs propositionibus pregnantibus vnde ista
non tantum homo non currit & ista nō nullus homo
preter for. currit probatur per istaz nullus homo
preter for. currit secunda conclusio non semper
negatio p̄posita facit equipollere. suo contradic-
torio nec p̄posita suo cōtrario vnde iste nō eq̄
pollēt. **O**mnis chimera q̄ currit mouet & nō aliq̄
chimera que currit non mouetur quia vna est ve-
ra & reliqua falsa nec ista nulla chimera que cur-
rit mouetur oīs chimera que currit nō mouetur

q: vna est vera et reliqua falsa. vnde ille regule nō
habent locū in ppositiōib⁹ pregnantib⁹ tertia 2°
Alia vniuersalis affirmatiua nō pōt habere ali
quam particulare negatiua pro eius pdictoria vt
ista omnis chimera que currit mouet non habet
istam. aliqua chimera que currit non mouetur
q: tē duo pdictoria forēt sil flā nec istā aliq chime
ra que nō currit nō mouetur q: tūc duo pdictoria
non essēt de cōsimilib⁹ subiecti predicatis etē. nec
istā non aliqua chimera q currit mouet q: ista est
vniuersalis negatiua q̄ta 2° aliq est. ppo vniuers
falis affirmatiua que nō pōt habere propōnes. sibi
repugnātes scōm q vattuor angulos: sicut p3
de ppōne p̄dicta etē. Possent tñ in hac materia
fm aliam p̄sitiōē ille ppōnes negatiue pcedit. s.
chimera que currit nō mouetur sine quo tu nō po
tes videre nec ex prima sequit qd chimera currit
nec ex 2a qd aliquo oculo idiges ad videndū 2c.
Circa fm p̄cipale dubiū vertit nūquid aliquid
possit videri qd appeat idisibile. Ad qd dicit vna
responsio qd sic vnde pp magnā distantia obiecti
pōt illud obiectū taliter apparere qd videat idiu
sibile nec p̄cipiat ipsū habere ptes. Alii r̄idet ben
tisber dicendo qd nihil videtur qd appeat indiu
sibile imo qd qd d̄uidetur appareat habere ptes
et vterius distinguit de videri q: aliquod ē videre
p se aliqd vero p accūs videri p se et qñ videri ali
quid p intentionē sibi appropriatā p quā solā res
visa distinguit ab alia re et isto mō nihil videri qd
nō appeat disibile. S; videre p accūs est qñ recipi
tur itentio rei visibil ipsā rē visibile rep̄tans nō p
se sed cū multis alijs iuxta positis similibus visio
cis circumstātib⁹ p̄similiter coloratis et huiusmo
di talibus ipsā rē visibile ab alijs talibus nō disti
guendo sed indistincte apprehendēdo nec etiaz sic
v̄r aliquid quod appareat indiuisibile. Et tunc
secundū primā opinionē responderat ad illas pri
mas duas concedendo. Sed secundum aliam di
citur quod loquendo de videri per se concedende
sunt conclusiones quia non in quacunqz distantia
potest vnus cumulus videri potest aliquod gra
uum frumenti videri sed si loquamur de videre
per accidens negātur conclusiones quia nihil est
ita modicum quin eo minus potest videri sed non
pote st ita modicuz videri sicut est aliquid et ideo
quia non datur minimum quod potest aliquis vi
dere responderat ad argumentum principale con
cedendo minorem et negando maiorem non enim
potes videre ita modicam quantitatem sicut ē ali
qua pars tui nec ita modicam sicut est aliqua pars
ad alias patet responsio 2c. Sed contra pri
mam opinionem instatur quoniaz ex ea sequitur
quod sit dare maximum instans scilicet esse visio
nis consequens falsum quia nullus motus datur

ultimum instans sui esse et probatur consequentia
posito qd illud q sic apparet esse indiuisibile in tā
ta distantia incipiat elongari ab oculo vel diminui
in quantitate et tunc sequitur qd illud non immedi
ate post hoc videbitur et tunc videtur quare dar
ultimum instans. Huic responderat tenendo cuz
cōmentatore q sicut datur minima caro et mimus os
et sic de alijs substantijs ita p̄formiter est dicendū
de accidentibus q datur minimus angul⁹ sub q^o po
test fieri visio in tanta distantia et ceteribus parti
b⁹ rem ille angulus quo illa res que apparet esse
indiuisibilis videtur vnde notum q ille angul⁹ nō
est aliud q̄ piramis illarum specierum multipli
catarum ab obiecto vsqz ad virtutem visiuam. iō
ad p̄positū sicut concederet cōmentator qd non
sub minori q̄titate potest stare forma carnis d̄mō
strata minima q̄titate et q si illa caro inciperet
densari inciperet corrūpi et q hoc esset ultimum in
stans esse eius carnis ita in p̄posito concedēdū
est qd non sub minori angulo potest a videri cete
ris paribus etiaz qd si inciperet diminui vel re
moueri illud esset ultimum instans esse illius vi
sionis et tunc ad secundum quod nullus mot⁹ da
tur ultimum instans sui esse et etiaz nullius rei p
manentis 2c. Huic dicitur q nullius visionis da
tur ultimum instans sui esse quando illa visio ce
teris paribus potest fieri sub minori angulo et silr
q nullius rei pertransuentis datur ultimum 2c.
quando sub minori quantitate per se deorsum exi
stere potest talis forma sed sic non est in p̄posito
et sic sūt intelligenda ista cōiter dicta. vterius scien
dum q̄ secundum hanc opinionem est concedēdū
q tu videas ita modicam quantitatem quod tibi
videtur esse indiuisibilis sed nulla pars tui est in
diuisibilis ergo 2c. Alii potest dici q nō datur
minimus angulus 2c. et q dato q aliquid appareat
indiuisibile adhuc per ips continue plus distan
in quo apparebit sed primum in quo non 2c. Ad
uertendum qd secundum bentisberum sunt con
cedende iste conclusiones prima conclusio q̄dra
tum apparebit tibi quando nō apparebit qu adra
tum patet conclusio in illo casu quod videas aliqd
quadratum: quod intantum elongeturā visū tuo
qd appareat tibi circulare tunc quadratum appa
rebit tibi quia hoc apparebit tibi et hoc est q̄dra
tū 2c. s; tūc nō apparebit tibi q̄dratū qz appebit ec
circulare 2a 2°. citius disparebit quadratum quā
q̄dratū disparebit p3 silr tertia 2° ibi anguli appebunt
qñ nō apparebūt anguli p3 silr q̄ta conclusio. citi
us disparebunt illi anguli quam illi anguli dispare
bunt patet conclusio quia d̄ntius illi anguli ap
parebunt quam apparebunt. Illi anguli quan
do enim illud quadratum apparebit circulare.

tunc illi anguli apparebunt sed non apparebunt
anguli q: nō apparebit: illud corpus angulare sed
est circulariter quinta 2° dicit^o illi anguli apparebūt
quā apparebit illud quadratū p: 3° sicut l: 2°
dicitur illud quadratū apperebit quā apparebunt
illi anguliter sic quasi de infinitis talib⁹ poterit
verificari hūdo respectū ad p: pōem vel post pōi-
tione t: minoz rē. **A**dvertendū q: dicit^o p: mēta-
tō q: potentia actiua t:minat i: maximū q: pōt potē-
tia pō passiva i: minimū a quo pōt. **N**ā eo ipso q:
potentia actiua pōt in aliquod pōt i: qd: mīo⁹ s:
non eo ipso q: potentia passiva pōt pati ab aliquo
pōt pati a quoz mīoz qd: dicitū potest dupl: itel-
ligi seu exponi primo sic sicut beatus beatus d: potētia
visiva q: dat minimū a quo pōt pati t: hoc de p: se
q: si loqueremur de p: accis tūc a quoz visibili q: n:
tūcūq: modicū t: in magna distantia t: dupla t: sic
vtra posset pati potentia visiva et sic nō daret mī-
nimū ad sensū p: pōtū. s. q: nō si ab aliquo pōt
pati a quoz mīoz pōt pati s: tūc intelligendū ē d:
per se et sic p:ter d: de potentia actiua. **I**tem
sequeretur q: visus tuus est infinite virtutis non
quocūq: visibili dato ad quācūq: distantiam illd
posset p: se videri t: in duplo minus t: sic i: infinitū
qd: tūc nō sequitur dato q: de p: accidens hoc con-
tingat. **A**lio mō sic pōt itelligi: q: potētia actiua ter-
minat in maximū in quod pōt agere t: potentia
passiva in minimū a quo pōt pati q: aliquid termi-
nat dupl: s. inclusivē v: exclusivē sed potētia acti-
va terminat in maximū exclusivē. s. q: in h: nō po-
terit t: in nullo maiori sed in quoz mīoz vel cui-
libet mīoz aliquo equali potentia vero passiva
terminatur exclusivē in minimū q: ab hoc non pōt
t: a nullo mīoz sed a quoz maiori s: illi equali rē.

Juxta illud p:ncipale sciendū q: dicit beatus beatus
q: ille visus est pfectior qui minus ad maiore d: s-
stantiā sufficit videre t: sic pcederet q: visus licis
ē pfectior q: sit visus hoīs s: tūc mīoz p: filosofū
oppositū tenuerit nā dixerunt q: ille vis⁹ pfectior
cuius finis est pfectior sed cū finis visus hoīs
sit intelligere qd: est pfectior opatio q: sit aliq: opa-
tio alicuius bnti q: tūcūq: illud ad magnā distan-
tiam sufficiat videre sequit qd: vis⁹ hoīs sit pfecti-
or q: alicuius alteri⁹ animal dato q: ad mīoz ma-
iore distantia videre sufficiat. **E**t vlt⁹ dicit^o cōp-
ando idividua eiusdē spēi ad invicē q: captis duo-
bus hoīb⁹ quoz vnus sit sanguine aut tempore
plexiōis alter nō ita bone complexiōis qui tūc
sufficiat ad maiore distantia videre q: primus q: vi-
sus primi hominis est pfectior q: h: q: ordinat ad
pfectiore finē. s. pfectiore intellectuē. **N**ā hō me-
liozis cōplexiōis pfectius intelligit t: speculat q:
p:ioris cū aia insequat cōplexiōne corporis. **N**ā
si hō sit colerice cōplexiōis cito t: faciliē irascit t:
p: p: aia v: insequi passiones sicut corporis pple-

xionem t: sic de aliis rē. t: cū corpus dicatur ē s:
strumentū ipsius aie sequitur q: ipsa aia melius t:
perfecti⁹ facit suas opationes corpore debite d:
sposito q: indebitē cuius exemplum habemus in
artificialibus nam malleator melius facit clanos
t: ferramentis cū bono malleo quā cū malo p: terea
argunt sic illa potentia est ipfectior que a plurib⁹
pōt pati sed sic est q: potentia visiva vni⁹ licis a
plurib⁹ pōt pati post q: plura sufficit videre q: po-
tentia visiva vni⁹ hoīs ē ipfectior verumtū ar-
gumētū nō cōcludit nisi addat t: nō ē ad pfectiore
finē ordinata vnde notādū est qd: si ēēt vna poten-
tia visiva vni⁹ hoīs tempati que ad maiore distan-
tia sufficeret videre q: vna alia vni⁹ distēpati q: il-
la ēēt pfectior t: tūc a pluribus posset pati t: h: ē q:
ad pfectiore finē ē ordinata sed pcederet istū q: il-
la potentia visiva q: ad maiore distantia sufficit vi-
dere est pfectior q: illa que nō ad tāta sufficit vide-
re. **I**tem dicitur de qualz potentia alicuius alterius
sensus vtraq: positio ē p:abilis t: eligē. **S**ciendū
tūc quod responderet beatus beatus ad argumenta
adducta iterimendo assumpta nam idem intelli-
git per visionem esse fortiozem et pfectiore nec
est verum vniuersaliter quod illud sit imperfectius
q: a pluribus potest pati t: hoc passivē pfecti-
na vti est videre licet illud de passione corruptiva
contineat veritatem rē. **I**n fine huius p:ncip-
alis sit vnum argumentum volendo probare qd:
non quelibet pars alicuius visibilis sit sensibilis
a visu t: arguitur sic non quelibet pars alicuius vi-
sibilis potest mouere sēsum nec sentiri ergo rē. pa-
tēt consequentia probatur antecedens quia non q:
libet pars visibilis potest percipi t: distingui ab ali-
is partibus ergo rē. patet antecedens in casu supe-
rius positō t: p:ia p:bat quia ad h: q: aliquid
sentiatu requiritur q: intentio istius recipiatur i:
sensu t: sit ita fortis quod possit mouere sēsum.

Ad hec responderetur dupliciter. scilicet s: p:bilis
ē responderetur quod quelibet pars quantitativa
alicuius visibilis est sensibilis per accidens t: cum
arguitur q: non quia non quelz potest sentiri ergo
rē. dicitur negando consequentiam vnde nō seq:
iste nō possit respondere demonstrato vero hoie
q: sit p: morte ita q: sibi deficient principia nat-
uralia q: nōquā ridebit nec poterit ridere ergo nō
est visibilis q: antecedens est verum t: cōsequens
falsū q: est homo ergo est visibilis similē nō sequit
hoc lumen non potest corrumpi demonstrato
vno lumine q: est in orbe signozum ergo non ē cor-
ruptibile quia antecedens est verum quia potest et
se causa corrupens tale lumen naturaliter t: ta-
men illud lumen est corruptibile quia si aliqua sūt
eiusdem speciei t: vnum illozum est corruptibile
reliquū est corruptibile s: lumen q: est i: orbe signoz-
rū est corruptibile. **I**ta i: proposito stat q: aliq:

ps altentius visibilis ista modica et adhuc sit ita ap-
plicatū aliqd agens corrupēs illā et quilibz visus ita
remotus qz nullo mō potēt videri qz nō poterit du-
rare quousqz ibi approximef sens⁹ et tūc illa nō po-
terit videri et tūc erit visibilis qz alia eiusdē spēi ēit
visibilis. Realiter responderē cōcedendo qz si ali-
qd visibile sensatur quelz ps obiecta sensui ē sensū
bilis et sentitur et pōt sentiri et mouere sensū et cū
ar qd nō qz sensus nō pōt percipere et distinguē vnā
ptem ab alijs partibus nec cognoscere qz zc. negat
pna qz illud qz sentitur ptribilit et indistincte nō o3
qd distinguat ab alijs et hoc mō sentiuntur pres il-
lius visibilis sed bene illud qd sentitur p se et distin-
cte o3 qd distinguatur a quolz alio vt dicitur ē qz zc.

Circa tertiu principale sit vna diuisio. s. vtruz
tu potes videre minimū p se visibile vel maximū
p se nō visibile. Sed tamen quibusdā vī fuisse d
intentione cōmentatoris qz sit dādū minimū p se
visibile sicut etiā dant mima formalia secunduz ip-
sum et materialia qualiter autem et quomodo ex di-
ctis superius liquet. Argumenta autem fa-
cta ad oppositū facilia sūt ad soluendū pter vlti-
mū nam ponatur qd a sit illd minimū et tūc ar sic
a est p se visibile qz sub aliquo gradu est p se visibi-
le sed quicūqz gradus def nō quilibz circa illū est se-
nsibiliter distans ab isto qz a videbit sub gradu se-
nsibiliter intensiori illo gradu sub quo vī nō videbi-
tur melius quam iā vī et per hōs minus a pōt p se
videri ergo a nō est minimū. Huic dicit admittē-
do casū et cōcedendo totū donec cū dī si a videbit
sub aliquo gradu sensibiliter intensiori illo gradu
sub quo iā videtur nō videbitur melius quā iāz qz
zc. cōceditur qz tūc nō multiplicabit similitudinē
suā sensibiliter fortiorē qz iā multiplicet qz pari rōe
si a remitteretur zc. negat pna qz tūc a non multi-
plicaret intentionē sufficientē ad imutandū sensū
qz lz multiplicaret intentionē insensibilē remitterz
prima tū sufficiebat imutare sensū hec vero nō lz
sic nō erit prius qz quelz illaz sufficiebat imutare
sensū tenendo tū risionem hētisberi dī qd est da-
re maximū p se nō visibile et exponit sic lz nō ē per
se visibile nec aliquod sibi equale vel minus sub tā
ta qritate pēise sub qz est et ceteris pibus sed qd lz
maius vel cuiuslibet maiori aliqd equale ē p se visi-
bile zc. Aduertendū qd sūt aliqui nō ponentes
differentiā inter maximū nō p se visibile et maxi-
mū qd nō pōt per se videri et respondēt eodē mō
in vna sicut in alia zc. Notandū iuxta fm argu-
mentuz factum ad oppositū opinōis hētisberi qd
posito qd a sit illud maximū zc. qd stat qd aliqua
duo sine quoz vnū est insensibiliter maius reliquo
ceteris paribus et vnū illoz sufficit mouere sensū
reliquū vero nō sufficit mouere zc. Tertiu argu-
mentū ibi adductuz sic formatuz qz ponitur qd a
sit illud maximū b vero sit inueniendū maius a po-

stea augeat a p minus tū qz sit excessus quo ex-
ditur a b tunc a et b erūt per se visibilia et videbunt
tur eq̄liter visibilia ergo sub eisdē gradibus ergo
sequitur qz a poterit remitti ipso remanēte p se vi-
sibili p tāta latitudinē p q̄rā poterit remitti b co-
dē manente p se visibili sed b poterit remitti per
tantā latitudinē et manebit per se visibile per quā
tā si a remitteret esse minus quā pri⁹ qm erat ma-
ximū zc. qz sequit qz a tūc sufficiebat per se videri
imo si fuisset min⁹ et patet solutio. Si dat oppo-
sitū qd nō pōt per se videri sit illud a et ar quod nō
qz videatur a quousqz poterit per se videri et tunc
patet qd illud non est maximū zc. Huic dicitur
admit. la prima parte casus non admittendo fam-
tā qz repugnantē et si dicitur a potest esse mai⁹ quā
ipsū nūc est ergo a poterit per se videri dicitur ne-
gando consequentiam qz stat qz a augeat et tamē
non possit per se videri qz dependet tantū de colo-
re vel de huiusmōi talib⁹ ad visionem facientibus
vnde hec ppositio a est maximum qd non potest
per se videri et sic exponit a non potest per se vide-
ri nec aliud sibi equale ipso manēte pēise sub tā-
ta qritate sicut nūc est et ceteris parib⁹ et cuiuslibet
maiori a aliqd equale potest per se videri ipso exi-
stente tanto pēise sicut nūc est et alijs parib⁹ qz
zc. Pro q̄rto principali ē sciendū qd vna est posi-
tio tenens qz est dare maximā distantiam per qz
pōt a appere pedalis qritatis et h3 hoc fundamen-
tū quoniam aliqz res pōt appere sub aliqua certa q̄ri-
tate p aliqd tps et postea subito appere minor et tē-
riderē ad argumenta in oppositū facta ad primū
p3 rīso ad fm negat pna ista lz b i casu isto appe-
ret sensibiliter min⁹ seq̄ret qz quātūcūqz mai⁹ iuxta
poneret ipsi a zc. ad aliū p̄sill dī negat⁹ pna3 vñ
pceditur qz quātūcūqz modicū a removeret ab
oculo apperet minus quā pedale ex eo qz est i fine
maxime distāte lz nō quātūcūqz modicū approxia-
ret apperet mai⁹ ex eo qz nō ē aū p̄nc. p̄u ill⁹ ma-
xie distāte zc. aliqui ad maximū nō p se visibile qz
nō est maximū qz nō pōt p se videri. aliquid ē ma-
ximū qd nō pōt p se videri et tū maius eo nō pōt
per se videri. Aliquid est maximū qz nō pōt per se
videri et tū minus eo vī eq̄le pōt p se videri. aliqd
est maximum qz non potest per se videri qz conti-
nue per certum tempus maiorabitur et tamen nū-
quam erit per se visibile nec maximum quod non
potest per se videri. Aliquid per maiorationem
desinit esse maximum quod nō pōt p se videri et tū
nūquā erit nec poterit esse p se visibile min⁹ ē ma-
ximū qd nō pōt p se videri quā maximū nō p se vi-
sibile. tripl⁹ aliquid nō pōt p se videri p⁹ qz non h3
rōem visibilitatis vt induisibilia et nō hūria quā-
titatē debita aut nō hūria colorē aut lucē vt deus
intelligentie p̄ncius mā p̄na nō q̄lificata et elemē-
tū simplex pō ratione q̄ntitatis aut magnitudinis

distantie tertio qz corrumpit sensū vt sol & ignis &c.
Sed p responsione ad alia argumenta dī qd in i-
ceptione dat primū instans in quo apparebit ef-
se pedalis q̄tatis qz cōtinue ante illud appare-
bit maioris v̄ nō in illo sicut in desitione dat vlti-
mū instans in quo apparebit esse pedalis q̄tatis
qz cōtinue post illud appebit minoris & nō instans &
tūc pcedendū est qd datur p̄mū instans i iceptōe
& vltimū in desitione in quo a & d appebūt equa-
lia & sic rīderet ad alia argumenta ad p̄mū cū a
& d in fine istius distantie appebūt equalia q̄ quis
& d insensibilis p̄ distantie q̄ nūc distat nō ap-
paret a minus d negatur p̄na ex eo qz a est in fine
sue maxime distantie &c. & d nō & ad pbōnē nulla
distantia sensibilis &c. negatur p̄na qz cōtinue p̄-
us tā a q̄ b mouebatur p̄ suas maximas distātas
&c. sed nō sic mouerent si ambo recederent & ad
vltimā formā cū dī si d cōtinue vltra istā distanti-
am apparebit sensibiliter maior a sequitur qd si ip-
sum foret in fine istius distantie in aliqua propor-
tione maior q̄ a qz tūc ipsū apparebit maior a ne-
gatur p̄na qz a nō est verū & p̄na est vna conditōa
lis impossibilis quia eius a nō est verū. s. qd d in fine
istius distantie in aliqua p̄portione erit maior a.
& p̄na falsū. s. qz apparebit maior a & vltius p̄ce-
ditur qz stat aliq̄ duo iequalia eē & in eadē distan-
tia videri te ceteris aliis paribus que tamen ap-
parent tibi equalia qz vñ pōt esse insensibiliter mai-
or vel stat qd h̄ vñ sit multo maior reliquo qd
intātū distat qd videantur tibi eq̄lia &c. Posset
etiā teneri qz h̄ i desitione detur vltimū instans in
quo a apparebit esse pedalis q̄tatis tūc in icepti-
one datur vltimū instans in quo a nō apparebit eē
pedalis q̄tatis qz in illo & in quoz p̄ori appare-
bit esse maioris q̄tatis & eodē mō respondēduz
est ad rōes. Alia est opinio bentiberi dicens qz
est dare minimā distantia per quā a nō pōt appa-
rere esse pedalis q̄tatis sic cōcedenda est hec
cōclusio in casu ibidē posito qz aliquod erit instans
i quo a & b apparebūt esse equalia vel in equalia n̄
tūc apparebunt esse equalia nec apparebūt eē ineq̄-
lia et hoc erit illud instans in quo incipiet appa-
re in equalia casus aut talis est ponatur qz a et b
appareant esse pedalis quantitates si tūc b insensibi-
liter maior a ceteris paribus elōget āt a visu quo
nōqz appareant in equalia & sit d minima distantia p̄
quam nō pōt apparere esse pedalis q̄tatis et sic
nunc p̄ncipiū hōre et p̄portionaliter a & b attigat
finē distantie in fine istius hōre cōsistit cōceditur qz
aliqua p̄pō creditur esse vera vel falsa uon tamen
crederetur esse vera nec crederetur esse falsa & hoc si cre-
datur esse vera sed aliquando crederetur esse falsa
posito enim quod habeas sex euidentias quibus
credas aliquam p̄positionē esse verā sed adducas
vna alia euidentia p̄ quam tu credas illā p̄pōez

fore falsam et corrumpat vna illaz sex. Iterum
adducatur vna alia et corrumpatur vna alia illaruz
sex & sic successiue donec plures habeat euidenti-
as ad credendū illā esse falsā q̄ verā tūc quando
habeas tres euidentias ad credendū illā esse ve-
ram & tres ad credendū illā esse falsā tu credes
illam esse veram vel falsā sicut facis de qualz pro-
positione non tū credis eam esse verā nec credis
eā esse falsā &c. Secundum opinionem que
tenet qz est dare maximā distantia &c. debem⁹ ima-
ginari tres distantias per quas a et b possunt ap-
parere prima p̄portionalissima et in illa appare-
bunt sub sua quantitate et b maior a fa minus p̄-
portionata et in illa apparebūt equalia. s. pedalis
q̄tatis vbi aliquādo prius a apparebat bipē-
dalis et b maioris tertia adhuc minus i qua a et d
apparebūt in equalia qz b pedalis et a minoris. s. qz
p̄ fa et tertia distantie sunt disproportionata p̄p̄
magnitudinē ergo maior illaz ē magis dispropor-
tionata. s. tertia sed in fa a et b appent eq̄lia q̄ et in
tertia p̄ p̄na quia si in t̄tia apperent ieq̄lia cuz ē
sint equalia melius iudicabit visus in distantia dis-
proportionata magis quam in n̄ qz est sim et rī-
det p̄mittendo primo qz visio fit p̄ angulū sp̄eruz
multiplicataz ab obiecto cātū i oculo ex quo seq̄-
tur qz ceteris paribus quāto obiectio est p̄niqui-
o oculo cāt maiorē angulū et r̄cōt⁹ minorē secun-
do sequit qz p̄niquius melius v̄ distantius oeti-
us fo p̄mittit potentiā visuā. Iudicare de a & b
cōtingit dupliciter absolute et respectiue abso-
ute nō p̄pando vñ reliquo respectiue p̄pado vñ
alteri. Tunc fit prima p̄ absolute melius iudicabit
visus de a et b in fa distantia p̄ quia causat maio-
rē angulū et quo ad hec est magis p̄portionata qz
t̄tia fa p̄ respectiue melius iudicat in tertia p̄ qz
apparebit ea esse iequalia vt sunt et nota i fa et sic
quo ad hoc est magis p̄portionata t̄tia cā diuer-
tatis et quia in fa distantia vtrū multiplicat inten-
tionē forte nec vñ sensibiliter mai-
or alto sicut in p̄-
ma distantia sed in tertia vñ multiplicat sensibili-
ter fortem. s. b et reliquū debilem. s. a iō apparet b
maior a qz in equalia &c.

In finita sūt finita. Iuxta primū p̄ncipa-
le scien⁹ p̄ vltio ar⁹ qd fit p̄ probōe iob̄bil-
matis qd negatur ista p̄pō aliq̄ finita sūt
oia finita q̄ qd posset sic argui hec tunc oia finita
demonstrādo oia que sunt i vniuerso vt intelligen-
tias et corpora simplicia ac cūcta mixta etc. et hec
sūt aliq̄ finita ergo aliq̄ finita sūt oia finita p̄ p̄na
a resoluentib⁹ ad resolutā et a nō p̄ p̄na. in li-
bro p̄bificoz dicentē impossibilē esse qd sint infinita
actu distantia etc. ob h̄ aduertendū qd bentiber
h̄ hic qd totū nō sit sue p̄tis collectiue sūpte qz da-
ta alia opinione opposita. s. qz totū sit sue p̄tis col-
lectiue sūpte sequit qz q̄truoꝝ nō sunt plura qz duo

sequitur et multa alia inductioentia quod primum se qua-
tur per quod captis quatuor hominibus sed illi sunt plures ho-
mines quod duo homines non tamen sunt plura quod quoadmo-
dum illi quatuor sunt octo partes quod octo medietates et
sedecim partes quod sedecim quartas et sic in infinita ita et
illi duo. Respondet ergo ad argumentum negando quod
hec sunt omnia finita quibuscumque demonstratis quod nulla
sunt omnia quod non sunt illa demonstrando sue medietates
vel sue tertie et sic ultra quod sunt aliqua finita quod tamen
sequeret si illa proportio esset vera et quod hec non sunt sue
medietates per opinionem etc. Pro primo articulo factum
ad oppositum sophismatis sciendum quod benthisber-
tius opinionem relativorum recitavit in hoc principali
primo sophismatis videlicet quod supponit. secundum vim signo-
rum precedentium et tunc patet falsitas istius prime
propositionis quod omnia sunt minoris sic et illis non plura sunt fi-
nita que falsa est ut etiam illa proportio quibus non plura
sunt finita etc. Ultimam argumentum factum ad oppo-
situm sophismatis posset fortificari dicendo quod valet
quod articulo ab indefinita ad suam particularem et quod illa sic in-
definita per quod hec est vis nulla infinita sunt finita et
habet aliquam indefinitatem et non videtur quod habeat aliam quam
hanc infinita sunt finita etc. Huic respondet secundum
viam opinionem dicendo quod hec est vis infinita sunt
finita et non indefinita et equivaleret huic quodlibet fini-
tis plura sunt finita. Ista vero aliquid finita etc. bene est
particularis sed indefinita istius universalis date est
ista entia sunt finita et sic non procedit argumentum etc.
aliter respondet secundum aliam opinionem modernam quod hec
non est indefinita infinita sunt finita nec quanta sicut nec
aliquid alia proportio in qua est terminus repugnans ex parte sibi et
sic non valet argumentum tamen ab indefinita etc. Pos-
set hic quod de persuasione istius proportionis infinita sunt fini-
ta quod videtur si sic convertitur finita sunt infinita. Huic rati-
onem dederit prima opinio recitata quod convertitur in ista finita ali-
quibus finitis sunt plura quod est vis affirmativa quod
habet convertitur per accidens aliter diceret ha opinio quod con-
vertitur in ista infinita sunt entia seu aliquid et hec opi-
nio ponit unum alium modum convertendi propter tres visi-
tatos qui est proportio non quantarum et vocat converti-
tio extra qualitate. Item notandum quod predictoria isti-
us infinita sunt finita non est ista nulla infinita sunt
finita sed ista non infinita sunt finita et multum differunt
quod in prima li infinita stat categoricem in ha
vero sincategoricem et prima est vera et ha falsa
Sciendum quod huic termino finita non opponitur
hic terminus infinita duobus sumis sincategoricem
tice sed dum sumis categoricem et ideo non sequi-
tur tamen finita sunt finita ergo non infinita sunt fini-
ta sicut sequitur tamen iustum erit quod non iniustum erit
et sic de alijs sed sequitur quod non aliqua infinita sunt
finita. Advertendum est insuper quod valde difficile vi-
detur esse tenendo quod totum sit sue partes collective sum-
pte quomodo exponitur hec proportio infinita sunt fini-
ta non tamen exponitur sic duo sunt finita et tria se-

finita et sic de singulis quia cum exponentes conver-
tantur cum exposita sequeretur infiniti homines
trahunt navem ergo duo et sic ulterius quod est falsum
quia casu possibili posito stat tamen esse verum pro-
prie existente falso loquendo de trahere per se nec sic ex-
ponit infinita sunt finita aliquod sunt finita et quodlibet
plura quod non sequitur istae partes sunt in hoc continuo quod ali-
quod et quodlibet plures quia signatis duabus medietati-
bus non plures illis sunt in hoc continuo postquam ille se-
tres tertie et quatuor quarte et sic in infinitum etc. Pro
primo articulo si principalis sciendum est quod de augmentatio-
num numeri possumus loqui dupliciter. scilicet de augmentati-
one propria et impropria loquendo primo modo possemus
formare casum sic quod sit aliquid continuum quod dividatur
in duas medietates et sic erit numerus binarius in prima
parte proportionali hanc future dividantur ille medie-
tates et sic resultabit numerus quaternarius in se-
cunda parte proportionali dividantur ille partes et sic resul-
tabit numerus octenarius et sic ultra usque in fine
hanc sed in fine hanc corrumpatur ille numerus et om-
nes eius unitates tunc secundum istum casum dicitur quod in
quolibet instanti intrinseco istius hanc et in quolibet
parte proportionali eiusdem ille numerus erit finitus quod
quocumque instanti hanc hanc capto in illo habebit
iste numerus proportionem finitam ad illud quod erat in
aliqua priori parte proportionali in qua erit finitus
proceditur et quod iste idem numerus erit infinitus non
in aliquo instanti seu parte proportionali hanc hanc sed
in quolibet tempore terminato ad finem hanc hanc quod in quo-
libet tali tempore iste numerus habebit infinitas unitates
ideo erit infinitus. Sed loquendo hoc modo stat casus
magistri scilicet augendo unum numerum per ali-
um numerum qui non est aliquid eius in quo casu di-
citur quod in quolibet instanti intrinseco istius hanc seu
parte proportionali erit aliquis numerus finitus et quod in
quolibet tempore terminato ad ultimum instantem hanc hanc
erit aliquis numerus finitus sed iste numerus finitus non
fuit finitus in aliquid parte ut superius dicebatur imo numerus
qui taliter erit infinitus quoadocumque erit infinitus
unde advertendum quod dicitur quod nullus numerus quod est
potest esse plures unitates quam ipse est in priori instanti quod
ex hoc colligitur quod superius dicebatur. scilicet magister tamen
quod totum non est sue partes collective sumpte quod dato quod totum
est sue partes etc. tunc posset procedi quod stat quod aliquis
numerus est qui cras erit plures unitates quam ipse
est in priori instanti ut capto uno binario duorum continuo-
rum et videtur cras ista prima in quatuor medietates etc.
ille numerus binarius est due medietates et cras erit quatuor
unitates quod totum est sue partes et cum illa duo prima sit
iste numerus et erunt ille numerus quaternarius sequitur
quod iste numerus binarius erit ille numerus quaternarius et nunc
est due unitates et cras quatuor etc. advertendum quod alia
fuit opinio de numero dicens quod non est ponendum quod alius
numerus erit infinitus quod videtur dicitur aristoteles omnis nu-
merus est numeratus et numerabilis sed nullus numerus finitus est

numerabilis ergo etc. et sic dicitur hec opinio quod nullus erit maximus numerus qui resultabit ex omnibus illis unitatibus ante finem hore quod nulle erunt omnes unitates que erunt ante finem hore quod infinite erit tales pro quo est sciendum quod una est opinio quod pro uno continuo divisio in partes proportionales proportionione dupla dicitur hec opinio quod infinite partes proportionales sunt in hoc continuo et quod hoc continuum est omnes ille partes proportionales et quod due medietates eiusdem sunt omnes partes proportionales et per hunc quod aliquae sunt omnes partes proportionales istius continui est alia opinio que dicit quod nulle sunt omnes partes proportionales istius continui nam dato illo sequitur quod numerus finitus est numerus infinitus quod due medietates sunt numerus finitus et eodem sunt infinite partes proportionales et per consequens sequitur numerus infinitus. **Hic sciendum est quod concedendum est esse possibile quod aliquod corpus tangat aliquod aliud et tamen nulla pars proportionalis illius tangat illud patet posito quod tangat versus extremum versus quod sunt partes minores quod videlicet est postquam nulla est ultima versus illud extremum etc.** **Advertendum pariter facto contra responsionem apud argumentum principale huius quod non sequitur a habebit infinitas partes equales non coincidentes ergo erit in initium licet sequatur iste numerus habebit infinitas unitates ergo iste numerus erit infinitus quia in priori consequentia antecedens habet verificationem pro tempore solum quod propositio de hoc verbo habet de preterito vel futuro verificatur pro tempore ut patet ex fundamento superius ab eo tradito consequens autem pro instanti et sic arguendo fallit omnia in alia vero tamen antecedens quod consequens habet verificationem pro tempore de ante patet de consequente etiam quia licet sit propositio de verbo substantivo tamen quoad subjectum non supponit per aliquam rem unam sed pro pluribus et illud verbum est preteriti vel futuri temporis tunc non requiritur quod propositio illa verificetur pro instanti ut dicendo hec instantia erunt non sequitur quod in aliquo instanti et ideo prima versus secunda non etc. **Item negatur quod in tota hora a erit infinitus quia quandoque a erit in aliquo instanti a erit finitum sed quandoque a erit ipsum erit in aliquo instanti et non solum in tempore ergo quandoque a erit a erit finitum quia tales propositiones verificantur pro instanti a erit finitum. a erit infinitum etc.** **Item non sequitur infinita tarditate movebitur aliquis punctus qui est in celo ergo aliquis punctus qui est in celo movebitur infinita tarditate licet sequatur infinite unitates erunt iste ergo iste erunt infinites unitates et causa assignata per magistrum est quia in secunda arguitur respectu termini discreti in prima vero respectu termini communis vel posset dici quod in prima antecedens ha-****

bet verificationem pro tempore hunc vero pro instanti non valet sed in secunda tamen ante quod hunc verificant pro tempore ergo etc. **Item sequitur aliquis punctus qui est in celo movebitur infinita tarditate ergo celum movebitur infinite tarditate cum celum movebitur quod cumque tarditate movebitur aliquis punctus eius et consequens est impossibile quia tunc motus celi sumeretur a puncto tardissime motus et non velocissime motus quod falsum est etc.** **Adhuc non sequitur infinita tarditate movebitur sol. ergo sol. movebitur in finita tarditate quia ante verificatur pro tempore et hunc non potest verificari nisi pro instanti verum sequitur de priori unde sequitur infinita tarditate movebitur sol. ergo etc. quia ubique habet verificari pro instanti pro 2o argumento dicitur ut prius quod sol. numerabit numerum infinitum ante finem huius hore non quidem in aliquo instanti intrinseco nec in aliqua parte proportionali istius hore sed in quolibet tempore terminato ad ultimum instans istius hore. **Advertendum hic quod non valet hec omnia continue erit ita ante finem istius hore quod omnes partes proportionales pertransire sunt solummodo finite ergo non ante finem istius hore erant infinite partes proportionales pertransire posito quod mobile incipiat moveri a partibus maioribus istius spatii sic divisi. **Ad tertium argumentum dicitur ut prius quod sol. numerabit numerum infinitum et quod numerus infinitus numerabitur a sol. sed negatur quod numerus infinitus erit numeratus a sol. quia ille numerus non manebit in fine ut ponitur in casu quod requiritur ad hoc quod ille numerus erit numeratus a sol. Sed ista est una propositio de verbo adiectivo numerus infinitus numerabitur a sol. ergo habet resolui in verbum substantivum et non aliter etc. **Item dictum est superius quod impossibile est quod sol. pertransibit aliquod spatium nisi illud spatium erit pertransitum ab eo quod pro ratione impossibile est quod sol. numerabit numerum infinitum nisi numerus infinitus erit numeratus ab eo. **Ad primum dicitur quod non quelibet propositio de verbo adiectivo potest resolui et maxime illa que habet verificationem pro tempore et non pro instanti et si velles omnino eam resolvere dicitur quod sic resolvitur numerus infinitus erit numeratus a sol. ad hoc dicitur negando consequentiam et ratio diversitatis est quia ad hoc vel sol. pertransibit aliquod spatium requiritur quod illud maneat in fine et per consequens illud erit pertransitum sed ad hoc vel sol. numerabit numerum infinitum non requiritur quod ille numerus maneat in fine et si queratur de ratione diversitatis dicitur quod hec quod sequitur sol. pertransibit aliquod spatium ergo illud spatium erit et sequitur illud spatium erit quod in aliquo instanti erit sed sic non sequitur de numeratione quia licet sequatur sol. numerabit numerum infinitum ergo numerus infinitus erit non tamen sequitur ergo in aliquo instanti quia quod una verificatur pro instan-**********

ti & alia non hic est etc. Ad quartum admissio casu
dicitur negando quod plato tunc primo in fine istius hore nu-
merabit numerum infinitum etc. unde plato bis nume-
rabit numerum infinitum. s. in quolibet tpe terminato ad fi-
nem etc. et in fine istius hore numerabit illud etc. iste
numerus erit numeratus ab eo sed for. non nisi se-
mel numerabit numerum infinitum. s. in tpe etc. sed ille
non erit numeratus ab eo etc. **M**orandum quod non sequitur
infinita tarditate movebitur a hunc a movebitur infinita
tarditate quod posito quod a sit minimum quod for. non potest
portare cui supponatur for. tunc per quod a immediate post
descendet et quod infinita tarditate movebitur a quod ali-
quanta tarditate et non tanta quin in duplo maiori
etc. Sed tunc falsum est quod a movebitur infinita tardita-
te quod ista hunc resoluti et reduci ad aliquod terminum instans
ut hoc in hunc instanti movebitur infinita tarditate et hunc
etc. que falsa est quocumque instanti dato ut per subtri-
plum advertenti et ideo sequitur hunc corpus erit aliquantulum
et non tantum quin in duplo maiore et in triplo et sic in infinitum
hunc corpus erit infinitum hunc autem est falsum quod in nullo instans
erit aliquantulum etc. nec sequitur habet aliquantulum quanta
etc. hunc erit infinitum quod autem verificatur per tpe et per hunc per i-
stanti etc. **P**ro duobus ultimis argumentis factis
per rationem advertendum quod hunc non sequitur infinite partes
equales non coincidentes sicut in hac linea demonstratur linea
recta quod forte valeret de linea girativa que est infinita
hunc in hac linea sunt infinite partes equales non coinci-
dentes quod autem est verum et hunc falsum et sequeretur quod hec
linea foret infinita sequitur tunc infinite sunt partes equa-
les in hac linea hunc in hac linea sunt infinite partes equales
per hoc de partibus coincidentibus etc. sequitur et infinite sunt
partes non coincidentes in hac linea hunc in hac linea sunt in-
finite partes non coincidentes per hoc de partibus proportionali-
tibus huius linee sed hoc non sequitur quod hec linea
sit infinita et hunc dicitur de hoc argumento. **C**ontra
tunc unum quod dicitur posset instans probando quod unum corpus
finitum sit infinitum per superius concessa dictum enim fuit quod
valet hec ratio hunc corpus hunc infinitas partes equales
non coincidentes hunc hoc corpus est infinitum hunc capio unum
corpus pedale secundum omnem dimensionem. s. longitudi-
nem latitudinem et profunditatem et dividit ipsum in partes
proportionales tunc patet per quod hunc corpus est infinitum
quod pedale hunc probatur quod hunc corpus sit infinitum quod hunc
partes etc. probatur quod hunc duas partes equales non coincidentes
et sic ultra hunc etc. probatur hunc quod hunc illas partes propor-
tionales que sunt infinite et etiam equales quod omnes sunt pe-
dale quanta et non coincidentes etc. **H**ic dicitur negando
quod ille partes proportionales sunt equales simpliciter sed solum
secundum quod non sunt equales secundum omnes dimensiones quod
ostendit valeret argumentum hunc enim sunt equales hunc longi-
tudinem. non tamen secundum latitudinem. **I**n-
super sciendum quod paulo inferius ad illum pun-
ctum. **E**t iuxta hunc potest argui sophisticiter posset colligi
ab aliquo ex dictis magistris quod aliquid totum est sue
partes quod dicit quod ille quattuor unitates quattuor pu-
torum non sunt aliquid sine aliquo ipsius a hunc sunt ipse

quod etc. hunc dicitur quod verum est quod aliquid totum in parte totum
ut est numerus etc. sue partes et sicut cum lapidum est illi
lapides sed superius locutus fuit de toto proprie superius
quod non est sue partes ut quod for. non est sue medietates.
Concessum fuerat superius quod for. numerabit nume-
rum infinitum ante finem istius hore quod numerabit in fi-
nitates etc. **N**on sicut foret procedendum quod for. nume-
rabit numerum infinitum posito quod for. in prima parte pro-
portionali huius hore numerabit solum unam unitatem
et in secunda unam aliam et sic ultra sic tunc quod non bis nume-
rabit aliquam unitatem quo concessio ut est procedendum
forte dicitur quod for. numerabit numerum infinitum possi-
to isto alio casu videlicet quod essemus in instans copulante
horam preteritam in qua fortes numerabit numerum infini-
tum et horam futuram et volo quod eodem ordine adhuc in-
cipiat numerare for. ita quod in prima parte propor-
tionali numeret a unitate in secunda etc. hunc pono quod adhuc
quod ita velociter incipiat numerare sicut desinit nu-
merare ita quod ubi prius partes proportionales mi-
nores terminabant versus ultimum instans hore prete-
rite nunc terminant versus primum instans hore future
quo admissio si procedit quod for. numerabit numerum
infinitum sequitur quod immediate post for. numerabit nu-
merum infinitum quod post hoc et nullum erit instans per hunc
quin in se illud etc. quod probatur nullum erit instans post hunc
quin inter illud et hunc erunt infinite partes propor-
tionales et in qualibus parte proportionali numerabit unam uni-
tatem hunc immediate post hoc numerabit infinite unitates
ergo numerum infinitum. **E**t forte procedit ut argumē-
tum deducit a dmissio casu quod immediate post hunc for.
numerabit numerum infinitum hunc ex hoc sequitur quat-
tuor conclusiones impossibiles ergo illud ex quo sequitur
enim probatur primo sequitur quod for. non prius numerabit
primam unitatem quod aliquid post primam et tunc non sit numerabit
omnes nec aliquas duas simul hunc conclusio for.
numerabit duas unitates successive et non simul et
tunc neutra earum de numerabit prius tertia conclusio
for. numerabit infinite unitates et tunc nec sit nec
successive quanta conclusio for. numerabit infinite uni-
tates et tunc non citius numerabit primam quod aliquid post primam
Quod prima sequitur a quod si prius numerabit primam quod
aliqua post primam et immediate post hunc numerabit primam hunc
immediate post hunc numerabit aliquam post primam hunc est falsum
quod immediate post hunc numerabit infinite quatuor quilibet nu-
merabit post primam hunc per per per casu secunda conclusio ar-
guitur prima pars per per casu et hunc probatur quod ime-
diate post hoc numerabit illas infinite unitates
ergo non prius unam quam aliam tertia conclusio per
per prima parte per hunc probatur quia primo non sit immo
nullas duas numerabit sit quod quilibet in diversis
partibus proportionalibus hunc per probatur quod imedia-
te post hoc numerabit illas ergo non successive quanta
ta patet etc. **D**icitur ergo ad casu ultimum non ad-
mittendo ipsum quia claudit opposita et cetera. ad-
verterendum quod dicitur bentsiber quod est assignare
omnes partes albas huius corporis et non omnes partes

equales nō cōcantes huius corpōis nā possatur
qd̄ aliquod sit corpus qd̄ diuidatur in ptes ppor
tionales proportione dupla cuius p̄ia p̄s sit alba
s̄a nigra. tertia alba quarta nigra et sic in infinitū
tunc est assignare oēs partes albas huius corpō
ris que ē assignare oēs partes pportionales in p
tes huius corpōis que sūt albe nō tamē ē assigna
re oēs ptes equales nō cōcantes huius corpōis q̄
talle sūt totū hęc corp⁹ et si teneatur illud dentur
gr̄a argumenti q̄tuor eius q̄rte vel si illud nō te
neat̄ adhuc non sunt huius sed cōponentes hoc si
sūt den̄ partes que nec sūt totū illd̄ corpus nec il
lud adequate cōstituentes sed solū ptes ipsi⁹ notū
ē quod ille nō sūt oēs ptes huius corpōis eqliē si
cōcantes q̄ capio illā partē cū pte residui. Hęc
sunt duo notanda primū qd̄ nō est verū qd̄ ptes in
ptes huius corpōis sint oēs ptes albe q̄ capio p̄i
mā pte cū vno modico s̄a est que nigra ē illa nō ē
est p̄s proportionalis ip̄ar nec p̄ar adhuc huius
corpōis et t̄i est alba sed b̄i est verū qd̄ nō est alba
s̄z s̄e totā zc. sc̄o notandū est qd̄ li oēs duz tenet̄
collectiue cōfūdūt cōfūse tāū zc. aduertēdū q̄ pos
sibile est saltim quo ad imaginationē qd̄ for. per
transibit lineam infinitā quia capiat̄ aliquod con
tinuū z diuidat̄ in ptes pportionales q̄ uidat̄ ēc
hora futūra in ptes pportionales minoribus im
natis versus finē hore z simus in p̄io instanti ip
sius ita qd̄ in prima parte pportionali huius hore
pertransibit for. lineam giratiuam p̄me p̄is ppor
tionalis istius cōtinuū incipiendo a maiorib⁹ p̄ibus p
portionalibus cōtinuū ē in secūda s̄am z sic in infinitū
h̄ enim saltim imaginabile est. i. q̄ for. in p̄ia
pte pportionali istius hore p̄rāseat lineaz girati
uā p̄ime p̄is pportionalis istius cōtinuū ē in s̄a s̄az
z sic in infinitū ita qd̄ in tota hore pertransibit illā li
neam giratiuā infinitā z q̄ illa sit finita p̄bat̄ q̄
sicut erant infinite ptes pportionales istius hore
ita infinite erūt ptes istius linee quaz quelibet ē
cuiuslibet alteri equalis ergo sequit̄ q̄ illa linea erit i
finita cū quodlibet p̄positū ex infinitis eqlib⁹ nō cōcā
tib⁹ sit infinitū q̄ p̄t̄ p̄cedi q̄ for. p̄transibit lineā
infinitam. Vellet forte aliquis probare vñū ne
garū ab hęc̄ibero. i. q̄ fortes numerabit numerū
infinitum continue numerando tardius z tardius
z hoc incipiendo a prima vnitāte a qua prius ince
perat ponamus enim quod scimus in instanti co
pulante hōrā p̄teritam cū hōrā futūra in q̄ hōrā p̄
terita for. numerabit numerū infinitū iciplēdo ab
a z sic in infinitū z hōrā futūra diuidatur in ptes
pportionales p̄es z impares minoribus termina
tis versus instāas p̄sens ita q̄ fortes numerabit nu
merum infinitū in p̄ibus imparibus cum infinite
erunt partes impares z ē in partibus paribus
z sic numerabit duos numeros infinitos vñū in
paribus imparibus que nō immediate post hoc nu

merabit aliū in p̄ibus paribus quez immediate p̄
hoc numerabit quia ponatur q̄ i partibus ip̄ibus
numeret̄ s̄m ordinem p̄mū ita q̄ in p̄ma pte ip̄ari
numeret̄ a in s̄a z sic in infinitū in p̄ibus vero p̄
bus s̄m ordinē retrogradū quo casu admisso tāq̄
possibili cū possibilis sit quo ad imaginationē sicut
z primus nec ex hoc sequit̄ aliquod incōueniens
p̄us adductū h̄ casu negatū vt notū ē subtiliter ad
uertenti sequitur conclusio deducenda q̄ for. nu
merabit numerū infinitum z continue tardius et
tardius respectu numeri infiniti qui numerabitur
in p̄ibus p̄ibus z t̄i incipiet a p̄ma vnitāte. i. ab a
zc. hūc vt q̄ cōclusio sic simplr̄ platea p̄cedenda ē
s̄m q̄ p̄bat̄ casus seu argumentū adductū sed
t̄i nō est h̄ intentionē magistri quia vult ipse q̄ nō
est possibile q̄ for. numerabit numerū infinitū ita
velocit̄ zc. z hoc incipiendo ab a z s̄m eundē ordi
nē quod non sequitur in casu primo nec obseruat̄
idem ordo zc.

Adnes apostoli dei sunt. xii. Pro primo
p̄ncipali bus⁹ sophismatis sciendū q̄ cōis
opio est q̄ hęc p̄posito oēs apli dei s̄e duo
decim tenendo li omnes collectiue sit indefinita q̄
queritur cū ista illi qui sūt oēs apostoli dei s̄e duo
decim que est indefinita sed t̄i arbitror pot̄ eē asse
rendū quandā modernā opinionē dicit enim hęc
opinio q̄ illa p̄positio est vniuersalis qd̄ persuade
tur sic ex fundamento valentium logicorum colli
git̄ q̄ p̄io exclusiua exponit̄ alii rōe alierat̄ z alii
rōe pluralitatis capio ergo vñā talē z sit ista tantū
viginti boies currunt tunc sic illa p̄pō h̄z vniuersa
lez de terminis trāsp̄ositis z non vñā in qua tene
tur li omnes diuisiue quia casu possibili p̄posito ex
clusiua esset vera z vniuersal̄ falsa ergo h̄z vñā i q̄
teneatur li omnes collectiue ergo ista erit vniuersa
lis omnes homines currentes sunt viginti dato q̄
li omnes teneatur collectiue ergo z prior. Item si
gnum p̄ticulare nunquam tenet̄ vniuersal̄ ergo
nec signū vniuersale p̄ticulare seu indefinite parer̄
consequentia quia datur ratio diuersitatis etc.
Tenendo ergo hęc opinionem conceduntur ille
conclusiones quod aliq̄ est p̄pō v̄lis affirmatiua
que nō p̄t̄ eē p̄missa in aliquo silogismo parer̄ q̄
clusio quia solū illa v̄lis potest eē huius sub cuius
subiecto p̄t̄ descendit ad sua supposita. Secunda
cōclusio aliq̄ est p̄pō v̄lis affirmatiua cuius subie
ctum supponit̄ pro pluribus que non habet nisi
vñā singularē p̄z q̄z hęc v̄lis omnes apostoli dei s̄e
duodecim tenendo li omnes collectiue habet nisi
istā singularē istī s̄. xii. etia conclusio aliqua est
p̄pō v̄lis affirmatiua que non potest habere ali
quā indefinitā p̄ contradictoria p̄z d̄ supradicta
q̄rta cōclusio aliqua est p̄pō v̄lis affirmatiua que
nō p̄t̄ habere aliquam p̄pōnem oppositam s̄m
quattuor angulos sicut p̄z de predicta p̄positione

et sic de multis alijs q̄ sequuntur. Sciendū qđ nō se-
quitur oēs apostoli dei sunt duo senarij ergo oēs
apli dei s̄ duo nec ar̄ ab inferiori ad suū superi⁹ h̄
quicqd̄ seu quecūq̄ sūt duo senarij sūt duo et nō
eō qđ ibi est positas nāe sicut nō sequitur illi sunt
boies q̄ isti sunt ens sed bñ sequit̄ q̄ sūt entia sicut
ē sequitur oēs apostoli dei sūt duo senarij q̄ oēs
apostoli dei sūt plura tāq̄ ab inferiori ad suū sup-
tus. Ad cognitionē vltimi principal̄ hui⁹ sophisima-
tis sciendū qđ nō sequitur infinita oia sunt oia fini-
ta q̄ infinita sūt hec finita vel illa quibuscūq̄ pti-
bus pportionalibus vniuersi dmonstrat̄ cū nul-
la infinita sūt finita et quibuscūq̄ finitis datis pla-
illis sūt oia finita dicendū isuper qđ hēntisber
negat hāc ppōem oēs duo apostoli sūt oēs duo apo-
stoli q̄ tñ tenendo li oēs collectivē eēt ita bene pce-
denda sicut ista oēs duodecim apostoli sūt oēs duo
apostoli rē.

Annis fenix ē. Aduertendū qđ hāc pposi-
tionē aliqui negant aliqui vō pcedūt oē qđ
fuit est negantes eā sic exponūt aliquid qđ
fuit ē et nihil fuit quin illud est q̄ rē. et dicūt qđ eius
exclusiua de terminis trāspōsitā ē ista tantū ens
qđ est fuit ens qđ fuit vltis est ista oē ens illud qđ
fuit est ens. Sed pcedentes illā sic exponūt aliquid
qđ fuit est et nihil est qđ fuit quin id sit q̄ rē. et dūt
qđ exclusiua istī ē ista tāntū ens est qđ fuit vtraque
opio est pbabil̄. In mā āpliatōnū tres opiniones
poni d̄uerūt quidā volūt ēminū āpliat̄ p d̄iūctū
a pte ante et nō a pte post albū fuit nigrū. i. qđ ē v̄
fuit albū fuit nigrū quidā vō et a pte āte et a pte p̄
alī aūe nec a pte āte nec a pte p̄. S; hēntisber hīc
narrat vnā opionē q̄ videt̄ inuere vnū alīū modū
āpliatōnis. i. qđ ēminū āpliat̄ a pte ante nō tñ p
d̄iūctū s; p copulatū sed a pte p̄ sequit̄ nām ver-
bi vnde ista ppositio cesar fuit apud hanc opionē
significat qđ cesar qui est et qui fuit fuit et iō si cesar
fuit cesar ē et hīc pass̄ nō posset itelligi nisi sciretur
hanc opionē h̄ velle et fūdamentū et est qđ sicut in
ppositionib⁹ vltibus in quibus sbm āpliat̄ d̄scēdit
copulatiue sic i ppositionib⁹ indefinitis d; descēdit
copulatiue. Sed difficile videt̄ quō hec opinio
dicat has ppōes fore impossibiles chimera n̄ ē adā
nō est rē. h̄ aūt itelligendū est cū suppletōe q̄si ve-
lit dicere hec opio qđ pcessis istis ppōibus chime-
ra ē opinabilis adā ē corruptus rē. negāde sūt iste
tāq̄ impossibiles et istis icōpossibiles qđ enim chime-
ra ē opinabilis et chimera nō est s̄m hāc opinionez
manifeste claudit d̄dictionē qđ sequit̄ chimera est
opinabilis q̄ illud qđ est et pōt opiri et itelligi esse
chimera ē ex quo sequit̄ qđ chimera ē verūtāmē si
pponerent̄ iste s̄m hanc opionē. i. chimera ē opi-
nabilis rē. negarent̄ ēt iste chimera ē rē. et pcede-
rent̄ iste chimera nō ē adā nō est cesar non est rē.
Negat hēntisber hāc ppōem aliquid corruptus pōt

ēē i instanti p̄senti que tñ cōiter cōcederet et iō pōt
alīū modū āpli: indi qui duabus regulis poterit d̄-
clarari p:sa regula ois ēmin⁹ cōis nō significās p̄-
teritionē aut s̄ iuritionē vt p̄t̄ generad̄ rē. sup-
positiones respectu verbi āpliatū. Ampliat̄ s̄m
nām isti vbi v̄ p̄cipij vt hō pōt ēē significat qđ hō
qui est v̄ pōt esse pōt ēē s̄a regula null⁹ terminus.
cōis significās p̄teritionē rē. et nullus ēmin⁹ singu-
laris āpliet̄ q̄ r̄cūq; reddat suppositū vbo āpla-
tiua vñ dicendo aliquid corruptū pōt ēē li corruptū
stat p eo qđ est corruptū et sic significat illa propō
qđ aliquid qđ est corruptū pōt esse et iō illa est falsa.
et sic dicat̄ d̄ alitis s̄li dicendo s̄o. pōt ēē li s̄o. sup-
ponit solū p eo qđ pōt esse. Nec ē istātia si dicat̄ qđ
in illa h̄ albū fuit nigrū qđ li h̄ albū stat āpliatue et
tñ est ēmin⁹ singularis qđ nō pprie ē ēmin⁹ singu-
laris s; aggregatū ex ēmino singulari et ēmino cōi.
d̄r qđ ppō singularis ē illa i q̄ subicit̄ ēmin⁹ singu-
laris v̄ ēmin⁹ cōis cū pnoie demonstratio ex qđ
v̄ qđ illud aggregatū nō sit ēmin⁹ discret⁹ si d̄r tñ
aliquid qđ sit ēmin⁹ discret⁹ h̄ ē in ppe rē. Quia d̄r
qđ li corruptū supponit p eo qđ fuit et nō ē v̄ p eo
qđ est corruptū forte dubitaret̄ qđ a quo susciperet
li corruptū tale supponem cū h̄ vbo pōt nō det sup-
pōem nisi p eo qđ pōt esse l̄ p eo qđ est. h̄uic d̄r qđ
h̄ li corruptū supponat mediante h̄ vbo vt facit qđ
libet ēmin⁹ qđ sine vbo nō posset supponere tñ nō
bz illā suppositionē ab illo verbo s; a se nec h̄ ē in-
cōueniens s̄m hāc positionē rē. Subitaf̄ qđ sicut
negat magister hāc ppositionē aliquid corruptū rē.
ita habet negare hāc ppositionē antixps pōt esse.
aliquid corruptū q̄nt̄ pcedit nā significat illa qđ
antixps pōt ēē aliquid qđ fuit et nō est sicut et p̄ma
huic d̄r qđ p̄ia est neganda et s̄a pcedēda nec sup-
ponit li corruptū sequēs copulā i s̄a ppōne eo mō
quo supponebat li corruptū pcedens copulā i p̄ia.
ppōne s; supponit solū p eo qđ fuit et rō ē qđ li cor-
ruptū pcedēs copulā ē totale s̄m et capit suppositi-
tionē a se s; mediāte vbo supponat sed li corruptū
sequēs copulā nō est totale p̄dicatū s; ps iō n̄ capit
suppositionē a se sed a vbo. Insup aduertendū qđ
neganda est ista ppō i instanti p̄senti antixps pōt
ēē quia ex ea sequitur qđ in instanti quod est p̄sent
antixps pōt esse quod est falsū p̄ia tenet qđ argu-
tur ab vno quertibili ad reliquum ratione totius
extremi etē.

One aial fuit in archa noe. In p̄io prin-
cipali negat̄ hec p̄ia oē aial scis fuisse i ar-
cha noe qđ oē aial fuit in archa noe qđ argu-
itur sic oē aial scis fuisse in archa noe et tunc vltra ergo oē aial fu-
it in archa noe et tunc vltra ergo oē aial fu-
it in archa noe p̄ima p̄ia tenet qđ nihil scit nisi ve-
rū si enim s̄o. scis currere s̄o. currit et s̄a p̄ia te-
net quia ille termi⁹ aial nō solū supponit p eo qđ ē
sed quod fuit et pōt itelligi esse rōe istī ēmin⁹ vs.

rū quod tamen p̄na nihil valeat patet posito q̄ sci
as q̄d oē aial q̄d nunc est sit in archa noe et q̄d mī
ta fuerūt aialia quoz nullū fuit in archa noe huic
pōt dupl̄r responderi vno mō tenendo q̄d termin⁹
supponens respectu huius vbi scio supponat soluz
pro eo q̄d est et tunc negat p̄na sicut negat magi
ster et negat vltim⁹ illa p̄na cū ex ea infertur q̄ oē
animal verū est fuisse etc. q̄d af. a n̄mus amplo ad
magis āplū et cū d̄r q̄d nihil scitur nisi verū cōce
ditur sed ex hoc nō sequitur q̄d p̄na sit cōcedēda.
verūtamen bñ sequit̄ de sensu cōposito vñ bñ seq
tur tu scis omne al fuisse in archa noe q̄ oē aial fu
it in archa noe. Sed tenendo q̄d termin⁹ supponēs
respectu huius verbi scio supponat p̄ his q̄ se pos
sunt esse ac pro imaginabilibus eē cōceditur p̄na et
negatur maior etc. In s̄o principali cōcedunt̄ iste
cōclusiones tanq̄d possibiles admissio q̄d noe sit et
eius archa q̄d nō multū refert admittere illud pri
ma cōclusio for. nō est in archa noe nec fuit archa
noe et tamen archa noe supportavit for. s̄a cōclu
sio for. incipit esse in archa noe in qua nō incipit ef
se tertia cōclusio for. immediate post instans q̄ est p̄
sens erit in archa noe et tamen for. distat ab archa
noe p̄ mille leucas et noe nunquam habebit nec
vñq̄ habuit aliquaꝝ archā nec habet quarta con
clusio for. incipit esse in archa noe et tñ non incipit
esse in archa que est noe nec que fuit nec que erit
noe quinta conclusio for. incipit esse aialalbum et
tamen for. non incipit esse animal quod est album
nec animal q̄d fuit album nec animal quod erit
album. Sexta conclusio for. non est in archa
noe et erit in archa noe et nec ipse movebitur ad
illā nec illa ad ipsū septima conclusio for. aliquan
erit in archa noe et postea erit extra et tñ nec ipse
recedet ab ipsa archa nec eō imo quando cūq̄ for.
erit archa noe portabit ipsū p̄ prima cōclusionē po
nat̄ q̄ for. habeat vñā archā et noe vñam aliā et sit
for. in sua archa sed fecerit tale pactum cū noe q̄d
in a instāti archa que nūc est for. nūc primo erit noe
et contra si for. erit sed ponatur quod tunc primo
sit corruptus for. et scimus in a instanti et tunc
patet conclusio secunda conclusio manifesta ē per
eius exponentes addendo primo casū q̄ for. nō
sit corruptus in a instanti sed maneat per magnū
tempus post tertia conclusio patet addendo casū
immediate precedenti quod vna illarum archaz
distat ab alia per mille leucas et quod archa noe in
cipiat eē for. per positionē de presenti et remotionem
de preterito et similiter archa for. incipiat eē
noe eodē modo quarta conclusio patet per expo
nentes eius in casū primo quinta cōclusio patet po
sito quod for. fuerit albus et postea niger sed inci
piat̄ esse albus per positionem de presenti et remo
tionem de preterito sexta conclusio patet mutan
do primum casū et ponendo q̄ for. sit in a instanti

immo diu maneat post et conueniat euz noe quod
immediate post a instanti archa noe erit for. et eō
tra et scimus in a instanti septima cōclusio patet po
sita q̄ for. sit in archa noe et noe in archa for. et cō
ueniant quod in a instanti futuro archa in qua est
for. erit for. et archa in qua est noe erit noe et ma
neat for. in archa in qua est vsquequo corrupa
tur tunc patet q̄ for. aliquando erit in archa noe
quia ante a instans et aliquando erit extra vt post
a instans quia illa archa tunc erit for. etc. In ter
tio principali sit hec diuisio aliqua aqua sufficit por
tare a et aliqua non ergo est dare maximam aquā
que nō sufficit portare a vel minimam que sufficit
quod ista diuisio sit bene data probatur primo figu
lariter secundo demonstratiue regulariter probat̄
sic quia ista diuisio est respectu potentie passive. s.
potentie aque vt manifestuz est et si sic ergo erit af
signanda per affirmationem maximi et negationem
minimi sunt etiam conditiones requisite quia pri
mo verificantur illa duo subcontraria secundo q̄d li
bet illorū verificatur p̄ aliquo sito quia aliqua aq̄
finita sufficit portare a et aliqua aqua finita nō suf
ficit fo eo ipso quod aliqua aqua potest pati ab a
et quelibet minor etc. Item est regula q̄ quando
subcontraria affirmatiua verificatur p̄ maiori di
uisio est vanda per affirmationem maximi et nega
tionem minimi sed hec subcontraria affirmatiua
verificatur pro maiori cum maior sit aqua que suf
ficiet portare aquam illa que non sufficit. ergo diui
sio est assignanda per affirmationem minimi et
negationem maximi demonstratiue autem dedu
citur sic quia ponatur quod resistentia alicui⁹ aq̄
portantis a sit in duplo maior potentia a deinde po
natur quod potentia a sic augetur quousq̄ illa
aqua nō sufficiat portare ipsum tunc sic per aliq̄d
tempus b aqua sufficiat portare .a. et per aliquod
non capiatur ergo instans copulans hec duo tē
pora et quero an in illo instāti b a qua sufficiet por
tare a vel non si sic et nunquam post ergo sequitur
quod illa aqua erit minima que tunc sufficiet por
tare aqua illa sufficiet et nulla minor sed quelibz
maior et cetera. Hic arguitur quod a descendz
infinita tarditate quia a descendet aliquanta tardi
tate et non tanta quin in duplo maior et in quatu
lo et sic in infinitum ergo etcetera consequentia te
net quia eodem modo habet exponi iste termi
nus infinita quando tenetur syncategorematice
sicut quādo tenetur categorematice vno modo
sit primus terminus probabilis antecedens est ve
rum vt notum est ergo consequens. Hinc respon
dent quidam logicam ignorantes negando conse
quentiam dicentes q̄ ille terminus infinita quan
tenetur categorematice nō ē exponibilis quod est
falsū cū ēt alij termi exponat̄ siue teneat̄ catego
rematice siue syncategorematice vt iste termin⁹ ois

et multi alij quia eodem modo probatur ista sor. et
omnis homo sicut illa ovis homo est sor. propterea queritur ab
illis qualiter illa propositio est probanda et certe non potest
modum idoneum assignare. Respondet ergo negans illas
propositionem et dicit quod illa bene est exponibilis sed prius debet
conducere ad aliquod certum instans vel tempus et hoc quoniam ille termi-
nus tenetur categorice non autem quoniam tenetur sin-
categorice sic dicendo a descendet in c instans
gratia exempli infita tarditate et tunc sic exponitur a descen-
det in c instans aliquanta tarditate et non rata etc. et etc.
sed tunc per quocumque dato anis est falsum cum in illud
et instans presens cadat tempus medium in quo a tardius de-
scendet. Item autem sic a descendet isto motu dimotum
do totum motum quo a descendet et iste motus erit tar-
ditas infinita etc. probatur minor iste motus erit ali-
qua tarditas et non rata etc. Huic respondet ut prius
quod non valet illa ultima propositio sed debet reduci pro-
ad aliquod instans signatum et postea exponere eam et pa-
tebit falsitas eius et est exponentium etc. Item autem sic
ponatur propositio quod illa archa continue descendet veloci-
tate motu suum ratione minoris et minoris resistentie
ita quod proportionabiliter sicut continue crescit proportio
potentie archae ad illam resistentiam ita crescit propor-
tio istius resistentie ad potentiam istius archae pro aliquo
aqua de nouo adueniente vel aliquid altitudinis et tunc se-
quitur quod illa archa descendet infinita tarditate. Huic
dicitur non admittendo casum quod implicat quod a descendet et non
descendet vel per aduertenti si tamen poneretur quod non
mutata potentia illius archae continue crescit illa re-
sistentia in eadem proportione in qua a velocitaret mo-
tum suum ceteris paribus tunc diceretur quod a non descendet
sed continue supportabitur ab illa aqua donec durabit nisi
admoveatur etc. Concedatur ista conclusio a sufficit
descendere et tunc a non descendit per ista conclusio in casu
immediate supposito quod sufficere descendere non est
nisi potentia istius quod debet descendere id est aucta et pote-
tia resistentie non aucta nec aliunde diminuta quod a
potentia descendens si illa potentia applicaretur
illi resistentie illa descenderet quod totum per superius etc.
Concedatur ista alia a agit in b et non sufficit agere in b po-
natur. n. quod a sit unum agens quod se solo non sufficeret agere
in b. si sit unum alio agens quod agit in b quod actio per debi-
litationem a agit in b tunc per prius potest imo quod plus est dicitur
quod a per se agit in b et tunc non sufficit agere in b quod non per
se sufficit ad b enim quod aliquid per se agat non requiritur
quod illud ageret in passum si ab alio alio illud pas-
sum non debilitaret sed ad hoc ut aliquid agens per se suf-
ficiat agere or quod illud agens posset in illud passum
agere dato quod illud ab aliquo alio non debilitaret
etc. Aduertendum quod dicitur huiusmodi quod in assignata di-
uisione est tenenda per negatiam quod tunc vel est regula
de casu in suo tractatu de maximo et minimo nam dicitur ul-
tima regula quod facta divisione respectu rei immutabilis
supponenda est per affirmatiua sed sic fit hic nam aqua
est res immutabilis ut notum est etc. huic dicitur quod aqua est

res valde possibilis et desiderabilis ut est et aer ratione
cuius apprehensio occupat minorem locum quod fit de-
pressior et minoris extensionis et maioris resistentie
quod virtus unita est fortior se ipsa dispersa et in tali con-
pensione contingit mobile suppositum moueri versus de-
orsum et continue velocitudo motu suum usque ad certum
tempus propter imperium acquisitum continue velocitudo sed tandem
devenit hoc aqua ad tantam condensationem quod non pote-
rit amplius illud mobile descendere et sic deperdit
ipsum quiescet continue postea eo tardius moto et
antequam ad fundum deueniat si fuerit equalis resisten-
tie et idem hoc considerato dicitur quod aqua putat ad propo-
situm pertinet est res satis mutabilis id est etc. Sed alii
tenuerunt partem affirmatiua dicens quod hoc aqua
sufficit etc. Et ulterius ad suppositionem dicerent quod
solum hoc verum respectu rei mutabilis et non immutabi-
lis id est etc. Huic dubitatur posito quod sor. sit resistentie
ut quattuor et lapis potentie ut quattuor est cui appli-
cetur sor. et sit nunc primum instans applicatiois et tunc
notum est quod manente potentia lapidis diuinet resi-
sistentia sor. unde conceditur dicitur quod immediate post hoc
hic lapis descendet et quod illud est minimum quod sor.
non potest portare sed stante illo ponitur ulterius quod sic
sit quod diuinet resistentia sor. quousque corrumpet et hoc
ab intrinseco vel extrinseco quocumque alio et possit vo-
lo quod diuinet potentia lapidis in eadem proportione ab
aliquo extrinseco agente intrinseco ita quod continue
sit vix dicere quod potentia lapidis est equalis resiste-
tie sortis et tunc queritur an sor. possit portare a an non
si sic sequitur quod dicitur maximum etc. quod est falsum si non
resistit per tempus ne descendat etc. et etc. et etc. pro descriptione
onem eius quod est per se portare per tempus. Si vero dicitur quod
descendet tunc sequitur quod a proportione equalitatis
fieret actio sequitur ulterius quod si illud potest portare
et nullum maius quod respectu rei mutabilis est tenenda
per affirmatiua cuius oppositum ipse determinat. huic
respondetur quod potentia hoc sit limitata est immutabilis
ut ad propositum pertinet et per prius est tenenda per af-
firmatiua quod ulterius dicitur quod in instanti medio huiusmodi
potis erit ita quod sor. portat hoc graue quod resistit per tempus
ne descendat et per se ergo etc. et dicitur ulterius quod non suf-
ficit portare hoc graue quod ipso manente eiusdem gra-
uitatis non sufficeret unum in casu isto maximum quod
potest portare est minimum quod non sufficit portare nam facta
diuisione respectu de li potest efficere respectu rei
immutabilis cum ceteris circumstantiis ibidem positis sed
respectu huiusmodi verbi sufficit sit respectu rei mutabi-
lis in eadem potentia numero cum alijs et alijs circum-
stantiis est immutabilis et immutabilis si tamen esset potentia
portatiua id est debilitabilis absolute tunc bene esset maxi-
mum quod sufficeret. sciendum vel quod tale resistere per
tempus ne cadat sine portare quod fit a proportione equali-
tatis non est agere quod aliter sequitur quod a proportione equali-
tatis fieret actio sed portare quod fit mediante mo-
tu bene est agere etc.

Ues qd̄z vel differēs a quol̄z. sciendū qd̄ n̄
sequit̄ tu es qd̄z vel differēs a quol̄z asin̄
ē aliquid v̄l d̄rens a quol̄z ergo tu es asin̄
tenen̄ opionem hēt̄isberi qz nō totū ill̄s ens l̄ dif-
ferēs a quol̄z distribuit̄ s̄z solū li ens z iō d̄eret ste
ar qui tu es qd̄z vel differēs a quol̄z ḡ ta es asinuf
v̄l d̄rens a quol̄z sed tenendo illā opionem eēt illa
ppō neganda qz ex ea b̄ū sequit̄ qd̄ tu es asin̄ ad
nertendū qz negat̄ hēt̄isbet̄ hāc ppōnē tu d̄res a
quol̄z et ab illo d̄res q̄ tū vt̄ vt̄ foret p̄cedenda qz
h̄ illo stat̄ d̄eminate z significat̄ illa ppō qd̄ tu d̄res
a quol̄z ente z ab aliquo ente d̄res q̄ vera est z qd̄
li illo stat̄ d̄eminate p̄z qz li ente qd̄ ē sūū āns stat̄
d̄eminate v̄tute duoz signoz nec p̄fundit̄ ab ali
quo signo p̄cedēt̄. h̄uic possēt r̄nderi tenen̄ h̄az
opionē relatiuoz qz h̄ li ente stat̄ d̄eminate tū
li illo p̄fundit̄ p̄fuse z distribut̄ie ab illo signo quo
libet qz h̄z ipediatur ab illo termino distribut̄io dif-
ferēs ne confundat̄ li ente tū nō ipedit̄ quoniā p̄fū-
dat̄ illū terminūz illo z iō illa est falsa qz significat̄
qz tu d̄res a quol̄z ente z a quol̄z ente d̄res q̄ ē fal-
sū. **A**l̄t̄ r̄ndetur z melius tenendo aliā opionēz
s̄ct̄ia qz plerūqz relatiuū refert̄ āns in p̄pationē ad
totā cōp̄sitionē sui āntis tā in eadē categorica
qz in diuersa. **V**nō ista ois hō est al̄ qd̄ est rōnale s̄z
h̄ac opionē significat̄ qz ois hō est al̄ qd̄ al̄ qd̄ ē
ois hō est rōnale z iō est flā z s̄l̄r d̄r de ista qd̄ illō
relatiuū illo refert̄ āns in p̄pationē ad totā p̄posi-
tionē z significat̄ qz tu differēs a quol̄z ente z ab il-
lo ente qd̄ est qd̄z a quo tu d̄res ex qua sequit̄ qz
a quol̄z tu d̄res qd̄ est flm qz nihil est qd̄ est qd̄z a
quo tu d̄res quocūqz capto. **C**ōis opio est qd̄ hic
terminus d̄ret p̄fūd̄it̄ iminū ablatiuū rectū a p̄te p̄
p̄fuse distribut̄ie si sequat̄ z si p̄cedat̄ nō rectum
ānt̄ siue sequit̄ siue p̄cedat̄ mime. **S**ed aliā opionē
z hēt̄isbet̄. s̄. qz hic iminus d̄ret p̄fūd̄it̄ imi-
nū cōem sequētē siue sit ablatiuū rect̄ ab eod̄ siue
sit rectus casus qz negat̄ istā a te d̄ret aliquid qz
cederent̄ alij qz h̄m eū tātū valet sicut̄ ista a quol̄z
d̄res. **N**otādū qz h̄m hēt̄isbet̄ū cōcedēda ē bec
ppō qd̄z vel d̄rens a quol̄z es tu qz z qz solūz p̄s
d̄iuncti distribuat̄ z nō totū z nō significat̄ qz qd̄
libet̄ ens est aliquid qd̄ v̄l d̄rens a quol̄z ē tū p̄te-
rea s̄z v̄l d̄rens a quol̄z es tu z h̄ zc. s̄z tenendo qd̄
totū d̄iunctū distribuat̄ est flā z negāda nā signi-
ficat̄ qz qd̄z ens quod est aliquid v̄l d̄rens a quo
libet̄ es tu et hoc est flm. **N**ā ar̄ sic qd̄z vel d̄rens
a quol̄z es tu asinuf est aliquid vel differēs a quo
libet̄ et go asinuf es tu et c̄.

Scis quidquid scis. **P**ro p̄o principali
sciendū est quod hēt̄isbet̄ ponit̄ vnā suaz
r̄n̄sionē circa mat̄iam v̄ incipit̄ z desinit̄ qz
late d̄clarat̄ i regulis suis. s̄. negādo qz incipit̄ esse
oē qd̄ est z in casu ibidē posito qz iste hō incipit̄ sci-
re quicquid ipse scit̄ z ponit̄ v̄terius opionē cōez

que cōcedit̄ qd̄ incipit̄ eē oē qd̄ est z in casu illo qd̄
iste hō incipit̄ scire quicquid ipse scit̄ negat̄ tū bec
opinio qd̄ incipit̄ esse oē qd̄ est zc. z cā est bec quia
li ens distribut̄ū a imino sequētē li eē qui ē imin̄
infiniui mōi distribuit̄ imobilit̄ s̄z sequit̄ illud v̄
bū incipit̄ qz idē est dicere incipit̄ oē qd̄ est esse si
ent̄ si diceretur oē qd̄ est incipit̄ esse q̄ falsa est mo-
d̄er̄ni tū aliter sentiētēs dicūt̄ illas ābas esse p̄cedē-
das z qd̄ in v̄traqz stat̄ li ens imobilit̄ v̄tute illius
im̄ini incipit̄. **C**irca t̄n̄i p̄ncipale p̄cedit̄ qd̄ isti sci-
unt̄ duas ppōes d̄mōstratis for. z p̄latōe quoz q̄
libet̄ tātū vnā sciat̄ z negat̄ v̄tius q̄na si argueret̄
ḡ iste scit̄ duas ppōes zc. z negat̄ tū i eāt̄ ibi poss̄
ro qz isti sciūt̄ qd̄ h̄ ē z illō ē qz sequit̄ ḡ v̄qz scit̄ z
f̄ndamētū h̄uī est qz q̄n̄ illō s̄bū scit̄ sequit̄ aliq̄
ōzo ifin̄ita sen aliq̄ alia cū hac cōiunctōe qd̄ qd̄ tūc
li isti qd̄ est flm stat̄ d̄iuncte s̄z d̄scēdere qū ānt̄ non
stat̄ collectiue z tūc nō valet q̄na. **P**ro intellectu v̄-
t̄imi p̄ncipal̄ sciendūz qz tria requirūt̄ ad h̄ vt̄ ali
quis sciat̄ aliq̄ ppōem p̄ qz illa significet̄ p̄cise si
cut̄ est hō qd̄ illa significet̄ sibi p̄cise sicut̄ ipse esse
sit z qd̄ nō qd̄ sit et an aliter illa significet̄ p̄m̄po-
nit̄ ad d̄ram ppōnum falsaz h̄m ad d̄raz aliquaz
p̄p̄ositionū veraz nescit̄az tertiū ad d̄raz ppōnū
d̄ubiaz. **N**otādū qd̄ hēt̄isbet̄ vult̄ qd̄ tales ter-
min̄scio intelligo zc. nō appellant̄ nisi orones in
finitas vel cōiunctiuas v̄nde h̄m ipsū nō refert̄ d̄-
cere scio a p̄p̄ositionē z a p̄p̄ositionēz scio sed be-
ne refert̄ dicere scio a esse verū z a esse veruz scio
alij temerunt̄ qd̄ v̄trobiz appellarent̄ et ita tene-
tur cōmunit̄. **I**tem conceditur h̄m hēt̄isbet̄um
tāq̄ possibile qz tu scis b̄ ppōem z tamen tu non
scis b̄ eē p̄z cōclusio aduertenti. **S**ciendum qd̄
h̄z hēt̄isbet̄ negaret̄ hanc cōclusionēz in casu illo z
bene. s̄. qd̄ aliq̄ ppō scitur a te esse vera que tamen
nescitur a te tamen esse poss̄. bilis z p̄bat̄ i casu ob-
ligatorio et pono tibi illā ista ppō a est h̄ conuer-
titur cum hac ppōne deus est qua adm̄issa et con-
cessa qz possibilis patet̄ qz tu scis illā ppōnem a ē
b̄ esse verā qz scis illā cōuertit̄ cū vero et tamen tu
nō scis illam cū illa nihil tibi significet̄ vt̄ patet̄ itē
cōcedit̄ hēt̄isbet̄ hanc cōclusionēz tu scis aliq̄
ppōem quam non scis esse veram ad cuius p̄ba-
tionē pessime loquitur dicit̄ enim qd̄ tu scis aliq̄
ppōem mentalem quam non scis esse verā qz ip̄z
nō scis esse qz nullibi non eni in capite nec in cord̄
nec in cerebro sicut̄ nec animā non enim scis ipsā
esse in capite vel in corde et sic sequitur qz nullus
scit̄ aliquā ppōem mentale eē sen esse veram sed
solū vocalē l̄ scriptā s̄z bec est pessima logica qz p̄o
nō sequitur tu nō scis hanc ppōem eē hic v̄l ibi ḡ
tu nō scis ipsā esse p̄terea male loquitur de aia sci-
m̄ eni ex p̄hilosophia qd̄ est in toto corpore et nō
in capite vel in corde vel h̄m fidē et veritatē qd̄ ē
tota i toto et tota in qlibet̄ p̄te et c̄.

Quoniam hō et duo boies sunt tres boies
 Circa p̄mū principale nō est aliqua diffi-
 cultas sciendū tñ q̄ p̄dictorū illi⁹ pp̄ōis
 ois hō et duo boies sūt tres boies ē illō aliquis hō
 et nulli duo boies sunt tres boies p̄dictorium vō
 istius aliquis hō et duo boies nō sunt tres boies
 est illud ois hō et oēs duo boies sūt tres homines
 Itē p̄mū illius nullus hō et duo boies sunt tres
 boies est illō ois hō et oēs duo boies sūt tres ho-
 mines. In sō principali vñ q̄ bētisber p̄dicat sibi
 met dixit enim sup̄ius in illo sophismate isti ferūt
 lapidem qd̄ iste parer est tuus demonstrādo canē
 tuū qui habeat filiū nō tamē ē pat̄ tu⁹ et sic de ml-
 tis aliis hic aut̄ dicit oppositū qz dicit qd̄ ista est
 falsa isti numeri sunt maiores quia licet sint maio-
 res res si tamen sunt maiores numeri qd̄ significat
 illa pp̄ō. Itē dicit qd̄ si iste faber est bonus iste fa-
 ber est faber bon⁹ et horū hominū oppositū sup̄ius
 recitavit. Circa finē sophismatis ponit bētisber
 quādā pōnē de numero qz aliquis hz partes et nō
 partē etē. sed alij aliē locuti sunt i hac mā dicentef
 p̄: eē sciendū q̄ totū dī dupl̄. s. pp̄rie z i pp̄e seu
 metaphorice pp̄rie dī totū illud qd̄ est vere vnum
 vt hō asinus zc. improp̄e seu metaphorice qd̄ non
 est ver̄ vñ sed p̄ aggregationē vt cumulus frumē-
 ti vel lapidū p̄s̄lr̄ dicendū est d̄ pte qz aliqua ē ps̄
 pp̄rie dicta vt illa ex qua cū alijs simul sit aliquod
 p̄positū vere vñ vt manus brachiū zc. aliqua est
 ps̄ mathematice dicta vt ps̄ alicui⁹ aggregatōis vt
 granū dī esse pars cumuli frumētī. Quibus no-
 tatis aliē responderet bec opio p̄cedendo q̄ vnus
 binarius nōe st maior alio dato q̄ sit maiores res
 et ad primū āgumētū cū ar̄ vtraqz ps̄ a numeri ē i
 finitū maior pte b numeri ḡ a numerus est maior
 b numero dī negan⁹ p̄nam hz tñ aīs sit falsum qz
 ex eo sequitur qd̄ aliqua ps̄ b numeri sit magna qz
 est falsū qz nullus p̄ctus est magn⁹ vel part⁹ z ad
 p̄bationem qz quibuscūqz duobus signatis zc. dī
 quod h̄ est ver̄ de his que sūt vere vñ z nō d̄ hū
 que dicunt̄ ip̄ose vñ z metaphorice sicut est i p̄-
 posito. Ad s̄m similiter dicitur negādo p̄nam zc.

Quid erit in quolqz instanti nō existēs ex di-
 ctis bētisberi s̄ p̄cedende iste p̄sones
 p̄ria p̄clusio negatio infinitans p̄fūd̄it tā-
 tū rectū p̄fuse z distributive mobiliter obliquū autē
 immobiliter p̄bat̄ ista p̄. Nam s̄m cū bec est negan-
 da deus erit non existēs in aliq̄ instanti hz p̄bat̄ qd̄
 sit p̄cedēda qz d̄ erit n̄ existēs in h̄ instanti z de⁹ erit
 non existēs in hoc instanti z sic de singulis ergo
 zc. p̄ p̄na a singularibus zc. z aīs est veruz ergo
 z p̄is qd̄ aīs sit verū p̄ qz contingit q̄ deus erit
 nō existēs in a instanti nō tñ in a instanti deus erit
 nō existēs z id̄ cōceditur p̄ z negat̄ illud argumen-
 tū qz li aliquo instanti stat p̄fuse distributive imo-
 biliter fa p̄ aliquis finitus supponit determinā-

te immobiliter p̄bat̄ ista cōclusio ista pp̄ō est vera de-
 us erit existēs in quolqz instanti futuro illa vero falsa
 deus erit non existēs in quolqz instanti futuro que
 tñ p̄batur sic deus erit non existēs in hoc instanti fu-
 turo vel deus erit nō existēs in hoc instanti futuro et
 sic de singulis ḡ deus erit nō existēs in quolqz instan-
 ti futuro p̄ p̄na qz li instanti futuro stat determi-
 nate virtute duorū signoz zc. ergo sub eo hz descē-
 dere disunctive ergo zc. et aīs est verū ḡ zc. et p̄-
 sequens q̄ aīs sit verū p̄bat̄ qz in a instanti de⁹ erit
 nō existēs in b instanti futuro ḡ zc. Ad h̄ or negan⁹
 p̄nam qz li instanti futuro stat d̄ermiate et sub eo
 nō hz fieri d̄scensus disunctive q̄ p̄ est vera. In
 casu illo de illa vli et illis singularib⁹ p̄cedit q̄ taz
 incipit aliqua singularis esse flā q̄ nō incipit esse falsa
 et negat̄ q̄ tā incipit aliq̄ singlis eē falsa q̄ incipit eē
 flā qz ex ea sequit̄ q̄ aliqua incipit eē flā. Sed forte
 diceret aliquis quō valet illa p̄na postq̄ non hz re-
 solvere illud relatiū q̄ cū ipsū p̄cedat finitus cō-
 finitus sed volo p̄bare illaz p̄nam et arguo sic tam
 incipit aliqua singlis eē flā que incipit eē falsa z nē
 nō est aliq̄ singlis falsa q̄ incipit eē falsa ḡ imedia-
 te p̄ hoc erit aliqua singlis falsa que incipit esse flā
 et tūc sic imediate post h̄ etē. ergo p̄ h̄ erit aliqua
 singularis flā q̄ incipit eē flā ḡ post h̄ erit aliqua sin-
 gularis flā et illa incipit eē falsa et si sic ḡ aliqua sin-
 gularis incipit esse falsa ḡ de p̄ ad ultimū si tā inci-
 pit aliq̄ singlis eē flā aliq̄ singlis incipit eē flā qd̄ d̄
 ducendū erat forte p̄baret qz hāc p̄nam incipit oē
 instās esse ḡ incipit aliq̄ instās eē qz ar̄ ab vli ad
 suā subalternā et sic arguendo est bonū argumen-
 tum huic posset dupl̄ r̄nderi p̄ q̄ nō semp valet
 argumentū ab vli etē. nisi qñ s̄m vlis stat p̄fuse et
 distributive mobiliter sō negando q̄ aīs sit pp̄ō
 vlis et p̄is p̄icularis imo nullius quantitatis s̄
 ille pp̄ōes sed sunt repugnātes etē. Concedit bē-
 tisber in ultimo principali q̄ imediate post hoc d̄
 us erit et ante qd̄z instans futurū deus erit hz ne-
 gat̄ q̄ deus erit imediate post hoc z qd̄ de⁹ erit an-
 te qd̄z instās futurū. Sed ad has p̄badas ar̄ ad p̄
 mā deus erit post hoc z nullū erit instans post hoc
 qui inter illud z hoc deus erit ergo zc. tenet p̄na
 ab exponentibus ad expositam ex quo li imediate
 est primus terminus probabil̄ ad sam ar̄ sic deus
 erit an aliq̄ instans futurum z nullum erit instās
 futurū qui ante illud deus erit ḡ zc. t̄ p̄na ab ex-
 ponentib⁹ ad expositā. Item de⁹ erit ante hoc in-
 stans futurū et deus erit ante hoc instās futurū et
 sic d̄ singul̄ ḡ etē. p̄ p̄na qz hz descendere cū li instās
 t̄z cōfuse et distributive. Ad p̄bationē p̄me negat̄
 p̄na sed sequit̄ q̄ imediate p̄ hoc etē. illa eni pp̄ō
 prius p̄z resolui rōe istius vbi erit et reduci ad ali-
 qd̄ instās vt in a instanti deus erit imediate p̄
 hoc que si postea exponat̄ eius falsitas p̄ eisdem
 exponētes liquide videtur ad primā p̄bationem

pe ꝓne negat ꝓna neqꝫ sic exponit illa ꝓꝓo sed sic
deus erit añ aliqꝫ instas futuz ꝫ ita cito erit ali
quod istans futuz sicut erit deus sed maior e fal
sa vt ꝓꝫ et si dicat ꝫ illa sa exponens est in terminis
extraneis dicatur ꝫ hec est rōe istius termi ante
qui imobilitat illū terminū instas futuz. Ad sam
dñ negando ꝫiam qꝫ lz li istas futuz stet ꝫfufe et
distributue stat tñ imobilitē ꝓꝫ illū tñinum ante
sic imobilitat a ꝓte ꝓdicati nō tñ a ꝓte sibi vt in illa
āre qꝫlz ꝫꝫ. ꝫ rō diuersitatis e qꝫ e talis nāe ꝫ qꝫ e
minus aliquis aliā habeat naturā a ꝓte ꝓdicati ꝫ
aliā a ꝓte subiecti et patuit supius in illo sopbisma
te neutꝫ oculū habendo tu potes videre vnde cō
cessit ꝫ tu potes vidē sine oculo ꝫ negauit ꝫ sine
oculo tu potes vidē. Supius ꝫcessū fuerat ꝫ de
us erit in quolz istāti futuro ꝫ nō sequit ꝫ aliqꝫ
istanti futuro deus erit in quolibet instanti futuro
similiter qꝫ ꝫꝫ erit qꝫlz istāf futuz ꝫ nō sequitur
ꝫ in aliquo instāti ꝫꝫ. sed solū sequitur ꝫ ꝫ aliqꝫ in
stanti vel tꝫe ꝫ h est vez ꝫ tꝫe eterno silr negatū
fuit qꝫ deus erit imēdiate ꝫꝫ hoc qꝫ sequit ꝫ in ali
quo instanti qꝫ est flm ꝫ cā diuersitatis e qꝫ alif hꝫ
verificari ꝫꝫ cñ h verbū e iungitur huic tñino
ꝫ huic qꝫ aln ꝫ instanti ꝫ aln ꝫ tꝫe dicit tñ bētib
ber qꝫ posset alia opinio huic opposita ꝫbabiliter
substineri negando qꝫ ꝫcessā sūt ꝫ ꝫcedendo qꝫ ne
gata sunt posset. nā negari qꝫ deꝫ erit in quolz istā
ti futuro qꝫ sequit ꝫ in aliquo instāti cū sit ꝫꝫ de
hoc verbo est qꝫ hꝫ verificari ꝫ instanti ꝫ non ꝫ tꝫe
silr negando qꝫ ꝫꝫ erit qꝫlz instas futuz eadeꝫ
rōe ꝫ ꝫcedendo qꝫ deꝫ erit imēdiate ꝫꝫ hoc ꝫꝫ. ali
qua vlis erit vera qñ quelꝫ singularis eius erit fla
aliqꝫ vlis erit falsa qñ quelꝫ singlis eius erit vera
de cōclusiones possūt ꝫcedi tāꝫ ꝫpossibiles vñ
capiendo li quando ꝫ tꝫe cōcedunt ille ꝫclusio
nes posito adhuic qꝫ ille vles bēant oēs singula
res quas nate sūt habere ꝫia ꝫrobat ꝫ hac ꝫꝫde
oē instas est que erit vera in aliquo tꝫe in quo que
libet eius singularis erit falsa vt i toto tꝫe etno ꝫ
eni erit falsū in aliqꝫ ꝫte alicuius tꝫis erit falsū i to
to illo tꝫe lz nō adēqꝫe ꝫsilr ꝫbat sa de hac ꝫꝫde
nullū instas est sed accipiendo li qñ ꝫ instanti ad
huic ꝫcedūt tāꝫ ꝫpossibiles vt posito qꝫ ille vles
nō hēbunt nisi vnā singularē ꝫꝫ vnāqꝫꝫ. s. h istāf
est hoc instas nō demonstrato instāti ꝫia. Iste ꝫclu
siones sūt tñ ꝫpossibiles in casu isto. s. aliqꝫ vlis est
vera qñ erit quelꝫ singularis eiꝫ falsa aliqꝫ vlis erit
falsa qñ erit quelꝫ eius singularis vera qꝫ li singlis ꝫ
supponit solū ꝫ eo qꝫ erit. Itē ꝫotes ꝫclusiones sē
ꝫpossibiles capiendo li qñ ꝫ instāti addēdo illā ꝫar
ticulā. s. ꝫ quelꝫ illaz vniuersaliū habebit oēs sin
gulares qꝫ nata e habere que oia patēt subtilitē ad
uertenti ꝫꝫ. In fine ꝫincipal dicit vnā opio ꝫ e
bentiberi ꝫ iste tñinus qñ aliqñ supponit ꝫ tꝫe
aliqñ ꝫꝫ instanti ꝫ aliqñ indifferenē ꝫ instanti ꝫ

instantibꝫ vnde dicendo tu eris rome qñ tu eris cu
sonic supponit li qñdo solū ꝫ instāti sꝫ dicēdo for.
ꝫrāsibit a lineā quādo tu ꝫrāsibis b lineā suppo
nit li quādo solū ꝫ tꝫe dicit tñ ꝫ rēspōdēs ꝫꝫ of
stingnere sed in rei veritate nō sūt distinguēde sed
simplr ꝫcedēde vel negāde sed dicēdo for. ꝫ ꝫla
to erūt quādo ipsi erūt supponit li quādo ꝫꝫ istā
ti vel instantibꝫe vnde li ꝫoneretur alicui ꝫ in hac
ꝫꝫositione tu eris rome quando tu eris eusonie
li quando supponeret pro tempōꝫ ꝫ ꝫꝫoneretur
illa ꝫꝫositione illud deberet admitti ꝫ negari illa
ꝫꝫositione tanquam ꝫꝫossible quia licet sic ꝫona
tur tamen secundum cōmunem modum loquen
di illa est ꝫꝫossible quia semper in tali ꝫꝫꝫosi
tions stat li quando ꝫꝫ instanti ꝫ hanc materiam
ꝫꝫosuit superius de illo termino toto in illo sopbis
mate omnis homo est totum in quantitate. Sed
dubitaret aliquis volendo tenere ꝫositionem hē
tibꝫeri quō debeat cognoscere qñ li qñ supponit ꝫ
tꝫe vel ꝫꝫ instanti ꝫꝫ. Ad qꝫ dñ ꝫonendo aliquas
regulas quibus habitis poterit rēspōdēs ad vnāꝫ
quāqꝫ ꝫꝫonem sibi ꝫꝫꝫosita rēspōdere. sꝫ ꝫꝫimo
notandum qꝫ aliqua ꝫꝫꝫo habet verificatiōē ꝫ i
stanti vt tu eris rome aliqua ꝫꝫ tꝫe vt tu ꝫꝫꝫra
sibis b lineam aliqua ꝫꝫ instanti listātibꝫ vt for.
ꝫ ꝫlato erunt. nunc ponunt tres regule ꝫia reglā
qñ li quādo ꝫꝫingit ꝫꝫꝫes quaz quelꝫ hꝫ verifica
tiōē ꝫ instanti li quādo solū supponit ꝫ instanti vt
dicendo for. erit eusonie quādo tu eris rome sigi
ficat ꝫ for. erit eusonie in aliquo instanti in quo tu
eris rome sa regula quādo li quādo cōtingit ꝫꝫ
sitiōes quarū altera verificatur ꝫꝫ tempore li qñ
supponit ꝫꝫ tēpore ꝫꝫ tertia regula qñ li qñ coniu
git ꝫꝫositiones quarū vnaqꝫꝫ exigit tempꝫ listāf
seu istātia vel vna ipsarū instanti ꝫ altera tꝫs listāf
seu instantia li quādo supponit ꝫꝫ instanti vel ꝫ tē
pore vel ꝫꝫ instantibus: patet qꝫ dicēdo for. ꝫ ꝫlo
erūt quando tu eris homo significat ꝫ for. ꝫ ꝫlo
erūt i aliquo tꝫe vel instanti vel instantibus in quo
tꝫe vel instanti. seu in quibꝫ instantibus tu eris hō
ꝫꝫ. Sciēdū ꝫ li quādo et tē li aliquādo ꝫificat in
terdū ꝫꝫ instanti vt in singulari nūero sic dicēdo
for. fuit quādo cicero fuit. iterdū ꝫ instantibꝫ: vt in
plurali nūero sic dicēdo for. et cicero fuerūt quā
do ipsi fuerūt. ꝫ ideo in illo cāu ibidē posito ꝫma
e falsa ꝫ secunda vera ꝫꝫ.

Quodlibet aliquorū aialū e nō hō quo
rū quodlibet e hō. Pro sopbisimate
notādū ꝫꝫimo ꝫ ista cōsequētia nō va
let qꝫlz istoz aliquoz triū aialū e nō
hō quoz qꝫlz e hō qꝫ qꝫlz aliquoz triū aialū est
nō hō quoz qꝫlz e hō: qꝫ arguitur ab iferiori ad
supius cū distributiōe: et sic arguēdo fallit argu
mētū. vnde sequitur. quelꝫ singularis istꝫ vlis e va
ergo quelibet singularis alicuius vniuersalis e va

negat in bētibz solū aīis qz impossibile. Notā-
 dum scđo qd pceditur illa ppō qđlz aīalīuz istoz
 triū ē nō hō pstructōe transitīua hoc ē si vñ illoz
 genitīuoz regatur ab altero ita qd li istoz triū re-
 gat a li aīalīū z regat eadē cū pstructōe itransītiua
 hoc ē si oēs genitīui regantur a li qđlz nec aliquis
 ipoz regatur ab altero nō tū pōt fieri illa disti-
 ctio qñ pcedit adiectīuū: qz tūc sp ē constructō
 itransītiua vt dicēdo qđlz istoz triū aīalīū. No-
 tandū tertio qd dato qd sophīma forēt vepz i sen-
 su pposito si tñ pponeretur deberet negari hz bē-
 tīberū si eēt sīm in sensu diuisio: vñ sīm eū pcedit
 qd oē aīal qđ est rōnale ē hō z negatur qđ oē aīal
 est hō qđ ē rationale. Notandū quarto qd pce-
 duntur iste ppōnes for. ē vnum istoz for. ē aliqđ
 istoz tenendo li vñū z li aliqđ adiectīue z nō sub-
 stantīue: qz si negarētur ipse: vñ pō mō significāt
 qd for. ē vnum seu ē aliqđ qđ ē de numero istoz
 negantur tñ iste for. ē aliqđ istoz seu aīal istoz si-
 mīlī for. ē ens istoz seu res istoz qz ex oibus istis
 sequitur qd for. ē de possessione istoz quod est
 impossibile zc.

Anīs hō ē animal z econuerso. Du-
 bitatur p declaratiōe sophīsmatis an
 ipm sit ppō categorica l'ipotetica.
 Ad hoc dubiū posset rīderi vt dicē bē-
 tīber qd ipm ē propō categorica z quomō z qua-
 liter hoc sit substīnendū satis pz per eū. Aliter rī-
 dent alij qd ipm ē vna ppō ipotetica z hi tali or-
 dine pcedūt: qz primo pbant opīonem aduer-
 sam secundo rīdent ad argumētū opīonīs ad-
 uerse z iferūt cōclusiones. 3. ponunt eoz funda-
 menta. Probant qd falsitate opīonīs aduerse sic
 ex illa opīonē sequitur qd aliqđ est vñs cui nō pōt
 cōrespondere aliqđ singularis: qđ opīo falsa pba-
 tur aīis z capio sophīma tūc pz sīm illam opīo-
 nē qd ipm ē ppō vñs z tñ eidē nō pōt cōmīdere
 aliqua singularis: qz nō illa iste hō ē aīal z econ-
 uerso vt ipemet fatetur nec etiā illa iste hō ē aīal vel
 hoc al' ē hō: qz eū descēditur sub subiecto alicui?
 vñs ad capiendū singulare tūc vñs oīz habē cō-
 simile p'dicatum cū suis singlībus vt pz per oēs lo-
 gicos: sed sic nō ē hic qđ zc. Item sequitur qd aliqđ
 ē singularis cui nō pōt cōmīdē aliqua vñs: qđ opī-
 o falsa pbatut aīis qz capio istā singulare: iste
 homo ē al' z econuerso tūc dicē bec opīo qd illi?
 singularis nō ē illa vñs que ē sophīma nec aliqđ
 alia cū deberet eē p'simil' p'ti qđ zc. Itē sequitur qd
 aliqua ē vñs in qua signū stat diuisiue z nō colle-
 ctīue cui nō pōt cōmīdere aliqua exclusīua de ter-
 mīs transpositis nā sophīma ē huius: qz nō ē il-
 la tantū al' z econuerso ē hō nec aliqua alia qđ zc.
 qd nō illa pbatut qz ē incongrua cū li econuerso de-
 beat sp'equiualete vni ppōnī qđ nō faceret nisi se-
 quatur illam ppōnē vt patebit infra. Item seqt

qđ aliqua sūt duo p'traria quibus nō possūt cōmī-
 dere aliqua subcōtraria qđ zc. pbatut aīis z capi-
 antur iste ppōes oīs homo ē al' z econuerso nllus
 homo ē al' z econuerso ista sūt huiusmodi: qz illa
 nō sūt sua subcōtraria hō ē al' z econuerso homo
 non ē al' z econuerso nec aliqua alia qz dentur illa
 qđ zc. qd nō illa pbatut: qz tūc sequēt qd duo p'di-
 ctoria sūt simul flā: qz illa ē falsa oīs homo ē al' et
 econuerso z illa aliqđ homo nō ē al' z econuerso nā
 significat qd aliquis hō non ē al' z aliqđ al' nō est hō
 qđ ē impossibile. Item sequitur qd aliqua sūt subcō-
 traria quibus non possunt cōmīdere aliqua con-
 traria patet cōclusio per sup'ius dicta. Item sequi-
 tur qd aliqua ē singularis alicuius vñs cui? subie-
 ctum ē vñs qđ subiectū vñs qđ ē impossibile z pz cō-
 sequētia: qz bec ppō hō ē hō ē singlī sophīsmatis
 cuius subiectū ē vñs quā subiectū vñs: qz genus
 ad illud. Itē aliqua ē singlīs alicui? vñs z subie-
 ctum singlīs ē predicatū vel sinonimū p'to istius
 vñs qđ zc. pz cōclusio de his p'positōnibus oīs hō
 ē al' z econuerso z hoc al' ē homo. Ad has rōnes
 facilliter rīderet illa opīo quaz solutiōes relin-
 quūtur itelligenti. Quantum ad sīm dicē illa
 opīo qd bec ppō est ipotetica z ē copulatiua et
 tūc rīdet ad argumētū cum dī qd ibi nō cōiūgūt
 aliqūe ppōes per hāc notāz z qđ zc. negatur p'na
 lz possit negari aīis: qz sufficit qd subordinetur vni
 tali mentali: vnde li econuerso subordinatur vni p-
 positōi mentali. s. huic omne aīal est homo: nam
 dato qd vnus terminus simplex i voce subordina-
 retur vni propōnī ille esset propō qz nō dī propō
 vocal' l' scripta ppō nisi iqntū representat ppōnē
 mētales z illi subordinat nec aliqđ potest eē signū
 veri vel falsi nisi illud sit propō cum eo ipō aliqđ
 dicatur propō z tūc ponūtur tres cōclusiones.
 Prima conclusio aliqua propō vniuersal' pōt
 esse idēfinita nulla mutatione facta i ea probat et
 capio sophīma: tūc patet qd li econuerso est pro-
 positio vniuersal': qz subordinatur vni propōnī vni-
 uersali z tamen potest esse propositio indefinita
 nulla mutatione facta in ea qz ad moueatur li oīs
 dicendo sic homo est animal et econuerso et tūc
 li econuerso erit propositio idēfinita: qz significat qd
 homo ē aīal et aīal ē homo cū subordinetur illi i
 definite qđ zc. Et sili aliqua propō indefinita pōt
 esse vniuersal' nulla mutatione facta i ea qd pz de
 ista propōne homo ē aīal z econuerso i qua li econ-
 uerso ē propō indefinita et tamē erit vniuersal' si
 addat signū sic dicēdo oīs homo ē aīal et econ-
 uerso. secūda cōclusio aliqua propō affirmatiua pōt
 esse negatiua nulla mutatione facta i ea et econ-
 uerso pz sili cōclusio de ista hō ē aīal et econuerso addē-
 do negationē vt nō hō ē aīal et econuerso et sili re-
 mouendo. Tertis cōclusio aliqua ppō categorica
 pōt eē ipotetica nulla mutatiōe facta i ea pz cō-

nā dicendo aial currit & econverso li econverso ē
ppositō cathegorica vt pz & efficit ipotetica nul-
la mutatioe facta i ea dicēdo si hō currit aial cur-
rit & econverso: qz fm qd pcefferit cathegorica
vel ipotetica erit cathegorica vel ipotetica & sic d
alijs. **Quantum ad tertiu qd hoc sit veruz qd**
dictū ē persuadet hoc fundamento termi adiecti
ut aliud & aliō significant secūdu qd habent aliō
& aliud substantiuū & ēt palio & alio supponit et
sitr termi relatiui aliud & aliud significat cū hēnt
aliud & aliō eīis: q̄ pariformit isti termi ecōuerso
ecōtra alie & alie ppositōi mentali subordiant se-
cūdu qd alia & alia ppō pcefferit qz illi termini
p se sūpti nullā ppositōe spint representare s̄z quē
admodū relatiuū suscipit significatiōē ac etiam
suppositiōē a suo antecedere sic illi termi a pro-
positōe precedente q̄ zc. q̄ vō adiectiuuz aliud &
aliud significat & per oīs ppositō arguit sic qm
cum dico hō est albus li albus significat hoīem &
supponit p homie s̄z cū dico asinus ē albus suppo-
nit p asino sitr est de relatiuo. Nam si dico sor.
currit qui ē albus li qui significat sor. & cum dico
asinus et q̄ mouet li qui significat asinū zc.

Nullz hoīs asinus currit. Pro de-
claratiōe sophismatis recitentur bre-
uif tres opiniōes de subiecto eius. Pri-
ma opiniō ponit qd subiectum sophis-
matis ē hoc totum hominis asinus et totū illud
distribuitur et id negat sophisma i casu illo secun-
da opiniō qd hoc totum est subiectū hoīs asinus:
sed nō totū distribuitur et cōcedit sophisma et s̄z
hanc opiniōem p̄tradiōzium sophismatis est
alicuius hoīs nullus asinus currit p̄trariū cuius-
libet hoīs nullus asinus & he opiniōes parent
i illo sophismate oīs ppō vel eius contradictoria
est vera zc.

Nullz homo moritur qm vnus solus hō
morietur. Notandū qd bentsber cōce-
dit sophisma qz tenet ipm eē ppositio-
nem cathegoricā & nō ipoteticāz vñ d
vna positio ponit qd nō sūt plures spēs ipotetica-
rum q̄ iste copulatiua disiunctia cōditōialis siue
rōnalis vñ nullā causalis temporalis & sic de alijs
ē ipotetica h̄z alijs q̄ plures ponant oppositum.
Sor. occidit platonē i a. hora que fuit an diem he-
rinū & plo nūc p̄ ē occisus pz q̄ fm positioē hē-
tisber: sed s̄ sor. occidit plonem i b. hora: q̄ a sor.
occidebat plo i b. hora q̄ a sor. fuit occisus plato i
b. hora & si sic sequitur qd nō nūc p̄mo plo ē occi-
sus & p̄ma p̄na pz ab actina zc. & scōda p̄resolūtiōe
illius verbi adiectiuū i verbū substantiuū & suūm
p̄cipiū. Ad hec d̄ qd nō valet vltima p̄na nec vñ
sic resolutū illud vñ: s̄z sic q̄ s̄o. fuit i occidēdo pla-
tonē i b. hora vel sic plo fuit occidēdus a sor. in b.
hora & b. satis patuit i mā de p̄tratiōe passij zc.

Quidquid auditur a sor. p̄fertur a plone.

Pro p̄mo argumēto facto ad opposi-
tū sophismatis notandū qd ad hanc cō-
sequētiā dixerimode respōdēt. s. b̄uius ppositio-
nis vbum p̄ncipale negatur: q̄ ē negatiua aliqui
dicūt in casu illo negādo an̄s sed i rei veritate isti
male loquūtur cū ibi nō sit nisi vnū vbum qd ne-
gatur q̄ zc. Alij respōdent sicut magr. zc. Pro se-
cundo argumēto sciendū qd coiter logici tenent
oppositū bentsber: qz p̄ceditur coiter qd propo-
sitiō vera significat flum nā illa hō ē al significat
hominē eē asinū & multis alijs modis sicut fluz ē
esse sed tñ significat illud secūdariū & nō p̄marie
nec ex secūdariū significato alicuius ppositiōis
arguitur veritas vel falsitas eiusdē: sed solūmō
ex significato p̄mario. In secūdo p̄ncipali notā-
dū qd dic bentsber qd vox successiue producitur.
Posset q̄ eē questio cū vox sit qualitas spiritalis
sicut & lumē vñ ē qd lumen subito multiplicat itē-
tiōē suā & vox nō diē bentsber qd vox nō subito ml-
tiplicat itentiōem suam qz lz non habeat aliqd cō-
trariū loquendo p̄prie d̄ p̄trario quomō p̄traria-
tur caliditas frigiditati que si adiuicem agāt cor-
rūpunt se bz tñ in p̄prie p̄trarium & obstaculū pp
qd nō subito multiplicat itentiōē suā sed succes-
siue refractōe aeris vt pz sed lumē nō habet aliqd
p̄trarium cum subito illuminet mediū & multipli-
cet itentiō ipsius que oia clare patent i tonitruo
& fulgure. nā p̄us videmus fulgurem quā audia-
mus tonitruū & tñ nō p̄us ē fulgur quā tonitruū
sed eque p̄ dicunt tamē aliq̄ qd quātū ē ex se vox
b̄n multiplicaret itentiōē suā sicut & lumē: s̄z qd
multiplicet successiue est de p̄ accidens: qz nō su-
bito ē vox sicut lumen.

Aduertendū vltimus qd vt i alio sophismate i se-
rius albū fuit disputatūz dicitur qd i qualibz dis-
putatiōe sūt infinite p̄tes ipsius quarū quelz est dis-
putatio & etiam quaz nulla est disputatio: qd vt
deklarabitur i sophismate ita ēt posset de vocibz
deklarari vñ istius vocalis a infinite sūt p̄tes qua-
rum quelz ē a: & etiā infinite sūt p̄tes quaz nulla ē
a nā gratia exēpli foret quelibet p̄s maiō medieta-
te ipsius est a qz forte habet figuratiōem a & nul-
la infra medietaem ē a qz forte nulla talis bz figu-
ratiōem a nā vt i sophismate deklarar bentsber
ad hoc vt aliqua vox sit a r̄quiritur qd sit vox ha-
bens figuratiōem a & sicut tā dictū est de lra ita
dicatur de disputationibus zc.

Abum fuit disputaturū. Ponat tal-
casus. s. qd sor. fuerit albus nunc autez
nō sit albus nec per diē ante h̄ instans
fuerit albus nec vnquā post hoc erit al-
bus & qd nullū fuit nec sic disputatūz nūc lō. ita
qd s̄o. post hoc disputabit tūc p̄cesso sophismate
tanquā vero & admisso casu respondetur ad p̄-

num argumētū factū ad pbatōem ipsius nego
ipsuz nec i aliquo modo alicuius figure: qz illud
qd sumitur p maiori ē propō ipotetica. s. disiun
ctua z silt illud qd sumitur p minori mō nunq̄
auditum fuit qz aliquis sillogismus deberet fieri
ex ipotetica. **A**lter respondēt quidā moderni
cōcedendo argumētū qz ē i tertio secūde figure
s. cāmestres z negatū qz ille pponēs que sumit
tanq̄ pmissē sint ppositiones ipotetice imo sunt
ppositiones cathegorice de disiuncta copula. **E**t
qz sint vande tales ppositiones de disiuncta co
pula aut copulata sic d̄ isto extremo vel copula
to arguūt sic. **I**ste ppositiones pvertuntur albū
fuit soz. z qd fuit soz. ē vel fuit albū vt pz z con
uersa ē cathegorica: qz z conuertens pz pna qz dis
sonū cēt qz conuersa cēt cathegorica z pvertens
ipotetica z ptra oēs loicos z sic pz qd illud disiun
ctum erit copula istius ppositionis. **E**t tūc rīde
tur ad argumētū negando minorem imo aliqd
albū disputat disputauit vl̄ disputabit: qz h̄ dispu
tat disputauit vel disputabit demonstrato soz. et
hoc ē vel erit vel fuit aliqd albū qz zc. **A**d fm̄ of
negando pnam z causā dabant antiqui qz mutat
quid in quale cū li nihil dicat substantiā z li albū
dicat qualitatē sed moderni assignant aliā cau
sam diuersitatis: qz arguūt a minus amplo ad ma
gis amplū negatiue z sic arguendo fallit pna vñ
nō sequitur nullum albū ē soz. qz nullum albū fuit
soz. vt pz z sic ē hic qz in minori li albū stat pro eo
qz ē disputatuz z i conclusione p eo qz ē vel fuit l̄
of qz arguitur ex quattuor termis z sic arguēdo
fallit pna: qz sillogismus vber cōstare solum ex
tribus termis nā p̄mus terminus ē ens qz non ē
disputaturū secūdus ē disputaturū tertius ē albū
supponēs respectu huius verbi fuit cū eodē par
ticipio i conclusione. **A**d tertiu dicitur pcedendo
qz desinebat aliqd album eē disputaturū: qz desi
nebat soz. eē disputaturū z hoc i illo instanti i qz
soz. desinebat eē albus z quando arguūt qz i nullo
instanti aliqd albū desinebat zc. dicitur negādo cō
sequentiā vnde pceditur ista conclusio i aliquo istā
ti desinebat aliqd albū eē disputaturū: z tamē
i nullo instanti aliqd albū desinebat eē disputaturū
forte vellet aliquis pbare qz iam aliqd albū desi
nit esse disputaturū: qz iam nō ē aliqd albū dispu
taturū z imediate ante hoc aliqd albū fuit dis
putaturū qz zc. maior probat an hoc aliqd albū
fuit disputaturū z nullum fuit istans ante hoc
qui inē illud: z hoc aliqd album fuit disputaturū
qz quocūqz dato inē illud z hoc fuit soz. disputa
turū qui ē vel fuit aliqd album qz zc. **H**uic of ne
gando pnam sed illa propō debet sic exponi iam
non ē aliqd album disputaturū z imediate ante h̄
fuit aliqd album disputaturū modo hoc ē falsa: qz
ex ea seq̄ qz imediate qñ h̄ fuit aliqd albū dispu

taturū qz imediate an hoc fuit qd ē falsum: qz
non imediate an hoc fuit ita qz aliqd album ē dis
putaturū quare aduertēdum i casu posito qz hoc
ē vera imediate an hoc aliqd album fuit disputa
turū nec replicat li imediate cum subiecto z h̄
pz per opinionem henrici posita in illo sophis
mate ois homo qui ē albus currit: sed cum li ime
diate adiacet verbo z imediate pponit verbo
tunc replicat: z ideo illa exponens fuit falsa h̄c
oia patent. **A**d quartum z vltimū argumentum
huius pncipalis satis patet solutio p cuius d̄cla
ratione ponuntur quinqz conclusiones p̄ma con
clusio soz. rīdet ad aliqd argumētū z tamē nullā
responsionem loquit̄ seu profert. secūda conclusio
soz. respondet z respondebit ad aliqd argumētū
z tamē p̄t esse qz ipse non respondet nec respon
debit ad aliqd argumētū. tertia conclusio soz. rī
det affirmatiue ad aliqd argumētū: z tamen po
test esse qz ipse respondebit negatiue ad illud. q̄r
ta conclusio soz. disputat z disputauit: z tamē p̄t
esse qz ipse nō disputat nec vnquāz disputauit. q̄n
ta conclusio soz. z plato simul incipiūt disputare
z potest esse qz soz. disputat vel disputabit z plato
non zc. que omnes conclusiones sunt concedēde
habito consimili fūdamēto ei qd habebatur de p
transitione in illo sophismate omnis homo qui ē
albus currit. **P**ro vltimo pncipali huius sophis
matis intelligendus est ille passus si soz. faceret
vnam disputationem ipse faceret infinitas dispu
tationes: qz quelibet disputationē ē infinite dispu
tationes vel includit infinitas disputationes z hoc
declaratur in scriptis cum de alijs idem sit iudī
cium vnde aduertendum ē qz quelibet disputatō
ad minus constat ex vno argumēto. capiamus qz
hoc scriptum qd sit vna disputatio. s. tu es homo.
qz tu es animal z volo pbare qz hoc disputatio ē
infinite disputationes. **N**am quemadmodum di
cimus qz vnum a ē infinita a: qz infinite sunt p̄tes
a quarum quelibet ē a z habet figuratiōē a licet
nō omnes partes a sint a: qz non omnes habent
figuratiōem a ita habemus dicere qz vnum l̄ est
infinita l̄ quo habito sit a ista tota disputatio tu
es homo: ergo tu es animal b vero sit illa disputa
tio hoc excepto qd non ponatur prius l̄: sed loco
eius ponatur vna ipsius pars que sit l̄ ita qz b sit
pars a z sic in infinitum respectu aliarum partiū
prioris l̄ quarum quelibet est l̄ z tunc patet qz cui
infinita sine l̄ quorum quelibet ē pars prioris l̄ z
cum ex appositione alterius z alterius l̄ sit alia z
alia disputatio quāz quelz est pars a qz a h̄z infini
tas p̄tes quāz quelz ē disputatō z sic a ē infinite dis
putationes nec aliqs p̄t disputare a qñ disputet
infinitas disputationes qz fuit d̄claratū i tñ ois p̄s a
ē disputatō vt pz qz nec illa p̄pō tu es hō nec illa
tu es al̄ nec ei° s̄m imo infinite s̄ p̄tes a qz nlla ē

disputatio. Sciendū istud q̄ posset dari s̄ra cui⁹
nulla ps eēt eiusdē denominationis cū ea nō tñ pos
set dari i re sed solū s̄m imaginationē vt q̄ vnū a
sit factū p girationē pūcti ita q̄ sit tanq̄ linea cir
flexa q̄ nullā hēt latitudinē neqz p̄funditatē mō
nō ē possibile q̄ sit talis pūctus actu per se scorsū
exis quare rē.

Posito tali casu. s. q̄ for. disputant ad disputatio
nē adequate i tota hora preterita r sim⁹ nūc in vl
timo istāti ipsius qd̄ sit b queritur an sit dare pri
muz istans i quo aliq̄ disputatio fuit disputata a
for. vel vltimū i quo nā cū sit dare aliqd̄ tps in
cuius nulla pte seu nullo istanti fuit aliqua dispu
tatio disputata a for. aliquid i cuius quolz istanti
fuit aliqua disputatio disputata a for. queritur d̄
istanti medio copulāte illa duo tēpora an sit p̄mū
i quo aliqua disputatio fuit disputata a for. l vlti
mū in quo non. Et qd̄ nō sit p̄mū. p̄bo qz si sic sit
illud tunc sic c̄ istans fuit p̄mū istans in quo ali
qua disputatio fuit disputata a for. q̄ i c̄ istanti fuit
aliqua disputatio disputata a for. r in nullo p̄ori
t3 q̄nā ab exponentibus ad expositā s3 q̄nā ē s̄m
q̄ r aīis r q̄ q̄nā sit s̄m. p̄bat. qz si c̄ istanti fuit
aliqua disputatio disputata a for. sequit̄ q̄ i aliq̄
p̄ori fuit aliqua disputatio disputata a for. r p̄ cō
sequens illud nō fuit p̄mū q̄ sic q̄nā aī: qz si in
c̄ istanti fuit aliqua disputatio disputata a for. s3
quelz disputatio disputata a for. fuit infinite dispu
tatiois quaz quelz fuit eius ps et fuit citius dispu
tata quā ipsamet sequitur q̄ infinite disputatio
nes fuerūt disputate a for. an c̄ istans seu p̄ns q̄
fuerit disputata illa q̄ fuit disputata a for. p̄ in c̄
stanti cuius fuerūt p̄es evidens q̄nā r maior p3
per dicta superius r minor p̄bat. s. q̄ quelz illaz
disputationū fuit citius disputata quā illa cui⁹ fue
runt p̄es nā quelz illaz fuit citius. plata cū citi⁹
p̄feratur ps quā totum rē. p3 q̄nā r aīis probat̄
qz quelz ps isti⁹ disputatiois sic signata fuit citi⁹
plata q̄ ipsa tota disputatio vt p3 l3 nec p̄ tps nec
p̄ istans rē. conceditur q̄ q̄ ē dar vltimū i quo si.

Et quicquid sciuit pro notitia r̄ntio
nis facte ad secūdū ar̄ sciendū q̄ non
valet hec q̄nā deus credidit hoc r hoc
ē s̄m: q̄ deus credidit s̄m p̄ appella
tionē forme ad hoc. n. q̄ ista foret vera require
retur qd̄ deus credidisset illud in tpe in quo fuit
s̄m q̄ nō ē possibile vnde a simili nō sequit̄ tu vi
disti hoc et d̄ fuit albū: q̄ tu vidisti albū vñ posito
q̄ nūquā videris aliquid nisi for. qui fuerit albus
an orū tuū r nūq̄ p̄ tunc aīis ē vey: q̄nā s̄m
qz nūq̄ vidisti eū i tpe i quo fuit albus. Nā sicut
cōceditur i cāu isto q̄ aliqd̄ albū vidisti: s3 nunq̄
vidisti aliqd̄ albū ita in p̄posito cōceditur q̄ aliqd̄
s̄m credidit de⁹ sed deus nūq̄ credidit aliqd̄: s3
ex his p3 qz terminus supponēs respectu. horum

credo. scio tā a parte aī q̄ a parte post supponūt
p̄ eo q̄ ē solū l3 a pte p̄ appellat cuius oppositū
aliqui dicūt ponēs q̄ terminans supponēs respe
ctu talū verborū supponit p̄ eo q̄ ē vel p̄t eē vl
intelligitur eē rē. Contra quos posset argui cōclu
dendo q̄ ex isto sequitur q̄ deus scit fl3 imo infi
nita impossibilia q̄ ē hereticū r p̄bat. Nam
de⁹ scit multas p̄ponēs cōtingentes quaz quelz
p̄t eē flā vel impossibiles vt illā anticristus nō fuit
que p̄t eē impossibilis p̄ accidēs r sic d̄ alijs ifinitis.
S3 tñ sciendū q̄ terminus rectus ab ifinitio sup
ponit s̄m exigentiā ipsius siue sequet̄ siue p̄cedat
vñ i ista hoīem scio eē li hoīem supponit p̄ eo q̄ ē
sed i ista hoīem scio fuisse p̄ eo qd̄ fuit r sic d̄ alijs
Contra r̄ntionē datā ad tertiū argumentū pos
set laudabilr argui d̄. n. ibidē q̄ p̄posito nō mu
ratur a veritate i falsitate qd̄ videt cōsonare ari
stoteli dicenti i predicamentis q̄ q̄nā aliq̄ p̄pō effi
citur flā postq̄ fuit vera hoc nō ē p̄ aliq̄ muta
tionē factā i ea p̄pōne sed p̄ mutatōem factā
i ipsa re d̄. n. ab eo q̄ res ē vel nō ē oratio d̄ eē
vā vel flā rē. sed huius oppositū d̄c̄ bentsber in
illo sophismate aīa aīxpi necessario erit vt clare
patuit. Hūc posset dupliciter respōderi vno mō
q̄ ibi loquebat̄ de p̄pōnibus vocalib⁹ scriptis q̄
mutantur a veritate i falsitate vel ecōtra p̄ no
nā ipositionē hic vō loquitur de mentalib⁹ que n̄
sic mutantur p̄ nonā ipositionē cū significant na
turaliter r nō ad placitū l3 plerūqz sint flē postq̄
fuerūt vere vel ecōtra. Alii posset dici qd̄ muta
tio duplr accipitur. s. large r stricte ibi aut̄ loquit̄
large de mutatione sumendo mutationem p̄ qua
cūqz variatōe siue fuerit substantialis siue accidē
talis hic vō loquitur stricte de mutatōe substan
tiali rē. Hic oritur dubiū vtrū aliquis homo
sciat aliq̄ p̄pōnem mētalē ad qd̄ r̄ndet bentsber
sicut r̄ndit i illo sophismate tu scis quicquid scis
vno mō dicendo q̄ nō: qz nullus homo cognoscit
itēntōes i aīa sua existentes cū sint idiuisibiles r
p̄ q̄nā nō scit p̄pōnem aliquā i mente sua existen
tē cū scire aliqd̄ sit cognoscē illud rē. si. n. cogno
sceret hō aliquā intentionē illā cognoscere p̄ aliā
r illā p̄ aliā r sic i ifinitū qd̄ ē s̄m. Contra hāc r̄n
sionem arguit quidā auctoritate aristoteli dicenti
q̄ si lapis eēt i mēte tūc intellectus cognoscere
illū: q̄ p̄formē cū similitudo ē i mente intellectus
cognoscit illā absqz aliā similitudie vñ ponit hec
opinio q̄ intellectus cognoscit intellectōes median
tibus alijs intellectōibus vel speciebus r similitudi
nibus itēntōes vō r similitudines cognoscit i me
diātib⁹ alijs similitudinibus r sic i ifinitum: s3 so
lum ex se ipsis vñ itēntōes seu similitudines signi
ficant seu representāt intellectui p̄ns res ipsas r vl
teri⁹ se cū q̄z res nālis se nālis significet vterius
dat aliā r̄ntionē q̄ si intelligim⁹ q̄ scire sit p̄ causāz

cognoscere tunc proceditur aliquis scire aliquid proponem
mentale quod cognoscit illa per casus quod per intentiones igitur non
cognoscit illas intentiones esse. Advertendum in materia
obligatoria quod aliquid dicitur quod solum cadit tempus obliga
tionis quod arguens transferre se ad aliam manum vel dicit
cedat tempus obligationis vel steterit per notabile tempus per
quod non dispiciatur cum illo ridente nisi si ponatur ali
qua pro qua admittitur et excessiva proponatur alia il
li repugnans seu ponatur non esset casus admittendus
in hanc opinionem quod repugnans priori casui nec ces
sat prior obligatio. Alii tamen aliter dicunt quod admitten
dus est casus si est possibilis cum ipse cesset prior obliga
tio et quod est posterior respondendum secundum quod exigit se
cundo obligatio et non prima.

Sti sciunt septem artes liberales. Habi
tis duabus regulis facillime intelligitur so
phismata prima regula quod terminus copu
latus siue pluralis numeri supponit re
spectu verbi discernentis actus mentis cui coniungitur
compositio verbalis tunc sequitur copulativa siue uni
versalis ubi: quod sequitur for. et pro siue isti ipsis de
monstratis sciunt duas propositiones esse veras: quod for. scit
duas propositiones esse veras et pro scit duas propositiones
esse veras vel sequitur quod quilibet illorum scit duas pro
positiones esse veras et per regula quod dato opposito
sequitur ista pro quod isti duo sciunt aliquam propositi
onem et tamen nullus illorum scit illam quod est impossibile et per prima
posito casum etc. Secunda regula quod terminus copulatus
vel pluralis numeri supponit respectu ubi discernen
tis actus mentis quod non sequitur compositio verbalis
non sequitur copulativam vel ubi non sequitur for.
et pro siue isti sciunt a et b propositiones: quod for. scit a et b per
positiones vel quilibet illorum scit a et b propositiones. Sed sci
entia quod regule non intelliguntur de propositionibus nega
tivis sed solum affirmativis cum de talibus solum fuerit
loquuntur benthiser. Notandum insuper quod hoc valeat
illa prima for. scit a et pro b: quod for. et pro scit a et b non
tamen valet arguendo negativum nisi non sequitur pro non
scit a et for. non scit b: quod for. et pro non scit a et b: quod tunc
probaretur quod duo contradictoria forent duo vera ponen
do quod for. sciat a et non b et pro sciat b et non a etc. Item
advertendum quod si subiectum fiat collectivum primo con
tradictorium sic et in reliquo et sibi dicitur etc.

Sti pugnant ut vincant se. Ceditur
iste conclusiones uterque istorum pugnat
ut vincant aliquem tamen nullus illorum pugnat
ut vincat aliquos eisdem demonstratis.
Item uterque istorum pugnat contra aliquem et tamen isti non pu
gnant contra aliquos eisdem demonstratis. Adverten
dum quod illa conclusio non valet a pugnat contra b et c con
tra d: ergo a et c pugnant contra b et d ut posito
quod a et d ex una parte pugnet et b et c ex alia a contra b et
c contra d et converso tunc ante est verum et prima solum. s. a et c
pugnant contra b et d: quod eadem ratione si a et c pugnat contra b
et d et c contra b et c contra d. Ita a et c pugnant pro b et d

quod a pro d et c pro b et sic a et c pugnet contra illos
pro quibus pugnent quod est impossibile conceditur
tamen ista conclusio tanquam possibilis a et c pugnat contra b
et d et a pugnat contra b et c contra d et sic in alio casu. s.
quod a sit rome cum b et pugnet cum ipso et c sit eu
rope cum d et pugnet cum ipso ut ergo valet prima
propositio igitur sic arguere a pugnat contra b et c contra d et
nec a nec c pugnat per aliquo alio quod etc. sed minor
est scilicet in primo casu quod a pugnat pro socio. s. d et c
pro b. Similiter e contra oportet sic arguere a pu
gnat pro d et c pro b et nec a nec c pugnant contra
aliquem preter unum: quod a et c pugnant pro d et b
sed minor est scilicet in casu primo sicut et prima. Hic
oritur dubium quare negat illa prima a et c pugnat
ut vincant b et d: quod a pugnat ut vincat b et d et si
milititer cum fuerit dictum superius in illo sophis
mate. Isti sciunt septem artes liberales quod quando
terminus copulatus supponit respectu verbi de
terminatis compositione etc. Respondetur quod su
perius dictum fuit respectu verbi discernentis actus
mentis qualiter non est hic. Et similiter dato quod re
gula fuisset posita generaliter adhuc hic non af
fectu verbi determinantis: quod illud verbum pu
gnant non determinat compositionem aliquam quo
modo faciunt verba concernentia actum mentis etc.
Sciendum uterque quod ricardus clienton procedit so
phismata in casu posito tanquam verum et respondet ad
rationes: Ad primam per quod non valet prima ad hoc
similiter videtur quod non valet prima per mutationem
relationis illius termini relativi se quod in ante re
fert si isti in ante vero si aliquis. Ad tertiam procedit
quod isti pugnant per se et similiter pugnat contra se et hoc
alternativum nec hoc est inconveniens for. et pu
gnat pro se et contra platonem plato vero pro se et con
tra for. Et alij qui adjuvant eum volunt probare
sophismata et primo fundamento benthiseri posito
in precedenti sophismate concedit. n. benthiser hanc
propositionem for. scit a et plato scit b: quod for. et plato sciunt
a et b et hec universaliter etiam tenet in alijs terminis
quod habet concedere hanc conclusionem for. et pro sciunt
a et b et ipsemet dubitant a et b posito quod for. sciat
a et dubitet b et pro sciat b et dubitet a et si con
cedit illas pariformiter habet concedere quod for. et pro
pugnant ut vincant se et contra se quod etc.

Is duo sunt tria et non plura benthiser
dicit duo contra que solet argui primus
est quod quibuscumque duobus demonstra
tis illa sunt duo et duo nam demonstra
tis for. et plato. Isti sunt duo et duo quod duo ho
mines et duo animalia etc. secundum est quod nul
la sunt bis duo quod nec duo sunt bis duo: quod solum
semel duo nec quattuor sunt bis duo: quod non sunt
aliquotiens duo cum non sint duo et sic de alijs
supposito tamen pro fundamento posito in illo
sophismate infinita sunt finita. s. quod totum non sit

sue ptes collectiue sūpre. **C**ontr: p: nū dicitur cui
 denter arguit qz ex illo sequit fore pcedendum
 qz for. ē vnū z vnū vnū z sic i infinitū silr: qz sō.
 z plo sūt duo z duo z sic i infinitū pns ē sūm cuz
 oēs ille oratōes sint nugatorie cū ibi sint iutil re-
 plicatio z p pns abiciende pbatut tū pna. **M**a
 sicut pcedit qz isti sūt duo z duo demonstratis sō. z
 platone: qz sūt duo hoies z duo aialia ita pcedē-
 dū ē qz for. ē vnū z vnū z sic i infinitū qz ē vnū dō
 vnū al vnū corp⁹ vnū calidū vnū albū z sic i i fi-
 nitum silr qz for. z plato sūt duo z duo z sic in i fi-
 nitum qz sūt duo hoies duo cala duo currētia et
 sic i infinitū: vñ tenendū p regula qz quicunqz ex
 aliqua pte p pns sit repetitio eiusdē tā fm vocē
 qz fm significatiōē illa p pō ē nugatoria z abiciē-
 da vt dicēdo for. ē homo z hō zc. qz z silr p pōes
 pcessē a magistro. **S**i āt facta fuerit ppetitio eius-
 dē fm vocem z si significatiōē v l fm significati-
 onē z nō vocē nō cōter vitū nugatōis exēplum
 pmi vt for. ē hoc z hoc demonstrādo diuersa exē-
 plū secūdi for. ē al z hō vel albū z calm zc. **C**o-
 tra secūdū argumētū aliqua fuerūt bis duo: qz ali-
 qua sūt bis duo p pna qz nō ē ratio qz fuit pole
 qz aliqz fuerūt bis duo qui adhuc sit pole qz aliqua
 sint bis duo z si ē pole ponat in eē z tūc querit an
 duo an quatuō zc. assumptū pbat pposito qz aliqz
 aqua fuerit bis diuisa i duas medietates qz sit ad-
 huc sic diuisa ita qz sel fuerit diuisa z postea cōiū-
 cta z adhuc diuisa i illas medietates: z tūc p p qz
 dec fuerūt bis duo qz sel duo z adhuc itez duo
 cū interruptōe tēporis qz zc. sedo af sic ex bac po-
 sitione sequit qz nullus ē nūerus quadrat⁹ nec nu-
 merus cub⁹ pns ē sūm z qz geometras pbat pna
 nā nūerus quadrat⁹ ē qui causat ex ductu ipsius
 semel i seipsū vt dicēdo bis duo ter tria z sic d alijs
 nūerus vō cubus ē qui causat ex ductu ipsius in
 seipm bis vt dicēdo bis duo bis ter tria tria ter:
 z sic vltimus mō p pōitōez nullus ē tal vt p zc.
Propter hec argumēta pcedūt aliqui qz aliqz
 sūt bis duo duo vñ pposito qz aliqz nūerera b c isto
 mō qz p nūerera a b z vñ de b c dicerēt isti qz ista
 sūt bis duo qz sūt bis nūerata duo cū interruptio-
 ne tēporis qz zc. vñ cōcederent isti i casu possibili
 qz duo sūt bis duo silr tria sūt bis duo silr quatuor
 sūt bis duo: sed nūqz vltē. **A**d argumēta tamē
 facta hō bentisber rñdet ad pmi negando illam
 pnam cū af aliqua fuerūt bis duo: qz aliqua sunt
 bis duo: qz lz fuit pole qz aliqua fuerūt bis duo:
 qz semel duo et postea itez duo cū interruptione
 tēporis ita qd i tpe intermedio illa nō fuerūt duo hō
 tñ nō ē possibile de pmi lz ēt fuit possibile de futu-
 ro vñ nō ē possibile qz aliqz sint duo et postea itez
 duo cū interruptione tēporis ita qd in tēpore inē-
 medio nō sint duo qz zc. **A**d aliud rñdet ne-
 gando pnam et ad pbatōē dī qz sōm geome-

tras eū dī bis duo zc. si bis tenet collectiue: sed
 hō bentisber cū dī qz nulla sūt bis duo hoc ē nō te-
 nendo li bis collectiue et faciūt geometre hō diui-
 siue et sic eis nō p dicit cū diuersimode sumātur.
 li bis vñ ēt pcederet bentisber cū eis qz aliqua sē
 bis duo vel bis duo bis tenēdo li bis collectiue qz
 liter nō accipit in sophismate. **S**z qz ad pncipa-
 le argumentum nō fuit responū. **T**ō p illo possee-
 dici pcedēdo pnam et pns nec ē ibi iugatio: qz lz
 ibi sit repetitio eiusdē de eodē sōm vocē nō tū se-
 cūdū significatiōē: vñ li vnū sumebatur mō pro
 hoie mō p aiali mō p albo et sic de talibus infini-
 tis cum vñ infinita accidant zc.

Stus for. ē minor for. **I**ntelligēdū ma-
 gistrū negare istū casū tanqz ipossibile
 s. qd a sit ppositū ex tota mā for. exce-
 pro digito suo et forma itellectiua eius
 rule. n. tenere opinionem **A**z. et cōmentatoris
 dicentū qd itellectus seu aia itellectiua for. ifor-
 mat totam mā for. et nō alqz pte illius nec ē pos-
 sibile qd informet aliqz pte illi⁹ qz tūc illa pso-
 ret hō et sic in vno hoie erūt infiniti hoies qd dī
 eūt eē ipossibile qz vltērius dicit bentisber hāc p-
 positiones eē sūas for. pōt eē albior for. for. icipit
 eē albior for. zc. lz hec sint bñ dicta tñ oppositūz
 pōt teneri admittēdo illū casū nō habēdo p inco-
 uententi qd i vno hoie sint infiniti hoies silr i cāu
 eodē pcedēdo qd for. pōt eē minor for. seu icipit
 eē mior for. sp tñ negatur ista tāqz ipossibil for. ē
 mior for. nec sequit ex aliquibus cōcessis. **A**l-
 terius aduertēdū qz loquimur de mā p pinqz maxi-
 ma et vltia et ēt de forma qd mā vltima et maxima
 for. ē tota mā for. pur p sūderatur sine forma et d-
 nudata oibus accitibus et c. mā vō p pinqz ipi⁹
 ē illa mā pur p sūderatur actuari p formā itellecti-
 uam et qualificari accitibus vt caliditate frigidita-
 te et c. **S**ilr ē de forā mā forā vltima for. ē aia itel-
 lectiua ipsius pur nō p sūderat p ipsā actuari ali-
 quā māz neqz p sūderat ipsā aliquib⁹ qualitatiua
 dispōnib⁹ dispōsitā seu qualitatiua iformari for-
 ma vō p pinqz ē illa met forma dū p sūderat per
 ipsam actuari corp⁹ for. et subici talib⁹ dispōnib⁹
 et c. **N**otādū vltēri⁹ qd bentisber vlt qd idēptitas
 nūeral atten dat penes idēptitatē forme solū i ba-
 bentib⁹ aias itellectiua: vñ si aia itellectiua for.
 iformaret mā nūc forme ligni subiectā illud qz
 pōsitū eēt for. et idē nūero illi qz nūc ē for. et c. et
 iō dato qd aia itellectiua for. iformaret aliquam
 materiā for. tūc sequerēt qd illd eēt for. et sic i sō.
 eēt ifiniti sō. qd ē ipossibile qz illd ex qz seqz. **A**d
 n. ē possibile eē ples for. vt ipm dīc i p. sophis. zc.

Dices decipitur nisi ipse decipiat. **C**ir-
 ca pmi pncipale pceditur iste conclusio
 nes aliqd sequit ex alqz qd repugnat
 eidē duo sē p dicitōria repugnata eidē

itio. Eadē ppō r̄pugnat sibi s̄p̄i admisso cāu ibi-
dē posito: q̄z possibilis ē vt p̄batur ibidē sufficiēt
p̄cedendo q̄z for. decipit̄ tāq̄ sequēs sequitur. n.
for. credit q̄ ipse decipit̄: q̄ ipse decipitur h̄z tū nō
sequatur in alijs terminis vñ nō sequit for. credit
h̄ac ppōnem plo ē albus que p̄cise sic significat
q̄ credit plonē eē albū q̄z forte credit illa significa-
re deū eē p̄cise et sic stare vald̄ bñ oppositū p̄ncip̄
cū ante sed sequit̄ i p̄posito qd̄ si for. credit illaz
ppōnē significatē q̄ for. decipitur q̄ ipse decipit̄
p̄batur nā si credit illā sic significare p̄z qd̄ ipse
decipit̄ si vō credit illā aliter significare et cū illa
sic p̄cise significet p̄ casū sequit̄ q̄ credit aliē q̄ ē
et p̄ p̄ncip̄ ipse decipitur. S̄z forte arguoret aliq̄s
p̄bado ex dicit̄ q̄ for. nō decipit̄ sic arguēdo sc̄.
credit p̄cise sic est q̄ nō decipitur p̄z p̄ncip̄ et an̄s p̄
batur for. credit p̄cise q̄ for. decipitur et q̄ tu se-
des et sic est p̄ tē q̄ for. decipitur et q̄ tu sedes q̄
et̄. h̄ic d̄r̄ p̄cedendo qd̄ for. decipitur et negan̄
illā ppōnē tu sedes nō tāq̄ flām: h̄z tāq̄ repugnā-
tē et p̄ceditur eius oppositū tāq̄ sequens et sic ē
r̄ndendū i huiusmodi casib̄ et p̄ bec p̄z solutio
ad argumētū factū p̄ sophismate q̄ ē impossibile:
q̄z p̄ditional̄ flā q̄ zē. Juxta s̄m p̄ncipale sciē-
dūz q̄ nō admittitur ille casus. s̄. quod b̄ instans
p̄ncip̄ sit vltimū instans hore p̄terita a vō fuerit p̄-
mū et q̄ for. p̄ncip̄ p̄ totā istā horā p̄teritā solū
mō crediderit has duas ppōnes for. fuit decept̄:
p̄a et for. erit decept̄ an̄ b̄ p̄cise significates in
p̄positionē suoz terminoz: q̄z ex isto sequitur q̄ i
aliquo instāti istius hore for. fuit decept̄ et q̄ in
nullo fuit decept̄. Tertio arguit̄ ad p̄bādū casū
negatū positū i p̄ncipio p̄ncipal̄ pole fuit for. cre-
didisse solūmō has duas ppōnes et h̄ in illa hora
p̄terita. s̄. for. fuit deceptus p̄a et for. mouebit
digitū suū an̄ b̄ p̄cise significantes in̄. cōpositi-
onē suoz terminoz l̄ aliq̄ aliud p̄tingēs ad vtrū-
libet: q̄z s̄m possibile fuit for. credidisse q̄ ipse fuit
decept̄ p̄a et q̄ ipse erit decept̄ an̄ b̄ cū ita cōtin-
gens sit vna sicut et reliq̄ et si sic: q̄ casus q̄ sup̄ius
negat̄ erat fuit possibil̄ p̄batur assūptū nā ex ca-
su isto nō sequitur aliq̄d incōueniēs nāz posito q̄
for. nūq̄ mouit digitū suū an̄ b̄ que stat̄ cuz toto
casu tūc sequit̄ q̄ for. fuit decept̄ q̄z credidit s̄m
s̄. q̄ mouebit digitū suū an̄ b̄ ad hoc argumētū
multipl̄ respondetur vno mō negando an̄s. s̄. q̄
cāus ille positus fuit possibil̄ v̄z q̄ for. crediderit
has duas p̄positiones for. fuit decept̄ p̄a et for.
mouebit digitū suū an̄ b̄ ad qd̄ p̄bandū presū-
ponuntur duo p̄mū ē q̄ si for. credidit sic eē vel
sic i aliquo instāti vel t̄pe nō ē possibile quoniā cre-
didit sic eē vel sic in tali instāti t̄pe s̄m ē q̄ si aliq̄
ppō significauit sic eē l̄ in aliq̄ instāti t̄pe non ē
possibile quia illa ppō significauit sic eē l̄ sic i illo i-
stanti t̄pe quib̄ p̄suppositis p̄bat̄ q̄ casus nō ē

possibil̄ vel q̄ sequitur oppositū vnus illoz. po-
sitor. Nā posito q̄ for. credidit̄ ser̄ istas duas p̄-
positiones p̄ primā medietatē istī hore et q̄ illa
fuit sic flā s̄. mouebit digitū suū an̄ b̄ elapsa p̄ma
medietate ad huc i instāti medio porrit̄ ita fuisse
qd̄ for. mouebit digitū suū an̄ b̄ q̄z tūc fuit for. in
differens ad mouendū l̄ nō mouēdū digitū suū
q̄z tūc potuit for. fecisse q̄ illa for. mouebit digitū
suū an̄ b̄ fuisse v̄a sic significādo p̄ totā medietate
elapsa istius hore et si illa ppō fuisse v̄a cōtinue
sequitur in casu q̄ illa ppō for. fuit deceptus p̄ a
nō sic p̄cise significauit l̄ q̄ for. p̄ncip̄ credidit̄ il-
lā p̄a quoz qd̄ h̄z ē sup̄ius p̄supposita: q̄z si nō
stat̄ q̄ ista. s̄. qd̄ for. credidit̄ p̄ncip̄ istas duas
ppōnes solūmō. s̄. for. erit deceptus post a et for.
mouebit digitū suū ante b̄ que p̄cise sic significa-
uerit et qd̄ i medio instanti mouit digitū suū stan-
tibus illis p̄suppositis et sit c̄ vñ instans p̄ncip̄ me-
dietae istius hore et imediate sequit̄ p̄dictio. s̄.
qd̄ in c̄ instanti for. fuit decept̄ et qd̄ in c̄ instāti s̄.
nō fuit decept̄ p̄batur q̄ q̄rit̄ an̄ i c̄ instanti for.
fuit decept̄ nō si d̄r̄ qd̄ sic ē ipse tūc credidit̄ p̄-
cise sic fuit: q̄ nō fuit decept̄ p̄z p̄ncip̄ et an̄s. p̄ba-
tur nā tūc credidit̄ p̄cise q̄ ipse fuit deceptus p̄
a et q̄ ipse mouebit digitū suū an̄ b̄ et sic fuit q̄ zē.
Si vō dicis q̄ nō fuit deceptus et tūc p̄cise credi-
dit q̄ ipse fuit decept̄ p̄a et mouebit digitū suū
an̄ b̄: q̄ sic fuit q̄ tūc fuit decept̄ q̄ et̄z deducēdū
et sic p̄z quō ex casu sequitur p̄dictio. Aliē et melī
pōt̄ r̄nderi admittendo casū negatū in vnūz illo
tū p̄suppositoz. s̄. q̄ si for. credidit̄ sic eē l̄ sic q̄ n̄
pōt̄ eē qui credidit̄ sic esse l̄ sic. Nā de? credidit̄
ant̄ x̄pm eē futur̄ posito q̄ ant̄ x̄ps erit et tū pōt̄
eē q̄ deus nūq̄ credidit̄ illū q̄z pot̄ eē q̄ ant̄ x̄ps
nūq̄ erit alr̄. n. sequeret̄ q̄ posset eē q̄ deus cre-
didit̄ s̄m qd̄ ē impossibile. S̄m for. scit̄ q̄ tu curris
i bello monte posito q̄ cras curres i bello mōte
et tū pōt̄ eē q̄ nūq̄ scinit̄ q̄ tu curres i bello mōte
q̄z pōt̄ eē q̄ tu nūq̄ curres i bello mōte et sic q̄ il-
la nūq̄ fuerit v̄a tu curres in bello mōte et p̄ncip̄
q̄ nūq̄ fuerit scita cū nihil sciat̄ p̄ter v̄z p̄z q̄ eē
possibile q̄ for. credidit̄ sic eē l̄ sic in aliquo instāti
et tū pōt̄ eē q̄ nō credidit̄ sic eē l̄ sic i illo instāti. Et
tūc r̄ndetur ad argumētū admisso isto casu vltio
negatō q̄ncip̄ q̄ p̄ncip̄ ille casus sit possibil̄
s̄. q̄ for. solūmō crediderit̄ i hora p̄terita p̄ncip̄
has duas ppōnes for. fuit decept̄ p̄a et for. erit
decept̄ an̄ b̄ sicut tā for. mouebit digitū suū ad b̄
nā h̄z v̄traq̄ istaz sic p̄ncip̄ p̄ncip̄ casus ē im-
possibil̄: q̄z pōt̄ solū q̄ for. crediderit̄ p̄ncip̄ q̄
ipse fuit decept̄ h̄z sub alijs v̄bis et h̄z ē impossibile se-
cūndus vō fuit possibil̄ q̄z posuit̄ ē aliō vñ notan-
dū qd̄ in his casib̄ si oppositū copulati stat̄ cum
casu admittendus ē casus ille vt patuit̄ i p̄ casu
nā stat̄ valde bene illa siml̄ for. decipitur et tu nō

sedes et id casus ille fuit possibilis si deo oppositaz
 non potest stare cum casu non admittendus est casus: quia
 si illa non stant simul fortis fuit deceptus per a et si erit de
 ceptus ante b et c. Notandum tamen quod alii dicunt quod bene stat
 quod deus creditur hanc illud contingens et tamen potest esse quod
 nunquam illud credidit quia alii ut supra deductum fuerat se
 quere esse possibile quod deus credidit secundum se sicut dicitur
 quod stat quod fortis scit hanc propositionem contingentem
 et tamen potest esse quod nunquam scit illa cum possibile sit quod il
 la nunquam fuerit vera hanc fuerit: quia dato opposito sequere
 ret hanc secundum se. quod fortis scit propositionem hanc. Ex istis tamen
 ut dicitur non sequitur fore possibile quod fortis credidit
 hanc et tamen potest esse quod nunquam credidit hoc quia ex opposi
 to non sequitur nisi quod fortis credidit hanc et fuit deceptus
 quod satis est possibile etc. Alii ad casum illum dicunt aliquid
 ipsum non admittendo cum ponitur quod fortis credat per se
 sic esse sic cum non sit possibile quod credat sic esse sic nisi
 per aliquid evidenti et sic credidit et credidit illa cui
 denti: si non per se credidit sic esse sic possibile est tamen
 quod fortis credat per se me esse aliquid huiusmodi
 quorum credulitas immediate potest haberi ex sensu
 elige igitur etc.

Finis egregij hertisberi regularum et sophismatum
 expōnis per eximium sophistam et philosophum sumum
 magistrum gayeranum de rhenis emendate per acurum
 sumum artium ac medicine doctorem. m. Franciscum
 agubiensem mane medicine theoreticam papie legētem
 summa cum diligentia per me andream de boneris doctorem pa
 pis venetis ipresse regnante iclito principe ioane
 moresco duce veneto. Ad. cccclxxiiij. die. ix. decē
 bris. Laus deo et beate virginis.

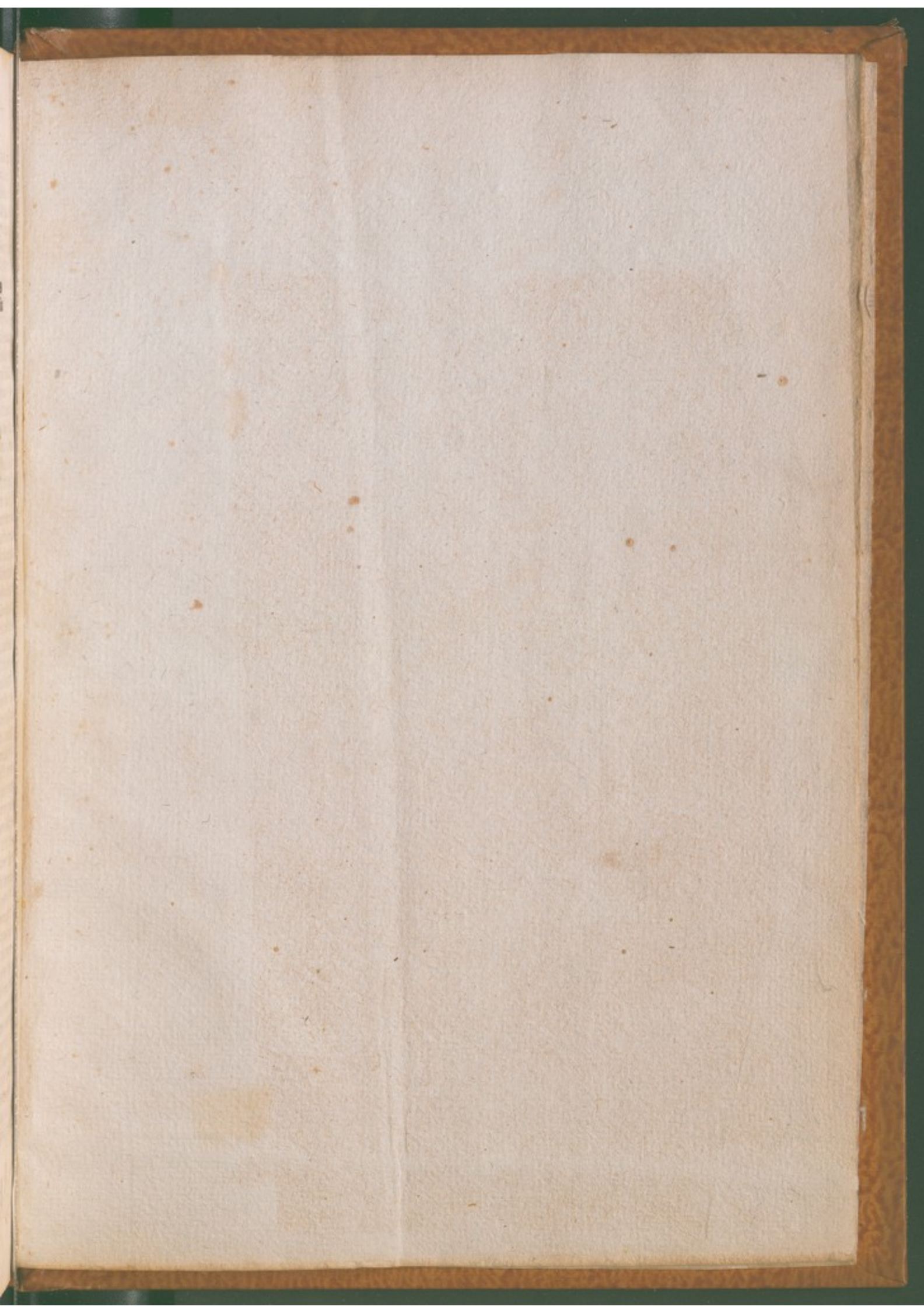
Registrum

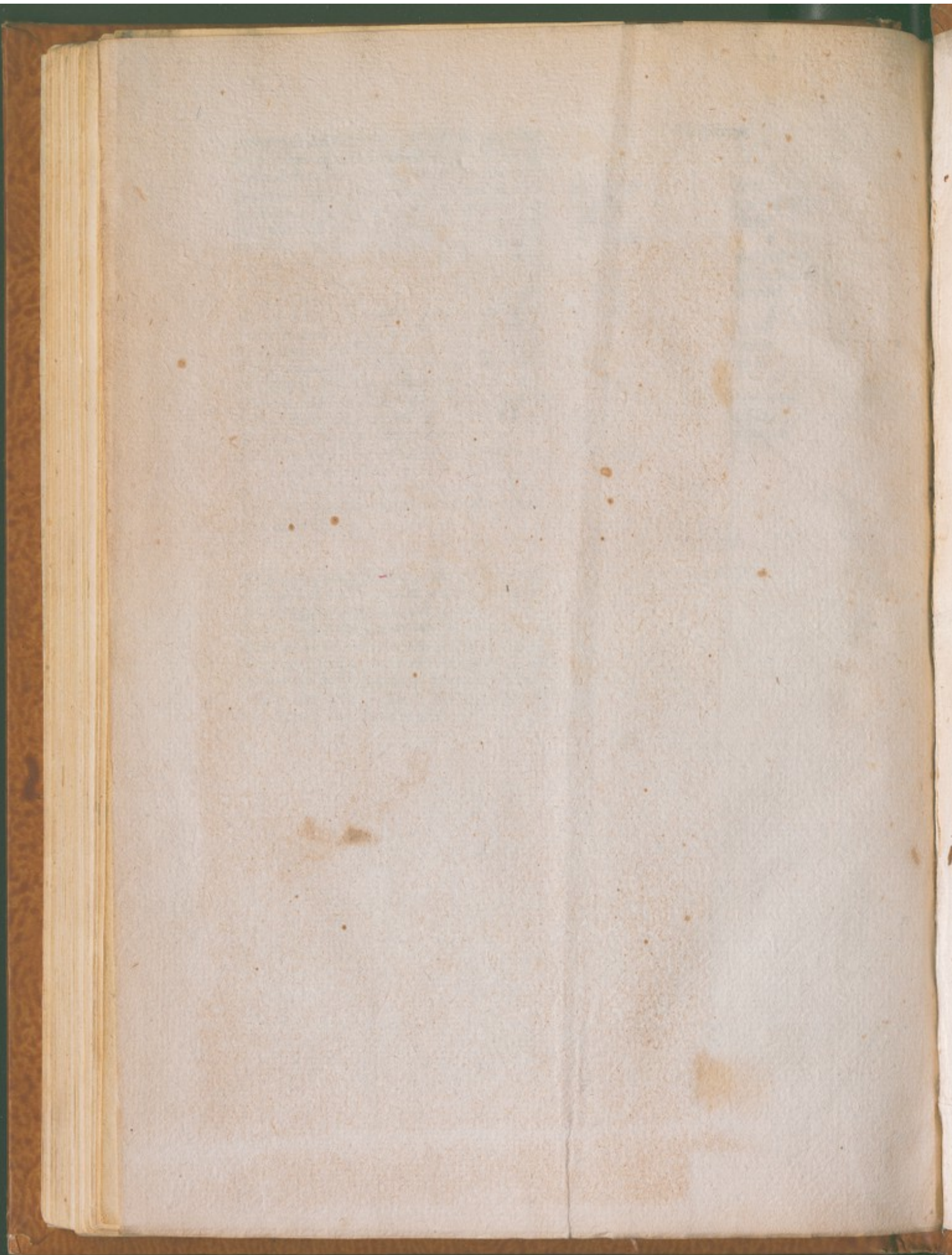
a	e
prima alba	se et
regulas	que indiget
quitur	bo sic
intelligenti	f
b	antecedens
intentione	per quantitatia
et nullam	de parti
tone cur	g
c	et erit
ringes	erit et
hic li	quod sit
significet	b
d	tamen vna
gradu	est ibi
non in	dubium
ad primum	
	e
	ti et
	et sic
	et multa
	ois homo

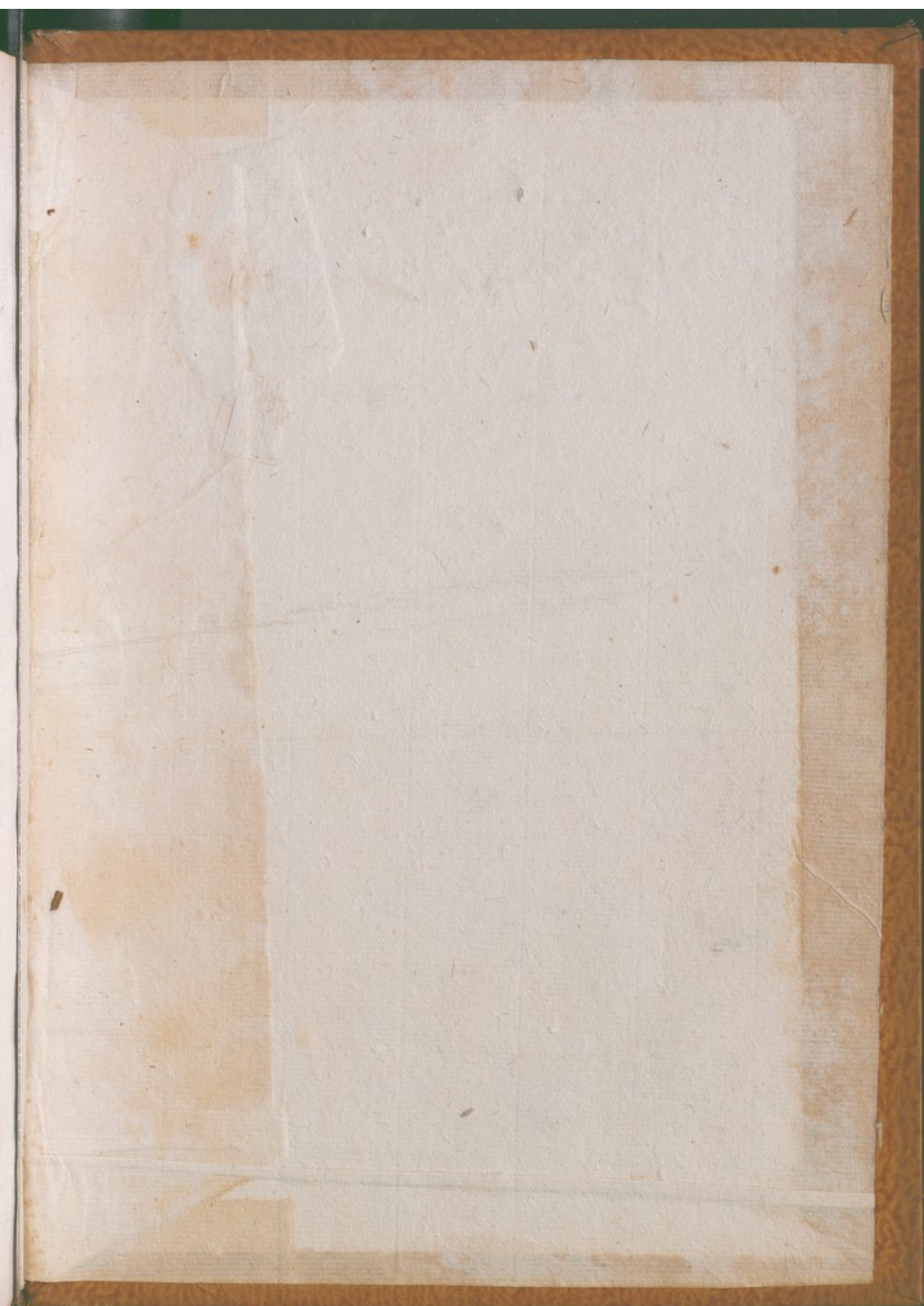
SYNOPSIS

2-8 844

130 N -
 10-10-10

0000000000
HENTISBERG
SOPHISMAT
—
VENEZIA
1483
0000000000

1
Ven
6
83

